

SLEUTELS

COSMISCHE LERINGEN
nadiamiek ontvangen en uitgegeven
door de „Orde der Verdraagzamen”
te 's-Gravenhage

M A A D B L A D.
(10 nrs per jaar)

I N H O U D.

OKTOBER 1980.

26e jaargang.
Nummer 1.

DE VERNIEUWING IN DEZE TIJD

Dè chaos	CI	blz.	2
Atoomenergie	CI	"	9
Harp	CI	"	14

HET VINDEN VAN INNERLIJKE RUST

Meditatie	CII	"	1
Indiaanse technieken	CII	"	7
De piramide	CII	"	14

Overname uit „SLEUTELS” slechts toegestaan na
schriftelijke toestemming van het bestuur der „O.D.V.”

DE VERNIEUWING IN DEZE TIJD

INLEIDING.

Wanneer veranderingen zich voltrekken, dan doen ze dat nooit op één enkel niveau. Om een voorbeeld te geven: Een economische verandering kan alleen plaatsvinden, indien ze gepaard gaat met een sociale verandering. En die kan alleen werkelijk slagen, indien ze gepaard gaat met een mentaliteitsverandering.

Als wij ons bezighouden met de vernieuwingen van deze tijd, dan vergeten we over het algemeen hoeveel er bij een werkelijke verandering te pas komt. Wij kunnen niet eenvoudig zeggen: Er is een nieuwe invloed en wij worden anders. Wij kunnen hoogstens zeggen: Er is een nieuwe invloed en daardoor kunnen we niet meer aanvaarden wat er precies is geweest.

De verandering op zichzelf betekent, dat wij ons eerst niet op ons gemak gaan voelen; dat wij proberen om ons op de een of andere wijze aan te passen; dat wij proberen een beetje anders te leven, te denken of te doen. En dat betekent dan weer dat door de verandering van ons gedrag er een verandering plaatsvindt in de wereld. Zolang dat alleen uiterlijk blijft, zullen we niet in staat zijn de gevolgen daarvan te aanvaarden.

De gevolgen van een verandering vragen in de eerste plaats een innerlijke verandering of bewustwording. Elke vernieuwing op zich eist een bewustwording. Zolang de uiterlijkheden veranderen, zonder dat de innerlijke verandering daarmee gepaard gaat, ontstaat er inderdaad een chaos; een totale tegenstrijdigheid van waarden, een voortdurende verandering zonder zin waarin wij onszelf eigenlijk niet meer weten te richten en daardoor juist ons verlaten en stuurloos gaan voelen.

De periode die is aangebroken bevat vele elementen van deze vernieuwing. Wij worden geconfronteerd met uiterlijke veranderingen die niet zonder meer voor ons aanvaardbaar zijn. Wij zitten met de noodzaak ons gedrag binnen de gemeenschap opnieuw te waarderen. Daarbij hebben wij dan nog de grote moeilijkheid dat we eigenlijk ons innerlijk weer in overeenstemming moeten brengen met onze uiterlijke mogelijkheden. Al die dingen tezamen vormen in wezen de vernieuwing van deze tijd. Maar al die dingen tezamen zijn gelijktijdig de last, die de mensheid in het bijzonder in deze dagen krijgt opgelegd.

In deze cursus zullen wij proberen u althans iets te laten zien van al deze verschillende processen. Wij zullen ook proberen om gevolgtrekkingen te maken die voor u misschien aanvaardbaar zijn en mogelijk toepasselijk.

Het is niet denkbaar, dat iemand u een juist schema geeft van de komende 40 à 50 jaren. Daarvoor is alles te tegenstrijdig en wijken de belevingen van de mensen te sterk af. Wij zullen ons dan ook niet vermeten op deze wijze te werk te gaan. Wat wij wel kunnen doen, is duidelijk maken wat er nu bestaat, wat daaruit bijna onvermijdelijk resulteert en hoe men zich daarop innerlijk kan voorbereiden, zodat men zich uiterlijk gemakkelijker met de nieuwe ontwikkelingen één gaat voelen en vanuit die eenheid komt tot een reële ontplooiing van de eigen persoonlijkheid.

De eigen persoonlijkheid is en blijft - ook in een tijd als de huidige - het meest belangrijke. U kunt op aarde denken in termen van massaliteit, massa-manipulatie, maar geestelijk kunt u dat niet. Geestelijk kunt u alleen denken in de term van de eenling en zijn zeer specifieke mogelijkheden en onmogelijkheden.

In een poging om ook deze dingen duidelijk te maken zullen wij binnen het verband van de cursus steeds weer terug grijpen naar de innerlijke waarden en geestelijke processen, die ook in de sferen daarmee verbonden zijn. Daarnaast zullen wij in tweede onderwerpen trachten enige analyses te geven van hetgeen er feitelijk op de wereld gebeurt en de manier waarop men zich daartegenover het best kan opstellen.

Wij hopen, dat deze cursus voor u een stimulans zal zijn om u in deze tijden op de juiste wijze en harmonischer op te stellen.

HOOFDSTUK I.

D E C H A O S.

De chaos is het ongevormde. Het heeft wel vorm, maar die is niet permanent. Als u zich het beeld van een chaos wilt voorstellen, denk aan een wervelwind waarin door een voortdurend rondrijven de voorwerpen van plaats en tevens ook nog van vorm en eigenschap schijnen te veranderen.

Elke keer, wanneer een periode is afgesloten en een nieuw tijdperk aanbreekt, bevindt de aarde zich op de een of andere manier in een dergelijke chaotische toestand. Het oude wil blijven bestaan, maar is niet in staat zich te handhaven. Daarom probeert het zijn vorm aan te passen aan het nieuwe en verliest daardoor zijn kwaliteiten en eigenschappen. Het nieuwe op zijn beurt probeert in de eerste plaats zich te manifesteren volgens de oude wetten en normen en kan dit niet. Op deze manier ontstaat er eigenlijk een soort wisseling die dermate snel geschiedt dat een zich oriënteren in de chaos bijna onmogelijk is. Ik kan u een voorbeeld geven van hetgeen er stoffelijk denkbaar is:

In de tijd dat Jezus werd geboren, was er een wereldrijk: Rome. In diezelfde periode was Rome echter niet in staat innerlijk zijn kracht te handhaven. Het was een vervallen staat geworden, geregeerd door halfedele handelaren, vrijgelaten slaven met goede relaties en een hofhouding die geen enkele norm erkende behalve haar eigen wens en wil. De moed van de Romein, die eens een wereldrijk had gevestigd, was geslonken totdat de legers in feite bestonden uit huurlingen waarin soms enkele edelen nog wel officiersdienst deden, maar dan toch wel buiten de vuurlinies.

In die tijd waarin ook de verschillende goden steeds meer met elkaar verward raakten, waarin soms in een en dezelfde tempel Demeter en Isis werden aanbeden, ontstond er ook een nieuwe wijze van denken.

Als wij denken aan het christendom, dan moeten we niet in de eerste plaats denken aan een openbaring. We moeten denken aan een filosofie; een andere benadering van het leven. Deze ontplooidde zich tamelijk snel omdat ze in tegenstelling tot al het oude toch nog een vormvastheid presenteerde: een geestelijk vaste weg en de uiterlijke consequenties daaraan verbonden die voor een ieder nog net aanvaardbaar waren en zich tussen de oude vormen konden voortbewegen.

Het christendom kan zich niet oriënteren in het heidendom; het verliest meer en meer de samenhang ermee. De eens zo moedige Romeinen worden meer en meer afhankelijk van hun legers en slaven. Ze zijn zelfs niet in staat om hun eigen stad te verdedigen. Zij moeten de aanvallen van bepaalde barbaarse stammen afkopen.

Het christendom vestigt zich in Klein-Azië, daarna langzaam maar zeker in Rome en breidt zich naar het noorden uit. Die verandering was niet te overzien. Het christendom van toen was niet het christendom van nu. De waarde van de klassieken, die we tegenwoordig zo vaak horen roemen, was niet te vergelijken met datgene wat men er nu uit leest. Uiterlijkheden en schetslijnen geven niet het gehele schilderij weer. Een enkel thema zegt niet hoe een symfonie is opgebouwd. Uw herinneringen aan het verleden zeggen niet hoe groot de verwarring is geweest waarin de wereld zich tussen het jaar nul christelijke tijdrekening en 100 jaar na Christus heeft bevonden.

Als u probeert u uw eigen situatie in te denken, dan zult u veel vergelijkbare zaken zien. Er zijn natuurlijk nog steeds mensen, die voor een zo liberaal mogelijk beleid zijn. Anderen noemen zich socialisten. Weer anderen noemen zich christenen of hebben nog een andere titel. Maar als u kijkt naar de werkelijkheid, dan blijkt dat ze alleen verschillen in leer niet in praxis. Zo is het eens geweest.

De tijd van de martelaren is een beetje voorbij. Iedereen wil graag bij iedereen in het gevlei komen. Dat is niet erg, maar het is wel een veeg teken, als het gaat om een geloof waarin men erg consequent moet zijn. Dat geldt net zo als het gaat om een politiek systeem. Want als degenen die in het uitvoeren niet consequent zijn wat blijft er dan nog over? Overal zijn gapingen en hiaten. Datgene wat de mensen in de weg staat, proberen ze te slopen.

Soms zijn dat morele opvattingen. In een ander geval zijn het esthetische normen. In weer een ander geval gaat het om de waardering van de mens of de medemens. Maar daardoor is de samenhang langzaam maar zeker verloren gegaan. Er zijn zoveel waarden van betekenis verdwenen uit de samenleving dat er eigenlijk niets meer overblijft waarvan men kan zeggen: Dat is consequent, dat heeft een werkelijke samenhang, een eenheid. De chaos heerst inderdaad!

Als er chaos is, dan zoek je naar een vaste lijn. Ook die kunnen we overal zien. Overal rijzen de secten de pan uit. U kunt kiezen wat u maar wilt. Wilt u het langs astrologische weg doen? Wilt u werken met allerlei elektronische apparatuur? De mogelijkheid bestaat. Wilt u ingewijd worden in oude mysteriën? Er zijn scholen die pretenderen dit te kunnen doen. Wilt u zoeken naar uzelf, in een overweging tot een juiste houding in de wereld komen? Er is een systeem dat zegt dat het kan. Wilt u goden hebben die aan de natuur gebonden zijn? Er zijn secten die dergelijke goden prediken. Wilt u vrij zijn van alle normen? Er zijn leraren en profeten die u ook dat aanbevelen. Het is allemaal strijdig; het heeft geen samenhang.

Als je naar die secten kijkt, dan zie je dat ze enorm veranderen, steeds weer. Elke keer lijkt het alsof ze een stukje aan de ene kant verliezen en gelijktijdig aan de andere kant weer nieuwigheden bijbouwen. Er is geen consequent waar geestelijk leven. Er is geen consequente uiting van een geestelijk beginsel in de wereld. Dit aspect moogt u volgens mij chaotisch noemen.

Als we te maken hebben met chaos, dan zien we onwillekeurig de invloeden van de oude goden toch ook weer terug. De Grote Pan schijnt over de aarde te dansen en de mensen te stimuleren om hun lusten vooral niet te vergeten, om zich vooral te laten gelden. Gelijktijdig zaait hij een panische schrik; een poging om de hele werkelijkheid te vergeten.

en misschien zelfs de bloedroes van de maenaden (bacchanten). Zo gaat het nu eenmaal. Waar geen vaste lijn meer is, daar worden de mensen radeloos. Daar gaan ze irreëel reageren. Dan houden ze geen rekening meer met waarden of werkelijkheden. Dan houden ze alleen nog maar rekening met ideeën die al veranderen, terwijl zij ze uitspreken. Voor het innerlijk leven is dat natuurlijk niet altijd even gezond.

Als je in een chaos terecht komt, dan moet je in die voortdurende verandering zoeken naar dat ene punt waaraan je houvast hebt. En het enige punt dat zichzelf innerlijk gelijk kan blijven, ben je zelf. Want al zul je uiterlijk veranderen, je kunt moeilijk afstand doen van de kwaliteiten die je innerlijk bezit. Het punt "ik" betekent een rustpunt in een wereld die niet helemaal aanvaardbaar en begrijpelijk is.

Is dit "ik" te lichamelijk uitgedrukt, dan staat het teveel onder invloed van al datgene wat er omheen gebeurt. Daar kun je ook al niets mee doen. Maar stel, dat het "ik" in zich een geestelijke rust, een geestelijke harmonie weet te vinden, dan worden zelfs de stoffelijke veranderingen in wezen onbelangrijk, omdat het niet meer gaat om de vorm maar om de uiting en de reactie. De emotionaliteit van de mens, de belangrijke taal als het gaat om bepaalde belevenissen en gebeurtenissen te etsen in de geest, blijft gelijkwaardig. Er ontstaat geen verschoven beeld vol vaagheden. Er blijft een klare, heldere voorstelling van het eigen "ik". Dat is erg belangrijk.

Nu hebben we de neiging om uit te roepen dat de chaos mede wordt veroorzaakt door demonen, die op deze wereld zijn losgelaten. In zekere zin, maar alleen in zekere zin is dat waar.

Een demon is niets anders dan een ziel. Daemon is in het grieks het woord voor ziel of geest; voor het innerlijk van de mens. De demonen die wij vrezen zijn eigenlijk onze eigen zielen die losgebroken zijn. Wij hebben geen werkelijkheidsbegrip meer, geen houvast, dus zijn wij vernietigers geworden. Wij vernietigen alles, omdat wij het vrezen. Wij vallen aan, niet omdat wij weten dat die aanval gerechtvaardigd is, maar omdat wij vrezen zonder die aanval zelf aangevallen te worden. In een voortdurend toenemende angst verliezen wij de werkelijkheid die wij zijn.

Kijk dan naar de feiten van vandaag en u ziet het volgende: Bewapening. Toenemend wantrouwen in de wereld. Gevecht om waarheden die dermate betrekkelijk zijn dat het niet eens belangrijk is om over die kleine verschillen te vechten. In het christendom vechten ze. In het communisme is angst en verdeeldheid tussen communisten. Zelfs in het christendom komt men tegen elkaar in opstand. Realiseer u dat de situatie in de wereld alleen zo gespannen is, omdat niemand meer erop vertrouwt dat de ander rechtlijnig denkt, consequent is. Iedereen denkt dat de ander onbetrouwbaar en niet consequent is.

Hotzelfde beeld zien we ook in de samenleving optreden. In de samenleving gaat het er helemaal niet om of nu de mens een beetje meer of een beetje minder krijgt. Eigenlijk is dat onbelangrijk. Het gaat er echter wel om dat de mensen niet meer durven vertrouwen dat, als ze met minder genoeg nemen er elders werkelijk iets zal gebeuren. Men vertrouwt elkaar niet. Men ziet het eenvoudig niet meer.

Kijk naar uzelf en uw eigen leven. Hoeveel fantastische gebeurtenissen overkomen ook u niet? Elke keer gaat er weer iets mis of is er weer iets anders dan u had verwacht. Elke keer zien we dat de zaken verschuiven. En wat kunt u daartegenover stellen? U kunt u niet steeds weer aanpassen. Ja, u kunt misschien de zaak oplossen door uzelf te beladen en te belasten met schuldgevoelens of met gevoelens van opluchting en kreten als: Dat heeft de ander gedaan! Maar werkelijk consequent zijn kunt u alleen, indien u in u de krachtbron heeft.

Ik zou in dit onderwerp eerst een paar regels willen geven voor de mens die buiten zichzelf met die wisselvalligheid, met dat chaotisch aspect van samenleving of eigen leven en omgeving wordt geconfronteerd. Onthoudt u het volgende:

U bent zelf de enige basis waarvan u kunt uitgaan. U bent zelf de enige waarde waarop u zonder meer kunt vertrouwen, mits u uzelf aanvaardt. Ga uit van uzelf bij alle ontwikkelingen en gebeurtenissen die u niet kunt beheersen en waarvan u misschien zelfs de gehele werking niet begrijpt.

Streef nooit naar ordening bij anderen. U kunt niet voor anderen iets ordenen, terwijl de hele wereld in een steeds sneller tempo in een aantal niet redelijke veranderingen betrokken is geraakt. Probeer alleen vanuit uzelf de zekerheden, de kracht of het vertrouwen dat u bezit over te dragen aan anderen. Als u dat doet, dan geeft u de ander namelijk geen oordeel over uiterlijkheden, maar blijft u zich vasthouden aan de innerlijke waarde van de medemens; en die moet van binnenuit de zaken afhandelen. Hij kan niet van buitenaf werken.

Probeer voor uzelf niet uit te gaan van al datgene wat er is of wat u graag zou willen, maar bereidt u voor om op uw wereld elk ogenblik opnieuw te reageren, alsof het elk ogenblik weer helemaal nieuw was. Men zegt van zeer veel kansspelen dat ze elke keer geheel opnieuw beginnen, zodat een kansberekening geen zin heeft.

In een chaotische toestand is het met de wereld net zo gesteld. U kunt geen enkele toekomstige ontwikkeling berekenen. U kunt alleen maar reageren op de situatie zoals die voor u elk ogenblik opnieuw ontstaat. Vandaar mijn raad:

Reageer elke dag volgens de waarden van de dag.

Verwacht niets van morgen.

Vrees niets voor morgen, maar reken vandaag af met wat er vandaag is. Dat is de beste methode om uw innerlijk evenwicht te behouden en niet te worden meegesleurd in een innerlijke verdeeldheid door de uiterlijke veranderingen van omstandigheden.

Dan zeggen de mensen: Maar wij hebben toch een innerlijke kracht. Kunnen wij die niet voor de wereld gebruiken? Die leuzen horen we altijd weer.

De kracht die in u is, kan alleen spreken tot krachten die vergelijkbaar zijn. Dat wil zeggen, dat u soms inderdaad onverwachts een resonantie krijgt, ook van mensen van wie u het helemaal niet verwacht; dat u feiten tot stand brengt die absoluut niet redelijk zijn volgens de normen van uw leven of van uw tijd. Maar u kunt ze niet berekenen. Dat wil zeggen, dat u bereid moet zijn, als u met geestelijke krachten werkt, dit bij voortdurende te doen zonder u af te vragen, of ze resultaten zullen opleveren. De resultaten constateert u wel achteraf. En als er enige resultaten zijn - dat gebeurt meestal wel - dan is dit een voldoende stimulans om met uw innerlijk werk voort te gaan zonder daaraan vooral meteen de voorwaarde van een slagen te verbinden.

Kunt u de wereld vrede geven? Neen. U kunt zelf vredig zijn en de vrede met de wereld delen voor zover dat mogelijk is, maar u kunt niemand vrede geven. U bent de ander niet.

Kunt u de wereld meer bewust maken? U kunt misschien vanuit uw bewustzijn gunstiger voorwaarden scheppen voor de bewustwording van een ander, maar u bent niet in staat om de ander tot aanvaarden te brengen. U kunt het paard naar het water leiden; u kunt het niet dwingen te drinken. Realiseer u dat.

Denk niet, dat u op welke manier dan ook de wereld in haar huidige situatie gemakkelijk kunt voeren naar een nieuwe, consequente en juiste ontwikkeling waardoor vorming uit de chaos ontstaat.

Als u die regels en redeneringen hoort, dan wordt u misschien pessimistisch. Er is geen reden voor om dat te zijn. In de chaos zullen evenveel harmonische elementen optreden als disharmonische, alleen kunt u ze niet van tevoren voorspellen. U kunt er niet van tevoren op rekenen, maar ze zijn er wel. Als u positief bent en steeds probeert positief te zijn en te blijven, dan zult u toch altijd, wanneer in de chaos een positieve mogelijkheid opduikt, deze activeren. Dan brengt u iets positiefs over zonder dat u kunt zeggen wat voor uiterlijke vorm dit specifiek zal aannemen. Er is geen reden tot pessimisme.

Bovendien is chaos nu eenmaal een noodzaak als vorming het gevolg moet zijn. Want je kunt niet het oude langzaam veranderen zonder eerst de mentaliteit te veranderen waardoor de verandering van het oude, het gewende aanvaardbaar wordt. Daarom moeten wij ook niet bang zijn, als de mensen met elkaar in strijd komen.

De mensen strijden. Dat ze voortdurend tegen elkaar in opstand komen, is normaal in deze dagen. Het enige dat niet normaal zou zijn is, dat u zoekend naar het licht en naar het bewuste in staat bent om zelfs in deze voortdurende strijd een mate van harmonie of een zekere mate van eenheid te vinden met anderen.

Een chaos is ook niet afgrondig en duister zoals de mensen denken. Zij zeggen vaak: Ach, het leven speelt zich af tussen de chaos en de kroon. En dan denken ze daartussen de Levensboom. Maar realiseert men zich wel dat de boom wordt gevoed uit de chaos en dat zonder de voeding van de chaos de kroon niet zou kunnen bestaan?

De chaos is niet kwaadaardig, maar ze staat eenvoudig aan het begin. Ze is de mogelijkheid van een nieuwe groei. Wanneer die groei er is, dan zal het de chaos zijn met haar veelheid aan elementen en mogelijkheden die in de groei een vorming en een bewustwording mogelijk maakt.

Het is gemakkelijk om het allemaal filosofisch te verklaren. Als we alleen maar spreken van de Levensboom, dan kan ik u duizend voorbeelden geven waaruit blijkt, dat de chaos een noodzakelijk aspect is van de vorming. Zeker omdat een ieder, die een weg gaat al datgene wat hij heeft afgelegd in zich als waarde behoudt. Maar waarom zouden we? Is het nodig zoveel te filosoferen? Misschien is het gemakkelijker om realistisch te zijn.

Ik kijk naar uw wereld. Ik zie, dat de jaargetijden soms een beetje verschuiven. Ik zie, dat stromingen in de oceanen zich wat aan het veranderen zijn. Ik weet, dat voor sommigen van u dat erg belangrijk is en voor anderen helemaal niet; het ligt er maar aan waar u woont en wie u bent. Die veranderingen op zichzelf zijn dan niet goed of kwaad. Het enig belangrijke is dat degene, die een verandering constateert welke voor hem disharmonisch is, probeert ofwel de verandering te ontwijken danwel daarin een harmonisch element te vinden waardoor hij vanuit zichzelf in deze verandering en vernieuwing een rol kan spelen zonder met zichzelf in strijd te komen.

Leven is in wezen veranderen. Het is een beetje moeilijk voor een mens om dat te beseffen. Hoeveel malen heeft u niet geleefd? Hoeveel vormen zijn de uwe niet geweest? Nu bent u een man, vroeger was u een vrouw of omgekeerd. Nu bent u misschien arm, eens was u rijk en machtig. Nu heeft u misschien alles wat u redelijk nodig heeft, eens was u armer dan de armste slaaf. Het is allemaal denkbaar. U bent door vele vormen gegaan. En door al datgene wat u heeft beleefd, bent u geworden wat u

nu bent. Niet de mens die u nu bent, want dat is alleen maar een voertuig, dat is een uiting, maar de innerlijke persoonlijkheid die u bent. U heeft de eeuwen a.h.w. samengeperst en gemaakt tot een deel van wat u als leven betekent. Daarom is leven wel degelijk de verandering. Maar het is meer dan de verandering alleen. Het is de vaste waarde waardoor in de verandering de waarde zichzelf duidelijker begint af te tekenen en zich beter gaat beseffen.

Chaos is de schijnbare strijdigheid, maar het is tevens de fantastisch snelle verandering. Dat betekent, dat het bewustzijn in staat is die snelle verandering te verwerken, een veel snellere realisatie van zijn eigen "ik" en eigen betekenis kan verwerven dan wie dan ook.

De chaos van deze tijd is gelijktijdig een inwijdings- en een bewustwordingsmogelijkheid waarvan misschien eerst over duizenden jaren een gelijke weer zal optreden. Het is de tijd voor de innerlijke ontplooiing binnen de schijnbare onvolledigheid van een alle regels verliezende stoffelijke werkelijkheid.

De gouden eeuwen volgen altijd na de chaos. Toen Rome viel, kwam een ogenblik de gloed en de glans van Byzantium. Byzantium is verdwenen. Het rijk van de Karolingers trad op en verging. En toch, in de kloosters bleef bewaard wat later belangrijk werd. Tot in een tijd waarin de steden eindelijk hun macht begonnen te krijgen en overal opnieuw de vindigrijkheid, de kunstzinnigheid zich ging ontplooiën. Vanaf de 12e eeuw tot de 17e eeuw zien wij een periode waarin de mens steeds meer kan presteren, maar ook geestelijk steeds meer mogelijkheden krijgt. Dan neemt het weer af.

Vanaf 1720 tot 1730 gaat alles in de richting van verwarring. De eerste tekenen van chaos kent u allemaal. Misschien begint het met de Bundschuh (boerenopstand aan de Rijn in 1523), later volgt de Franse Revolutie. Het zijn allemaal kleine signalen van het niet meer mee kunnen waarbij de hang naar het oude soms wordt gevormd door het optreden van heksenkringen en het antwoord daarop de heksenvervolgung, door de stoeten van de Penitenten en Flagellanten, die -- zichzelf masochistisch kwellend -- door de steden trekken om hun hoogheid te bewijzen, omdat ze geen kans meer zien om in een maatschappij, die zich zo snel ontwikkelt, op een andere wijze de werkelijke, innerlijke betekenis nog met het uiterlijke in overeenstemming te brengen. Die tekenen zijn er altijd.

En dan de oorlogen. Oorlogen zijn er ook altijd. Maar als de techniek langzaam maar zeker de mensheid begint te overheersen (dat begint eigenlijk goed in de aanvang van 1800), dan zien we ontstellende veranderingen in de mogelijkheden van de mens. Al datgene wat eens belangrijk en waardevol was, verliest aan aanzien. Het behoren tot de eigen gemeenschap maakt plaats voor het meer verdienen in de industrie. De steden worden conglomeraten van mensen die eigenlijk niets meer gemeen hebben behalve dit ene: de verwachting eens weelde te vinden in vergelijking tot wat zij kenden. Dat lijkt misschien een treurige ontbinding. Maar realiseer u toch ook wel dat daardoor de vaste gemeenschappen worden gebroken. Het is niet alleen het verleden dat in ontbinding verkeert. Het is een gistingproces waardoor uit het verleden, dat zichzelf niet verder kon ontwikkelen, een nieuwe toekomst gaat ontstaan waarin een verdere ontwikkeling mogelijk is.

Kijk naar uw eigen tijd. In uw dagen wordt de mens gedomineerd door de technieken die hij heeft geschapen. Langzaam maar zeker maakt hij zich meer en meer onderworpen aan zaken als productieprocessen, winst, maar eigenlijk ook aan de verdere hantering van de technieken die hij heeft uitgevonden en het continueren van de macht daarvan. En dan komt de innerlijke revolutie.

De innerkijke revolutie mag nooit leiden tot een absolute vernietiging van de techniek, dat is duidelijk. Dat is ook praktisch onmogelijk of je moet de mensheid uitroeien. Wat je wel kunt doen, is de techniek terugbrengen tot dat punt waarop ze behoort te staan; namelijk het instrument van de bewust handelende mens worden en niet meer de factor die zijn leven domineert. Dat is hetgeen er misschien gaat komen en volgens mij inderdaad zal komen. Maar voordat het zover is, moeten alle banden en verbindingen die nu tot stand zijn gekomen teniet worden gedaan.

De gemeenschappen van eens hebben weinig betekenis en zin van bestaan meer. Er moeten andere regels en wetten worden gevonden, omdat menselijke harmonieën niet op uiterlijkheden maar op innerlijke erkenningen moeten berusten, zeker voor een nieuwe tijd. Als je daarnaar gaat zoeken in een periode die zichzelf nog niet heeft gevonden, dan word je geconfronteerd met chaos. Dan schijn je omgeven te zijn door een zee van wanhoop, van mensen die niet meer weten hoe of wat.

Kijk naar uzelf. Vraag u af, of u inderdaad zo harmonisch mogelijk bent geweest, of u steeds probeert het beste te doen dat u kunt. Zeg tegen uzelf dat die uiterlijkheden als vanzelf veranderen, dat het alleen uw innerlijk bewustzijn is waardoor de richting kan worden aangegeven. Dan wordt de vernieuwing van het leven, de vernieuwing van de maatschappij opeens iets heel natuurlijks. Dan zijn er geen angsten meer, omdat elke verandering op zichzelf de belofte inhoudt van een nieuwe erkenning, een nieuwe ervaring, van een nog meer waarmaken van wat u werkelijk bent.

Zeker, dit is een tijd van chaos. Een tijd waarin het gezag alleen nog maar een schim is die schimmig blijft worstelen tegen werkelijkheden die ze niet eens kan beseffen in een tijd waarin economische grootmachten proberen een economie instand te houden die allang in stukken uiteen is gevallen en die op deze manier niet kan voortgaan. Een tijd waarin machthebbers en machten steeds proberen de oude traditie van invloed te handhaven, terwijl ze hun invloed en het vertrouwen dat ze daarvoor nodig hebben steeds meer verliezen.

U heeft gelijk. Het is chaos, toenemende chaos in deze dagen, maar ook toenemende vorming. In de voortdurende daaruit voortkomende veranderingen is er ook een toenemende mogelijkheid tot harmonische aanpassing aan een nieuwe tijd, aan nieuwe kosmische invloeden en aan je eigen ware "ik", dat door zovele generaties heen is gekomen tot dit punt van beleving in deze tijd van ontstellende verandering en ontstellende gewichtigheid.

Ik heb geprobeerd in deze eerste lezing niet zwaarwichtig te zijn. Chaos is iets waarmee u wordt geconfronteerd of u wilt of niet. Als u beseft dat ze dit is, des te beter. Maar als u ook weet en het innerlijk ook beseft dat u het zelf moet zijn die de beslissingen neemt, dat u vanuit uw innerlijk moet waarmaken, moet leven en gelijktijdig de uiterlijke situatie moet aanvaarden, dan zult u merken dat deze chaos u enorme waarden van geestelijke kracht brengt, van geestelijk inzicht, van een innerlijke vernieuwing en uitbreiding van besef.

Laat u niet door de chaos misleiden. De schijn van ondergang is slechts het teken van de vernieuwing. Als ik u dit duidelijk heb kunnen maken, dan hebben wij, meen ik, ook een goed begin gemaakt met een reeks lezingen die alle tezamen u ongetwijfeld zullen confronteren met de werkelijkheid van deze dagen en de werkelijke mogelijkheden van uw persoonlijkheid.

ATOOMENERGIE.

U weet dat er op het ogenblik een sterke neiging is om overal atoomcentrales te bouwen en dat steeds meer mensen zich onzeker gevoelen ten aanzien van die centrales en menen, dat het beter is om dat niet te doen. Het resultaat is, dat er een aantal krachtmetingen tot stand komt, waarvan je je toch wel afvraagt of ze zinvol zijn. Ik zou u graag duidelijk willen maken waarom atoomenergie onvermijdelijk is. Dat zal bij vele mensen niet zo prettig aankomen, vrees ik.

Atoomenergie is onvermijdelijk, omdat u leeft in een maatschappij die is gebaseerd op een groeiende productie en dus een groeiende economie. Dat betekent, dat voor fabricageprocessen steeds meer energie beschikbaar moet zijn. Dit houdt weer in, dat bij een gepland toenemend energieverbruik voor fabricage met ongeveer 6 à 7 % (wat heel waarschijnlijk is als we tenminste een productievermeerdering willen hebben van ongeveer 2 %, dat is wel het minimum in een groeiende economie als de uwe), dan is het inderdaad onvermijdelijk dat er vanaf omstreeks 1990 atoomenergie is. Want het is eenvoudig niet mogelijk de elektrische energie, die in hoofdzaak wordt gebruikt voor de fabricageprocessen op een andere wijze in voldoende mate te leveren zonder ze gelijktijdig te onttrekken aan de burger.

De burger verbruikt ook veel meer energie dan nodig is en wordt daartoe ook feitelijk gestimuleerd. Men zegt u wel dat u energie moet besparen, maar gelijktijdig beveelt men u een nieuwe koelkast aan, een nieuwe radio met vooral 4 kanalen. Quadrofonie noemen ze dat. Ik meen, dat er al gekakel genoeg is. Dan moet u kleurentelevisie hebben die ongeveer het drievoudige aan energieverbruikt van een vergelijkbaar zwart-wit toestel met gelijke techniek. Ze kunnen we doorgaan.

Die energie wordt door de producten gebruikt, dat is inderdaad waar. Maar die producten moeten worden verkocht, opdat de industrieën, die iedere keer weer veel meer energie nodig hebben, verder kunnen uitbreiden; dus meer energie verbruiken om meer energieverbruikende producten te kunnen presenteren. Dat klinkt waanzinnig, als je dat zo zegt, maar toch is dat de redenering waarop de noodzaak berust van het gebruiken van atoomenergie.

Dan zult u zeggen: Er zijn zoveel zaken die geen electriciteit behoeven. Natuurlijk, u kunt autorijden. Om auto te rijden verbruikt u benzine. Benzine is in feite een distillaat uit verschillende aardolie-soorten. Als u dus autorijdt, dan verbruikt u eigenlijk olie; en wel geraffineerde olie die dus alweer energie heeft gekost. Daardoor maakt u het onmogelijk dat veel minder geraffineerde olie wordt gebruikt als vervanging van electriciteit in de vele industrieën. Zo moeten we dus komen tot de elektrische auto.

Maar een elektrische auto kunnen wel alleen hebben, als we voldoende electriciteit hebben om de auto snel en voldoende op te laden. Dat kan alleen, indien er voldoende elektrische energie is. En om die voldoende energie in de toekomst ter beschikking te kunnen stellen moeten we de beschikking hebben over centrales die dat kunnen leveren. De enige centrales die dat kunnen leveren zonder gelijktijdig de olievoorraden in zeer korte tijd uit te putten, zijn de atoomcentrales. Merkt u wat er aan de hand is?

Men heeft u gesproken over de chaos en over de eigenaardige strijdigheden die er zijn. Dit is nu een van die strijdigheden. Het is duidelijk dat je de atoomenergie wel kunt vervangen door een andere energie, maar

dan raak je weer in moeilijkheden. Waar moet je heen met een G.E.B., als iedereen een electriciteitwinnend paneeltje op zijn dak heeft staan? Dan wordt het verbruik wel veel minder, maar dat betekent dat de mensen die daar werken ook minder werk krijgen. Dat betekent, dat er in wezen dus minder wordt omgezet, dat daardoor minder salarissen kunnen worden betaald, dat er minder directeuren nodig zijn om de zaak te reguleren. Dat kun je ook niet hebben. Dus moet je er wat anders op vinden.

Stadsverwarming vind ik vooral voor een stad als Den Haag een voorbeeld van chaos. Je begint met stadsverwarming. Je gaat dus iedereen verwarmen met het warme water dat je overhoudt van de productie van electriciteit. Maar als iedereen dan minder electriciteit gaat verbruiken, dan heb je te weinig warm water. En dat betekent weer dat iedereen in de kou zit, tenzij hij meer electriciteit verbruikt. Het zijn allemaal redeneringen in cirkels. Het klinkt misschien een beetje speels.

Daar staat natuurlijk wel iets tegenover. Als we zien welke vorm van energiewinning door atoomkracht er op het ogenblik is, dan blijkt dat voor de energie die men wint in verhouding zeer grote hoeveelheden afvalstoffen vrij komen. Afvalstoffen die weer radio-actief zijn en die dus niet zonder meer ergens kunnen worden opgeslagen.

Nu zijn er mensen die hebben uitgevonden dat je dat in een zoutkoepel kunt doen. Dat is wel heel aardig, maar als er een aardbeving komt, dan heb je meteen een soort radio-actieve uitbarsting. Anderen zeggen: Gooi het maar in zee. Totdat er de een of andere poliep radio-actief wordt en dan hebben we het monster van Frankenstein maar nu in de zee. Of je hebt helemaal geen vis meer. Dat zal voor de Scheveningse vissers misschien niet veel uitmaken, want die mogen toch zo weinig vangen, maar het is voor de visserij en voor de mensheid erg slecht, als iedereen die op zee gaat vissen opeens bot vangt. Er zitten dus wel nadelen aan.

Dan hebben we opwerkingscentrales. Deze zijn op zichzelf tamelijk riskant. Het minst riskant is het centrifugeproces, maar zelfs dat heeft toch ook bepaalde bezwaren, bepaalde gevaren. Daarmee is dan wel een deel van de rotzooi opgeruimd, die is weer bruikbaar geworden (de kringloop), maar een ander deel blijft over. Dat andere deel heeft over het algemeen een halfleven van tenminste een paar honderd jaar tot 6000 jaar. Ze komen overigens maar in heel kleine hoeveelheden voor. Het resultaat is, dat je het een en ander kwijt moet.

Waar moet je dat naartoe sturen. Je zoudt het natuurlijk naar de maan of naar de zon kunnen sturen. Maar daarvoor heb je raketten nodig. Raketten hebben weer energie nodig. Het is een soort paradox geworden. Wat kun je daartegenover stellen?

Er bestaan bepaalde processen. Men is op het ogenblik bezig om die te ontdekken, o.a. de atoomfusie. Daarmee kan men eveneens grote hoeveelheden energie winnen. Daarbij is het halfleven van de residuen (restproducten) zo laag dat het met een opslag van 2 tot 3 jaar over het algemeen al praktisch onschadelijk is. Dan is de uitstraling van de stof niet veel sterker dan die van een horloge met lichtende cijfers. Dus dat zou wel kunnen.

Maar er zit weer een moeilijkheid bij. Als men zou beginnen deze fusiecentrales in te richten, die bovendien zeer sterke magnetovelden nodig hebben en daarbij ook energie voor aanloop behoeven, dan zouden de huidige kostbare installaties niet meer bruikbaar zijn. Er is teveel in al die reactoren geïnvesteerd om dat nu maar eenvoudig op te geven. En dan komen we weer met het economisch argument.

In de praktijk zou daarvoor wel een oplossing te vinden zijn. Kijk, als iedereen (inclusief de industrieën) per jaar een energiebespa-

ring bereikt van omstreeks $4\frac{1}{2}$ %, dan zou men binnen 6 jaar zover zijn dat men met de huidige beschikbare middelen plus zuivere natuurkrachten (ik denk aan waterenergie, windenergie, getijdenenergie e.d.) in het werkelijk noodzakelijke kunnen voorzien. Maar dat betekent weer dat het centralisme, dat overheersend is in elke industriële en ambtelijke staat, zou wegvallen omdat er teveel verschillende bronnen zouden zijn. Dat houdt dus weer in, dat het om een andere reden sociaal niet aanvaardbaar wordt geacht.

Ik zou zeggen dat atoomenergie eigenlijk geen product is voor deze tijd, omdat de mens zichzelf niet beheerst. Als de mensen zichzelf beheersen, dan is het heel goed mogelijk om in beperkte mate zelfs van splijtingsenergieën gebruik te maken (maar wel beheerste splijtingsprocessen) zonder dat men daarvan werkelijk overlast krijgt. Maar dat betekent dan wel, dat men bedrijven moet hebben die niet kunnen uitbreiden, die zich nooit te buitengaan aan extra opslag hetzij van grondstof (b.v. uraanstaven) hetzij van residuproducten van meer dan een bepaalde omvang. Wordt het meer, dan moeten de bedrijven worden stilgelegd. En dat kun je weer niet doen, want dat is economisch niet haalbaar.

Als verder elke mens zou leren gebruik te maken van de restwarmte die b.v. in muren en dergelijke terecht komt, dan zou dit betekenen dat de werkelijke warmte die men nodig heeft al veel minder wordt. Zou men zonnewarmte kunnen activeren (eventuele opslagmogelijkheden zijn er), dan zou de warmtebehoefte aanmerkelijk afnemen. De mens zou gemakkelijker kunnen leven.

Zou men de woonruimten zodanig inrichten dat ze een optimale warmtecirculatie geven, dan is het eveneens weer mogelijk om met nog minder energie zich toch behaaglijk te voelen. Maar dan moet u niet beginnen met de doorzonkamer.

De doorzonkamer is nuttig zolang de zon schijnt, daarna wordt het een doortochtkamer voor de rest van de tijd. Als u dan uitrekent hoe vaak de zon schijnt en hoe vaak het tocht, dan komt u tot de conclusie dat u wel een beetje op de tocht staat wat betreft uw energieverbruik. Er zijn natuurlijk weer allerlei dubbelzinnige redeneringen. Dat je dat b.v. kunt oplossen met dubbele ramen aan te brengen. Inderdaad, daarmee kun je energie besparen. Maar als je rekent wat je er aan energie mee bespaart en wat het je kost, dan is het maar de vraag hoe je eruit komt. Met andere woorden: het rendement is maar zeer betrekkelijk.

Hetzelfde geldt voor wat men noemt spouwmuur-isolatie. Dat is gewoon de gaatjes laten opvullen met pasta. Het zijn dingen die heel mooi klinken, maar waarbij men uitgaat van de veronderstelling dat de mens zijn woning zodanig moet inrichten dat ze op de werkelijke eisen van het klimaat zijn gebouwd; en dat er extra voorzieningen moeten worden aangebracht, omdat het nu eenmaal niet de mode is om deze in te bouwen.

Verder gaat men uit van het standpunt dat woningen goedkoop moeten zijn en dus niet goed kunnen zijn. Daarom maken ze die duur, dan lijken ze beter zonder dat ze het zijn. Want dat hangt weer samen met de winst.

Het gehele proces dat we hier hebben ontleed is een proces dat afhankelijk is van een mentaliteit. Ik geloof, dat men dat niet over het hoofd mag zien. Natuurlijk, een atoomcentrale kan exploderen. Zeeland is indertijd ook onder water gekomen en dat heeft ook een hoop geld gekost. Dan moet u niet zeggen: Dat duurt bij een atoomcentrale veel langer. Het werkelijke deel dat een lange tijd niet meer ontsmet kan worden, is niet zo groot. Dat zou men waarschijnlijk met een 50 km^2 voor de op het ogenblik bestaande centrales, zoals Borselen, wel kunnen dekken. Wat daarbuiten ligt is na een paar jaar weer bruikbaar. Dan is er niets aan de hand. Je krijgt zelfs een tijdlang een betere oogst,

omdat er graansoorten zijn die gunstig reageren op een verhoogde uitstraling. Dit is experimenteel bewezen.

Op zichzelf is het allemaal niet zo erg. Het is een kwestie van aantasting. Degenen die daar wonen worden het slachtoffer. Dat kun je weer niet hebben, maar je moet wel de winst behouden en dat gaat niet. Je moet op een gegeven ogenblik tot een gemeenschappelijke beslissing komen van wat je werkelijk wilt. En dat is dan niet een kwestie van: wij willen steeds meer en minder daarvoor opofferen. Dat kan niet. Het is gewoon de vraag van: Wat willen wij opofferen aan mogelijkheden, aan zekerheden etc. om daaruit een bepaalde mogelijkheid te verwerven? En dan blijkt dat een atoomcentrale op zichzelf een betrekkelijk groot offer vergt aan zekerheid, aan veiligheid; veel groter dan de ontwerpers over het algemeen zullen willen toegeven.

Het betekent verder dat een atoomcentrale wel veel energie kan geven, maar in de productie daarvan kostbaarder is dan vele andere manieren van energiewinning; dus dat dat veel geld kost. Dan blijkt verder, dat een dergelijke vorm van energievoorziening een aantal zeer goed betaalde banen pleegt op te leveren voor degenen die leiding geven. Dus trek je conclusie?

Wat wil je? Wil je die paar goed betaalde banen? Wil je de mogelijkheid om het energieverbruik onbeperkt verder op te voeren? Dan moet je daarvoor kiezen. Maar dan moet je daarbij ook aanvaarden dat je zelf in levensgevaar verkeert, zij het dat de kans misschien 1 op 150.000 is dat er werkelijk iets gebeurt in de centrale. En dat het misschien een kans is van 1 op 3 à 4 miljoen dat het werkelijk tot een explosie komt. Je moet reëel blijven. Maar die keuze maak je dan.

Het gaat niet om het feit, dat atoomenergie op zichzelf te allen tijde verwerpelijk is. Het gaat er doodgewoon om dat atoomenergie in vele gevallen een risico, een belasting en eigenlijk een kostenverhogende factor betekent voor een groot aantal mensen die daar geen zeggenschap in hebben. Daar wringt de schoen het meest. Mensen die geen direct beslissingsrecht hebben, die geen directe invloed kunnen uitoefenen zijn degenen die zowel de risico's moeten dragen als de kosten. Dat is fout.

Nu zit u te denken: waar zijn we mee bezig? Het is allemaal wel aardig, maar wat moet je ermee doen? Dat zal ik ook proberen te vertellen.

Als wij dit geheel zien in de ontwikkeling van deze tijd, dan blijkt dat er steeds meer tegengestelde stromingen ontstaan, dat is duidelijk. Tegengestelde stromingen die op vreedzame wijze willen protesteren tegen een atoomcentrale daar heb ik geen bezwaar tegen en u waarschijnlijk ook niet. De enigen die bezwaar hebben zijn de mensen van de atoomcentrale en de politie. Maar blijft het daarbij? Misschien komt het op een gegeven ogenblik ergens zo ver dat er mensen zijn die zeggen: Nu ja, misschien word ik zelf ook het slachtoffer, maar ik laat die atoomcentrale exploderen. Ik wil mijn gelijk halen.

Wat dat betreft, moeten wij toegeven dat - tenzij er natuurlijk een demonstratie is aangekondigd - de gemiddelde toegankelijkheid van belangrijke delen van atoomcentrales dermate groot is, dat iedere idioot die dat wil met een ladinkje t.n.t. van een halve kilo of een plastic bom van ongeveer 750 gram in staat is om de hele zaak zo de lucht in te laten vliegen dat er inderdaad een ramp uit resulteert.

In deze tijd zit je niet alleen met de vraag van: atoomcentrales ja of neen? Je zit met de vraag: in hoeverre kun je veiligheid en zekerheid scheppen tegenover mensen die misschien zich op de een of andere manier willen verzetten? Als de mensen beheerst blijven, is het gevaar betrekkelijk gering en is de werkelijke kans op een ramp 1 op de 3 miljoen. Als je dat omslaat op 1 gevaar per dag en je rekent het uit op het aan-

tal dagen, het aantal jaren, dan valt het ontzettend mee. En tegen die tijd is de centrale allang weer vernieuwd.

Als we rekening houden met die gespleten mentaliteiten, dan wordt het anders. Wij kunnen het misschien vergelijken met het krakersprobleem. Het kraken van woningen op zichzelf is aanvaardbaar op het ogenblik, dat het eigendomsrecht wordt misbruikt. In vele gevallen wordt dit speculatief misbruikt op een wijze die niet meer past in een maatschappij, die de mogelijkheden voor de niet-bezitter zeer beperkt heeft.

Maar als nu die krakers hun kraakrecht gaan verdedigen met stenen of met een brandbommetje en misschien dadelijk met geweren, dan blijkt dat iets wat op zichzelf gerechtvaardigd is de oorzaak kan zijn van een aantasting van de gerechtigde verlangens naar veiligheid en zekerheid van vele anderen. En dan is de vraag weer: kun je dat voorkomen?

Amsterdam heeft gedacht: Wij kunnen dat voorkomen. Wij zijn toch een keizersstad, de kroon op de Wester en nu de Grote Keizer erbij is zijn we compleet. Maar is dat werkelijk de oplossing? De oplossing ligt niet in het eenvoudig toegeven aan de krakers. Het ligt niet in het met geweld onderdrukken van rellen of het voorkomen dat men ze uitlokt. Het ligt in het veranderen van de mentaliteit waardoor het probleem, dat de krakers terecht aansnijden, in wezen niet meer aanwezig is. En dan zullen ze vanzelf voor een groot gedeelte verdwijnen.

Je moet de maatschappij aanpassen aan de noden van degenen die in de maatschappij leven. Met atoomcentrales doe je dit niet, want je beantwoordt niet aan de werkelijke behoefte van de maatschappij maar alleen van bepaalde belangengroepen binnen die maatschappij. Dan is ook het probleem bouwspeculant tegen kraker ongeveer hetzelfde als het probleem van de mensen die atoomcentrales willen bouwen tegen degenen die proberen ze absoluut de grond in te stampen.

Beide partijen hebben een beetje gelijk. Maar beide partijen zijn niet bereid om zichzelf en de maatschappij zodanig te veranderen dat de gevaren, die er reëel zijn, verdwijnen. Beide partijen zijn niet bereid om een zodanige verandering aan te brengen in de maatschappij dat ook de noden, die in de maatschappij langzaam maar zeker groeien en waarvoor men dan die verkeerde oplossingen zoekt, verdwijnen.

Atoomcentrales, atoomenergie is een van de zaken waaraan men duidelijk kan zien wat er feitelijk wordt gespeeld. Er wordt gespeeld met macht tegen macht. Er wordt gespeeld met de belangen van juist degenen die geen zeggenschap hebben; en dat feit is mede aansprakelijk voor een toenemende verwarring.

Het zijn dergelijke benaderingen van de problemen van de huidige maatschappij waardoor steeds meer actiegroepen ontstaan; ook harde actiegroepen of ze nu fascistisch of uiterst links zijn. Het is ook de oorzaak voor het optreden van mensen in de Rote Armee en de vele anderen die op dezelfde manier te werk gaan. Ook bepaalde fracties van de PLO die met geweld te werk gaan.

Die mensen doen dat niet zonder meer. Dat is voortgekomen uit een totaal verkeerde benadering van de menselijke samenleving. Die moet je veranderen voordat je in veiligheid atoomcentrales redelijk kunt exploiteren; voordat je een redelijke vorm van huisvesting tot stand brengt; voordat je een vrede tot stand kunt brengen zelfs tussen Israëliërs en Palestijnen, want zelfs dit is mogelijk. Maar dan moet je eerst de wereld veranderen. En dat kun je nooit doen door aan deelbehoeften tegemoet te komen tegen het belang of tegen de zekerheid in van zeer velen en zeker niet door op kosten van een meerderheid een minderheid de kans te geven zich verder te ontplooiën.

Als u dit niet actueel heeft gevonden, dan spijt mij dat. Als u het niet geestelijk genoeg vond, dan heeft u niet goed geluisterd. Want de geestelijke waarde in dit alles maakt duidelijk, dat u het recht niet heeft meer te eisen van een ander dan u zelf kunt geven en offeren. Het maakt duidelijk, dat de rechten van anderen even heilig zijn als de uwe. Het maakt u duidelijk, dat u in uzelf de vrede en de harmonie moet zoeken waardoor het mogelijk wordt uiterlijk dergelijke excessieve tegenstellingen te vermijden.

-:-

H A R P.

Harp. Zingende snaren met eigen klank en zang, gedempd, versteld, beïnvloed, die toch een invloed geven en een indruk maken van werkelijkheid. Misschien dat daarom veel engelen met harpen worden voorgesteld. Want wanneer de engelen zingen, dan moet het wel de vrijheid zijn van klank die toch bewust geregeld zingt van harmonie en eenheid en van kracht die samenvloeien.

Een harp, een instrument waarop je alles spelen kunt. Dat ben je niet gewend misschien om het lichte spel te spelen in de zing-zang van zwaarwichtigheid die meestal wel de harp bevangt, wanneer ze begeleidt of zelfs als solo speelt. Ze is als u.

In u zijn er vele snaren. En juist gedempd, juist versteld ontstaat een schoonheid, een geweld van harmonie waarin u steeds uzelf herkent en daardoor juist voor anderen bent een straling van de schoonheid en kracht, die u zelf heeft voortgebracht.

Maar als u slechts uzelve speelt tegenover de wereld en uzelf verveelt, het wordt een ketel en een pannencolort; de gemengde tegenstelling waarin de mens zichzelf niet is en niet kan vinden. En zonder harmonie waarin elk deel van het eigen "ik" met alle delen samenspeelt en zo weerklinkend tekent de werkelijkheid, die het "ik" kan zijn, wanneer het zich bewust de schijn van grenzen overwint.

Denk daar maar eens over na. Maar één ding is zeker: pas wanneer u innerlijk de eenheid verkrijgt, kunt u naar buiten de harmonie brengen die u wilt brengen.

:--:~:

DE PIRAMIDE.

Hoe zijn de piramiden gebouwd en waarom? Wie weet het eigenlijk precies? De oude egyptologen hebben allang een groot gedeelte van hun stellingen ontmaskerd gezien. De herinneringen uit het verleden wijzen misschien in een geheel andere richting dan alleen die van grafkamers. Wie weet het?

Wij zien in de piramiden een mogelijkheid om in een bepaald brandpunt enorme krachten te ontketen. Maar weten wij dat het waar is? Wij weten het niet. Wij zijn bezig met de raadselen. Wij zouden bezig moeten zijn met de zekerheden.

Een piramide is niet ontstaan uit een experiment zonder meer. De piramide is de uitdrukking van een besef dat werd verworven. Onder ons gezegd en gezwegen, piramiden zijn inderdaad centra waarin bijzondere krachten op een bepaalde manier kunnen worden afgetapt. Dat hangt o.a. samen met de luchtkanalen. Dat hangt ook samen met de plaats van de koningskamer en het houdt zelfs rekening met die z.g. loze ruimte die u in de top van de piramide van Gizeh kunt vinden. Maar dat is een resultaat; het is niet een raadsel waaraan wij moeten beginnen.

Wij moeten onze eigen piramide leren bouwen. Dat wil zeggen: Wij moeten leren hoe we een maximum aan kracht kunnen samenbrengen op die punten waar dit voor ons belangrijk is. En dat kunnen we geestelijk waarschijnlijk veel beter dan door het construeren van piramidetjes. Anders zou iemand, die een punthoofd heeft aan energie er beter aan toe zijn dan iemand, die een platte schedel heeft. Dat is heus niet waar.

Laten wij ons goed realiseren: De piramidebouwers hebben technisch indertijd iets waargemaakt aan de hand van denkbeelden, ervaringen en ontdekkingen die in hen en door hen tot stand zijn gekomen. Laten wij die piramiden als beelden van de eeuwigheid dan maar niet gebruiken om terug te denken aan de grootheid van het verleden, maar wij moeten ze zien als een aansporing om in het heden datgene te doen waardoor wij steeds meer krachten kunnen ontplooiën op die punten van ons wezen of vanuit ons wezen waar ze voor ons belangrijk zijn.

Dan zullen wij misschien leren de krachten van de piramide reëel te gebruiken in ons leven en door het gebruik van die krachten bewuster en vollediger in samenwerking met de kosmos kunnen bestaan.

De piramiden, die zo toeristisch worden gezien, zijn alleen goed voor de kamelen en de kameeldrijvers. De werkelijkheid is iets wat tot nu toe nog niet volledig is onthuld. Als u dat in de gaten houdt, kijk dan eens naar uw eigen leven. U komt dan tot de conclusie dat u daarin ook heel wat piramiden heeft opgetrokken: enorme gedenktekens waarvan u eigenlijk niet eens weet waarvoor ze dienen. Als u die heeft, laat ze dan maar in de steek en bouw eerst maar eens een gedenkteken op voor datgene wat in u wezenlijk belangrijk is. Ik denk, dat u dan verder komt.

:--:--:

Denkt u b.v. aan de Zen-techniek. De Zen-techniek is: het onmogelijke nemen en daardoor je bewust worden van de betekenisloosheid van je mogelijkheden.

Er zijn India'se technieken waardoor het geheel van het geestelijk leven en denken via meditatieve processen wordt gebracht tot een gevoel van onbelangrijkheid als persoonlijk feit en gelijktijdig verbondenheid met de totaliteit. Delen daarvan vindt u o.m. in de Raja-Yoga.

Al deze beschouwingen hebben niet ten doel u alleen maar een specifieke weg te wijzen. Als wij ons bezighouden met deze zaken, dan is het om te zien dat meditatie en wat daarmee samenhangt (magische technieken, schouwen in de tijd en wat dies meer zij) helemaal niets buitengewoons zijn. Ze hebben altijd onder de volkeren geleefd. En elk volk heeft op zijn eigen wijze methoden ontdekt waardoor men binnen de eigen leefomstandigheden daarvan een zo goed mogelijk gebruik kon maken.

Vandaag hebben wij dat gedaan ten aanzien van de indianen. U zoudt kunnen zeggen: een bepaalde beschaving, een bepaalde cultuur. Wij zullen tenslotte moeten komen tot een samenvatting van hetgeen specifiek voor de westerse mens en vooral voor uw eigen land belangrijk is. Maar om dat te kunnen doen zullen wij wel degelijk moeten kijken hoe anderen het hebben gedaan, want alleen door na te gaan wat eens was, kunnen we misschien begrijpen wat nu mogelijk is.

Slechts hij, die zijn mogelijkheden kent, kan bewust kiezen voor de weg die hij de zijne kan noemen.

Ik weet niet, of u dit alles met veel interesse heeft gevolgd. Indianenverhalen zijn tegenwoordig eigenlijk een beetje uit de mode. Je nocht ergens mee beginnen en wat is eenvoudiger dan een natuurgeloof. Daarom heb ik deze weg gekozen.

Zoveel mogelijk zullen wij volgens programma en plan verdergaan. Wij hopen, dat de wijze waarop de lessen worden gegeven en gesteld voor u aanleiding zullen zijn om ze ook meer praktisch te benaderen en niet slechts te waarderen als een mooi verhaal. Ik hoop, dat u ook dit welwillend zult aanvaarden.

chamelijke beheersing aan te leren kregen de kinderen al heel vroeg daarin onderricht. De jongens meestal van het 3e of 4e jaar, de meisjes vanaf het 5e of 6e jaar. Dat onderricht behelsde meteen een techniek waar u misschien iets aan kunt hebben.

Kijk bewust naar pijn. Als je ze hebt, kun je daar gewoon naar kijken. Sla anders maar met een latje op je vingers. Kijk naar de pijn die je hebt. Zeg dan diep in jezelf dat die pijn niet bestaat. Als je dat op de juiste manier leert doen, dan is de pijn iets dat nog wel bestaat, maar dat je niet beheerst; het komt niet meer helemaal op je toe. Het is een uiterlijkheid geworden. Als je op deze manier een paar keer geleerd hebt de pijn a.h.w. naar buiten te jagen, dan kun je vervolgens hetzelfde doen voor anderen.

Als een ander lijdt, dan moet je je dat lijden precies voorstellen. Heb je je dat voorgesteld, dan wijs je het van je af. Let wel, het is geen genezen dat op deze manier doet. Je scheidt ook voor de ander die verwijdering. Vandaar dat vaak de vader en de ooms van jongens die werden beproefd erbij stonden. Zij gaven de jongen dan die kracht (zij noemden dat het geven van manas) opdat de jongen niet zou behoeven te krukken. Het was soms een heel pijnlijke beproeving o.a. het ophangen aan haken die in de borstspier werden geslagen. Dan werd hij met leren riemen naar boven gehezen en verzwaard met stenen totdat de spier het begaf of het touw. De jongen zou de pijn wel ervaren, maar hij zou weten dat die pijn niet zijn wezen betrof. Wie dat had doorstaan, was voortaan in staat om alle pijn van zich af te wijzen. Je ging er lichamenlijk dan wel aan lijden, maar het kon je geest, je beslissingen niet meer beïnvloeden. En wat meer is, je kon je lichaam dwingen om de pijn te negeren, indien het noodzakelijk was.

Het westen is nogal zacht geworden, als het pijn betreft. Maar een mate van hardheid tegenover jezelf heeft alleen betekenis, als je daardoor de pijn kunt verdrijven of op een afstand kunt brengen. Daarvoor is het nodig dat je de pijn erkent voor wat ze is, als het even kan in haar oorzaak en ervaring. Proef haar volledig en zeg dan tot jezelf dat ze je niet beroert.

Dit onberoerd worden is een vorm van meditatieve reactie, want in jezelf zeg je: Ik weet dat het er is en ik weet dat het niets is. Een techniek die misschien wel eens dienstig zou kunnen zijn voor mensen die last hebben van pijn. Er zijn zoveel mensen die met een beetje pijn al ontzettend klagen. Er zijn ook mensen die heel veel pijn hebben en die dat van zich af weten te zetten.

Ik heb u dit alles gegeven om duidelijk te maken hoe vele volkeren op de een of andere manier geestelijke technieken gebruiken om het lichaam te beheersen, maar ook om de geest vrij te maken. Dat vrijmaken van de geest is een van de belangrijkste dingen in meditatieve technieken. Op het ogenblik, dat de meditatie u bindt aan de zaken en niet vrijmaakt van banden, is ze zinloos. Of zoals de indiaan zegt: "Wanneer de geest kan vliegen, is de meditatie geslaagd. Maar als de geest gebonden raakt, is het een dwaas die mediteert."

Hier heeft u dan een beeld van een ander volk, uit een andere tijd zelfs, ofschoon delen van deze technieken nog steeds worden bewaard. Vooral op de grens van de Ver. Staten en Canada proberen tegenwoordig stammen weer de jongeren op te voeden in deze beheersing niet alleen van zichzelf, maar ook van de harmonieën ten aanzien van de omgeving en de geestelijke krachten die daarin schuilgaan.

Het is voorlichting. Een enkele tip kunt u misschien wel gebruiken. Maar we zullen verder moeten gaan, want er zijn andere technieken die voor de mens veel meer kunnen doen.

Een mens, die zijn remmingen vergeet, hoe tijdelijk ook, komt tot een volledige beleving van zichzelf. Hoe kun je weten wie en wat je bent, hoe je op een gegeven ogenblik staat tegenover de wereld en in de wereld, als je door allerlei gebruiken en remmingen a.h.w. wordt teruggehouden van je werkelijke persoonlijkheid?

De methodiek van de indianen was op dit gebied zeer doeltreffend. De techniek die zij gebruikten was weliswaar toegespitst op hun omstandigheden, maar laat toch nog altijd een paar redelijke elementen over die ook elders bruikbaar zouden zijn.

Waarom zou een westerling, die wil mediteren of zich wil meezighouden met het zoeken naar zijn eigen betekenis nu eens niet gebruikmaken van de mogelijkheid om zichzelf even te verliezen? Nogmaals, het 'hoe' is niet belangrijk. Of u daarvoor nu middelen gebruikt of u het doet met een slok cola of een kopje thee dat zal mijns inziens niet zoveel verschillen, als u maar met een symbolisch gebaar even datgene wat u naar buiten toe bent of moet schijnen terzijde schuift. Als u dat heeft gedaan, kunt u de techniek verder volgen. Wat ben ik op dit ogenblik? Welke contacten beïnvloeden mij? Welke krachten roepen mij? Wat stoot mij af? Wat trekt mij aan. En daarmee hebben het tweede gedeelte van het medicijnmanritueel gevolgd, namelijk het werpen.

Wij hebben geprobeerd ons te oriënteren. Wat is het patroon waarin ik op dit ogenblik volgens mijn wezen besta zonder die geremdheid en uiterlijke dwang? Dat betekent dat ik moet zoeken naar de methode om het juist te uiten.

De medicijnman deed dat door een patroon te aanvaarden dat hij alleen aannam om te functioneren. Het waren gewoon symbolische gebaren. Voor u kan dat iets anders zijn. Mijnentwege probeert u de afwas eens op een andere manier te doen. Of u probeert in plaats van normaal te kijken of te luisteren nu naar zeer bepaalde aspecten te kijken of te luisteren. En als u dan vindt dat er iets is dat in u een spanning opwekt, een resonantie geeft, dan heeft u daarmee wel degelijk ook het middel gevonden dat u kunt gebruiken om uw werkelijke "ik" hoe dan ook in de wereld te uiten.

De zeer simpele techniek die indianen vaak gebruikten, wanneer ze op een tocht waren, was: zich opstellen vlak onder de top van een berg (bovenop was je teveel zichtbaar voor eventuele vijanden) en daar een tijdlang roerloos te blijven. Dat roerloos zijn was niet zozeer om jezelf te beheersen. Het ging erom te luisteren. En dan bedoel ik te luisteren met je geest niet met je lichaam. Als je een ogenblik helemaal stil en rustig bent, dan bouwt zich van buitenaf toch een beeld in je op van de wereld, van de dingen die gebeuren of belangrijk zijn. Je weet wat er gaande is. Volgens indiaans geloof: je luistert naar de wind en je hoort wat ze zegt over je vrienden en vijanden. Die techniek kunnen wij ook gebruiken.

Het is voor de doorsnee-Europeaan, denk ik, erg moeilijk om een tijdlang werkelijk onbeweeglijk te zijn. Maar als je je nu niet gaat dwingen om roerloos te zijn en eenvoudig met je geest probeert te luisteren naar alles wat er om je heen is, dan zul je volgens mij ook wel allerlei indrukken krijgen. Als je die indrukken dan beschouwt als een landschap waarin je je moet bewegen, dan heb je meteen een veel betere tip gekregen voor de manier waarop je kunt optreden en voor de wijze waarop je geestelijk eventueel kunt reageren.

Er is nog één punt in de indiaanse technieken dat ik wil aanstippen. Indianen, zowel mannen als vrouwen zij het op verschillende manieren, werden gehard. Dat wil zeggen: ze moesten pijn kunnen verdragen. Maar pijn verdragen op zichzelf gaat maar tot een zekere hoogte. De grootste trots van een indiaan was, dat hij onder martelingen nog steeds zijn vijand kon beschimpen; dus niet door het lichamelijke kon worden gekweld. Om die li-

gelijk en in alle patronen van zijn vlucht te volgen. Het komt misschien een beetje in de richting van het waterschouwen dat hier en daar ook bestaat: kijken hoe water aan de kook komt. Deze laatste techniek zoudt u weer kunnen gebruiken. Het gaat erom zichzelf a.h.w. negatief te maken door zich sterk te concentreren op het andere.

Hier is de magie weggevallen. Hier blijft alleen de mens over die zichzelf van zijn ketenen ontdoet en die in het gewriemel van insecten, in de vlucht van een vogel een ogenblik zichzelf vergetend gaat beleven wat buiten hem bestaat. En dan beleef je volgens het indiaans denken niet alleen maar het wezen of een bepaald patroon. Je beleeft de totaliteit die zich daarin manifesteert.

In de vlucht van de vogel kan de Manitou meespreken. In het patroon dat de insecten tekenen in hun gekriemel kan de hele aarde haar wezen en haar werkelijkheid tot uitdrukking brengen. Zo kun je in die beschouwing wel degelijk zaken bereiken die geestelijk van groot belang zijn.

Natuurlijk werd er ook gebruikgemaakt van bepaalde roesvormende middelen. Het is bekend dat vooral bij de zuidelijke stammen mensen, die de vredespijp rookten en daarbij inhaleerden, zeer snel onwel werden. Zij wisten namelijk niet dat ze geen echte tabak maar z.g. indianentabak rookten waarin o.a. marihuana of bepaalde hennepsoorten verwerkt zaten en bepaalde kruiden die roesverwekkend zijn.

De manier waarop de vredespijp werd gerookt was op zichzelf al symbolisch. Je rookte, je haalde in en blies vervolgens - steeds weer een trek nemend - in de richting van de vier winden.

De vier winden zijn voor de indianen de kracht die de wereld omspant. Je verklaart je één met de geestelijke wereld en neemt die wereld als getuige. De roes op zichzelf geeft klaarheid, want in de roes vallen de remmingen weg. En als je geleerd hebt haar op een bepaalde wijze te beheersen (wat bij de inwijdingstechniek van indianen altijd gebeurde), dan ben je ook inderdaad in staat om door die roes heen te zien; je kijkt door de uiterlijkheden heen.

Medicijnmannen gebruikten nog een veel sterkere menging en waren daardoor in staat om aura's te zien en te lezen. Hoe potsierlijk zij misschien in onze ogen zijn, als ze daar rondansen met hun maskers, hun staarten, hun ratels, in wezen zijn het mensen die gespecialiseerd zijn in het lezen van geestelijke tekens. Voordat de medicijnman aan zijn dans of aan zijn raad begint, zal hij dan ook over het algemeen drie dingen doen:

1. Hij kauwt of hij rookt. In beide gevallen gaat het om licht roesvormende middelen. Hij wil zijn ziel snel vrijmaken, zoals dat heet.
2. Hij zal voor zichzelf werpen. Het is een soort wichelmethode waarbij hij naar gelang van de stam en zijn opleiding verschillende voorwerpen gebruikt, soms beentjes, soms stukjes hout of steen. Hij werpt het patroon, want hij wil ingaan in datgene wat nu voor hem belangrijk is. Dat kan alleen, indien hij beseft op welke manier hij in dat geheel past. Het is dus een concentratie op de eenheid met alle dingen.
3. Daarna zal hij voor zichzelf een paar passen maken. Het is eerder een geschuifel op de plaats. Daarbij gebruikt hij zijn ratel. Hij zoekt het ritme dat past bij zijn plaats. Pas als hij die dingen heeft gedaan, schrijdt of danst hij - naar gelang van de taak die hij gaat vervullen - naar buiten en zal dan optreden niet meer als zichzelf, maar als het knooppunt van alle invloeden waarop hij zich heeft ingesteld.

Dat die roesvormende middelen hierbij een rol spelen is zeker in uw westerse maatschappij erg bedenkelijk. Vergeet echter één ding niet:

beroeringspunt geschapen tussen de hogere wereld en zijn wereld en zichzelf. De indiaan bouwt poorten tussen de Eeuwige Jachtvelden en zijn eigen wereld.

Voor de westerling zijn veel van die technieken natuurlijk niet bijzonder belangrijk. Zeker, als u leert om op een geslaagde manier een re-gendans uit te voeren, dan kunt u misschien het een of ander vermaak-centrum ertoe bewegen u een vergoeding te geven om niet te dansen. Maar zelfs dan zult u door de Bilt en het heersende weer hier waarschijn-lijk gefrustreerd worden. Dus die dingen zeggen u weinig.

Het gebruikmaken van trommels is al evenzeer in uw wereld onmoge-lijk, want dat wordt onmiddellijk burengerucht. Er blijft over de concen-tratiemethode die deze indianen gebruiken. Dan neem ik hier een betrek-kelijk algemene praktijk die niet alleen bij de Sioux, de Navajos, de Dela-wares en vele andere stammen heeft bestaan, maar die zelfs in het zui-den een tijdlang gebruikelijk is geweest, zodat je soms aan de bovenloop van de Amazone ook soortgelijke praktijken tegenkomt.

Ga op in de beschouwing van een stuk van de natuur. Probeer alles gewoon op u te laten inwerken. U woont vlak bij de kust. Kijk naar de zee. Probeer het patroon van de wisselende beweging der golven te volgen, totdat u eigenlijk niet meer in staat bent iets anders te zien dan al-leen maar de voortdurende verandering van de wateren. Hierdoor ontspant u zich en brengt u zich in harmonie met de krachten die van de zee uitgaan. U bent nu verbonden met een deel van de uitstraling van de aarde. In dat deel van die uitstraling kunt u dan als vanzelf bepaal-de denkbeelden zien, bepaalde gevoelens ervaren. Deze nu zijn de aanwij-zingen van harmonisch leven of van juist handelen.

Indianen hadden uit de aard der zaak de zee niet in de buurt, maar een van de methoden die werd gebruikt bij de Delawares was het zoeken naar een jonge boom. Dan ging men zitten en alleen maar die boom obser-veren met alles erop en eraan: het bewegen van de bladeren, de buiging van de kleinste tak, totdat men was opgegaan in de boom, in het bewe-gingspatroon van de boom en daardoor was men dan in staat, zo zei men, om de krachten van de boom (niet alleen van deze boom maar van alle soortgelijke bomen) in zich op te nemen.

In beide gevallen gaat het om een optische identificatie; d.w.z. je kijkt. Je kunt het ook doen door met gesloten ogen te luisteren naar een bepaalde melodie of gezang. Indianen deden dat natuurlijk met hun gewijde liederen. Er zijn er verschillende zoals b.v. de bekende Ode aan het Vuur, de Ode aan de Zon, die inderdaad indrukwekkend zijn en degene die volledig daarin opgaat een zeer bijzondere beleving bezorgt. U heeft dat niet. Maar misschien heeft u een stukje muziek dat niet al te ingewikkeld is waarin het motief zich regelmatig herhaalt en waar u dan een tien minuten naar kunt luisteren. Als u dat zo doet, dat u al-leen het motief steeds weer herkent en volgt van noot tot noot, dan ont-staat er ook voor u die verbondenheid met de melodie. Wat ze uitdrukt, is over het algemeen toch iets dat kosmisch is.

Muziek heeft in haar werkelijke samenstelling over het algemeen zo-veel harmonische elementen dat zij ons kan voeren tot het beleven van een kosmische harmonie. De indianen beleefden op deze wijze wat zij noem-den hun goden. Wat u beleeft, is in de eerste plaats een deel van uw eigen innerlijk, maar daarnaast een steeds groter deel van uw geest en uw eigen werkelijkheid.

U ziet, dat deze technieken, al kun je ze niet precies namaken, ook in het westen wel degelijk bruikbaar zijn.

Nu zijn er ook nog stammen geweest die zeer speciale methoden van beschouwing hadden. Er is een stam geweest, die keek naar bepaalde mie-ren of andere insecten. Zij probeerden één individu in zijn bewegingen te volgen. Anderen keken naar vogels en probeerden één vogel zo lang mo-

Voor hen is de aarde en al wat daarop leeft beziend. Alles leeft. Overal zijn de geesten der dingen aanwezig. De mens beweegt zich in een doolhof van geesten om hem heen. En als hij op goede manier te werk gaat, kan hij zich bij een of meer van die geesten of groepen geesten aansluiten.

Als men een bepaalde totem heeft, dan vertegenwoordigt dat niet alleen een aantal voorvaderen, maar het omvat gelijktijdig ook diersoorten. De Sioux b.v. kennen de adelaar als een belangrijke figuur. Die adelaar is niet alleen de heerser van de lucht of een trotse vogel. Hij is de geest die het land overziet. Hij is de geest die vol van moed is. Kortom, er is een identificatie met een aantal eigenschappen.

Wanneer iemand in de inwijdingsperiode zijn persoonlijke beschermgeest ging zoeken, dan zien we ook al een soortgelijk verschijnsel. Degene die dat moet doen, wordt zonder voedsel en drank de wildernis in gestuurd. Hij heeft meestal behalve een jachtmes ook geen wapens. Hij blijft daar ronddolen. Honger en dorst bevangen hem en hij gaat dromen. Maar omdat zijn droom gericht is op het zoeken naar de juiste harmonie tussen zijn persoon en datgene wat om hem heen is, kristalliseert dat uit in een bepaald beeld. Dat kan een beeld zijn van een opossum, van een hert, van onverschillig welk levend wezen, zelfs van een kever. Dit is nu voortaan de beschermgeest. Alles wat tot die soort behoort, moet hij sparen. Hij mag b.v. geen vlees eten van het dier dat zijn beschermer is in de geest. Op deze manier bouwen zij zich dus een wereld op waarin ze harmonieën kunnen vinden met de geesten om zich heen.

Soms zijn die geesten vijandig of soms moet je tegen de vijandigheid van sommige geesten optornen. De bekende oorlogsdans b.v. heeft weinig te maken met oorlog. Ze heeft zelfs weinig te maken - al heeft men dat wel eens anders gedacht - met het uitbeelden van een gevecht. Ze gaat in wezen ervan uit om door voortdurend eentonige bewegingen plus een eentonig geluid het "ik" a.h.w. doof en blind te maken voor alle invloeden behalve voor die van de stam zelf. Dan immers is men beschermd tegen het ingrijpen van de beschermgeesten van een andere stam. En dan kan men met eigen moed en kracht iets bereiken wat zonder deze toestand heel erg moeilijk wordt, omdat het vaak een duel van beschermgeesten zal worden, als men dan optreedt.

Het is ook opvallend dat de plaatsen die heilig zijn, die bijzondere kracht heten te bezitten, veelal hoog gelegen plaatsen zijn. Men zit ergens op de top van een rots of op een rotsplateau. Men kijkt uit over een vlakte. Men laat de natuur, het veranderen van de lucht en van het licht op zich inwerken. Men vergeet alles behalve hetgeen men ziet.

Dit is in wezen een meditatietechniek. Het is wel niet een eenworden met de Grote Geest, maar het is eerder een vergeten wat je zelf bent; een je ontworstelen aan menselijke beperking. Als je dan eindelijk die toestand van verrukking en tegelijk van versuftheid bereikt, kun je ontwaken en je gebed uitspreken: zeggen wat je wenst. En opdat de geesten je niet zullen vergeten, neem je dan een flard van je kleding, soms iets dat je speciaal daarvoor hebt meegenomen en hangt het ergens in een boom, opdat de wind voortdurend zal vertellen dat je daar bent geweest en die kracht hebt gevonden.

Achter dit alles schuilt niet alleen een diep en intens geloof, maar er zit wel degelijk ook een bepaalde techniek in. Deze techniek is ten dele magisch: Dat wat ik beneden doe, beïnvloedt wat er boven gebeurt en wat boven gebeurt heeft invloed op mij als mens.

Aan de andere kant kun je ook zeggen dat de mens patronen maakt. Hij bouwt patronen op, soms uit beweging, soms uit muziek, soms alleen door het rijgen van kralen of in enkele gevallen zelfs door het groeperen van steentjes. Als hij dat op de goede manier doet, heeft hij een

over die zaken waar u zelf op dat ogenblik in kunt opgaan; werk daarmee. U zult merken dat dit op zichzelf dezelfde betekenis heeft als meditatie. Vooral de beginneling kan op die manier vaak meer bereiken dan met alle geforceerde concentraties die hem tenslotte alleen maar brengen tot een nieuw probleem, namelijk: heb ik al gemediteerd?

Ik ben mij ervan bewust dat deskundigen hier zullen zeggen, dat ik de zaak veel te eenvoudig heb voorgesteld; dat u sleutelwoorden nodig heeft en dergelijke. Ach, ik zeg: Waarom zou je de sleutel gebruiken, als de achterdeur openstaat? Dan kun je toch gewoon naar binnen gaan.

Het gaat ons er niet om via een bepaalde, als bijzonder hoog en goed begrepen weg de waarheid te bereiken. Het gaat ons erom een eenheid te bereiken met een hogere waarde en in die eenheid - want dat is het meest belangrijke - onze innerlijke rust terug te vinden en door de innerlijke evenwichtigheid in staat te zijn meer te bereiken.

Als men u zegt dat dit onzin is, dan kan dat vanuit het standpunt van degene die dat zegt volkomen juist zijn. Maar wanneer u probeert als beginner deze dingen in praktijk te brengen, dan zult u vaak ontdekken dat u met deze schijnbare onzin meer kunt bereiken dan met vele z.g. zeer gespecialiseerde systemen. Of zoals iemand eens zei: Je kunt natuurlijk een computer dresser om je sigaret aan te steken, maar een lucifer is meestal eenvoudiger, tenzij je een computerdeskundige bent. Zo moet u het maar bekijken.

Probeer u hetgeen ik u heb gezegd eens in de praktijk. Heeft u tijd, probeer dan ook eens de verschillende houdingen. Maak het uzelf vooral niet te moeilijk. Zorg, dat u ontspannen bent. Ontspannenheid en dus het scheppen van een sterker evenwicht van de stromingen in uw lichaam geeft uw geest de kans om beter en meer in overeenstemming met uw werkelijk wezen de stof te beïnvloeden en zo uw lot om te buigen tot iets wat voor u innerlijk steeds meer licht betekent.

Wat u hoorde over meditatie zit niet in een luxe verpakking. Wat ik nog nadrukkelijk wil stellen is, dat we de volgende les waarschijnlijk nog op bepaalde aspecten van meditatie en contemplatie zullen terugkomen. Daarnaast zullen wij direct weer een stapje verder doen. Elk van de onderwerpen die u krijgt hebben een grote praktische inhoud en een aantal gegevens waardoor het u mogelijk wordt te begrijpen waarom het zo eenvoudig kan zijn. Ik hoop daarin vandaag niet gefaald te hebben.

-:-

INDIAANSE TECHNIEKEN.

Ieder van u, die ooit Winnetou heeft verslonden, zal weten dat indianen bepaalde psychische zaken hebben. Degenen, die zich wat meer met de tradities hebben beziggehouden, weten dat er bij de stammen bepaalde inwijdingssystemen bestonden en dat ze bovendien nog heilige plaatsen kenden. Plaatsen met een zekere manas waar ze samenkwamen voor meditatie of waar ze bepaalde gewijde handelingen plachten te voltrekken. Om de techniek van de indianen een beetje te kunnen volgen moeten wij ons eerst realiseren hoe ze geloven.

problemen van het liefdeleven, die u in zo ruime mate worden getoond door degenen die u schijnen te willen opvoeden. Als u nu gewoon daarmee bezig bent, dan heeft u eigenlijk uw brein uitgeschakeld.

U leeft in een andere wereld. En als u dan een redelijk juiste houding heeft (d.w.z. dat u niet helemaal in de knoop zit, zo knieën tegen elkaar en half hangend), maar als u gewoon zit, de benen gesloten bij de enkels, dan legt u de handen op de knieën. U leest dan rustig en laat het tot u doordringen. Als u maar vergeét wat u voor problemen heeft. Daar gaat het om. Uw problemen zijn spanningen. Als u de spanning vergeet, dan is ze nog wel aanwezig, maar ze wordt niet meer gevoeld. Op het ogenblik, dat ze niet wordt gevoeld, kan door de juiste houding alleen al een soort meditatie proces op gang komen dat helemaal niets meer te maken heeft met uw bewustzijn. Wat er dan ontstaat is in feite een soort hypnose. U weet het wel, de t.v. veroorzaakt een optische vermoeidheid en daarmee ook een niet geheel natuurlijke slaap. Maar zelfs als u niet in slaap valt, dan bent u gebiologeerd. Uw geestelijke processen kunnen zich nu uitwerken zonder dat uw emoties daarmee verbonden zijn, zonder dat u de denkbeelden voortdurend blijft voeden. En dan heeft u al de eerste voorwaarde voor een vrije inductie tussen de twee levensstromen geschapen. Dit betekent dan de kans van egalisering van verschil.

Denk ook niet dat meditatie altijd plechtig is. Ik ken mensen die gaan naar de kerk om te mediteren. Dan knielen ze daar neer en terwijl ze druk bezig zijn ergeren ze zich aan de koster, omdat hij zo luid loopt te schuivelen terwijl hij de kaarsen voor de mis van morgen klaar zet. Of ze gaan zitten in een lege kerk en kijken naar het preekgestoelte en de glazen ramen. Dan komt de organist en ze vervloeken Bach omdat hij de concentratie verstoort. Dat is helemaal niet nodig.

Meditatie is overal mogelijk op het ogenblik, dat wij ons kunnen losmaken van ons feitelijk lichamelijk gebeuren en onze problemen. Als u dat onthoudt, dan bent u al een heel eind op de goede weg om ook innerlijke rust te vinden.

Geloof mij, innerlijke rust is niet het afwezig zijn van problemen, maar het is het zien van de problemen vanuit een zodanige innerlijke evenwichtigheid dat ze je niet meer domineren. Het is zo iets als de bekende yogitrick waarbij ze zich met heus wel pijnlijke haken en dergelijke doorboren en gelijktijdig toch onberoerd blijven. Als u lichamelijke pijn heeft en u gaat op in al was het maar een goed boek, dan merkt u tijdelijk de pijn niet. Realiseer u dat dat in veel grotere mate het geval kan zijn, indien u die ontspannenheid zodanig bereikt dat uw levenskrachten in balans komen. De pijn is niet ongedaan gemaakt, maar ze is onbelangrijk gemaakt.

Nu is het bij pijn wel zo, dat ze zich later wel weer opdringt al is het maar door de beperkingen die ze kan veroorzaken. Maar als je met een probleem te maken hebt, dan is het probleem gereduceerd; het is teruggebracht tot de werkelijke betekenis en omvang. En dat kan heel belangrijk zijn.

Realiseer u alstublieft dat actie soms een meditatie effect kan hebben. Iemand die heel geconcentreerd ping-pong speelt, zal door de concentratie op bepaalde lichamelijke reacties alle andere problemen uitschakelen. Een mens die volledig opgaat in een gebeuren, schakelt daarmee andere zaken uit. Daardoor is de mogelijkheid tot herstel van evenwicht aanwezig en wordt vergroot.

Wees niet bang voor een concentratie, ook als die niet toevallig op het meest vrome vlak ligt. Houdt u nooit bezig met die punten waar tegenover u stelling wilt nemen. Als ik u dus een raad mag geven: mediteer nooit over politiek, want dan denkt u altijd aan het ongelijk van een ander en aan uw eigen gelijk; en dat is zeer onevenwichtig.

Mediteer alstublieft niet over de verschillen in godsdienstige opvatting of de betekenis van een bepaalde geheimleer. Mediteer gewoon

herstellen (wat met de gewone ademhaling kan gebeuren), maar om ze selectief te herstellen en dus bepaalde factoren ook te herstellen als ze al een evenwicht hadden bereikt. Dan kan er een afstemming ontstaan tussen deze twee stromingen die muzikaal kan worden uitgedrukt; ze vormen dan samen b.v. een terts of een kwint. Dit is lichamenlijk misschien minder prettig, want dan kun je lichamenlijk toch nog wel bepaalde vermoedheidsverschijnselen krijgen die anders zouden wegvallen. Het grote voordeel ervan is echter dat dan in het geheel van de psyche (inclusief de geest) dit evenwicht wordt hersteld op een manier waardoor alle geestelijke waarden sterker tot uitdrukking komen.

Als er niet de juiste verhouding tussen de beide lichaamsstromen bestaat, dan is het namelijk niet mogelijk dat de derde stroom (de geestelijke stroming) voldoende invloed heeft. Deze geestelijke stroming kunnen we ons voornamelijk voorstellen als een lijn die door alle voornamelijk organen loopt. Daarbij houden wij vooral ook rekening met de verschillende klieren die door hun afscheidingen de reacties van het lichaam bepalen. In de andere gevallen is het een zeer bepaalde reeks klieren die wordt beroerd.

Hier hebben we dus een universele invloed uit de geest. Als het evenwicht nu goed is tussen de beide meer stoffelijke levensstromen, dan kan de stroming van de geest de eigen waarden inleggen in beide stromingen. Er zijn dan kleine fluctuaties te veroorzaken waardoor het "ik" harmonisch kan reageren ten aanzien van zijn geestelijk wezen.

Dit alles bezien hebbend gaan we ons verder realiseren: wij zijn ook geest. Niet het geheel van onze geest is in het lichaam aanwezig, wel het gehele besef van de geest wordt in het lichaam geprojecteerd. Dit houdt in dat de geest a.h.w. buiten ruimte en tijd allerlei waarnemingen kan doen, allerlei impulsen kan ontvangen die stoffelijk niet bestaan, maar die dan als een impuls in het lichaam kunnen worden ingebracht, mits die evenwichtigheid bestaat waardoor ook het lichaam en het lichamenlijke deel van de psyche is voorbereid op veranderingen, die redelijk niet vooruit te zien zijn en die bij aanvoelen niet voldoende definieerbaar zijn. Deze drie stromingen bij elkaar zijn dus van zeer groot belang.

Meditatietechnieken hebben niet alleen maar ten doel u dicht bij Onze Lieve Heer te brengen. Per slot van rekening komt u daar toch eens terecht. Daarvoor hoeft u dus niet zo'n haast te maken. Het belangrijke van meditatietechnieken is juist dat ze je op dit ogenblik een juist evenwicht en de juiste kracht laten vinden.

Als ik dit allemaal heb gezegd, dan wordt het vanzelf duidelijk, dat heel veel mensen meditaties een beetje verkeerd benaderen. Ook wij geven vaak z.g. meditaties weg die eigenlijk het woord niet helemaal waard zouden zijn, als ze niet gepaard gingen met een geestelijke beïnvloeding. Het is de geestelijke waarde die belangrijker is dan woorden. Iemand die begint met al deze zaken, heeft al die woorden niet nodig. Ik kan mij voorstellen dat iemand zit te mediteren en denkt: O, wat een licht! O Heer, ik wil deel worden van het licht. O Heer, geef mij Uw licht. Iemand die zo bezig is, is geestelijk gezien nog geen groot licht. Iemand die het wel weet, zegt gewoon: Licht en hij wacht af tot het begint te werken. Zo simpel is dat eigenlijk.

Als u de juiste houding heeft aangenomen, heeft u daarmee gelijktijdig ook een grotere mogelijkheid tot inwijding geschapen. Realiseer u echter wel, dat die houding niet eens noodzakelijk is; ze is alleen maar bevorderlijk. Als u nu denkt: ik heb er helemaal geen zin in om geestelijk te doen, dan hurkt u rustig neer op uw sofa, heel ontspannen. Laat de knabbeltjes, de sigaretten en de sherry maar even staan en verdiep u geheel in de avonturen van de een of andere detectieveroman of de vele

Denk aan zaken als zonlicht, aan het ruisen van de wind. Probeer gewoon een van de verschijnselen van het leven, die voor u erg belangrijk zijn of die u heel erg op prijs stelt u voor te stellen en blijf daar bij. Probeer daarin weg te zinken. Als u bezig bent met zonlicht, probeer het zonlicht te voelen. Hier heeft u dus al veel meer inspanning voor nodig dan in de beide vorige methoden.

Slaagt u erin om tot op zekere hoogte uw begrip van uzelf en uw omgeving te verliezen, dan kunt u in deze houding niet alleen enorme krachten opdoen, maar u zult verder geen stimulansen ervaren die later in uw bewustzijn een rol spelen. In feite worden bepaalde chakra's beïnvloed. Deze beïnvloeding die van binnenuit geschiedt, betekent dat een selectieve wisselwerking tussen het "ik" en bepaalde krachten in de kosmos tot stand komt.

Hier hebben we dan drie eenvoudige systemen.

Er zijn veel mensen die zeggen: Ik mediteer niet graag. Ik ken mensen die ook mediteren, als ze zich alleen maar bezighouden met het een of andere vraagstuk. Sommigen die een blaadje van de O.D.V. lezen (het is natuurlijk een oratio pro domo, maar andere lectuur is ook mogelijk) zullen door zich hiermee intens bezig te houden bepaalde krachten ervaren. Zij ontspannen zich. Het resultaat is voor hen inderdaad dat van een beperkte meditatie.

Denk dus niet dat alle meditatie direct moet beginnen met zeer ingewikkelde houdingen. Denk ook niet dat u daarvoor gek moet doen of u moet gaan aanstellen als een zeer bijzonder persoon. Blijft u maar normaal, dan is het al erg genoeg.

Wat u verder in ogenschouw moet nemen, heeft weinig te maken met de meditatie zelf. Het is echter belangrijk dat u het begrijpt.

De twee levensstromen die ik u noemde hebben beide een bepaalde kringloop door delen van het lichaam. De ene stroom heeft te maken met de rechter hersenhelft. Dat is in deze term althans de emotionele helft. De andere levensstroom of kringloop heeft te maken met de linker hersenhelft. Deze wordt in dit bestek de redelijke helft genoemd. Dit impliceert, dat beide krachten in uw totale wezen eigenlijk een heel andere waarde vertegenwoordigen. Maar een gevoel waarbij geen rede geldt is niet begrensbare en niet volledig beleefbaar. Redelijkheid waarin geen gevoel bestaat, is eveneens niet hanteerbaar. Redelijkheid zonder gevoel neemt alle menselijke waarde weg en blust a.h.w. de bewustwording uit, omdat er weinig overblijft waar de geest werkelijk wijzer van kan worden.

Nu zijn de krachten die in u in omloop zijn ook buiten u aanwezig. Een van de bekende termen is prana. Prana is in feite zuurstof en ozon die de mens met de ademhaling opneemt. Deze delen zijn echter ook geladen. Bij prana gaat het niet alleen om de chemische samenstelling, maar om de extra lading (noem het maar een elektrische) die daarin aanwezig is. Deze zullen de verschillende stromingen in het lichaam kunnen versterken en stimuleren. U kunt die kracht van buiten opnemen. Dat impliceert, dat iemand die wil mediteren dus ook van buitenaf krachten opneemt.

Als u nu kracht opneemt (b.v. dit prana dat met ademhalingsoefeningen kan gebeuren in een redelijk zuivere atmosfeer), dan zult u merken dat het prana zijn ladingen niet zonder enige selectie afzet. Het is altijd zo, dat daar waar de zwakste spanning is het grootste deel van de opgenomen spanning heen gaat. Door de juiste ademhaling kunt u dus ook al iets bereiken.

Als u verder helemaal ontspannen bent en uw lichaam meewerkt, dan is er ook geen enkele belemmering. En wat meer is, de geest (dat is een bewustzijn dat de emotie en de rede samen overbrugt, wat u zelf nooit volledig kunt doen) is in staat om de onevenwichtigheden niet alleen te

De volgende methode vraagt van u, dat u zo recht mogelijk uitgestrekt ligt. De benen iets van elkaar zodat ze elkaar niet beroeren. Ook de armen liggen slap langs het lichaam zodat ze het lichaam niet raken. De houding van het hoofd is aanvankelijk recht, later tijdens de meditatie mag het eventueel naar de linker of rechter zijde zakken; dat doet verder niet ter zake. Door dit te doen stelt u zich open voor de kosmos.

Het is duidelijk dat we hierdoor gebruik moeten maken van de krachten van de kosmos die om ons heen zijn. Hierbij is het meditatiepunt altijd mede gericht op de kosmos. U kunt denken aan b.v. een straal licht. U kunt denken aan een kracht die op u toe komt. U kunt zich bezighouden met de beschouwing van een kleur. In deze gevallen trekt u dus waarden van de kosmos aan en bent u gelijktijdig in staat - dit is erg belangrijk! - een groot gedeelte van uw gespannenheden af te reageren naar de kosmos. Het evenwicht ontstaat hier doordat het gekozen krachtveld of krachtpunt het "ik" normaliseert volgens de waarden van dit punt.

Van een lichamelijk uitrusten in deze vorm van meditatie is meestal vooral in het begin minder sprake. Het is duidelijk, het lichaam heeft veel minder de mogelijkheid om zich in zijn eigen stromingen tot een evenwicht op te werken. Daarnaast zijn de energieën die we ontvangen open. Ze werken direct op ons in zodat het lichaam bepaalde zenuwsignalen en levensstromingen zal moeten verwerken boven de normale. Het resultaat is, dat het zenuwstelsel minder tot rust komt en dat ook de stofwisseling over het algemeen minder mogelijkheden heeft om versneld te functioneren.

Een derde en misschien wat meer bekende methode doet denken aan yoga. U kent de lotushouding. Nu is de lotushouding, zeker voor een westerling, eenvoudig niet te harden. Aan de andere kant zijn er een paar punten die hierbij werkelijk van belang zijn.

Het eerste punt is, dat de voeten zodanig zijn gekruist dat er contact ontstaat tussen voet en dij of een lager deel van het been. Dat kunt u ook bereiken zonder de voeten in elkaar te wringen, zodat u later een ander moet roepen om u uit de knoop te halen.

U gaat zitten en u zorgt dat uw rug gesteund wordt. U legt de voeten gekruist neer. U bent eenvoudig nog niet getraind in het rechtop zitten.

Uw handen dienen met de palmen tegen elkaar te worden gelegd. Dat is ook weer een sluiting van de stromingen. Indien u ze tegen het lichaam wilt laten rusten (in het begin zult u bij langere meditaties daar vaak behoefte aan hebben), doet u dit dan tussen de kin en het hart. Het beste is, dat u de handen wat los tegen elkaar houdt. In deze houding hebben we de levensstromingen op een bepaalde manier gesloten. Dat betekent, dat de in het lichaam functionerende drie aparte stromingen (waarvan twee van directe levenskracht en één van meer geestelijke kracht) harmonisch ten aanzien van elkaar gaan functioneren. Gelijktijdig kennen ze een mate van inductie, zodat elke onevenwichtigheid in de ene kringloop a.h.w. wordt gecompenseerd door een opgewekte onevenwichtigheid in de andere kringloop. Het is een slingerproces waaronder de geest en het denken zeer rustig moeten zijn.

Een van de meest geliefde punten die wordt opgegeven bij een dergelijke meditatie is natuurlijk het Niets. Ik heb nog geen mens gevonden en wat dat betreft heel weinig geesten die zich Niets kunnen voorstellen. Er zijn heel veel mensen en geesten die Niets kunnen begrijpen, maar zich Niets voorstellen is voor hen kennelijk te moeilijk. Laten we dan kiezen voor iets dat vormloos is.

die algemeen gelden voor elke meditatie. Ik zal ook deze ter sprake brengen. Maar eerst het compenserende werk dat in een meditatie noodzakelijk is.

Onder meditatie kan al datgene worden verstaan waardoor het "ik" in bespiegeling of overweging komt tot een afstand nemen van zijn ogenblikkelijke toestand en van de emoties die het "ik" tot op dat ogenblik hebben beheerst. Meditatie kan dus wel degelijk ook lichamelijke activiteit bevatten. Het kan daarnaast zeker ook te maken hebben met beschouwing van zaken, het te maken hebben met zelferkenning en dus in feite met een esoterisch streven.

Wie wil beginnen met mediteren moet allereerst het denkbeeld, dat het iets bijzonders is, terzijde zetten. Op het ogenblik, dat u probeert iets bijzonders te gaan doen, bouwt u in uzelf ook spanningen op. Deze gespannenheid zal zich moeten ontladen, hoe dan ook. Het betekent dat u aan andere in u bestaande spanningen of moeilijkheden nog nieuwe gaat toevoegen. En als het eindresultaat misschien emotioneel bevredigend is, zo betekent het nog niet dat u werkelijk tot rust bent gekomen. Het betekent zeker niet dat uw innerlijke rust ook de rest van uw wezen kan beïnvloeden.

De beste technieken.

Als wij een eenvoudige keuze doen in de technieken die speciaal voor het westen is gemaakt, dan kennen wij de volgende:

Absolute ontspanning.

Welke houding wij hiervoor aannemen is eigenlijk van weinig belang. De embryonale houding wordt vaak aangenomen en kan inderdaad worden beschouwd als uitermate ontspannend, omdat de lichaamsstromen dan op een bepaalde manier gesloten zijn. In deze houding dient u te denken aan één enkel punt. Dat kan een punt zijn op een stuk wit papier. Het kan ook één woord zijn of een voorstelling. Als u daarover gaat nadenken, dan is het heel belangrijk dat u dit ontspannen doet. Hoe minder u tracht om steeds maar weer dat beeld op te bouwen, maar het u eenvoudig laat domineren en alle bijkomende gedachtenstromen als onbelangrijk laat wegdeinen, des te beter u zult mediteren en hoe groter de kans is dat u de verschillende strijdigheden in uw wezen op deze manier terzijde zet.

Bij deze manier van mediteren zij verder opgemerkt: Er bestaat hiervoor geen enkel vast richtsnoer. Het gaat helemaal van uzelf uit. Voor heel veel mensen kan het compenserend werken, als ze uitgaan van iets dat met hun geloof danwel met hun probleem samenhangt. In beide gevallen moet het echter één woord, één begrip zijn en niet meer. Daarmee scheidt u een punt waar omheen een evenwicht kan ontstaan. Bij een juiste keuze van het punt (en dat leert u gauw genoeg) ontstaat er niet alleen ontspannenheid van de geest, maar gelijktijdig een zeer snel uitrusten van het lichaam.

Iemand, die deze meditatietechniek voldoende beheerst, beschikt over de mogelijkheid om in ongeveer 20 minuten lichamelijk voldoende uit te rusten. Zelfs de afscheiding van bepaalde afvalstoffen, die normaal gedurende de slaap geschiedt, in die 20 minuten eveneens te doen plaatsvinden in een mate die anders bij normale mensen ongeveer na 6 uur slaap wordt bereikt. Er zijn dus aan deze methode voordelen verbonden. Het nadeel is, dat wij niet uitgaan van de kennis die we hebben omtrent onszelf en onze problemen zonder meer en dat we ook niet bewust proberen de juiste openheid ten aanzien van de kosmos of de juiste geslotenheid van onze levensstromen tot stand te brengen.

HET VINDEN VAN INNERLIJKE RUST

INLEIDING.

Met het innerlijk van de mens je bezighouden dat betekent ook je bezighouden met de vele spanningen die zijn ontstaan, met de mogelijkheden om innerlijke rust te vinden en daarnaast met alle middelen en krachten die verbonden zijn met het innerlijk van de mens.

Dat wij in deze tijd de nadruk willen leggen op innerlijke rust is niet zo verwonderlijk. Wat wij ook willen doen, is proberen een zekere mate van praktisch lesmateriaal te verschaffen.

Als u leeft, dan is uw innerlijk te verdelen in een stoffelijk-psychisch deel en een geestelijk deel. Spanningen kunnen er zijn tussen de geest en de stoffelijke psyche. Ze kunnen ook bestaan in delen van de psyche die met elkaar in strijd zijn. In al deze gevallen gaat het er niet om de spanning weg te nemen zonder meer.

Het eerste dat wij moeten doen, is altijd een evenwicht zoeken en vanuit dit evenwicht vooral ook een poging wagen om datgene wat in ons leeft in de wereld buiten ons op de een of andere manier te manifesteren, opdat we zekerheid gewinnen ook in de uiterlijke wereld ten aanzien van alles wat er in ons leeft.

In de reeks lezingen die wij zullen geven moeten we rekening houden met een mogelijke storing. Daarom hebben wij gekozen voor een vorm waardoor elke lezing op zichzelf een afgesloten geheel kan vormen, maar waardoor de lezingen tezamen tevens een opeenvolging zijn, zodat elke lezing weer een beroep kan doen op al datgene wat in vorige lezingen is gesteld en u daardoor kan helpen tot een verdergaand begrip van uw wezen te komen.

Daarnaast zullen wij proberen om in het 2e gedeelte van de avond u te confronteren met verschillende op aarde ontwikkelde technieken, die eveneens ten doel hebben het brengen van een innerlijke rust of het vinden van een innerlijke bereiking. Ook in dit geval zullen wij steeds elk onderwerp zodanig besloten behandelen dat het ook als een afzonderlijke eenheid kan worden beschouwd.

Overgaande naar het eerste onderwerp dat wij in deze cursus zullen behandelen wil ik u het een en ander toelichten omtrent

M E D I T A T I E.

HOOFDSTUK I.

Voor heel veel mensen is meditatie een vroom voor je heen dromen. Soms kan ook dit bepaalde goede resultaten opleveren. Maar als we rekening houden met hetgeen wij zelf zijn, met de spanningen die wij overdag hebben ondergaan, dan zal al snel duidelijk worden dat een voor je heen dromen in dergelijke gevallen eigenlijk eerder een kwestie wordt van angst-dromen dan van het vinden van rust. Nu zijn er een aantal regels te geven

SLEUTELS

COSMISCHE LERINGEN

mediamiek ontvangen en uitgegeven
door de „Orde der Verdraagzamen”
te 's-Gravenhage

M A A N D B L A D.
(10 nrs per jaar)

I N H O U D.

NOVEMBER 1980.

26e jaargang.
Nummer 2.

DE VERNIEUWING IN DEZE TIJD

Vorming

GI blz. 15

De gekozenen

CI " 24

HET VINDEN VAN INNERLIJKE RUST

Anders kijken
(contemplatie)

CII " 15

Profeten

CII " 22

Fluisteren - Afwachten

CII " 28

Overname uit „SLEUTELS” slechts toegestaan na
schriftelijke toestemming van het bestuur der „O.D.V.”

DE VERNIEUWING IN DEZE TIJD

HOOFDSTUK II.

V O R M I N G.

Er is een oud verhaal. Als je honderdduizend apen aan honderdduizend typemachines zet en je laat ze allemaal honderd weken achter elkaar tikken, dan is er altijd wel één bij die precies letter voor letter het hele werk van b.v. James Joyce (een Iers schrijver) of van een andere auteur reproduceert. Daarmee wil men zeggen dat het toeval zelf soms ordening produceert en wel naarmate de chaos groter is.

Dit is een aspect waar men heel vaak over heen kijkt. Men gaat uit van het standpunt: er is ordening en dan kan er dus geen chaos zijn. Maar er kan een daarachter liggende chaos zijn die altijd blijft bestaan en waaruit soms als bij toeval ineens een geheel geordend systeem of een geordende reeks uit voortkomt. Nu denkt men: dat is geleerd, dus dat kunnen wij herhalen. Dat dit niet helemaal juist is, zal u ondertussen wel duidelijk zijn geworden. Men kan het verleden niet terugroepen.

In onze beschouwing van het karakter van chaos (het ongevormde) worden wij steeds weer geconfronteerd met toeval. Maar is het toeval wel zo toevallig als het lijkt? Als wij toevalsberekening toepassen (een systeem dat de mensen op aarde gebruiken o.a. voor verzekeringen en dergelijke zaken), dan komen we tot de conclusie dat we niet kunnen zeggen waar de kansen liggen, maar wel met zekerheid kunnen zeggen dat ze er liggen. Wat meer is, als we een berekening maken over een groot aantal mensen, dan kunnen we zelfs zeggen wie van hen zal omkomen door een verkeersongeval (dat zijn er zoveel) en zoveel zullen er omkomen door ziekte en zoveel zullen een gemiddelde leeftijd halen van zoveel jaar. Dat klinkt een beetje vreemd, als wij dat in de moderne wereld willen injecteren om zo een beschouwing te krijgen over het vormend element.

Maar laten wij eens eerlijk zijn. Er is leven ontstaan op aarde. Is dat geen enorm toeval dat het leven op aarde zich heeft ontwikkeld totdat u eindelijk met uw handen zwaaiend op twee benen rondloopt en vol gewichtigheid uzelf uitroept tot het voornaamste deel van Gods schepping in de kosmos? Hoeveel toevalligheden zijn daarvoor nodig geweest? Hoeveel kans, denkt u, zou er zijn dat juist deze ontwikkeling zou plaatsvinden? Ik denk, dat u een ontzettend aantal nullen achter de 1 moet zetten voordat u ook maar een heel klein beetje daar in de buurt komt.

Toch is de mens ontstaan. Toch zijn er perioden geweest waarin een zonne-uitbarsting door harde straling ineens een verandering te weeg heeft gebracht in de chemische brij die toen nog een zee was. Steeds weer zijn er veranderingen geweest van klimaat, veranderingen van omstandigheden waardoor organismen zich moesten specialiseren.

Dan zegt u waarschijnlijk: Ja, maar dat heeft miljoenen jaren geduurd. Dat is misschien wel enigszins waar, maar wij weten dat er ook perioden zijn geweest die in verhouding zeer kort waren. Het uitsterven van b.v. de sauriërs heeft waarschijnlijk plaatsgevonden binnen ongeveer 150 jaar.

Er kan in een korte periode ook iets gebeuren. Zoals wij op dit moment worden geconfronteerd met de wereld, zien wij over het hoofd dat er zoveel verschillende veranderingen gaande zijn dat het wel lijkt of er een leger waanzinnige apen zit te typen, maar dat een enkele van hen toch een perfect werk zou kunnen leveren. Verandering is namelijk iets dat zich niet alleen voltrekt buiten ons, maar vooral in ons. De preferenties die we hebben zijn niet helemaal rationeel; het is niet redelijk.

Uit een andere lezing weet u waarschijnlijk: de mens heeft nu eenmaal een gevoelswereld en hij heeft een rationele wereld. Die twee bepalen samen eigenlijk wat hij doet in zijn echte wereld. Dat is inderdaad zo. Wij worden door de verandering van onze gevoelens geleid in een bepaalde richting van denken en ageren. Ofschoon de factoren die daartoe bijdragen vaak toeval kunnen worden genoemd (wij kunnen niet eens zeggen: het is een zekerheid of een waarschijnlijkheid), moeten we toch toegeven dat die veranderingen in een bepaalde richting gaan. Het wonderlijke is, dat chaos in zich het element van vorming bergt en dat dat element van vorming zich manifesteert in een voortdurende verandering.

Laten we even kijken naar de wereld van vandaag, dat is het gemakkelijkst. Wij hebben gezien dat er een toenemende mate van ontkerstening is geweest. Steeds minder mensen zijn bereid om een volledig kerkelijk gezag zonder meer te aanvaarden. Steeds minder mensen zijn bereid om heilige boeken te beschouwen als het enig echte leidsnoer voor de werkelijkheid. Aan de andere kant zien we echter dat er allerlei secten opkomen. Als we kijken niet naar het karakter van die secten, maar naar hetgeen zij pretenderen te geven, zoals onder ons gezegd ook de oude geloofsvormen iets pretenderen te geven dat ze ook niet helemaal kunnen waarmaken, dan komen we tot de conclusie dat hier wel degelijk een gevoelsverandering bij een groot gedeelte van de mensen een rol speelt. Dat is interessant.

Als iemand gaat naar the Church of Scientology of naar de een of andere goeroe, dan blijkt dat iemand daar de mogelijkheid zoekt om meer zichzelf te worden. Dat kan nooit gebeuren, als die mensen zich in de wereld niet vervreemd gevoelen van hun eigen persoonlijkheid. Die verandering is op gang gekomen doordat er een scheiding is gekomen tussen de wereld en de mensen. Wij hebben daarover aan het einde van de vorige lezing reeds iets meer gezegd. Wij hebben gezegd: De technologie is de mens gaan domineren. Maar de mens die wil zich niet laten domineren zonder meer. De mens wil meewerken, wil mee bepalen en hij wil zeker niet het slachtoffer worden.

Dat heeft ons in godsdienstig opzicht geleid tot een wijze van denken waarbij de onderwerping, die op dat ogenblik overal steeds weer werd gepredikt, inclusief de heilige oorlog (er is nog iemand die dat tegenwoordig nog doet) werd vervangen door een zelf willen beslissen. Want het eerste dat je altijd weer probeert te veranderen, is je relatie tot de wereld.

De mens weet het niet, maar hij voelt het ergens aan. De wereld is niet datgene wat voor mij belangrijk is, maar misschien zie ik de wereld verkeerd. Misschien moet ik anders ageren en reageren in de wereld. Dan kan ik mijzelf wel waarmaken. Dan kan ik wel beantwoorden aan alle dromen en gevoelens die in mij leven.

Zo gebeurt het dan dat de mens zich losmaakt allereerst van het idee dat er een onfeilbare en vaste waarheid bestaat. Integendeel, hij

zoekt een eigen wereld waaraan hij zich volledig kan overleveren. Omdat hij beantwoordt aan hetgeen hij innerlijk voelt, wordt het voor hem belangrijk.

Kijken wij nu eens naar de techniek. Daar zien we precies hetzelfde. Het is niet voor niets dat er tegenwoordig een grote weerstand is tegen computers e.d. Dan denkt u dat het gaat om de werkgelegenheid. De werkloze maakt zich misschien zorgen over de werkgelegenheid en wel te meer naar mate zijn uitkering minder wordt. Maar in werkelijkheid maakt men zich daar niet zo druk over. Het gaat om heel iets anders.

De mens is een denkend wezen. Hij wil zelf denken. Hij wil zelf combineren. Hij wil zelf a.h.w. de verfijning van beheersing demonstreren. Als dat door machines gebeurt, dan staat hij er naast. Hij heeft dan niets meer. Hij is plotseling iets van zijn meerwaardigheid kwijt, iets van zijn mogelijkheid om zich te bewijzen als de top van de schepping op dit ogenblik in deze wereld. Dan is de verandering die in de techniek plaatsvindt eigenlijk een veelbetekenende. Naarmate in de techniek meer mogelijkheden worden geschapen om alles automatisch te laten verlopen, krijgt de mens steeds meer de mogelijkheid van zekerheden en juistheden.

U neemt het rekenmachinetje. Dat bespaart u het uit het hoofd rekenen. U heeft een elektrisch polshorloge. Dat blijft gelijk lopen en u hoeft het niet eens op te winden. Het zijn allemaal kleine dingen. U accepteert die omdat ze geen werkelijke verandering in uw leven betekenen. Maar dadelijk komt er eenzelfde soort machientje dat veel nauwkeuriger dan u alles controleert wat er op de band voorbij schuift. Of er komt een machientje dat een eenmaal vastgelegde beweging met veel grotere precisie en in een veel hoger tempo steeds kan herhalen dan het voor u ooit mogelijk zou zijn. En dat is nu het punt waar het om gaat.

De mens wil aan de top blijven. Het is duidelijk, dat als de techniek in die richting gaat de mens zich moet aanpassen. Maar die aanpassing is emotioneel niet mogelijk zonder dat er gelijktijdig grote veranderingen komen in het menselijk denken.

Een van de kreten, die in deze toch wel chaotische tijd steeds weer worden gehoord is: homo ludens (de spelende mens), die door een vriend van mij homo loeder werd genoemd en niet geheel ten onrechte. Spelen is voor een mens niet iets echts. Spelen heeft geen blijvende gevolgen. Een prestatie is leuk, maar ze moet ook beloond worden, ze moet erkend worden. Als het alleen maar een spelletje is, is het niet aardig meer.

De mens zal moeten zoeken naar nieuwe gebieden, nieuwe terreinen waarop hij wel kan manifesteren wat hij waard is, waarmee hij kan bewijzen dat hij toch meer waard is dan een computer. En als het erop aankomt, kunnen zijn producten toch een meer persoonlijke betekenis en waarde hebben dan alles wat geheel mechanisch of elektronisch wordt vervaardigd. Dit betekent dat u zich op het ogenblik in een periode van grote veranderingen bevindt. Het denken is anders geworden.

O zeker, er zijn natuurlijk nog de oude kreten. De vakbonden zijn nog steeds bezig met het behoud van werkgelegenheid, omdat ze zonder hun leden niets meer betekenen. Nog steeds zijn de fabrieken bezig om na te gaan in hoeverre ze met minder arbeidskrachten meer van hun product kunnen afzetten. Want dat is eigen aan de maatschappelijke vorm. Denk niet dat dat alleen voor een kapitalistisch land geldt. Diezelfde moeilijkheden zien we ook opduiken in de Sovjet-Unie en andere landen.

Maar wij moeten verder. Wij moeten. Het is geen kwestie van: wij kunnen dit of dat wel even opzij zetten. Als er eenmaal computers zijn, dan worden ze ook gebruikt. Als er eenmaal atoombommen zijn, dan worden ze gebruikt. Dat klinkt erg hard. Maar als we een mogelijkheid waarmaken,

dan zal ze op een gegeven ogenblik ook gebruikt worden. Dan kunt u zeggen: Het kan wel honderden of tienduizenden jaren duren voordat atoombomben over de wereld uiteenbarsten. Inderdaad. Met kansberekening kunnen we zeggen dat de gemiddelde kans niet groot is dat er een atoomoorlog uitbreekt in de eerste 50 jaren. Maar vraag je wat de kans is dat ze vandaag de dag uitbreekt, dan blijkt die kans altijd nog 1 op de 10.000 te zijn. Daar zit nu de moeilijkheid.

De verandering betekent dus, dat wij ons nolens volens moeten blijven aanpassen aan datgene wat er om ons heen ontstaat, ook als we het zelf mede geschapen hebben.

Een tweede factor waarmee we rekening moeten houden is de wijze waarop wij de zaken aanvoelen. Het gebeurt wel eens dat iemand verliefd is op een auto. Er zijn zelfs auto's die Beertje heten. Ze worden zelfs tweemaal per week helemaal schoongemaakt. Ze worden liefdevol behandeld. Het is zo erg, dat de mensen bij wijze van spreken hun schoenen willen uittrekken om op de meest gevoelige manier gas te kunnen geven. Die auto's gaan echter veel langer mee. Het gekke is, dat de mensen die zo met de wagen versmelten ook veel betere prestaties daaruit halen dan een ander. Dat is zo met machines en dat is ook zo met mensen.

Als je van mensen houdt, dan kun je met mensen meer doen dan als je mensen eigenlijk minacht of hen alleen maar beschouwt als iets wat je kunt hanteren. Met machines is dat precies hetzelfde. Daar waar de mens zich één kan gaan gevoelen met de technische processen, kan hij een optimaal resultaat bereiken.

U leeft nog steeds in een wereld die met al haar chaotische elementen toch een prestatie maatschappij is. O zeker, bij u is het een kwestie van tantièmes. Ergens anders zou u misschien een Staganoff-arbeider zijn. Het komt echter op hetzelfde neer. De erkenning, daar gaat het om. Dat wil zeggen dat degenen, die het best opgaan in de nieuwe mogelijkheden van deze ontwikkelingen op aarde, altijd een streepje voor zullen hebben op de anderen. Nu kunnen die anderen wel jaloers zijn, ze kunnen schreeuwen dat het niet mag, maar ze kunnen het niet tegenhouden. Daar zit nu juist de kneep in deze hele vernieuwingskwestie.

De vooruitgang wordt onvermijdelijk omdat ze - zelfs als het gaat over de sociale verandering door de chips - in feite een kwestie is en blijft van 'the survival of the fittest': het overleven van degenen die het best geschikt zijn.

Als u de gehele situatie verder tracht te overzien, dan zal het u ook opvallen dat er tegenwoordig ontzettend veel loze woorden worden gebruikt. Dat doen we niet alleen in de politiek, dat doen we in de economie en ook in het dagelijks leven. Wij slaken kreten. Dat wil zeggen, dat het woord in zijn betekenis en daarmee in zijn gezag steeds meer devalueert; het wordt steeds minder waard. Maar als het woord niets meer waard is, dan moet er iets anders tegenover komen te staan.

De daad is op het ogenblik in de maatschappelijke situatie waarin zeker driekwart van de wereld zich bevindt eigenlijk niet vrij. Ze wordt te zeer beperkt. Ze is te zeer aan normen gebonden. Dan zal de enige mogelijkheid om te ontkomen aan de vaagheid die het woord steeds meer krijgt geestelijke zekerheid zijn.

Ik stel: Naarmate het gezag van de beperkte daadmogelijkheid en de woordbetekenis verloren gaat omdat ze geen achtergrond meer heeft, zal een emotionele waarde in de mens sterker worden en zullen bepaalde gevoelselementen meer gaan tellen dan woorden of daden.

Indien dit juist is, gaan wij in de richting van een intuïtieve ontwikkeling. De verandering is niet alleen maar een verandering van het wereldbeeld. Het is niet alleen maar de groei van de mensheid.

Het aantal mensen wordt steeds groter en wat moeten we daarmee beginnen? Het is gewoon een kwestie van: de mensen gaan anders functioneren. Ze gaan steeds meer af op gevoelselementen. Die gevoelselementen zijn op het ogenblik nog niet stabiel genoeg. Dat wil zeggen, ze hebben nog niet een waarde die uitwisselbaar genoeg is tussen de mensen. Maar er komt een ogenblik, dat wij dat wel krijgen. Dan betekent die verandering een vooruitgang waardoor het evenwicht van de mens gemakkelijker wordt hersteld.

U heeft het verhaal gehoord van de rechter- en de linkerhersenhelft. De linkerhersenhelft is denken. De rechterhersenhelft is emotie, intuïtie. Als die twee helften met elkaar in evenwicht zijn, dan functioneert de mens optimaal. Daarmee zijn we nu bezig. De mens is bezig zich op te werken naar een nieuwe fase waarin hij zijn gevoelswereld kan inpassen in die andere wereld: de wereld van de redelijkheid, van de logica. En aangezien dat nog niet helemaal mogelijk is, zit hij nog steeds met de handen in het haar. Welke verandering is dan waarschijnlijk?

In de eerste plaats: Naarmate emoties meer gaan tellen, zal er minder lijn te vinden zijn in al datgene wat redelijk wordt gezegd, beweerd en gedaan.

In de tweede plaats: Wanneer de onbetrouwbaarheid van de redelijke elementen meer duidelijk wordt, zullen de mensen hun toevlucht eerst gaan zoeken bij geestelijke elementen. Dat wil zeggen dat ze de een of andere onveranderlijke waarheid gaan zoeken als een enig houvast in een wereld waarin schijnbaar niets meer een vaste waarde kan behouden. Zij zullen dus misschien teruggaan naar de kerken. Maar zeker ook naar andere leraren, andere systemen, andere denkwijzen.

Theorieën gaan de plaats innemen van de feitelijke normen van de aldag. En dan ontstaat er weer - wij hebben het de vorige keer ook al gezegd - de botsing tussen de feiten en de gedachten. Maar als wij nu met de gedachte op de juiste manier op de feiten kunnen reageren, dan kunnen wij de feiten aanpassen aan de gedachte doordat wijzelf in de feiten functioneren in harmonie met de gedachte en zonder een directe tegenstelling te creëren in de wereld buiten ons.

De hele situatie waarin wij de wereld en de mensheid op dit moment zien verkeren schijnt te vragen naar contacten met werelden waarin een dergelijke onzekerheid niet bestaat. Ik ben zo vrij weer een paar stellingen te poneren.

Ik stel, dat de enige wereld waarin zekerheden bestaan die in de materie op dit moment niet aanwezig zijn de wereld van de geest is.

Ik stel, dat de geestelijke wereld en de geestelijke krachten in veel grotere mate invloed kunnen krijgen op de mensheid, op de structuur van de wereld en al wat daarbij komt dan tot nu toe het geval is.

Ik stel, dat geen enkele godsdienst, religie of lering in staat is om dit contact zonder meer blijvend en juist tot stand te brengen.

Ik stel ten laatste dat deze contacten uit nood in de mens geboren zullen worden.

Daarmee heb ik dan de verandering aardig gekenschetst. Het is niet alleen een kwestie van denken en doen, een onderwerp waarover we het later nog zullen hebben. Het is ook een kwestie van in ons een zekerheid vinden; een punt waaruit we dan verder kunnen leven. Al het andere is alleen maar vormgeving, het is de versiering.

De mens heeft innerlijk zekerheid nodig. Of dat nu de zekerheid is dat hij een idioot is of een wijsgeer doet niet ter zake, maar hij moet er zeker van kunnen zijn. Hij moet daarvan kunnen uitgaan. Hij moet erop kunnen vertrouwen. De waarheid van de geest bevat zoveel waarden dat ze een aanpassing en een herstel van harmonie mogelijk maakt ten aanzien

van alle stoffelijke factoren. Dan is de verandering die we meemaken eigenlijk een verandering waarbij geestelijke elementen in de mens - bewust of onbewust - een steeds grotere rol gaan spelen. En waar dit het geval is, kunnen we concluderen dat vele waarden, die op dit ogenblik alleen in de geest volledig bestaan en worden begrepen, steeds nadrukkelijker ook op aarde zullen worden gemanifesteerd. Let wel, niet begrepen maar geuit.

De mensen zullen in de komende tijd zeer veel dingen doen waarvan ze zelf niet begrijpen waarom. Mensen zullen worden gekweld door allerlei eigenaardige gebeurtenissen. Zelfs een verlies van geheugen waardoor je het ineens tien minuten kwijt bent en later zegt: God, heb ik dat toen gedaan?

De mensen zullen niet helemaal begrijpen waar ze aan toe zijn. Zeker, de rede geeft hun niet de mogelijkheid om dit alles te verwerken. Er is op dit moment geen continuïteit te vinden - althans voor de mens - in dat ingrijpen van de geest; de eigen geest en niet de geest van een ander. Maar het is aanwezig.

Het is een zich steeds weer herhalend proces dat, als je innerlijk maar een mate van harmonie kunt handhaven, in wezen in je voordeel werkt, ook ten aanzien van stoffelijke mogelijkheden en omstandigheden. Dan ben je dus eigenlijk iemand die beter kan overleven; die beter de stress, de spanningen, de teleurstellingen misschien ook en alle moeilijkheden van het leven kan doorstaan dan anderen. Dat betekent weer dat je kansen om invloed te hebben op het overleven, invloed te hebben op de nieuwe vorm die een samenleving of een mens-zijn of een geestelijk bewustzijn gaan aannemen steeds groter worden.

Het zijn de mensen in wie dit intuïtieve element nu steeds weer regelmatig optreedt waardoor ze steeds weer tot prestaties komen waarvan zij zich niet helemaal bewust zijn, waardoor ze keuzen maken die absoluut niet redelijk zijn en waardoor ze eigenlijk niet eens het gevoel hebben dat zij ze automatisch maken. Het zijn die mensen, die in de chaotische ontwikkelingen van deze tijd de grootste kans hebben om zich aan te passen aan een vernieuwde waarde, aan een vernieuwde ontwikkeling, aan een vernieuwde kracht. En dan hebben we daar dus een verandering van heel groot belang.

De vraag is natuurlijk ook: wat zijn de percentages?

Als er tien mensen in Nederland zijn die zo reageren, dan geeft dat in dit land helemaal geen verandering. Als het er tienduizend zijn, dan kan dat al een heel belangrijke invloed hebben, omdat die tienduizend dan automatisch juister gaan reageren dan de rest en daarmee vaak anderen meeslepen. Je krijgt dan het z.g. roulettetafel-effect.

Er is iemand die een 'winning streak' heeft; d.w.z. hij zet steeds goed in. Dan krijg je om die tafel altijd een aantal volgers; mensen die hun inzetten gaan afstemmen op die van degene die geluk heeft. Datzelfde zie je zelfs bij trente et quarante. Mensen die meespelen met een bank die succes heeft of die meespelen met een speler die buitengewoon grote klappen maakt.

Als er een aantal mensen zijn, al zouden er maar tienduizend zijn, dan is dat voor een land als Nederland genoeg. Er zullen dan steeds meer mensen zich daarbij gaan aansluiten. Niet omdat ze weten wat er gaande is, maar omdat ze automatisch de winstpunten zien die anderen boeken. Het is een soort meeloperschap.

Voor tienduizend mensen kun je rekenen op een meeloperschap van tenminste het tienvoudige; dan hebben we 110.000 mensen. 110.000 mensen zijn in Nederland een aardige kerk, het begin van een politieke partij,

een heel aardige vakbond en een invloed waarmee rekening moet worden gehouden. Dat moeten we niet over het hoofd zien. De mensen weten zelf niet precies wat ze doen. Dat ben ik met u eens, maar wat ze doen is juist. De juistheid is van groter belang, als we in een chaotische toestand zitten dan de verklaring ervan. Ach, er komt later altijd wel iemand die daar een studie van maakt. De een of andere doctorandus die een heel mooi geschrift maakt waarin hij alles precies verklaart zoals het niet is geweest.

De werkelijkheid is op het ogenblik ongeveer als volgt, en wel voor de gehele wereld en niet alleen voor uw land.

Per maand is er tot op dit moment een toename met een gelijk aantal van degenen die reeds zo intuïtief reageren. Het is helaas nog geen wiskundige reeks: 2, 4, 6 enz. Het is wel zo, dat ze verdubbelen met ongeveer het aantal en in sommige gevallen met de helft van het aantal. Dat houdt in dat het aantal intuïtief reagerende mensen, die bewust of onbewust grote geestelijke invloed in hun leven en werken toelaten, aanmerkelijk groter is geworden, zelfs in het laatste halfjaar. Het is een proces dat, gezien de omstandigheden, zich waarschijnlijk nog zal voortzetten tot na het jaar 2000. Dan zal ongeveer een kwart tot de helft van de wereldbevolking zeker op deze manier gaan denken en reageren.

Dan zijn het geen spelende mensen, want wat zij doen is voor hen een zelfbevestiging. En wat meer is, omdat zij in zich een houvast hebben gevonden, zullen ze daar formuleringen voor gaan bedenken. Zij zullen zich bezighouden met nieuwe vormen van geloof of met nieuwe systemen. Maar de werkelijkheid is: de aanpassing van het stoffelijke gedrag en de emotionaliteit aan hoge geestelijke invloeden die een groter overzicht met zich brengen.

Ik geloof, dat een chaos uiterlijk nog een tijd blijft voortduren. Je kunt er niet aan ontkomen dat degenen, die de gave niet bezitten, proberen om hun manier van leven en werken en hun eigen belangrijkheid voort te zetten. Dat zien we overal.

Wij zien in de geneeskunde steeds meer succesvolle alternatieve methoden ontstaan. Maar we zien ook steeds weer mensen die bezig zijn om ze ten koste van alles te onderdrukken en voor ondeugdelijk te verklaren, want anders wordt hun positie in gevaar gebracht. Dat zien wij op elk gebied.

Er zijn echter enkele dingen die je langzaam maar zeker moet gaan inzien. Een voorbeeld. Als je te maken hebt met een firma met een groot aantal werknemers die niet goed functioneert, dan is het niet zinnig om daar gelden in te storten. Zij zeggen dan: Wij houden dat in stand. Dat kan alleen, indien er een tijdelijk lacune is; men tijdelijk te weinig geld heeft. Dan kan men bijspringen. Maar als het een kwestie is van een zaak die werkelijk niet goed loopt, dan kan men daar geld in blijven steken en er geld in blijven verliezen, maar de werkelijke kern valt steeds verder uiteen; ze wordt steeds minder houdbaar. Dat zijn zaken die men in bepaalde regeringskringen al gaat beseffen, maar die men nog altijd niet wil erkennen.

Dat geldt ook voor een gemeenschap, voor een maatschappij, voor een maatschappelijke groep. Als een bepaalde maatschappelijke groep niet succesvol is, dus als ze niet goed functioneert, dan kun je haar met veel moeite wel in stand houden, maar je kunt haar geen levenskracht geven. Dat wil zeggen: het kost steeds meer inspanning om de zaak in stand te houden. En dat betekent op den duur dat het niet meer te doen is.

Er zullen een aantal maatschappelijke groeperingen en instellingen moeten veranderen of verdwijnen in deze tijd, dat kan niet anders. Maar het betekent aan de andere kant, dat al verdwijnen dan een aantal nu nog belangrijk geachte groeperingen, daarvoor in de plaats samenwer-

kingen komen die coöperatief zijn zonder een uitdrukkelijk voorschrift of formulering en dat we een samenwerking krijgen die in feite op vrijwillige basis geschiedt. Of eigenlijk moeten we zeggen dat men zich intuïtief ertoe gedrongen voelt om daaraan mee te werken. Het wezen zelf gaat steeds meer meeklinken.

Steeds meer mensen proberen zichzelf te zijn tegenover de maatschappij. Maar dat kun je niet. Je kunt alleen jezelf zijn in een bepaalde relatie met de maatschappij. Zoals je bewust kunt worden. Maar je kunt niet bewust worden alleen in jezelf. Je kunt alleen bewust worden in een wisselwerking met de schepping. Zoals je je kracht en je geestelijke kracht innerlijk wel degelijk kunt beseffen en gebruiken, maar alleen door de aanvaarding van die werkelijke kracht, ook al kun je die niet omschrijven. De relatie blijft bestaan.

Er moet altijd een wisselwerking zijn. En vanuit die wisselwerking, die in deze tijd optreedt, zien wij steeds sneller een aantal veranderingen plaatsvinden. Bij deze veranderingen betekent de samenleving op dit moment een geheel dat in wezen in ontbinding is. Niet omdat het helemaal uiteenvalt, maar eerder omdat bepaalde elementen, die tot nu toe in een vast patroon waren samengevoegd, verschuiven alsof iemand een draai heeft gegeven aan de kaleidoscoop. Er gaat een nieuw patroon ontstaan.

Op dezelfde basis kunnen we zeggen dat het ook religieus en dat het esoterisch gebeurt, want ook hier vindt een hergroepering plaats. Die hergroepering is voor ons het meest belangrijke. Het gaat namelijk niet om een vast en blijvend patroon. Een eeuwige waarheid ligt buiten het gezichtsveld dat voor een mens of een geest mogelijk is. Maar een voortdurende verandering van waarden en daardoor een totaal nieuwe aanpassing van waarheden is wel te bereiken. Waar we dit kunnen bereiken - en dat is het belangrijkste dat ik u kan zeggen - daar is de verandering in wezen het vinden van een nieuw patroon in en vanuit de chaos waardoor uit de vorming een nieuwe samenhang tussen denken en doen kan worden gevonden.

U moet de les nog maar eens goed nalezen, al is het alleen maar omdat hierin sommige heilige huisjes een beetje worden aangetikt. U moet goed onthouden: Een mens, die in een vernieuwing zichzelf bewust wil beleven, moet ook begrijpen waar zijn eigen beperking ligt en waar hij aan de werkelijkheid ontvlucht. Ik denk, dat dit onderwerp u zal kunnen helpen om dat beter te begrijpen en zo te komen tot een meer harmonische en juiste aanpak van de mogelijkheden als ze zich voordoen.

x Kan men zeggen dat al hetgeen u naar voren heeft gebracht het gevolg is van een groeiend bewustzijn?

- Dat kan men natuurlijk wel zeggen. Dat is heel strelend. De vraag is alleen, of het helemaal waar is. Ik geloof namelijk niet dat bewustzijn, zoals de mens dit hanteert, het juiste woord is. Ik heb reeds gezegd: Er is hier sprake van een aantal invloeden, die een mens zelfs emotioneel niet helemaal kan vertalen omdat ze behoren tot een geestelijke wereld die hij ervaart en waarvan hij deel is, maar die hij niet kent, waarvan geen besef is. Ik meen, dat voor bewustzijn ook dit besef nodig is. Ik geloof, dat we wat dat betreft toch eerder moeten teruggaan naar onze apen en dat we hier te maken hebben met een toevalsproduct. Maar in dit toevalsproduct kan dan een ritme en een schoonheid komen en daardoor een bewustwordingsmogelijkheid die zonder dat niet denkbaar is.

Onthoudt u dit: Als apen het hele oeuvre van James Joyce kunnen uittikken door een schijnbaar toeval, dan heeft dit geen betekenis, tenzij er iemand is die kan lezen en bovendien de taal van Joyce verstaat. Wij zullen eerst moeten leren lezen voordat we deze producten van het toeval helemaal kunnen verwerken. Daarom zou ik willen zeggen: Het is geen kwestie van alleen maar een groeiend bewustzijn. Het is eerder een kwestie van het ontstaan van nieuwe omstandigheden waarin een nieuwe groei van het bewustzijn mogelijk wordt. Het is maar hoe je het bekijkt.

x U had het in het begin over toeval. Maar is er ook niet altijd een zekere leiding in geweest?

- Dat is een vraag, die als we concreet en reëel willen zijn niet te beantwoorden is. Ik kan natuurlijk zeggen: Er is een God geweest. Er is een wil geweest die het toeval heeft geleid. Maar is dat eigenlijk nodig? Als wij rekening houden met een eeuwigheid, dan zullen alle mogelijkheden die toevallig kunnen ontstaan te enigerlei tijd wezenlijk ontstaan. God hoeft dus niet te willen dat er iets gebeurt. Dat gebeurt toch wel, omdat het als mogelijkheid aanwezig is. En dan zeggen we alleen: De kosmos heeft voor ons een oneindig maar op zichzelf toch beperkt aantal mogelijkheden. Die mogelijkheden zullen alle gerealiseerd worden, maar vanuit ons standpunt blijft het toeval, omdat we niet kunnen zeggen in welke opeenvolging die mogelijkheden voor ons concreet worden.

Het is natuurlijk beter als je kunt zeggen: Er is een Heer en Deze leidt alles. Maar ik ben bang, dat je dan jezelf misleidt, als je aanneemt dat de Heer je zal leiden waar je zelf geen weg weet. Als je zelf geen weg weet, dan kies je. En dan is die keuze in feite een toeval. Maar als dat toeval dan toevallig goed uitvalt, zult u zeggen dat de Heer u heeft geleid. Maar is dat niet eerder een rationalisatie van een per ongeluk gedane juiste keuze dan een verklaring van het feit dat u de juiste keuze heeft gedaan? Want als de Heer leider zou zijn, zou Hij dat moeten zijn voor een ieder. En dan zouden er niet zoveel verkeerde keuzen gedaan moeten worden naast die ene juiste van u.

Nu spreek ik niet vanuit een geloof. Ik spreek niet vanuit de bijbel en van: God is..... U weet wel, de mensen weten veel beter wat God is dan Hij het zelf ooit zal weten. Ik spreek gewoon vanuit de redelijkheid. Als u aanvoelt dat er een factor is die u leidt, dan vraag ik mij ook nog af, of dat dan een kosmische factor is en of het niet ergens een deel van uw geestelijk "ik" is waardoor u stoffelijk gezien niet-redelijke keuzen kunt doen en toch resultaten kunt behalen die schijnbaar niet redelijk zijn. Maar dan is er wel degelijk een redelijkheid door de keuze. Het aantal mogelijkheden blijft bestaan en binnen die mogelijkheden zult u moeten leven.

x In hoeverre is de intuïtieve mens een roekeloze mens? Wordt er niet bezonnen voordat er wordt begonnen?

- De intuïtieve mens is in de zin waarin u het bedoelt misschien een roekeloze mens, omdat hij de innerlijke overtuiging van juistheid omzet in de praktijk. Aan de andere kant weet u dat er in Nederland zoveel wordt bezonnen voordat er wordt begonnen, dat er pas wordt begonnen als het te laat is. Dat kunt u om u heen voortdurend constateren. Dan is er misschien toch wel een beetje behoefte aan die intuïtieve roekeloosheid, omdat je daarmee onmiddellijk kunt reageren en je daardoor kunt invlechten in de werkelijkheid van vandaag en niet steeds bezig blijft met gisteren zonder te beseffen wat morgen aan problemen brengt.

--

DE GEKOZENEN.

Het is een soort folklore die men democratie noemt. Eens in de zoveel tijd moeten er mensen worden gekozen. Ze worden president, vice-president of alleen maar vice, senator, Kamerlid of iets anders. Als je ziet hoe dat gebeurt, dan is dat op zichzelf een bewonderenswaardig schouwspel. Je ziet hoe alle kandidaten ijverig als mestkevers ballen van het afval dat anderen in hun leven hebben achtergelaten rond rollen, opdat een ieder kan zien hoe verderfelijk een verkeerde keuze kan zijn.

Er zijn meer van die eigenaardigheden. U heeft zelf een man die graag weer gekozen wil worden en die naar China gaat om daar te verkondigen dat hij het in Nederland wil worden. Dat is begrijpelijk. Die man is voor zijn veiligheid bezorgd. Als hij het hier harop zegt, dan nemen ze het niet, maar als hij tussen een stel rare Chinezen zit, valt het niet zo op.

De gekozenen van deze tijd zijn eigenlijk een apart slag, een aparte soort. Ze zijn actief in de Partij. Dan vermoed je dus dat ze voortdurend ernstig bezig zijn met problemen, maar dat is niet waar. Zij bezoeken vele partijtjes die de Partij voor aanstaande Partijleden geeft en spreken hun daar bemoedigend toe in termen die ze kunnen begrijpen. Dat doen ze dan om de mensen duidelijk te maken dat ze ook de normale taal wel degelijk beheersen, want zodra ze in functie zijn gebruiken zij die niet meer.

Een gekozene in deze tijd is iemand die plotseling apart staat. Als je in de U.S.A. alleen maar kandidaat bent voor het presidentschap, dan word je onmiddellijk bewaakt. In de oude tijd deed men dat alleen als iemand gek was of van goede stand. Dan kreeg hij een paar bewakers mee. Tegenwoordig is men er kennelijk van overtuigd dat iemand die president wil worden ook gek is en dus bewaking hard nodig heeft. De situatie waarin zich iemand als een Carter of een Reagan bevindt, is te vergelijken met die van een mens die het noodlot heeft gekozen en nu in de achtbaan zit zonder te weten waar hij zal uitstappen.

In Nederland is dat iets anders. Daar heeft men een Van-Agtbaan. Het effect is verder hetzelfde. De man wil macht hebben, maar gelijktijdig weet hij eigenlijk niet hoe hij die macht het best kan gebruiken.

Ik geloof, dat dat symptomatisch is voor alle gekozenen. Zij beschikken over mogelijkheden en weten niet hoe ze die werkelijk kunnen gebruiken. Het resultaat is dus, dat zij hun mogelijkheden delegeren aan andere die ze dan wel gebruiken en dit doen onder het mom dat het goedgekeurd is door de gekozenen.

De kiezer is iemand die de gekozene kan missen als kiespijn vanaf het ogenblik dat hij is gekozen. Ook dat is een vreemd verschijnsel. Vroeger werd de wereld geleid door mensen die door God waren gekozen, althans dat zeiden ze. Sommigen leefden zeer uitvoerig. Hendrik VIII b.v. leefde in zijn tijd al als een moderne filmster. Anderen deden het weer een beetje netter zoals Lodewijk de Heilige. Hierbij moet worden opgemerkt, dat Hendrik niet zo slecht en Lodewijk niet zo heilig was. Maar zij hadden hun aanstelling van God; van een onbekende instantie waardoor hun woord wet werd.

Het vreemde is, dat de gekozenen van deze tijd nog steeds gedreven worden door de behoefte een goddelijk fiat te krijgen waardoor hun wil wet zal worden. Dat is erg vervelend.

Ik moet u een actualiteit voorschotelen. Kijk naar hetgeen er op dit ogenblik gebeurt. Of je nu te maken krijgt met een te goed geslaagde pindahandelaar of met een te slecht geslaagde filmspeler zal voor de U.S.A. geen verschil maken. De vraag is, of je te maken hebt met een mens die visie heeft. Maar iemand, die voldoende visie heeft, wil zich niet laten verkiezen; en dat is de moeilijkheid. De wereld wordt geleid door mensen die zo eenzijdig gericht zijn op zichzelf dat zij menen het vaderland te zijn.

Er is een Zonnekoning geweest die zei: L'etat c'est moi. Nu zijn er mensen die uitroepen: De moraal en het geweten van Nederland ben ik. Of: Ik ben de enige die in staat is de U.S.A. door haar moeilijkheden heen te helpen.

Kijk, dat kan niet. Als je iemand kiest, dan kun je hem alleen kiezen, als je weet wie en wat hij is en wat hij zal doen. Je zou je buurman kunnen kiezen. Maar als iedereen zijn buurman kiest, is er nog niemand gekozen. Daarom kies je dus iemand, die je niet kent om dingen te doen waar je weinig van af weet in de hoop, dat hij iets tot stand zal brengen waar je eigenlijk geen begrip van hebt. Bestaat er een groter kolder dan deze?

De schijn-democratie gaat uit van het standpunt dat iedereen zichzelf moet kunnen waarmaken. Maar wie kan dat? Zelfs de staatsman kan zichzelf niet waarmaken, omdat hij niet kan doen wat hij zelf goed acht, maar altijd datgene moet doen waardoor een verdere verkiezing in een volgende periode niet geheel is uitgesloten.

Zo is er een wereld ontstaan waarin de besluitvaardigheid steeds minder wordt. Er is een wereld ontstaan waarin men vecht voor zaken die eigenlijk niet belangrijk zijn of dagenlang zich uitspreekt over zaken die allang een feit zijn geworden. Dat is natuurlijk dwaasheid.

De gekozenen van deze tijd reageren niet op datgene wat er moet gebeuren, maar op datgene wat gebeurd is. En daarmee tonen ze aan dat zij niet passen in de wereld. Want als ik denk aan Reagan of Carter, dan sta ik verbluft, als ik mij realiseer hoe groot de macht is die zo iemand heeft. Vergeet niet, Mister President kan met een telefoontje een druk op een knop veroorzaken en dan gaat een deel van de wereld op in atomaire wolken. Hij zal het misschien niet gauw doen. Maar als hij zich eens werkelijk gekwetst acht, als hij werkelijk op een ogenblik meent dat zijn belangrijkheid in het geding is, wie zegt dan dat hij niet naar maatregelen grijpt die net zo erg zijn? Hoe slecht het systeem is, dat is eigenlijk al gebleken uit de schandalen als Watergate etc.

Ook de gekozenen is een mens. Maar gezien hetgeen hij pretendeert te zijn, mag hij zich niet als mens gedragen. Daar ligt de grote moeilijkheid. Hij mag de macht die hij bezit niet gebruiken voor zichzelf maar alleen voor anderen. Welke dwaas doet dat?

Kijk ik naar de wereld en naar de velen die gekozen zijn of beweren dat ze gekozen zijn, dan kom ik tot de conclusie dat de democratie in uw wereld eigenlijk allang is overleden. Ik kom tot de conclusie dat de wereld steeds meer wordt geregeerd door mensen die op zichzelf goede specialisten zijn, maar die zich alleen maar bezighouden met hun eigen ambtelijk gebied. Dat betekent, dat er van een werkelijke afweging van de belangen van een gemeenschap maar weinig sprake is.

Er is ook de neiging om eigen belangrijkheid en status te verdedigen tegen elke delegatie van macht aan een grotere gemeenschap. De EEG vormt daar een schitterend voorbeeld van. Maar als je voortdurend bezig bent om je eigen belangen te verdedigen, om rekening te houden met je eigen kiezers, dan betekent dat dat je geen rekening houdt met de werkelijke noodzaken en belangen van een land als Frankrijk, Duitsland of Nederland. Dan houd je alleen maar rekening met je-

zelf. En dat gebeurt ongeacht de werkelijk toch wel oprechte poging om iets goeds tot stand te brengen steeds meer.

De wereld is langzaam maar zeker de gevangene geworden van de gekozenen, van degenen die zich boven anderen verheven hebben en met grote macht en kracht voortdurend hun eigen visie proberen op te leggen aan anderen. De bemoeizucht van de gekozenen wordt steeds groter. Steeds meer proberen zij het leven van elke mens volgens normen en regels vast te stellen totdat ze er zeker van zijn dat iedereen voor zijn ontbijt Brinta eet en dat niemand paardebiefstuk voor het diner zal vragen. Is dat redelijk?

De diversiteit van de mensen, het voortdurend elkaar aanvullen komt steeds meer in gevaar. Daarbij gaat het niet om de vraag, of je religieus of anderszins overtuigd bent dat een bepaalde houding goed is. Het gaat erom, of je het recht hebt anderen op punten, die niet voor de gemeenschap op zich altijd schadelijk of nadelig zijn, de wet voor te schrijven.

Als je kijkt naar het abortusvraagstuk zoals het in Nederland wordt behandeld, dan zie je hoe belangrijk deze zaken kunnen zijn. Het is alsof een aantal gewetensvolle heren die met de werkelijkheid, mede gezien hun inkomen, niet zozeer worden geconfronteerd nu gaan kijken in de bedsteden van de armen en voor hen decreteren dat ze, als er nu eenmaal eentje komt hem ook maar moeten nemen. Zij krijgen dan als pleister op de wonde kinderbijslag.

Een krankzinnige situatie. Diezelfde mensen zijn aldoor bezig om iedereen tevreden te stellen. Maar je kunt niet iedereen tevreden stellen. Je moet één regel hebben. En als regels steeds meer geplooid worden, als op een gegeven ogenblik de regel wel kan gelden voor b.v. een privé-onderneming en niet voor defensie, dan is er iets fout. Dan is de regel niet juist. Dan zijn de overwegingen niet juist. Die onjuistheid is over de gehele wereld verbreid. Ze bestaat niet alleen in uw land. Uw land is misschien zelfs nog een van de betere, als wij het vergelijken met de andere staten.

In ben ervan overtuigd, dat de gekozenen een toenemend gevaar vormen voor de wereldvrede, voor de welvaart voor zover die kan bestaan en zelfs voor een juiste menselijke relatie tussen de mensen. U zult zich afvragen wat ik dan liever zou zien.

Wat ik liever zou zien is een minder centraal gezag. Meer kleine groepen waarvoor je dan iemand als vertegenwoordiger kunt kiezen die je kent, van wie je weet wat je van hem kunt verwachten en die je desnoods zelf eens de mantel kunt uitvegen, indien hij het verkeerd doet.

Ik geloof niet in een steeds meer samentrekken van macht, in steeds meer belangrijk wordende instanties met steeds meer belangrijke mensen aan de top. Want het zijn deze mensen, die door hun minachting van datgene wat plaatselijk aan noodzaken bestaat en leeft, wat in bepaalde standen belangrijk en noodzakelijk is tenslotte een omwenteling tot stand brengen waarbij al het bereikte mede te gronde gaat.

Gewone mensen maken geen oorlog; die gaan hoogstens een potje knokken in de kroeg of op het voetbalveld. Grote heren maken oorlog. Zij offeren vaak zeer velen op om zeer weinig te bereiken.

Mensen spreken over leerstellingen, die in de praktijk allang achterhaald zijn. Maar ze gaan uit van die leerstellingen omdat dat hun belangrijkheid is. Dat kunnen wij niet hebben.

Als wij in de komende jaren worden geconfronteerd met toenemende spanningen in de wereld, als steeds meer staatslieden zich gaan opstellen met een gebaar van 'als je mij niet gehoorzaamt en niet met mij meewerkt, dan zal ik naar de wapens grijpen' dan moeten wij wel

beseffen dat zelfs een man als Khoumainy geen uitzondering is. Dan moeten wij beseffen dat dat gevaar is voortgekomen uit wat men noemt: de centralisatie van macht.

De gekozenen oefenen die macht niet werkelijk uit; dat is maar een schijnvertoning. De werkelijke macht zit elders. Achter het uiterlijk van de democratie verbergt zich altijd weer een belangengemeenschap die niet aansprakelijk kan worden gesteld, niet direct. Het is die gemeenschap die de besluiten neemt.

Als u werkelijk actueel wilt zijn, dan moet u kijken naar wat er nu overal gaan de is.

In Engeland gaat een volk economisch te gronde aan de behoefte van bepaalde heren om hun eigen macht ten koste van alles te handhaven. Vakbondsmensen!

In Duitsland is een strijd uitgebroken waarbij industriëlen, die hun winst willen vergroten, in feite een directe aanslag plegen op de evenwichtige ontwikkelingen die in dat land mogelijk zijn.

In Nederland zijn kleine machtsconcentraties die ten koste van alles hun eigen inzichten willen doorzetten, en wel op kosten van het volk.

In Frankrijk zijn mannen die eigenlijk alleen maar zelf belangrijk en rijk willen worden en die bereid zijn daarvoor iedereen uit te benen. En zo kan ik doorgaan.

Kijk naar de wereld en vraag u af wat de betekenis is van het woord 'democratie'? Wat de werkelijke waarde is van de gekozenen? Kijk door de comedie heen, dan zult u misschien op het ogenblik, dat hun besluiten een noodlottige kant uitgaan, zeggen: Zonder mij.

Maar dan ook 'zonder mij' in de werkelijke zin van het woord. Geen compromis. Niet meewerken aan bepaalde zaken betreffende atoomwapens en toch officier zijn. Dat kan niet. Dan moet je helemaal afstand doen.

Op dezelfde manier moet je de consequentie trekken, als je te maken hebt met beampten. Niet leveren aan instanties die zaken tot stand brengen die je niet juist acht.

De mensen moeten een keuze maken voor hun eigen verantwoordelijkheid. Gekozenen kun je gemakkelijk als een zondebok de woestijn in sturen als het misloopt. Maar daar kom je niet verder mee. De zonde bega je zelf.

De grote oorlogsdreiging die in de komende jaren wordt opgebouwd, bestaat uit de zelfzucht van de eenvoudige mensen. Mensen die alleen maar willen hebben en niet bereid zijn daar iets tegenover te stellen.

De grote spanningen in de wereld komen voort uit de geestdrijvers die alleen maar hun eigen gelijk willen beleven en alles wat anders is zouden willen uitroeien, omdat het een bedreiging is van hun innerlijke zekerheden. De gewone mensen moeten veranderen.

De actualiteit zal zich ook in de verkiezingen in de Ver. Staten tonen. De mogelijkheid dat een outsider de race wint, is helaas kleiner dan wij hadden ingeschat. Maar ze is ook groter dan de heersende machten hadden verwacht.

Als er steeds meer mensen zijn die bewust een eigen weg zoeken (desnoods een derde weg), als er steeds meer mensen zijn die bereid zijn hun eigen verantwoordelijkheden te aanvaarden, maar dan ook de bemoeizucht van anderen - hoe goed bedoeld ook - afwijzen, dan komen we verder.

In deze dagen is de keuze waarvoor de mens werkelijk staat: zult u iemand kiezen om namens u te handelen of wilt u zelf handelen met besef van uw eigen verantwoordelijkheden? Alleen als de laatste keuze wordt gedaan, kunnen de grote spanningen worden vermeden, kan een wereldoorlogsdrang, die wel degelijk bestaat in delen van de wereld, worden gefrustreerd. Dan kan misschien ook de persoonlijke vrijheid weer groter worden en daarmee de eigen verantwoordelijkheid. Vooral

ook de persoonlijke levensvrijheid en levensblijheid van de gewone mensen, die nu alleen maar als een soort stemvee kiezers worden genoemd.

Ik heb u hier een paar denkwijzen voorgelegd. U zult uw eigen visie moeten ontwikkelen. Maar als u de vele spanningsvelden ziet die zich in deze tijd openbaren - economisch, politiek en sociaal - is het misschien goed eens te overwegen of het systeem van de gekozenen en de wijze waarop deze functioneren niet voor een zeer groot gedeelte mede aansprakelijk zijn voor datgene wat er nu gebeurt.

x Een stelling over geroepenen en gekozenen.

- De geroepene kan alleen zichzelf vertegenwoordigen. Als zijn kennis groot genoeg is, kan hij zijn gaven met anderen delen. Maar een messias kan nooit degene zijn die in de plaats treedt van de ander. Zoals Jezus heeft gezegd: Ik ben u de weg en de waarheid. Maar hij heeft niet gezegd: Ik zal het wel opknappen, gaan jullie maar zitten. De messiaanse gedachte is een van de foefjes die vaak worden uitgehaald met de mensen om hen ervan te overtuigen dat ze beter hun beslissingsvrijheid en hun leven kunnen overgeven in handen van anderen. En dat is een van de gevaarlijkste dingen die je kunt doen. Want als je niet kunt leven als jezelf hoe kun je dan tegenover God staan? Als je niet kunt leven voor je eigen verantwoordelijkheid hoe kun je dan ooit verantwoorden na je dood wat je geweest bent op aarde? Het is niet zo, dat er altijd iemand staat tussen u en God. God leeft in u. De krachten leven in u. Welke messias kan dat ongedaan maken. Alleen als het in u leeft en u wordt er meer bewust van, kan een ander u helpen. Maar hij kan niet in de plaats van u treden. Het is niet het Lam Gods dat onze zonden draagt. Het is misschien het Lam Gods dat onze zonden begrijpt en daardoor vergeeft. De gevolgen daarvan zullen we altijd nog zelf moeten uitboeten.

Als u daaraan voorbijgaat, krijg ik het idee dat er altijd mensen zijn die geroepen zijn om de wereld te leiden. Laat u niet misleiden. Degenen, die zich daartoe geroepen voelen, worden gedreven door een mate-loze zelfoverschatting of misschien door de drang en pressie van anderen die hen op een plaats brengen waar ze niet thuishoren.

Als de mensen Hitler niet hadden gezien als een soort messias, zou er een andere wereld zijn vandaag. De messiaanse gedachte is een van de gevaarlijkste. Dat is het ook geweest met Peron indertijd, maar ook met vele anderen. Zelfs met Amin, de sergeant-kok die zelfs zijn medemens tot een smakelijk voedsel wist te verwerken in de laatste dagen van zijn grootheid. Ook deze man werd beschouwd als een geroepene, een messias. Iemand die zijn stam, zijn land, zijn volk naar de vrijheid zou leiden. Een messias kan alleen een dienaar zijn, nooit een leider. Maar degenen, die spreken over messiaans denken, roepen om leiders, niet om dienaren.

x De gekozenen zijn de wil van de kiezers.

- De gekozenen zijn mensen die denken dat zij de wil van de kiezers vertegenwoordigen, als ze hun eigen belangen behartigen. Het zijn mensen die niet in de werkelijkheid leven. Zodra je gekozen bent, ontstaat er een steeds grotere haat tussen de werkelijkheid van de gemeenschap die je vertegenwoordigt en dat wat je bent en wat je doet. De gekozenen zal dan uitmaken wat goed is voor de mensheid en wat de juiste weg is van een volk, terwijl hij het volk eigenlijk niet eens kent, niet eens meer wil kennen in zijn werkelijkheid. Het is duidelijk, de gekozenen worden door het feit, dat zij als gekozenen in een aparte wereld komen, steeds meer losgeweekt van de werkelijkheid totdat zij hun eigen spitsvondige woordenspelletjes gaan zien als belangrijke overwinningen en belangrijke strijd en niet meer beseffen dat ze ongedaan laten wat werkelijk noodzakelijk is, ook niet hoezeer ze ingrijpen in de persoonlijke vrijheid en leven van anderen zonder dat nodig is.

HET VINDEEN VAN INNERLINKE RUST

HOOFDSTUK II.

A N D E R S K I J K E N .

(contemplatie)

Als je mediteert, dan ga je eigenlijk uit van een voortdurende kringloop waardoor al datgene wat er in je bestaat tot het punt van meditatie wordt teruggevoerd. Er is ook een andere manier van werken die men contempleren noemt.

Contempleren is niet, zoals sommigen helaas schijnen te denken, een innerlijk debat met jezelf voeren. Het is werkelijk beschouwen. Beschouwen is een kunst, want je moet waarnemen zonder op dat moment te reageren. Het is een doordringen tot in de essentie van de dingen, maar het is gelijktijdig ook het overzien van een geheel zonder het direct te interpreteren. Iemand heeft eens gezegd: De ware contemplatie is de oefening van het geestelijk geheugen. Daardoor zul je het gecontempleerde kunnen herkennen waar en hoe het ook in verschijning zal treden. Het zijn zaken waarover men van mening kan verschillen.

Wij menen, dat contemplatie voor veel mensen weinig zin heeft, omdat zij eenvoudig niet de oefening hebben om iets wezenlijk te beschouwen. Wij blijven dan bij voorkeur bij eenvoudige zaken zoals: Denk aan een roos en probeer die roos te zien en te voelen totdat je er een mee bent. Dat is inderdaad een vorm van contemplatie. Maar als je dat even te ver doorzet, dan wordt het eigenlijk een kwestie van mystiek.

Ik zal vandaag een paar technieken van contemplatie willen behandelen juist omdat ze zo belangrijk kunnen zijn, als je werkelijk geen raad meer weet met de dingen. Want als je moet gaan oordelen - en wie doet dat niet - zul je altijd weer in strijd komen met jezelf of met de wereld of desnoods met God.

Denk niet, dat dat laatste zo maar een grap is. Zelfs Swedenborg heeft eens gezegd: "Als mijn God een hel zou scheppen, zoals die door velen wordt beschreven, ik zeg u: deze sadistische God zal ik nooit als de mijne kunnen erkennen."

Daar had hij groot gelijk in. Je moet dan ook de zaak anders zien. Je moet proberen een geheel te overzien. Ik zal zo dadelijk een voorbeeld geven. Eerst gaan we kijken hoe je moet leren contempleren.

Wij gebruiken de eenvoudige methodieken die ook voor meditatie geschikt zijn, alleen het innerlijk proces verloopt anders.

In het begin doen we dit: wij kijken. Wij nemen een voorwerp, het geeft niet wat. We kijken daarnaar. Daarna doen we de ogen dicht en wij reconstrueren het. Wij proberen het dan niet alleen als voorwerp te re-

construeren, maar in samenhang met de omgeving, met alles wat erbij schijnt te horen, wat ermee verbonden zou kunnen zijn. Als je dat een aantal keren hebt gedaan, dan blijkt dat je op den duur in staat bent om zelfs meer complexer voorwerpen niet alleen te zien, maar ook om ze in jezelf te reconstrueren. Daarmee heb je eigenlijk al aan de eerste vereiste voldaan voor een goede contemplatie. Want door de voorstelling in jezelf volledig op te bouwen maak je het tot iets dat deel is van je innerlijke wereld.

Die innerlijke wereld kent alle relaties, ook als slechts een klein deel ervan bewust is. Door nu het voorwerp in die innerlijke wereld te plaatsen ontdek je de relaties die er voor jou bestaan ten aanzien van het voorwerp. Dat is het eerste begin, want dit is alleen een kwestie van een beetje anders kijken dan normaal.

Dan ga je verder en je probeert een aantal voorwerpen (5 of 6) gelijktijdig te zien. Je legt ze neer in een vast patroon. Je kijkt daarnaar. Je kijkt net zo lang totdat je meent: nu ken ik het. Dan probeer je dat patroon in jezelf te reconstrueren.

Bij een dergelijke reconstructie zal blijken dat er voor je gevoel bepaalde verbindingslijnen lopen tussen bepaalde voorwerpen, maar niet tussen alle. Probeer dat niet te verklaren. Dat kun je later doen, wanneer je klaar bent met de oefening. Als je zover bent gekomen dat je een scène (dus een geheel) kunt zien, in jezelf opnemen en innerlijk reconstrueren, dan ben je eindelijk zover gekomen dat je aan de werkelijk contemplatieve activiteiten kunt gaan beginnen.

Waar gaat het eigenlijk om?

Contemplatie is het innerlijk zien van alle samenhangen ten aanzien van één gekozen punt. Dat punt kan complex zijn, het kan enkelvoudig zijn. Dat geeft niet. Nu zal de doorsnee-mens onmiddellijk trachten uit te leggen waarom hij probeert te interpreteren.

Interpretatie is in de contemplatie absoluut strijdig met alles wat je probeert tot stand te brengen. Ben je zover dat je gewone voorstellingen die een behoorlijk aantal factoren bevatten in jezelf kunt opbouwen, dan blijkt dat het ook veel gemakkelijker is om een probleem op te bouwen. Je gaat het dan niet alleen uitdrukken in woorden zoals veel mensen doen, maar je gaat het eigenlijk zien of beleven.

Als je denkt aan Jezus aan het kruis, dan zie je niet alleen het kruis, je ziet de hele Calvarieberg, je ziet alles wat daaromheen staat. Je ziet of de wolken wel of niet langs de hemel hebben gejaagd op dat ogenblik. Je ziet of de zon wel of niet werkelijk verduistert en al die dingen meer. Dan moet je niet zeggen: Dat betekent dus dit of dat. Je zegt gewoon: Dit is de situatie. Dit is het geheel. Als ik dat geheel voldoende in mij opneem, dan kan ik later vanuit mijn eigen standpunt daaromtrent altijd conclusies trekken.

Is het een ingewikkeld probleem waarmee de wereld geen raad weet, dan is het misschien mogelijk om enkele punten daarvan tot het middelpunt te maken van een beschouwing. Je probeert gewoon te zien. En als je dan heel goed hebt gekeken en het in jezelf zo kunt opbouwen dat het voor je eigen besef volledig identiek is, dan blijkt dat de samenhangen, die je normaal zijn ontgaan, opeens kenbaar worden.

In de meditatie ondergaan wij tot op zekere hoogte. In de contemplatie constateren wij. Dat wil zeggen, dat die contemplatieve bezigheid eigenlijk meer eigen activiteit impliceert dan de meditatie zonder meer.

Wie in een grote innerlijke onrust zit - dat gebeurt nogal eens - zal op een gegeven ogenblik zeggen: Ik zit hiermee en ik zit daarmee. Probeer die nu je stuk voor stuk voor ogen te stellen. Als je eenmaal hebt geleerd om dingen van buiten naar binnen te halen, dan valt het

ook gemakkelijker om zo'n probleem beeldend te construeren. Dat doe je dan niet met één factor maar met alle factoren die samen in dat probleem een rol spelen. En dan zien we weer hetzelfde wonderlijke verschijnsel: in ons innerlijk blijken er banden te lopen tussen bepaalde punten in die gehele problematiek. Als we weten welke punten op elkaar reageren, dan weten we waarschijnlijk ook hoe we door aan één punt iets te doen het andere kunnen veranderen.

Ik wil trachten een schets te geven van een contemplatieve beleving zoals die bij een bepaalde mens zou kunnen plaatsvinden. Laten we zeggen, dat die mens moeilijkheden heeft omdat hij in de wereld het ene moet doen en innerlijk het andere als juist ervaart. Dat komt voor.

Nu begin je gewoon de beelden op te stellen. Geen cordeel. Geen klacht. Constateer. Laat het diep in je tot leven komen. Die zie je op een gegeven ogenblik: moraal komt eigenlijk voort uit geloof. Als mijn geloof niet identiek is met het werkelijke geloof, dan is mijn moraal voor mij dus ook geen probleem meer. Dan moet ik gewoon zien in hoeverre ik zelf moreel verantwoordelijk ben, als ik zeg: ik ben bang. Hoeveel mensen zijn niet bang voor de duivel en de hel? Er zijn heel wat mensen die in de laatste ogenblikken van hun leven nog proberen allerlei magische trucs uit te halen tot de biecht toe, al dan niet met gewijde olie, om alsjeblieft maar aan de mogelijkheid van hel of duivel te ontkomen.

Als je kijkt naar de opstelling van de hel of de beelden van de hel, dan blijkt dat dat allemaal a.h.w. vervormingen zijn van het menselijke. De wreedheid van de duivel is in wezen een beeld van de barbaarsheid van de mens. Als je dit gaat begrijpen, dan zie je dat je beeld dus samenhangt met de mentaliteit van de mensen, met de ontwikkeling van de wereld, met de gehele innerlijke toestand van de beschaving waartoe je behoort. En dan zeg je: Hé, die duivel leeft dus voorname-lijk in mij. Het is het complex van vrees dat ik zelf heb opgebouwd. Dan vraag je je af: Wat kan ik doen om die vrees minder te maken?

Dat is dan je probleem. En dan zie je hoe er een relatie ontstaat tussen verschillende punten van je denken en je geloof en dit schuld-besef. Je krijgt dan een aanwijzing door de lijnen die tussen de punten lopen.

Het wonderlijke is daarbij dat in de innerlijke beschouwing die lijnen vaak sterk gekleurd worden gezien. Het lijkt wel of het neonbuizen zijn. Als je ongeveer weet wat die kleuren betekenen, dan kun je daaruit voor jezelf een heel aardig antwoord distilleren en ook een praktische mogelijkheid. Om een voorbeeld te geven:

Als ik denk aan de hel, dan staat daar tegenover de hemel en de prediking: het geloof waaraan ik onderworpen ben. Die twee zullen dan voor mijn besef door vuurrode lijnen verbonden zijn. Kijk ik daarentegen naar mijn leven en mijn behoeften, dan blijkt dat de hel daar eigenlijk niet direct mee verbonden is, maar dat mijn leven weer wel verbonden is met datgene waaruit ik mijn conclusie (ik ben verdoemenswaard of iets dergelijks) heb getrokken, namelijk mijn rede plus mijn onderbewust-zijn. Dan zie ik daar blauwe lijnen heen lopen. Ik weet nu dus waar ik aan toe ben.

Iemand die dit allemaal beseft, kan het niet begrijpen. Dat moet u wel begrijpen. De contemplatie maakt het je mogelijk je probleem te analyseren; je beleving in een juist verband ten aanzien van de omgeving of van het geheel te plaatsen, niet om het op te lossen. Maar als je weet dat je angst een onredelijke is, in feite vaak een maatschappelijk opgelegde fobie eerder dan een werkelijk gevaar, dan zou je misschien pogingen kunnen doen om juist die factoren in je le-

ven minder sterk te maken. Je gaat meer de nadruk leggen op de relatie met bewustzijn - onderbewustzijn waar blauw aangeeft dat daar wijsheid of redelijkheid zit. Misschien zul je ook nog grijpen naar een paar violette stralen die wijzen op een mystiek, die dan weer verbonden is met b.v. de messiaanse gedachte, eeuwig leven of iets dergelijks.

Als ik dit beeld schets, dan doe ik dat opzettelijk. Ik weet, dat er heel veel mensen zijn die contemplatie op een andere manier benaderen. Maar wat heb ik aan een contemplatie waarmee ik opga in de een of andere droomvoorstelling, die ik niet durf verbinden met mijzelf? Alleen als er een wisselwerking is tussen het beleven in de contemplatie en de mogelijkheden die ik daaruit put, heeft het zin. Ik kan nooit een wezen zijn die door onbekende krachten wordt geleid. Ik moet altijd een wezen zijn dat zelf een verantwoordelijkheid kan aangaan voor hetgeen het zelf is en hetgeen het zelf doet.

Zo'n probleem is dan benaderbaar geworden. Zoals eens is gezegd door een huwelijksconsulent: Als het werkelijke probleem bespreekbaar wordt, is het vaak oplosbaar. Nu ben ik geen huwelijksconsulent en ik wil ook zeker de contemplatie niet met een bureau voor huwelijksmoeilijkheden vergelijken. Maar iets van de parallel zit er wel in. Door het beschouwen, het afstand nemen - wat je in wezen doet - kun je de zaak zien op een manier waar je anders nooit toe zoudt komen.

Als je een straat ziet, dan kun je misschien weten dat je links of rechts moet afslaan om een bepaald doel te bereiken. Maar als je op een heel hoge toren gaat staan (de Eiffeltoren b.v. of de een of andere zendmast) en je kijkt naar beneden, dan zie je niet alleen de straten, maar je ziet ook hun samenhang. Dan zie je niet alleen de weg die je zoudt kunnen nemen en normaal genomen zoudt hebben, maar alle andere uitwijkmogelijkheden die er zijn, waaronder mogelijk verschillende waar je nog nooit aan gedacht hebt.

Voor mij is het contemplatief werken vooral belangrijk omdat je er afstand mee kunt nemen. Ook de meditatie is voor mij in zoverre belangrijk dat je daardoor evenwicht kunt gewinnen; dat je zelfs een soort huwelijk van rede en gevoel tot stand kunt brengen. Op deze manier kun je dus jezelf lossen van de wereld en van de moeilijkheden waarin je verkeert.

Je kunt echter ook nog iets anders doen. Dat andere heeft alleen indirect te maken met contemplatie en meditatie.

U heeft moeilijkheden. U heeft kwalen. Deze kunnen nooit alleen maar in uzelf bestaan. Ze moeten altijd bestaan in een wisselwerking; iets anders moet erbij betrokken zijn. Als wij ons realiseren dat geen enkele ervaring of beleving mogelijk is in de volledige eenzijdigheid van de zelfbeschouwing, dan gaan we relaties erkennen. Maar als ik een relatie ken, dan weet ik ook waar een onevenwichtigheid vandaan komt.

Er zijn mogelijkheden te over voor een mens om zijn evenwicht te herstellen. Vaak kun je dat niet doen door een van de factoren te veranderen, dat wordt te moeilijk. Maar je kunt er een nieuwe factor bijvoegen. Als je dat doet, dan blijken de twee externe waarden elkaar zodanig in evenwicht te houden dat je zelf weer vrij wordt van een te sterke beïnvloeding.

Evenwicht is o.m. het grote geheim van de gezondheid. Het is het geheim van manas: magische kracht of levenskracht. Dus als wij die evenwichtigheid eenmaal hebben bereikt, dan zal het veel eenvoudiger zijn om iets te doen aan onze kwalen, maar ook om onze psychische problemen gemakkelijker op te lossen.

Er was eens iemand die ontzettend bang was voor hoogten. Toen hij om een bepaalde demonstratie bij te wonen vijf treden moest opgaan, durfde hij niet. Hij zei: Neen. Het hoeft voor mij niet. Maar er was toevallig een

sterke man bij die hem vastgreep en naar boven droeg. Op het ogenblik, dat de man niet meer keek naar de verwijdering tussen de grond en zichzelf, die hij zelf tot stand had moeten brengen naar het aan een ander overgaf, was het probleem verdwenen. Ik wil niet zeggen, dat hij toen vrolijk naar beneden kwam dartelen. Integendeel, hij moest er weer uitgetild worden.

U wilde weten wat dat voor een demonstratie was? Het was een vliegtuig dat in Engeland werd gedemonstreerd. Het was in die tijd een heel luxieus vliegtuig. Het bezat namelijk 12 rieten fauteuilles. Maar het gaat er niet om wat het was. Het gaat erom dat het mogelijk is.

Lichamelijke problemen en kwalen zijn vaak ook een kwestie van een verkeerde benadering. Als ik die benadering niet kan veranderen, kan ik misschien iets vinden waardoor die benaderingsremmingen ongedaan worden gemaakt. Als ik ergens teveel gedreven word in een bepaalde richting, kan ik misschien een factor inschakelen die de zaak wat afremt, wat tegenhoudt.

Ik meen, dat het voor de meeste mensen erg belangrijk zou zijn dat ze die vrijheid terug zouden krijgen die de mens toch eigen is. De mens is geen slaaf van zijn omstandigheden. Dat denkt hij alleen maar. De mens is maar in beperkte mate slaaf van zijn lichaam. Er bestaat een mogelijkheid om dat te beheersen. De moeilijkheid is, dat de mens altijd weer de zaak probeert te zien als eenzijdig, als één geheel. Bijvoorbeeld:

God is de Schepper. Daartegenover staat de vijand: de duivel of de dood. Maar als je nu kijkt naar bepaalde tekeningen of zelfs afbeeldingen die de brahmanen hebben gemaakt, dan zie je dat er één beeld wordt gemaakt waarvan de ene kant lichter is (de god des levens) en aan de andere kant zien we de god des doods. Het is alsof men Shiwa en Brahma tot een eenheid maakt en hun onderscheid in kwaliteit duidelijk maakt door er een lijn middendoor te trekken. Dat is zeer eigenaardig en ik denk voor menig westerse mens niet helemaal begrijpelijk. Wij moeten leren de tegenstellingen tot een geheel te maken. Wij moeten begrijpen dat alles twee kanten heeft. Juist die tweezijdigheid (de dubbele betekenis) maakt ons gelijk.

Wij zullen in de toekomst zeker nog spreken over o.a. de mogelijkheid om je vrij te maken in de tijd. Dus geestelijk je te onttrekken aan de tijdsdwang, de sequentiedrang die wij dan leven en ervaring noemen. Wij gaan dan punten in de tijd constateren die niet samenhangen met het normale ritme waarin we leven. Dit is een vrijheid die alleen bereikt kan worden, indien wij begrijpen dat de tijd enerzijds vast is en anderzijds een voortdurende variabele. Een voortdurende verandering, die in een deel van zichzelf tevens een volledige vastheid bezit. Zonder dat kom je er niet, althans niet als je probeert dat redelijk na te gaan.

Zoals u weet, zijn de instrumenten die ons ter beschikking staan zodanig dat we op deze avonden voornamelijk redelijk moeten proberen te spreken voor zover dat voor een onderwerp als dit mogelijk is.

Vrij zijn kan pas, als we de relaties gaan beseffen. De relaties namelijk betekenen dat we vele wegen kunnen vinden die alle voor ons mogelijk zijn. Maar als er vele wegen mogelijk zijn, dan hebben wij een vrije keuze. Het feit alleen dat we vrij zijn, geeft ons ook een soort zelfverzekerdheid. Hoe meer je je gebonden voelt door je lot, je positie, je toestand hoe benepener, hoe angstiger en ook hoe slaafser je leeft. Ga je begrijpen, dat de weg die je volgt wel degelijk je eigen keuze is, maar dat je elk ogenblik een andere weg kunt inslaan zonder daarom van doel te veranderen, dan voel je zelfverzekerder; je bent veel vrijer geworden.

Vrijheid is het vermogen om te bepalen welke wegen je gaat zonder dat het daarbij de mogelijkheid inhoudt wegen te ontwerpen naar eigen goedvinden alleen. Dan zie je heel veel zaken waar je op aarde naar tegenaan zit te kijken, als je dat voor het eerst ontdekt.

Er zijn mensen, die bezig zijn met b.v. zeer bepaalde opvattingen van seksualiteit. Denk maar aan hetgeen de Paus en consorten weer de wereld hebben laten weten. Maar dan ga je ontdekken: seksualiteit is een functie van het mens zijn. Een functie die o.a. voortplanting betekent, maar die daarnaast zoveel verschillende nevenmogelijkheden heeft waarvan verschillende zelfs liggen op het gebied van levenskracht, van astrale kracht etc. Dus zit je niet met een vast feit, maar met een variabele. En in die variabele kun je dus kiezen op welke wijze je ermee werkt. Dan valt een hele hoop van de problematiek die daaronheen is geweven weg.

Of je kijkt naar het leven. Als ik naar het leven kijk, dan zeg ik: Leven is in feite niets anders dan een gaan door de tijd naar het moment dat dood heet. Dat wil zeggen, dat ik leven nooit kan beschouwen zonder de dood te beseffen. Maar het betekent ook, dat ik nooit het begrip dood kan beseffen zonder gelijktijdig met het leven te worden geconfronteerd.

De mensen begrijpen dat niet. Zij begrijpen niet waarom ze altijd bezig zijn geweest over het eeuwige leven en het leven van de goden. Zo min als ze ooit hebben begrepen waarom ze hun hemelwereld precies zo hebben geschapen als ze die zelf willen hebben.

Ging je naar het Walhalla, dan kon je bier drinken en knokken. Ging je naar de hemel van de Egyptenaren, dan was dat Egypte, alleen met een heel rijke oogst en de kans om het nog een beetje rustiger aan te doen.

Ging je kijken in de hemel van de Arabieren, dan kwam je terecht in een op zichzelf eigenlijk wat schamele hemel, maar er was eten en drinken zoveel je wilde en je kon er luiëren, je kon rusten. Er was niets dat je opjaagde. Iedereen maakt zijn hemel naar zijn eigen beeld.

Zijn voortleven is een wensprojectie die met het begrip dood wordt verbonden omdat dood als uitblussing op zichzelf geen voorstelbaar iets is. Je kunt het redelijk accepteren maar nooit emotioneel. Daarom dwingt de emotie om iets daaraan te verbinden.

Dan zijn er ook mensen die zeggen: Wij zijn dood en dan is het afgelopen, maar wij leven voort in onze kinderen. O, dan ben je toch weer bezig met het leven.

Kijk, als je daarmee bezig bent, dan is het goed om ook die dingen eens te beschouwen; er wat contemplatie aan te wijden. Dan ga je beseffen, dat we eigenlijk bezig zijn een continuïteit in stukjes te hakken. Dat wij het begrip dood niet kunnen hanteren omdat wij het begrip leven niet kennen. En als wij het leven kennen, dan verdwijnt het begrip dood. Eigenaardig. Zoals we zien dat werkelijkheid eigenlijk bestaat uit een aantal lagen over elkaar. Net zoiets als vroeger de frontjes die van papier waren gemaakt. Op de achterkant van het frontje stond dan nog een verhaal of een anecdote. Die kon je dan twaalf keer afscheuren en dan was je weer schoon.

Dat is leven voor de mensen. Dat is hun werkelijkheid van leven. Zij denken: O, dat is gebeurd, wij halen er een stukje van af. De een doet dat door naar de biecht te gaan, de ander door naar een psychiater te gaan en de derde gewoon door weg te lopen en opnieuw te beginnen. Ze halen het frontje eraf, ze lezen de anecdote en ze gaan verder. Dat is toch de werkelijkheid!

Leven is een toestand. Pas als je dit gaat begrijpen dat leven een toestand is die inhaerent is aan hetgeen wij zijn, kom je verder. Zonder leven bestaan we immers niet. Maar dan is leven iets dat zozeer

eigen is aan hetgeen wij zijn dat dood voor ons geen voorstelbare waarde is. Dan kunnen wij dus alleen spreken in de termen van leven, en wel in de verschillende mogelijkheden van leven. Nemen we afstand, dan ontdekken we opeens weer precies hetzelfde; het is net een doolhof. Wij vinden overal de verschillende wegen, de verschillende mogelijkheden, maar er is één doel en dat is: door de voortdurende beleving te leven.

U vindt een onderwerp als dit misschien een beetje te diepzinning. Maar u moet er naar eens over nadenken. Het zijn dergelijke problemen en niet alleen maar je dagelijkse problemen die je moet leren beschouwen, die je voor jezelf moet visualiseren in al hun betekenissen. Dat wil zeggen, dat alles wat gereleerd is met b.v. het begrip leven of hemel of wat dan ook je je moet kunnen voorstellen. Pas als die voorstelbaarheid in je bestaat, ontstaat het begrip voor de samenhangen. Dan tekenen zich een soort lichtende lijnen af, ontstaan er allerlei uitstralingen waardoor de betekenis duidelijk wordt.

Dat wil niet zeggen, dat als u nu weet wat leven is, u dan niet dood gaat. Het enige verschil is, dat u voor uzelf niet dood gaat, maar alleen de toestand van leven ziet veranderen. U bent voor anderen daarom niet meer of minder dood. Het gaat dus om uzelf, om uw innerlijk. Alleen al het feit, dat u weet dat u niet werkelijk sterft, is een enorm voordeel. Want u heeft niet de grote behoefte opnieuw te beginnen en daarmee weer alle moeilijkheden om uw persoonlijkheid terug te vinden; de noodzaak om a.h.w. uw hele leven en alles wat u van uzelf weet te repeteren. U bent er eenvoudig.

Leer de zaken beschouwen. Als u wilt weten hoe alles op u inwerkt, mediteer. Probeer evenwicht te krijgen. Op het ogenblik, dat u zelf geestelijk evenwichtig bent, zijn uw bereikingsmogelijkheden groter. Op het ogenblik, dat u innerlijke rust heeft gevonden, ontstaat de eerste mogelijkheid om alles wat u bereikt te aanvaarden zoals het is. Als u dan nog in staat bent waar te nemen, te beschouwen en zo de kosmische samenhangen, die voor u een rol spelen in uzelf in lichtende lijnen getekend te zien, dan kent u het diagram van het bestaan. Als u het diagram kent, dan bent u toch niet ongerust meer.

Weet u, het is zo: Als u nooit op reis gaat en u heeft nooit een spoorboekje geraadpleegd, dan beweegt u zich in een wereld van raadzellen. U zult op het perron van de een naar de ander hollen om te vragen, of die trein nu werkelijk hier komt en van hier vertrekt. En als u in de trein zit, dan vraagt u zich steeds weer af, of u niet de verkeerde kant uitgaat.

Maar als u het eenmaal weet, dan maakt u zich geen zorgen meer. Ik geloof, dat dat voor het bereiken van innerlijke rust erg belangrijk is. U zult zich over het leven en over wat u geweest bent en over wat u gedaan heeft niet zoveel zorgen meer maken, omdat u begrijpt wat de betekenis ervan is. Kunt u die betekenis aanvaarden, dan is er verder niets aan de hand. Dan bent u gerust en kunt u dus zuiver reageren. Dan kunt u zuiver beseffen. Dan kunt u veel meer leren dan zonder dat voorstelbaar is.

Het is mede hierom dat we nu twee lessen hebben besteed aan het begrip meditatie en de daaruit voortkomende contemplatie. We moeten natuurlijk verder.

Er zal een ogenblik komen waarop u zich moet kunnen losmaken van het tijdsmoment waarin u zich lichamelijk bevindt. Dat u flarden en flitsen van de werkelijkheid om u heen in andere tijdsmomenten moet kunnen absorberen. Want dan wordt u ook weer vrijer van het heden. Rust bestaat pas daar waar u vrij bent, waar u niets te vrezen heeft omdat alles toch weer met uzelf verbonden is, maar dat u de wijze waarop die verbindingen optreden voor een groot gedeelte zelf kunt beïnvloeden.

Zo zal het nodig zijn om nog een stap verder te gaan en door te dringen in de sferen en werelden die er om ons heen bestaan ook al kunnen wij die niet lichamelijk constateren. Die werelden op zichzelf kunnen niet compenseren. De geest kan niets goed maken wat in u on-evenwichtig is. Zij kan u alleen helpen uw eigen evenwicht te hervinden. Pas wanneer dat evenwicht bestaat, kan zij u meer kracht geven en niet voordien. Ook dat zijn punten die u zult moeten leren beschouwen.

Een mens, die op weg is naar de innerlijke rust, moet volgens mij reeds nu in het begin van deze cursus de volgende punten heel goed overwegen:

1. Schuld kan alleen bestaan vanuit mijn eigen geest, nooit uit de verklaring van anderen.
2. Al wat ik ben is deel van mijn leven. De wijze waarop ik mijn leven wil gebruiken is mijn beslissing. Maar die beslissing kan ik alleen helemaal juist nemen, indien ik de relaties erken die er tussen mijn werkelijk "ik" en mijn werkelijke omgeving bestaan.
3. Ik ben een tijdloos wezen. Het is juist daardoor dat ik de tijd kan beleven. Op het ogenblik, dat ik de tijd ben, sterf ik per moment.
4. Een mens omvat grote perioden van de tijd in zijn besef. Dit maakt reeds duidelijk dat hij tijdloos is in zijn besef. Gebruik die tijdloosheid, dan zult u zich niet gejaagd voelen. Wat in dit leven niet gebeurt, dat gebeurt in een volgend leven of in een andere wereld. Niet is urgent. Het enige dat u moet zijn is: harmonisch zo goed als u kunt zonder daarbij de erkende relatie tussen uzelf en de wereld te verstoren.

Indien u met deze punten rekening houdt, dan bent u een aardig eind op weg naar de innerlijke rust. Wat meer is, u bent op weg naar een toestand waarin u uw innerlijke rust aan anderen kunt geven. Dan komt er misschien het moment dat u waarlijk tegen een vermoede kunt zeggen: Mijn vrede geef ik u, mijn vrede laat ik u. Dat zou een bereiking zijn die veel groter is dan men zich kan voorstellen.

--:-

P R O F E T E N .

Profeten zijn mensen die op de een of andere manier door God of door een god worden bewogen. Dat wil zeggen, dat ze dingen zeggen waarvan ze zelf niet weten dat zij ze zeggen of dat zij zelf niet kunnen beheersen wat er wordt gezegd. Dergelijke mensen komen we overal tegen.

Als we kijken in het Oude Testamen, dan zien we heel veel mensen die daarin als profeten fungeren. Van sommigen kunnen we aannemen dat het echte profeten zijn geweest. Van anderen eerder dat zij zich als zodanig hebben aangesteld. Er zijn er bij die in wezen duidelijk politici zijn. Zij kunnen het allemaal wel heel mooi zeggen, maar je gelooft toch niet dat de Heer zich bezighoudt met de aardse politiek.

Aan de andere kant worden we ook geconfronteerd met een eigenaardige relatie tussen de wereld van de mensen en een andere wereld.

Dat kun je zo aardig zien bij de heks van Endor. Wanneer Saul daar opgeroepen wordt, is hij verstoord. Hij is boos, want zij hebben hem uit zijn rust gehaald. Dat kun je je echt voorstellen: de geestelijke Saul zit in een schommelstoel heerlijk te dutten en ineens komt er zo'n heks die zegt: Kom, er is een vorst die naar je gevraagd heeft.

Hier komt duidelijk tot uiting dat de toestand van die geest iets heel anders is dan men zich op aarde kennelijk voorstelt. En als we rekening houden met de god die doorkomt, dan staan we ook heel gek te kijken, want wat is die god? Soms is het de enige God, inderdaad. Maar soms zijn het ook vele goden die door de mens heen spreken. Wat is het nu precies? Dat weet niemand. Want als we kijken naar de verschillende profeten, dan worden we geconfronteerd met allerlei eigenaardige visioenen.

Amos heeft er een gehad. Ezechiël beschrijft er een; die is schitterend. Ze zien de Heer. En dan beginnen ze ineens te profeteren. Is dat God? Dat lijkt mij een grote vraag of dat nu de God, de enige God of dat het een stangod is, een bepaalde entiteit, een bepaalde geest.

Eigenlijk zijn het mediums. Dat is helemaal niet nieuw, want de eerste priesters die we hebben gekend op aarde waren een soort sjamanen. Wat deden die mensen? Nou, net zoals de toverdokters nu nog hier en daar doen, ze maakten muziek. Ze hadden een soort trom waarop ze sloegen of een ratel waarmee ze ratelden. In enkele gevallen zelfs een soort fluithoutje, een loeihoutje, waarmee ze liepen te slingeren. Dan maakten ze de gekste passen. Ineens waren ze in een toestand van uitputting en begonnen dan gekke dingen te zeggen. Soms kon je het verstaan, soms niet. Maar er was altijd wel iemand die wist te vertellen wat het dan wel betekende.

Zo spraken toen volgens dat geloof de geesten van de voorvaderen. Bij bijeenkomsten van een bepaald gedeelte van de Soefie (u beter bekend als de dansende derwischen) is het wel voorgekomen dat een van die mensen, terwijl hij uitgeput neerviel meestal aan het eind als hij die toestand van verrukking gaat proeven een van de andere mensen opsprong en begon te vertellen dat hij de profeet was en dat hij dit en dat allemaal aan de mensen voorhield. De man had echter pech, want dat was niet in overeenstemming met de wensen van het gezag. Dientengevolge heeft hij de orde moeten verlaten en is een hele tijd een soort wandelende derwish geworden.

Andere vormen van profetie vinden we bij de Pitia. Wat was de Pitia? Ze was een priesteres die profeteerde. Wat voor geest zat daar achter?

In de eerste plaats was het de geest van de nacht of van het duister die ze vertegenwoordigde. Dus geen lichtende godheid.

In de tweede plaats: ze sprak niet in verstaanbare termen. Ze bracht geluiden voort die door de aanwezige priesters werden geïnterpreteerd. Dus als je zo kijkt, dan zeg je: Profeten zijn er genoeg, maar wat moet je daar in godsnaam mee aan?

Nu wil ik een poging doen om u iets duidelijk te maken van de procedure. Wij proberen altijd in het tweede gedeelte iets over procedures te vertellen.

Een profeet is iemand die in een toestand komt waarbij zijn eigen "ik" tijdelijk wordt onderdrukt, althans zijn uiterlijk "ik". Wat spreekt kan dus zijn onderbewustzijn zijn. Maar het is ook mogelijk dat hij contact heeft met andere persoonlijkheden die niet stoffelijk bestaan of met andere werelden die stoffelijk niet kenbaar zijn. Dan zal hij daardoor tot uitingen komen die niet meer in overeenstemming zijn met rede of redelijkheid en die hij zelf misschien niet eens helemaal kan volgen of be-

grijpen. Hierdoor blijkt dat het karakter van de profeet niet bepalend is voor de uiting die hij doet.

Dan zitten we hier eigenlijk met een soort mediumschap. Nu weten wij, dat bij een gewoon medium wordt aangenomen dat er verschillende geesten doorkomen. Dit is een medium, dus ben ik een geest, want ik spreek door het medium. Een heel geestelijke conclusie. Maar waarom is het dan altijd een god die spreekt door een profeet? Dat gaat doodgewoon om het gezag.

Kijk, als er hier een geest komt, geven wij geen namen. Die geest zegt b.v.: Ik ben.... Theophrastus Bombastus von Hohenheim. Dan zeggen de mensen: Interessant! Maar ja, die man is al zolang dood. Hij kan zich vergissen. Maar als ik precies hetzelfde zeg en ik zeg dat ik de H. Geest ben, dan is het dogma.

De macht van de profeet ligt in wezen in de goddelijke origine die wordt aangenomen ten aanzien van datgene wat hij doorgeeft. En aangezien heel wat profeten ook van hun profetieën wilden profiteren, zijn er waarschijnlijk heel wat mediums geweest, zelfs in de moderne tijd, die geen genoegen namen met eenvoudige entiteiten die doorkwamen. Zij kwamen dan met Socrates of Plato. Napoleon is ook nog eens doorgelopen. Hij zal wel gek gekeken hebben. Het was een uitgeteerd Engels medium waar hij doorkwam. Toen voelde hij zich pas echt een boon-apart.

Maar waren het wel die entiteiten? Het antwoord is: Zeer waarschijnlijk niet. Het ging hier bij de benoeming van de bron om de macht. Er is altijd in de geschiedenis van de mensheid een ontwikkeling aan te tonen geweest.

In het begin geloofde men in de voorouders. De voorouders werden al snel vorsten. De vorsten werden al heel snel goden. De goden werden toen aangevuld met de helden. De helden werden dan in de godenwereld opgenomen en daarmee was er een relatie geschapen tussen de mensenwereld en de godenwereld. Vandaaruit is het geen grote stap om te komen tot de profeet die opgaat naar God en met een boodschap terugkomt. Dat vinden we b.v. bij Mozes.

Mozes die eigenlijk een vuurgod, een vulkaangod aanbidt. Dat blijkt ook uit alles wat er beschreven wordt. Als Mozes een tijdje naar boven gaat en de god kondigt zich aan, dan is er een uitbarsting, dan is er de suizende stilte. Mozes ontdekt iets, hij voelt iets, hij weet iets en daarmee gaat hij weer naar beneden.

Een ander voorbeeld is ook Jezus. Wat Jezus precies is geweest, weet niemand. Ik mag u er wel op wijzen dat het historisch bestaan van Jezus nog lang niet bewezen is. Er zijn een paar benoemingen. Flavius Josephus, Tacitus zeggen er iets over. Maar het gaat eigen nog meer over de cultus, over de volgelingen dan over de profeet zelf.

Wat brengt Jezus? Ja, de Vader spreekt door hem. In werkelijkheid vertegenwoordigt hij een sfeer. Een bepaalde onstoffelijke wereld die door zijn wezen nede tot uiting wordt gebracht.

Als ik dan verder ga kijken in deze dagen, dan vind ik ook overal profeten. O zeker, het zijn misschien niet allemaal dezelfde profeten. Er is ergens een macumbabijeekomst. Er is een vrouw die ineens in trance valt en Azazuli komt door, een natuurgodin. Ergens anders valt een Zen-monnik in trance en een hoge Meester spreekt door hem. Het kan waar zijn, het kan niet waar zijn. Eén ding is zeker:

Het mechanisme van de profetie is het volgende: Een persoon komt tot een innerlijke beleving waardoor hij tijdelijk van zijn persoonlijk bestaan vervreemd wordt. Als gevolg daarvan verkrijgt hij een contact met een andere wereld waaruit hij kennis en eventueel argumenten put. Wanneer hij in de normale toestand terugkeert, is hij zich zelden volledig bewust van hetgeen hij gezegd of gedaan heeft. Hoe beter de god wordt

aangeduid en benoemd die door hem zou spreken, des te hoger de waardering voor zijn boodschap. Dat is gewoon het mechanisme.

Zullen we nu even omschakelen naar de moderne tijd? God weet het, misschien zitten er ook een paar profeten of profetessen hier tussen. Je kunt het nooit weten.

Als u tot een beleving komt waardoor u even vervreemd bent van hetgeen u zelf bent, dan zegt u dingen zonder te weten waarom u ze zegt. Heel vaak blijken juist die dingen van groot belang te zijn voor de verdere ontwikkeling. Later zegt u: Hoe kwam ik ertoe om toen dat te zeggen, want nu zie ik dat het zo en zo gaat. Is u dat nooit overkomen? Als dat gebeurt, dan bent u ook een profeet of profetes. Dan doet u in wezen precies hetzelfde.

De mystiek ervan, ach, die wordt op tienduizend verschillende manieren verklaard op aarde. Soms wandelen de mensen met God of met de goden. Ardjoena o.a. wandelde met God. Er zijn in de Upanishaden nog wel meer van die helden die het hier en daar doen. Anderen krijgen contact met God of Jehova. Weer anderen krijgen alleen maar een geest door.

Er is een bepaalde gemeente waar het de gewoonte is dat er stilte is totdat iemand zonder zelf te weten wat hij precies zegt ineens een preek gaat houden, een zegening uitspreken of een boodschap overbrengen. Wij behoeven ons met het mechanisme niet zozeer bezig te houden. Het blijkt echter wel, dat alle mensen die profeet worden toch iets gemeen hebben.

Als we kijken naar de profeten van Israel, dat is het gemakkelijkst. U heeft waarschijnlijk een bijbel in huis, dan kunt u het naslaan. Die profeten worden geroepen meestal in eenzaamheid. De een is bezig op zijn graanakker, de ander is geiten aan het hoeden (dat was een zeer doorluchtige profeet later), weer een ander wordt plotseling door een vreemdeling gezegend, hij krijgt een mantel omgehangen en hem wordt gezegd: Jij bent een profeet. Allemaal zijn het mensen die eigenlijk op dat ogenblik buiten de werkelijkheid staan, de werkelijkheid die de ander interesseert. Een goede profeet is kennelijk niet iemand die in de problemen zit waarover hij spreekt.

Dan blijkt verder dat de profeet over het algemeen een beetje onwennig en zelfs wat ongelovig staat ten aanzien van zijn gaven. Zelfs van een medium kun je zeggen: Een medium dat zo nu en dan twijfelt aan hetgeen hij zelf presteert, is een beter medium dan iemand die denkt dat hij alles precies weet en alles goed doet. Die onzekerheidsfactor is belangrijk. Waarom? Als we zekerheden hebben, dan zullen wij elk signaal toetsen aan onze zekerheid. Maar signalen, die je van buitenaf krijgt, zijn niet gebaseerd op menselijke zekerheden. Ze zijn gebaseerd op harmonieën van krachten die bestaan.

Wat hebben we dan nog verder bij de profeten? Profeten treden meestal op in tijden van spanning. Dat is ook heel vreemd. Als er behoefte is aan een profeet, dan is er een profeet. Hoe komt dat? Ik meen, dat je hier zou kunnen spreken van het bovenbewustzijn van de mensen.

Wanneer in de omgeving een grote onzekerheid, een grote spanning, een grote onevenwichtigheid ontstaat, dan wordt daardoor a.h.w. een kanaal gevormd dat zoekt naar zekerheid. Een soort communicerende-vatenwet. Als de spanning te groot wordt, dan wordt tijdelijk de prop die de grens vormt gewoon doorbroken, maar de ontlading kan alleen plaatsvinden in iemand die niet volledig daarbij betrokken is, die op die stroom spontaan reageert en niet probeert daar tegenin te gaan. De buitenstaander is dus de beste profeet.

Dan moeten wij ons ook afvragen: Zijn die mensen vroom? Dat zou ik niet willen beweren. Nu moet u even de bijbel terzijde zetten en kijken naar andere soorten profeten.

De meeste van die profeten waren nogal eigenzinnige mensen. Vaak snel geraakt, snel gekwetst, in hun gedragingen kennelijk onevenwichtig. Neem iemand als Johannes de Doper. Hij was een reuze goede man, dat neem ik direct aan. Maar hij hechte zich wel haar op rare plaatsen van zijn lichaam. Hij at alleen sprinkhanen en honing. Honing met noten smaak goed en ook met sprinkhanen. Hij was erg ruw in de mond. Dat zien we bij de meeste profeten. Dat zien we zelfs bij Jonas, de eerste onderzeevaarder volgens de legende. Hij had de eerste potvis te pakken. Voordat hij ging potverteren zat hij te kijken naar Ninive. Hij had geprofeteerd dat, indien ze niet terugkeerden van een zondig pad, de stad zou vergaan. Toen hij hoorde wat hij had gezegd, dacht hij: dat wil ik zien. Hij ging onder een boom zitten en wachtte tot het gebeurde. Er gebeurde echter niets. Toen heeft hij wel een paar lelijke dingen gezegd tegen de stad en tegen God.

Profeten zijn geen gewone mensen. Ze zijn altijd een beetje onevenwichtig. Hoe komt dat? Een zeer evenwichtig persoon kun je niet zo gemakkelijk uit zijn eigen wereld losweken. Maar een wat onevenwichtig iemand is gemakkelijker te beïnvloeden. Als echter het evenwicht, dat die hoge kracht tot stand brengt, wegvalt, dan blijft er een stukje onevenwichtigheid over. Misschien dat ze op den duur leren hun eigen evenwicht te handhaven. Dat gebeurt wel eens. Er zijn profeten geweest die dat inderdaad hebben bereikt. Maar de meesten blijven toch wel een beetje buitenbeentjes.

Wat zien we meer? Wanneer die mensen eenmaal beginnen, is er altijd een persoonlijke beleving bij. Of die nu hysterisch wordt genoemd of visionair of wat anders doet niet ter zake. Het is een beleving die hen sterk aangrijpt. Hierdoor vertrouwen ze op hetgeen ze doen. Zonder vertrouwen geen profeten. Dus op het ogenblik dat je denkt: zou het wel zo zijn, is het al niet meer zo.

Ik meen, dat ik daarmee al een schets heb gegeven. U kunt nu het mechanisme begrijpen.

Er zijn hoge krachten. Die hoge krachten behoren soms tot een andere wereld, maar ze kunnen ook behoren tot uw eigen wereld. Het kan b.v. een entiteit zijn die tijdelijk als groeps- of rassengeest optreedt. Dergelijke entiteiten hebben een heel ander besef van de werkelijkheid dan de mens. Het betekent, dat ze ook een heel ander inzicht hebben in de mogelijkheden die er bestaan en vaak ook betere ideeën hebben ten aanzien van de oplossing van problemen. De profeet, die met zo'n entiteit in contact staat, zal niet in staat zijn uit te maken waar dit contact zit, maar hij is wel in staat om de boodschap over te brengen.

De namen van goden die wij steeds weer genoemd zien en de wetten die eraan verbonden zijn, hebben zelden veel te maken met de uitspraken van de profeet. Maar de profeet heeft wel de neiging om dat geloof waaruit hij zijn zekerheid put ten koste van alles te verdedigen. Dat betekent, dat de profeet vaak naast zijn werkelijke gave ook optreedt als zedenpreker. Ook weer een heel typerend iets dat je bij praktisch alle volkeren kunt vinden.

Blijft nog over de vraag, of het profeteren dan alles is? Wij vinden het antwoord ook weer in de bijbel. Een profeet wordt beledigd door een jongeling die hem "kaalkop" noemt. Die man vond dat helemaal niet leuk en sprak een vervloeking uit. De jongeling werd toen door een beer aangevallen.

In een ander geval geeft een weduwe een profeet eigenlijk meer dan ze

kan missen. Hij zegend haar en ziet, de volgende dag begint voor haar de welvaart. Er is dus kennelijk meer.

Profetie is een aspect van een geheel. De procedure waar het om gaat is eigenlijk het in contact komen met een hoger vermogen. Door het feit dat men dit vermogen accepteert, daarin opgaat, beschikt men niet alleen over de verbale uitdrukkingsmogelijkheden maar wel degelijk ook over een groot gedeelte van de bijkomende krachten, die eveneens uit diezelfde bron voortkomen.

Mijn slotconclusie: Ook u bent een knooppunt, maar niet altijd. Alleen in sommige omstandigheden waaruit krachten kunnen voortkomen die behoren tot een hogere wereld. Indien u volledig in uzelf vertrouwt en zonder aarzeling met die kracht werkt, bereikt u resultaten.

Als u zonder enige aarzeling datgene wat in u opwelt weergeeft en het ziet als een manifestatie van het hogere of hoe u dat ook noemen wilt, dan is de kans dat u gelijk heeft misschien 80 tot 90 %. Als u aarzelt, gaat u corrigeren. Als u corrigeert, is de waarschijnlijkheid ineens gedaald tot 10 à 15 %. U bent dus zo goed als elke mens een beetje profet. Maar u komt er niet toe dit te ontwikkelen, omdat u hetzij te evenwichtig bent, hetzij te weinig vertrouwen koestert, hetzij misschien ook voor uzelf teveel een beroep doet op anderen om een beroep te doen op de krachten die in u wonen. Dan is daardoor de ontwikkeling voor u betrekkelijk gering.

Maar wanneer u in een situatie komt waaruit u werkelijk geen uitweg meer ziet of waardoor niets u werkelijk meer kan schelen, dan kan op dat ogenblik die gave zich in u in een innerlijke beleving manifesteren en ontwikkelen. Aanvaardt u haar dan zonder dat u probeert er direct zelf iets mee te doen, dan zal blijken dat u steeds meer profetische gaven vertoont.

Als u daarop vertrouwt en zo de zekerheid heeft gekregen van een verbinding met het hogere, dan bent u ook in staat de krachten van het hogere uit te dragen. Want profeten zijn mensen, geen uitverkorenen, maar gewone mensen.

Ik hoop, als ik de kans krijg, een volgende keer iets verder in te gaan op allerlei facetten die hiermee verband houden. Wij hebben ook nog de groene magie, die we niet mogen vergeten, waarin eveneens bepaalde procedures bestaan waardoor mensen tot tovenaars of profeten worden gemaakt.

Wij kennen in India bepaalde praktijken die misschien pseudo-religieus zijn, maar die eigenlijk alleen maar voeren tot het vergaren van een enorme kracht of een enorm inzicht.

Als u toch bezig bent met rust in uzelf, dan moet u zich wel realiseren dat u die rust vaak kunt vinden door de zekerheid dat u meer bent dan u schijnt te zijn. Ik hoop u daarover de volgende keer verder voor te lichten.

FLUISTEREN.

Wanneer fluister je? Als je bang bent dat een ander luistert of als je zo onder de indruk bent dat je bang bent om je stem te verheffen.

Mensen fluisteren in de kerk. Toch zou het misschien beter zijn, als ze harop zouden spreken. Wie hardop spreekt, richt zich mede tot God. Wie fluistert in de kerk, probeert zich in wezen te onttrekken aan de werkelijkheid.

Fluisteren doe je, als je een ander je mening wilt laten horen zonder gelijktijdig de gemeenschap ermee te confronteren.

Fluisteren doe je, als je de omstandigheden niet aan kunt, als je probeert te ontkomen aan een werkelijkheid door in een gefluisterd commentaar naar buiten toe toch te doen alsof het anders is.

Fluisteren. Het is begrijpelijk. Soms fluistert er iets in je. En als je luistert, dan verwazen nog steeds de woorden. Maar als datgene wat in je spreekt niet luid en duidelijk kan spreken, dan heeft het geen zin om te luisteren.

Wie fluistert tot God, wordt misschien gehoord, maar hij behoeft geen antwoord te verwachten. Wie spreekt tot God, kan een gesproken antwoord, een duidelijk antwoord verwachten.

Dat geldt voor alle dingen. Dat wat je bent, moet je duidelijk durven zijn. Als je het onduidelijk en verborgen bent, is daarmee alleen reeds gezegd dat je het niet werkelijk en niet volledig bent; dat je in strijd bent tussen wat je schijnt en wat je bent. En dat is geestelijke gezien niet altijd een goede zaak.

--:-

A F W A C H T E N.

Is iets wat we allemaal doen, of we het weten of niet. Wij wachten altijd maar weer. Je wacht op het leven, je wacht op de dood. Altijd moet je maar afwachten, wanneer er iets gebeurt en hoe het gebeurt. De grote kunst is dan ook niet om zo actief te worden dat je niet hoeft af te wachten, maar vooral om zo af te wachten wat er gaat gebeuren dat je in staat bent te reageren op het moment dat het gebeurt.

Als wij afwachten wat God over ons zal oordelen, dan is dat het enige dat we kunnen doen. Wij kunnen Hem niet omkopen of op een andere manier beïnvloeden. Maar we kunnen er natuurlijk wel voor zorgen dat we beseffen welk oordeel er mogelijk over ons gesproken zal worden. Dat impliceert dat we voorbereid zijn op ontwikkelingen die voor ons persoonlijk zullen plaatsvinden. Ik zeg dit in een zeer algemeen term, omdat u door het bevorderen van zelfkennis zult begrijpen op welke ogenblikken u kunt ageren en wanneer u moet afwachten. Afwachten komt meer voor dan u wenselijk acht. Heel vaak laat u een goede gelegenheid voorbij gaan door niet zelf te ageren, maar af te wachten wat een ander doet.

U leeft uw eigen leven. Dit betekent dat u, waar u de mogelijkheden bewust erkent, zelf handelend moet optreden. Daar waar u die mogelijkheden niet ziet, moet u rustig afwachten zonder u door die stilstand te laten verbijsteren, of te laten ontmoedigen.

:--:-:

SLEUTELS

COSMISCHE LERINGEN

mediëiek ontvangen en uitgegeven
door de „Orde der Verdraagzamen”
te 's-Gravenhage

M A A N D B L A D.
(10 nrs per jaar)

I N H O U D.

DECEMBER 1980.

26e jaargang.
Nummer 3.

DE VERNIEUWING IN DEZE TIJD

Ondergang of vernieuwing

CI blz. 29

Het Licht

CI " 35

Kerstfeest

CI " 40

HET VINDEN VAN INNERLIJKE RUST

Kijken

CII " 29

De zin van de onzin

CII " 37

Beroep

CII " 42

Overname uit „SLEUTELS” slechts toegestaan na
schriftelijke toestemming van het bestuur der „O.D.V.”

DE VERNIEUWING IN DEZE TIJD

HOOFDSTUK III.

ONDERGANG OF VERNIEUWING.

Wij hebben ons de vorige keer beziggehouden met het wezen van de profeten en dergelijken. Misschien heeft u zich zelfs afgevraagd waarom? Dat gaan wij nu deze keer bekijken. Het is een onderwerp dat in dit verband erg interessant is en dat bij het eigene van deze tijd past.

Er zijn namelijk nogal wat profeten geweest die de ondergang van de wereld hebben aangekondigd. IJverige rekenaars hebben uitgerekend dat Nostradamus heeft beweerd dat de wereld ongeveer in het jaar 2000 zal ondergaan. Verschillende boerenprofeten uit Duitsland en Zwitserland hebben aangekondigd dat het einde van de wereld begint in 1993. Vele andere voorzeggings en voorspellers hebben geprobeerd duidelijk te maken dat de wereld nu toch werkelijk op haar laatste benen loopt. Laten wij eens kijken wat ze ongeveer hebben voorspeld. Dan weet u dat tenminste.

De meeste van hen stellen: De mensheid is niet meer in staat om zichzelf te beheersen en meester te worden van de techniek. Dat is inderdaad gebeurd.

Zij stellen, dat de wereld onleefbaar wordt. Dat is een vraag. Daar kunnen wij geen antwoord op geven.

Ze stellen verder, dat er oorlogen komen. Dat als gevolg van mogelijke oorlogen die in het Midden-Oosten moeten beginnen er een groot aantal ziekten over de mensheid zullen komen. Als gevolg daarvan weer plus de economische crisis komt er dan een wereldoorlog met een duur van circa 4 jaar, die zou eindigen met het vallen van nogal wat atoombommen (althans vurige paddestoelen die aan de hemel staan) en een gele stof die neer dwarrelt en dan o.a. voor de Rijn de oprukkende tanks van de andere mogendheden zou tegenhouden. In 1999 zou het einde komen. Dan zou de slag bij Armageddon voorbij zijn. De mensheid zou nog een korte tijd op de aarde vertoeven om daarna gezamenlijk naar andere bestemmingen te vertrekken.

Dat is natuurlijk allemaal heel aardig, maar als je zo redeneert, zeg je: Wanneer het oude vergaat, kan het nieuwe niet daaruit ontstaan.

Het is duidelijk, dat al die mensen wel iets hebben gezien.

Wij kunnen verschillende van hen aanwijzen. Er is een boerenprofeet uit 1776 die zelfs zaken uit de Eerste Wereldoorlog (de slag bij Verdun) heeft voorzien. Hij heeft een voorspelling gedaan die er precies op slaat. Er zijn verschillende voorspellingen die kennelijk op de Tweede Wereldoorlog slaan, ofschoon ze ook vóór 1850 zijn uitgesproken.

Maar een profeet die iets ziet, weet nog niet altijd wat het betekent. Als hij dat nu probeert te plaatsen in een of ander bijbels kader of iets dergelijks, dan is de kans wel erg groot dat hij zegt: ondergang. En dat is

nu juist het punt dat wij zouden willen bestrijden. Daarom gaan we vanavond bekijken wat dan vernieuwende werkingen zijn en hoe we deze vernieuwingen eigenlijk in tekénen zien. Er is namelijk een groot verschil tussen een werkelijke vernieuwing die in feite mentaal, emotioneel, geestelijk is en een uiterlijke vernieuwing die uit de aard der zaak veel trager verloopt en meestal alleen maar in symptomen naar voren komt, omdat het stoffelijke proces van verandering te traag is.

De mensen denken tegenwoordig gewoonlijk vrijer dan zij gedurende vele eeuwen hebben gedaan. Dat vrije van hun denken wil niet zeggen dat zij hun geloof of ideeën helemaal over boord gooien. Het wil wel zeggen dat zij sterk kritisch staan tegenover al datgene wat er door de autoriteiten wordt gezegd.

Als u daarvan symptomen wilt zien, dan wil ik u eraan herinneren dat tijdens zijn verschillende reizen over de wereld de Paus zelfs vijfmaal is geconfronteerd met zijn gelovigen, die de kern uitmaken van goede gelovigen die mogen spreken met de Paus. Zij hebben gezegd: Wij vinden u best, heilige Vader, maar waarom niet de vrouwen het ambt (Amerika), waarom zo'n orthodoxe, ouderwetse benadering van geboorteregeling e.d. (Duitsland). Wij zouden zo nog een paar meer kunnen noemen. Dat het gezag van een Paus door zijn gelovigen, let wel, wordt aangetast was onvoorstelbaar gedurende al de eeuwen dat men werkelijk een primaat van Rome heeft gekend. Nu gebeurt het.

Wij zien dat overal verschillende richtingen van denken worden aangevallen. Wij zien dat sociale systemen worden aangevallen. Het gezag schijnt langzaam maar zeker steeds wankeler te worden. Als er nog macht is, kan ze alleen nog instand worden gehouden door geweld. Ik moet dus stellen: er is inderdaad op dit ogenblik reeds een verandering te constateren in de mentaliteit, in het denken maar ook in het gevoelsleven van de mens. Ik voeg daaraan toe, dat deze op zichzelf nietszeggend zijn, tenzij daarmee bepaalde geestelijke ontwikkelingen en veranderingen verbonden zijn.

Als wij proberen de ontwikkelingen te ontleden, dan kunnen we zeggen: De economie gaat bij u erg slecht. Waarom? Omdat de mensen hebben geleerd te eisen, maar niet hebben geleerd te delen. Als de mensen werkelijk bereid zijn te kijken naar noodzaken en niet naar hun eigen wensen, dan is het niet zo erg, dan is de crisis zo groot niet. Dus, het is de mentaliteit.

Als we kijken naar de wijze waarop de politieke spanningen ook in deze dagen weer oplopen, dan lijkt het in het begin of hier het geweld gaat domineren zonder meer. Maar als we heel goed kijken, dan zien we iets anders gebeuren.

Wij zien, dat b.v. de U.S.A. zich zorgen maakt over een steeds zelfstandiger optreden van de EEG. Dat Rusland zich zorgen maakt over de steeds zelfstandiger denkende en manifesterend optredende arbeiders in de verschillende gebieden, ook in eigen land. En dat daarom Polen als een groot gevaar wordt gezien.

Wij ontdekken dat het spel van de macht, zoals dat wordt gespeeld in de Arabische republieken, ook reeds wankel begint te worden. Want er zijn steeds meer mensen die ook daar een eigen visie hebben. Dat kan een verkeerde visie zijn, het kan een goede zijn, maar ze zijn niet zonder meer gebonden aan het gezag.

Wanneer in de heilige stad Koem, die werkelijk iets bijzonders is voor een moslim, bij de school van de islamitische geestelijkheid bommen worden gegooid, dan is dit op zichzelf een symptoom van overwelddigende kracht en sterkte. Het wil niet zeggen, dat de problemen zijn opgelost. Het wil alleen maar zeggen: Ook daar zijn veranderingen aan de gang. Ook daar is een toenemende onzekerheid van de machthebbers die voert tot allerlei op zichzelf onbegrijpelijke manoeuvres.

Zo gezien is er ook in deze dagen sprake van verandering. Een verandering kan niet plaatsvinden, als ze alleen maar de zaken te gronde richt. O, het is gemakkelijk genoeg om de halve wereld fail- liet te laten gaan. Maar als je daar niets anders tegenover kunt stel- len, dan heb je geen wereld meer; dan kun je niet meer leven. Er moet dus wel iets worden opgebouwd. Maar dan moet het zo worden opgebouwd dat het voor de mensen redelijk aanvaardbaar is en dat het gelijktijdig door de mensen beleefd kan worden. En daar komt vrijwilligheid en de mogelijkheid tot vrij beslissen wel meer op de voorgrond dan velen op het ogenblik lief zullen zijn.

Gezag is te dubieus geworden. Daarom moet de grote verantwoordelijk- heid terugkeren naar de eenling, of hij dat nu prettig vindt of niet.

Dat is echter een enorm ingrijpende verandering. Het is net zo ingrijpend als de Franse revolutie of als u Duitsland wilt hebben het optreden van de Bundschuh (boerenopstand in ongeveer 1500). Hier wordt inderdaad het geheel van de samenleving en daarmee de on- derlinge menselijke verhoudingen veranderd. Het is deze verandering die erop wijst dat de mens in zich een nieuwe visie krijgt op het leven, op zijn eigen bestaan en op de zinvolheid van de manier waarop hij leeft.

Nu weten wij allemaal dat geestelijke bewustwording en geestelijke ontplooiing afhankelijk zijn van de stoffelijke ervaringen die je als mens opdoet. Zolang je in de stof leeft, is het een kwestie van wat je ervaart, wat je beleeft, wat je zelf probeert te zijn en wat je voor anderen bent waaruit de ontplooiing van besef voortkomt die je in staat stelt geestelijk een grotere werkelijkheid te omvamen. Maar dan is hier ook sprake van het begin van een bewustwording.

Nu kan - dat geef ik graag toe - die bewustwording negatief ver- lopen. Ze kan ontstaan uit kritiek op al wat er bestaat en leiden tot een zelfaanbidding. Maar de kans dat dit algemeen gebeurt, is niet zo groot omdat de hele wereld je voortdurend voor problemen stelt die je niet alleen kunt oplossen. Er moet dus wel begrip zijn voor samen- werking en voor eenheid. Dan zal in het schijnbare verval van deze maatschappij gelijktijdig een nieuw bewustzijn opbloeien.

De profeten hebben dan geen gelijk. Zij hebben iets over het hoofd gezien. Zij hebben de ondergang voorspeld op grond van waarnemingen. Accoord. Zij hebben visioenen gezien. Heel wel mogelijk. Zij hebben die visioenen misschien ook nog in de tijd juist geduid. Niet erg waarschijn- lijk maar mogelijk. Het enige dat ze niet hebben kunnen duiden is dat wat zich in de mens afspeelt. En het is dat wat zich in de mens afspeelt dat beslissend is.

Een vernieuwing, ook voor u, is niet slechts een verandering van uw manier van denken en laat de rest dan maar verder slossen. Het bete- kent het aannemen van een totaal nieuwe houding ten aanzien van het ge- hele bestaan. Het betekent het doorbreken van heel veel taboes, het verwerpen van heel veel beelden van onaantastbaarheid en heiligheid. Maar het betekent tevens de last van je eigen leven op je schouders nemen, de moed om je eigen verantwoordelijkheid te dragen.

Ik meen, dat de komende periode de mens daartoe zelfs steeds meer zal dwingen. Hij kan kiezen: zelf zijn verantwoordelijkheid dragen of on- der te gaan aan datgene wat hem wordt opgelegd. Ik denk, dat de meeste mensen zullen kiezen voor zelfbehoud.

Ik ben ervan overtuigd, dat de ontwikkelingen, zoals ze worden ge- schetst, zeker in het Midden-Oosten tot oorlog kunnen leiden; waarschijn- lijk niet dit jaar, vermoedelijk eerst in 1983. Maar ik ben er ook van overtuigd dat die oorlog zeer snel ten einde zal zijn. Ik ben er ook van overtuigd dat er grote moeilijkheden zullen rijzen (waarschijnlijk reeds in 1981) tussen Polen en de Sovjet-Unie. Ik ben ervan overtuigd dat China

zijn politiek ten aanzien van de wereld aanmerkelijk gaat wijzigen vóór 1984. Al die dingen zie ik wel, maar ik zie ook dat deze zaken niet meer getolereerd worden.

De Russen zullen niet bereid zijn om ergens anders arbeiders te gaan verdedigen nu langzamerhand in steeds grotere delen van dit rijk het besef doordringt dat men de Afghanen met de bevrijding van Afghanistan geen plezier heeft gedaan. Dat wat er indertijd in Hongarije en Tsjecho-Slowakije gebeurde onaanvaardbaar was. Dat wat men nu in Polen wil doen in feite ook een directe aantasting is niet alleen van de rechten of mogelijkheden van een groep mensen, maar zelfs een ontkenning van de waarden van het eigen systeem en van de grondwet waaronder men leeft. Dit heeft niets te maken met dissidenten. Het heeft gewoon te maken met een verandering van mentaliteit, die zich steeds verder uitbreidt en nu vanuit de steden zelfs al de dorpen begint te bereiken. Dat is erg belangrijk.

Ik geloof dan ook niet dat Rusland een harde politiek hard kan maken met feiten zonder meer. Misschien dat men in de komende twee jaar nog de kans heeft om hier en daar militair in te grijpen. Daarna is het afgelopen; dan gaat het niet meer.

China in zichzelf besloten heeft zich altijd hoog geacht. China zal ongetwijfeld binnenkort bereid zijn om zijn macht te manifesteren tegenover de hele wereld. En als iemand zegt dat dat in 1994 - 1995 het geval zal zijn, zal ik het niet bestrijden. Maar ik vraag mij wel af, of tegen die tijd het gehele Chinese denken ook niet grote veranderingen zal hebben ondergaan. Als we zien wat er nu al is veranderd in de korte tijd sinds Mao dood is, dan moeten we toegeven dat China langzaam maar zeker naar zijn eigen karakter toestreeft; dat het van de theoretische waarden van het sociale experiment probeert terug te keren naar de werkelijke waarden van de gemeenschap. En dan kan ook dat niet volgens mij oneindig zijn.

Er zullen misschien satellieten zijn die het een of ander laten neerkomen. Er zijn nu ook al satellieten in omloop met verschillende wapens. Ik geloof echter niet dat dat zo'n algemene omvang zal kunnen aannemen als de profeten menen te moeten voorspellen. Wij weten het uit het verleden ook.

De ondergang van de wereld werd ook in die dagen aangekondigd. Maar de zondvloed was geen algemeen verschijnsel. De zondvloed waarover u in de bijbel leest, was een zeer beperkt verschijnsel dat zich tot de omgeving van de Rode Zee en de Middellandse Zee heeft beperkt. Het had meer met de krachten van de aarde te maken dan met een askanteling of iets dergelijks zoals men graag vertelt.

Dus als je rekening houdt met hetgeen de profeten hebben gedaan, dan zeg je: Zij hebben details genomen en hebben geprobeerd die tot een algemeen beeld te vervormen. Dat is de grote fout die wij ook maken. Als ik een foto heb van één mens, dan kan ik niet zeggen dat alle mensen er zo zullen uitzien. Er is een kans, dat ik iemand heb die er juist bijzonder eigenaardig uitziet ook in de ogen van andere mensen.

De profeten hebben geprobeerd hun waarden algemeen te stellen. Ik kan dat niet doen. Ik kan in dit verband niet zeggen: De ondergang daar zal niets van terecht komen. Natuurlijk, er zullen wel verschijnselen zijn die minder prettig zijn. Het is mogelijk dat er verschillende bevingen komen. Het is mogelijk dat zelfs de zee zich eigenaardig gaat gedragen. Dat is zelfs waarschijnlijk. Maar het is niet waarschijnlijk dat de mensen daarmee genoeg zullen nemen en alleen maar blij zijn dat ze anderen kunnen vernietigen. En daar ligt eigenlijk het kritieke punt in alle ondergangsvoorspellingen.

Men neemt aan dat de mensen dit werkelijk willen. Maar de mensen willen het niet. En wat meer is, de mensen willen zich ook niet meer

onderwerpen aan hen die zeggen dat het vanuit hun standpunt noodzakelijk is. Zij beginnen nu steeds kritischer te worden. Over tien jaar is dat nog veel erger, want het is een zich zeer snel afspelend proces waarbij het verval van de betekenis van macht steeds groter wordt. Daarom durf ik zeggen, dat er een feitelijke vernieuwing zal plaatsvinden.

Deze vernieuwing zal natuurlijk eerst gedragen worden door geestelijke elementen. Ze zal natuurlijk zich vertraagd kunnen uiten in stofelijke verschijnselen. Maar als het proces zo ontzettend snel gaat (dat kunt u op dit moment zelfs in uw omgeving aldoor gadeslaan), dan wordt ook duidelijk dat het proces zeer snel gevolgen zal hebben.

Het grote gevaar waarmee wij dan geconfronteerd worden, is helemaal niet de mens die de mensheid wil vernietigen. Het is de mens die nog niet weet op welke wijze hij tot een werkelijk samen zijn of samenwerking met anderen kan komen. Dat gevaar zal steeds minder worden, omdat de mensen steeds meer van elkaar afhankelijk worden of ze dat willen of niet.

Ik stel, de vernieuwing heeft geestelijke elementen. Waar geestelijke elementen ontstaan die een nieuwere en hogere betekenis hebben, dan zullen ze daardoor ook geestelijk nieuwe harmonieën betekenen. Je zoudt kunnen zeggen, dat eigenlijk een deel van het oude geestelijke leven wordt getransponeerd naar een nieuw vlak van geestelijke waarden en dat daardoor ook op het mentale vlak zeer snelle en grote veranderingen ontstaan, maar ook dat zelfs betekenissen van vandaag op morgen zich kunnen wijzigen.

Vernieuwing is opbouw, zeker. Maar een opbouw betekent ook altijd dat het oude vervalt of wordt afgebroken. Veel van de dingen die vandaag de dag bestaan zijn niet houdbaar.

Als we naar Nederland kijken, dan kunnen we zeggen dat de huidige vorm van sociale zorg over 4 jaar niet meer houdbaar kan zijn, tenzij de economische omstandigheden op zeer korte termijn heel sterk veranderen. Dat kunnen we gewoon aflezen.

De veranderingen in de mens zelf op het geestelijk niveau zullen ook betekenen dat we andere waarden gaan zien. Een harmonie in de geest betekent niet alleen een geestelijk hogere trilling. Het betekent wel degelijk ook een verandering in de reactie omdat de emotie anders wordt, het onderbewustzijn de mens anders voedt en daardoor ook zijn mentale processen een andere nadruk krijgen. Dat is kentekenend voor vernieuwing: een andere nadruk. Het lijkt zo onbelangrijk en toch kan het eigenlijk alles betekenen.

Als van vandaag op morgen (ik geef een voorbeeld, ik zeg niet dat het binnenkort waar wordt) in het verkeer een ieder opeens respect krijgt voor elke andere verkeersdeelnemer en zijn gedrag niet gaat regelen volgen zijn eigen behoefte van verplaatsing alleen, maar in overeenstemming met de verplaatsingsmogelijkheid voor allen, dan zien we plotseling dat het verkeer veel vlotter verloopt, dat er minder regelingen nodig zijn, dat er minder doden of gewonden vallen, dat er minder verliezen worden geleden en dat toch gelijktijdig de mensen zich prettiger daarbij gaan voelen. Dit is op het ogenblik een utopie. Er zal nog heel wat moeten veranderen voordat dat waar wordt.

De mens, die zich één voelt met zoveel paardenkrachten, wordt opeens een supersterke ezel die niets anders meer ziet door zijn blindkleppen dan de weg die hij zelf wenst af te leggen. Vergeet de automobilisten niet! Maar verandert de mentaliteit, dan verandert ook het patroon van de samenleving. Dat is het belangrijke.

Onze bewustwording wordt voor een zeer groot gedeelte, wanneer wij op aarde zijn, door de samenleving bepaald. U bent geconditioneerd door uw omgeving, of u dat nu toegeeft of niet. U kunt op bepaalde punten

misschien zeggen: De conditionering breek ik, maar u kunt het niet in zijn geheel doen. U kunt niet al uw visies, al uw opvattingen wijzigen. Maar als de waarden van de maatschappij zich wijzigen, dan krijgt u met uw geestelijke mogelijkheden en impulsen een totaal andere nadruk. U krijgt nieuwe uitingsmogelijkheden. Dit betekent ook nieuwe bereikingsmogelijkheden. En die liggen dan niet alleen op geestelijk, religieus, mystiek of occult vlak, maar ook op technisch niveau. Ze liggen wel degelijk ook op sociaal plan en spelen ook door in de economie. En dan kom je misschien ergens terecht waar je toch kunt zeggen: De wereld heeft zichzelf vernieuwd. Ik ben ervan overtuigd dat deze vernieuwing zich op zeer korte termijn heel duidelijk zal manifesteren.

Ik weet, dat gezien de traagheid van de stoffelijke veranderingen er een lange tijd nodig zal zijn voordat er opnieuw een redelijk stabiel samenlevingspatroon ontstaat dat beantwoordt aan de geestelijke inhoud en de mentale mogelijkheden van de mensen die daarin leven. Ik neem aan, dat dat zelfs zal duren tot het jaar 2100 ruim. Maar vóór die tijd is er dan geen sprake van ondergang maar van verandering. Er is dan sprake van het wegvallen van allerlei overbodigheden en gelijktijdig van een nieuw erkennen van datgene wat menselijk en geestelijk gezien essentieel is.

Als ik dit alles zo overzien, dan denk ik onwillekeurig aan de Witte Broederschap. U weet, de Witte Broederschap is een geestelijke groepering, die probeert het lot van de mensheid te leiden en de bewustwording daarvan een beetje te bevorderen.

De Witte Broederschap heeft niet gehandeld zoals een mens dat aangenaam zou vinden; soms zelfs onbarmhartig. Zij zeggen: Die rampen zijn noodzakelijk, laat ze dus gebeuren, want zonder dat kunnen wij het bestaande niet doorbreken. Maar ze hebben ook altijd gezegd: Wij moeten nu licht geven.

Er is een nieuwe Leraar en een nieuwe Meester geweest. Er zijn op dit moment nieuwe openbaringen in de wereld gaande. Langzaam maar zeker circuleren de denkbeelden die zich steeds verder verbreiden. Er is een voortdurende inspiratie aan de gang. In de komende jaren zullen wij die inspiratieve waarden zelfs aanmerkelijk zien toenemen.

Wij zien dat steeds meer mensen een mate van gevoeligheid ontwikkelen, ook paranormale gevoeligheid. De Witte Broederschap is kennelijk ook bezig om de mensheid een innerlijk instrument te verschaffen waardoor ze niet alleen die veranderingen kan overleven, maar ze zelfs ten goede kan keren. Het is niet een kwestie van: het oude moet worden vernietigd, weggevaagd, maar: uit het oude moeten de juiste bestanddelen behouden blijven. Bij wijze van spreken: De specialisten zullen we nog wel nodig hebben, maar hun salarissen moeten we maar in het asbak gooien. Daar zullen de specialisten het voorlopig wel niet mee eens zijn, dat is duidelijk. Maar op een gegeven ogenblik kunnen verdiensten en kennis in de plaats gaan treden van het aanzien dat op dit moment vooral ligt in inkomen en emolumenten.

Ik geloof, dat de Witte Broederschap de hele zaak zeer goed heeft overwogen al gedurende een lange tijd. Elke keer weer, als er een Wesakfeest is, zien we hoe ze proberen alle krachten die ze constateren en waarmee ze dan rekening gaan houden om te zetten in een plan waardoor de mensheid wordt geconfronteerd met de noodzaak tot vernieuwing, maar gelijktijdig inwijdingswaarde en nieuwe mogelijkheden krijgt. Over deze dingen zwijgen de profeten.

Over deze ondergangsgedachten kun je op vele manieren denken. Ik geloof vooral dat velen die zich ermee bezighouden geen uitweg zien en daarom alleen de duistere elementen nemen. Je kunt zeggen dat Rembrandt het duister prachtig heeft geschilderd, maar men vergeet erbij

te zeggen dat het duister nodig was om de bijzondere werkingen van het licht naar voren te laten komen.

Deze tijd heeft ongetwijfeld haar grote duisternis hier en daar. Maar ook deze duisternis is bestemd om het werkelijke Licht dat optreedt, de nieuwe openbaring, de nieuwe erkenning, die vooral in de mens plaatsvindt meer op de voorgrond te brengen. Daarom kan ik het niet eens zijn met degenen die spreken van ondergang, van het einde van de wereld, van het verval van alle mensheid en de menselijke waarden. Ik spreek over vernieuwing.

Een vernieuwing, die ongeacht hetgeen ik u zoëven in tijdstippen heb vermeld continu voortgaat en die in deze tijd zich ook in de mens steeds sterker voltrekt. Misschien dat er dan een ogenblik komt (sommigen van u zullen dat nog wel beleven) dat je zegt:

Ondanks alle ellende voelen we ons innerlijk vrijer worden. Wij voelen ons werkelijk meer betrokken bij de mensheid. Onze blik is ruimer. Onze gevoelens staan meer open voor de werkelijkheid van anderen. Als je dat kunt zeggen, dan zul je weten dat een nieuwe aera aanbreekt en dat inderdaad de aarde haar aanschijn verandert, dat de mensheid haar leefwijze verandert, maar dat een nieuwe en grotere mogelijkheid de stoffelijke bewustwording geboren doet worden ook op aarde.

--:--

H E T   L I C H T.

U bent bezig geweest over allerlei onheilsprofeten en de tegenstellingen daartoe: de verwachting van het goede.

Als je te maken krijgt met het Licht, dan heb je niet te maken met iets wat kenbaar is op zichzelf. Je wordt geconfronteerd met een helderheid die eigenlijk overal vandaan kan komen, maar waarin je ook tegenstellingen ziet.

De grote moeilijkheid voor ons is, dat we dat Licht eigenlijk niet thuis kunnen brengen; het is diffuus. Als je met het Licht bezig bent en je probeert "naar het Licht te gaan", de bekende uitdrukking, dan denken de mensen dat ze iets heel nieuws doen. Nu, laat mij u geruststellen. Dit gaan naar het Licht is bijna zo oud als de laatste beschaving vanaf het begin van Atlantis. Ook toen kende men al de honger naar en de tocht naar het Licht.

Op zichzelf is licht een vaagheid. Je kunt het niet bepalen. Je kunt er niet werkelijk in doordringen. Wat je wel kunt, is daardoor zien wat er wezenlijk bestaat. Dat is het belangrijke.

Als je bezig bent in de toekomst te schouwen, dan gebruik je iets van dit Licht. Een eigenaardig verschijnsel doet zich hierbij voor: Iemand die in dit Licht kijkt, kijkt meestal maar naar één kant. Als je naar één kant kijkt, dan zie je één facet van de werkelijkheid. Maar je zou ook naar de andere kanten moeten kijken (voor je, achter je bij wijze van spreken) om te weten wat die werkelijkheid in wezen is. Ze is een geheel; het kan nooit apart staan. De profeten zien dus eigenlijk één facet.

Als onze vriend, de vorige spreker daar tegenover zijn optimisme zet, ziet hij ook een andere kant. Maar er is meer: er is wat vóór ons en wat achter ons ligt. Voor de mens is dat het best uit te druk-

ken in de tijd. Het verleden bepaalt de toekomst, zeker. Maar het bepaalt ook de relatie die je hebt met al datgene wat er om je heen is.

Als een mens erg rustig is, dan kan hij dat Licht zien. Maar dat Licht maakt dan voor hem in de eerste plaats de tegenstelling tot zijn eigen rust duidelijk. Dus een herder zal over het algemeen drukke visioenen hebben. Er zijn heremieten geweest die ook in hun eenzaamheid bewust gingen zien. Wat zagen ze? Hele legioenen duiveltjes. Ze zagen er wel anders uit dan Dali ze heeft uitgebeeld. Iets meer realistisch. En omdat de heremieten mannen waren, waren de duiveltjes meer vrouwelijk. Dat was dan een voortdurend komen en gaan. Als die mensen in de drukte hadden geleefd en ze hadden diezelfde toestand bereikt, dan hadden ze juist de eenzaamheid, de stilte ervaren.

Het Licht maakt voor ons juist de tegenstelling kenbaar. En aangezien wij altijd van onszelf en van onze ervaring uitgaan, kijken wij als vanzelf naar datgene wat we zelf niet zijn. Als je dat eenmaal in de gaten hebt, dan wordt het duidelijker wat het Licht betekent.

Het Licht betekent een mogelijkheid om je te oriënteren en om je heen de tegenstellingen tot je eigen wezen te zien. Dat op zichzelf is natuurlijk erg mooi. Maar dan moet je wel begrijpen dat het tegenstellingen zijn. Je kunt je niet identificeren met hetgeen je ziet, want dat ben je juist niet; je bent het tegengestelde. Dat klinkt wat eigenaardig. Laten we proberen om het met een paar voorbeelden duidelijk te maken.

Er was eens een man, een zekere Anselmus, die nogal heilig was, tenminste in de ogen van zichzelf en van zijn medemensen. Als hij om zich heen keek, dan zag hij een wereld vol verderf. De man dacht toen dat het verderf iets was dat in hem bestond. Dat was natuurlijk fout. Maar hij dacht ook dat de oplossing die hij zag (de goddelijke ingreep in het verderf) van buitenaf kwam. En dat was juist niet waar. Het was zijn eigen innerlijk dat ten aanzien van zijn innerlijke waarde een schoonmaak pleegde. De man dacht, dat hij een goddelijk ingrijpen zag, terwijl hij in feite bezig was met dwellen en bezemen zijn eigen innerlijk schoon te boenen. Door enkele van de dromen van de H. Anselmus is hij bekend geworden.

Wanneer u zelf ooit zoiets meemaakt of u wordt geconfronteerd met die dingen, dan moet u één ding goed begrijpen: Wat u ziet is datgene wat u niet bent, maar wat u zou kunnen worden. U kunt nooit iets zien waarvan het beginsel niet in u bestaat. Maar als het in u volledig bestaat, dan ziet u het weer niet buiten u. Dus als u een zwarte wereld buiten u ziet, dan kunt u tevreden zijn, want dan heeft u nog een beetje licht in uzelf. Als u buiten u alleen maar een lichtende, heerlijke wereld ziet, dan moet u zich eens afvragen wat er in u mankeert om dit innerlijk te ervaren.

De situatie in de wereld is altijd een beetje gek geweest. Er zijn monniken geweest die uitriepen dat het Koninkrijk Gods op aarde was begonnen. Dat was wel heel duidelijk. Deze mensen hadden er de duivel in dat de mensen niet naar hen luisterden. Daarom riepen ze het Koninkrijk Gods uit in de hoop dat ze gelijk kregen. Met andere woorden: de duivel die zij buiten zich zagen, hadden ze niet. Maar het Koninkrijk dat zij buiten zich meenden te zien ook niet. Wat zij hadden, was het onvermogen om de dingen bij elkaar te voegen.

Als u wordt geconfronteerd met allerlei werkelijkheden, dan kijkt u ook in de eerste plaats naar die dingen welke een tegenstelling vormen tot hetgeen u zelf bent in praktijk, gevoel, mogelijkheid, maar die toch in u aanwezig zijn. Het is misschien erg troostrijk te weten dat, als u naar vele zondaren rond u kijkt, u zich innerlijk nog niet als zondig ervaart, maar de mogelijkheid tot de zonde in u wel degelijk draagt, anders zou u die niet opmerken. Dit is lelijk voor de dames die roddelen.

Zij spreken dus eigenlijk over de feiten die in hen als mogelijkheid bestaan. Heel typerend!

Nu is het Licht natuurlijk meer dan dat. Het is in de eerste plaats de diffuse bron die alles kenbaar maakt. In de tweede plaats is het ook iets waardoor ons wezen kan veranderen. Ook dat is eenvoudig te verklaren. Als je een mens geestelijk bekijkt, dan is het net een zaaddoos; er zitten allemaal schotjes in. Al die verschillende delen van zijn wezen, zijn verschillende mogelijkheden zijn a.h.w. opgesloten in een afzonderlijk geheel.

Wanneer we nu met het Licht worden geconfronteerd, is er een doorbreken van die schotjes. Dan is het Licht nog steeds niet werkelijk, maar de inhouden van ons wezen kunnen zich vermengen. De wereld van de geest is dan niet meer alleen de wereld van de geest, maar het is een deel van onze stoffelijke werkelijkheid. Omgekeerd wordt onze stoffelijke werkelijkheid iets wat ook op geestelijk vlak wordt ervaren. Het is altijd wederkerig. Zo beschouwd kunnen we zeggen: Het Licht is een werking in ons waardoor wij ons op een meer totale manier van onszelf bewust kunnen worden.

Dan zeggen de mensen: Maar het Licht komt van God. Dat is best mogelijk. God mag licht maken, maar dan heeft Hij het duister ook gemaakt. Dus waarom zouden we Hem vastleggen op één kant van zijn Wezen en verschijnselen? Dat is gewoon onzin. Laten wij gewoon zeggen: Het Licht is de werking die in ons bestaat. Maar naarmate wij ons meer bewust worden van het geheel en de tegenstellingen in ons kunnen verenigen totdat ze een eenheid zijn geworden, zijn we als vanzelf ook veel meer bewust van een grotere werkelijkheid.

Als je kijkt naar hetgeen er in de wereld vandaag de dag gebeurt, dan zeg je: Ja mensen, als jullie nu overal van die eigenaardige dingen zien (o.a. de zelfzucht), dan bezit je die misschien zelf niet, maar dan moet je haar toch wel ergens hebben.

Als je denkt, dat al die mensen zo onbeleefd en onbetrouwbaar zijn geworden, dan heb je misschien wel gelijk, maar hoe kun je dat allemaal precies zo beseffen als het niet in jezelf bestaat. Als je de grens nu eens kunt doorbreken tussen de positieve en de negatieve zaken die je ziet, ze samen ziet als één geheel, zou je dan niet jezelf meer als een geheel kunnen ervaren? Zou je dan niet veel evenwichtiger zijn?

Ik kan best begrijpen dat er mensen zijn die op straat lopen te mopperen, vervolgens meer bier aan zichzelf toevoegen dan een auto benzine nodig heeft om naar Parijs te rijden en dan uitroepen: Ik moet iemand op zijn smoel slaan! In wezen ook zichzelf, maar dat snappen ze niet. Stel, dat je dat wel weet, dan heb je al dat bier niet nodig en gelijktijdig weet je wat er in je bestaat en je weet ook wat je daar tegenover kunt stellen.

De zaak van tegenstellingen is op zichzelf niet erg, maar wij moeten ze zien als een geheel. Het tussenliggende niet indelen bij goed en kwaad, maar gewoon zien als een geheel van werkingen die mogelijk zijn en waarvan wij zelf deel uitmaken.

Als u zegt: Hoe kom ik dichterbij God? Dan zeg ik: Als God in alle dingen werkt, dan moet u toch aannemen dat God niet voor een 40-urige werkdag opteert. Hij werkt dag en nacht door. Dan is God dus voortdurend overal aanwezig. Maar wij zien God niet omdat wij Hem in teveel deeltjes hebben verdeeld. Hoe meer wij dus datgene wat om ons en in ons is als een eenheid gaan ervaren, hoe dichterbij wij komen bij de werkelijkheid van de God Die alles instand houdt. Maar daarvoor heeft men weer allerlei tegenwerpingen.

Er zijn mensen die zeggen: Maar wij zijn verlost. Verlost zijn beschouwen die mensen dan als een vrijbrief. Maar kan er een vrijbrief bestaan?

Er zijn mensen in deze wereld die zeggen: De gemeenschap moet er maar voor zorgen. Ik behoef het niet te doen. Maar kan dat? Ja, voor een ogenblik kun je verlost zijn omdat je je schuldgevoel terzijde kunt leggen. Voor een ogenblik kun je zeggen: De gemeenschap moet maar voor mij zorgen. Maar kun je dat volhouden? Er komt een ogenblik, dat je wordt geconfronteerd met het feit dat die schuld wel degelijk bestaat. Er komt een ogenblik, dat je ontdekt dat je voor alles wat je krijgt op de een of andere manier toch ook moet betalen.

Zo is dat in het geestelijk leven ook. Het Licht verlost je niet. Het Licht maakt je duidelijk dat er een verlossing is, maar dat die alleen mogelijk is bij aanvaarding van de consequenties van hetgeen je als schuld ervaart. Zonder dat is er geen verlossing mogelijk. Jekunt b.v. steun trekken, maar op het ogenblik dat je teveel steun gaat trekken, dan komt er een moment dat niemand die steun meer kan betalen. Dan moet je zelf gaan werken om het mogelijk te maken dat er nog steun aan anderen wordt uitgekeerd.

De werkelijkheid van het Licht is een kracht. Die kracht kun je ervaren, maar je kunt haar niet zien.

De werkelijkheid van God of van het Licht is een alombestaande aanwezigheid waarbij je eigen reactie daarop niet afhankelijk is van die kracht per se, maar van de manier waarop je haar zelf beleeft en erkent, zelfs herkent. Dan is de oplossing heel eenvoudig: Als wij het Licht willen zien en willen beleven, dan moeten we gewoon proberen Licht te zijn en zoveel mogelijk Licht om ons heen te erkennen. Niet het duister ontkennen, dat is kolder. Maar erkennen dat het duister alleen kan bestaan doordat het licht aanwezig is. Pas op dat ogenblik maken wij een eenheid van ons leven en ons beleven. Dan blijkt dat wij veel meer kunnen verdragen dan wij ooit hebben gedacht en dat het veel zinrijker is wat we beleven dan we ons ooit hebben voorgesteld.

Ik heb met interesse geluisterd naar de eerste spreker. Hij ging daar jaartallen noemen. Dat kan ik ook. Wat dat betreft, ben ik sterker dan hij, want ik heb de hele historie uit liefhebberij bestudeerd. Ik vraag mij echter af, of het noemen van jaartallen op zichzelf betekenis heeft. Want elke indicatie die wij geven van tijd en tijdsverloop is op zichzelf niet stabiel; ze is wankel. En wel om de doodeenvoudige reden dat de tijd mede afhankelijk is van ons geestelijk bewustzijn en ons geestelijk besef. En daar gaan we vaak aan voorbij.

Als er een ontwaken is voor het Licht bij veel mensen en als ze eindelijk leren om licht en duister met elkaar te laten samenvloeien tot één wereld waarin je bestaat, tot één waarde die je zelf ook bent, dan geloof ik dat al die jaartallen rustig terzijde kunnen worden geschoven als behorende tot een verleden, tot een tijd die niet meer bestaat.

Wij zijn eeuwig. Die eeuwigheid betekent niet alleen dat we buiten de tijd kunnen voortbestaan. Het betekent dat wij krachtens ons wezen niet afhankelijk zijn van welke tijdsindeling dan ook, tenzij wij ons bewust of onbewust daaraan onderwerpen. Ook de gang van de tijd is niet iets wat alleen in de natuur buiten ons plaatsvindt, maar waaraan wij onszelf binden.

Jozua kon de zon laten stilstaan toen hij de veldslag aan het uitkijken was. Dat is denkbaar. U kunt er allerlei verklaringen voor vinden. Maar hoe vaak is het ook u niet overkomen dat u ergens mee bezig was en dat het veel vlugger ging dan u eigenlijk had gedacht. U dacht uren bezig te zijn geweest, terwijl er pas een half uur op de klok was weggetikt. Kijk, dan moet u begrijpen dat u die uren toch bezig bent geweest. U zegt niet: Ik heb zoveel gedaan in zo'n korte tijd. U zegt: De tijd heeft zich voor mij tijdelijk uitgedijd. Dan komt u dicht bij het

begrip eeuwigheid. En als u zover kunt komen dat u leeft met die persoonlijke tijd (het is nog steeds tijd), dan komt u als vanzelf tot de beheersing van de verschijnselen om u heen.

Er zijn heel wat oude sprookjes en legenden waarin mensen voorkomen die 800 jaar of ouder worden. De grote jager Nimrod werd wel 1100 jaar. Nimrod leefde zo lang. Maar waarom? Was dat omdat hij de tijd mat volgens een vaste maatstaf? Of was het omdat hij innerlijk leefde volgens zijn eigen ritme. Als je dat durft zeggen, kom je op een heel ander chapter terecht.

Het Licht in mij is niet alleen maar een maatstaf voor het gebeuren. Het is de tijdloze maatstaf die in mij bestaat. Op het ogenblik, dat ik die tijdloosheid in mij kan ervaren en de eenheid kan vormen uit al wat er rond mij is, kan ik ook tegen mijn lichaam zeggen: Verval of leef voort. Want dan is het mijn besef dat het leven en de dood uitmaakt. Het is mijn besef dat uitmaakt in welke wereld ik besta, wat ik zie en wat ik niet zie. Het Licht is de sleutel die wij hebben tot alle werelden, maar dan moet het eerst in ons bestaan. Dan moeten wij in onszelf eerst met dat Licht al die schotten weten te doorbreken waardoor ons wezen tot een werkelijke eenheid komt.

Nu u dit alles weet, kunt u misschien ook dit gebruiken om zelf te profeteren.

Als ik de tijdloosheid in mij benader, kan ik elke wereld, elke kracht, elk standpunt maar ook elk tijdstip, zoals het bestaat in hetgeen er rond mij is, oproepen. Als u wilt weten of het morgen goed weer zal zijn, dan zegt u tegen uw innerlijk: Alles is een eenheid. Het moment dat het voor een bepaalde persoon of zaak morgen is, wilt u voor een ogenblik afzonderlijk beschouwen. Dan ziet u wel of het regent of dat de zon schijnt. Doe het echter niet al teveel, want dan zijn de mensen in De Bilt opeens zonder werk. Je moet ook rekening houden met het aantal arbeidskrachten.

Als u wilt weten of er een wereldoorlog komt of niet, denk dan gewoon aan de mogelijkheid van het conflict, maar bezie alles als een eenheid. U zult dan zien dat de conflicten er wel zijn, maar lang niet zo erg als u denkt. Dan kunt u ze ook definiëren. U kunt zeggen: Kijk, dat gaat er gebeuren. Dan kunt u het op een moment vastleggen, maar nooit in zijn geheel, tenzij u in staat bent het geheel te omvatten. Maar dan is het evenwichtig. Dan is de vernietiging gelijktijdig de opbouw. Dan is de opbouw op zich ook een vernietiging. Dat u het zelf afzonderlijk doormaakt, is een andere zaak.

Het Licht is de sleutel niet alleen tot de tijd, tot het besef van het Goddelijke, maar het is de sleutel tot ons hele bestaan. Toch moet ik hier herhalen wat ik reeds in het begin heb gezegd: Het Licht is voor ons diffuus. Wij kunnen het niet zien in één bron. Wij kunnen het alleen zien in al datgene wat er rond ons is. Wij kunnen het niet definiëren op een plaats of ergens hoe dan ook. Wij kunnen het alleen maar vaststellen als iets wat in onszelf bestaat en tot stand komt uit de steeds grotere eenheid die wij innerlijk ervaren.

Dit gezegd hebbend, meen ik u te hebben voorgelicht over het Licht mede in verband met al datgene wat ik nu heb besproken.

Er blijft nog één vraag over die ik heel kort zal beantwoorden: Hoe kunnen wij dit Licht ervaren? Het antwoord is: Zoek niet het Licht, maar laat het Licht in uw werken door het niet eenzijdig te zien, maar te proberen het veelzijdig te zien. Zie zoveel mogelijk alle dingen, ook de tegenstellingen als behorende bij elkaar en voortkomend uit elkaar. Daardoor maakt u het mogelijk dat het innerlijke Licht steeds sterker wordt ervaren. En dan zult u ont-

dekken dat in u stukje bij beetje de belemmeringen van uw bewustzijn en de belemmeringen tussen uw voertuigen worden afgebroken en een steeds werkelijker leven voor u begint.

x Mensen die veel mediteren, die z.g. in het Licht zitten, zullen wat later wel eens in het donker zitten, in het negatieve.....

-- Dat is de consequentie. Als u zich richt op één zijde, dan maakt u de andere zijde sterk. Hoe deugdzamer u probeert te zijn, hoe zondiger uw gedachten zijn. Hoe zondiger u bent in de praktijk, hoe meer u denkt aan de deugd. Daarom zou ik zeggen: Mediteren kan nooit een kwestie zijn van in het Licht gaan zitten. Probeer, als u mediteert niet in het Licht te zitten, maar de werking van het Licht in u te beleven door alles te zien als een eenheid.

Wie mediteert over eenheid, beleeft het Licht en heeft niet de tegenstelling te verwerken, omdat hij niet eenzijdig gericht is geweest.

--:--

KERSTFEEST.

Kerstfeest is de illusie van de mens dat er een vrede bestaat waaraan hij niet zelf heeft meegewerkt.

Kerstfeest is het droombeeld omtrent het verleden waardoor je in tijdelijke sentimenten vergeet dat je alle waarden van dat verleden innerlijk voortdurend verloochent.

Werkelijk kerstfeest, ach, dat ontstaat pas, wanneer de mensen zonder tegenstellingen zijn samengekomen en de lichten van de hemel zelf in de plaats treden van de kaarsen in de bomen.

Kerstmis, dat zijn mensen die kijken naar beeldjes van een stal zoals zij zich die voorstellen. Dan zeggen ze: Jezus is geboren. Maar Jezus is niet belangrijk. De Christus is belangrijk. En die kan leven in iedere mens en in iedere ziel. Want waar de goddelijke Liefde deel uitmaakt van uw wezen daar bent u met de anderen één in Christus. Zolang de mensen dat nog niet begripen is kerstmis een leeg feest, een lege belofte die u zelf voortdurend tegenspreekt met al wat u bent, met al wat u doet. Maar als u - hoe dan ook, waar dan ook - innerlijk de vrede vindt en die probeert anderen te geven, als u hoe dan ook en waar dan ook leert in liefde één te zijn met de gehele wereld, dan heeft u daarmee de werkelijkheid van kerstfeest voor uzelf gerealiseerd. Want het is niet een dag of een feest.

Kerstfeest is de uitdrukking van een toestand waardoor het duister is overwonnen, door de liefde van de totaliteit het Licht sterker wordt en de aarde en de geest nieuwe vruchten kunnen dragen.

:--:--:

HET VINDEN VAN INNERLIJKE RUST

HOOFDSTUK III.

K I J K E N.

Als je je bezighoudt met de wereld, dan zie je die wereld op een bepaalde manier. De wijze waarop je naar de wereld kijkt, bepaalt ook voor een groot gedeelte hoe je op de wereld reageert.

Er zijn mensen die denken dat je dat alleen kunt doen door je innerlijk te veranderen. Dat is tot op zekere hoogte waar. Maar de mens heeft ook - zeker als het gaat om zijn innerlijke en lichamelijke rust - ook nog wel enkele andere kleine mogelijkheden. Om u een paar voorbeelden hiervan te geven:

Ik zie een beeld buiten de tijd. Het lijkt niet iets waar ik zelf bij betrokken ben. Het lijkt mij niet aangenaam. Dan kan ik mij natuurlijk daarover zorgen gaan maken, maar ik kan mij ook voorstellen dat ik zelf niet werkelijk betrokken ben bij het gebeuren. Ik schuif het van mij af. En dan niet in de zin van: het is er niet, maar eerder in de zin van: het kan mij niet beroeren, want ik ben in wezen elders. Als je dat doet, dan valt niet alleen de angst weg (de aanlooptijd wordt vanzelf al rustiger en aangener), maar er gebeurt nog iets anders. Doordat je jezelf zo conditioneert dat je de rampen en al wat er mee samenhangt afwijst, zul je voor jezelf ook die richting kiezen - en dat doe je instinctief, automatisch - waardoor je in de minst mogelijke mate bij het werkelijke gebeuren betrokken zult zijn. Het zijn eigenlijk eenvoudige kunstjes, maar het kan enorm bijdragen tot het verbeteren van je situatie.

Dat is ook het geval met het kijken naar de wereld en het kijken naar jezelf. Als je naar de wereld kijkt, dan kijk je eigenlijk naar jezelf. U weet het, je herkent in de wereld voornamelijk die dingen welke in jezelf leven.

Iemand die het gevoel heeft dat hij in vele opzichten tekortschiet of de mindere is, zal automatisch de fouten in de wereld buiten hem registreren. Degene die overtuigd is van zijn volwaardigheid, zijn meerwaardigheid en eigen goedheid, die ziet altijd nog wel lichtpuntjes. Dus wil je proberen de werkelijkheid te zien, dan moet je leren op een bepaalde manier naar de wereld te kijken, op een bepaalde wijze ook buiten de tijd alles te bezien en daarnaast in jezelf te schouwen ook weer op een bepaalde manier.

De oefening van vandaag bestaat voor het grootste gedeelte uit richtlijnen en tips ten aanzien van de verschillende vormen van kijken.

Wij beginnen nu gewoon met de wereld. Kijken naar de wereld is meestal een automatisch proces. Als we dit bewust doen, dan kunnen we veel meer details opmerken dan anders het geval zal zijn. Dit betekent, dat

wij de hoofdlijn van onze waarneming aanmerkelijk kunnen variëren. Dit is voor uw eigen gemoedsrust en zekerheid van groot belang. Als je meer mogelijkheden beschouwt, dan zul je niet door het mislukken van een enkele kans of mogelijkheid jezelf a.h.w. gegrepen voelen. Laat mij het eenvoudigste voorbeeld geven:

Er gaat een tram voor uw neus weg en in plaats van nu plotseling boos te worden en te zeggen: Waarom kon die man nu niet even wachten. Of: Waarom was ik niet net 20 seconden vroeger gekomen, zegt u rustig tegen uzelf: Ach, over 5 of 10 minuten komt er weer een. Dat is misschien geen oplossing voor het probleem op zichzelf, maar het betekent wel dat u veel minder opgewonden bent. Het betekent ook dat u zich minder gefrustreerd voelt.

Op dezelfde manier kunt u ook andere dingen van u af schuiven. Als u ziet dat het buiten regent en binnen is het droog, dan kan het noodzakelijk zijn dat u de regen in moet. Dank dan aan de zekerheid dat u in de droogte terugkeert. De regen zal u minder storen. En wat meer is, ook uw gezondheid zal daardoor minder snel worden aangetast door de overmatige vochtigheid die het Hollandse klimaat zo rijkelijk aan de mensen schenkt.

Het klinkt misschien te simpel, maar kijken is een kwestie van waarnemen, vooral bewust waarnemen. Hoe bewuster onze waarneming is, hoe gemakkelijker wij de voor ons juiste elementen daaruit kunnen putten. Putten wij de juiste elementen uit het geheel van de waarneming, dan richten wij ons optimaal op datgene wat voor ons haalbaar of mogelijk is.

Heel wat mensen denken dat het alleen maar een mentale kwestie is. Dat is niet zo. Het zal u bekend zijn dat er fakirs zijn die zichzelf voor pijn kunnen verdoven alleen maar door een bepaalde geesteshouding. Er zijn mensen die in staat zijn om kwalen tijdelijk terzijde te schuiven om bezigheden die zij belangrijk achten toch nog uit te voeren. Dat betekent, dat je lichaam wel degelijk mee reageert - zij het dan niet volledig maar toch in grote mate - op het beeld dat je voor jezelf van je mogelijkheden en noodzaken in de wereld maakt. Weet je een evenwicht te scheppen tussen datgene wat je ziet in de wereld buiten je en de mogelijkheden die je innerlijk beseft, dan kun je daardoor komen tot een prestatie die ver boven het redelijk mogelijk gegachte uitgaat.

Als we kijken in of buiten de tijd, dan wordt dat natuurlijk weer een beetje anders. Want hier hebben we te maken met waarnemingen die, vooral als je ze buiten de tijd doet, heel moeilijk precies zijn vast te prikken op dan en dan zal het gebeuren.

Ik heb altijd een zeker achterdocht tegen mensen die zeggen: Ik weet het zeker, in het najaar van 1989, om precies te zijn de 17e november 23.15 in de avond, zal de wereld vergaan. Dan heb ik altijd het gevoel dat zij zichzelf voor de gek houden of mij. Heel waarschijnlijk tenminste een van beiden. Mij houden ze niet zo gemakkelijk voor de gek.

Een waarneming die buiten de tijd geschiedt, is in tijd moeilijk te placeren. Maar ze geeft wel mogelijkheden aan. Als die waarneming nu is gericht op het gebeuren op aarde, dan is het nogal gemakkelijk om die te verwezenlijken en te verwerken. Dan zeg je gewoon: Als ik die omstandigheden zie, verwacht ik automatisch die en die gevolgen en ik houd daar rekening mee.

Maar stel nu eens dat het zaken zijn die u niet kunt thuisbrengen. Wat dan? Dan kunt u ermee blijven rondzeulen, maar zolang u ze niet kunt inpassen in uw dagelijks leven zijn ze van geen belang. Beschouw uw visioen dan maar liever als een droom en ga normaal verder met uw leven zonder u daardoor te laten beïnvloeden. Want op het ogenblik,

dat er een analogie is tussen datgene wat u bewust buiten u kunt zien en datgene wat u eens buiten de tijd heeft gezien, zult u automatisch die parallel ontdekken en daardoor ook juister kunnen reageren.

Iets anders ligt het weer, als we het zien krijgen dat eigenlijk toch een beetje in de persoonlijke tijd ligt. Het openbaart zich vaak als dromen.

U gaat uit en u ontmoet iemand. Op een gegeven ogenblik heeft u het gevoel dat u in bekende straten staat en de weg niet weet. Dan kunt u zeggen: Goed, dat is een innerlijke verwarring. Maar als u nu niet weet waarover u innerlijk verward moet zijn, dan heeft het ook weinig zin om u daarmee bezig te houden. Een ding is zeker: als u een dergelijke droom zo nadrukkelijk droomt dat u haar blijft onthouden, dan kan ze een uittreding zijn. Ze kan ook normaal zijn, maar dan heeft ze in ieder geval voor u betekenis.

Elke sequentie die u op deze manier beleeft, heeft drie fasen. Als u ze ooit zelf heeft meegemaakt, moet u maar eens opletten. Er is een beginfase. In deze fase begint u aan een avontuur. Dan is er een middenfase: de toestand waarin u in een wereld, een omgeving of een situatie verkeert waarmee u eigenlijk niet goed raad weet. De laatste fase is altijd: overgave of ontsnapping.

Nu is het heel aardig, indien u daarmee rekening houdt. Voor uw innerlijke rust is het goed, maar het is ook heel goed voor uw juiste benadering van het werkelijke (het geestelijke) leven.

Indien voor mij de ontsnapping mogelijk is, dan is het andere alleen een aanduiding van voor mij mede bestaande waarden; ze kunnen mij nooit beheersen. Op het ogenblik, dat ik mij overgeef aan die omstandigheden - of ze nu iets te maken hebben met de werkelijkheid of niet - heb ik mij overgeleverd aan een situatie; ik kan iets niet beheersen. Om te weten wat dat wel of niet kunnen beheersen eigenlijk inhoudt, moet u weer in uzelf kijken.

Kijken in jezelf is niet, zoals de meeste mensen denken, zelfanalyse. Het is gewoon zien wat er in je innerlijk leeft. Het is kijken naar je droombeelden, je verlangens, naar je gevoelens van macht en onmacht. Zo kijkende zul je zien dat er in je altijd een paar punten zijn die duister zijn en dat er ook punten zijn van een vol vertrouwen, een vol licht.

Als in uw dromen een ontsnapping voorkomt, dan is de eigenschap van het volle licht bepalend voor de rest van de ervaring. De gehele droom moet worden gezien vanuit het standpunt van de lichtende overtuiging, de innerlijke kracht, de deugd of wat u ook in uzelf meent te ontdekken.

Is er sprake van een overgave, dan moet u kijken naar de duistere delen, vooral naar de angsten die ergens in u schuilen. Want als u zich overgeeft, dan betekent dit dat uw angsten de overhand krijgen. En dan is het goed u te realiseren wat die angst is. Dan is alsnog een verweer mogelijk. Je kunt die angst dan neutraliseren. Misschien wilt u weten hoe? Dat moet ik er dan bij vertellen, anders is het niet volledig.

Een angst neutraliseren betekent, dat je eerst die angst goed beschouwt voor wat ze is. Je kijkt: waar ben ik werkelijk bang voor. Niet waarom? maar waarvoor. Als je die angst hebt onderkend vraag je dan af in hoeverre dit voor jou ooit werkelijk zou kunnen zijn. Het blijkt, dat dan een deel van de angst terzijde geschoven kan worden. Het overblijvende deel moet je dan benaderen met het denkbeeld: dit kan ik overwinnen. Zodra je op die manier probeert de angst meester te worden, kun je ook (heel vaak wordt dat ook in een droom daarna weer gemanifesteerd) ontsnappen uit de doolhof waarin je meende te verkeren. Het zijn zeer eigenaardige voorbeelden en misschien zeer eigenaardige

dromen, maar ze komen voor.

Wij hebben ook de neiging om onze eigen verantwoordelijkheid anders te zien zodra ze in het verleden ligt. Wij praten mislukkingen voor onszelf goed. Ook dit kan het innerlijk leven natuurlijk aanmerkelijk verstoren. Want als je nu maar steeds loopt te jammeren: als ik dat toen had gedaan....., als ik nu maar niet....., dan blijf je bezig met oude fouten. Daardoor zie je de werkelijkheid zoals ze nu is verkeerd. Je kijkt niet naar de werkelijke waarden en mogelijkheden en je bent dus ook niet in staat om die bewust te realiseren. Hoe meer je bezig bent met het verleden, hoe meer je wordt beheerst door dat verleden en hoe minder je in het heden meester kunt zijn van jezelf. Het is goed om ook dat onder ogen te zien.

Er zijn heel wat mensen die bewust of onbewust door schuldcomplexen worden gedreven, die uit conditioneringen misschien volkomen verkeerde denkbeelden hebben opgedaan en nu wel beter weten, maar zich daaraan niet kunnen ontworstelen. Onthoud dan het volgende:

Als u zich bezighoudt met het verleden, bekijk het eens een keer en zeg: Het is afgedaan. Wat kan ik nu doen? Kies altijd voor het heden. Niet voor de toekomst en niet voor het verleden. Plannen maken is goed, maar het heeft alleen zin, indien u vandaag heeft gedaan wat vandaag mogelijk is. Wilt u werkelijk vrede hebben, dan moet u elke dag kunnen zeggen: Ik heb iets gedaan, iets gepresteerd dat voor mij goed of aanvaardbaar is. Ik heb misschien iemand gelukkig gemaakt, ik ben gelukkig geweest, ik heb een fout voorkomen, ik heb een fout hersteld. Door op deze manier te leven gaat u de invloed van het verleden terugbrengen tot de mogelijkheid van vandaag. Maar er is meer aan verbonden.

Doordat u zich niet opzweept door te denken aan een verdere toekomst, zult u ook reageren op de omstandigheden zoals ze nu bestaan, vanuit de mogelijkheden die u nu bezit. De mogelijkheden die u bezit zijn vaak groter en omvatten veel meer dan u denkt. Maar we zijn altijd wel geneigd om even af te wachten. Onthoudt u alweer het volgende:

Afwachten heeft alleen zin, indien er voor mij geen bijzondere voorkeur of keuze bestaat. Daar waar deze wel aanwezig is, ligt het initiatief bij mijzelf. Ik kan zelf waarmaken wat ik waar wil zien. Ik kan ook zelf vermijden wat ik niet wil. Door steeds actief te ageren voorkom ik namelijk dat ik door de omstandigheden wordt geleefd. Voor uw innerlijke rust en vrede is het erg belangrijk dat u weet dat u zelf uw leven tenminste in zekere mate in de hand heeft.

Er zijn mensen die zich hebben afgevraagd waarom wij altijd zeggen: Denkt u alstublieft goed na. Het is beter dat de mens zijn eigen dwaasheden begaat dat dat hij het goede doet zonder te weten waarom. Dan zouden die mensen zeggen: Maar het is toch beter dat men het goede doet. Neen, de ervaring die u heeft, maakt het u duidelijk waar u kunt kiezen en hoe u kunt kiezen. Dit element van kiezen is voor uw gemoedsrust veel belangrijker dan u denkt.

Wanneer u zich ziet als klein en onmachtig in de wereld om u heen waar u niets kunt kiezen of veranderen, zult u altijd het leven benaderen met zekere sentimenten. En die leven zich uit in innerlijke tegenstellingen. Dat is een verdeeldheid van uw innerlijke vermogens en krachten. Het is duidelijk, dat u hierdoor aan energie inboet, dat hierdoor uw levenslust minder zal zijn dan echt belangrijk of noodzakelijk zou zijn.

Dan nog dit - en dit moogt u toch zeker niet over het hoofd zien - dat u hierdoor u neerlegt bij zaken die u gemakkelijk had kunnen voorkomen of veranderen, indien u zelf initiatieven had genomen.

Nu kun je een ander natuurlijk nooit dwingen. Wij zijn wel eens geneigd te zeggen: Dan moeten die anderen het maar doen. Ik vind het b.v. heel leuk dat studenten protesteren tegen een 4-jarige studietijd in de eerste fase, ofschoon ze natuurlijk door zelf goed te studeren dat misschien tot

3 jaar kunnen terugbrengen. Het is gewoon een poging om een bestaande toestand te continueren zonder je af te vragen waar je eigen mogelijkheden liggen. Zeker, een slechte student kan het niet doen in 4 jaar. Maar een slechte student moet ook niet studeren. Hij moet wat anders leren waar hij wel geschikt voor is.

Bekijk het nu precies zo, als het gaat om uw innerlijk, om uw rust. Sommige dingen kunt u goed doen. Dat zijn de zaken waarmee u zich voornamelijk moet bezighouden. Daar kunt u vrede en geluk mee vinden. Er zijn ook zaken die erg aantrekkelijk zijn, maar die u eenvoudig niet op de een of andere manier kunt opbrengen. Ga daar dan alstublieft aan voorbij. Probeer nooit het onmogelijke voordat u het mogelijke heeft waargemaakt.

Nu komen we als vanzelf aan het onderwerp waaraan wij meer tijd moeten besteden dan deze avond alleen: Het zien in jezelf.

Wie in zichzelf schouwt, wordt veelal geconfronteerd met een fantastisch aantal droombeelden. Elke mens koestert illusies:

Als ik rijk zou zijn...., als ik maar weer jong was...., Als ik nu eindelijk eens de macht had.... enz.

Als wij die droombeelden zien, dan moeten wij ze niet helemaal verwaarlozen of terzijde zetten. Dat is onzin. Ze zeggen ons wat wij eigenlijk verlangen.

Als mijn droombeeld is jong zijn, dan wil ik daarmee alleen zeggen dat ik meer heb geleerd dan ik vroeger mogelijk achtte; dat ik dus innerlijk en geestelijk een andere status heb bereikt. Als dat het geval is, dan behoeft ik niet jong te worden. De incarnatie-cyclus draait wel verder. Maar dan moet ik wel begrijpen, dat ik ben veranderd, dat ik mij niet meer kan beroepen op wat ik ben geweest.

Heb ik allerlei beelden van de wereld die zo en zo goed zou kunnen zijn, indien de anderen ....., dan moet ik mij afvragen: waar faal ik zelf? Want als ik de anderen zie als degenen die bepalend en beslissend zijn voor iets wat in mij leeft, dan betekent dat dat ik hier mijn eigen onmacht signaleer. Die onmacht kan bestaan, maar ik moet die tenminste onder ogen kunnen zien. Ik moet begrijpen tot waar mijn vermogens reiken en waar ze onvoldoende zijn.

Als ik macht zoek, dan betekent dat dat ik mij machteloos voel, dat ik mij ergens toch nog de mindere acht. Als ik in mij de gelijkwaardigheid met de medemens kan ontdekken, dan zal die behoefte aan macht verdwijnen.

Misschien zie ik die macht als iets waarmee ik in de wereld iets kan waarmaken. Er zijn heel veel mensen in Nederland die erg tegen het fascisme zijn, maar die er toch wel van dromen dat er maatregelen door hen getroffen zouden worden, indien zij aan het bewind zouden zijn waardoor al die gekleurde personen en al die anderen uit dit land zouden verdwijnen en waardoor eindelijk alle sociale zorgen op kosten van de gemeenschap zouden worden omgeturnd in arbeiders ten behoeve van de gemeenschap.

Kijk, als u zo zit te denken, dan bent u bezig met zaken die u niet werkelijk aangaan. Als u zo denkt, dan zegt u tegen uzelf dat u uzelf niet kunt aanvaarden in de huidige omstandigheden. Vraag u af waarom? Waarom zit u dat dwars? Dat zal heus niet alleen zijn vanwege een paar centen. U voelt zich misschien in uw rechten of uw waardigheid gegrepen; u voelt u geëxploiteerd. Waarom? Kijk naar de redenen en u zult zien dat er voor u een mogelijkheid is om daaraan voor uzelf iets aan te doen. U kunt uzelf veranderen. Op die manier kunt u ook de innerlijke rust weer herstellen. U kunt een zekere vrede tot stand brengen.

Er zijn heel veel mensen die bezig zijn met hun gemis. Als hij toen niet...., als zij nu maar eens...., nu is het te laat....

Als je dat allemaal zegt, dan leef je niet met de werkelijkheid. De werkelijkheid is gelegen in de feiten zoals ze vandaag bestaan. Daarmee zul/moeten leven, daarmee zul je moeten afrekenen. / je Probeer niet om voortdurend een erediens-tje op te bouwen over iets wat misschien niet eens heeft bestaan zoals je het voor jezelf tekent. Probeer ook niet werkelijk goede dingen uit het verleden te vergeten of opzij te schuiven, maar zie jezelf zoals je nu bent met je eigen problemen. Je zult ontdekken dat je alleen door te kijken naar de werkelijkheid van je problemen ook gaat inzien wat je kunt doen, wat je kunt zijn. Dat is voor de innerlijke rust ontzettend belangrijk.

Een mens, die vrede wil vinden in zichzelf, kan nooit vrede vinden, indien hij tegen zichzelf verdeeld is. Die verdeeldheid bestaat echter voor een groot gedeelte uit onbewuste waarden. Waarden waaraan wij voorbij lopen, waarden waar wij geen aandacht aan willen schenken. Zaken die wij dan maar liever op rekening van anderen boeken. Natuurlijk, niemand van ons -- in de geest en in de stof -- is zonder zonden en feilloos. Dat is maar goed ook, anders zou het een heel vervelend bestaan worden. Maar als wij niet zonder zonden zijn, laten we dan nagaan waarom wij iets in onszelf als fout, als zonde beschouwen? Dan zullen we zien dat het niet de zaak op zichzelf is, maar dat het bijkomstigheden zijn waaraan wij misschien wel iets kunnen doen.

Evenwicht vinden in jezelf is uitermate belangrijk. Dat evenwicht kun je nooit bewaren, als je het laat bepalen door de wereld buiten je. De basis van het evenwicht moet in jezelf liggen. Of je die nu uitdrukt in termen van de bijbel, van oude geschriften of je daar de Noorse sagen of de Veda's bijhaalt, het doet niet veel ter zake. Dit zijn de beelden waarmee je werkt. Maar de essentie waarmee je werkt is je eigen wezen. Wie in zichzelf geen rust en evenwicht tot stand kan brengen, hij zal wat er ook in de wereld geschiedt ten goede of ten kwade nooit vrede kennen. Dat wil zeggen, dat hij nooit werkelijk met een ander in vrede kan leven.

Ik meen, dat we daarmee gekomen zijn aan een punt waar wij nog even kunnen teruggrijpen naar hetgeen wij gezegd hebben over meditatie en meditatietechnieken.

U weet nu dat u op verschillende manieren met redelijk resultaat kunt mediteren. U weet ook, dat u dus met die technieken voor uzelf een grote mate van ontspanning en eventueel zelfs van openheid kunt scheppen. Pas diezelfde technieken nu eens toe als u zichzelf beschouwt. Bezie u niet als iemand die er deel aan heeft. Kijk naar uzelf en naar uw leven van een afstand. Bekijk het zoals een kunstcriticus op een afstand een schilderij staat te bekijken. Let eens rustig op de details en blijf die afstand handhaven. Veroordeel niet, maar noteer wat er aan tegenstellingen zijn, waar er iets mankeert, waar er iets teveel is. Als u dat doet, dan wordt het veel gemakkelijker om -- terugkerende tot de werkelijkheid van uw eigen bestaan -- te corrigeren. Besef wel, de correctie kan nooit in een ander liggen, alleen in uzelf.

Ten laatste heb ik nog een paar tips die u eveneens ten goede kunnen komen, als u naar het innerlijk evenwicht, de innerlijke vrede wilt streven.

Besef de schoonheid die om u heen bestaat. Besef, dat schoonheid is gelegen in het oog van de beschouwer. Als u kijkt naar de wereld en u vindt haar mooi, dan is dat omdat er in u iets bestaat waardoor dit schoonheid, een soort emotie wordt. De schoonheid die buiten u bestaat, draagt u in uzelf of u het weet of niet.

Als u in de wereld zaken ziet die afzichtelijk zijn, dan is dat niet alleen naar iets dat buiten u bestaat; er moet dan in u ook iets zijn.

Dan kunt u zeggen: Ik ben toch niet iemand die anderen wil martelen. Ik val al dood als ik een vlieg probeer neer te slaan. Die anderen

martelen wel. Goed, u heeft die zwakheid. Het is een emotionele zwakte. Maar kijk dan naar de feiten.

Datgene wat u in die martelaren en in degenen die martelen ziet, is wel degelijk iets wat u ook in u heeft. Maak uzelf niet tot martelaar, maar beseft dat u zich vaak lasten oplegt die u beter niet zou moeten dragen.

Beseft, dat u zeker niet bewust anderen zult willen martelen, maar begrijp ook dat u zozeer bezig bent met delen van uw "ik" aan de wereld op te leggen dat u daardoor bewust of onbewust een soortgelijke conditie -- zij het mentaal of emotioneel -- voor anderen kunt scheppen. Als u dit beseft, kunt u zich aanpassen aan de werkelijkheid van de wereld. De werkelijkheid van de wereld heb je nodig om vrede te vinden.

Probeer u nooit te zeer afhankelijk te maken van bepaalde verschijnselen, of dit nu zuiver stoffelijke zijn danwel geestelijke.

'Als de geest maar tot mij spreekt, dan ben ik gelukkig'. Maar als u de geest daarvoor nodig heeft, dan mankeert er iets aan uw geest. U moet geluk zien als een bewustzijnstoestand. Kennelijk ontstaat die op het ogenblik, dat u zich met het hogere verbonden voelt.

Kijk naar uzelf en zeg tot uzelf: In mij leeft God. Als ik dit beseft naar voren schuif, dan ben ik gelukkig. U zult zien dat u zich veel gelukkiger voelt.

Als u zegt: Ik kan zonder dit of dat niet leven, dan moet u beseffen dat het heel vaak erg overdreven is. U kunt misschien niet leven zonder drinken, maar u kunt met veel minder drank toe dan u denkt; wat dat betreft ook van een veel mindere kwaliteit dan u veronderstelt. Met eten is het precies hetzelfde. Al die dingen, die lichamelijk zo noodzakelijk lijken, zijn slechts beperkt noodzakelijk. Door te begrijpen hoe beperkt de werkelijk stoffelijke behoeften zijn en wat dat betreft, hoe beperkt de werkelijk geestelijke behoeften vaak zijn, kunt u vrede hebben met mogelijkheden die minder zijn dan optimaal volgens uw visie en daardoor voor uzelf toch weer een optimale toestand wekken ongeacht de verschijnselen om u heen. Ik meen, dat ook dit erg belangrijk is.

Daarmee ben ik gekomen aan het einde van deze les, die wij vanuit verschillende oorzaken en redenen de laatste maand van het jaar iets korter houden dan normaal.

Wij zijn bezig geweest met te kijken. Maar kijken kunt u alleen zelf. Wat ik heb gezegd is een handleiding om eens te kijken naar uzelf en naar uw wereld. Het is geen oplossing van een probleem. Maar wie innerlijke vrede wil, wie innerlijk een juistere beheersing en een juist beseft tot stand wil brengen, zal moeten leren kijken. Wie weigert de feiten te zien, behoeft zich niet te beklagen als hij in de ogen van de wereld en ook van zichzelf dwaas is. Dwazen zijn er genoeg, waarom zou u daar bij willen horen? Misschien dat u denkt: dan ben ik deel van de zwijgende meerderheid. Dan is dat geheel aan uw eigen discretie overgelaten.

Begrijp mij alstublieft goed. Alles wat wij in deze lessen brengen is uitvoerbaar. Het zijn geen theorieën, het zijn geen onmogelijkheden. Er zijn wel degelijk praktische richtlijnen in verwerkt. Maar alleen als u zelf daarmee werkt en deze aanpast aan uw eigen specifieke persoonsinhouden en omstandigheden zult u het beste bereiken. Je kunt in een cursus alleen maar algemeen zijn. Ik heb getracht desondanks de richtlijnen en voorbeelden zodanig te stellen dat iedereen voor zich en vanuit zich daarmee kan werken.

Ik eindig met de hoop uit te spreken dat u zult leren kijken naar uzelf, naar de wereld, in uzelf zult leren zien en vanuit uzelf zult leren projecteren datgene waardoor voor u de wereld een beter en vrediger oord wordt waardoor uw geest innerlijk een grotere kracht en een

groter licht gewint.

x Ik zou graag wat meer willen weten over de emoties die je ondergaat als je leed en martelingen om je heen ziet.

- Ik geef een voorbeeld. Er is een natuurfilm. U ziet hoe de leeuw zijn prooi bespringt. Een hoop mensen doen dan hun ogen dicht, want ze vinden de leeuw een mooi beest en ze vinden het andere beestje mooi, maar dat de leeuw toevallig moet eten om zo mooi te blijven en dat het andere beestje daarvan het slachtoffer wordt, kunnen ze niet aanzien. Dit is een valse emotie, want zo ontken je de feiten. Heel veel emoties die je hebt t.a.v. martelen en martelaren zijn eveneens vals. Je moet je heel goed realiseren dat geweld en marteling worden toegepast vanuit een bepaalde mentaliteit, maar ook in een bepaalde structuur en dat ze naar gelang van de volksaard en de structuur van de gemeenschap een ander karakter zullen hebben. Je kunt b.v. Chili niet vergelijken bij Nederland. Niet t.a.v. de behandeling van gevangenen, van paalde gewelddadigheden en ook niet t.a.v. bepaalde deugden, want die hebben daar een heel andere betekenis. Dit leren inzien maakt het mogelijk toch ergens de werkelijkheid in het oog te houden. Het voorkomt dat je je laat meeslepen door volkomen valse gedachtengangen en daardoor tevens je beheersing en je mogelijkheid om je eigen wezen en je werkelijke mogelijkheden te beschouwen uit het oog verliest.

Een ander voorbeeld: Men is in Nederland tegen een bepaalde militaire Junta. Daarom wil men daar (in Uruguay) niet gaan voetballen, want dat zou propaganda zijn voor de heersers. Dat kan waar zijn, maar dan moet u om dezelfde reden weigeren om de slachtoffers van de aardbeving in Italië te helpen. Want daar wordt immers zoveel van de steungelden door heren opgeslokt die helemaal niet getroffen zijn door de aardbeving en die alleen maar hopen dat anderen voor hen beven. De redeneringen liggen op precies hetzelfde vlak. Want als u gaat voetballen, dan doet u dat voor de mensen en niet alleen voor de leiders. Als u steun geeft aan de getroffenen van de aardbeving, dan doet u dat voor de slachtoffers en niet voor de heren daar. Als u nu zegt: Ik kan dat niet doen omdat die heren daarvan profijt hebben, dan moet u zowel in het ene als in het andere geval u onthouden.

Als u de zaak zo gaat zien, dan zult u begrijpen dat martelaar en martelingen en degenen die martelen toch wel bestaan dan vanuit uw normen, vanuit uw huidige maatschappij kunnen worden gezien. In de tweede plaats zult u gaan beseffen dat u een verwantschap gevoelt. U bent misschien bang dat u onder bepaalde omstandigheden ook gemarteld zult worden of u heeft misschien de behoefte om degenen die volgens u ten onrechte martelen eindelijk eens zelf onder de zweep te nemen. In beide gevallen is het onthullend t.a.v. uw eigen persoonlijkheid en daardoor ook een aanleiding om uzelf te corrigeren in een bepaalde visie van de wereld en zo langzaam maar zeker de rust terug te winnen die werd verstoord door een onjuiste benadering van de feiten.

x Zoudt u het verschil willen aangeven tussen naar jezelf kijken en zelfanalyse?

- Zelfanalyse is een poging om alle eigenschappen naast elkaar te leggen. Het is een soort zielkundige anatomie. Je gaat de delen afzonderlijk zien. Maar er zijn vaak schijnbaar onbelangrijke waarden bij die juist door het samenwerken op heel verschillende vlakken van de persoonlijkheid een groot gedeelte van de werkelijke beleevingsmogelijkheid of uitingsmogelijkheid van de persoonlijkheid bepalen.

Als je kijkt naar jezelf, dan beschouw je het gehele tafereel dat je bent en dan zie je de onevenwichtigheden daarin. Je hebt geen behoefte om het te ontrafelen. Wanneer je schouwt in jezelf, dan begrijp je waar de spanningen zitten en probeer je ze op te heffen. Het gaat dus niet om het omschrijven van onderdelen, maar het gaat gewoon om het erkennen van onevenwichtigheden. Daarin ligt het grote verschil.

Vergelijkenderwijs: U kijkt naar een schilderij. Als u analyseert, dan gaat u kijken: hoe heeft de schilder zijn penseel gebruikt, wat voor een penseel heeft hij gebruikt, wat voor verf heeft hij gebruikt. Terwijl als u gewoon kijkt, dan zegt u: Wat stelt het voor? Als u in uzelf kijkt, dan zegt u: Wat is mijn gevoel bij het beschouwen van de voorstelling.

x Een opmerking over de mogelijkheid om in een beeld of voorstelling op te gaan of eraan te ontsnappen. Is het ook mogelijk het beeld zelf te veranderen?

- Het beeld buiten je veranderen kun je nooit doen omdat, wanneer je ziet buiten ruimte en tijd, dan zijn het voor je dingen die geen deel zijn van je persoonlijkheid en als zodanig niet zonder meer door jezelf beheerst kunnen worden. Maar als het beeld in uzelf als een dominerende factor bestaat (u moet de lezing maar eens nagaan), dan zult u zien dat u door zelf in uw ervaring, in uw herinnering van het beeld wijzigingen aan te brengen uw oriëntatie t.a.v. het gehele gebeuren en de invloed die het op u heeft wel degelijk kunt veranderen. Ik heb dit uitdrukkelijk vermeld.

x Hoe moet de mens de neiging tot geweld die hij in zich ontdekt benaderen?

- Geweld is over het algemeen het resultaat van een behoefte tot uiting, tot manifestatie van jezelf. Ik geloof niet, dat de neiging tot geweld in het "ik" geheel onderdrukt kan worden maar wel verschoven. Laat mij het zo zeggen: Je kunt je vrouw slaan of de kleden kloppen. Als u dat begrijpt, dan zult u inzien dat het geweld zinloos is, tenzij het een tevoren berekenbaar effect zal hebben en het geweld niet met u wegloopt, maar gewoon een werktuig is dat u tijdelijk hanteert en op elk ogenblik terzijde kunt leggen. Voor veel mensen is het nu eenmaal zo, dat wanneer ze beginnen met geweld, zij zichzelf opzweepen tot onbeheerst geweld. Als je beseft dat het in jezelf ligt, dan moet je geweld vermijden.

--:-

DE ZIN VAN DE ONZIN.

Onzin op zich betekent dat iets niet redelijk schijnt. Het onredelijke heeft vaak een grotere betekenis dan alle redelijkheid.

Als je bij bepaalde inwijdingen komt (o.a. de medicijnman-inwijding in het gebied van Ngoro Ngoro), dan word je geconfronteerd met dergelijke onredelijkheden. De slang van de voorouders komt dan om je op te eten en er wordt van je verwacht dat je 'eet smakelijk' zegt. Dat lijkt natuurlijk kolder totdat je gaat begrijpen dat deze slang van de voorouders (een soort demon) eigenlijk alleen maar het beeld is van de angst. Als je de angst welkom heet, dan zal ze verdwijnen. Op die manier heeft iets wat krankzinnig lijkt wel degelijk betekenis.

Als je die inwijdingen doormaakt, word je ver in het oerwoud gebracht. Er is daar een klein kamp. Men blijft daar niet helemaal alleen, meestal met 3 of 4 leerlingen. Zo nu en dan komt de leraar die mensen wat lessen geven. Hij komt hen ook aan bepaalde proeven onderwerpen die niet altijd even prettig zijn. Je hoort dan weer van die onzin.

Men neemt een bepaalde mier. Er zijn termieten die ontzettend kunnen bijten. De termiet wordt gewoon op de borst gezet van de persoon die wordt ingewijd, en wel zo dat hij met het achterlijf gevangen zit, dus gaat hij met de kaken te keer. De pijn moet je dan verdragen. Dan vraagt de leider: Doet het pijn? Zeg je: Neen. Dan zegt hij: Je bent dwaas. Zeg je: Ja. Dan zegt hij: Je hebt niet goed nagedacht, want als je denkt dat die mier ergens anders is, kan hij jou niet bijten. Het is een zeer typische manier om duidelijk te maken dat de geestelijke krachten waarover veel medicijnmannen ook beschikken voor een groot gedeelte berusten op het vermogen jezelf los te maken van het gebeuren.

Een andere truc die hun wordt geleerd is die van de slang. In dit geval doet het een beetje denken aan Mozes aan het hof van Farao. Je kunt een willekeurige stok nemen of als je dat liever hebt een rookwolkje. Je kunt anderen daarin een slang laten zien. Nu probeert men de leerlingen te plaatsen temidden van een paar vuurtjes die roken of - in een ander geval - bij een aantal stokken die in de grond zijn gestoken. De medicijnman gebruikt zijn geesteskracht om daar gevaarlijke slangen in te laten zien. En dan is het natuurlijk een kwestie van: wat doe je?

De een probeert krampachtig te ontkomen aan de slangen. De ander staat er star bij en probeert ze te ontkennen totdat hij een kreet van pijn slaakt, omdat hij meent dat hij is gebeten. Dan zegt de medicijnman-leraar: Wanneer je rook tot een slang ziet worden, moet je een slang tot rook denken. Maar wie een slang ziet, moet vermijden gebeten te worden. Het eigenaardige is, dat er zelfs mensen zijn die aan deze proef overlijden, omdat ze menen door een giftige slang gebeten te zijn.

Voor ons heeft dat misschien niet zo erg veel betekenis, althans ik kan mij niet voorstellen dat u hier rook in slangen gaat omtoveren. U heeft er niets aan, tenzij u toevallig in de showbizz zit.

In een ander opzicht is het misschien wel goed om te onthouden dat een illusie, ook al is ze een illusie, zolang u die niet kunt herleiden tot dat wat ze wezenlijk is, u onmiddellijk kan treffen.

Als we leven in een maatschappij als deze, dan kunnen we zeggen dat een groot gedeelte van hetgeen daarin bestaat berust op illusies. Het denkbeeld dat geld macht heeft b.v. is onzin. Geld heeft geen macht, tenzij je het daaraan toekent. Maar dan kun je er ook aan ten ondergaan. Je kunt misschien die macht niet ontkennen, omdat teveel anderen daarin geloven. Dan is het geld voor jou een realiteit en is de bankier een machtig man, want die heeft veel geld. Dwaas als het moge klinken, je zou misschien het hele bankwezen in elkaar kunnen laten storten, als je alleen maar zou lachen over de pretentie van invloed en macht die erin zit. Maar met de bank zou dan de samenleving in elkaar vallen. Dat is ook iets waarin je geschoold wordt als medicijnman.

Als je een magische ingreep doet, of dit nu een koortsdans is of iets anders, dan heb je niet alleen maar rekening te houden met je eigenlijke doel; je moet ook rekening houden met degenen die daar omheen staan. Zo krijgen ze een les:

De koorts is een demon die in de mens woont. In zekere zin is dat juist. Ze bestaat niet werkelijk en is niet zelfstandig behalve in de gedachten van de zieke. Wanneer je danst, moet je echter zorgen dat zij niet

kan ontsnappen, want als je haar verdrijft uit de zieke, zou ze in een ander kunnen varen. Schijnbaar onzin. Hoe kan iets dat niet bestaat in een ander varen? Tenzij je zegt: Ik kan middels suggestieve processen een menselijk lichaam genezen. Ik kan een ander, die vreest daardoor getroffen te worden, beschermen door te laten zien dat ik die demon helemaal in mijn macht heb. Vergeet ik dat, dan kan een ander koorts krijgen alleen maar omdat hij denkt, dat de demon in hem vaart. En dan wordt het weer verstandig en geen onzin.

Zo is het met heel veel van die onzin die we in Afrikaanse inwijdingen zien, o.a. bij de Ngombi, een stan in de buurt van Congo. Dan is de onzin van de scholing die wordt gegeven volledig zinvol op het moment, dat we haar leren interpreteren. Dat is een van de dingen waar wij vooral in de blanke wereld nogal eens in tekortschieten.

Er zijn heel veel spreuken die op zichzelf zinnig lijken en die onzin zijn. Maar er zijn ook heel veel onzinnige dingen die op zichzelf zinrijk zijn. Het gaat namelijk niet alleen om de uiterlijkheden. Het gaat om een innerlijke waarde die daaraan door de persoon, de personen of het volk verbonden wordt.

Indien die waarden betekenis hebben, dan heeft alles wat daarmee samenhangt ook betekenis, zelfs als we verstandelijk die betekenis niet kunnen overzien of beredeneren. Voor ons geldt dat precies eender.

Wij hebben ook denkbeelden: als dat gebeurt, dan tel ik mee. Dat is natuurlijk onzin, want meetellen doe je altijd al is het maar bij de volkstelling. Maar dat meetellen betekent, dat je voor jezelf een belangrijkheid verbindt aan een bepaald gebeuren al is het maar dat iemand je groet die naar je meent boven je staat. Op dat ogenblik is de feitelijke betekenis gelegen in de verandering van houding die je zelf ondergaat.

Het is mogelijk, dat iemand wordt genezen doordat de Koningin hem een hand geeft. Vroeger geloofde men dat en bestond dat gebruik inderdaad. Dan kwamen de zieken, vooral de schurftlijders (misschien zit daar ook wel een betekenis in) bij de Koning en werden dan door de Koning aangeraakt. Er werd aangenomen dat ze de schurft dan niet meer in zich hadden. Ze kregen dan een penning. Velen van hen genazen inderdaad. Dat is precies hetzelfde principe dat in de medicijnmannenbeweging de mensen wordt bijgebracht.

Geestelijke krachten kan men manipuleren. Als de mens anders denkt over zichzelf, dan zal hij ook anders zijn of worden. Geestelijke verandering betekent lichamelijke verandering. Maar ook omgekeerd: lichamelijke verandering kan een geestelijke verandering met zich brengen. En dat geldt niet alleen voor de mentaliteit. Dat geldt wel degelijk ook voor de emotionaliteit van de mens, ja zelfs voor zijn wereldbeeld en zijn waardering voor het andere. Dit begrijpen betekent dat het manipuleren dat rond u zo vaak gebeurt, gemakkelijker kan worden afgeweed, indien u dat wenst.

Als iedereen u vertelt dat echte boter goed voor u is, dan wil dat nog niet zeggen dat het waar is. Maar als u het gelooft, dan voelt u zich beter.

Zo kan ik u vertellen dat de lucht van een auto goed voor u is en u wordt "hi" door de uitlaatgassen. Zodra u het gelooft, heeft het een betekenis die verdergaat dan alleen het denkbeeld. Het is een mentale, maar wel degelijk ook fysieke verandering die daarvan mede het gevolg is. Het is goed u dat te realiseren, want deze cursus, die gaat over het vinden van innerlijke vrede, confronteert u ook met vele denkbeelden.

Sommige daarvan zijn schijnbaar absoluut onzinnig totdat u gaat overwegen in hoeverre de relatie tussen u en de wereld of tussen u en uw innerlijke beelden daardoor mede veranderd kunnen worden. Dan zijn ze zinvol.

De typische methode die men heeft bij de door mij genoemde negerstammen is er een waarbij de suggestie voortdurend wordt gebruikt als ondersteunend middel. Dat is ook iets waarmee men rekening moet houden. De suggestie op zichzelf is niet voldoende. Wij moeten er wel degelijk iets werkelijks naast stellen.

De medicijnman doet dit o.a. door bepaalde zalven te gebruiken, door reukwerken te verbranden, in sommige gevallen zelfs door drank te geven en als hij heel modern is misschien door zijn bezwering te ondersteunen middels penicilline-injecties of een soortgelijk middel. Het is dus duidelijk, dat het niet alleen maar gaat om het denkbeeld.

Zo zegt men in diezelfde omgeving: Als je bang bent voor dieren, zullen zij je bedreigen. Als je vrede kent met de dieren, zullen zij je negeren. Als je een haat hebt tegen de dieren, zullen zij vluchten of je aanvallen. Daarom is het goed de dieren in vrede te benaderen. U zult zeggen: wat is mijn gevoel van belang voor het dier? Maar het bepaalt mijn houding, mijn uitwaseming en daardoor de relatie die er tussen mij en het dier ontstaat. Deze stellingen gaan verder.

Wie naast een boom staat en zich één voelt met de boom, weet wat de boom kan genezen. Schijnbaar kolder. Maar als ik meditatief ervaar wat er naast mij bestaat, dan zal ik daarin bepaalde delen zien die zeker ook stoffelijk aanwezig zijn en die voor mijn doel bruikbaar zijn. Intuïtie in plaats van kennis zouden we kunnen zeggen. Maar het is meer dan dat. Het is een innerlijk weten waardoor de intuïtieve greep naar b.v. boombast of boomblad eigenlijk een bijkomstigheid is geworden, want de mens was een ogenblik boom.

Op dezelfde manier wordt ook aan deze medicijnmannen geleerd (en hieruit blijkt dat er in de wereld toch niet veel afwijkingen zijn) dat een specialist een bijzonder hoog loon waard is. Dat is natuurlijk ten dele onjuist. Maar, zo leert men hen, als ze maar eenmaal de drank hebben gedronken. Dat wil zeggen dat ze een gif hebben gedronken waaraan normaal iemand meestal succumbeert, maar dat ze door een juiste beheersing van de lichaamssappen zonder schade kunnen drinken.

Als een mens offers moet brengen, dan is datgene waarvoor hij offert kostbaar. Dan voegen ze daar nog aan toe: Zo leer hem offers te brengen aan de voorouders, omdat de stem van de voorouders waarde heeft. Leer hun te offeren aan de goden, opdat zij vertrouwen in de goden. Schijnbaar onzinnig. Het is natuurlijk erg voordelig voor de medicijnman.

Denkt u eens na. Zijn er dingen in uw leven waarvoor u grote offers heeft gebracht? Die moeten u wel bijzonder dierbaar zijn. Het heeft betekenis voor u gehad. En zolang u leeft zal het invloed op u hebben. Dat is niet kwaad, maar als u het zich realiseert, kunt u ook weten waarom.

In wezen hecht de mens vaak meer aan het offer dan aan de god aan wie hij het offer heeft gebracht. Maar hij zal altijd zijn eigen gevoel sublimeren in de gestalte van de godheid.

Zo ziet u, dat zelfs inwijdingen waarbij zin en onzin schijnbaar op een krankzinnige manier door elkaar lopen erg zinvol kunnen zijn. Ze confronteren u met de werkelijkheid omtrent uzelf. Maar ze confronteren u daarnaast ook met de werkelijkheid zoals een medemens die ondergaat.

Als je niet weet hoe werkzaam een medicijn is, vraag dan een hoge prijs. Ik zou zeggen, dat is ook in het Westen doorgedrongen. Er zijn bepaalde concerns die daarmee winst maken. Het is duidelijk, als ik veel betaal voor een geneesmiddel, dan moet het wel goed zijn. Anders bezegd: de suggestieve waarde kan een niet-werkzaam geneesmiddel toch maken tot iets dat mij geneest. Op dezelfde manier gaat het ook met geestelijke zaken.

Er zijn heel veel geestelijke procedures die op zichzelf betrekkelijk waardeloos zijn. Maar als je in die geestelijke procedure volledig opgaat, als je daar zeer veel van verwacht, dan zal die verwachting nooit helemaal beschaamd worden, omdat je die voor zover mogelijk aan jezelf vervult.

Geloof kan je een macht geven die je zonder geloof niet bezit. Niet omdat het geloof juist is, maar omdat je daardoor beseft dat de macht bestaat.

Geloof kan je laten zien: helderziendheid en al dergelijke dingen. Niet omdat helderziendheid afhankelijk is van hetgeen je gelooft, maar omdat de manier van geloven nadruk legt op deze waarneming die inhaerent is aan het menselijk wezen.

Daarom meen ik, dat we toch iets zouden kunnen leren van deze medicijnmannen met hun scholen, die overigens langzaam maar zeker, helaas, bij vele stammen verdwijnen.

De groene magie, op zichzelf een natuurmagicie, maakt gebruik van vele geestelijke kwaliteiten van de mens. Maar wij bezitten die kwaliteiten ook. Dan hebben wij geen behoefte aan juist die methoden, maar we hebben wel behoefte aan de resultaten. Dan kan elk willekeurig geloof, elke willekeurige benadering dezelfde resultaten opleveren, mits de associatie bestaat tussen de overtuiging, eventueel het offer, de kosten die ervoor ons aan verbonden zijn en datgene wat er voor ons uitkomt.

Ik wil daar onmiddellijk bijvoegen dat dit voor onze lessen niet wordt toegepast. Je kunt nooit weten, als er een vertegenwoordiger van de penningmeester aanwezig zou zijn wat dan de reactie is!

Ik wilde u kort duidelijk maken wat deze zo genaamde wilden, meestal gehuld in hun boombastchortjes tijdens dergelijke inwijdingen leren, is geen onzin. Zij gebruiken op hun manier hetzelfde dat ook in uw gemeenschap zo vaak wordt gebruikt.

Leer dan om de dreigingen te herleiden tot hetgeen ze zijn. Leer om het goede dat u wilt bereiken te zien als een zekerheid. Vraag u niet af, of het ene geloof meer macht geeft dan het andere. Probeer een geloof te vinden waardoor u beschikt over een bepaalde gave of macht. Zo kunt u uzelf helpen meer te presteren, meer te bereiken en een grotere zekerheid voor uzelf te gewinnen.

Wie die zekerheid gewonnen heeft, zal gemakkelijker vrede vinden in zichzelf, omdat hij althans niet meer wordt gekweld door het grootste probleem van deze tijden: de zelfverwerping van de mens.

B E R O E P .

Ik kan mij beroepen op een kracht, een macht, een vorst, een rijk. Ik kan een beroep hebben en daarmee aanduiden wat ik volbreng. Het beroep is: het door anderen doen volbrengen in de ene vorm, het zelf volbrengen uit de andere vorm. Misschien is daardoor duidelijk, dat al wat wij zijn en doen eigenlijk een beroep is.

Wij leven door voortdurend een beroep te doen op anderen, want wij vragen van anderen de erkenning en de mogelijkheden om ons eigen leven op te bouwen. Maar wij hebben ook een beroep nodig, want wij kunnen temidden van anderen eerst leven, indien wij zelf iets zijn.

Dit lijkt mij een aardige weerkaatsing van de schijnbare gespletenheid waarin wij kosmisch bestaan. Enerzijds heb ik God, mijn Creator, mijn Schepper. Deze Godheid maakt mij en mijn wereld. Maar aan de andere kant ben ik het die scheppend optreedt in de wereld. Ik maak voor mijzelf waar wat er in mij leeft.

Ik ben enerzijds een wezen dat een voortdurend beroep moet doen op het hogere, maar anderzijds is het leven, het vormen mijn wezensinhoud, mijn bestaansrechtvaardiging. Als ik dus tussen de hogere kracht en dat wat uit mijzelf komt een verschil maak, zal ik altijd beperkt zijn in het uitoefenen van mijn levensfunctie door het beroep dat ik doe op een hogere functie.

Aan de andere kant: als ik mij alleen bezighoud met beroepshalve mijzelf waar te maken in de wereld zonder mij te beroepen op het hogere, zal ik nooit volmaaktheid bereiken; ik ben altijd beperkt. Daarom zou ik dan uit dit woord willen distilleren de les: Ik moet mij gelijktijdig beroepen op datgene wat ik ook wil zijn.

De schijnbare verdeeldheid tussen het hogere en dat wat ik ben is iets wat uit mijzelf voortkomt. Ik ben deel van de totale scheppende Kracht, zo goed als ik schepper ben in mijzelf. Ik ben gelijktijdig het slachtoffer van grote machten en ik ben een macht die slachtoffers maakt.

Als ik zeg: Ik ben één met de Godheid, dan heb ik daaruit de onafhankelijkheid gewonnen waardoor ik waarlijk kan scheppen wat er in mij leeft. Wil ik deze dingen van elkaar scheiden, ik zal slachtoffer zijn van alle omstandigheden.

Kan ik de eenheid vinden tussen het besef van het hoogste en dat wat ik ben, moet doen en zijn, dan heb ik de volledige macht om mijzelf waar te maken wat er ook op de wereld gebeurt en wat er ook gebeurt in de tijd, want ik ben als godheid meester van alle werelden en alle tijden. Zo maak ik waar in alle werelden en alle tijden wat er in mij leeft, totdat volledig is waargemaakt dat deel dat ik ben van de grote scheppende Godheid.

Als ik dit zo probeer uit te drukken, hoop ik voor u begrijpelijk te hebben gesteld: De schijnbare tegenstellingen vormen de eenheid waarin de enige waarheid ligt. Beperking en onbeperkteid tegenover elkaar zijn het ware wezen, dat - zichzelf zijnde - zich beperkt, maar oneindig is in zijn mogelijkheden. Wie de tegenstellingen in zich verenigt, zal daardoor alle beperkingen verliezen, de waarheid kennen en vanuit zich waarmaken wat de kern is van zijn wezen.

:--:--:

SLEUTELS

COSMISCHE LERINGEN

mediamiek ontvangen en uitgegeven
door de „Orde der Verdraagzamen”
te 's-Gravenhage

M A A N D B L A D.
(10 nrs per jaar)

I N H O U D.

JANUARI 1981.

26e jaargang.
Nummer 4.

DE VERNIEUWING IN DEZE TIJD

Het komende licht

CI blz. 41

De kwaliteit van het bestaan

CI " 50

HET VINDEN VAN INNERLIJKE RUST

Kijken naar de wereld

CII " 43

De magische trance

CII " 50

Vertrouwen

CII " 56

Overname uit „SLEUTELS” slechts toegestaan na
schriftelijke toestemming van het bestuur der „O.D.V.”

DE VERNIEUWING IN DEZE TIJD

HOOFDSTUK IV.

HET KOMENDE LICHT.

Als men in deze tijd kijkt naar de wereld geestelijk en anderszins, dan is alles enorm verward, chaotisch om niet te zeggen duister. Dit brengt heel veel mensen ertoe om erg pessimistisch te denken. Zij verwachten niet veel meer van het leven. Zij verwachten niets van de mensen, niets van de wereld. Toch zou men een keer eens heel vroeg moeten opstaan. Zo vroeg behoeft het ook niet meer in deze dagen, want wanneer is het het donkerst? Kort voordat de zon opkomt. In een dergelijke periode bevinden wij ons op het ogenblik.

Als we spreken over het licht, dan kunnen we dat (we hebben dat al eerder gedaan) splitsen in verschillende kleuren. Maar het licht als zodanig, het geestelijke licht, kunnen we het best thuisbrengen bij een mengsel van het zilveren en het gouden licht: het witte licht en het gouden licht. Deze beide krachten namelijk worden op een gegeven ogenblik steeds sterker. Maar omdat de wereld zich nog moet aanpassen aan nieuwe verhoudingen en nieuwe condities zien we in de wereld nog betrekkelijk weinig van dat licht. Er zijn echter wel opvallende verschijnselen.

Wanneer het licht werkt, ga je meer zien. Heel vaak is het ook nog de val van het licht, de manier waarop het licht invalt, waardoor de kleur, het hele sfeertje van een landschap wordt bepaald. Ook het invallen van dat licht op aarde maakt natuurlijk ook wel verschil uit.

Wanneer het licht net aan het opkomen is en het komt zo met een enkele straal, dan zie je wel veel meer, maar je ziet alleen de ongerechtigheden. Je ziet de nadelen van allerlei kwaliteiten die dan ontstaan. Maar wat je niet ziet, is dat die kwaliteiten op zich het begin zijn van een vernieuwing, van een nieuwe dag, van een nieuwe periode waarin de mensheid weer in het licht kan leven en werken.

Ik wil niet zeggen dat de afgelopen aera op zichzelf zo duister is geweest. Er zijn wel degelijk lichtpunten in geweest, maar dan moeten we daarvoor wel een tijdje teruggaan. We moeten kijken naar de jaren 1500 - 1600. In enkele gevallen, maar niet voor alle delen van de wereld, kunnen we nog eens teruggrijpen naar omstreeks 800. In die periode zijn er inderdaad felle lichtflitsen geweest, is de mensheid opeens anders gaan denken en hebben er grote veranderingen plaatsgevonden. Maar vandaag de dag zijn er zoveel verschillende denkbeelden dat ze elkaar in wezen opheffen.

Er zijn ontelbare godsdiensten, filosofische systemen, inwijdings-systemen in opkomst. Al die systemen spreken elkaar tegen. Al die systemen schijnen elkanders invloed en werkingen te willen opheffen. Nu is dat

niet zo belangrijk, als je begrijpt dat dat alleen maar de verpakking is. Als je wilt wassen, heb je zeep nodig en dan maakt het weinig uit of de zeep in een rood, blauw of in een anders gekleurd pak zit. Als je de waarheid zoekt, dan kun je haar niet zoeken in het systeem. Het licht doorbreekt de systemen. Het wordt als negatief ervaren, dat is duidelijk.

Een systeem is zekerheid. Een mens, die op zekerheid probeert te spelen, heeft nu eenmaal graag dat hij precies weet waar hij aan toe is. Als hij zijn zonden belijdt, dan komt hij in de hemel. Als hij zijn belasting op tijd betaalt, dan is zijn bezit onaantastbaar en is hij een gezeten en respectabel burger. Maar zo is het niet meer. Aan alle kanten grijpen invloeden in. Aan alle kanten werken de invloeden en krachten van het licht. U moet niet denken dat dat alleen maar in sociaal opzicht is. O, we zouden ook de economische verwarring voor een deel kunnen gooien op het licht. Want mensen, die uitgebuit worden, ontdekken dat het niet nodig is om zich te laten uitbuiten. Nu ja, zij maken de zaak duurder en dan wordt de olie duurder, dan worden de grondstoffen ook duurder.

Er zijn nog zoveel andere dingen.

Hoeveel mensen zijn tegenwoordig niet extra gevoelig geworden?

Hoeveel mensen zijn er niet die plotseling heel andere dromen hebben dan voorheen?

Hoeveel mensen zijn er niet in deze tijd die dingen zien die ze nog nooit tevoren hebben gezien?

Hoeveel mensen worstelen niet met hun vermogen om iets uit te drukken, doodgewoon omdat ze nu denken dat zij de middelen daarvoor niet hebben of omdat ze niet meer weten hoe zij binnen het oude systeem en de oude routine die vernieuwing tot uitdrukking moeten brengen? Dat is iets waarmee men toch wel degelijk rekening moet houden.

Wanneer we te maken krijgen met het gouden licht, dan betekent dat meer energie, zeker. Maar je kunt die energie verspillen. Je kunt die energie net zo goed steken in het vinden van een nieuw systeem van samenleving als in het smijten met stenen.

Wanneer het witte licht komt, zal het je duidelijk maken dat je wordt bedonderd. Maar dan kun je proberen om dat bedrog onmogelijk te maken of je kunt in verweer komen tegen degenen die je bedriegers noemt. In het eerste geval is het elke keer positief. In het tweede geval is het negatief. Waar we behoefte aan hebben in deze periode is vooral positiviteit. Want wanneer het licht komt, zal het voor velen van ons een slag zijn. Nu bedoel ik niet alleen bij u, maar ook bij ons in de geest. Ook bij ons zijn er nog die de oude termen van het Leger des Heils gebruiken, als zij zich tot de mensen richten. Ook bij ons zijn er geesten die denken aan hemel en hel op de oude gevestigde manier. Allemaal zullen zij moeten erkennen dat het waanbeelden, drogbeelden zijn. Als er iets pijnlijk is, dan is dat wel te erkennen dat je je hele leven opoffert voor iets wat in wezen niet veel meer is dan een illusie, een sprookje dat je zelf hebt opgebouwd.

Daarom moeten wij er rekening mee houden dat het komende licht bij heel veel mensen een onbeheerstheid, een soort woede veroorzaakt, een niet meer op kunnen tegen de werkelijkheid. Er zijn zoveel van die dingen. Laat mij een eenvoudig voorbeeld geven:

Engeland heeft iemand naar Indonesië gestuurd. Indonesië exporteert op het ogenblik zeer goedkope textiel naar Engeland. Mevrouw Thatcher kon er niet omheen, ze moest de invoer ervan beperken. Nu is de textielinvoer inderdaad beperkt. Maar daar staat wel tegenover dat er voor heel heel wat meer miljoenen aan constructiewerkzaamheden en machines niet meer door Engeland zullen worden geleverd. Die worden geleverd door andere landen die de Indonesische export wel willen opnemen. Dat is natuurlijk erg pijnlijk. Maar wat moet je daartegen zeggen?

Je kunt tegen de arbeiders zeggen: Man, je hebt jezelf uit de markt geprijsd, Je kunt tegen een pastoor zeggen: Meneer Pastoor, u heeft uzelf langzaam maar zeker in de vernieling gepreekt. Je kunt tegen de dominee zeggen: Meneer, u heeft het Woord zo gesproken dat niemand meer een woord ervan kan verstaan. Maar dat kunnen zij niet accepteren.

De arbeider zegt: Ik ben mijn loon waard. Maar hij begrijpt niet dat zijn loon wordt bepaald door wat hij produceert en de mogelijkheid om dat te verkopen. Het is niet het werk dat wordt betaald, maar de ruilbaarheid van zijn prestatie. Zo heeft de pastoor misschien wel veel gebeden en geprobeerd de mensen dicht bij God te brengen, maar je kunt de mensen niet dicht bij een God brengen waarin ze niet meer werkelijk en intens geloven. Het is belangrijker dat een mens gelooft dan dat hij op de juiste wijze tot God gaat. En als men dat niet begrijpt, dan komt er op een gegeven ogenblik de ontkerstening.

Als de dominee voortdurend bezig is om de Schrift uit te leggen op zijn manier, komt hij in grote problemen. Dan kan hij zeggen: Gods wil moet geschieden. Maar als er dan ergens een roodvonk- of mazelenepidemie uitbreekt bij kinderen die geen injectie daartegen hebben gehad, dan komt er last. Je kunt zeggen: Daar kunnen we niets aan doen. De werkelijkheid is, dat we er wel degelijk iets aan kunnen doen. Wij moeten begrijpen, dat onze beperkte visie niet voldoende is en dat al datgene wat het nieuwe licht ons brengt niet moet worden gezien als een aantasting van het bestaande, maar juist als een blik op de werkelijkheid.

Het kosmische licht dat aan het einde van dit jaar al behoorlijk sterk wordt (in het lopende jaar hebben we al een aantal zeer interessante fluctuaties, maar aan het eind van het jaar wordt het zeer sterk), moet wel voeren tot een soort ontmaskering; een démasqué van de belangrijkheid. Iedereen die belangrijk is zal zich dan met handen en voeten te weer stellen tegen alles wat die belangrijkheid zou kunnen onthullen voor wat ze werkelijk is: driekwart bluf en een kwart hard werk. Dan is het duidelijk, dat hierdoor de strijd op aarde toeneemt.

Misschien heeft u - dat moet u vooral doen in de zomer - het opgaan van de zon wel eens meegemaakt. Wanneer aan de hemel de eerste lichte wolk verschijnt en weer schijnt te verdwijnen en er langzaam ergens in het oosten een randje licht komt. Wanneer u dat meemaakt, dan moet u eens luisteren. In het begin is het tamelijk rustig. Misschien hoort u nog een uil de laatste kreet slaken en dan beginnen hier en daar de eerste vogels te kwetteren. In dat eerste uur dat de zon werkelijk haar licht laat gelden, is het een rumoer van jewelste. Nachtegalen en basterdnachtgallen zijn bezig, de merels gaan slaan, de vogels kwetteren, tjilpen en tuten. Allemaal tegelijk en allemaal door elkaar. Het ritme dat de dag kenmerkt, ook in de zang van de vogels, is er dan nog niet. Het is de gelijktijdigheid van vele effecten die voor de wereld zo uitermate verwarrend is.

Natuurlijk, het is erg leuk als je kunt zeggen (wat inderdaad een feit is) dat de mensen toch wel meer geestelijk georiënteerd zijn, maar over het algemeen dan toch wel erg vrijblijvend. De werkelijkheid echter is, dat er ook tussen mens en geest, tussen de mens en de goddelijke krachten, tussen de mens en de astrale sfeer en haar werking op aarde een vaste relatie is.

Die is niet zo wisselvallig als de mensen denken. Er zijn vaste regels, vaste normen en pas als je die hebt gevonden, zijn die dingen van werkelijke betekenis. Het is hetzelfde als met een paard. Een paard is een schitterend vervoermiddel. Het loopt op plantaardig voedsel (je hebt dus geen last van oliesjeiks), het loopt waar je gaan wilt en het kan zich door een terrein bewegen waarin elke auto vastloopt en zelfs een motorfiets niet verder komt. Maar dan moet je wel eerst het paard temmen. Het paard moet gewend zijn aan het zadel en aan de ruiter. En zelfs dan moet de ruiter meester blijven van

het paard anders komt hij op de grond terecht. Dat kun je met minder moeite ook gedaan krijgen.

Als je kijkt naar de paranormale invloeden en krachten die zich in steeds sterkere mate overal manifesteren zelfs op dit ogenblik, dan is het niet alleen maar een zaak van: nu komt die andere wereld opdraven. Neen, dan is het een kwestie van: ik moet de relatie tussen mij en die andere wereld terugbrengen tot een wetmatigheid. Ik moet de oorzaak- en-gevolgwerking door krijgen. Ik moet weten: hoe kan ik deze dingen oproepen, wanneer ik ze nodig heb? Hoe moet ik mij afsluiten, wanneer ik ze niet nodig heb?

Er zal een tijdje van licht overheen moeten gaan voordat alle mensen, die nu ergens in hun achterhoofd worden geplaagd door allerlei gevoeligheden, allerlei dromen en denkbeelden in de gaten hebben gekregen dat ze dit kunnen reguleren; dat ze het kunnen beheersen. En dat ze zoals heel veel verschijnselen, die uit een astrale sfeer op aarde plaatsvinden, op het ogenblik gemakkelijk ten goede kunnen worden gebruikt. Maar dan moet je wel in staat zijn om ze te richten; om de voor de mens negatieve effecten daarvan a.h.w. terug te kaatsen.

Met de komst van het licht wordt het steeds belangrijker dat je die dingen gaat leren. Denk niet: ik word er het slachtoffer van. Of: ik zal er geen last van krijgen. Ieder doet het op zijn eigen manier. De een ziet, de ander hoort, de derde wordt alleen door allerlei sfeergevoelens en emoties plotseling geteisterd en de vierde heeft opeens allerlei hallucinaties. Maar hoe het ook is, die verschijnselen zijn deel van een werkelijkheid, niet van een misleiding t.a.v. uw eigen werkelijkheid. Neen, ze zijn een deel van een grotere werkelijkheid.

Nu het licht steeds sterker gaat worden, zullen die verschijnselen voor bijna elke mens in meer of mindere mate gelden. Je kunt je erdoor laten storen. In dat geval kun je niet verder gaan. Je kunt je er ook niets van aantrekken. Dan blijven ze misschien vaag op de achtergrond bestaan en voor de rest heb je er geen last van, maar je kunt ze dan ook niet gebruiken. Je zoudt natuurlijk ook kunnen proberen de zaak te beheersen. Ik wil daarvoor nu alvast een paar regels geven. Ik weet niet, of het hele programma kan worden afgewerkt, dus wat we gedaan hebben dat hebben we gedaan.

In de eerste plaats: Wanneer u zo'n ontwikkeling doormaakt van een van die paranormale vermogens, dan zullen de verschijnselen in het begin irrationeel zijn; d.w.z. zij hebben geen wezenlijke betekenis, ze hebben geen werkelijke inhoud. Het is alsof u ineens een dia geprojecteerd ziet en hup die is weer weg. Dergelijke dingen bewijzen in welke richting uw gave gaat, meer niet. Zoek niet naar een betekenis daarin. Als er een betekenis is, dan wordt die vanzelf wel duidelijk gemaakt. En als die betekenis er niet in zit, dan verspeelt u alleen maar tijd en energie door daarnaar te zoeken.

In de tweede plaats: U zult ontdekken, dat een deel van die verschijnselen voor u disharmonisch is. Disharmonische verschijnselen moet u tegemoet stralen met de grootste welwillendheid. Een disharmonie kan worden opgeheven door een schild van genegenheid, van liefde zelfs daar tegenover te stellen. Hierdoor zullen de disharmonische elementen steeds meer van u worden verwijderd. De harmonische elementen daarentegen kunnen zich juist daardoor duidelijker formeren. De tienduizend stemmen die u door elkaar hoort fluisteren worden dan herleid tot een enkele stem die u kunt verstaan. De vele beelden, die eigenlijk helemaal geen inhoud schijnen te hebben, vallen weg. Daarvoor in de plaats komen duidelijke tekens of symbolen die u wel kunt begrijpen. Dat is al erg belangrijk.

In de derde plaats: U zult merken dat er een samenhang is tussen uw eigen situatie: de manier waarop u denkt, werkt, of u vermoeid bent of niet en het optreden van die verschijnselen.

Onthoud dit: Als u dat eenmaal heeft gemerkt, dan weet u hoe u die ver-

schijnselen kunt wekken. Dit is heel belangrijk! U weet tevens hoe u die verschijnselen kunt afweren, indien u ze niet wenst. U wordt een beetje meester over het verschijnsel. Er is aan de andere kant wel een heel bewuste en sterke wil voor nodig om u dan ondanks alles te bereiken. Dat betekent dat een boodschap, die werkelijk belangrijk is u nog kan bereiken, maar dat allerlei willekeurige flitsen van mindere betekenis aan u voorbij zullen gaan.

In de vierde plaats: Het is voor de mens op aarde toch wel van belang om de proef op de som te nemen. Als u die verschijnselen alleen maar ziet, beleeft, hoort of aanvoelt zonder meer, dan zegt het u weinig; dan kan het van alles zijn, zelfs zelfbedrog. Ga na onder welke omstandigheden de verschijnselen optreden. Richt uw aandacht op het verschijnsel en probeer in licht gewijzigde omstandigheden een vergelijkbaar resultaat te verkrijgen door u te concentreren op het verschijnsel. Heeft u dat eenmaal gedaan, probeer dan de toestand te bereiken van de eerste en de tweede reactie waarmee het verschijnsel kenbaar was zonder u te richten op het verschijnsel. Krijgt u in alle gevallen een vergelijkbare beleving of ervaring, dan kunt u aannemen dat deze ervaringen terecht bestaan en voor u betekenis hebben. En dan moet u altijd nog proberen disharmonische factoren te verwijderen.

Er zit natuurlijk nog veel meer aan vast. Daar komen we later misschien nog op terug. Hier heeft u aan paar eenvoudige regels om in ieder geval in het begin te leren hoe u de invloeden van het opkomende licht een beetje kunt gebruiken om ook uw relatie met de onzichtbare wereld te reguleren.

Dan is er een ander punt waaraan we toch ook veel aandacht moeten besteden.

Als er licht komt, dan zie je heel veel dingen die er niet zouden moeten zijn. Je gaat allerlei zaken waar je normaal overheen hebt gegaan ontdekken. Bijvoorbeeld: Het gif in de Nederlandse bodem. Een hele tijd heeft men daar niet aan gedacht. Het is er altijd wel geweest, maar men heeft er gewoon niet aan gedacht. Plotseling komt de aandacht op één punt te vallen en nu gaat men al die plaatsen na. Dit is op zichzelf natuurlijk zeer lovenswaard, maar aan de andere kant vraag je je wel af: Gooi je het kind niet met het badwater weg? Want je kunt de hele bodem wel gifvrij maken, maar je blijft gif produceren en je blijft het gebruiken. Dus is het wel zo zinvol als het lijkt?

Als u dat in geestelijk opzicht gaat doen, dan moet u zich realiseren: ik zal heel veel dingen zien die ik eerst normaal vond en die mij nu opeens afzichtelijk voorkomen, waarmee ik geen raad weet en waarvoor ik zou willen weglopen. Realiseer u dat dit alleen maar storingen zijn op uw pad. Het betekent niet dat u die dingen moet gaan bestrijden of dat u daarvoor moet weglopen. Het betekent, dat u moet zoeken naar een weg waardoor u juist deze voor u onaanvaardbare effecten kunt vermijden. Verdergaan, niet teruggaan.

In de totale ontwikkeling van de mensheid zou dat wel eens een zeer beslissende fase kunnen worden. Als we namelijk leren voort te gaan en de lelijke effecten zoveel mogelijk te ontwijken (niet bestrijden maar te ontwijken), dan komt er een ogenblik dat de effecten die lelijk waren, die we mogelijk zelf hebben geschapen, niet meer aanwezig zijn. Maar wij kunnen dat nooit aan anderen overlaten. Het klinkt misschien krankzinnig maar het is toch werkelijk zo.

Kijk, een tuinder kan wel zeggen dat het erg is dat de Nederlandse bodem zo wordt vergiftigd omdat er een verzilting is e.d., maar ondertussen kan hij zelf voortgaan met de een of andere giftige stof voor het sproeien te gebruiken. Hij doet dus eigenlijk hetzelfde. Dan moet hij eerst

zelf ophouden. Hij moet ophouden met datgene te doen wat niet goed is. Dat geldt voor iedereen.

Als je bij jezelf begint, kun je op den duur een positief effect bereiken. Als je het bij anderen bestrijdt, zonder het bij jezelf te bestrijden, dan vererger je in feite de situatie omdat je dan een strijd veroorzaakt waarin een ieder om zijn eigen gelijk te bewijzen doorgaat met zaken die je nu als onjuist hebt erkend.

Dat is ook zo met uw mentaliteit. Er is heel veel te veroordelen in deze tijd.

Vindt u het ook zo erg dat er zoveel kinderen verslaafd zijn? Dat er zoveel vreemdelingen in Nederland wonen, terwijl er Nederlanders werkloos zijn? Vindt u het ook zo erg dat er zoveel geld wordt uitgegeven aan mensen die niets doen? Als u dat vindt, dan vind ik dat best. Maar dan moet u eerst eens kijken, of u er zelf iets aan kunt doen. U moet niet zeggen: Dat moet dan van bovenaf worden geregeld. U moet zelf beginnen.

Als je leert zien (met het licht zal dat steeds duidelijker worden) dan zeg je: Hé, op mijn pad zijndingen die voor mij onaanvaardbaar zijn. Ik moet daaraan geen deel hebben. Ik moet ze ook niet bestrijden. Ik moet een afbuigende weg daaromheen kiezen. En als dat niet mogelijk is, dan ga ik gewoon verder in een willekeurig gekozen richting tot het ogenblik, dat ik weer in de door mij gekozen richting verder kan gaan zonder met de storing te worden geconfronteerd.

Het klinkt natuurlijk weer heel gek. Maar hoe kunt u op tegen een geïnstitutionaliseerde wereld? Hoe kunt u op tegen de dogmata van alle kerken, religies? Hoe kunt u op tegen alle stellingen van de geleerden, de economen, de sociaal-economen, de politici?

Je kunt een politicus ertoe brengen andere uitspraken te doen, maar je kunt hem er niet toe brengen anders te handelen dan hij altijd heeft gedaan. Je kunt een econoom duidelijk maken dat hij een fout heeft gemaakt, dan zal hij nederig zeggen dat zijn berekeningen verkeerd waren en hij gaat verder met hetzelfde systeem. Begrijp dat!

Het heeft dus geen zin om die mensen of die dingen aan te vallen. Maar je moet proberen een weg daaromheen te vinden. Als iedereen in Nederland al die grote sociale problemen met even grote ijver probeert te ontgaan als hij probeert de belasting te ontduiken, dan zou Nederland ongetwijfeld in korte tijd een enorme sprong voorwaarts maken.

Geestelijk is het precies hetzelfde. Wij kunnen ons verzetten tegen de dingen die wij niet mooi vinden. Wij kunnen gaan roddelen over alles wat wordt uitgegeven voor missies, voor het drukken van allerlei evangeliën terwijl de mensen vragen om eten. En dan hebben we eigenlijk wel gelijk. Maar daarom moeten wij ons niet daarmee bezighouden. Laat een ander zijn dwaasheid, maar doe zelf het juiste. Als u voelt dat iets niet juist is, probeer een voorstelling te vinden van hetgeen juist is en kies die richting. Trek u niets aan van alle stellingen van de gemeenschap. Die gemeenschap kan u nog meer vertellen.

Alle dingen die samenhangen met fatsoen en niet-fatsoen, solidair en niet-solidair, vroom en niet-vroom doen in wezen niets ter zake. Wanneer het licht komt, zullen wij zien dat steeds meer van die dingen voor ons hinderpalen worden. Dan kunnen wij wel proberen ze te slechten, maar dat heeft geen zin. Het kost ons de energie en de bewustwording die we voor onszelf en voor anderen veel te hard nodig hebben. Als wij ze links laten liggen, dan bereiken we iets. Dat is veel belangrijker dan het te bestrijden.

Dat zijn de punten waarmee we in de komende tijd rekening moeten houden.

Als we kijken naar de komst van het licht, dan is het duidelijk dat het voor de doorsnee-mens een periode is van allerlei verwarrende belevingen en ervaringen. De meesten zullen het erg negatief vinden. Anderen zullen zeggen: Nu kan ik mijn eigen wil juist doorzetten. Doe dat in 's hemelsnaam niet!

Leer observeren, leer waarnemen diep in uzelf maar ook in de wereld. Kijk naar de dingen. Kijk naar alles wat in u oprijst en leer, dat u zelf een persoonlijkheid bent met een zekere harmonische waarde, met een zekere ervaringsnoodzaak, met een zekere preferentie voor bepaalde wegen zelfs. En kijk dan in de wereld hoe u die wegen kunt gaan.

Laat u niet beoordelen of veroordelen door anderen. Beoordeel en veroordeel ook anderen niet. Ik weet het, wij maken ons er ook aan schuldig. De hemel vergeve ons al datgene wat we over de heer Van Agt en de heer Den Uyl hebben gezegd. Maar dat zijn bijkomstigheden. Het gaat niet om deze mensen. Het gaat om een mentaliteit. Een mentaliteit kun je bij niemand veranderen behalve bij jezelf. Het licht maakt u duidelijk op welke manier u dit kunt doen.

De hele wereld bevindt zich op het ogenblik in een toestand van onevenwichtigheid. Die onevenwichtigheid wordt vooral duidelijk door de grote angst die niet alleen overal bestaat, maar die ook overal wordt gepropageerd. De angst voor het gele gevaar, het rode gevaar, het kapitalistische gevaar, het socialistische gevaar, het fascistische gevaar. Al die gevaren bestaan maar ten dele. Ze zijn een normaal deel van de menselijke historie en van de menselijke bewustwording.

Wij kunnen ons natuurlijk voorbereiden op een nieuwe wereldoorlog. Maar als wij daar teveel tijd aan besteden, dan kunnen wij de vrede van vandaag niet eens meer handhaven. Als we de vrede sterker maken, dan maken we de oorlog onwaarschijnlijker. Als wij ons voorbereiden op de oorlog, maken wij de vrede onwaarschijnlijker. Als wij ons bezighouden met de fouten die in een bestuur altijd weer worden gemaakt, dan scheppen we voor onszelf een voortdurend groter wantrouwen.

Dat wantrouwen leidt ons tot niets. Het maakt ons alleen maar defaitistisch. Het brengt ons ertoe om met het kwade ook het goede aan te vallen en te bestrijden. Er zijn heus wel zaken die goed zijn ook. Laat ons dan daar waar het goede is het goede versterken en het kwade links laten liggen.

Het klinkt vreemd als je dat zo zegt. Als je in het donker loopt, kun je over elke steen en elke kluit aarde op je pad struikelen. Wanneer het licht begint te worden, dan kun je daar overheen stappen. Als je daar overheen kunt stappen, dan val je in ieder geval minder. Wordt het nog lichter, dan kun je een deel van de weg tevoren overzien en dan kun je dus al die obstakels eventueel ontwijken; je hoeft je er niet meer mee bezig te houden.

Wanneer er een kosmisch licht komt, dan is dat licht - ongeacht de levenskracht die het mede versterkt - toch in de eerste plaats iets waardoor we zien wat er op onze weg ligt, wat de hinderpalen zijn die we moeten overwinnen. Die hinderpalen zijn niet zoals wij denken de kleine gebreken waaraan wij zelf laboreren en de grote gebreken die wij in de wereld voortdurend constateren. Die hinderpalen zijn juist alle verstoringen van onze persoonlijke harmonie, hoe dan ook. Zolang wij harmonisch blijven is er in ons een weerklink met de kosmos. Dan zal het licht in zijn vele vormen voor ons een bewustwording en een kracht betekenen ook op aarde, ook lichamelijk, ook stoffelijk in relatie met de mensen, met de maatschappij. Het is dus een manier van juist reageren waar ik u op wijs.

Nu we daar toch over bezig zijn (u heeft over het komende jaar al het een en ander gehoord) wil ik u erop wijzen dat met het aantal malen dat bijzonder sterke golven licht (wit licht, blauw licht, goud licht

etc.) op de aarde afkomen die frequentie steeds groter wordt. Dat impliceert, dat er dus steeds meer wisseling van mogelijkheden ontstaat.

Nu kun je niemand een programma geven waarin staat, zoals in een spoorboekje: dan en dan rood licht, zorg dat u uw lichamelijke taken in die tijd volbrengt. Dan is er blauw licht: bezinning, maak uw plannen enz. Zo'n spoorboekje bestaat niet. Uw eigen gevoeligheid maakt uit in hoeverre een bepaalde golf van licht u beïnvloedt en bovendien hoe lang die invloed voor u duurt, want er zijn mensen die alleen reageren, wanneer de kracht op haar sterkst is. Er zijn mensen die al reageren, wanneer er maar een zweem van aanwezig is.

Een algemene indeling in perioden kun u eigenlijk zelf maken. U voelt het aan uzelf. Als er ogenblikken zijn dat u ineens scherp al de fouten en tekortkomingen ziet, dan is er vast voor u een witte invloed werkzaam. Als u zich plotseling veerkrachtiger voelt en het idee heeft dat u de wereld weer aan kunt, dan is het gouden of het gele licht werkzaam. Als u bezinnelijk wordt en in u in plaats van dagdromen reële ideeën aan het opbouwen bent, dan is er blauw licht.

De kenmerken van een bepaalde lichtgolf bestaan in uzelf. Dat betekent dat bij het toenemen van de intensiteit van een dergelijke golf steeds meer mensen de werking daarvan aan den lijve ook bewuster gaan ervaren. Het is niet meer alleen een onbewuste beïnvloeding. Het is wel degelijk een direct in uzelf, aan uzelf en aan uw gedrag constateerbare inwerking. Let daarop! Door voortdurend op te letten: welke invloed, welke stemming beïnvloedt mij? Wat zie ik opvallen aan stemmingen om mij heen op dit ogenblik? Kunt u weten welke krachten er aan het werk zijn. Maar als die krachten aan het werk zijn, dan heeft u van ons heel vaak indelingen gekregen waardoor u weet in welke richting dan uw optimale prestaties liggen.

Houd een klein beetje rekening met uw eigen ritme, al is het maar dat u even nagaat hoe uw maanritme is. In elke periode van 28 dagen heeft u over het algemeen 2 redelijke hoogtepunten, 2 dieptepunten, u heeft een punt van toenemende prestatie en een punt van aflopende prestatie. Probeer die eens een paar keer na te gaan.

Als u weet: ik zit in een periode van groeiende prestatie, dan kunt u een lichamelijke taak aanpakken op het ogenblik dat er rood licht is; met geel licht kan dat ook nog.

Als u weet: ik zit in een periode van aflopende prestatie, dan kunt u niet plotseling plannen gaan maken. U kunt dan alleen aantekeningen maken. In een groeiende periode kunt u dan uw plan aan de hand van de aantekeningen uitwerken en uitvoeren. Het is gewoon een beetje rekening houden met de periodiciteit en met de ritmen die ontstaan.

Als ik u dit allemaal voorleg, dan wordt dat natuurlijk in de eerste plaats gemotiveerd door de aanrollende golven, die aan het einde van dit jaar met zeer grote felheid van vooral wit licht en gouden licht de aarde bereiken. Daarnaast echter speelt wel degelijk een rol dat dit jaar voor zeer veel mensen stoffelijk en geestelijk door ervaringen enz. verwarrend zal zijn.

Laat u niet verwarren, want het licht betekent op den duur ook overzichtelijkheid. Het is een langzaam groeien naar een patroon dat anders is dan wat u nu in het duister heeft geschapen. Het is alsof je uit de wereld van de blinden ineens in de wereld van de zienden moet binnentreden. Zeker, het is vaak ongebruikelijk wat je ziet. Het is niet allemaal precies zoals u het had gedacht. In het tweede geval moet u de geliefkoosde illusies prijsgeven.

Bouw geen illusies op! Probeer met feiten te werken. Reeds in dit jaar worden u alle mogelijkheden en krachten daartoe gegeven. En als in de komende jaren de steeds fellere witinvloeden frequenter gaan optreden, dan bent

u in ieder geval klaar om juist te reageren, dan houdt u rekening met alle tekenen, dan voelt u de waarden in uzelf en bent u getraind om ze om u heen te constateren. Daar moet u nu mee beginnen.

U heeft nu een aanlooperperiode waarin voldoende felle en kenbare wisselingen plaatsvinden. Een periode waarin u zowel aan en in uzelf als ten aanzien van de wereld werkingen kunt constateren. Daardoor kunt u zich eraan gewennen om juist te reageren.

Uw gevoeligheid neemt toch toe. Daar kunt u niets aan doen. U kunt niet zeggen: Nu wil ik niet meer zien. Nu wil ik niet meer dromen. U kunt wel zeggen: Ik wil zelf bepalen hoe dit zien, hoe dit dromen, hoe dit horen, dit aanvoelen en al die andere dingen voor mij zullen functioneren. Ook die meesterschap kunt u zich in de komende periode in voldoende mate eigen maken en daardoor voorkomen dat u wordt overvloed door een veelheid van niet meer beheersbare invloeden uit de geest, uit de astrale wereld, de signalen uit het bovenbewustzijn en dan nog het gebeuren op de wereld zelf.

Dan heb ik nog een raad en die klinkt een beetje vreemd. Help iedereen, maar heb niet teveel medelijden. Dat klinkt misschien gek, maar veel van hetgeen de mensen lijden hebben ze ook zelf mede veroorzaakt. Met hen mede lijden, medelijden hebben, is dus in wezen onjuist. Het betekent, dat u iets van uw eigen mogelijkheden afstaat zonder dat daar iets anders tegenover staat dan de zelfvoldoening dat u zo'n goed mens bent.

Help iedereen waar u kunt, dat is iets anders, maar dan niet uit medelijden doch gewoon uit het besef dat u voor uzelf niet kunt aanvaarden dat anderen onnodig lijden. Die mate van hardheid zult u zich moeten aanwennen, want u zult in de komende periode (ik denk vooral zo tegen de 90-er jaren aan, vanaf '87) waarschijnlijk heel veel van dat lijden nog in extra mate zien. Voor die tijd wordt het lijden dat er is ook al zo uitvoerig door alle media geëtaleerd dat u ongetwijfeld onder de indruk zult raken.

Laat u niet overspoelen door het lijden! Probeer te zien wat de samenhangen zijn die bij dat lijden een rol spelen en help dan zo goed u kunt. Waar u niet kunt helpen, ga verder. Want het heeft geen zin met anderen mee te treuren, terwijl u elders misschien iemand wel kunt helpen. Het nieuwe licht zal u ook dit veel duidelijker laten zien. Het zal u laten zien hoe de emotionaliteit waarmee u zich verbonden voelt met alle ellende van de wereld in feite vaak een zelfbedrog is; een ontvluchting aan de feiten. Aanvaard dan die onthulling, ook al is ze niet altijd even strelend voor uw ego. Ga dan uw weg sterk, behulpzaam en u voortdurend aanpassend aan de mogelijkheden om in zo groot mogelijke harmonie te functioneren.

-:-

DE KWALITEIT VAN HET BESTAAN.

De kwaliteit van het bestaan wordt door mensen uitgedrukt in al datgene wat ze kunnen verwerven en kunnen doen. Dat is natuurlijk een volkomen verkeerde opvatting.

Kijk, als je het hebt over kwaliteit, dan bedoel je de feitelijke structuur en ook de duurzaamheid van het leven. Nu blijkt dat mensen, die heel erg rijk zijn, zich dood spelen of dood werken. Daar staat tegenover dat mensen, die weinig hebben, heel vaak in verhouding een lang leven beschoren is. En als dat niet het geval is, dan lijkt het toch veel langer. Dus ergens zijn de maatstaven verkeerd. En aangezien wij toch bezig zijn geweest over heroriëntaties die noodzakelijk zijn in de komende jaren, meen ik dat het goed is om daar een paar opmerkingen bij te maken.

Om gelukkig te zijn moet je een mate van zelfbeperking kennen in je uitingen. Aan de andere kant moet je in staat zijn om jezelf te uiten zoals je bent. Dat zijn twee eerste vereisten. Om dat tot stand te brengen behoeft je niet veel te hebben, maar je moet weten wat je wilt doen met hetgeen je aan mogelijkheden hebt. Het is dus eigenlijk een soort doelgerichtheid.

Ik vind het altijd zo mooi, als je hoort dat ze in Nederland op de regeringskosten willen besparen en daarom meer ambtenaren aan stellen. Dat is gewoon contradictio in terminis. Je kunt niet méér besparen door meer te gaan doen. Je kunt alleen besparen door te zorgen dat wat er gedaan moet worden zo rationeel mogelijk wordt gedaan. Dat is in uw leven precies hetzelfde.

U zult zeggen: De een heeft veel, de ander heeft weinig. Natuurlijk, dat is waar. Maar het belangrijkste is geloof ik wel, dat je met datgene wat je bezit aan mogelijkheden zoveel mogelijk datgene doet waardoor je je prettig voelt. Dat is vaak gemakkelijker dan het lijkt omdat je dan geen vergelijkingsmateriaal nodig hebt. Het gaat er niet om wat een ander zou willen. Het gaat er gewoon om wat je zelf wilt. Wat je zelf wilt is eigenlijk veel minder dan je denkt.

Als je de zaken goed op een rijtje zet, dan wil je als mens medemens zijn. Dat wil niet zeggen, dat je omringd moet zijn door zorgzame medemensën. Dat denk je vaak, maar in wezen krijg je er de ziekte van als ze je allemaal op je lip zitten. Een mate van eenzaamheid kun je best gebruiken, maar je moet het gevoel hebben dat je ook bij anderen betrokken bent. Je kunt je niet isoleren van de mensheid zonder je daaronder ongelukkig te voelen. Dus is de grote vraag: Hoe kan ik zo deelnemen aan het leven van de mensen dat ik mij daardoor gelukkig gevoel? Hoe kan ik gelijktijdig zo weinig deelnemen aan het leven van de mensen dat ik nog rust heb om mijzelf te zijn?

Er zijn mensen die zeggen: Ik wil voor iedereen zorgen. Dat is prettig. Maar als u voor een ander gaat zorgen, dan moet u wel uitkijken dat u niet gaat vertellen wat die ander moet doen en moet laten. Op het ogenblik dat u dat begint te doen, schept u in feite verweer, afweer. Dat bedoelt u helemaal niet. U wilt het beste. U wilt harmonie, u wilt vrede en geluk. Dat betekent dus, dat u een ander de kans moet geven om zichzelf te zijn.

Dan horen we zo ontzettend veel over de inkomens die men nodig heeft. Ja, als je eenmaal gewend bent in een villa te wonen, dan neem ik aan dat het soms moeilijk is om in een flatje te wonen. Maar als je geen personeel meer kunt krijgen, dan is soms een flatje veel beter dan een villa. Je moet begrijpen dat wat je zelf kunt doen en wat je nodig

hebt bepalend is voor datgene wat je in de wereld moet waarmaken; niet meer dan dat.

Belangrijk zijn in de ogen van anderen is natuurlijk erg prettig. Maar als u belangrijk bent in de ogen van anderen, dan betekent dat alleen maar dat zeer velen u zullen helpen en rond u zullen hangen omdat u belangrijk bent, niet omdat u uzelf bent. Is het niet verstandiger om één goede vriend te hebben dan honderd kennissen die onmiddellijk weglopen als het u slecht gaat? Kijk, op die manier moet u het beschouwen.

Het opbouwen van de moderne maatschappij waarmee ze op het ogenblik bezig zijn daar krijg je gewoon de zenuwen van. De ene wet haalt niet voldoende uit, dus maak je er nog één bij en nog één. Als je het ten slotte bekijkt, dan zijn er heel veel wetten uit het jaar 1880 die nu nog steeds gelden. Dat is natuurlijk kolder.

Je kunt een maatschappij niet reguleren door maatregelen te nemen. Je kunt een maatschappij alleen reguleren door al datgene wat op dit moment in de maatschappij bestaat een redelijke mogelijkheid tot uiting te geven zonder dat daarbij de ene neiging de andere kan overvleugelen. Als je dat niet tot stand kunt brengen, kun je niets.

Ik weet wel dat er veel mensen zijn die denken: Wij moeten onze inzichten doorzetten. Als je die inzichten lang genoeg doorzet, kun je op je gezicht krijgen, misschien ook op het tegenovergestelde deel. Dat verdient je dan.

Die inzichten kun je waarmaken voor jezelf en vanuit jezelf. Daar waar de mensen het je onmogelijk maken om jezelf te zijn, heb je recht om een houding aan te nemen waardoor die mogelijkheid alsnog ontstaat; maar niet meer dan dat.

Vernieuwing is in wezen langzaam maar zeker vrij worden van het gedwongen samengaan. Als er één ding is waaraan ik de laatste tijd een enorme hekel begin te krijgen, dan is het dat gekrijs over solidariteit. Weet u waarom? Omdat solidariteit iets is dat uit jezelf moet voortkomen. Zodra het een kreet is, een opgelegde verplichting, is het in wezen een aantasting van je vrijheid van leven en denken. Ik geloof niet, dat iemand het recht heeft om u die beperkingen op te leggen.

Ik vind het schitterend als sommige mensen uitgaan van het standpunt dat de socialistische maatschappij de beste is. Laten ze dan socialistisch leven, maar laten ze een ander de mogelijkheid geven om voor eigen risico en voor eigen verantwoordelijkheid anders te leven. Dat is typerend voor hetgeen er op het ogenblik in China aan de gang is.

In China hebben ze een socialistische maatschappij. Maar die maatschappij begint langzaam maar zeker een tikkeltje te veranderen. Nu is het alweer zo, dat je eigenlijk in een socialistische maatschappij wel een klein kapitalistje moogt zijn al moet je natuurlijk ook zoals overal aan de gemeenschap je bijdrage geven, maar je moogt voor eigen rekening rijk worden. Alleen - dat staat er ook bij - je kunt dan niet meer zonder meer een beroep doen op de gemeenschap, als je meent die nodig te hebben. Dat kun je pas weer, wanneer je bent toegetreden tot de socialistische of marxistische maatschappij zoals die daar bestaat. Ik geloof, dat dat de beste manier van leven is.

Alle systemen, alle godsdiensten, alle menselijke neigingen moeten naast elkaar kunnen bestaan. Je moet niet proberen elkaar te betuttelen. Als er iets is waaraan de wereld ten onder gaat, dan is het aan de betuttelzucht van de mensen. Want zij willen u vertellen - u kent het oude liedje - wat de kleur van uw jas en pantalon moet zijn. Waar u moet trouwen en met wie. Waar u moet worden begraven.

U bent uzelf. U heeft uw eigen leven. Of dat leven kort is of lang is uw zaak. Zeker, er zijn kosmische factoren die mede een rol spelen.

Maar voor zover u het zelf kunt bepalen, is dat uw eigen zaak. Maar dan moet u daar ook zelf de verantwoordelijkheid voor dragen.

In de komende periode zal die verantwoordelijkheid voor de gewone mens steeds groter moeten worden, anders zien we de mensheid langzaam maar zeker vervallen tot een automatisme dat b.v. de mierenstaat of de bijenzwerm beheerst. Dan heeft ieder zijn aangewezen taak en ieder doet wel het zijne, maar er is verder geen eigen initiatief meer bij.

Eigen initiatief hebben we hard nodig, want zonder dat zijn we niet gelukkig. Een mens is pas een mens, als hij zich anders kan gedragen dan andere mensen en toch met die mensen het contact kan behouden. Het lijkt gek, maar het is waar. Als ze dus zeggen dat de kwaliteit van het bestaan in het geding is, dan zou ik zeggen: Het eerste dat je nodig hebt voor een goede kwaliteit is een goede grondstof. Een goede grondstof is een mens die zijn persoonlijkheid kan ontwikkelen, die zijn eigen leven kan leven en die daarbij ook zijn eigen verantwoordelijkheden leert dragen. Pas als je die hebt bereikt, kun je verder gaan.

Dan zeggen ze: De kwaliteit van het leven is de sociale zekerheid. Ach, lieve mensen, laat mij niet lachen! Sociale zekerheid betekent dat je een dak boven je hoofd hebt, dat je eten en drinken hebt, dat de dokter aan huis komt, als het nodig is. Maar het betekent niet, dat je gelukkig bent in je leven. Je kunt beter wat minder van die sociale zekerheden hebben maar meer innerlijke tevredenheid, meer het gevoel dat je zelf iets gedaan hebt, zelf iets bereikt hebt, dat je trots kunt zijn op hetgeen je bent en hetgeen je doet. Als je dat niet kunt, dan is de kwaliteit van het bestaan nil.

Zo zijn er meer van die zaken. Inkomen bijvoorbeeld. Mag ik eens een schatting doen? Gezien de huidige broodprijzen neem ik aan, dat er per week aan brood door het Nederlandse volk ongeveer anderhalf miljoen wordt weggegooid. Bereken dat eens over een jaar! Wat zou je daarmee niet allemaal kunnen doen? Je moet niet méér nemen dan je nodig hebt. Als je boodschappen doet, maar ook als je werkt, ook als je eisen stelt aan je medemensen nooit méér nemen dan je nodig hebt. Je moet proberen om met steeds minder steeds gelukkiger te zijn. Het is een beetje moeilijk, dat weet ik wel. Het past helemaal niet in de moderne maatschappij opvatting.

Zo zal ik ook zeggen: Je moogt jezelf zijn, maar je moet respect hebben voor een ander. Dan zeggen ze: Respect? Ik ben mijzelf. Zelfs jonge kinderen zeggen: Ik ben toch mijzelf. Ik betaal toch ook in de tram. Dus als ik zit, zit ik. En als er iemand met één been naast mij staat en hij valt toevallig, dan is dat jammer voor hem. Er was voor hem geen zitplaats.

Dat is natuurlijk wel aardig die onverschilligheid, die zelfstandigheid, maar het betekent ook iets anders: absoluut geen begrip voor een medemens. Het betekent doodgewoon dat men uitgaat van het standpunt: ik heb recht. De ouderen doen dat ook als ze tegen een kind zeggen in de tram: Sta jij eens even op. Dat hoort er ook niet bij.

Willekeurig respect maar ook een erkenning betekent een mate van zelfdiscipline. Zonder zelfdiscipline kan er geen kwaliteit zijn in het bestaan. Dat is nog veel erger dan het overhemd van de t.v.-reclame dat elke keer scheurt als men het aantrekt. Als je jezelf niet baas bent, dan kun je de maatschappij niet baas. Dan kun je niet gelukkig zijn.

Geluk is ook wel de kunst van het 'pluk de dag'. Dat mag je niet zeggen. De mens moet voor zijn toekomst zorgen. Hij moet verzekeringen afsluiten, een lijfrente nemen en desnoods via de hypotheekbank eigen bezit in onroerend goed verwerven. Het is een beetje V.V.D. en een hoop C.D.A. wat er achter zit.

Wat je nodig hebt is niet een eigendom. Trouwens, wie denkt dat hij in Nederland eigendom heeft, is dom. Want je kunt eigendom hebben zoveel

je wilt, maar het wordt onteigend tenzij je handiger bent dan de ambtenaren die zoiets moeten regelen. Eigendom heb je eigenlijk niet nodig. Wat je nodig hebt is een eigen plaats in de wereld. Een eigen plaats betekent natuurlijk ook een huis; al is het maar een kamer, een plek waar je thuishoort. Maar die moet dan van jou zijn, niet van een ander.

De kwaliteit van het bestaan hangt voor mij ook af van de vraag of je, als je eenmaal een kamer hebt die nu kunt beschouwen als je eigen terrein, of dat je gemaatregeld wordt zo van: niet te lang het licht laten branden; vooral na 10 uur 's avonds geen bezoek of iets dergelijks. Overlast moet je een ander niet aandoen, maar vrij moet je zijn. Je moet dan zoeken naar die vrijheid. Die vrijheid kun je alleen waarmaken, indien je voldoende zelfdiscipline hebt om een ander niet in zijn vrijheid aan te tasten.

Als ik nu die C.D.A.'ers hoor met hun kwaliteit van het bestaan, sedert ze bezig zijn geweest met Bestek '81 weet niemand meer hoe hij het moet consumeren. Of je nu C.D.A. bent, P.v.d.A. of wat anders de kwaliteit van het bestaan is gebaseerd op het respect voor elkaar. Als je dat niet hebt, is er geen kwaliteit. Het is niet wat je hebt, maar het is wat je kunt doen op een manier waardoor je er zelf gelukkig en tevreden mee bent.

Daarom zeg ik ook: Carpe diem. Leef vandaag en niet morgen. Wanneer morgen de wereld vergaat, dan kun je er vandaag nog best een gezellige dag van maken. Want als je het nu niet doet, omdat morgen de wereld vergaat, dan heb je iets gemist. Dan wil ik niet zeggen, dat je daarvoor iedereen in zijn rechten moet aantasten. Leef vandaag zo gelukkig als je kunt. En als blijkt dat je het ene niet kunt doen, dan is er misschien iets anders wat je toch nog op prijs stelt. Doe dat dan maar.

De kwaliteit van het bestaan, zegt men, ligt in de sociale structuur. Nou, de sociale structuur kunnen ze voor mij op een zekere plaats hangen netjes opgerold voor gebruik. Een sociale structuur is maar een illusie. Het is een kunstmatige indeling waardoor de mensen tegen elkaar worden opgezet en met elkaar gaan worstelen.

Heeft u status nodig? Vroeger moest je voor een foto een heel lange tijd staan. Dat zou je misschien status kunnen noemen. Status is verstarring. U heeft geen aanzien bij anderen nodig, maar begrip, weerklank voor wat u bent. Dan kan een bedelaar, die toch nog menige glimlach weet los te krijgen, veel gelukkiger zijn dan een directeur die door iedereen wordt hooggeacht en in stilte benijd en gehaat. Dat zou men eens moeten begrijpen.

U moet ook begrijpen, dat een stortvloed van woorden in het closet van de moderne samenleving de problemen niet kan doorspoelen. Daar heb je werkelijk water voor nodig. Daarvoor heb je iets nodig waarmee je kunt werken, waarmee je kunt leven. Het is beter één daad te stellen dan een jaar te praten. Maar je moet er wel voor zorgen dat de daad die je stelt geen aantasting betekent van een ander, maar een erkenning is van het wezen en de waarde van de ander. Het mag geen dwang zijn. Het moet een wederkerigheid zijn op elk gebied, of dat nu een gesprek is, een zakelijke transactie of wat anders.

De kwaliteit van het bestaan is afhankelijk van de mens. Niemand kan er iets aan veranderen behalve de mens zelf. De mens zelf kan zijn geluk zoeken niet door anderen te dwingen het goede te doen, maar door zelf te zorgen dat hij in het leven het goede voortdurend ontmoet en door het kwade terzijde te zetten.

Wanneer er zoveel stralen van licht komen, zoveel invloeden (u zult het binnenkort wel merken; er komt trouwens spoedig een sterke blauwe invloed aanzellen), dan kunt u door die invloeden de zaken anders zien of anders beleven dan normaal. Maar dat hindert toch niet? U leeft toch

vandaag? Doe dan vandaag met die invloeden wat u kunt. Wat ervan overblijft daarmee werkt u morgen maar verder onder een andere invloed en met een andere instelling, desnoods met een andere mentaliteit.

Betreur nooit wat is geweest of wat niet is geweest. Houdt u nooit bezig met wat zou moeten zijn. Houdt u alleen bezig met datgene wat u zelf kunt zijn zonder daardoor ongelukkig te worden. Dat is de beste les die je iemand kunt geven.

O, ik weet het, dit is natuurlijk een hoop gezeur. Maar zo erg gezeur is het ook weer niet. Het is waar.

Het is beter om elke dag vijf minuten gelukkig te zijn dan op een troon te zetelen en door iedereen aanbeden te worden. Vijf minuten is niet veel, als je 24 uur in minuten uitdrukt. Je kunt meer dan vijf minuten gelukkig zijn, elke dag weer. Dat ligt aan jezelf. Het geluk, dat je vindt dag na dag is datgene wat je kracht geeft om jezelf te zijn en te blijven. Dat is wat het je mogelijk maakt om met wat je aan mogelijkheden bezit ook het beste te bereiken vanuit jezelf, voor jezelf en ook voor anderen.

De grote kunst van het leven is: leven en laten leven, geven en weten te ontvangen. En vóór alles uzelf niet verloochenen en een ander niet dwingen aan u te beantwoorden. Als u dat kunt, dan heeft u de kwaliteit van het bestaan werkelijk verbeterd. Als u dat kunt, dan heeft u geen bestek nodig, dan kunt u met de hand eten.

Als u dat werkelijk doet, dan vindt u de grootste vrijheid en dan schept u mede de zuiverste democratie die er kan bestaan. Dan heeft u geen partij en geen kerk nodig alleen uzelf en dat vreemde, verheven gevoel dat soms in u is en dat uitstraalt in het geluk dat u toch elke dag weer vindt ondanks alles.

Dat is de kwaliteit van het bestaan, die nu helaas voor velen onmogelijk wordt. Dat is de kwaliteit van het bestaan waarnaar iedereen zal moeten zoeken wil men uit de chaos van deze dagen voor zichzelf geluk, zinnigheid en bewustwording construeren en daarbij uit dit geheel voor zichzelf en voor anderen een beetje meer licht brengen in een wereld die aan haar eigen waan van duisternis ten onder dreigt te gaan.

Ik wens u in de komende maand een groeiend zelfvertrouwen, een groeiend innerlijk vertrouwen en toenemende kracht en licht in uzelf.

S T E R.

Een kleine lichtvlek aan het donker van de hemel. Maar ook een zon die zichzelf verterend straalt en leven kan geven op de planeten aan wezens, die niet eens weten dat hun zon een ster is.

Ster is het leven dat zichzelf voortdurend vernieuwt door zichzelf te verteren en gelijktijdig het levensbeginsel is voor alle materiële ontwikkeling. Laten we dan elke ster, ook de geestelijke ster, beschouwen als zon en als licht.

Laten we dat licht aanvaarden en daarmee ons leven opbouwen en dan daaruit werken. En wanneer we ooit zelf ster zijn, laat ons voortgaan met onszelf verterend onszelf te vernieuwen, ons niet afvragend welk leven door ons instand wordt gehouden, maar slechts zeggen: Als ster beantwoord ik aan mijn wezen.

:--:--:

HET VINDEN VAN INNERLIJKE RUST

HOOFDSTUK IV.

KIJKEN NAAR DE WERELD.

Als je hebt geprobeerd in jezelf te kijken en jezelf te vinden, dan komt er een ogenblik dat je de relatie moet vaststellen tussen jezelf en de wereld. Nu is de wereld iets dat zoveel verschillende interpretaties toelaat dat het erg moeilijk is de feiten wat meer objectief te benaderen. Mensen denken dat je objectief kunt kijken. Dat is niet waar. Er zijn echter enkele regels waarmee je, als je naar de wereld kijkt, toch wat gemakkelijker alles wat er in de wereld bestaat verwerkt. Om te beginnen moet^u rekening houden met een paar regels.

1. Wat is geweest is een feit. Feiten kunnen we niet veranderen. Het heeft geen zin te wenen over feiten of je daarover te verheugen, als je geen rekening houdt met vandaag.
2. De beoordeling van de wereld vanuit ons standpunt wordt niet door de wereld maar door onszelf bepaald.
3. Alle krachten die werkzaam zijn in de wereld benoemen we zelf. Daarom kunnen wij demonen tot engelen en engelen tot demonen benoemen. Het is beter geen kwaliteit toe te kennen aan de krachten maar ze alleen gade te slaan.

Dit is nogal belangrijk, omdat de hele wereld maya is, begoocheling, een spinsel van de godin van de waan. Aan de andere kant is de wereld voor ons werkelijk. Wij kunnen ons aan de werkelijkheid van de wereld en aan de feiten die daarin plaatsvinden niet onttrekken. Per slot van rekening kunt u wel zeggen dat het waan is, als er een kilogram op uw voet valt, maar ik vermoed dat uw zenuwstelsel toch tegen een dergelijke interpretatie zal protesteren en zeer waarschijnlijk ook uw mond met zeer onverdraagzame uitroepen. Dus moeten we beseffen: waan is betrekkelijk. Wij weten nooit precies de waarheid. Het enige dat we wel weten is de betekenis die iets voor ons heeft.

Als wij dan naar de wereld kijken, dan moeten we kijken naar de mogelijke betekenis van al datgene wat we in die wereld constateren. Alles waarbij wij niet direct betrokken zijn - zo vreemd als het moge klinken - moeten we dan maar even terzijde zetten.

Er zijn mensen die zich ontzettend ergeren aan allerlei dingen. Er zijn mensen die voortdurend lopen te mopperen dat er sexshops zijn. Nou, als je er niet naartoe gaat, je hebt zoiets niet nodig, dan kijk je er toch niet naar. Daarmee heb je niet direct iets te maken. Pas op het

ogenblik dat via de reactie van andere mensen een dergelijk aspect van het leven invloed krijgt op u en uw direct leven, kunt u enige beoordeling uitspreken die zin heeft. Want men leeft uit idealen, uit denkbeelden. De werkelijkheid is niet zoals men zegt.

Wij kunnen zeggen, dat we allen zeer liberaal zijn ingesteld.

Natuurlijk, zolang een ander onze zin doet.

Wij kunnen uitroepen dat God met ons allen is. Ja, maar Hij vergeet ons juist op het ogenblik dat een roetje op de trap los is. Het zijn allemaal mooie kreten.

Wij kunnen zeggen wat God wil en wat de mensheid wil en wat humaan is en wat niet humaan is. Maar dat is gewoon een manier van denken; dat is geen feit. Aan de denkwijzen die ons wezen beheersen kunnen wij ons niet onttrekken; dat hebben wij trouwens al een keer geconstateerd. Maar waar we ons wel aan kunnen onttrekken is: aan het voortdurend projecteren van ons persoonlijk beeld van hetgeen wij moeten zijn op de hele wereld. De wereld krijgt pas betekenis, als ze anders is als wij zijn.

Vrij zijn is een kwestie van innerlijk de vrijheid vinden om te zijn en te doen wat voor ons mogelijk is en gelijktijdig een erkenning van de beperkingen die er in de wereld voor ons bestaan. Maar als dat zo is, zal de vrijheid voor elke mens anders zijn. En als dat zo is, dan hebben we dus ook geen recht om een oordeel te spreken over het vrij zijn of niet vrij zijn van anderen. Dat klinkt een beetje cru en in deze bemoeizuchtige tijd waarschijnlijk zelfs wat asociaal. Ik weet het, tegenwoordig is alles asociaal wat zich niet bij voorkeur bezighoudt met anderen, hoe verder weg hoe liever, en voor de rest zich eigenlijk maar terzijde schuift in de hoop dat de eigen belangen niet te zeer worden aangetast.

Als je kijkt naar de wereld, dan moet je zoveel mogelijk feiten zien en niet een oordeel geven. Maar als ik naar de wereld kijk, zie ik daarin niet alleen maar feiten. Ik zie daarachter bepaalde invloeden of krachten.

Wanneer de aarde beeft, dan zeg je niet: De aarde heeft jeuk. Dan kun je zeggen: Dat is 'an act of God', het is iets wat God heeft gedaan. Of je kunt gaan redeneren dat er zoveel spanningen zijn in de verschillende drijverschotsen van de continenten etc. Die verklaring verandert echter niets aan de beving. Als we de kracht kennen, heeft ze voor ons alleen betekenis, indien we met die kracht kunnen werken. Dan blijkt dat er heel wat krachten zijn waarmee we zouden kunnen werken, indien ze op ons persoonlijk van toepassing zijn.

Kijken naar de wereld is niet een vaste norm voor het geheel hantieren. Kijken naar de wereld is juist jezelf herkennen in de wereld waar dat mogelijk is. Al datgene wat voor jou belangrijk is voorlopig maar langs je heen laten gaan en dan proberen goed te antwoorden op al die zaken in de wereld die je beroeren.

Ik weet het, dan kom je al heel gauw in conflict met alle moderne denkwijzen. Maar als je innerlijke rust nodig hebt (die heeft de mens nodig in deze tijd anders gaat hij er onder door, dan weet hij niet meer wat hij met de wereld en met zichzelf moet beginnen), dan zul je voor die innerlijke rust iets moeten doen.

In de eerste plaats: Wat je moet doen in je relatie met de buitenwereld, is zoeken naar de bevestiging van datgene wat er in je bestaat; niet als denkbeeld maar als direct feit of mogelijkheid.

In de tweede plaats bezit u als mens bepaalde geestelijke krachten. U heeft astrale krachten om u heen. U heeft uw eigen uitstraling. Die reageert ook op de wereld. U kunt echter die werking nooit rationeel verantwoorden; het is altijd onredelijk, irrationeel. De onredelijke gevoelens kunnen daarom niet dienen om een postulaat te maken t.a.v. de toekomst. Wij kunnen die gevoelens alleen op dit ogenblik ervaren en verwerken.

En wat op dit ogenblik onze waarheid is, is datgene waarmee we op dit moment leven. Maar dan moeten we ook beseffen dat dit zonder meer kan veranderen.

Het is altijd zo gemakkelijk te zeggen: Een mens moet trouw zijn aan zichzelf. Dat betekent dus, dat als je op 4-jarige leeftijd hebt gekozen voor het kauwen van zoethout, dat je volgens sommige mensen op je 75e jaar daar nog mee moet doorgaan. O neen, dat is krankzinnig, want smaken kunnen veranderen. Smaken veranderen, maar betekenissen veranderen ook in de wereld en in uzelf. U moet altijd weer inspelen op de mogelijkheden die de wereld u biedt en op de zekerheden van het ogenblik die er in u bestaan. Als u dat doet, dan is er ook wel iets dat niet zinvol en redelijk is vanuit menselijk standpunt dat daarin een rol speelt.

Er zijn mensen die zeggen: Wij moeten de sexen streng gescheiden houden. Anderen zeggen: Wij moeten ze eerst bij elkaar brengen en dan scheiden. Dat zeggen dan de advocaten.

Er zijn er ook die zeggen: Op het ene ogenblik kunnen ze voor elkaar betekenis hebben, maar op het volgende ogenblik niet. Wat vandaag goed en voor mij zelfs kracht betekent en een soort innerlijke verlichting en vernieuwing, dat kan morgen wel het tegendeel zijn. Dan moet ik vandaag leven met wat ik vandaag ben, wat ik vandaag kan. Als je daarmee begint, dan zal de rust als vanzelf groter worden.

Een groot gedeelte van de onrust die in een mens ontstaat, wordt eigenlijk geboren uit het gevoel van niet te voldoen aan de eisen of tekort te zijn geschoten of onrecht te moeten ervaren. Maar wij kunnen niet tekortschieten, als we onszelf zijn. Als wij beantwoorden aan datgene wat wij in ons steeds erkennen en dan ook niet erover nadenken of het wel of niet gevolgen heeft, maar de gevolgen gewoon a.h.w. incalculeren en zeggen: zo is het nu, dan hebben we al veel meer rust. Dan staan we niet voortdurend in twijfel met allerlei speculaties over wat had kunnen zijn en wat zou moeten zijn en wat mogelijk zou zijn in de toekomst, indien wij..... Dergelijke onzekerheden vermijden betekent dat je innerlijk evenwicht sterker wordt.

Dan zijn er heel veel mensen die zeggen: Ik heb dat nu wel gedaan, maar..... "Maar" moet je nooit zeggen in dergelijke gevallen. Ik heb het gedaan. Punt. Wat is mijn ogenblikkelijke ervaring, wat is mijn ogenblikkelijk aanvoelen? Op grond daarvan ga ik verder.

Dan heb je ook nog de mensen die zichzelf voortdurend voorhouden dat ze het anders hadden moeten doen. O, als u wist hoeveel er daarvan rondlopen! Een van de meest voorkomen gezegden is: Ja, toen had ik eigenlijk tegen hem of haar dat en dat moeten zeggen. Want alle snedige, gevatte en goede antwoorden komen meestal pas op nadat je je ongelijk hebt gekregen van een ander. Onthoud dit: Als ik iets heb gezegd, dan heb ik het gezegd. Ik kan dat niet terugnemen. Dan kan ik wel zeggen, dat ik het anders had moeten zeggen of doen, maar ik weet ook niet wat het dan precies zou hebben uitgewerkt.

Ik zit in een bepaalde sequentie van gebeurtenissen die is voortgekomen uit het verleden. Mijn relatie met de wereld wordt door dat verleden bepaald. Niet zoals ik het zou willen of zoals het zou kunnen zijn, maar zoals het gegroeid is in een oorzaak-en-gevolgverhouding uit het verleden naar het punt waarop ik mij nu bevind. Terugdenken heeft dus geen zin. Ik kan nooit werkelijk een fout maken in het verleden t.a.v. het verloop van mijn leven. Ik kan het wel doen t.a.v. mijn gevoelswereld en van een aantal idealen of veronderstellingen, maar nooit t.a.v. feiten.

Als we tijd over hebben, kunnen we rustig gaan mediteren. Dan kunnen we nagaan wat er anders had moeten zijn. Maar op het ogenblik zelf is het belangrijk, dat we de situatie zoals ze bestaat zonder meer aanvaarden en daarop reageren. Onze relatie met de wereld komt dan toch dichterbij

een mate van objectiviteit. Zolang mensen uitgaan van veronderstellingen en op basis daarvan handelen en niet op grond van bestaande feiten, zullen ze altijd in conflict komen met verdere ontwikkelingen. Op het ogenblik echter dat we uitgaan van de feiten, ongeacht onze verdere instelling en eerst vanuit die feiten reageren, zullen wij niet die onzekerheden kennen en in veel mindere mate de frustraties en teleurstellingen ondergaan die anders zo rijkelijk ons deel worden.

Innerlijke rust is niet alleen maar een kwestie van neerzitten in verzinking. Innerlijke rust is een toestand waarin men zich niet in conflict bevindt met de wereld. Daarom is kijken naar de wereld zo erg belangrijk.

Wanneer u kijkt naar de wereld, dan kunt u zeggen dat het op het ogenblik eigenlijk maar vervelend weer is. In Nederland de meest voorkomende 'topic of the day'. Daar praat iedereen over. Dat is wel waar, maar stel u nu voor dat het 40 graden gevroren zou hebben. Hoe moeilijk zoudt u dan niet komen te zitten met de energievoorziening? U heeft geen reden tot klagen, want voor alles wat er negatief bestaat, bestaat er iets positiefs. Voor ons is het de kunst om in het bezien van de wereld zelf beide mogelijkheden - positief en negatief - te beseffen, maar te kiezen voor datgene wat vanuit ons standpunt niet positief of negatief is maar direct feitelijk en mogelijk.

Het is natuurlijk prettiger als je iedereen overal de schuld van kunt geven. Wij, collega's onder elkaar vinden voor Nederland Van Agt nog steeds een figuur die zich daarvoor bijzonder goed leent. Maar waarom? Omdat mensen, gebouwen, voorwerpen, procédé's het symbool worden van een situatie.

Wij hebben zelf in ons leven van die symbolen. Voor de een is dat het kapitalisme, voor een tweede het gele gevaar, voor een derde misschien de rode stortvloed die zich achter een ijzeren gordijn opbouwt om zich over Europa uit te storten. Dat is natuurlijk allemaal wel mogelijk, maar waarom zouden we dan alleen kijken naar de negatieve kanten? Dat is mijn vraag.

Die symbolen zijn namelijk niet alleen maar de symbolen van wat er in de wereld gebeurt. Ze zijn wel degelijk symbolen van onze houding tegenover de wereld zoals we die nu ook in onze naaste omgeving, in onze directe contacten en relaties ontmoeten. En dan zie je de wereld een beetje anders. Dan ga je begrijpen dat al die veraf liggende problemen waarmee de wereld bezig is eigenlijk voor jou toch steeds weer worden herleid tot je eigen relatie met de directe wereld waarmee je te maken hebt. En dan kom je als vanzelf tot de erkenning dat de denkbeelden dan misschien erg positief of negatief voor je overkomen, maar dat de manieren waarop je ermee werkt een verontschuldiging voor je zijn om de relatie, zoals die tussen jou en de wereld bestaat, niet te accepteren. Dit is een heel voornaam punt.

Als je de relatie die er tussen jou en de wereld bestaat niet kunt accepteren hoe kun je dan innerlijke vrede vinden? Het is krankzinnig genoeg dat mensen overwerkt zijn omdat ze geen werk kunnen vinden. Toch komt dat voor. Komt het dan omdat ze zoveel werken? Neen. Het komt, omdat ze het niet-werkzaam zijn voor zichzelf niet kunnen aanvaarden en gewoon geneigd zijn om werkzaam zijn te verbinden met een bepaalde vorm van beloning. Als ze dat niet zouden doen, dan zou die frustratie niet optreden en zouden ze een mate van evenwicht kunnen vinden.

Zo is het in uw eigen leven ook. U heeft dingen die u mist. Wie mist niet iets? U heeft ook dingen waar u teveel van heeft. Dat heeft ook iedereen. Zegt u niet dat u ze niet heeft, al is het alleen maar van de visite of van de burens. Maar zijn de tekorten wezenlijke tekorten? Met andere woorden: is het tekort iets dat voortkomt uit een feit; b.v. ik heb niet genoeg te eten dus ik verhonger. Of is het tekort eerder

iets van: ja, maar ik meen dat dit beter zou zijn. In het laatste geval zit u fout. Als u innerlijke rust wilt hebben, moet u niet gaan fantaseren over wat veel prettiger en veel beter zou zijn, maar dan moet u gewoon kijken naar hetgeen voor u mogelijk is.

Zo is het ook met de negatieve kant. Natuurlijk, u heeft soms tabak van iets. Dat is tegenwoordig wel prettig met de toenemende accijns op tabak. Als je ergens tabak van hebt, dan kun je dat wel afwijzen, maar het is en blijft een feit. Probeer in de feiten zoals u ze ziet uw eigen weg te kiezen. Maar begin niet steeds weer eisen te stellen, te verwerpen zonder meer. Werk steeds in relatie tot uzelf en vanuit uzelf. Wie op die manier naar de wereld kijkt, zal ontdekken dat ook de geestelijke wereld een beetje anders gaat reageren.

Er zijn mensen die zich erg schuldig voelen en al staat de Aartsengel Michaël in hoogsteigen persoon naast hen, voor hen is het de duivel. Er zijn ook mensen die volkomen tevreden zijn met zichzelf. Als ze dat zijn, dan mogen er tien duivels om hen heen staan, zij zeggen: Zie, ik word ingewijd door een koor van engelen. Het wonderlijke is, dat de visie, dit gevoel in jezelf bepalend is voor je verwachting maar ook voor je directe relatie met de geestelijke wereld.

Iemand, die zich door engelen omringd voelt, kan zich gemakkelijker afstemmen op een lichte sfeer; die kan gemakkelijker krachten uit een lichte sfeer aanvaarden. Iemand, die denkt dat de duivel naast hem staat, al zou hij gestegen zijn tot in de hogste sferen, zal alleen door die instelling het zich onmogelijk maken iets anders dan duister naar zich toe te trekken.

Als je kijkt naar de wereld en je zoekt naar al hetgeen daarin geestelijk goed of kwaad is, dan kun je dat alleen doen in relatie tot jezelf. Hoe meer je zoekt naar hetgeen goed is en steeds probeert het goede elk moment weer te erkennen en te beleven, hoe sterker de krachten van de geest in je werken. Ik kan u de meest vreemde voorbeelden daarvan geven.

Er is een tijd geweest dat als jongens en meisjes bij elkaar kwamen zonder dat dit wettelijk en kerkelijk bezegeld was, dan was dat niet alleen doodzonde maar bovendien een schandaal. Toch is het gebeurd dat een vrouwtje (het was een Scheveningse) een relatie had met een vissersman. Ze waren niet gehuwd en kwam gelukkig niets uit voort. Maar één ding ontwikkelde ze wel: een enorme blijmoedigheid tegenover de wereld. Het vreemde was, dat ze die blijmoedigheid heeft omgezet in genezing. /er

Dat vrouwtje in het oude Scheveningse vissersdorp was in staat om alleen met handoplegging (soms zei ze: als je mij aankijkt) ziekte te verdrijven, mensen beter te maken, mensen blij te maken. Ja, toen het uitkwam dat ze een relatie had, was het natuurlijk afgelopen. Niet omdat zij de gave niet meer had, maar omdat anderen haar gave niet meer wilden accepteren. Maar dat was toch een zaak voor die anderen, niet voor haar.

Kijk, zo moet u de wereld benaderen. U moet de wereld zien als iets waarin het gehele wezen werkzaam kan zijn. En dat betekent ook alle geestelijke kracht die men in zich heeft. Het betekent, dat uw hele voorstellingsvermogen kan worden omgezet in een actief ingrijpen in verschillende sferen en zelfs op aarde. Maar dan moet je wel leven in de erkenning van de feiten omtrent jezelf en omtrent de wereld.

Dan moet je niet proberen de wereld anders te zien. Je moet niet krampachtig bezig zijn om de wereld naar een ideaal beeld om te buigen dat op dit moment niet eens bestaanbaar is. Dan moet je gewoon proberen te reageren op de mogelijkheden die er nu zijn. En dan is het beter om tien keer een klein beetje te verbeteren in de wereld of om meer harmonisch te zijn met de wereld buiten je dan een ideaal te dragen van het

Koninkrijk Gods zonder dat IJē iets doet om het waar te maken.
Daar zullen de mensen ook wel tegen in opstand komen, denk ik.

U heeft medemensen. Met al die medemensen heeft u in zekere mate geestelijke en daarnaast ook stoffelijke contacten. Die kunnen van de meest verschillende en uiteenlopende vormen zijn, maar de relatie, de contacten bestaan. Dan kunt u deze niet zonder meer veranderen; u kunt ze alleen aanvaarden. In de aanvaarding van het bestaande vindt u de kracht om uit een innerlijke rust met het maximum aan geestelijke en andere vermogens waarover u kunt beschikken in de wereld de feiten verder te ontwikkelen en wel in overeenstemming met uw gevoel van juistheid of van positief denken.

Ik heb zoeven al gezegd, dat bepaalde zaken ook geestelijk een rol spelen. Er is nog een punt dat ik dit verband even moet aanroeren.

Rond u is de wereld van het ongeziene: de wereld van geesten en wat er verder kan bestaan. Met die wereld heeft u eveneens contact. Maar dat contact kan nooit op een stoffelijk of stoffelijk vertaalbaar niveau plaatsvinden. Het is er. Aanvaard het zoals het er is en probeer niet het om te zetten in direct stoffelijk kenbare waarden of werkingen. Als u gewoon uw wereld blijft zien zo objectief en zo feitelijk als dat voor u mogelijk is, blijft ingaan op die feiten, dan zullen daardoor ook geestelijk de juiste verhoudingen voor u gemakkelijker beleefbaar zijn en heeft u minder behoefte om ze te omschrijven of uit te drukken en daarmee te vervalsen.

Er zullen ook mensen zijn die zeggen: Jullie vertellen wel mooie verhalen, maar ik vind die innerlijke rust niet.

Dan is mijn antwoord: Als u de innerlijke rust niet vindt, dan bent u ontevreden met uzelf. Dat is natuurlijk een pijnlijk iets, want de meesten zeggen: Ik doe toch erg mijn best. Ja, maar u had meer willen zijn. Probeer nu eens gewoon te zijn wat u bent, niet meer en niet minder. Als u stom bent, wees rustig stom. Maak uzelf geen verwijten. Als u het beste doet wat u kunt met uw stomiteiten, doet u altijd nog meer dan iemand, die grote gaven heeft en ze niet geheel gebruikt.

Probeer u niet ergens in te werken waarin u misschien niet eens past. Tracht die taken te volvoeren waarvoor u geschikt bent. Doe de dingen die voor de hand liggen en doe ze zo goed u kunt. Probeer in uzelf kracht en blijheid te vinden. Maar kracht en blijheid kunt u alleen vinden, indien u daarmee al die golven van duisternis en droefheid, die toch ook op de mens plegen af te komen, baas kunt.

Het is gemakkelijk genoeg dat allemaal te zeggen, maar u moet maar eens zo'n depressieve mens zijn. Een mens die altijd weer in golven van zwarte gedachten en wanhoop baadt. Wees blij als u dat niet bent. Maar bent u dat wel, dan moet u dit onthouden:

Depressiviteit kan een lichamelijke oorzaak hebben. Dus als u het niet zo gemakkelijk baas kunt, een internist kan u misschien een aardig eind op weg helpen. En als dat niet het geval is en uw depressies komen voortdurend op u afstormen, vraag u dan eens af, of u eigenlijk niet veel te hoog grijpt met uw voorstelling van de wereld en uw poging om een relatie met de wereld op te bouwen; of u niet meer wilt dan u kunt, meer wilt zijn dan u bent. Het is natuurlijk niet een directe genezing, maar het is wel degelijk een begin.

Wij moeten om innerlijk rust te vinden steeds meer terugkeren tot de norm van ons bestaan. Dat betekent, dat we moeten komen tot een aanvaarding van onszelf zoals we zijn. Wij moeten vrede hebben met onszelf. O zeker, er lopen knappere mensen rond; knappere koppen, knappere snoeten. Maar wat u bent, wordt daardoor toch niet veranderd? U bent uzelf. Kijk dan vanuit de wereld naar uzelf niet als iemand die kritiek heeft, maar als iemand die vraagt: wat is de functie? Als u vanuit uzelf naar de wereld kijkt, vraag u dan niet af: wat zal de wereld van mij denken?

Vraag u gewoon af: wat kan ik op dit moment doen en zijn in de wereld? Daarmee komt u uw depressies aardig te boven.

Als u soms angst heeft voor de toekomst, ach, alle profetieën hebben de neiging om anders uit te komen, zelfs de onze. Dus al die beelden van de toekomst zijn toch niet betrouwbaar. Je kunt toch beter vandaag leven. Zeker, carpe diem, natuurlijk. Geniet elke dag dat je leeft en zeg tot jezelf: Als ik dood ben, dan zal ik misschien op een andere manier leven. En als ik niet zou leven, dan heb ik er geen last meer van. Als ik wel zal leven en ik heb nu positief geleefd, dan zal ik niet ineens negatief worden. Wees gewoon jezelf. Aanvaard jezelf, maar dan ook de wereld waarin je leeft.

Ik weet het wel, uw wereld zit vol van allerlei problemen: de rijzende lasten, de toenemende verontreiniging van lucht, water en bodem, de voortdurende dreiging van het atoomgevaar. Hebben we nog meer pessimistische zaken?

De verkiezingen staan weer voor de deur, ook weer zo'n ramp. Daar kunt u zich natuurlijk ontzettend druk over maken, maar wat gaat u het eigenlijk aan? U leeft vandaag. Of de bodem, de lucht, het water verontreinigd zijn of niet u leeft vandaag. Als u daarmee in contact komt, dan kunt u er misschien iets aan doen. Het heeft geen zin erover te dubben wat anderen misschien zouden moeten doen, want ze doen toch iets anders. Reageer dan op de zaken die u kunt beheersen.

Als u naar de wereld kijkt, ziet u nooit de binnenkant, altijd de buitenkant. Onthoud dat! Een appel kan er prachtig uitzien, maar ze kan wormsteking zijn, smakeloos, zelfs rot van binnen. Dat kunt u aan de buitenkant niet zien.

Als u naar de wereld kijkt, kunt u de kwaliteiten niet aan de hand van het uiterlijk beoordelen. Waarom zou u dan doen alsof? Leer leven met uw onzekerheden, niet met uw zekerheden. Wie weet dat de hele wereld voortdurend onzeker is, dat alles anders kan zijn, bedriegelijk kan zijn desnoods, die zal beter leven omdat hij reageert op feiten zoals ze voor hem bestaan en niet op veronderstellingen.

De hele wereld gaat een enorm aantal omwentelingen tegemoet. Nu moet u niet onmiddellijk negatief gaan denken. De dingen gaan veranderen. Als een kind opgroeit tot een volwassene, dan verandert hij en toch blijft hij dezelfde persoon.

De wereld rond u gaat veranderen. Er zullen invloeden komen waarvan u zegt: Mijn hemel, dat heb ik nooit geweten, dat heb ik nooit gedacht. Hoe is dat mogelijk! Maar het is en het blijft dezelfde wereld, hetzelfde leven en het blijft dezelfde eisen stellen. Als u daarmee rekening wilt houden, dan zult u leren om steeds meer bij de dag, bij het uur te leven.

U zult leren uw problemen te zien zoals ze zijn; niet als vaste waarden maar als niet geheel te overziene veranderlijkheden. En dan zult u achter het geheel (dat kan erg belangrijk zijn voor uw innerlijke rust) langzaam maar zeker toch een vaste lijn zien. U zult ontdekken dat, al is het misschien voor u voorbestemd dat er een vaste gerichtheid is, die gerichtheid zich voor u zal weerkaatsen in de gehele wereld. En dan is de toekomst iets wat in het heden mede bevat is. U gaat dan steeds meer begrijpen dat u vandaag morgen vormt. Dan gaat u steeds meer begrijpen dat hij, die morgen probeert te vormen, vandaag tekortschiet. Dan ziet u alles in de wereld anders. Dan ziet u die ene drijvende kracht, die lijn buiten de tijd waartoe u behoort, die ene straal die uw bewustwording, uw oriëntatie mede uitmaakt en vandaaruit reageert u dan.

Als je je wereld juist ziet, kun je jezelf gemakkelijker aanvaarden. Als je je wereld en jezelf aanvaardt, vind je innerlijk een vrede, een veerkracht en vaak een geestelijk begrip en een energie waardoor je in

staat bent te beantwoorden aan het bestaan zonder ooit te betreuren dat je leeft, zonder ooit te wensen dat je langer zoudt leven. Als je zo kunt leven elke dag, dan heb je de innerlijke vrede gevonden.

Ik heb geprobeerd om aanvullend, ten dele zelfs herhalend vast te leggen wat belangrijk is, als u zoekt naar innerlijke rust, innerlijke vrede. Geloof mij, u heeft ze nodig in deze tijd.

Zeg nu niet: dat was een vervelend verhaal. Of: dat weet ik nu wel. Vraag u af wat u ermee kunt doen. Heus, in de komende jaren zal de mens, die innerlijk vrede kent, er beter aan toe zijn dan ieder ander. Elke mens, die zichzelf aanvaardt zoals hij is met al zijn gebreken, al zijn deugden en de wereld zoals die is met al haar gebreken en deugden, die zal juister handelen, die zal gelukkiger leven en sneller bewust worden.

DE MAGISCHE TRANCE.

Deze keer zal ik iets vertellen uit het oude Tibet.

Een monnik zit op een berg. Hij kijkt naar de lucht, naar de wolken die voorbij drijven en voortdurend herhalen zijn lippen hetzelfde: om mani padme hum, om mani padme hum. Zo dreunt en davert het door. Langzaam maar zeker schijnt het hem toe alsof hij zelf meedrijft met de wolken. Er is niets meer dat hem beroert en hij heeft vergeten dat hij een lichaam heeft. Hij heeft door de voortdurende herhaling, door het steeds mompelen van hetzelfde gebed, dezelfde formule zichzelf vervreemd van de wereld waarin hij leeft.

Dan kijkt hij naar beneden en ziet de wereld onder zich liggen. Hij ziet de hoogvlakten. Hij ziet de dalen, de mensen, de dorpen die in de dalen liggen. Hij ziet een karavaan die tegen de wind voortploetert. Tegen zichzelf zegt hij: Dat is Gods werk.

Voor een ogenblik voelt hij hoe de yak zich voelt die daar voortzwoegt met zijn lasten. Eventjes proeft hij van de gedachten van een koopman die niet aan winst denkt, maar aan iemand anders. Hij voelt even de rust of de onrust die uit een dorp straalt. Voor een ogenblik weet hij zelfs dat de wind zal aanwakkeren. En dan langzaam, heel langzaam keren zijn ogen weer terug en ze zien weer de wolken. Hij zit weer op zijn berg en zegt: God is groot. De rust, de vrede is het kenmerk van hen die alles hebben achtergelaten.

Dit is geen verhaal. Het is eerder een weergave van zaken die nog niet zo lang geleden regelmatig gebeurden.

Denk niet dat dat alleen bij de Lama's voorkomt. Bij de christenen kennen wij het ook, vooral bij de katholieken. Ik weet niet, of u wel eens een Rozenhoedje heeft horen bidden. Dat dreunt ook op zo'n zelfde manier voort. Als je je dan verveeld erbij neerlegt, dan doen alleen de knieën pijn en hoop je dat het gauw afgelopen is. Maar als je er helemaal in opgaat, zoals dat bij sommige nonnen en paters wel gebeurt, dan komt er een ogenblik, dat je door de dreun en het drenzen van de woorden en door de steeds zich herhalende formule wordt weggedragen en je voor een ogenblik in een vrijere wereld staat. Alleen, in het christendom lijkt mij dat nogal eens toeval te zijn, ofschoon bepaalde praktijken van de Orde van Ignatius inderdaad gericht zijn op het bereiken van een soort trance-toestand. De boeddhistische Lama's hebben daar eigenlijk een vak van gemaakt.

Zij hebben zich technieken eigen gemaakt waarmee ze in staat zijn om niet alleen de verwijdering van de wereld te bereiken, maar ook om op een bepaalde wijze contact te krijgen met allerlei krachten die om hen heen zijn.

Het is natuurlijk moeilijk te begrijpen hoe dat gaat. De westerling begrijpt dat niet zo gemakkelijk. Waarom zou iemand die in opleiding is in de nacht naar buiten gaan? De nacht waarin volgens het geloof de demonen vrij rondwaren om dan de demonen uit te nodigen hem te verscheuren en te nuttigen? Dat klinkt als onzin. Maar het betekent alleen: afstand doen van het leven als waarde op zichzelf. De hele lamaïstische techniek is erop gebaseerd dat je je gaat één voelen met iets dat anders en meer is dan jezelf.

Er zijn natuurlijk ook monniken die dat nooit halen. Er zijn mensen die willen vliegen. Zij laten zich inmetzelen en zitten een tijdlang op en neer te wippen op een met leer bekleed bankje tot zij ze zelf zien vliegen. Dan komen ze naar buiten en zeggen dat ze kunnen vliegen. Wat dat betreft, kunnen ze beter opvliegen, want ze kunnen niets.

Er zijn ook monniken, die zich helemaal afsluiten van alle leven, die jarenlang in een celletje in het donker zitten om helemaal niet gestoord te worden. En dan zegt de westerse wereld dat ze gek zijn. Zij zijn niet gek, maar ze zijn wel meester van zichzelf. Dat is weer iets wat de westerling niet helemaal begrijpt.

Juist als je daar zo zit, ongestoord, door niets afgeleid, ben je in staat om je geest uit te zenden over de wereld. Dan leer je te zien met geestelijke ogen. "Wie met geestelijke ogen ziet," zo zegt de Lama, "die ziet de werkelijkheid. De mens ziet alleen de illusie." Daar is iets voor te zeggen. Toch zijn dergelijke dingen op zichzelf voor de westerling natuurlijk niet belangrijk.

O, ik weet het wel, ook u zou graag ergens op een rots staan, roepen tot de wolken en zeggen: Op deze akker zal regen vallen en op die niet. Iets wat gedaan werd in het verleden. Er zijn zelfs nu nog mensen die dat kunnen. In Nederland zou je daar last van krijgen. De boeren zouden om regen schreeuwen, de stedelingen om zon. Wat krijg je dan? Dan wordt het donderen.

Er zijn andere dingen in diezelfde lamaïstische technieken die voor ons wel degelijk de moeite waard zijn.

Zij kennen de z.g. meditatie van het voortgaan. Wij zouden zeggen van de continuïteit.

Je beseft dat er elke seconde iets verandert en dat toch alles hetzelfde blijft. Wie zo mediteert, komt tot een mate van onverschilligheid voor uiterlijke waarden. Hij gaat het bestaan hoger stellen dan de vorm ervan. Dat kan een heel belangrijke bereiking zijn, ook voor een westerling.

Zij gebruiken ontspanningstechnieken, zeker. Die ontspanningstechnieken zijn vanuit westers standpunt vaak een beetje vreemd of zinloos. Waarom zou je b.v. blijven zitten en tellen tot 144, dan opspringen drie keer hoog in de lucht, daarop drie keer wervelen, dan een keer het plein rond lopen om dan weer terug te keren en in dezelfde meditatiehouding te gaan zitten. Maar de zin ervan zoudt u misschien wel kunnen imiteren.

Er zijn ogenblikken dat het lichaam automatisch kan handelen, terwijl de geest andere waarden ontvangt. U kent dat ook wel. Denk aan de chauffeur in een auto die eigenlijk instinctief reageert en allerlei schakelingen uitvoert en ondertussen misschien zit te praten over de prijs van de aardappelen. Maar al zal de Tibetaan niet direct de prijs van de aardappelen belangrijk vinden, wat hij doet betekent wel dat hij een deel van zichzelf vrijmaakt.

Als u leert om bepaalde zaken als een gewoonte te doen, ook dingen die tot uw dagelijkse taak behoren, en daarbij steeds zoveel mogelijk dezelfde grepen in dezelfde volgorde verricht, dan zult u merken dat u er niet bij hoeft te denken. Dat betekent, dat u zich geestelijk op iets anders kunt afstemmen zonder dat u daardoor in uw stoffelijke taak ook maar enige moeilijkheid ervaart. Dat is iets wat wel de moeite waard is.

Er zijn zoveel dingen in je leven waar je eigenlijk wel bij moet denken, zo heb je dat geleerd, maar die tijdrovend zijn, die een voortdurende storing zijn bij alles wat je doet. Als je nu leert om die dingen als een gewoonte, dus als een maat te volbrengen, dan kun je openstaan voor andere zaken.

Nu is er iets wonderlijks bij wat de Lama's heschouwen als de inspiratie of ook wel de verlichting. Als ze namelijk een tijd zo bezig zijn, dan ontstaan er denkbeelden, soms zelfs visioenen, die direct betrekking hebben op het klooster en wat daar zou moeten gebeuren.

De westerling denkt natuurlijk: dan zien ze ineens de Boddhisattva's of ze ontvangen de hoogste lering. Maar soms komt het erop neer dat ze ineens opspringen en tegen een broeder zeggen: Denk erom dat je het vuur opstookt, want het staat op het punt van uitgaan. Met andere woorden: de resultaten hebben ook betrekking op de eigen wereld.

Stel u nu eens voor dat u datzelfde zoudt kunnen doen; dat u dat automatische bij alle taken die zich steeds weer herhalen leert gebruiken. Dan blijft een deel van uw bewustzijn openstaan zowel voor geestelijke signalen als ook voor erkenningen waar u anders door uw taakgebondenheid aan voorbij zoudt gaan.

U bent ergens mee bezig en u voelt: dit is fout. Dus u stopt, u corrigeert en gaat dan verder. U zit gewoon schrijfwerk, rekenwerk of iets anders te doen en opeens maakt u een aantekening, want de uitkomst heeft een bepaalde eigenaardigheid en die moet u later nagaan.

Zelfs in het huishouden gaat het zo. Terwijl je druk bezig bent om automatisch te strijken ontstaat in je hoofd opeens het boodschappenlijstje van dingen die je anders vergeten zoudt hebben. Dit klinkt erg werelds, een beetje laag, maar het betekent wel dat je op die manier een harmonisch aspect voor jezelf waarmaakt.

Het onderbewustzijn gaat volledig meewerken; normaal schakel je dat voor driekwart uit. De geestelijke waarden, wijsheden en invloeden die je anders maar met 1 à 2 % sterkte ontvangt, ontvang je nu op 25 à 30 % sterkte. Met andere woorden: geestelijke waarden dringen sneller en vollediger in het bewustzijn door. Dan is een dergelijke schijnbaar dwaze techniek van het scheppen van automatismen dus wel degelijk nuttig, mits de instelling daarbij de juiste is.

In bepaalde scholen (ik doel hier vooral op de geestelijke en niet op de magische scholen) bestaat voor die manier van instelling de volgende omschrijving:

"Terwijl het lichaam zijn ritme herhaalt, zweeft de geest wachtend. Zij wil niet, zij denkt niet, zij doet niet, zij ontvangt.

En door haar ontvangen wordt zij rijk."

Dat is typerend, zeker voor het lamaïstisch denken. In de schijnbare daadloosheid het automatisme. Waar dit niet meer bij betrokken is, kan in het "ik" de hoogste waarden ontstaan, als dat "ik" maar niet op zoek gaat. Daarom zijn er ook heel veel van die meditatietechnieken die men indertijd in Tibet heeft ontwikkeld. Technieken die de westerling niet aanspreken, want het lijkt toch zo stom om je eigen bewustzijn uit te blussen. Daar komt het dan volgens de westerling op neer. In wezen is dat helemaal niet zo. Je leert ontvangen. Ontvangen kunnen we altijd nog veel beter dan uitzenden. De beelden die we uitzenden zijn de beelden van een waanwereld. Maar de beelden die we ontvangen zijn beelden van een werkelijkheid.

In de magische school denkt men weer iets anders. Daar zegt men eveneens: Leer het automatisme. Leer je leegmaken a.h.w., terwijl het lichaam voortgaat met werken of handelen. Maar, zegt men, die leegte gebruik je dan om delen van jezelf buiten je te plaatsen en op te bouwen.

Inderdaad is er een discipline waardoor je zelfs leert en probeert om langzamerhand een geest naast je op te bouwen. Die kun je dan een tijd als bediende gebruiken. Daarna moet je met heel veel moeite die gestalte stukje bij beetje weer afbreken, anders wordt hij je de baas. Nu kan ik wel begrijpen dat bij het gebrek aan personeel dat vooral in huishoudelijke kringen heerst u voor een dergelijke entiteit veel zoudt voelen. Maar de westerling weet nl. één ding niet: dat je een deel van jezelf losmaakt van jezelf. Maar je wordt dan ook beheerst door dat deel van jezelf dat je buiten je hebt geplaatst. Het is niet erg verstandig om delen van je "ik" buiten je te projecteren. Toch kent die magische school één bepaalde discipline die volgens mij in het westen ook erg bruikbaar is:

Wanneer ik, zo zegt men daar, in mij de kracht besef (de kracht wordt dan genoemd; voor u geldt alleen maar besef, de aanwezigheid van kracht) en ik bouw een beeld op waar ik mijn kracht op richt, dan zal de kracht werken in al wat gelijk is aan de in mij opgebouwde voorstelling.

Dat is eigenlijk een zuiver magisch principe. Er waren heel veel magiërs in Tibet. Voor ons betekent het: Als wij ons bewust worden dat er bepaalde lichtende krachten bestaan, dan kunnen we die krachten ook richten op personen en zelfs op voorwerpen of voorvallen die voor ons van belang kunnen zijn en die we daardoor positief maken of die we misschien willen genezen.

Nu kun je nooit iemand genezen van zijn eigen lot. Dit is een lamaïstisch gezegde. Ook dat is iets waar een westerling over na zal moeten denken. Je kunt een mens alleen genezen van die dingen welke niet behoren tot zijn noodlot.

Wat is dat noodlot? Noodlot zijn de kwaliteiten die uit jezelf voortkomen, die je vanuit jezelf aan jezelf steeds weer zal manifesteren. Als je dat doet, dan is er niemand die daaraan iets kan veranderen. Misschien heeft u hoofdpijn en kan iemand dat genezen. Ja, maar dan heeft u daarna onmiddellijk kiespijn of buikpijn. Dan verplaatst u misschien het effect van de houding, maar u kunt de houding zelf niet veranderen en daarmee ook de kwaal niet genezen. Dat moet u goed onthouden. U kunt wel de positieve kracht geven aan al datgene waarin u de mogelijkheid tot een positiever verandering aanvoelt.

Wat is er voor de innerlijke rust verder nog te doen? Misschien wel leren jezelf te zien als onbelangrijk.

In de training van de z.g. 'lopers', de gelumpas, bestaat er één discipline die ik u in dit verband nog zou willen voorleggen. Om een zeer lange tijd te kunnen lopen met zeer grote snelheid moet je niet beseffen dat je loopt. Wie het optimale wil bereiken geestelijk of anderszins, moet beginnen met het beeld van zichzelf in zich te doven. Als je dat westers vertaalt, dan betekent het: Als je je bezighoudt met andere zaken, denk niet aan jezelf. Laat datgene wat moet gebeuren, of wat moet zijn of waarmee je contact wilt hebben in je groeien. Laat het sterk worden in je en vergeet wie je bent.

Als een mens met God wil spreken (hoeveel westerlingen hebben dat al niet geprobeerd), dan zijn er heel veel mensen die zeggen: Heer, hier ben ik. En daarmee hebben ze eigenlijk het contact al bijna onmogelijk gemaakt. Het is namelijk: Heer, hier zijt Gij. Wanneer ik de aanwezigheid van God voel, dan behoef ik niet te weten wie ik ben. Dan werkt God wel in en door mij en merk ik later wel wat Hij heeft

gedaan.

Wanneer ik wil opgaan in de tijdloosheid, in Nirwana, dan is het niet belangrijk dat ik weet wie ik ben. Dan is het belangrijk dat ik de krachten van het niet-zijnde Zijn onderga en daaruit eventueel weer krachten of denkbeelden mee terugbreng.

Je kunt bij alle geestelijke oefeningen, zeker uit het lamaïstisch denken, voorop stellen dat het niet het "ik" is dat belangrijk is, maar het andere. Door het andere belangrijk te maken ervaart het "ik" het wezen van het andere. Dat is filosofisch gezien misschien een beetje dwaas. Je moet toch bewust beginnen. Dan de andere kant kun je vaak een som gemakkelijker oplossen als je de uitkomst kent. Wat je doet in het lamaïstische denken is de uitkomst in je laten ontstaan en dan de som erbij berekenen. Dan past de som altijd bij wat er gaat komen.

Er bestaat zelfs een soort aparte horoscopie die eveneens in Tibet werd beoefend en die afwijkt van de hindoe manier van horoscoop trekken. Ook hier geldt dat men weliswaar uitgaat van de gegevens die men heeft, maar dat de horoscoop eerst op eigenschap wordt bepaald. Later worden de planeten in gevoegd zoals ze behoren te staan volgens de eigenschap. Dan kijk je pas hoe dit met de werkelijke stand van de planeten in de tijd ligt. Dus met een soort efemeride gaat men na op welk ogenblik die toestand optreedt. Dan kun je precies zeggen wanneer je iets moet doen. Want wanneer je iets doet, dan betekent dat een bepaalde toestand van jezelf die wordt aan gevoeld. De sterren moeten dan zo staan om het aan gevoelde waar te maken. Op dat ogenblik staan de sterren zo en dan kan het gesteld worden waargemaakt en anders niet.

Het is misschien een wat dwaze manier van denken, alweer vanuit het standpunt van de westerse astroloog. Maar als je je zelf voor een ogenblik vergeet, heb je dan niet de grootste innerlijke rust? De innerlijke rust is in dat geval gelijktijdig een harmonie met een werkelijkheid die je niet kunt beseffen. Die harmonie dan later in je te laten ontstaan als een beeld en vanuit dat beeld terugredeneren naar de wereld en naar de tijd dat is een methodiek, die vooral bij de meer ingewijden tot fantastische gevolgen heeft gevoerd.

Nu kunt u dat misschien niet zo precies doen, maar u kunt wel de oefening doen.

Stel u in op het niet-zijn. Mijn lichaam werkt, maar ik ben er niet bij. Ik leef en God leeft. Ongetwijfeld, maar die dingen zeggen mij niets. Ik probeer gewoon te drijven in een lichtend halfduister. Ik laat het gewoon op mij af komen en wat er dan met mij gebeurt, behoef ik niet te vertalen, maar dat zal in mij (in het lichaam, dus in de hersenen) datgene doen ontstaan wat ik nodig heb. Dat beeld moet ik vergelijken met de werkelijkheid om mij heen en ik weet hoe ik moet leven en streven. Ik heb dan tevens de kracht in mij om dat met innerlijke vrede en zekerheid te doen.

Er zijn zoveel van die vreemde dingen bij de Lama's en al die ingewijden. Een westerling begrijpt dat niet. Er is een bekend verhaal van een zeer hoge kluizenaar, die geestelijk bijna als een soort boeddha werd beschouwd.

Hij kwam eens in het dal en de eerste de beste meid die hij tegenkwam pakte hij en verkrachtte haar. Iedereen riep toen uit: Wat is die man slecht!

Hij zei: Ik ben niet slecht, maar mijn collega is net overleden. Hij wilde direct incarneren en om te voorkomen dat hij dat in een dier zou doen, heb ik een andere mogelijkheid geschapen.

Een westerling zit dan met zijn ogen te knipperen. Maar zo denken die mensen. Nu wil ik u alleen maar dit zeggen: Vanuit het standpunt van die ingewijde, inclusief de kennis die hij bezat, was hetgeen hij deed het enig juiste, ook als het menselijk niet aanvaardbaar was.

Wanneer je komt te staan in de eenheid waarbij het "ik" zelf niet meer op de voorgrond treedt, dan spelen de wezenlijke noden en behoeften die in de werkelijkheid bestaan een hoofdrol. En omdat je weet dat dat zo is, kun je je niet getroffen gevoelen door hetgeen er gebeurt of door de gevolgen die het eventueel zou hebben. Dan weet je dat het goed is.

De Lama die werkelijk hoog is, is iemand die weet dat het goed is. Misschien is dat een les die het westen eruit kan trekken. Als we niet weten waarheen te gaan, dan moeten we niet gaan redeneren, maar we moeten proberen los te komen van onszelf en van de wereld zoals wij die zien om aan te voelen wat goed is. Laat ons dan doen wat goed is en we zullen zien dat de werkelijkheid, ongeacht de protesten misschien van degenen die het minder goed weten, ons antwoordt met de beste gevolgen, met de beste ervaringen, met het licht dat we - gezien onze toestand met hetgeen in de wereld voor ons belangrijk is - nodig hebben.

x Die hoge Lama waarover u sprak, moet toch een jarenlange opleiding hebben gehad. U vertelt conclusies die zij daar allemaal wel zien, maar dat hebben ze gezien na een enorme discipline waar je als toehoorder nog lang niet aan toe bent.

- Neen. En daarom heb ik u ook niet verteld wat u moet doen in zo'n geval. Ik heb u dus ook niet de raad gegeven om naar buiten te snellen etc. Ik heb u alleen willen zeggen dat in het lamaïstisch denken de werkelijkheid anders is dan de wereld. En dat het deelhebben aan die werkelijkheid je de kans geeft om juist te reageren in de menselijke wereld.

Nu ben ik het met u eens dat die Lama een heel lange scholing heeft doorgemaakt en dat u die niet heeft. Maar als u probeert (ik heb daarvoor enkele technieken zelfs gegeven) om u een beetje los te maken van het beeld van uzelf en van de wereld, dan zit u toch in een relatie met diezelfde werkelijkheid. U zult die niet precies zo kunnen interpreteren als de ingewijde. Maar u krijgt wel degelijk de juiste begrippen. Dat wil zeggen, dat uw wezen reageert volgens de werkelijkheid en niet volgens de menselijke voorstellingswereld.

Als je de innerlijke vrede zoekt en dat was, meen ik, de topic waar deze tweede onderwerpen aan moeten beantwoorden, dan is juist die innerlijke zekerheid een zeer belangrijk iets. En als je dan nog niet ziet hoe het precies moet gebeuren, nu ja, daar kun je overheen komen, maar dan heb je in ieder geval de innerlijke zekerheid. Ik geloof, dat die zekerheid een van de belangrijkste dingen is die er kan bestaan. Want wie de zekerheid van het werkelijke in zichzelf ervaart, kan niet meer door de schijn-ontwikkeling en schijn-verandering rond hem zo worden beïnvloed dat hij daardoor het wezenlijke over het hoofd ziet.

x Komen deze technieken die in Tibet worden beoefend een beetje overeen met de indiaanse technieken (Carlos Castaneda)?

- Niet helemaal. Ongetwijfeld zijn er bij al die technieken wel overeenkomsten, alleen is de benaderingswijze wel een heel andere. Bij herlezing zult u dat, als u de onderwerpen naast elkaar legt, ook wel kunnen herkennen. Dan gaat het er dus niet om dat u de ene techniek wel en de andere niet hanteert, maar dat u begrijpt wat die technieken zijn en probeert de juiste techniek voor uzelf te ontwikkelen. Ze zeggen wel eens: Alle wegen leiden naar Rome. Als dat waar is, geeft het dan veel welke weg u kiest? Zo moet u het hier ook zien. De waarheid is één. Er zijn veel verschillende benaderingen, technieken en denk-

wijzen, maar ze brengen ons alle tot een en dezelfde werkelijkheid.

Ik spreek de hoop uit dat hetgeen ik in dit tweede deel naar voren bracht voor u reden moge zijn uw eigen wijze van denken en handelen eens nader te bezien, al is het alleen maar om de vraag op te lossen, of u leeft met de uiterlijkheden van de schijn of dat u probeert te leven uit de kracht van de werkelijkheid.

-- :-

VERTROUWEN.

Vertrouwen is iets wat je moet hebben in jezelf. Want als je geen vertrouwen hebt in jezelf, durf je een ander niet te vertrouwen, zelfs al doe je alsof. Pas als je door het vertrouwen in jezelf weet, dat je zelfs de ontrouw van anderen aan zult kunnen, stel je geen eisen meer aan de wereld en kun je daardoor in de wereld steeds meer al datgene bereiken wat de moeite waard is.

Vertrouwen is iets wat je diep in jezelf moet bezitten ten aanzien van God of de geestelijke kracht of datgene waarover je nadenkt. Want als je denkt dat er misschien een God is en dat je daarom beter niet kunt zondigen, dan kun je beter de zonde nu maar wel begaan, dan heb je tenminste iets gehad.

Je moet heel goed begrijpen dat je in jezelf een kracht moet vinden waarin je zodanig leert vertrouwen dat je daaruit alles put wat je nodig hebt; dat je je mogelijkheden a.h.w. verduizendvoudigd door dat vertrouwen in de kracht die je in jezelf erkent. Als je dat niet kunt, spreek dan maar niet over God en over het ingrijpen van de hoogste Machten, want dan bestaat dat voor jou niet eens.

Leef met vertrouwen in de kracht die in je woont. Heb zelfvertrouwen. Zie jezelf zoals je bent.

Erken, dat je tekortkomingen hebt, maar vertrouw erop dat je ondanks een zinrijk leven leidt, dat je iets doet wat de moeite waard is, dat je iets bent wat voor anderen betekenis heeft.

Met dat vertrouwen vind je langzaam maar zeker steeds meer waarheden. Waar de waarheid in je begint te rijzen, daar komt niet alleen de zekerheid, het vertrouwen in de zinrijkheid van het bestaan, maar daar komt ook de erkenning van de grootsheid, die ondanks alles zelfs in het meest nietige leven geborgen is. Daarop kunt u vertrouwen.

:- :- :-

SLEUTELS

COSMISCHE LERINGEN

meditatie ontvangen en uitgegeven
door de „Orde der Verdraagzamen”
te 's-Gravenhage

M A A N D B L A D.
(10 nrs per jaar)

I N H O U D.

FEBRUARI 1981.

26e jaargang.
Nummer 5.

DE VERNIEUWING IN DEZE TIJD

De waan van de wanhoop

CI blz. 55

Ik zie, ik zie .....

CI " 61

Wisselvalligheden

CI " 66

HET VINDEN VAN INNERLIJKE RUST

Anders : kijken
(wereldschouwen)

CII " 57

Tibetaanse technieken

CII " 64

Geluid

CII " 68

Overname uit „SLEUTELS” slechts toegestaan na
schriftelijke toestemming van het bestuur der „O.D.V.”

DE VERNIEUWING IN DEZE TIJD

HOOFDSTUK V.

DE WAAN VAN DE WANHOOP.

Bij de beschouwing van de vernieuwing, zoals die zich geestelijk en anderszins afspeelt, valt op dat steeds meer mensen gedesoriënteerd zijn. Zij weten niet meer welke richting zij uit moeten gaan en ook geestelijk grijpen zij naar elk redmiddel dat zich voordoet. Er worden kwakzalversmiddelen op de markt gebracht onder de naam van goeroe, meester zus en meester zo. Ook Jezus heeft weer een aantal nieuwe volgelingsgroepen gekregen die allen in feite niets anders doen dan proberen een zekere mate van welbehagen te scheppen in de wereld waarin het zo moeilijk is om je eigen richting te bepalen.

Toch is er geen werkelijke reden tot wanhoop. Als we kijken naar alles wat er gebeurt, dan moeten we eerlijk zijn en zeggen: Er is alleen sprake van een terugkeer tot het normale.

Een groot gedeelte van de wereld heeft geleefd in een situatie die niet meer normaal is te noemen. Ook geestelijk gezien hebben de mensen steeds eisen en vragen gesteld en zichzelf tot arbiter opgeworpen ten aanzien van de kosmos, de Schepper en al wat daar bij te pas komt. Het is duidelijk dat dat niet kan.

Voor elke mens en wat dat betreft voor elke geest moet er een eigen innerlijke relatie bestaan ten aanzien van de Schepper. Dat hoeft niet te worden uitgedrukt in een godsdienst of een bepaalde wereldbeschouwing, maar het moet er toch wel zijn. Op het ogenblik dat je die God in jezelf op de achtergrond schuift en op de voorgrond gaat schuiven wat je zelf vindt, wat je denkt en je eigen vragen, je problemen gaat uitstellen, dan wijkt het beeld van de God steeds verder af. Je hebt dus steeds minder contact met het onbekende. Gelijktijdig voel je je door dat onbekende meer bedreigd. Het is zoiets als de duistere trip van een LSD-gebruiker.

Dan kijk je naar de wereld. De wereld heeft de laatste tijd een welvaart opgebouwd waarvan men misschien meende dat die reëel was. Ik zou hier kunnen wijzen op hetgeen de Orde daarover in de jaren 60 reeds heeft gezegd, maar het is misschien voldoende te volstaan met het volgende:

Een groeiende economie kan alleen daar bestaan waar een toenemende afzet is. Op het ogenblik echter, dat toenemende afzet alleen gaat ten koste van de kwaliteit, krijgt men verspilling. Waar verspilling is, komt een tekort. Datzelfde geldt ook voor een staat.

Indien een staat alleen datgene uitgeeft wat werkelijk noodzakelijk is, dan is de staat voor de mensen een heel nuttig organisme. Maar op het ogenblik, dat de staat eigenlijk alle zorg voor het leven van de wieg tot het graf aan zich probeert te trekken, komt er een moment dat ze zozeer beslag legt op alles wat werkelijk wordt verdiend dat je niet meer kunt

volstaan met het werkelijke bedrag van het inkomen. Je krijgt dan de z.g. ~~deficiet-financiering~~. Dat kan voor een jaar best een keer zijn, maar dat kan niet voor tien of voor twintig jaar worden tegepast. Dan worden de tekorten zo groot dat je moet kiezen: je kunt devalueren of je hebt inflatie. In beide gevallen betekent het in wezen een diefstal van allen die op welke wijze dan ook de muntwaarde bezitten. Dus als u een bankrekening hebt of tegoeden heeft uitstaan, dan krijgt u minder dan u toekomt. Dat betekent dat de mogelijkheden kleiner worden.

Maar als je gewend bent aan de welvaart en je meent dat dat je werkelijkheid is, dan stel je je eisen. En als de wereld tot nu toe altijd aan je eisen tegemoet is gekomen, als je maar hard genoeg schreeuwde, dan schreeuw je net zo hard tegen God. Alleen, God is geen minister-president. Hij doet niet aan politiek. Hij hoeft niet te luisteren. Hij doet het ook niet. Niet als je zo komt. Daar ontstaat er eigenlijk een soort illusie dat er reden is tot wanhopen. Is die reden er werkelijk?

Als wij andere vernieuwingsperioden beschouwen (we kunnen denken aan b.v. de tijd van het Romeinse Rijk in ongeveer 200 na Chr.), dan zien we soortgelijke verschijnselen. Een zelfoverschatting die grandioos is, maar gelijktijdig daardoor niet meer in staat te zijn slagvaardig op te treden tegen gevaren. Je kunt je niet meer aanpassen aan hetgeen er verkeerd gaat. Daardoor gaat dan zo'n rijk te gronde. Wanneer echter het rijk te gronde gaat, nemen anderen de erfenis over. Geestelijk gezien gaat er in wezen niets verloren.

Griekenland was allang gereduceerd tot een arm staatje dat zelfs als kolonie niet al teveel meer had in te brengen, toen nog de gedachten van de Griekse wijsgeren de hele bekende wereld rond de Middellandse Zee in feite beheersten. Als je je dat gaat realiseren, dan is er geen reden om te wanhopen.

In een vernieuwingsperiode moeten wij er vrede mee hebben dat de oude gevestigde waarden verdwijnen. En als die oude gevestigde waarden nu toevallig zaken zijn waarop wij hebben vertrouwd, dan moeten wij verstandig zijn en er niet meer op vertrouwen. Als wij dat wel doen, dan komen we in die wanhoopssfeer terecht omdat we dan niet meer weten wat we moeten doen. Als wij er rekening mee houden dat alles kan falen, dan is het niet erg.

Als ik denk aan de wijze waarop mensen plegen te reageren, dan wordt al heel gauw duidelijk, dat altijd weer de mens heeft geprobeerd om het oude, zijn beeld van zijn eigen machten en rechten en al wat meer is te behouden ten koste van alles en dat waar hij dat niet kon krijgen op een redelijke manier hij het op een onredelijke manier heeft gezocht.

Er zijn machthebbers genoeg geweest die in moeilijkheden gekomen binnenlands een oorlog zijn begonnen alleen om door die oorlog een eenheid te scheppen in het volk en gelijktijdig de mogelijkheid te krijgen om hun voornaamste tegenstander ofwel aan het front, danwel elders te laten sneuvelen. Denkt u niet dat het iets nieuws is. Dat heeft zelfs David al gedaan. Hij zond Uriah naar het front, omdat hij in de weg stond. Het is dus allemaal eigenlijk oude en gesneden koek. Laten wij dan kijken naar de werkelijkheid zoals ze nu voor ons ligt.

Wij zien in deze tijd ontzettend veel vernieuwingen optreden. Ik denk niet alleen aan de chip, maar ook aan een nieuwe benadering van het geestelijke leven, van het innerlijk denken. Een ontwikkeling van kosmisch gevoel bij heel veel mensen waarover je honderd jaar geleden niet eens kon denken laatstaan dat de mensen dat konden beleven. Er zijn wel degelijk al heel veel positieve dingen gebeurd en de ontwik-

keling gaat in positieve zin nog steeds verder. Maar als we de uiterlijke vormen blijven zien als bepalend, als wij onze pseudo-rechten zien als bepalend en niet datgene wat we zelf zijn, zelf beleven of zelf tot stand brengen, ja dat is natuurlijk een reden tot wanhopen. Degenen die zo denken, zijn geneigd om de wanhoop te prediken.

In de komende periode zult u dat waarschijnlijk nog op vele verschillende gebieden moeten constateren. Degenen die zien dat zij hun macht niet meer kunnen handhaven, degenen die zien dat zij hun rechten (die ze eigenlijk niet verdienen) niet meer kunnen vasthouden, zullen schreeuwen en uitroepen dat de wereld ten onder gaat. Het einde der tijden is gekomen en dat de gehele regering moet worden afgeslacht en dat je beter maar meteen alles in puin moet gooien. Dat is nu eenmaal zo. Maar realiseer je dat dit het afrekenen is met oude vormen. Het klinkt krankzinnig, ik weet het, maar zo is het.

Iedereen kijkt naar de problemen van deze tijd, naar de toch nog toenemende ontkerstening ondanks de intensifiëring van het geloof. De praktijk die zo laag is dat je een put moet graven om erbij te komen, terwijl de idealen, vooral naar buiten toe, zo hoog, zo edel worden verkondigd dat ze wel uit de hemel schijnen te komen. Het lijkt gek, maar dat is het niet.

De wanhoop is een waantoestand. Ze is de ontkenning van de mens met zijn inhoud en zijn eigen mogelijkheden en zijn eigen ontwikkelingen. Als ik kijk naar hetgeen er in deze dagen steeds meer voorvalt (u zult er misschien al ervaringen mee hebben opgedaan), dan mag ik toch aannemen dat zich geestelijk en ook qua bewustzijn veranderingen aan het afspelen zijn. Ik zal er enkele van opsommen:

Steeds meer mensen worden empathisch; zij voelen anderen steeds sterker aan.

Wij zien steeds meer gebeurtenissen die wijzen op bewuste of onbewuste telepathische contacten.

Steeds meer mensen nemen verschijnselen waar.

Steeds meer mensen gaan schijnbaar instinctief maar in feite inspiratief reageren, als ze in een situatie komen waaruit ze zelf geen uitweg weten en kiezen dan de enig juiste mogelijkheid. Hoe kan dat allemaal? Dat kan toch alleen, als in deze tijd mede door de bestaande omstandigheden, door de bestaande kosmische invloeden van de laatste tijd en de werkingen die nog te verwachten zijn, zij zich steeds dichter gaan bewegen bij de grotere wereld, die we dan de wereld van de geest kunnen noemen mijnentwege of de wereld van God.

De grenzen die getrokken zijn tussen de menselijke wereld en die andere wereld (de wereld van het paranormale, het occulte) worden steeds kleiner. Het is nu al zo ver dat een onbekende, pas gekozen president van een der machtigste landen ter wereld zijn eigen astroloog als raadgever meebrengt. Die man heeft heus ontzettend veel te zeggen, daar kunt u Reagan op zeggen.

Realiseer u dus, het paranormale is niet slechts bijgeloof al zijn de vormen waarin het zich pleegt te presenteren vaak omringd door bijgeloof. Het dringt door. Steeds meer mensen gaan geestelijk bewuster en ook wel geestelijk wat slagvaardiger reageren. Dat houdt in, dat de bewustwordingswaarde van het mens-zijn in de komende periode en waarschijnlijk al in deze tijd aanmerkelijk is toegenomen. Dat betekent dat wij, wanneer de mensen overgaan, steeds meer bewuste geesten zullen zien. O, niet allemaal meteen in het hoogste licht, natuurlijk niet. Maar er is wel degelijk ook wat dat betreft een vernieuwing.

Het lijkt, alsof er een nieuwe fase aan het aanbreken is waardoor de scholing op aarde kan leiden tot een veel hogere verlichting dan vroeger zelfs maar denkbaar was. De uitschakeling van alle illusies over hemel en hel en daarvoor in de plaats de concrete ervaring van jezelf in

een voortdurend contact met de kosmos en de andere entiteiten. Het zal wel even duren voordat iedereen zover is. Maar dat is, meen ik, toch zeer positief.

Ik geloof niet, dat er iemand kan bestaan, zelfs niet onder de deskundigen, die zal ontkennen dat ook het begrip voor ontwikkelingen, voor situaties, voor verschijnselen op aarde bij steeds meer mensen aldoor toeneemt. Het is natuurlijk wel lastig, want vroeger had je het als expert voor het zeggen. Als je tegenwoordig optreedt als expert, moet je er rekening mee houden dat iedereen met een contra-expertise komt. Maar het feit bestaat.

Ook hier weer, kennelijk wordt bij een deel van de mensheid (niet bij het geheel maar bij een deel) het inzicht in de eigen werkelijkheid en de verschijnselen daarvan groter. Dan moeten we toch zeggen, dat dat positief is. Er is helemaal geen reden tot wanhopen. Ja, het is natuurlijk wanhopig, als iemand moet erkennen: al mijn plannen, die ik zo zorgvuldig heb ontwikkeld, worden door een stelletje ijveraars teniet gedaan. Maar misschien dat zo iemand toch wel een uitweg zou kunnen vinden, als hij maar bereid zou zijn om naar anderen te luisteren in plaats van alleen maar te decreteren wat juist is. Op die manier, zou ik zeggen, is er dus ook wat de ontwikkeling van een groot deel van de mensheid betreft een positieve waarde.

Dan kunt u erover zuchten en steunen dat een politie-agent tegenwoordig iemand is die moet leren blaffen en die dan met stenen wordt bekogeld. Dat is wel waar. Het is niet meer de Hermandad, de gezagshandhaver van eens. Maar die gezagshandhavers zijn er eigenlijk nog niet zo lang. Zij zijn een verschijnsel van de geïndustrialiseerde maatschappij, van de grote gemeenschap. Vroeger knapten de mensen het onder elkaar wel op. Waarom zouden de mensen het nu niet onder elkaar kunnen opknappen? Indien ze maar bereid zouden zijn om zoals dat vroeger in gemeenschappen het geval was zelf mede verantwoordelijkheid te dragen voor alles wat er gebeurt. Het is natuurlijk pijnlijk; het gezag, de bescherming valt weg. Je moet zelf wat doen. Maar als je het zelf doet, doen leef je zelf, dan ervaar je zelf, dan doe je ervaring op.

Er zijn mensen die geworsteld hebben en die gestorven zijn alleen omdat ze zelf wilden denken over de bijbel en wat daar in stond. Zij werden kettters genoemd. Zij werden soms verbrand als een soort heksen. Die mensen wilden zelf leven in hun geloof.

Het is natuurlijk heel erg jammer, als je een zeer belangrijk theoloog bent en iedereen zegt: Je kunt mij nog meer vertellen. Dat ze dat nu tegen de commissaris zeggen is tot daaraan toe, maar niet tegen een theoloog.

Het is pijnlijk als je als paus bemerkt dat zodra je begint met een uitspraak ex cathedra bij een hoop katholieken het pauzeteken voor staat. Het is heel erg pijnlijk, als je als eerste minister of als hoogste ambtenaar in den lande moet ontdekken dat iedereen zegt dat je tenslotte ook maar een draaitol bent. Of dat je eenvoudig star en stoer bent, maar geen begrip hebt voor de werkelijkheid. Dat is allemaal pijnlijk. Het is aantasting van gezag. Waar moet dat toch naartoe tegenwoordig!

Waar dat naartoe moet? Naar een vernieuwde mensheid, naar een vernieuwde ontwikkeling. Een geestelijke ontwikkeling die een werkelijke vernieuwing betekent, houdt in dat de mens ook zelfstandig gaat ageren, dat hij zelfstandig gaat denken, dat hij een eigen oordeel heeft en niet eerst moet kijken wat er in het hoofdartikel van de krant staat.

Dus, vrienden, is er reden tot wanhopen? Er zijn een hoop onaangename dingen dat ben ik direct met u eens. Daar zijn de drop-outs van de maatschappij die het niet meer zien zitten. Maar zijn dat eigenlijk niet de mensen die anders toch ook op de een of andere manier een parasitaire rol gespeeld zouden hebben? Vroeger had je struikrovers. Die roofden waarschijn-

lijk omdat ze op een ander manier niet goed konden leven. Nu heb je mensen die roven ook en ze doen dat omdat ze anders hun spuitje of hun snuifje niet kunnen betalen. Is er dan zoveel veranderd? Is dat zoiets verschrikkelijks? Je moet natuurlijk anderen niet betuttelen. In een betuttelmaatschappij is het verzet tegen betutteling een van de ergste dingen die je je kunt voorstellen.

De mensen beginnen overal zelfstandig te denken. Het is typerend voor u dat u zich wel voortdurend bezighoudt met en wordt voorgelicht over de vakbonden en de stakingen in Polen. Maar waar u niets van hoort en wat toch zeker even belangrijk is, dat is een aantal geschillen dat zich in de Sovjet-Unie heeft afgespeeld. Daar zijn verschillende zeer grote fabrieken en bedrijven in staking gegaan. Niet vanwege een vakbond, maar omdat ze de leiding niet meer wilden hebben. Die leiding is weggegaan. Nu werken ze weer, o.a. in Gorki.

U vindt het misschien krankzinnig dat soldaten vragen: waarom? Ik kan begrijpen dat elke goede officier daarvan een beroerte krijgt, want waar is dan zijn gezag, als hij een bevel moet kunnen verklaren? Aan de andere kant blijkt, dat diezelfde vraag waarom of hoe op het ogenblik één van de redenen is dat men zo voorzichtig is met in te grijpen in Polen. Ook in andere landen heeft men daarvan last. Landen waar het officieel niet eens kan bestaan dat anderen zelfstandig denken, waar maar één waarheid is: datgene wat de Partij vandaag de waarheid noemt.

Realiseer u dat. Het is niet hier zo. Het speelt zich net zo goed af in Lybië, in Senegal, in Oeganda, zelfs op het ogenblik in Iran al zou u het misschien niet zeggen. Het speelt zich af ook in India, in Pakistan, in China. Overal waar u het maar denken wilt, vindt u die verandering.

De wereld is wel degelijk bezig zich te vernieuwen. Maar ja, voordat je je oude huid hebt afgestroopt, moet je wel enige wrijving doorstaan. Dat heeft zelfs een slang. Een slang, die aan het vervellen is, heeft op z'n minst genomen zand nodig, maar bij voorkeur een paar stenen of een struik. Daarmee kan hij zijn oude vel kwijt.

De oude vormen moeten veranderen, dat is wel zeker. Maar de innerlijke mens groeit. De innerlijke mens wordt in wezen sterker, fraaier en niet alleen maar hulpelozer en meer verdoemd. Dat begrijpen betekent dat je alle wanhoopsprofeten een beetje lachend moet aanhoren. Natuurlijk, er zullen nog meer werklozen bijkomen in Nederland. Dat behoef ik u helemaal niet te verkondigen. Iemand, die nu aan onze kant is, kreeg aan uw kant al bijna een beroerte toen wij het hadden over een half miljoen werklozen in Nederland. Als wij nu kijken naar de feitelijke werklozen in Nederland, dan zijn we dat getal allang voorbij en zitten we al in de 650.000. Toch merkt u daar eigenlijk niet veel van. Het leven gaat door.

De wanhoop is dus een kunstmatig iets. De wanhoop is niet echt, maar ze komt voort uit een poging om met zo weinig mogelijk verantwoordelijkheid, zo weinig mogelijk moeite een zo groot mogelijk deel te krijgen van alles wat er is. Gewoon egoïsme. Dat is het enige dat wij in deze wereld als enigszins negatief kunnen beschouwen: de toenemende vervreemding van de mensheid bij steeds meer mensen. Maar als ze dat niet kunnen compenseren door hun geestelijke waarden aan het werk te zetten, dan komt er een ogenblik dat ze geïsoleerd zijn; dat ze de destructieve elementen worden die zich verzetten tegen al dat oude zonder dat ze in staat zijn kracht te vinden in al het nieuwe.

Ik wil trachten duidelijk te maken waarom die wanhoop overbodig is.

In de eerste plaats: U heeft nog een aantal jaren de tijd. U kunt dus in een zekere mate van rust enige tijd uw geestelijke ontwikkeling voortzetten, uw gevoeligheid vergroten en daardoor uw vermogen om te reageren op gebeurtenissen die nog niet direct kenbaar zijn geworden eveneens uitbreiden. Dus uw kansen nemen toe naarmate u langer de gelegenheid krijgt

om u aan te passen bij de nieuwe golf van bewustwording.

In de tweede plaats: Deze wereld zou zichzelf kunnen vernietigen. Op het ogenblik, dat de mensen nog direct staan achter degenen die oproepen voor het een of ander schoon ideaal, is een wereldoorlog onvermijdelijk. Er zal dan altijd iemand zijn die met atoombommen gooit en zullen de andere teruggooien. Maar steeds minder mensen zijn daartoe bereid, niet alleen in Nederland maar ook in de U.S.A., in de U.S.S.R., zelfs in Frankrijk. Realiseer u dat!

O zeker, er zal een beperkte atoombomoorlog komen. Het is niet aan te nemen dat Europa daarvan de meeste klappen niet zal krijgen. Dat is onvermijdelijk en dat is jammer. Maar als die oorlog er niet zou zijn, dan zou er een wereldvernietiging komen. Het beperkte geweld, de terreur van de straat, het verzet tegen de overheid waar velen van u het er toch niet helemaal mee eens zijn, is in wezen noodzakelijk omdat alleen hierdoor kan worden voorkomen dat in een massapsychose, die bewust door de leiders wordt opgewekt, de mensheid andere delen van de mensheid te lijf gaat. Een nationaal machtsegoïsme wordt gebruikt en misbruikt om feitelijk de wereld te vernietigen.

In de derde plaats: Wij weten dat er op het ogenblik nogal eigenaardige staatslieden rondlopen. Al deze staatslieden met hun eigenaardigheden en hun kwaliteiten zijn eigenlijk niet in staat om alles in de hand te houden. Vroeger was een staatsman iemand, die het lot van zijn land wist te bepalen. Nu is het meestal iemand, die achter de feiten aan loopt en net doet of hij de beslissing heeft genomen. Maar dat is goed, want als er nu werkelijk sterke mannen zouden zijn, mannen die een heel volk achter zich zouden krijgen, denkt u dan niet dat er tienduizend Hitlers op deze wereld zouden optreden compleet met concentratiekampen? Ze zijn er wel, maar ze kunnen net niet een voldoende greep krijgen. Het zijn juist deze onvolledige z.g. staatslieden die de kans scheppen voor de wereld.

In de vierde plaats is daar de grote verwarring. Natuurlijk, het wordt steeds chaotischer. (daaraan zullen wij ook een onderwerp wijden.) Al die verwarring dient eigenlijk als een schild, een denkmantel voor een vernieuwing. Zonder die verwarring is de vernieuwing niet mogelijk. Als je je dat realiseert, dan is het ook niet zo gek dat het een beetje fout loopt.

Als je kijkt naar de manier waarop tegenwoordig volksmenners en volksverlakkers allerlei besluiten en beslissingen nemen die overbodig zijn, dan denk ik aan het optreden van vakbonden (zoals in Engeland, je kunt ook ergens anders kijken). Dat optreden is in verhouding tot de mogelijkheden die er nu zijn waanzinnig. Die mensen doen dat om aan de macht te blijven, want ze weten zelf wel dat ze eigenlijk het onmogelijke eisen. Maar als nu duidelijk wordt dat ze alleen het onmogelijke eisen om zo in de ogen van hun volgelingen groot te zijn, dan gaan die volgelingen misschien zelf denken.

Er zijn overal mensen met kreten als "Volg mij. Ik zal u de uitverkiezing bezorgen." "Verkoop zoveel mogelijk exemplaren van ons blad en u behoort tot de 144.000 uitverkorenen." "Ik zeg u dat de Verlosser opnieuw op aarde is geboren." enz. enz. Allemaal mensen die de niet-denkers met zich meeslepen.

Er gebeuren echter wel rare dingen, want het einde van de wereld was verkondigd door de uitverkorenen en het kwam niet en het kwam weer niet. Nu zijn er minder uitverkorenen. Erg jammer voor degene die het exploiteert, maar het betekent wel weer dat een aantal mensen wordt losgeweekt van dit absolute gezag, van dit kuddegedrag en daardoor langzamerhand toch komt tot een meer persoonlijk denken en leven.

Wie dan vindt dat al die instellingen zo belangrijk zijn, mag voor mij de wanhoop prediken. Ik zeg dat het een waan, een illusie is meer niet.

Het is juist de verstarring die de reden geeft tot wanhoop. Als alles steeds meer vastloopt, steeds meer zodanig is dat je jezelf als mens niet meer kunt zijn, dat je niet één gedachte zelfstandig meer durft denken die je niet is voorgezegd door het bevoegde leergezag, dan is er reden tot wanhoop, want dan verliest de mens zijn mens-zijn, zijn menswaardigheid. Zolang de mens nog voor zichzelf durft beslissen, als de mens voor zichzelf nog een eigen weg durft gaan op welk terrein dan ook, als de mens ook nog verantwoordelijkheden op zich durft nemen, is er geen reden tot wanhoop.

Wie ziet hoeveel mensen in deze tijd op enigerlei wijze zelfstandig worden, meer gaan denken vanuit een persoonlijke benadering over alle gebeuren buiten hen, steeds intenser beleven wat er aan gebeuren in hen bestaat, dan kunnen wij niets anders zeggen dan: Je zoudt in plaats van te wanhopen, moeten hopen. Want er komt steeds meer geestelijk licht in de wereld, steeds meer geestelijke mogelijkheden openbaren zich en steeds meer mensen maken daarvan bewust of onbewust reeds gebruik.

Denkt u eens na over hetgeen ik heb gezegd. Ik heb het aangepast aan een golf, die ik op het ogenblik voel aankomen. Als u hiermee alvast rekening houdt, dan zult u daar in ieder geval niet door overspoeld worden.

-:-

IK ZIE, IK ZIE .....

Er zijn heel veel mensen die in deze tijd verschijnselen zien die ze niet helemaal kunnen thuisbrengen. Meestal is het in een hoek van het gezichtsveld dat er iets verschijnt. Men ziet ineens gestalten, wazige figuren, men krijgt het gevoel aangeraakt te worden en dergelijke dingen. Het lijkt mij aardig om daarover het een en ander te zeggen, omdat het aansluit bij hetgeen er in het eerste gedeelte is behandeld.

Allereerst dit: De periode waarin u die schimmige dingen ziet is altijd een overgangperiode. Dus als u ineens links een groen gezicht ziet oprijzen, dan moet u niet denken: de Hulk is losgebroken. U moet gewoon tegen uzelf zeggen: Nou ja, dat is iets. Ik zal later wel merken wat het is. Dit is iets dat in ontwikkeling is. Als je eenmaal door die fase heen bent, kun je selectief gaan waarnemen. Dat is erg belangrijk.

Iemand, die selectief gaat zien, kan b.v. de aura van een medemens zien als hij dat wil. Hij hoeft er niet naar te kijken. Hij kan kijken, als hij voelt dat er iets aanwezig is en dan vaak visuele indrukken krijgen van datgene wat er is, maar hij hoeft het niet te zien. Hij kan het zelfs volledig negeren en van zich afzetten.

In een periode dat u steeds wordt geconfronteerd met al die eigenaardige belevissen lijkt het wel een beetje alsof de wereld van de geest een soort verstopperij aan het spelen is met de mensen. Dat is helemaal niet waar. De werkelijkheid is als volgt:

Er zijn op het ogenblik kosmische stralingen van grote omvang die op aarde de gemiddelde gevoeligheid van iemand, die ook maar enige paranormale aanleg heeft, aanmerkelijk vergroten. Er zijn daarnaast een groot aantal verstoringen in het normale evenwicht van het zonnestelsel. Dat bete-

kent ook weer, inclusief eventueel verandering van zonnestraling, dat de mens zich gemakkelijker realiseert dat die dingen er zijn. Dit is ook zeer belangrijk!

Dan is daar nog een golf van niet-stoffelijke oorsprong. Deze heeft veel van de effecten van het witte licht. Ze doet dus sterke tegenstellingen ervaren. En omdat de contrasten gemakkelijker worden beseft, zullen ook daardoor bepaalde gevoelservaringen (visuele en auditieve) weer scherper worden onderscheiden van de norm.

Het zijn deze drie invloeden bij elkaar die er eigenlijk voor zorgen dat u met dergelijke vreemde dingen kunt worden geconfronteerd. Onthoudt u één ding:

Al datgene wat onwillekeurig gebeurt, kan wel betekenis hebben, maar u kunt nooit zeggen in hoeverre. Trek daaruit dus geen conclusies. Als u wordt geconfronteerd met zeer duidelijke uitspraken, controleer ze. Want als u niet volledig bewust bent en niet de gave werkelijk gericht hebt leren gebruiken, dan zult u altijd toch weer zelf iets erbij voegen. Het is heel gemakkelijk om van 'een' 'neen' te maken of omgekeerd. Dus als u er al rekening mee houdt dat iets betekenis heeft, controleer het voor zover dat mogelijk is.

Laat u niet domineren door figuren die voortdurend opduiken in uw gezichtsveld of invloeden die u voortdurend een gevoel geven dat de ene keer uw kruin kriebelt, de andere keer krijgt u een klap op de schouder. U weet hoe dat gaat. Negeer deze dingen zoveel mogelijk. Want zolang deze dingen niet verder gaan dan dat, is het voldoende dat ze gebeuren. U moet langzaam maar zeker verschillen gaan voelen. Als u voelt wie er aan uw kruin kriebelt, dan wordt het wat anders. Maar zolang het alleen maar gebeurt, kunt u denken aan in het haar levend kleinvee tot de hoogste geestelijke invloed toe. U weet het niet. Door de zaken wel te accepteren maar als betekenis te negeren ontstaat het volgende:

Uw gevoeligheid blijft bestaan en kan groter worden. Als krachten zich bewust tot u richten, worden zij gedwongen tot een duidelijker uiting en zullen zich ook duidelijker manifesteren. U zult beter weten wat u eraan heeft.

Als het meer persoonlijke zaken zijn (dat kan soms een rol spelen) beseft dan gewoon dat dit op zichzelf geen betekenis behoeft te hebben, tenzij het controleerbaar is. Een raadgeving, die niet gepaard gaat met gegevens waarvan u niet op de hoogte was, is over het algemeen iets wat u met voorbehoud moet aanvaarden. Juist omdat u zelf terughoudend bent tegenover alle invloeden die optreden, bereikt u dat de invloeden die van betekenis voor u zijn duidelijker, meer direct omschreven kenbaar worden, terwijl al die andere invloeden waar u eigenlijk niets mee te maken heeft aan u voorbij gaan.

Ik weet, dat sommige mensen helderziendheid heel mooi vinden. Want, zeggen zij, dan zie je soms dat het in de kamer net een verkeersweg is. Daar lopen maar geesten heen en weer. Nu ja, wie heeft er nu aardigheid in om een geest in de kamer te zien ijsberen? Dat is gewoon kolder. Daar heb je niets aan. Dus moet je zeggen: Ik sluit mij daarvoor af. Als iemand met mij contact wil opnemen, dan moet hij naar mij toekomen. Als ik met iemand contact wil opnemen, dan zal ik in mijn denken een gericht beeld opbouwen en als daar een antwoord uit komt, zal ik eens kijken in hoeverre dat klopt.

Ik zie, ik zie wat jij niet ziet. Een spelletje dat de mensen graag spelen. Heel veel mensen zijn helderziend. Zij lezen in de sterren, ze lezen in je hand, ze lezen in je hoofd, in je ogen en de rest. Het loopt van hemelkijkers tot piskijkers toe. Alleen iemand, die precies weet wat hij wil, heeft daar iets aan. Iemand, die in ontwikkeling is, weet niet wat hij doet. Dientengevolge moet hij passief zijn. Pas op het ogenblik, dat hij heeft geleerd dat bepaalde fenomenen steeds weer optreden, kan

hij proberen één van die fenomenen met een eigen gedachtenbeeld te confronteren. Dus heel eenvoudig:

Stel, dat er iemand bij u komt en die roept steeds: Oh, oh, oh. Nou, dan denkt u intens aan een ekster oog met de vraag: Heeft iemand daarop getrapt?. Als er dan een duidelijk: 'neen' komt, dan is er een begin van communicatie. Is dat er niet, dan heeft dat 'oh, oh, oh' ook geen betekenis.

Het is eigenlijk gek dat mensen zo graag dingen willen zien. Er zijn er ook die zeggen: Voor mij hoeft het niet. Dat vind ik ook stom. Je hebt de gave om te zien, dan moet je bereid zijn om die gave te accepteren. Maar je moet je niet erdoor laten domineren. Anders zie je vandaag of morgen een geest op de motorkap zitten. Je kijkt er zo naar dat je helemaal vergeet waar de wal en de sloot zijn en dan zit je in de sloot. Dan ben je van de wal in de sloot gekomen alleen maar omdat je naar een geest hebt gekeken. Dat is niet de bedoeling.

Je moet gewoon reëel blijven. Hier heb ik geen interesse in, ik sluit mij af. Maar ik constateer eerst of er iets is. Ik sluit mij niet continu af, want dat heeft ook geen zin.

Nu heeft u wel gehoord dat in het afgelopen jaar die invloeden er al waren en dat ze in het komende jaar nog sterker zullen worden. Het ziet er nu inderdaad naar uit dat die invloeden lopen tot '83 - '84. Het houdt in dat u heel veel kansen zult krijgen om u verder te ontwikkelen. Maar leer reageren op hetgeen u ervaart door te zeggen 'neen' en u af te sluiten; door te zeggen 'ja' en dan eventueel door zelf beelden uit te zenden een concreet antwoord af te dwingen. Een geest die voortdurend: 'mummele mummele mum' zegt, daar heeft u niets aan. Als die geest werkelijk iets wil zeggen, dan moet ze maar van mum tot ma gaan en duidelijk worden. Eis van die geest dat ze duidelijk is. Zend het beeld naar haar toe. Reageert die geest niet, sluit u ervoor af. Als ze u dan weer beroert (na de afsluiting stelt u zich toch weer open), dan krijgt u wel reële contacten.

Bij al die invloeden moeten we ook nog rekening houden met heel iets anders.

Op het ogenblik is het gemeenschappelijk bewustzijn van de mensen een beetje in de war. Dat komt waarschijnlijk omdat er zoveel mensen in de war zijn dat het in het gemeenschappelijk bewustzijn doorwerkt. Zo nu en dan lijkt het in het gemeenschappelijk bewustzijn nog erger toe te gaan dan in de een of andere Raadsvergadering of Kamerbijeenkomst; het gaat allemaal tegen elkaar en door elkaar. Omdat dat om u heen is, zal het u kunnen beïnvloeden. Het betekent, dat u soms zonder enige reden bevangen kunt worden door een gevoel van wanhoop of plotseling een gevoel heeft van een grote blijmoedigheid zonder dat u weet waarom.

Kijk, de blijmoedigheid kunt u gebruiken; daar hoeft u niets tegen te doen. Maar als u de wanhoop heeft, dan moet u zich onmiddellijk realiseren: wanneer is dit opgekomen? Wat was er toen? Door zo te denken ziet u waar bij u die invloed ligt. Dan schakelt u de wanhoop uit, want u zegt: Dat is toen ontstaan, het is dus zonder reden. U kunt het dan inderdaad verdrijven.

U kunt ook zenuwspanningen, die vooral bij gevoelige mensen (sommigen zeggen hysterische mensen, maar dat vind ik wat overdreven) heel sterk kunnen oplopen, aanmerkelijk beperken, als u zich afvraagt: Wat is de reden van dit gevoel op dit moment en wanneer is het begonnen? Hierdoor dwingt u zich de zaak onder ogen te zien. En dat betekent tevens dat ze beheersbaar wordt.

Beheersbaarheid is alles wat u nodig heeft in deze tijd. Als u occulte gaven wilt ontwikkelen, best. Maar beheerst. Laat u nooit gebruiken als het een of andere instrument voor willekeurige krachten die om u heen zijn. U zoudt uzelf het slachtoffer maken. Als dat niet het geval is, dan heeft u nog de mogelijkheid dat u voor anderen schadelijk bent of dat u zelf eraan te gronde gaat. Het heeft absoluut geen zin om dat te doen.

Nu voorzie ik in de nabije toekomst enkele perioden die nogal intens kunnen zijn wat dit betreft. U moet er zelf maar eens op letten, misschien kunt u dat dan ook constateren.

De eerste periode ligt omstreeks 13 februari. Daarna krijgen we een heel aardige periode tussen 5 en 7 maart. Dat zijn dichtbij liggende perioden. U kunt het dus gemakkelijk onthouden en controleren.

In deze perioden zult u zeer waarschijnlijk worden overspoeld door dergelijke niet rationeel te verklaren gevoelens of u zult bepaalde occulte verschijnselen waarnemen. Houd er rekening mee: deze dingen zijn niet bestemd om bij anderen over op te snijden. Als u morgen komt vertellen dat u de geest van Mae West met een zwemvest aan door de kamer heeft zien dobberen, dan zijn er misschien mensen die denken dat u heel wat betekent, maar in wezen is het zo onzinnig dat u uzelf ontwaardt door dergelijke dingen te zeggen. Zoek alleen naar die gegevens die direct, begrijpelijke betekenis hebben en deel ze dan alleen mee aan degenen die daarbij betrokken zijn.

Dan zullen we in die periode zien (wij hebben dan het wisselende rood - wit licht) dat er mensen zijn die zich moe gevoelen. Dat vermoeid zijn heeft niet alleen te maken met voorjaarsmoeheid. Het speelt er wel een rol bij. Daar kun je met Vit. C wat aan doen. In feite is er ook dit gaande:

Wij hebben een aantal zeer snelle wisselingen van straling gehad. Op het ogenblik hebben wij wit licht te verwachten. Wij hebben een roodlicht periode gehad die is afgelopen en een sterke rood-invloed die zich nu alweer aankondigt. Eigenlijk wat onverwacht sterk. U zweeft dus tussen al die stralingen in. Als u dat gewoon laat gaan, dan zult u zich en lichamelijk en geestelijk minder prettig voelen. Probeer daar een denkbeeld tegenover te stellen. Denk wat mij betreft aan taart met slagroom als u dat leuk vindt of aan een vakantie op een zeiljacht, desnoods aan de honderdduizend. Zoek iets waar u plezier in heeft. Ga daar over denken. Op die manier kunt u de negativiteit die u dreigt te overspoelen voor een groot gedeelte beheersen.

Het zal blijken dat daardoor ook uw lichamelijke conditie iets beter wordt. Als de fantasie dan langzamerhand ten einde is, heeft u ook nog kans dat die occulte invloeden wat sterker dan normaal doorkomen zodat u misschien nog de tip krijgt waardoor u niet alleen zelf nog beter kunt worden, maar anderen nog beter kunt maken ook. Op deze manier kunt u gebruikmaken van alle invloeden van deze tijd.

Heus, ik weet dat het in deze dagen niet altijd even prettig is. Maar het ligt voor een deel aan uzelf. Als u zich negatief gevoelt en u geeft zich daaraan over, dan wordt de zaak steeds negatiever. Als u zich overgeeft aan een geestelijke invloed zonder u af te vragen wat ze betekent en zonder die invloed op de proef te stellen, dan doet u misschien dingen die u anders in uw leven nooit gedaan zoudt hebben en waarmee u later dan weer geen raad weet.

Probeer in deze dagen beheerst te zijn. Zet tegenover alle negativisme een positief beeld al is het maar een droom.

Probeer, als u met geestelijke krachten te maken heeft en u weet niet precies wat u eraan heeft, om een krachtig beeld van licht op te bouwen of van een geestelijke figuur die u bijzonder belangrijk vindt (of dat nu Jezus is, de Boeddha of een ander), maar iemand die voor u

positieve geestelijke kracht representeert. Door dat beeld op te bouwen en zeer intens even in u vast te houden, ook als het helemaal geen voorstelling is die met de werkelijkheid in overeenstemming behoeft te zijn, dan zult u daardoor vaak positieve contacten met de geest kunnen krijgen en zult u de negatieve invloeden die occult op u worden afgestuurd of die u zouden verwarren terzijde kunnen schuiven en daarvoor positievere contacten opbouwen.

Het is niet veel wat ik u vertel, maar het is wel erg praktisch. Het is heel mooi te spreken over de vernieuwing die op het ogenblik gaande is. Ze is inderdaad gaande. Maar wat hebben wij aan een vernieuwing, indien wij er geen gebruik van kunnen maken? Wat wij moeten doen is: voor onszelf innerlijk een discipline volgen waardoor wij alle krachten van de vernieuwing - of die nu geestelijk zijn of anderszins - leren gebruiken zodat wij ons prettiger voelen en de wereld een beetje beter kunnen maken.

Als u dat doet, dan zult u zien dat het niet meer is: ik zie, ik zie....Maar dat het is: ik besef. Op het ogenblik, dat u beseft en volgens het besef handelt, heeft u iets geschapen waardoor de vernieuwing ook voor anderen kenbaar dichterbij is gekomen.

x Ik heb begrepen dat er ook een blauw-periode zou zijn in februari.

- Die blauw-periode is er wel, maar ik geloof niet dat ze erg belangrijk is omdat de meeste mensen met weten en beseffen niet zo gemakkelijk verder kunnen komen. De blauw-periode kan, als je wetenschappelijk denkt, ineens nieuwe ideeën brengen. Ze kan je, als je religieus denkt, maar wel op een nuchtere manier, helpen om een nieuwe benadering te vinden. Je kunt echter niet zeggen: De blauw-periode maakt de mensen plotseling nuchter en ook niet rustig. Een blauw-periode die bewust wordt beleefd verandert inderdaad de aard van de spanningen zodanig dat je evenwichtiger wordt.

De blauw-periode loopt op het ogenblik al en houdt aan tot ongeveer 12 februari. Dan krijgen we ineens die heel felle invloed daar achteraan waarover ik sprak en daardoor krijgen we ook die eigenaardige effecten.

x Krijgen we ook dromen in deze tijd? Dromen die heel duidelijk zijn en die iets betekenen?

- Ja, dat gebeurt heel vaak. Maar u moet één ding niet vergeten: dromen worden vaak in symbolen uitgedrukt en daarom is het heel moeilijk om ze juist uit te leggen. Als u dat niet kunt, zet ze dan maar voorlopig opzij. Dan komt er wel een ogenblik dat u ineens weet wat voor betekenis ze hebben. Dat in een slaaptoestand, dus in een absolute ontspanning, geestelijke invloeden veel sterker op u kunnen inwerken dan anders, is ongetwijfeld waar. Dat betekent dan dat u daardoor een nieuwe visie kunt krijgen op uzelf of op bepaalde aspecten van uw leven. Maar alleen als u de symbolen kunt begrijpen. Op het ogenblik, dat u zich zit af te vragen: betekent het nu A of B, wacht dan maar tot een ander C zegt.

x Maar als dromen je steeds bijblijven, waarom is dat?

- Dan is er iets wat in uw leven erg belangrijk is of wat geestelijk voor u belangrijk is. Beide zijn mogelijk. Als de droom zich steeds blijft herhalen, dan geef ik u de raad om op te letten op datgene wat in die droom anders is. Want het is datgene wat steeds wisselt dat duidelijk maakt wat ze betekent. Het gelijke beeld is over het algemeen een associatiebeeld van uzelf, maar datgene wat er elke keer in verandert, dat is de feitelijke boodschap die achter het associatiebeeld ligt. Dus let

op die veranderende associaties, dan komt u tot een erkenning van iets wat zich in u afspeelt en wat heel vaak van buitenaf is geïnduceerd.

- :-

WISSELVALLIGHEDEN.

Wisselvalligheden zijn de zaken die we nog niet kunnen overzien. Het is de voortdurende afwisseling en vaak de frustratie van onze verwachtingen. Het is datgene wat anders gaat dan wij meenden te kunnen weten. Maar in feite zijn we deel van een groot geheel en in dat geheel veranderen de evenwichten voortdurend.

Als wij begrijpen dat wij deel zijn van dit geheel en dus zelf met ons oordeel en onze verwachtingen nooit bepalend kunnen zijn voor de werkelijkheid, dan zullen wij de z.g. wisselvalligheden gemakkelijker opnemen. Wij zullen ons er minder van aantrekken en we zullen daardoor ook als vanzelf gemakkelijker het schema gaan aanvoelen dat er achter ligt. En dan blijkt dat achter alle wisselvalligheden toch wel degelijk een vaste lijn te vinden is.

Het is geen lotsgebonden lijn, maar het houdt wel direct rekening met de inhoud van alle persoonlijkheden die bij de wisselvalligheden betrokken zijn. Als alle mensen op een gegeven ogenblik hetzelfde denken, dan maken zij vaak iets waar. Dat kun je op een voetbalveld zien. Iedereen denkt: schop die benen weg! en dan gebeurt dat ook onmiddellijk.

Realiseer u dus: wisselvalligheden bestaan voor ons, maar in wezen zijn het onontkoombare en logische ontwikkelingen voortvloeiend uit het geheel van de persoonlijkheden binnen het kader van de mogelijkheden waarin zij zich bewegen.

Dan komt de erkenning: alles is volgens plan. Ik heb binnen het plan de mogelijkheid mijn eigen positie te veranderen, maar ik moet er altijd rekening mee houden dat dan ook de positie van anderen een wijziging ondergaat.

In de samenhang tussen deze wijzigingen die ik zelf tot stand breng en datgene wat buiten mij als gevolg daarvan gebeurt, zal er toch een evenwicht blijven bestaan. Dat evenwicht in mij vindend kan ik geestelijk en vaak ook stoffelijk de wisselvalligheden maken tot iets wat voor mij toch altijd nog een kleine meevaller inhoudt.

Ik heb geprobeerd om er zo goed mogelijk iets over te zeggen. Ik hoop, dat u begrijpt dat ik in de laatste overweging ook bedoeld heb op uw eigen karakter, het karakter van anderen en datgene wat zich zo afspeelt. Als u daar zelf maar rekening mee houdt, kunt u door zelf bij te sturen altijd heel veel in bedwang houden. Het eerste dat u in bedwang moet houden is altijd uw eigen ik.

:--:~:

HET VINDEN VAN INNERLIJKE RUST

HOOFDSTUK V.

A N D E R S K I J K E N .

(Wereldschouwen)

Als je zoekt naar innerlijke rust, innerlijke vrede, dan word je eigenlijk door je zintuigen opgejaagd. Er bestaan een aantal methoden waarmee je ook visueel voor jezelf een suggestie van eeuwigheid, van vrede kunt scheppen. Maar vaak is dat voor de mens niet voldoende. Toch weten we allemaal dat er ogenblikken zijn waarin je werkelijk helemaal tot rust komt.

Ga maar eens op een zomerdag ergens in de duinen of op een weiland liggen en kijk omhoog naar de wolken die voorbij drijven. Je ziet hoe ze van vorm veranderen, hoe je steeds nieuwe gestalten en landschappen in stapelwolken kunt ontdekken. Voordat je het weet ben je eigenlijk helemaal los van alles wat je benauwd heeft gemaakt, wat je verdrietig maakte. Je bent je gedrevenheid en je geladenheid voor een groot gedeelte kwijt. Als je zo een kwartiertje, een half uurtje hebt liggen suffen en dromen en je staat op, dan ben je bijna herboren. Het zijn deze aspecten van het gebruik van zintuigen die toch wel erg belangrijk zijn.

Er zijn daarvoor indertijd zelfs technieken ontwikkeld. Ik denk b.v. aan het waterschouwen: gewoon geconcentreerd kijken naar water dat langzaam aan de kook komt en proberen daarin een groot aantal verschillende fasen te constateren. Het is een vorm van visuele concentratie gepaard gaand met een eenzijdigheid van denken waardoor eveneens in de mens langzaam maar zeker toch rust komt.

Innerlijke vrede kun je alleen vinden, als je innerlijke rust hebt. Maar wie van u - laten we eerlijk zijn - gaat kijken naar een pannetje water dat staat te koken? En wie van u vindt ergens nog een plekje dat door de industrie en de honden zodanig gemeden is dat u daar veilig kunt gaan liggen om naar de wolken te kijken. Daarom wilde ik vandaag proberen om vanuit het visuele aspect van de dingen toch het een en ander te zeggen over het vinden van de ontspanning en rust die je nodig hebt.

Als je kijkt, ben je geneigd te kijken naar een heel groot oppervlak. Dat is begrijpelijk. Als u zich in het verkeer beweegt, dan moet u tot aan de grens van uw gezichtsvermogen elke beweging registreren, opdat u tijdig terzijde kunt springen als een zondagsrijder haast heeft en het groene licht wil halen. Maar als u nu eens een keer rustig ergens zit, probeer eens dat blikveld te vernauwen. Probeer langzaam één aspect naar voren te laten komen. Kijk b.v. niet naar de hele boom, maar kies een enkel blad. Laat dat blad naar u toe komen totdat het groter en groter wordt. Probeer elke nerf

daarin te zien, te voelen. Probeer a.h.w. de vorm helemaal in u op te nemen. Als u dat doet, dan krijgt u dezelfde ontspanning die bij vele yoga-technieken en andere vormen van meditatie tot Zen toe tot stand worden gebracht. Toch heb je er niet veel meer voor nodig dan een zekere beheersing, een zekere concentratie.

Probeer ook altijd weer te kijken naar de kleinste details.

Als u voor een bakstenen muur staat, dan zegt u misschien: Ach, daar vind ik geen rust in. Maar kijk dan eens naar een enkele steen. Kijk naar de kleine onregelmatigheden die er in die stenen zitten. En als u er een vindt, probeer dat te laten doordringen totdat het bijna een voorstelling wordt, totdat die steen a.h.w. tegen u gaat spreken. U zult ontdekken dat u ook hiermee die ontspanning, die ontladenheid krijgt waardoor u zoveel gemakkelijker uw eigen problemen weer tegemoet kunt treden. Verder behoeft u dan niets te doen.

De mensen denken altijd: ik moet doen. Ja, ja. Kijk, doen is alleen dan een werkelijke ontspanning, als het voortkomt uit een bestaande of erkende mogelijkheid of noodzaak en als het geen conflicten voor u oproept, geen vermoeidheid of moeilijkheden tot stand brengt. Dan kunt u ook in de actie een zekere ontspanning vinden. Maar over het algemeen is de actie toch wel dermate inspannend dat u juist daardoor weer geladen wordt. Dat is niet de bedoeling. U moet ontspannen zijn.

Ik heb u nu een tweetal eenvoudige visuele technieken verteld. Stel u dan eens voor wat er feitelijk in u gebeurt.

U heeft een bewustzijn. In dat bewustzijn strijden verlangens en angsten met elkaar. U heeft een onderbewustzijn waarin allerlei dreigingen zijn opgeborgen en allerlei stimulansen aanwezig zijn die u eigenlijk probeert te onderdrukken, waaraan u niet wilt denken. In de spanning van dat bewustzijn is er dus altijd een soort tegenstrijdigheid; iets wat energie vraagt, iets wat u voortdurend onrustig maakt, iets wat u dwingt tot reageren, iets wat u in uw gedachten steeds weer opjaagt tot het overdrijven van de dingen.

Nu zit u te kijken. U schakelt alles uit. Er blijft eigenlijk maar één denkbeeld over. Het resultaat is, dat bewust en onbewust denken voor een groot gedeelte in elkaar overvloeien. Zeker, u heeft er niets aan in de zin van dat u het dan meteen naar voren kunt halen. Maar de ontspanningstechniek, die u gebruikt, maakt uw bewustzijn een geheel. Dat houdt in, dat er een erkenning komt van datgene wat u drijft al is die op zuiver bewust vlak eerder emotioneel.

U weet de drijfveren te vinden. U weet ook het voorbehoud aan te voelen waardoor u juist zo gewrongen in de wereld staat en waardoor u voortdurend met uzelf en met alles om u heen in conflict kunt komen. Nu is dit alles een eenheid geworden. De spanningen, die u normalerwijs gebruikt om de twee delen van het besef gescheiden te houden en bovendien bepaalde delen van het besef te onderdrukken, vloeien toe aan de gehele mens. Er is geen sprake meer van een eenzijdige verzwakking of versterking, alles wordt gelijk geladen.

Invloeden, die vanuit het bewustzijn en de hersenen kunnen uitgaan in de levensstromen, vallen weg. Er blijft alleen nog over een gevoel van verbondenheid met de wereld dat door de visuele stimulans, die u als detail probeert te beleven, alleen nog maar wordt versterkt. U absorbeert meer kracht dan u normaal doet. Zo herstelt het lichaam zijn levensstromen gemakkelijker. Uw veerkracht wordt groter. De vermoeidheid verdwijnt voor een groot gedeelte. De afscheiding van vermoeidheidsveroorzakende stoffen wordt in het lichaam iets versneld. U voelt zich dus prettiger. Maar dat niet alleen. U heeft voor uzelf eigenlijk een aantal tegenstellingen opgeheven. Tot het ogenblik, dat u die weer in het bewuste denken opbouwt, hebben ze geen invloed meer.

Het is duidelijk, dat u dan veel gemakkelijker alles wat harmonisch is aanvoelt en daardoor u ook meer in vrede voelt met de dingen. U bent niet meer zo afhankelijk van de buitenwereld. Laat mij een eenvoudig voorbeeld geven:

U heeft altijd op een bankje op een bankje gezeten omdat het uitzicht daar zo mooi is. Nu komt u er weer. U zegt neer op het bankje en plotseling ziet u dat midden in uw blikveld een groot terrein kaal is geslagen, want ze zijn bezig om daar een hotel te bouwen. Dan kunt u natuurlijk beginnen te mopperen. De meeste reacties zijn dan ook van onvrede. Maar als u beseft dat u alles in u draagt (het hele beeld en alles wat geweest is kan u niet worden ontnomen), dan kunt u misschien er langs heen kijken en één klein stukje aan de horizon beschouwen dat nog hetzelfde is en u daarop zo concentreren dat voor u het oude uitzicht herontstaat.

Dit klinkt natuurlijk krankzinnig, ik weet het wel. Maar u heeft het beeld in uzelf. Als u dit beseft, dan valt alle wrevel weg. U weet wel dat het niet leuk is wat er gebeurd is, maar u heeft niet meer het gevoel dat u van iets bent beroofd. Daardoor kunt u dan datgene wat er nog aan schoonheid overblijft gemakkelijker beleven. U zult zich veel minder dan anders genoopt voelen om onmiddellijk in actie te komen. Laat mij daarmee voorzichtig zijn. Heel veel actievoerders zullen een dergelijk aspect natuurlijk niet op prijs stellen.

De vrede die u in uzelf vindt, maakt het u mogelijk om overlegd, evenwichtig te reageren, indien u dat wilt doen. En bovenal, de pijn die u van binnen heeft, die eigenaardige emotie die zich wil ontladen hetzij in drift, hetzij in tranen of wanhoop, valt weg. Daarvoor in de plaats blijft een zekere gelijkmatigheid over.

Door op deze manier te reageren kunt u dus wel degelijk een innerlijke vrede opbouwen. U kunt bovendien een groot gedeelte van uw psychische spanningen opheffen zonder dat daarvoor een bijzondere actie-uitlaat of zoiets noodzakelijk is.

Ik weet het, als u heel erg woedend bent, dan moet u gaan houthakken of iets dergelijks. U kunt ook alle borden en ander servies kapot gooien zolang u dat niet op het hoofd van een ander doet. Maar het is natuurlijk veel beter, als je die vrede in jezelf krijgt. Dan kun je nog altijd beslissen wat je met je energie gaat doen, maar dan is het niet een ontlading van spanning die eigenlijk toch weer een uitputting ten gevolge heeft.

U kunt zich nu misschien een voorstelling maken van hetgeen er zich in u afspeelt, als u die technieken van wereldschouwen toepast. U kunt nog verder gaan dan dit.

Als u gewoon kijkt naar een stukje van de wereld, dan kunt u ook proberen de ogen steeds verder te laten gaan, een steeds groter vlak naar u toe te laten komen, te verdrinken a.h.w. in de ruimte. En vanuit die ruimte dan een poging te doen om terug te kijken naar het eerste punt. Een voorbeeld:

U zit ergens aan zee. U begint te kijken naar de brekers die het strand oprollen. In het begin probeert u eerst die rollers te zien met het schuim, met hun buiging, met hun uitbruisen en langzaam terugspoelen. Dan kijkt u verder. U ziet de deining van de zee. U kijkt steeds verder en u ziet de grijsheid van de horizon, totdat u beseft dat die ene golf eigenlijk niet veel meer is dan één haartje dat wappert op de vacht van een hond. Dan kijkt u terug en u zegt: Kijk, dat is onbelangrijk geworden. Het is er, het bezit zijn schoonheid, zijn betekenis, maar in het geheel is het eigenlijk niets.

Als u die techniek gebruikt ten aanzien van de natuur (ik geef dit als voorbeeld), dan kunt u proberen om dat ook te doen ten aanzien van uzelf.

Kijk maar rustig naar uzelf. Kijk naar al uw fouten, al uw voordelen en zeg: Daar sta ik. Nu kijk ik eens goed naar mijzelf. En dan denkt u aan al de mensen die om u heen zijn, dan denkt u aan de planeten die er bestaan. U probeert a.h.w. van uzelf weg te vlieden in de ruimte totdat er van u nog minder over is dan van een vliegenpoepje op een spiegel. En dan kijkt u vanuit dat verre punt naar uw problemen en u ziet dat ze eigenlijk niet bestaan. Ze zijn er wel, maar wat betekenen ze eigenlijk in het geheel. Met deze techniek kunt u eveneens de innerlijke rust bereiken. Deze techniek heeft weer een voordeel. Hierbij ontstaan wat men noemt kosmische gevoelens.

Kosmische gevoelens zijn eigenlijk niets anders dan vormen van harmonisch zijn met een groot geheel. Zo groot, dat u eigenlijk daarin niets betekent. U gaat op in dat geheel. Vanuit dat geheel produceert u dan de kennis die u heeft omtrent uzelf maar ook omtrent uw wereld. Het resultaat is niet alleen innerlijke ontspannenheid, vrede, maar door deze overgave aan het geheel ontstaat er eveneens een enorme absorptie van alle energie uit uw omgeving die u nodig heeft. Bovendien bereikt u een zien van datgene wat menselijk beschouwd nog niet bestaat. U wordt a.h.w. meegetrokken totdat u bijna aan de grens van de tijd staat.

Dat kunt u niet de eerste keer bereiken. U zult ermee moeten oefenen. Maar als u zo alle gebeuren op aarde kunt reduceren tot zijn werkelijke betekenis, dan is er al veel minder dat u kan kwetsen, kan schokken. Dan ziet u alles zozeer als deel van dat geheel dat u een ogenblik heeft beleefd dat u eenvoudig geen lust meer heeft om u zo druk te maken over kleinigheden.

Ook dat heeft een heel belangrijke invloed op uw gedrag, maar ook op uw gevoelsleven, op uw innerlijke toestand. Want als u zich niet meer druk maakt over de kleinigheden in het leven, dat wat toch maar voorbij gaat, dan gaat u veel meer leven in de grote waarden van het leven die er bestaan. Ook daarin zitten natuurlijk wel spanningen, maar die zijn zo groot dat u ze niet meer kunt zien als deel van uw verantwoordelijkheid, hoogstens als deel van uw betrokkenheid. En dat betekent weer, dat u juist reageert op alle geestelijke en andere waarden die er om u heen zijn. Toch was de aanleiding gewoon een oefening in het beschouwen van de wereld.

Bent u zover gekomen dat u de wereld op de vooromschreven wijze eenmaal heeft leren schouwen en uzelf daarin heeft leren zien, waarom zou u dan niet een stap verdergaan?

U gaat zich dan instellen op al datgene wat van de wereld uitstraalt. En voordat u het weet, voelt u zich a.h.w. omringd door een soort aura die u niet geheel kunt thuisbrengen. Aan dat gevoel moet u niet teveel aandacht besteden. Het is alleen maar een teken dat u de goede kant uitgaat, want op deze manier wordt u opgenomen in de aura van de aarde. Meer en meer vloeit van alle kanten de kracht van de aarde naar u toe, maar ook het weten dat rond en op de aarde bestaat. U voelt zich steeds meer verbonden met alle geestelijke kwaliteiten en de entiteiten die werkzaam zijn in dat geheel. U gaat de wereld zien als een levend organisme hoe moeilijk dat misschien vanuit een menselijk standpunt lijkt. En omdat u het pulseren van dat leven dan aanvoelt, omdat die aura - zij het schijnbaar traag - gedachten aanvoert, krijgt u een gevoel van vervuld zijn.

Dat vervuld zijn is weer een optimale toestand van innerlijke rust, innerlijke vrede. Het is de beste ontspanning die denkbaar is. Bereikt u deze toestand meermalen, dan zult u zien dat er soms toch nog wel punten zijn die uw aandacht vragen.

Je voelt ergens een noodkreet om hulp. Dat kan een geest zijn, dat kan een mens zijn en onbewust reik je uit naar die noodkreet, want je bent deel van het geheel. Je moet aanvullen, je moet compenseren. Je gaat functioneren als een geestelijk bloedlichaampje dat door de aderen van het ge-

hele aardse leven gaande probeert daar waar een cel beschadigd is of waar een kleine fout is zijn eigen kracht aan te dragen en op die manier iets van een fout te herstellen.

Ik weet niet, of mijn beelden niet te dichtertlijk zijn. Het is moeilijk die dingen helemaal concreet en nuchter uit te drukken. U zult dat stoffelijk waarschijnlijk omschrijven als contact met een geest, het helpen van een geest in het duister, het bijstaan van mensen in nood en al die dingen meer. Dat zijn zaken daar heeft ieder zijn eigen voorstelling van. U moet niet denken dat elke omschrijving even treffend juist is, maar het feit bestaat.

Het feit, dat je op deze manier je eigen betekenis - al ben je nog zo onbelangrijk - in dat grote geheel weer kunt bewijzen, dat geeft je een zekerheid die geestelijk is en niet alleen maar stoffelijk. Het maakt het je eenvoudiger om in je leven precies aan te sluiten bij de omstandigheden. Het maakt het je ook veel gemakkelijker om met de geestelijke krachten uit te reiken en ergens iets dat verkeerd is teniet te doen, om zelf desnoods aan jezelf of aan anderen krachten te geven op het ogenblik dat ze nodig zijn. Je leert hoe je disharmonieën kunt herstellen totdat ze weer harmonisch worden. Dat alles is niet direct uitdrukbaar. Het zijn woorden die pas betekenis krijgen, als je zelf hebt beleefd wat ik bedoel.

Misschien kunt u zich toch aan de hand van dit alles enigszins voorstellen wat schouwen van de wereld eigenlijk betekent, wat dit op een heel andere manier kijken naar alles wat je bent, wat er rond je gebeurt en wat er in je leeft je de mogelijkheid geeft om je los te maken juist van die beperktheid waaruit de meeste spanningen voortkomen.

Wees eens eerlijk, waar ontstaan bij u de meeste spanningen? Uit een gevoel van hulpeloosheid, van machteloosheid. Het gevoel dat u niet in staat bent om de dingen naar uw hand te zetten, dat u zich maar moet onderwerpen omdat anderen, misschien wel de wereld of het noodlot, uitmaken wat er met u gebeurt. Dat kan een bitterheid geven, een gallige innerlijke tegengesteldheid ten aanzien van al wat er gebeurt zodat u er geen raad meer mee weet. Dat kunt u dan een beetje compenseren.

Maar stel je nu voor, dat je dat teniet kunt doen. Je bent niet machteloos in de werkelijke betekenis van het woord, omdat datgene wat je bent slechts een klein deel is van het geheel waarvan je deel bent. Je leeft in dat deel; je functioneert vanuit het geheel. En het deel in zijn functie van de totaliteit kan dan veel meer verdragen omdat het zinvol is, omdat het niet een kwestie is van hulpeloos zijn, maar misschien van evolutie, van het opnieuw valueren van waarden die voor het geheel van betekenis zijn.

Innerlijke rust, innerlijke vrede, ach, iedereen hunkert daarnaar. De meesten kunnen het niet zo gemakkelijk vinden. Toch bent u eigenlijk verbonden met iedereen en alles in het hele leven. Zelf weet u het misschien niet eens. Hoe vaak bent u niet onbewust in harmonie met mensen die u niet kent. Hoe vaak is er niet iets in u dat opeens een stem, een emotie of een beleving lijkt die niet van uzelf uitkomt, maar die er toch is. Als u weet hoezeer u verbonden bent met alle dingen, dan verbaast u dat niet. Dan kunt u die dingen aanvaarden zoals ze zijn. En dat betekent ook dat u hun zin, hun betekenis beter gaat begrijpen, dat u niet tot allerlei misleidingen en door het "ik" gedicteerde verklaringen komt, als u al wilt geloven aan die dingen.

Vanuit de hele wereld ontvangt u signalen. Alle levende wezens, zelfs de planten, seinen u voortdurend gedachten toe. De dieren vertellen u hoe zij de wereld zien. De mensen projecteren alles wat hen beweegt: hun vreugde, hun smart, misschien hun onverschilligheid. Als u die dingen gaat aflezen, dan krijgen ze langzamerhand betekenis doordat ze voor u een duidelijke relatie stellen.

Een relatie die niet op menselijke basis kan worden uitgedrukt, die eerder een soort geestelijk geheel betekent, een wederkerigheid die zelfs door geen tijd en dood teniet kan worden gedaan zolang die toestand van harmonie, van gelijkheid duurt. Problemen als eenzaamheid, verlatenheid, veroudering, onbegrepen zijn vallen weg. De een zal het misschien horen als fluisterende stemmen. De tweede zal het zien als lichtjes voor zijn ogen. De derde zal het alleen ervaren als een vreemde trilling, een trekking of een emotie. Maar als je ze ervaart en de betekenis wordt je steeds duidelijker, dan voel je: ik sta niet alleen, ik ben niet zonder betekenis, ik ben niet de eenzame of de uitgeworpene dezer aarde. Ik ben een levend functionerend deel. Ik ben betrokken bij zoveel.

Ook die betrokkenheid die u voelt, juist omdat ze niet redelijk uitdrukbaar is, schept een heerlijke ontladingsmogelijkheid voor alle spanningen in uw wezen. U bereikt niet alleen een vrede, maar gelijktijdig ook een bewustzijn dat zich op een hoger vlak kan bewegen.

Het zal u duidelijk zijn, dat u voor dat soort dingen allemaal wel eerst wat moet oefenen, want als ik het zo vertel, dan klinkt het zo eenvoudig. Zo heel eenvoudig is het helaas niet.

U moet eerst leren hoe u zich moet concentreren. U moet eerst leren op welke manier u de eenheid met het grotere kan gaan beleven en voelen. U moet eerst leren hoe u al die signalen die u bereiken zelf kunt interpreteren. O, misschien doet u dat instinctief zo nu en dan, maar dan is dat toch beperkt. Daarom zal ik aan het einde van dit betoog proberen een zeer eenvoudige leergang te schetsen die voor de meesten bruikbaar is, althans in dit opzicht.

Eerste fase: Als ik wil komen tot een uiterste concentratie, dan heb ik altijd eerst ontspanning nodig. Als ik mij concentreer als mens, dan is het voor mij gemakkelijker mij op een detail dan op een geheel te concentreren. Daarom is een oefening van concentratie op details, op de zeer kleine dingen, erg belangrijk. Leer eerst het detail op u te laten inwerken. Kijk er naar. Heeft u daarin voor uw eigen gevoel voldoende bekwaamheid in gekregen zonder direct in een wezenloos staren te vervallen, dan begint voor u

De tweede fase: Dit is een zelfsuggestie. Stel u voor, dat het detail naar u toekomt, dat het groter wordt. Schakel uw ervaren van alles wat er om u heen is steeds verder uit totdat alleen het detail overblijft. Zoals ik al duidelijk heb gemaakt, krijgt u dan al meer innerlijke vrede, meer rust, als u alleen dit procédé reeds goed kunt uitvoeren. Indien u goed getraind bent in dit laatste proces, namelijk het naar u toe laten komen van het detail, dan is het tijd om een omkering te bewerkstelligen.

Hiervoor kiest u bij voorkeur een omgeving, een ruimte, een voorstelling desnoods waarin u van het detail afstand kunt nemen. U begint wederom met concentratie totdat het detail vlak bij u is. Dan begint u vandaaruit zeer bewust en fase na fase uw wereld groter te maken. Het detail blijft het middelpunt. Geloof mij, vooral dat in het middelpunt houden van het detail eist weer enige oefening.

Probeer dan te zien hoe onbelangrijk het detail is in het geheel. Daardoor verwaarloost u alle kleine details van het geheel en gaat u het zien als een totale voorstelling waarin alleen het detail een vast punt, een oriëntatiepunt is.

Zo kunt u uw bewustzijn a.h.w. laten uitwaaiëren zonder dat details en veranderingen in het grote geheel uw nog storen. Op deze manier wordt de fase bereikt van het opgaan in het geheel en het zien van de onbelangrijkheid. Hierdoor krijgt u zoals bekend een grotere innerlijke rust en gelijktijdig ook een gevoel van intensere verbondenheid met alles wat er om u heen is. Als u dat een paar malen met werkelijk succes heeft gedaan zodat

u zegt: In een kwartier van deze oefening voel ik mij of ik een jaar heb geslapen, zo uitgerust voel ik mij.

Ga vervolgens naar de zelfbeschouwing. Bezie uzelf en probeer te zien hoe u wordt omringd door de aura van de aarde; hoe u a.h.w. bent omgeven door energie. Als u dat heeft gevoeld, kunt u als omschreven daarmee weer verder gaan.

Ook deze oefening vraagt menige herhaling. Sommige mensen komen er in 30 jaren nog niet achter, anderen hebben het misschien in 5 maanden te pakken. Maar dan bent u op dat punt gekomen waardoor inderdaad de relatie met het geheel voor u steeds bewuster beleefbaar wordt, waardoor u dat staan op de rand van het tijdgebeuren mogelijk is. Van daaruit kunt u de oefening dan verder voortzetten naar het volgende punt.

Nu probeert u een te worden met de kosmos. Pas dan verlaat u werkelijk de aarde. Dat heeft in het begin het nadeel dat u soms het gevoel krijgt dat u even in een diepe zwarte put valt. Trek u daar niets van aan, ook niet als u even denkt: ik word er bijna duizelig van. Laat het verder lopen. Houdt uw beeld van de oneindige ruimte vast met alles wat daarin is. Pas als u het gevoel heeft: ik kan niet verder, dan stelt u zich voor dat u zich omdraait en kijkt naar een heel klein lichtendpuntje dat er ergens nog is en dat uw wereld is. Probeer dat dan weer in u op te nemen.

Door dit proces wordt het kosmische bewustzijn aanmerkelijk verhoogd en krijgt u als vanzelf ook de mogelijkheid om u gemakkelijker in te stellen op de gehele aura van de aarde, deel te nemen aan het totaal van de levensprocessen en kunt u gaan reageren op alle schijnbaar de harmonie verstorende punten die in het geheel van de aardaura aanwezig zijn. Van hier gaan er dan een aantal invloeden uit die u waarschijnlijk paranormaal of occult zult noemen; een aantal ervaringen die soms lijken op fantasiebeelden en toch vele elementen van waarheid blijken te bevatten, als u de feiten controleert.

In alle gevallen is het verstandig om te letten op de ontspanning die u moet bereiken. Het proces mag u niet vermoeider achterlaten. Integendeel, het moet u een gevoel van grotere veerkracht, een a.h.w. verruimd ademen geven. Alleen in de laatste fase kan het zijn dat de hulp, die u aan anderen verleent, voor u een verbruik van krachten betekent.

Terugkerend tot uzelf zult u eerst een ogenblik heel rustig blijven. Want u zult tevreden zijn met wat u heeft gedaan en daardoor een zodanige verhoging van uw opname van energieën (ook geestelijke energieën) mogelijk maken dat u desondanks, maar nu na een rustperiode die kan liggen tussen de 5 en 15 minuten, eveneens dit gevoel van verruimd bestaan zult ervaren. Schouwen, anders kijken dan normaal naar de wereld, kan voor de mens erg belangrijk zijn.

Hetgeen ik u heb voorgelegd is niet alleen maar een sprookje. Het is iets wat u voor uzelf moet proberen, maar wat u alleen kunt proberen, indien u het werkelijk belangrijk vindt. Begint u eraan, dan zult u ontdekken dat het vinden van de innerlijke vrede steeds gemakkelijker wordt. Ja, dat de innerlijke vrede op den duur de basis wordt van al hetgeen u bent en doet. En dat het leven en de beleving eigenlijk niet veel meer is dan de versiering rond een juweel van innerlijk bestaan dat altijd het uwe is.

x Ik geloof, dat voor deze oefening een enorme concentratie vereist wordt. Zou het verstandig zijn dit te combineren met concentratie-oefeningen? En welke?

- Er was eens een man die wilde voor de baby zorgen terwijl de melk op stond, hij verwachtte een telefoongesprek en bovendien kon er nog een kennis komen. Het resultaat was dat hij de telefoon opnam en weer neergooide omdat de melk overkookte, daardoor iemand te lang voor de deur liet staan die al weg was toen hij de deur opendeed en de baby was er ook niet beter op geworden.

Doe één ding tegelijk. Gebruik één procedure tegelijk. Wilt u uw concentratievermogen oefenen, dan kunt u elke techniek gebruiken. Als u echter de door mij gegeven vormen van concentratie (eerst op detail en dan verder) wilt toepassen, gebruik dan geen andere techniek dan het schouwen zoals ik het u heb voorgesteld.

x Heeft u nog voorkeur voor een bepaalde houding?

- Dat is iets wat u voor een groot gedeelte zelf moet uitmaken. Het zal u echter duidelijk zijn en ik ben er ook mee begonnen, dat u in een dergelijke situatie altijd ontspannen moet zijn. Nu ligt het eraan hoe u gaat zitten kijken, hoe u werkt, wat u gaat nemen als uitgangspunt voor uw beleving, hoe uw houding kan zijn. Ik kan u wel zeggen: Ga ontspannen op uw zij liggen, maar als u nu toevallig een baksteen in een muur wilt observeren en u doet dat op straat, dan bent u zo bij de GGD. Blijf dus een beetje nuchter. Kies altijd in de omstandigheden de voor u meest ontspannen en gemakkelijkste houding, dan kunt u voor de rest refereren aan de voorgaande lessen.

- :-

TIBETAANSE TECHNIEKEN.

In de verschillende kloosters van Tibet heeft men natuurlijk ook systemen ontwikkeld voor magische en geestelijke cultuur en concentratie. Er zijn zeer veel verschillende mogelijkheden. Ik ben echter op deze avond niet in staat om al deze verschillende technieken en mogelijkheden ruimschoots voor u toe te lichten. Er bestaat echter een techniek waarvoor ik uw bijzondere aandacht vraag mede in het kader van hetgeen de eerste spreker u zal hebben voorgelegd.

Er bestaat wat men noemt de techniek van de vereenzelviging. Degene die deze techniek gebruikt, zet zich neer vaak voor een beeld, soms daar waar hij kan uitzien over de vlakte of de bergen. Hij concentreert zich totdat hij zich één gevoelt met al wat is.

Dan komen de stemmen van de wereld in hem. Hij hoort de krachten die in de aarde regeren (het rijk van de Koning der Aarde). Hij hoort hoe de raad beslist. Hij hoort hoe de grashalmen ruisend zich ontwikkelen. Hij hoort hoe de wolken fluisterend langs de hemel gaan zich beradend over hun dichtheid en of het al tijd is om regen te doen neerkomen op het dorstige land. Doordat hij zo één is geworden met alle dingen zit hij verstand in de daarvoor voorgeschreven houding: rechte rug, gekruiste benen, armen rustig langs het lichaam, de handen rustend op de knieën.

In zichzelf voelt hij een licht rijzen. "Het is," zoals een van de ingewijden zegt, "alsof de zon in je opgaat." En dan begint het spel van krachten in de mens.

In zich absorbeert hij de kracht van deze zon, totdat hij zich voelt als een zon die aan de hemel staat. Zo aan de hemel staande geeft hij zijn

bevelen. Hij zegt tot de wolken hoe zij verder moeten gaan of dat zij hun beweging moeten staken en hun vocht laten neerdalen op een bepaalde plaats op de grond. Hij fluistert tegen de bergen en spreekt over de krachten die daarin wonen en ook met de krachten van de hemel zelf. Alles wordt langzamerhand een beeld dat, verwarrend als het moge zijn, hem doet beseffen wat het leven is, wat de aarde is en wat vanuit hemzelf op aarde mogelijk is.

Dan verzinkt hij in stilte. Een lange tijd draagt de stilte hem voort over ongekende werelden totdat hij ontwakend terugkeert tot zijn lichaam. En dan weet hij: ik draag de zon in mij.

Wanneer de geest hem beweegt, wanneer in hem die noodzaak kenbaar wordt, zal hij zijn geest uitzenden over het land en zij zal handelend en zichtbaar kunnen optreden.

Wanneer hij staat op een rots, kan hij naar de wolken kijken en zeggen: Geef die akker water. En de wolk zal gehoorzamen. Hij kan tot de dieren van het land roepen: Ga heen. Hij kan de vogelen des hemels aanroepen en zeggen: Ziet daar ligt de rest van een broeder, neem hem in u op, opdat hij één worde met hemel en aarde.

Deze techniek, voor een westerling misschien niet zo gemakkelijk te begrijpen, is de basis voor vele inwijdingen. Wie immers één is met alle dingen, hij kan even gemakkelijk de materie veranderen als een mens een hand uitsteekt. Hij kan een vorm geven aan een gestalte uit een astrale wereld en die zichtbaar maken op aarde als een deva of een demon, zoals hij dat zelf wil.

Hij kan de gedachten van de mensen lezen en hij kan antwoorden op de gedachten van de mensen. Meer is hij dan een magiër, omdat hij in zich de grote stilte en de grote kracht heeft gevonden en nu met deze kracht meester is over alle elementen, elementalen en elementaren.

Wie zo in een klooster leeft, hij wordt geëerbiedigd. Men bewaart zijn woorden alsof zij de kostbaarste schat zouden zijn. Men kijkt hem naar de ogen. Dienaren zijn er voor elk van zijn behoeften. Maar hij eist niets; hij vraagt niets. Hij is. Voor elke dienst geeft hij een zegen in ruil. Hij is geladen met kracht.

Dit is geen overlevering. Het was tot voor kort een regelmatig voorkomend gebeuren. Een discipline die zelfs nu nog in bepaalde delen van de Himalaya door monniken, die gevlucht zijn uit de oude kloosters, instand wordt gehouden.

Misschien heeft u wel eens gezien hoe men via de zijden kwast of de shawl krachten geeft en zegeningen aan degenen die voorbij komen. Het lijkt bijgeloof. Een lichte beroering en men is gezegend. Maar als je de kracht van zonnen in je draagt, dan is alleen de wil, die je symboliseert voor degenen die nog niet begrijpen, voldoende om de kracht te doen neerdalen in de mens. Zoals besef van het lot van een mens voldoende is om te zeggen: Jij moet genezen. Maar tegen een ander ook: Jij moet je lasten verder dragen, opdat je bewuster worde van je werkelijkheid.

De technieken van Tibet klinken zonderling. Uitgaan in de nacht en de geesten van het duister roepen, opdat zij je verslinden lijkt waanzin. Maar is niet slechts hij, die geen kracht en geen demon vreest, in staat om de krachten van licht in zich te bevatten? Het lijkt dwaasheid om de demonen te bedwingen, opdat zij spreken zullen over het lot van de aarde in het komende jaar. Maar wanneer er een stem moet zijn, dan maakt het niet uit welke stem spreekt. Het volk zal er een demon of een god in zien. Maar ook als het je eigen stem is die spreekt uit een ander, dan is dat de enige manier om je woord aanvaard te krijgen. Je zult je dan niet mogen noemen bij een andere naam dan je eigene; maar je noemt geen naam. Belangrijk is het dat de eenvoudigen de waarheid van de geest horen, dat zij de waarschuwingen krijgen die noodzakelijk zijn. Niet is het belangrijk dat zij begrijpen hoe de dingen gebeuren.

Begrip is iets wat langzaam moet worden ontwikkeld. Het duurt vele levens en vele jaren voordat je iets begrijpt van de kracht die er om je heen bestaat. Het kan een reeks levens vol ontzeggingen en streven betekenen voordat je iets van de waarheid leert omzetten in woorden, iets van de kracht die in je leeft leert dirigeren zodat ze op aarde taken verricht. Maar het is niet belangrijk dat men begrijpt. Het is belangrijk dat men ervaart.

Wanneer je bidt tot de goden, wanneer je bidt tot de ene god, wanneer je het juweel haalt verborgen in de lotus, de kracht van de lichtende ziel zelf, is het dan belangrijk dat je weet wat je doet en wat je zegt? Hoevelen mompelen niet duizendmaal de spreuk: "Om mani padme hum", zonder zelfs maar te weten wat het betekent. Maar ze zijn door hun streven, door hun denken, hun bidden, door hun actie ook verbonden met een werkelijkheid.

Vlaggen bidden niet. Gebedsmolen bidden niet. Er bestaat geen mechanisch mogelijke verbinding met de godheid. Maar de wil tot verbinding kun je uitdrukken via ongetelde mechanismen. Je kunt een molen stellen in de rivier gedreven door het water. En als je daarnaar schouwt, weet je dat die bidt, maar dan bid je zelf.

Uiterlijkheden zijn niet van belang. Van belang is het innerlijk, de gerichtheid tot het hogere. En als de onwetende denkt dat hij bidt tot de Boeddha, laat hem dat denken zolang hij bidt. Als de wijze weet, dat al deze gebeden waanzin zijn, dat zij een illusie zijn, dan laat hij deze bestaan. De dwazen kunnen niet leven zonder illusie. Maar voor zichzelf probeert hij de illusie te overwinnen. Want hij, die de illusie heeft overwonnen, kan in het doolhof van de schijn en de waan de weg tonen langs welke men tot beter bewustzijn van hoger besef kan komen.

Dit zijn technieken. Het is niet alleen maar een kosmische waarheid. Zij is omgezet in een gedragscode die ouder is dan Rome. Zij is omgezet in een weten dat verder reikt dan de grootheid van de westerse wereld.

Hij, die de waarheid beseft, moet die waarheid kenbaar maken, maar hij hoeft haar niet uit te leggen.

Hij, die de eenheid met het Al kent, spreke als de mens die hij is in het Al. Want het Al wordt niet gehoord, maar de mens probeert men te verstaan.

De kracht, die in jezelf schuilt, is de kracht van het geheel. Uit de kracht van het geheel dan zo, dat in de delen van het geheel die kracht kenbaar wordt. Maar uit haar niet als directe kracht van het geheel, want de mensen zouden dat vrezen en daardoor schade ondervinden en geen zegen.

Zoek diep in jezelf, opdat je zonder angst kunt leven. Zoek diep in jezelf, opdat je meester worde van jezelf, van je lichaam, van je geest. Maar leg die meesterschap niet aan anderen op, noch eis van anderen dat zij daarnaar streven. Geef hun de hulp die zij nodig hebben.

Zing de orgeltoon die de dode verlost. Spreek de oude spreuken waarvan men gelooft dat zij de ziel begeleiden, want daardoor zijn de gedachten goed en begeleiden ze de ziel, niet de gebeden en de woorden.

Het is niet de orgeltoon zelf die ergens een naad doet splijten bij de kruin, opdat de ziel naar buiten kan komen al geloven de mensen dat niet. Het is de zekerheid dat de ziel vrij zal kunnen gaan waardoor zij haar vrijheid eerder ervaart.

U leeft in een wereld van schijn. U moet niet trachten de waarheid te stellen in de plaats van de schijn, maar haar steeds werkzamer te maken in de wereld van de illusie. Hierdoor brengt zij een ieder die in de illusie leeft dichterbij de werkelijkheid.

"Wie lange tijd in het duister is geweest," zo luidt een van de regels, "mag niet zijn cel verlaten, wanneer de zon aan de hemel staat."

Vele monniken blijven jarenlang afgezonder in zeer duistere cellen, zodanig ingemetseld dat geen zonnestraal kan binnendringen, alleen gestoord wanneer men hun het schaarse voedsel brengt. Als zij naar buiten zouden treden in de tijd dat de zon aan de hemel staat, zij zouden blind worden. Maar in de nacht kunnen hun ogen het licht aanvaarden.

Het zien van een mens die leeft in de beperking van zijn stoffelijk denken is als die van de kluizenaar ingemetseld in zijn cel. Leid hem niet naar buiten in het volle licht, hij zou eraan ten onder gaan. Leid hem naar buiten in de milde uren van de nacht, wanneer zelfs de maan de hemel heeft verlaten. Dan kan hij het schaarse licht der sterren zien en aanvaarden en zo sterker worden tot hij in staat is de zon te aanschouwen.

Oude wijsheden en waarheden. U, die hier komt, zoekt ongetwijfeld naar de vrede in uzelf. De vrede bestaat niet in het verlaten van alle illusie, maar in het vinden van steeds meer licht waardoor de illusie steeds onbelangrijker wordt zonder dat u zelf het lichtende verliest dat u moet ervaren.

Leer de illusie niet te vrezen. Leer te leven uit de kracht. Maar eis niet van uzelf dat gij dit alles zult mogen kennen en zien in volle waarheid en waardigheid, want daaraan zult gij te gronde gaan.

Wees tevreden dat zij, die de zon van de werkelijke kracht in zich hebben opgenomen, hun krachten naar u doen uitgaan langs duizenden wegen.

Wees tevreden dat het leven zelf, wanneer de hoogste machten als stralen neerdalen uw wereld beroerend en u steunend u voeren naar het lot. Dat zijn de dingen die voor u belangrijk zijn.

Leef dan uit die krachten totdat gij hebt geleerd steeds meer daarvan in u te vergaren. Dan komt ook voor u het ogenblik dat gij in stilte zult neerzitten totdat in u de zon van kracht opgaat en gij, sprekend vanuit uzelf, tot de wolken zult zeggen: Hier zult ge uw vocht achterlaten.

Tot de vogels zult u zeggen: Hier zult ge gaan, daar zult ge komen. Zelfs de wind zult u bevelen: Waai uit een andere richting

Tot de wateren zult ge zeggen: Wordt stormachtig of kalm.

Alleen de ware ingewijde kan deze dingen doen. Alleen de ware ingewijde kent die kracht. Alleen de ware ingewijde is in staat om die kracht juist te gebruiken.

Leef daarom met hetgeen zij zijt. Neem op aan kracht wat gij kunt.

Zoek naar een steeds grotere zekerheid, totdat uw geestelijke ogen het licht der sterren hebben verteerd, de maan hebben overwonnen en rijp zijn voor het aanschouwen van de zon.

Ik dank u voor uw aandachtig gehoor. Verontschuldigd mij voor de misschien te zeer beeldende taal die ik uit ouder gewoonte heb gebruikt.

Ik hoop u enige denkbeelden te hebben kunnen geven, die voor u ondanks alles toch enige geringe betekenis kunnen bevatten.

G E L U I D.

Geluid, zingende klanken van snaren.
Bronzen klank van een klok die luidt.
Een trom die zachtjes roffelt.
Zij roepen beelden op die ik nog niet versta.
Een stem zingt.
Het klinkt als 'n eigen naam,
doch ik kan 't nog niet verstaan.
Klank na klank omspoelt mij,
leven spreekt met vol geluid.
Toch vraag ik: is het waan?
Is het mij werkelijkheid?
Zingt ergens een lied? Is er een stem die spreekt?
Is het misschien het licht der eeuwigheid
dat in klanken mij toont het ware bestaan,
verbrekend de band die mij bindt aan de waan?
Is de trom die daar dreunt mij de stem van het lot?
Is dit geluid een stem die klinkt uit eeuwigheid
of is het slechts het kloppend bloed in de slapen
dat mij een wijl misleidt?
Maar dan blijft nog die stem
die in 't hart, niet in het oor
een lichtend lied blijft zingen.
Is het een geest? Is het God zelve misschien,
die mij beleert in een gedachte die hij mij geeft?
Ach, geluid is een kracht die overal leeft:
in sferen, in wereld, in eigen bestaan.
Het geluid wordt mij 'n beeld van een baan,
geweven uit klank, mij leidend tot achter de sterren.
Geluid is de zang van sterren die gaan
door zwarte oneindigheid,
de juichtoon ook van een engelenheir,
dat de ziel tot lichtere wereld geleidt.
Geluid is het beeld van een stem,
die je leidt wanneer leven je haast mismaakt.
Geluid wordt een lied dat je breekt uit het hart,
wanneer je ondanks zorgen en smart
opnieuw het leven aanvaardt.
Geluid, een teken van menselijk begrip,
deel van menselijk streven
en toch ook 'n band die zelfs de stof verbindt
met de eeuwigheid van het ware leven.

:--:~:

SLEUTELS

COSMISCHE LERINGEN
nadiamiek ontvangen en uitgegeven
door de „Orde der Verdraagzamen”
te 's-Gravenhage

MAANDBLAD.
(10 nrs per jaar)

I N H O U D.

MAART 1981.

26e jaargang.
Nummer 6.

DE VERNIEUWING IN DEZE TIJD

De puberale apocalyptici

CI blz. 67

Leven is beseffen

CI " 72

HET VINDEN VAN INNERLIJKE RUST

Inwerking van krachten

CII " 69

De godsdiensten in het verleden

CII " 76

Overname uit „SLEUTELS” slechts toegestaan na
schriftelijke toestemming van het bestuur der „O.D.V.”

DE VERNIEUWING IN DEZE TIJD

HOOFDSTUK VI.

DE PUBERALE APOCALYPTICI.

Er is in deze tijd over de gehele wereld een ondergangsgedachte te vinden die soms onderstreept schijnt te worden door economische moeilijkheden en andere kwalen, maar die in wezen eigenlijk wijst op het onvermogen van de mens om zich aan te passen aan de werkelijke omstandigheden. In een vernieuwing van de mensheid, zoals die zich tegenwoordig afspeelt, zal de mens wel degelijk zijn levensgewoonten en zijn mogelijkheden moeten aanpassen aan de werkelijkheid en daarnaar gaan leven. Tot nu toe heeft Moeder Aarde redelijk goed voor de mensen gezorgd. Nu wordt het tijd dat de mensen redelijk goed voor Moeder Aarde moeten gaan zorgen. Juist dat aspect schijnt hen tot allerlei ondergangsgedachten te verleiden.

Ik heb boven dit onderwerp gezet: de puberale apocalyptici omdat in zo vele gevallen toch op een wat puberale manier de ondergang van de wereld wordt verkondigd. Laten wij enkele punten ervan eens onder de loep nemen, misschien dat het interessant is.

In de eerste plaats: Binnen 6 jaar heeft Rusland West-Europa bezet. Als dat gebeurt, dan hebben we medelijden met Rusland. In ieder geval moeten wij er rekening mee houden dat dit alleen kan geschieden, indien de mensen niet in staat zijn om hun eigen machtstreven een beetje in te tomen en daarvoor in de plaats te zoeken naar een mogelijkheid tot samenwerking, zelfs als ze offers vraagt.

In de tweede plaats: Er zijn mensen die zeggen: Wij leven in de tijd van de Apocalyps, want de Ruiters staan klaar om uit te rijden. Nu zullen ze waarschijnlijk via de ruiterspaden moeten gaan, want er zijn overal politieverordeningen.

De Ruiters van honger, oorlog, pest en dood zijn al losgelaten op de wereld vanaf het begin. Telkenmale weer zien we overal aardbevingen. We zien pest. We zien overal hongersnood. Kortom, er zijn steeds weer omstandigheden waardoor de mensen bang zijn. Maar de angst van de mens komt voort uit zijn onvermogen om te begrijpen hoezeer hij onderworpen is aan de krachten van de aarde waarop hij woont. En omdat hij niet in staat is om in harmonie te leven met deze grote planeet en de entiteit die daarin leeft, zal hij voortdurend worden geconfronteerd met de disharmonieën die hij voor een deel toch zelf tot stand brengt.

Een verkondiger van het einde van de wereld vindt het over het algemeen aangenaam dit te mogen zeggen. Hij spreekt er wel over met een gebaar van: wat een ellende breng ik u. In wezen bedoelt hij toch eigenlijk: Kijk, ik zal er niet onder lijden maar u wel, want ik ben uitverkoren en u moet het maar afwachten. Dat afwachten is voor sommigen nog

niet genoeg. Zij zeggen doodgewoon: Wij zijn uitverkoren en u wordt verdoemd. Zij zijn in ieder geval iets definitiever. Ze gunnen een ander ook wat. Dit is een bewijs van geestelijke onrijpheid. Ik zal proberen duidelijk te maken waarom.

Het leven is een continuïteit. Er is niet een leven dat ophoudt. Er is een leven dat in steeds nieuwe vormen zich voortdurend voortzet. Zodra wij beseffen dat leven een verschijnsel is van bestaan, zullen wij het bestaan op zichzelf belangrijker achten dan het leven. Daar waar dit gebeurt, zal ons bestaan (de essentie van de mens) in de plaats gaan treden van de uiterlijkheden waaraan hij zich nu altijd heeft vastgeklampt.

Een nieuwe mens moet leren leven met zijn innerlijke krachten en te werken vanuit zijn innerlijke krachten. Maar als je over die krachten beschikt, dan zullen zeer vele instanties, instellingen en autoriteiten in wezen overbodig worden.

De mens, die in zich de werkelijkheid vindt, zal niet worden gedreven door angsten en begeerten zoals vele anderen, omdat hij weet dat ze allemaal maar zeer tijdelijk zijn, vergankelijk.

De mens, die in zich de waarheid heeft gevonden van het werkelijke bestaan, zal in de vormen van het stoffelijke bestaan proberen juist zijn grote geestelijke harmonie tot uiting te brengen en daardoor een voortdurende verbondenheid bereiken met andere zielen die in de stof leven. Waar men niet in staat hiertoe is of deze dingen niet wenst te doen omdat men meent dat men belangrijker is dan al het anderen, daar mag toch zeker worden gesproken van puberaal gedrag. Dat is tegenwoordig inderdaad het geval.

Als wij kijken naar b.v. het optreden van Reagan (een naam overigens die voor Nederland heel aanvaardbaar moet klinken gezien het klimaat), die langzamerhand in staat is om alle West-Europeanen te beschouwen als een soort indianen van een nog vriendschappelijke stam en al degenen die het niet met hem eens zijn als mensen die eenvoudig moeten worden afgeslacht omdat per slot van rekening de tocht naar het westen niet kan stilstaan. Het is misschien vreemd als je die man zo bekijkt.

Maar als we ons realiseren dat een dergelijke man uit zuiver politieke overwegingen een regime steunt waarin ontzettend veel martelingen worden bedreven op een wrede en afzichtelijke manier die ik u niet beschrijf (ik wil u namelijk niet misselijk naar huis sturen), dan zal u duidelijk worden dat dergelijke mensen zich niet realiseren wat werkelijkheid is. Zij weten niet eens wat ze zelf werkelijk zijn. Ze weten niet wat ze zelf werkelijk doen. Dergelijke mensen zijn de pubers die op het ogenblik nog de touwtjes in handen hebben op de wereld, terwijl de mensheid langzamerhand toch tot rijpheid wordt gedreven. Want als ze niet innerlijk rijp wordt en komt tot een harmonische samenwerking die niet op dwang is gebaseerd, zal ze niet in staat zijn te overleven.

U denkt waarschijnlijk: nu komt hij ook nog met een ondergangsgedachte. Ik geloof daar niet in. Ik geloof niet in een ondergang omdat er altijd voldoende mensen zullen zijn die leren dat je moet terugvallen op jezelf, op de kern van je wezen, op datgene wat je innerlijk als juist ervaart. En als je dat leert doen, kun je de contacten vinden - geestelijk en anderszins - met gelijk gestemden. Dan zul je weten wat er in anderen leeft. Dan zul je weten wat er met anderen gebeurt. Dan zul je steeds gevoeliger worden voor al die krachten om je heen en zul je daarvoor steeds beter kunnen reageren en steeds minder geneigd zijn alleen jezelf en je eigen voordeel te zoeken.

Een vernieuwing zoals die zich afspeelt, heeft natuurlijk een bepaalde ondergang ten gevolge, dat is duidelijk. Maar laten we eens een voorbeeld nemen. Zolang in Nederland de verschillende omroepzuilen in

staat waren om in beslotenheid als een soort monopoliehouders onderling de macht te verdelen konden ze heerlijk met elkaar klessebessen, met elkaar vechten en ondertussen anderen voorzetten wat hen goed dacht. Nu echter steeds meer buitenlandse zenders bereikbaar worden voor een steeds groter deel van het Nederlandse volk, kunnen zij dit niet meer volhouden. Het blijkt, dat datgene wat zij hebben beschouwd als een heilig principe nu niet meer houdbaar is. Dan staan ze voor de keuze om zich aan te passen aan de nieuwe omstandigheden en zo zichzelf instand te houden of zich niet aan te passen, principieel te blijven maar wel ten onder te gaan.

Dat komt, omdat ze eenvoudig niet in staat zijn geweest de werkelijkheid van degenen die hun leden waren (moeten we misschien zeggen hun onderdanen) te begrijpen. Dat ze niet konden inzien dat zeer veel mensen wel voorlichting wensden, maar dan wel een accurate. Dat zeer veel mensen wel degelijk interesse hebben voor vermaak, maar dat dat vermaak een zekere kwaliteit moet bezitten en het niet al te belerend mag worden.

In dezelfde situatie bevindt zich op het ogenblik de wereldpolitiek. Een groot gedeelte van de mensen, die in de politiek zitten, hebben geleerd dat zij eigenlijk beslissingen nemen ten bate van de menigte zonder te begrijpen dat de menigte lang niet altijd wil wat zij theoretisch gezien het beste vinden. Zolang hier nu sprake is van omstandigheden waardoor iedereen toch nog redelijk het zijne kan krijgen, is er niets aan de hand. Maar op het ogenblik dat er armoede ontstaat, krijg je een verdeeldheid van groepen tegen elkaar. Dan krijg je uit het gepredikte egoïsme dat uit de politiek is voortgekomen op den duur een zodanig groot groepsegoïsme dat samenwerking niet meer mogelijk is. En wil je dan een andere richting kiezen, dan zul je dat niet meer moeten zoeken op politiek vlak. Dan moet je zoeken naar een vlak waarop je werkelijk de belangen van een ieder dient zo goed je kunt, maar dan wel volgens reële omstandigheden en volledige eerlijkheid.

Als men dat kan doen, dan is het mogelijk dat het groepsegoïsme langzaam maar zeker slinkt en de mensen inderdaad weer komen tot een reële samenwerking. De politiek wil echter nog steeds haar eigen staatje hebben.

Kijk eens, West-Europa heeft een enorm vermogen, een enorme slagkracht, een enorm reservoir aan voedingsmiddelen maar ook aan andere materialen zodat West-Europa zichzelf zou kunnen bedruipen, mits West-Europa een eenheid zou zijn. Zolang de mensen tegen elkaar verdeeld blijven omdat zij, die de macht hebben, niet bereid zijn de macht zij het ook maar enigszins te delegeren aan anderen, zullen we altijd zien dat men elkaar te gronde blijft richten.

Er zijn typische voorbeelden van bondgenootschappen waarin de mensen, alleen omdat ze vechten voor hun eigen belangen en voor niets anders, de hele samenwerking belachelijk zijn gaan maken en op den duur hebben gemaakt tot een molensteen die om de hals hangt van de economische nek van het hele Europese rijk. Wie zich dat realiseert, zal zeggen: De vernieuwing kan dus niet uitgaan van buiten af.

Wij hebben al eens eerder gezegd: De vernieuwing gaat uit van onderaf. Dat is ook begrijpelijk. Want juist de mensen, die zich niet eerst in een situatie van onwerkelijkheid hebben gebracht waarbij ze alleen nog maar rekening houden met begrippen die voor anderen niet tellen, zullen inzien dat zij op een gegeven ogenblik eenvoudig móeten samengaan. Niet meer in de termen van onderlinge belangenstrijd of van een elkaar steunen om belangen te verwezenlijken, maar doodgewoon een elkaar helpen om mens te blijven. Als dat gebeurt, zullen we zien dat de eerste volwassenen niet voortkomen uit de regerende kasten, maar juist bij degenen die

in feite aan de grens leven van het z.g. maatschappelijke welzijn.

Het is interessant om dit te constateren. Wij hebben bij vernieuwingen al met zoveel verschijnselen te maken gehad die opzienbarend zijn geweest. Ik denk aan b.v. Flower Power, de Provo-beweging, de Krakkers-beweging, de Jonge Anarchisten, de Rode Garde en wat dies meer zij. Allemaal groepen die in feite deelverschijnselen zijn.

Groepen die op dit ogenblik proberen te reageren zoals de gemeenschap tegenover hen reageert. Dat wil zeggen, dat zij nog steeds grijpen naar middelen die niet aanvaardbaar zijn. Zij begrijpen niet dat ze een broederschap moeten vormen die niet alleen beperkt blijft tot onderlinge belangen, maar die wordt uitgebreid tot het geheel. Ze zijn in ieder geval al zover dat ze zich hebben losgemaakt uit het starre korset van regels waarin de mens eigenlijk voortdurend een onmodigheid en gelijktijdig een vergroting van egoïsme wordt opgedrongen. Zo bezien kunnen we zeggen, dat de apocalyptici in zekere zin gelijk hebben.

Deze tijd betekent de ondergang van de bestaande systemen. U kunt dan onder de systemen verstaan: kapitalisme, socialisme in welke vorm dan ook. Al deze systemen zijn niet meer houdbaar, omdat de mensen die ze hanteren uitgaan van rigide regels die niet meer van toepassing zijn op de werkelijkheid zoals die op dit moment in de wereld bestaat.

Het is ook duidelijk, dat deze systemen juist door hun bestaan een geestelijke verandering proberen af te dwingen. Een verandering die de apocalyptici zien als een oriëntering in hun richting maar die feitelijk leidt tot een groter samengaan, een veel groter onderling begrip bij degenen die zij menen onder dwang te houden.

Dit is een van de grote gevaren die Rusland nu bedreigt. Het is een van de redenen van de onrust die weer is opgelaaid in China. Het is een van de redenen dat tradities worden bedreigd in Japan. En het is ook een van de redenen waarom nu in Nederland een steeds grotere onzekerheid is ontstaan op elk terrein. Realiseer u dit.

Besef, dat wij in deze tijd zitten met een vernieuwing van denken, die niets meer heeft te maken met 'ik weet wel wat goed voor je is', maar die eerder uitgaat van 'ik besef wat goed voor mij is, maar ik zal het alleen waarmaken, indien het ook aanvaardbaar is voor jou.'

Hier zien we dan allerlei varianten naar voren komen die op het ogenblik steeds meer in de maatschappij doordringen en welke op zichzelf kentekenend zijn. Ik denk hier b.v. aan al die kleine pressiegroepjes zoals o.a. de Roie Vrouwen, de Feministen. Ik denk aan die kleine groepen die voor vrijheid zijn op dit terrein of op dat terrein. De mensen die uitgaan van het standpunt dat er sexuele vrijheid moet zijn omdat de mens in staat moet zijn om zijn eigen keuze te maken en al dergelijke dingen meer.

Dat klinkt nu nog erg vreemd en wonderlijk. En als er nog andere dingen bij te pas komen, zoals b.v. de anti-abortuswetgeving, dan weten we natuurlijk dat alle moralisten plotseling op hun achterste benen gaan staan en helemaal vergeten dat ze gelijktijdig wel bereid zijn om een leger in stand te houden dat wordt getraind om volwassenen te doden.

Kijk, deze dingen zijn natuurlijk heel begrijpelijk. Maar die kleine groepen met hun invreten in de vaste ordening, in dat z.g. gemeenschappelijk geweten van de maatschappij zijn eigenlijk de krachten die duidelijk maken dat de vernieuwing onvermijdelijk en noodzakelijk is. Ik wil niet zeggen dat ze altijd in alle principes gelijk hebben. Maar ik zeg wel, dat zij juist door de verandering van opvatting die zij onder ogen brengen van de gehele menigte waaruit een volk, waaruit de mensheid bestaat langzaam maar zeker ook een vernieuwing denkbaar maken. Een vernieuwing waarbij mensen niet meer oordelen over anderen vanuit zichzelf en hun gedragsnormen, maar alleen oordelen aan de hand van harmonie of om contac-

ten met anderen te bereiken.

De apocalyptici zijn inderdaad pubers. Zij denken dat ze de hele wereld kunnen regeren. Ze denken dat ze alle wijsheid in pacht hebben. Ze menen dat zij wel even kunnen zeggen wat God moet doen met een wereld waarin zij niet meer weten hoe ze moeten leven. Maar zij hebben het mis. Als ze eerlijk zijn, dan zeggen ze:

De enige Apocalyps die we kunnen aanwijzen is de Apocalyps van ons denken en ons systeem, van onze kerkelijke onfeilbaarheid, van onze openbaringen, van onze regels van moraal, van onze juridische en andere argumenten. Want langzaam maar zeker gaan die te gronde.

De mensheid moet leren samenwerken. Maar samenwerken gaat niet meer, als je de mensen steeds bindt aan regels die feitelijk de mensen tegen elkaar verdelen. Indien de mensheid als eenheid gaat reageren, dan kan deze mensheid de wereld weer bewoonbaar maken. Dan kan deze mensheid voor de wereld gaan zorgen en de aarde de krachten weer teruggeven die zij eens aan de aarde en de natuur ontnomen hebben. Dan kan de mensheid inderdaad leren om werkelijk te leven. Werkelijk leven is iets anders dan 8 uur per dag werken, kastje kijken en zuipen.

Beste vrienden, er is een vernieuwing gaande. Een zeer intense en grote vernieuwing. Binnenkort zullen verschillende facetten daarvan kenbaar worden. De mensen moeten leren begrijpen dat zij alleen in samenwerking en ook ten koste van persoonlijke offers met anderen een eenheid, een harmonie kunnen bereiken waardoor hun eigen leven betekenis heeft en waardoor de gemeenschap als zodanig geestelijk en anderszins sterker wordt. Zolang men alleen maar uitgaat van eigen belangen en bereid is anderen daarvoor te gronde te richten, zal men ontdekken dat men ook zichzelf vernietigt.

Deze zelfvernietiging zal niet tot het einde worden doorgevoerd. Integendeel, het is aan te nemen dat in de komende twee jaar zoveel gaat gebeuren juist op dit terrein dat een zelfvernietiging van de mensheid niet eens meer denkbaar is.

De Ruiters van de Apocalyps zijn nu weggereden van de ruiterspanden. Het enige dat er overblijft, is een verwarde mensheid die moet zoeken naar de nieuwe betekenis van het mens-zijn.

De nieuwe betekenis van het mens-zijn is in de eerste plaats medemens zijn en daarna pas van je eigen standpunt of je eigen specialisatie gebruikmaken. Deze vernieuwing voltrekt zich zo snel dat sommigen onder ons op het ogenblik aannemen dat in de 90-er jaren dit alles voltooid zal zijn. Dat wil zeggen, dat de mensheid dan kan beginnen aan een hernieuwde opbouw, een hernieuwde ontwikkeling van de gehele aarde en van de mensheid naar een hoger geestelijk en materieel peil.

x Kunt u de rol van de Jonge Anarchisten wat duidelijker maken?

- Ik zal proberen het heel kort te doen. Hun taak is in wezen het verstoren van de bestaande patronen waardoor de mensen worden geconfronteerd met de mogelijkheid van anders denken en anders bestaan. Als dergelijke groepen consequent vanuit zich verder gaan en niet proberen anderen te discrimineren - dat laatste is erg belangrijk - dan betekent dit dat ze steeds meer mensen duidelijk maken dat er andere manieren van leven en denken mogelijk zijn. Het is juist deze mogelijkheid die in een toestand van nood sterker doordringt tot de mens en daardoor zijn eigen aanpassing aan de nieuwe en noodzakelijke levenscondities en de samenwerking in de toekomst mogelijk maakt. Met andere woorden: het zijn op het ogenblik de verstorende factoren

waardoor de kast een beetje uit de lijn hangt, een Kabinet misschien in delen uit elkaar valt, maar het wel mogelijk wordt om in plaats daarvan iets te construeren waaraan de mens wel iets heeft.

De Jonge Anarchisten zijn niet de verlossers der mensheid. De verlossers der mensheid bestaan niet.

--:-

LEVEN IS BESEFFEN.

Leven zonder besef is waardeloos, omdat je eenvoudig niet weet dat je leeft. Op het ogenblik, dat je beseft dat je leeft, wordt het leven van betekenis omdat het voortdurend nieuwe mogelijkheden tot beseffen biedt.

Naarmate wij meer leren beseffen, zullen wij in ons meer tegenstellingen moeten verwerken. Wij moeten niet denken dat wij door ons besef de vragen kunnen beantwoorden. Integendeel, voor elke vraag die wij beantwoorden ontstaan er vijf nieuwe. Maar het gaat er ook niet om het definitieve antwoord te vinden op alle vragen. Het gaat er om onszelf uit te breiden, zodat het heelal en de mogelijkheden van het heelal, die wij in ons kunnen bevatten, steeds groter worden.

Wij zijn eigenlijk de herscheppers van de mensheid, de herscheppers van de kosmos. Wij zijn zelf goden die innerlijk beelden opbouwen, hele sterrenstelsels, galacties samenvoegen en daarin het leven doen ontstaan volgens onze eigen normen. Zeker, het zijn dromen, althans vanuit menselijk standpunt. Maar als wij beseffen, dan hebben wij de kracht van het leven om ons in dit besef tot steeds grotere mogelijkheden te voeren.

Een vernieuwing gaat niet alleen maar uit van wetenschap. Ze gaat uit van besef. Besef is iets anders dan wetenschap. Besef is erkenning zonder dat daarbij de formulering noodzakelijk is die haar misschien tot wetenschap zou maken, mits anderen die formulering wensen te aanvaarden. Wij hebben te maken met werkelijkheden, niet met allerlei theorieën. Wij hebben niet te maken met regels ten aanzien van de menselijke geest of de menselijke ontwikkeling en de structuren van de kosmos. Wij hebben te maken met het besef van de waarden waarbinnen wij leven en onze mogelijkheid om binnen die waarden onze eigen leven te bepalen.

Leven is beseffen. Om te komen tot een werkelijke ontplooiing in deze mensheid moet men uitgaan van hetgeen men zelf is en doet. Onthoud daarbij één ding: U kunt nooit een ander bepalen. U kunt beseffen wat er is en u kunt binnen de beseffte mogelijkheden proberen uzelf te zijn zo goed u kunt. Dat op zichzelf betekent reeds dat u steeds meer deel wordt van het geheel waarbinnen u leeft.

Deel zijn van het geheel. Een van de dingen waaraan de mens zich steeds probeert te onttrekken, omdat hij het niet aanvaardbaar vindt en hij voor zichzelf een uitzonderingspositie opeist, omdat hij niet in staat is voor zichzelf de beperkingen als redelijk te zien die hij anderen meent te moeten opleggen.

Maar vrienden, als wij beseffen wat de werkelijkheid is - ook als we haar niet kunnen formuleren - dan kunnen wij haar leven. Dat wil zeggen: Wij kunnen haar maken tot een nieuwe bron van waarden waaruit ij beseffen.

Het groeien van het bewustzijn is een van de dingen in het leven welke voor de mens altijd belangrijk is geweest, al van de oudste inwijdingsmysteriën af. Maar het bewustzijn van uzelf alleen helpt u niet verder. Pas wanneer u de relatie tussen u en het oude leert erkennen, komt u verder.

Besef wie u bent. Maar besef ook waarvan u deel bent. Het is deze gehele ontwikkeling waardoor het leven zijn bijzondere betekenis krijgt.

De enige werkelijkheidswereld waarmee u te maken heeft is de stof. Alle andere werelden zijn ideeënwerelden. De enige wereld die niet in alle opzichten manipuleerbaar is en blijft door uw bewuste en onbewuste inhouden is de stoffelijke wereld waarin u leeft.

Leven in die stoffelijke wereld betekent juist daardoor de mogelijkheid te hebben om steeds meer feitelijke tegenstellingen, feitelijke oorzaak-en-gevolgverhoudingen te erkennen. In deze erkenningen vindt u de weg tot vernieuwing.

Een vernieuwde mens is geen mens die bezig is om anderen de les te lezen. Maar hij is wel een mens die in staat is om vanuit zichzelf in een diep bewustzijn van zijn wezen en van de wereld waarin hij leeft altijd de juiste weg te kiezen, zodat voor hem de innerlijke harmonie steeds bewaard kan blijven en dat hij gelijktijdig deze harmonie naar buiten toe kan uitstralen.

Mensen, die met elkaar samenwerken en elkaar beseffen voor wat ze zijn: medemensen gebonden in één harmonisch streven, zullen daardoor weten wat leven betekent. Want wie alleen is kan met al zijn weten niet tot leven komen. Maar wie deel is van een groot geheel en zo tot beseffen komt van al datgene wat hij eens alleen als weten heeft gekoesterd, zal de waarheid zien. En wie de waarheid ziet, vindt de weg tot de bereiking.

-:-

O N T W A K I N G .

Wereld van slaap en van dromen. Nachtmerrrie waarin demonen met je worstelen en godinnen je naar boven dragen tot in de tuinen van de hemelen .....en dan de werkelijkheid.

Traag beroert het licht je ogen. Traag aanvaardt het besef de vaste waarden om je heen. En dan besef je: nu roept mij de taak. Nu moet ik werken. Nu moet ik zijn. Nu ben ik deel van het gebeuren en is het gebeuren mede afhankelijk van de juistheid waarmee ik handel.

Ontwaken is een terugkeren in de onvermijdelijkheid van de grote wereld. Ontwaken is deel gaan hebben aan de werkelijkheid die wordt uitgedrukt in al die factoren die tezamen de basis vormen voor alle zijn en alle waan. Indien gij wilt ontwaken, leer te rusten, want wie rust kan dromen.

Wie droomt zal beseffen. Wie beseft, wordt door de droom zelf tot ontwaken gedreven. En wie ontwaakt, kan de lasten dragen die hij zonder rust niet zou kunnen heffen. Hij kan de taak vervullen die in het geheel de zijne is zonder te falen tegenover zichzelf of tegenover de kracht waaruit hij leeft.

TRILLING.

Voortdurend pulseert het leven. Soms is het negatief, soms is het positief. Steeds weer verandert het en toch is het zichzelf, juist door de wisseling waaruit het voortbestaat.

Het leven is een trilling, omdat in het besef, dat rustend is, het binnendringen van het feit betekent dat het "ik" een trilling ondergaat waarmee omschreven wordt het feit zoals het in het "ik" betekenis heeft en in het "ik" een werkelijkheid kan worden.

Trilling is een term die wij gebruiken om alles te omschrijven wat er in en uit ons ontstaat. Wij spreken van trillingen, omdat het hele leven een voortdurende fluctuatie is van waarden waarin niets werkelijk bestaat behalve de kracht die de oorzaak is en de middenstof van al wat er rond ons is en voortbeweegt.

Zo omschrijven wij onszelf als een trilling, afgestemd misschien op het hoogste Zijn. En toch, in werkelijkheid zijn wij slechts datgene dat wij reageren - zuiver en beseft - op datgene wat uit de enige werkelijkheid ons wezen beroert en in ons doordringt.

Wie werkelijk alle trillingen wil optellen, hij kan daaraan tien-duizend levens besteden en tot geen einde komen. Maar wie beseft: wat mij beroert, de trilling die in mij ontstaat als gevolg van al wat er rond mij is, daar heb ik gevonden de waarheid, de werkelijkheid waaruit ik leven moet.

De kracht, die in mij voortbestaat als gevolg van de trilling die ik heb ondergaan, is gelijktijdig de bron van al wat ik kan uitzenden naar de wereld totdat de trillingen van alles en al één en harmonisch zijn geworden tot het antwoord op de eerste trilling waaruit het Al is ontstaan.

Wanneer de gehele schepping één harmonie is geworden, dan spelt zij het ene woord dat staat aan het begin van het Ontstaan.

:--:--:

N.B.

Wegens ziekte van het medium is Cursus I slechts beknopt in het 2e gedeelte van Cursus II behandeld.

De redactie.

HET VINDEN VAN INNERLIJKE RUST

HOOFDSTUK VI.

INWERKING VAN KRACHTEN.

Een mens, die innerlijke rust zoekt, zal vaak ontdekken dat door omstandigheden buiten zijn weten om toch een verstoring van het innerlijk evenwicht tot stand wordt gebracht. Als je nu weet waar dat aan ligt, is het niet zo erg, dan kun je dat weer herstellen. Maar op het ogenblik, dat je wordt geconfronteerd met invloeden die niet te definiëren zijn, dan voel je je eigenlijk een beetje vreemd en krijg je het gevoel dat het steeds erger moet worden en dan is alle rust en vrede naar de maan.

Invloeden van buitenaf kunnen natuurlijk van vlak bij komen; ze kunnen b.v. van geestelijke aard zijn.

Een geest die in uw omgeving is, kan proberen contact met u te maken. Dat blijft dan meestal een vaagheid, een soort schim die a.h.w. achter u staat. Het is soms een gevoel, een enkele keer een vluchtige indruk en verder niet. Als je daaraan nu teveel aandacht gaat besteden of je gaat je voortdurend daarmee bezighouden, dan krijg je steeds weer de frustratie dat je door het richten van je aandacht geen contact krijgt. Dat betekent, dat je steeds meer gespannen gaat proberen de signalen op te vangen. Het eindresultaat is, dat je je innerlijke rust, je vrede helemaal kwijtraakt zonder dat je werkelijk resultaat krijgt.

Wanneer entiteiten proberen met u enig contact op te nemen, dan moet u dat naar gewoon zijn gang laten gaan. Op het ogenblik namelijk dat die entiteit de mogelijkheid krijgt om zich op u af te stemmen is het heel goed denkbaar dat ze op een gegeven moment wel begrijpelijke, verstaanbare of kenbare signalen gaat uitzenden. Zolang u echter steeds bezig bent om gespannen te luisteren naar zo'n persoonlijkheid, gaat u uw denken en uw invloed naar die geest toezenden. Het resultaat is natuurlijk dat alles misloopt. Dit is een van de invloeden die kan voorkomen en hier geldt zeker: passief blijven.

Soms kunt u ook het gevoel krijgen dat er plotseling een drukken-de sfeer is. Ik wil niet zeggen dat het nu precies is alsof men in een beerput woont, maar geestelijk gezien hangt er een eigenaardige geur. Als dat het geval is, kan dat voortkomen uit natuurlijke omstandigheden. Dus als zoiets gebeurt, dan nooit zeggen: De duivel is in de buurt. Eerst eens kijken of de gasleiding misschien lekt. Heeft u dat gedaan, dan blijft er maar één ding over om te doen: zorg dat er zoveel mogelijk wind en zonlicht binnenkomt in de vertrekken waar u moet zijn. En als u de kans krijgt, ga even rustig zitten en mediteer wat mij betreft over een zonnige zondag of over een situatie van rust, van vrede, van licht. Als u die meditatie een paar keren herhaalt, dan zult u merken dat de sfeer langzamerhand verdwijnt, de druk is niet meer aanwezig en daarmee

kunt u ook uw normaal innerlijk evenwicht herwinnen. Door de meditatie heeft u die evenwichtigheid echter al voortdurend versterkt. Wij kunnen daarmee dus invloeden die niet bij ons passen afstoten door ons op de juiste wijze steeds op het licht in te stellen en door niet bewust op die invloeden te reageren. Dat laatste kan ik niet nadrukkelijk genoeg zeggen!

Krijgen we te maken met invloeden uit het totale menselijke bewustzijn, dan wordt het iets moeilijker. Want er kan een sfeer van angst, van misnoedigheid of van gespannenheid hangen die een heel land, misschien zelfs de hele wereld omvat. In een dergelijk geval wordt u onwillekeurig meegetrokken.

Als iedereen die u tegenkomt zegt: Nou, het is toch maar ellendig met ....., en dan noemt u maar wat op, dan gaat u op het laatst ook denken: Ja, het is toch maar ellendig met..... Op dat ogenblik bent u zo druk bezig met de ellende dat u langzaam maar zeker geen compensatie meer kunt vinden en meeglijdt in de sfeer die overal heerst. Om hiertegen iets te doen moet u het volgende goed voor ogen houden:

In de 1e plaats: Als iemand zegt dat het een ellende is met dit of dat, behoeft dat niet waar te zijn. U zoudt het eerst zelf moeten nagaan.

In de 2e plaats: Heel veel dingen die de mensen bijzonder nadrukkelijk vrezen worden niet waar, want als teveel mensen daarvoor bang zijn, dan voorkomen ze wel dat ze gebeuren.

In de 3e plaats: U moet zich goed realiseren, dat als u verstandelijk nagaat wat u wel en wat u niet kunt doen en vervolgens al datgene waar u niets aan kunt doen gewoon maar aanvaardt en u alleen beperkt tot de enkele punten waarop u actief kunt zijn, dan zult u daardoor als vanzelf uw innerlijk evenwicht versterken. Want u doet dan iets; u zit niet tegen een hopeloze taak aan te kijken. Iets wat onmogelijk is moet u nooit proberen te doen. Ook in dit geval dus:

Zorg, dat u redelijk blijft. Probeer geen kritiek te hebben op alle wanhoopsbeelden die in u opkomen. Vraag u af, waarom u die emoties en gevoelens juist nu heeft en waarom ze er anders niet zijn. Hierdoor neemt u afstand. Bij dat afstand nemen vindt u vanzelf enkele punten waarin u misschien zelf verandering kunt brengen. Als u dat doet, gaat de rest langzaam maar zeker beter en kan het innerlijk evenwicht behouden blijven, kan de innerlijke rust en vreden worden hersteld.

Wij hebben natuurlijk ook te maken met de invloeden uit de kosmos. U kent ze allemaal. Wij hebben ze vaak genoeg omschreven.

Wanneer nu zo'n kosmische invloed optreedt, dan gaat de hele wereld eigenlijk een beetje veranderen. Hoe sterker de invloed is, hoe meer er wordt gevochten. De mensen zijn feller, ze zijn onredelijker en u bent dat zelf ook. Maar als u uzelf kent en u heeft een beetje innerlijke rust, dan weet u wanneer u onredelijk bent. Verwacht nu maar het volgende:

Als u bij uzelf een toenemende tendens tot onredelijkheid ontdekt, dan moet u aannemen dat die bij anderen eveneens bestaat. Trek u dus van de onredelijkheid van anderen niets aan. Laat het maar over u heen gaan, morgen gaat het wel beter. Dat klinkt een beetje 'laissez faire-achtig', maar dat is het niet. Want door de manier waarop u reageert voorkomt u dat extra spanningen worden opgebouwd. Gelijktijdig gaat u zich door het besef van eigen onredelijkheid, prikkelbaarheid etc. bedwingen en dus uw rust en evenwichtigheid langzamerhand herwinnen. Het resultaat is, dat u op deze manier niet alleen de invloeden van buiten voor een groot gedeelte voor uzelf beperkt, maar dat u tevens voorkomt dat u wordt meegesleept in ontwikkelingen, denkwijzen en gevoelens die eigenlijk niet passend zijn voor u en uw mogelijkheden.

Als we te maken hebben met wit licht, dan is het natuurlijk nog veel erger, want dan worden alle tegenstellingen heel sterk kenbaar. Iedereen die dan onmiddellijk begint met kritiek te hebben op de wereld, zou ik de raad willen geven: kijk even naar jezelf. Als je ziet hoeveel er bij jezelf nog te kritiseren is in je gedrag, je denkwijze, je reactie, zul je automatisch anderen minder snel veroordelen.

De kunst bij het erkennen van feiten (vooral het scherp erkennen ervan) is wel: geen schuld bepalen, niemand verwijten te maken maar rekening te houden met de erkende toestand. Wie op deze wijze werkt, ontdekt bovendien dat in hem een zekere kracht ontstaat. Deze kracht blijft niet alleen beperkt tot een grotere innerlijke rust, maar pleegt tevens de eigen uitstraling te versterken.

Hebben we te maken met het z.g. gele of gouden licht, dan geeft dat een golf van levensenergie. Bij die golf van vitaliteit voelt u zich heerlijk. U heeft het idee dat u plotseling heel veel zoudt kunnen doen en ook veel dingen tegelijk. Op zo'n ogenblik is het belangrijk dat u uw innerlijke rust bewaart. Dat wil zeggen, dat u niet b.v. drie dingen tegelijk doet. Probeer altijd de dingen die u als noodzakelijk erkent stuk voor stuk af te handelen. Gun u steeds weer, wanneer een taak is vervuld of als ze zwaar en langdurig is, wanneer een rustpauze mogelijk is om een ogenblik heel stil en rustig te gaan zitten en gewoon te denken aan de meest positieve zaken die u kent. Ook hierdoor krijgt u langzaam naar zeker rust en evenwicht.

Een enkele maal - het komt niet zo vaak voor - wordt de wereld getroffen door grote golven groen licht.

Groen licht hangt samen met geloof en vele andere zaken. Wanneer die golven optreden, zien wij dat de meeste mensen opeens gaan geloven in alles. Dat wil zeggen: iedereen gaat onzekerheden als waarheid aannemen zonder te onderzoeken in hoeverre ze waar kunnen zijn. Als dat het geval is, dan is het op dat moment heel erg prettig. Maar later, wanneer die golf is afgelopen, komt u daardoor steeds meer voor conflicten te staan.

Heeft u dus dit gevoel van geloof, probeer dan te geloven aan een licht in uzelf. Herleid elke waarde die u wordt gegeven (predicaties van buitenaf, impulsen die u ontvangt, openbaringen en visioenen) tot een licht dat in u aanwezig is. Hierin gelooft u dan veel intenser dan anders. Maar hiermee bevestigt u tevens een toestand die feitelijk bestaat. Dat wil zeggen, dat alle krachten en mogelijkheden die daarmee verbonden zijn voor u toegankelijker worden. En als ik u nog één raad erbij mag geven:

De meeste mensen maken van hun geloof iets exclusiefs; een soort schild dat ze aan een lange stok voor zich uit plegen te dragen. Dat u dat in 's hemelsnaam niet! Uw geloof is een heel normaal deel van uw bestaan. Zolang dat geloof een zekerheid is, is ze een normaal deel van uw leven. Handel daarnaar, reageer daarnaar en vraag u niet af: waarom. Want bij een geloof moet u niet vragen waarom, maar alleen: hoe ervaar ik?

Dan hebben we ook nog blauw licht.

Blauw licht is voor sommige mensen erg storend, omdat het namelijk verstandelijke factoren pleegt te beïnvloeden. Als u opeens redelijk wordt, dan beseft u de onredelijkheid van uw situatie en van alles waarmee u verbonden bent. Dat kan dan vaak een tweestrijd veroorzaken. Wilt u de innerlijke rust behouden of versterken, dan moet u dus nooit beginnen in deze plotseling mentaal mogelijke opstelling van alle onvolwaardigheden en onjuistheden te zeggen: Hier moet ik verandering in brengen. Constater. Vraag u af: welke kracht, welk geloof schuilt er in mij? Ook als het om dit weten gaat. Oriënteer u vervolgens op die innerlijke stem en ga vandaaruit volgens uw beste weten eventueel naar buitentoe

aan het werk.

Soms is er ook een bijna purperen invloed, soms violet. Dan wordt u plotseling mystiek getroffen of beroerd. U beleeft innerlijk allerlei grootse zaken, u ziet visioenen, u voelt u opgenomen in een kloppende eenheid en u vergeet een ogenblik wie u bent. Erg mooi. Maar als u terugkomt, dan is er het heimwee. Dan zoudt u dat grote, dat volledige willen hebben. Het resultaat is, dat u geneigd bent om wat er in u bestaat te verwerpen. Die verwerping moet u ten koste van alles voorkomen.

Elke mystieke invloed en elke mystieke beleving kan alleen dienen om ons beter, bewuster en evenwichtiger te laten leven in het heden. Als dat niet het geval is, dan is het voor ons waardeloos en moet ze vergeten worden. Ze kan nooit worden gebruikt tegenover de buitenwereld hetzij als een wapen hetzij als leerstof. Het is altijd weer iets wat voor onszelf van kracht is en waarmee wij vanuit onszelf moeten werken.

Dat zijn dan enkele niet alle, invloeden die we met kleuren plegen te geven. Maar er is natuurlijk veel meer.

Wij weten allemaal dat er in een horoscoop een punt is dat de stand van de planeten aangeeft: Hé, dat wordt ongunstig. Misschien wordt zelfs aangegeven waar het ongeveer ongunstig zal worden. Dan kunnen we met die invloed rekening houden. Er zijn verschillende manieren om met zo'n invloed rekening te houden.

Als die invloeden optreden, ben je daaraan onderworpen zo goed als de rest van de wereld. Je zult erop moeten reageren volgens de structuur van je wezen, zeker voor zover dit stoffelijk het geval is. Maar de wetenschap op zichzelf dat deze beïnvloeding bestaat, verandert je gevoel van verantwoordelijkheid. Je bent niet meer zo sterk met het gebeuren vervlochten; je kunt er een beetje afstand van nemen. Iemand, die op een afstand staat, heeft een beter overzicht. Iemand, die een overzicht heeft, kan de rust vinden om gade te slaan en eventueel te interveniëren zonder dat hij daarbij zijn wezen, zijn eigen waarde en mogelijkheden uit het oog verliest.

U denkt waarschijnlijk: Dat is een mooi verhaal. Wat moeten wij daarmee? Ik heb reeds enkele praktische aanwijzingen erin verwerkt. Het meest belangrijke is toch wel dat invloeden van buiten die ons beïnvloeden ons in het stoffelijke milieu wanneer we op aarde leven, en in onze gedachtenwereld, soms zelfs wanneer we in de geest leven, aanmerkelijk zullen beïnvloeden. Wij kunnen er niet aan ontkomen. Dat wil zeggen, dat wij ons bij dergelijke invloeden gewoon moeten neerleggen. Wij moeten ze accepteren zoals wij de regen en de zon accepteren. Wij mogen mopperen tegen de regen en de zon loven (soms is dat ook omgekeerd, het ligt eraan waar je woont), maar in wezen accepteren we die zaken als onvermijdelijk. Doe dat nu ook met alle invloeden die van buiten komen.

Als je namelijk denkt dat je enige invloed erop hebt, dan zul je altijd in strijd komen. Je zult je evenwicht verliezen. Het aanvaarden van de situatie, ook van jezelf zoals je bent, is een van de belangrijkste punten voor een mens die innerlijke vrede en innerlijke rust nastreeft. Want door je niet te verzetten tegen de invloed van buitenaf, maar volgens je eigen wezen en innerlijk besef te reageren zul je dat alles zeer gelijkmoedig kunnen verdragen. Je zult het heel gemakkelijk kunnen verwerken en in dat verwerken de rust en de vrede, die werkelijk noodzakelijk is, in zoverre behouden dat je ze ogenblikkelijk kunt herwinnen, wanneer de invloed ten einde loopt.

Dan zou ik u erop willen wijzen dat er een aantal zaken zijn waarmee de mensen wel eens wonderlijk onspringen.

Ieder van u heeft in zich levenskracht, levensenergie. Je kunt daarmee mensen genezen. Je kunt daarmee misschien ook medemensen ziek maken,

het ligt er maar wie je bent en wat je doet. Je kunt met die krachten echter ook je omgeving laden. Je kunt een bepaalde sfeer bewust vastleggen in de vertrekken waarin je regelmatig verblijft. Je kunt daarmee een bepaalde plek of zelfs een bepaalde hoek in een vertrek wijden. Dat wil zeggen: daarin een bijzondere sfeer scheppen waardoor je vanuit die plaats allerlei dingen tot stand kunt brengen die anders onmogelijk zijn. Die mogelijkheid heb je dan. Maar als je die krachten krampachtig gebruikt, weet je niet wat je doet.

Als je paarden wilt mennen, dan is het erg belangrijk dat je de paarden in je macht hebt. Op het ogenblik, dat het paard niet meer in bedwang wordt gehouden, heb je geen controle meer over het tempo en over de weg. Als het paard dan op hol slaat - die mogelijkheid bestaat - dan ben je ook zonder meer het slachtoffer.

Als je gebruikmaakt van je genezende kracht, je gedachtenkracht en wat dies meer zij, onthoud dan altijd dat dat alleen kan, indien het als vanzelfsprekend gaat. Zodra het een te grote inspanning van je vraagt, weet je dat hierdoor je innerlijk evenwicht en dus ook je rust en vrede in gevaar kunnen komen. Soms wil je dat risico aanvaarden omdat het doel, ook innerlijk bezien, zo belangrijk is dat je al het andere daaraan opoffert. Je weet dan welk risico je loopt. Maar als je gewoon denkt: ik moet die kracht nu eenmaal manifesteren en je geneest links en rechts, je legt de handen op, je zendt gedachten uit zonder dat je je bewust bent van het feit dat die niet altijd in overeenstemming zijn met de werkelijkheid die in je bestaat, dan kun je voor anderen soms iets goeds doen, maar je zult tevens je eigen "ik" en de mogelijkheden daarin verstoren, beperken en op den duur chaotisch maken.

Leer te werken met datgene wat voor u mogelijk is. Probeer nooit meer te zijn dan dat.

Als u een recept krijgt voor het een of ander magische procédé, voor het een of ander geneesmiddel of iets dergelijks en u heeft geen verstand van de bestanddelen, van de ontwikkeling, van de werkwijze, laat dan de vingers ervan af.

Innerlijke rust en innerlijke vrede krijgt u juist als u alleen maar reageert op die dingen waarvan u kennis heeft, waarvan u een voldoende besef bezit. Daarvoor zijn er een aantal punten zonder meer te geven.

Een mens, die normalerwijze geneest, doet dit zonder daar verder over na te denken. Hoe meer u moet gaan zitten denken over de geest, over God en alle krachten die u moeten helpen, des te groter het gevaar is dat zo u al geneest u voor uzelf spanningen opbouwt die u niet zo gemakkelijk meer meester kunt worden. Het moet vanzelfsprekend gaan.

Hetzelfde is het met het contact met de geest. Zeker, contact met de geest kan op duizend verschillende manieren worden bereikt. Elk van die manieren draagt een zeker risico in zich. Maar als u leert een bepaalde weg te kiezen en u doet dit als vanzelfsprekend zonder dat het u enige moeite schijnt te kosten, dan heeft u een weg gekozen die in overeenstemming is met uw wezen. Dit betekent, dat al het werk dat u op die manier doet en alle contacten die u op die manier bereikt in overeenstemming zullen zijn met uw innerlijk. Dan kan een dergelijk contact de vrede, de tevredenheid met uzelf ook, de rust waarmee u het leven en de gevolgen van het leven onder ogen ziet aanmerkelijk doen toenemen.

Als u te maken krijgt met zaken waarmee u krampachtig moet werken, dan heeft u voortdurend de angst van tekort te schieten. U doet aldoor een beroep op krachten zonder te weten welke die zijn. U bent altijd met uzelf in duel; d.w.z. dat u uw innerlijke rust en vrede zelf verstoort door een grote strijdigheid in uzelf te veroorzaken en waarbij de krachten (dit wil ik er ook nog bij zeggen) die u eventueel gebruikt voor een

zeer groot gedeelte mede aan uw eigen wezen zullen worden onttrokken. Ook hier is weer een punt waarover men moet nadenken.

Het is gemakkelijk genoeg te preken tegen anderen, maar als je niet gelooft in wat je predikt, dan ben je door die prediking van het valse eigenlijk in strijd met jezelf. Het resultaat is, dat je innerlijk onevenwichtigheden voor jezelf veroorzaakt. Wil je komen tot een werkelijk evenwicht, dan zul je eerst moeten ophouden met prediken en zul je eerst moeten zoeken naar de waarheid zoals ze in je bestaat en die tot uiting brengen. En dan kun je weer komen tot de rust, niet zonder dat.

Dit is een heel gevaarlijk punt, omdat heel veel mensen in hun leven altijd bezig zijn zaken te verkondigen waarin ze zelf niet of slechts ten dele geloven. Zoals eens een vriend van mij opmerkte: Als je tien-duizend dominees hebt, dan is er misschien één bij die precies gelooft wat hij zegt.

Wij moeten gewoon aanvaarden dat dergelijke mensen innerlijk verdeeld zijn, dat ze hun schijnbare zekerheid naar buiten toe alleen maar ontleenen aan een enorme chaos in zichzelf, dat ze hun zelfvertrouwen opbouwen door de verloochening van hun innerlijke werkelijkheid en zo in zich steeds meer verstoord raken.

Als je werken wilt met waarheden, best. Maar verkondig dan de waarheden waarin je zelf kunt geloven. Alleen als je de waarheid spreekt die ook diep in jezelf leeft, kun je overtuigend spreken; d.w.z. je kunt de inhoud en de achtergronden overdragen verder zelfs dan woorden gaan.

In uw contacten met uw medemensen moet u daarmee rekening houden. Een leugentje om bestwil, ach, wie heeft dat nooit gezegd. Er zijn zelfs mensen die liegen om bestwil de gehele dag. Anderen doen het beroeps-halve. Maar begrijp heel goed: als zo'n leugen voor u belangrijk gaat worden, als ze eigenlijk deel gaat worden van uw leven, van datgene wat u doet, wat u betekent, dan komen er in u spanningen. Dan weet u geen rust en vrede meer te vinden. Dan zullen alle zekerheden waaraan u zich vastklampt steeds weer afbrokkelen. Dan moet u eerst terug naar de erkenning van wat u werkelijk denkt en gelooft. Dat betekent, dat u heel veel argumenten over boord moet gooien. Maar dat is niet erg. Dat heeft u per slot van rekening tegen niemand te zeggen. Als u maar eerst erkent hoe betrekkelijk allerlei theorieën en argumenten zijn waarmee u voortdurend werkt naar buiten toe. En hoe beperkt misschien de onfeilbaarheid is van alle stellingen waaruit u tegen de medemensen predikt en werkt, dan komt u vanzelf tot de conclusie dat u in u een waarheid heeft. Zorg dan dat in alles wat u zegt die waarheid altijd meeklinkt, dan zult u in ieder geval innerlijk vrede en rust vinden. En als u het niet aan kunt, leg dan het werk terzijde en laat anderen het maar doen.

Innerlijke rust en vrede zijn voor een mens veel belangrijker dan iets anders. Want als wij innerlijk rustig en evenwichtig zijn, dan betekent dit dat we - ook levend in de stof - voortdurend contact hebben met hogere werelden. Het betekent verder, dat we na de overgang bewuster en directer kunnen reageren op die hogere werelden, dat we niet bedreigd kunnen worden door schijn gestalten, omdat wij in ons de werkelijkheid dragen en dat wij vanuit het licht dat in ons leeft leren elke lichte wereld te aanvaarden, te toetsen en bovendien aan te passen aan onszelf in zoverre, dat ze het licht dat in ons bestaat altijd kunnen beantwoorden. Er zijn dus velerlei redenen om die rust en vrede in ons te zoeken en te vinden.

Nu kun je zeggen: Je kunt dat meditatief doen of contemplatief. Je kunt het op duizend-en-één manieren doen. Maar ik geloof niet dat het proces zo belangrijk is. Bij innerlijke rust en vrede gaat het niet om datgene wat men officieel daarvoor doet. Het gaat erom wat voor u werkzaam is. Misschien is dat wel een van de belangrijkste lessen die

een mens moet leren die innerlijke evenwichtigheid, vrede en rust nastreeft.

Als u werkt met middelen die voor u niet werkelijk functioneren, zult u voortdurend voor uzelf een last, een onevenwichtigheid creëren. Zoek steeds naar de zaken die voor u goed zijn, die voor u werken en waarmee u verder kunt gaan. Als u die heeft gevonden, dan zal de wereld misschien niet altijd applaus geven. Dat hoeft ook niet. Maar u zult innerlijk stabiliteit vinden. U zult in staat zijn afstand te doen van vele dromen van allerlei aard en daarvoor in de plaats de feiten zo beleven dat ze voor u een bron van kracht zijn en gelijktijdig een versterking van uw innerlijke zekerheid.

Dit is alles wat ik in deze les vandaag te zeggen heb.

x Denkt u dat het mogelijk is om deze innerlijke rust ook te blijven behouden bij b.v. gebrek aan woonruimte, aan eten en dergelijke?

-- Ik geloof het wel. Wat u daar noemt zijn allemaal dingen die heel betrekkelijk zijn.

Gebrek aan voedsel. U kunt het gemiddeld 28 dagen zonder voedsel stellen, als u maar voldoende drinken heeft, voordat het ook maar enigszins kritiek wordt. Dat wil zeggen, dat u in die tijd heus wel weer voldoende voedsel kunt krijgen om weer een paar weken verder te gaan. Trek u er niets van aan en ga gewoon door.

Gebrek aan woonruimte. Ik meen, dat de hemel nog steeds groot genoeg is voor alle mensen. Dan kunt u wel zeggen: Ik wil een speciaal eigen hol hebben waarin ik mij kan verbergen. Waarom eigenlijk? Ik geloof, dat de mens die werkelijk wil ook zonder woonruimte die rust en vrede altijd kan krijgen. Ik wil u in dit geval wijzen op bepaalde indische wijsgeren die zelfs langs de wegen zwerven, die langs de wegen zitten en slapen ongeacht het klimaat, ongeacht regen of droogte en die juist daarin hun werkelijke vrede vinden, omdat ze geleerd hebben geen eisen te stellen. Hoe hoger de eisen zijn die je stelt aan de wereld buiten je zonder dat je zelf tot het vervullen van die eisen in staat bent, hoe groter de verstoring van je innerlijke vrede.

x Zijn bepaalde hormonale invloeden in het lichaam ook geestelijk op te vangen of op te heffen?

-- Alle invloeden in het lichaam zult u geestelijk moeten accepteren zoals ze zijn. Dat wil zeggen: Als u weet dat hormonale invloeden zo nu en dan een beetje op de loop gaan met u, dan moet u dat maar aanvaarden. Als u begint met ze te aanvaarden, dan blijkt dat u ze voor een groot gedeelte kunt reguleren. De geest is namelijk sterker dan de stof. Zodra u echter daartegen in verzet komt, gaat u in feite de energie, die u nodig heeft om rustig en beheerst te blijven, spenderen aan een bestrijding van iets wat u nog niet heeft aanvaard en daardoor niet in zijn volledige betekenis kunt erkennen. Dus ook hier geldt weer:

Aanvaard eerst de situatie. Maak uzelf geen verwijten, als u erkent dat het een hormonale kwestie is. Probeer ook niet de wereld verwijten te maken dat ze daar niet tegen op kan, maar tracht gewoon in de aanvaarding van de toestand innerlijke rust te vinden en vanuit die rust zo goed mogelijk (ook lichamelijk zo goed mogelijk) naar buiten toe te reageren. U zult merken dat u inderdaad het evenwicht van de interne secreties voor een groot gedeelte kunt herstellen.

DE GODSDIENSTEN IN HET VERLEDEN.

Als wij ons hiermee bezighouden, dan vergeten wij wel eens dat in het verleden ook godsdiensten zijn geweest die nu allang verdwenen zijn. Zoals bijvoorbeeld de godsdienst van Atlantis.

De God van Atlantis was de zon. Niet de stoffelijke zon, maar de enorme kracht en de energie die zij vertegenwoordigde. De Atlantiër respecteerde juist de zichzelf vernieuwende energie die voor de zon kenmerkend is. Haar macht en alle werkingen die uit haar voortkwamen werden gezien als verschillende varianten of moeten we zeggen halfgoden, die dan wel afzonderlijke benaderd worden. Maar de bron was altijd weer: deze altijd vluchtige, zichzelf vernieuwende wereld die zon heet.

Opvallens is, dat in die tijd de mensen wisten dat de zon voor een groot gedeelte een gasvormige atmosfeer heeft van een zeer hoge temperatuur. Men geloofde dat de zaligen de absolute vrijheid zouden kunnen vinden juist in de zon. Niet het vuur, want dat was hun eigenschap, hun kwaliteit zelf geworden, maar de vrijheid die erin ligt en ook het vermogen om hun gedachten en invloeden te laten uitgaan naar de aarde en eventueel ook naar andere delen van de kosmos waar ze van invloed zouden kunnen zijn.

De Atlantiërs hadden daarbij het gevoel dat de Goden nooit werkelijk zijn, als ze niet tot je spreken. De gedachte aan een God die er alleen maar is en alleen maar geschapen heeft, zoals in andere godsdiensten, was voor hen onaanvaardbaar. Zij geloofden alleen aan een God die zich aan sommige mensen of aan alle mensen kon manifesteren.

Als je sprak tot God, dan wilde je een antwoord hebben. Orakels waren dan ook een normaal deel van hun religieus beleven. Dat heeft zelfs geleid tot een splitsing tussen de kluizenaars, de z.g. witte priesters en de grijze of zwarte priesters die in de stadstempels plachten te werken.

"Wanneer ik spreek tot God en ik krijg een antwoord, dan zal mij dat antwoord niet altijd duidelijk zijn," zo zeiden zij. "Ik moet nadenken over het antwoord, opdat ik de betekenis, die het voor mij kan hebben, ga beseffen."

"Hierbij moet u er rekening mee houden," zo zei een wijsgeer uit die tijd, "dat Goden zelden rechtuit spreken. Een God spreekt over zoveel dingen tegelijk dat het voor een mens onmogelijk is om ze allemaal precies te begrijpen. Zoek daarom naar datgene in het antwoord dat past bij uw wezen, maar niet datgene dat past bij uw verwachting." Hiermee is eigenlijk een soort magische godsdienst geschapen.

Zeker, er is wetenschap geweest in Atlantis. Er zijn grote mogelijkheden en middelen geweest. Men heeft gewerkt met mediums. Er zijn ingewijden geweest die zijn opgetreden. Maar alles bij elkaar was het geloof: Als ik mij op aarde richt tot God, dan moet God zich richten tot mij. Als ik iets doe voor God, dan kan God mij niet negeren, zeker niet als ik het bij herhaling doe. Hij zal moeten antwoorden.

Deze relatie, deze wisselwerking tussen de hoogste kracht en de eenvoudige mens was voor hem de maatstaf van alle leven en alle werken. Als God zei, dat je iets niet kon doen, dan kon hij dat zeggen in een droom, via een orakel of op een andere manier. En dan deed je het niet, ook als je hele verstand zei, dat je het wel moest doen. Je probeerde dan een andere weg te vinden die net niet in strijd was met het antwoord van de God. Kortom, de gelovige in die tijd volgde de bevelen van zijn God op zoals hij die zag op ongeveer dezelfde manier waarop een politieke partij haar partijbeginsel in de Kamer probeert te handhaven.

Wat was het meest belangrijke? Het meest belangrijke was altijd weer dat de mens gebonden is aan de aarde. Als je gebonden bent aan de aarde, dan ben je gebonden aan een kracht die onderworpen is aan de zon. Op het ogenblik, dat je in contact bent met de zon, ben je dus sterker dan de aarde. Dan kun je de elementen bevelen, je kunt de zee zeggen om je te dragen, je kunt de wind zeggen om te waaien of te gaan liggen, dan kun je zelfs de donder en de regen zeggen waar ze wel of niet mogen vallen.

Een geloof dat zo lang is blijven voortbestaan dat het zelfs in Atlantis maar een begin was. De perfecte vorm ervan werd eigenlijk later door bepaalde ingewijden van Tibet gehanteerd. Bedenk dit wel: Oude godsdiensten zijn niet dat wat wij altijd moeten zoeken, maar ze kunnen elementen bevatten die voor ons belangrijk zijn.

Als ik in mij de zekerheid heb dat mijn God of de hoogste innerlijke kracht die ik beseft mij zegt iets te doen, dan heb ik geen reden om kritiek uit te oefenen. Dan kan ik mij nog wel afvragen op welke manier ik het zelf het best kan doen. Ik zoek dan naar de weg die het best past bij mijn wezen. Maar doordat ik afga op de kern van mijn wezen (de innerlijke kracht daarin, de hoogste waarde die ik in mij erken) zal ik altijd weer bij al mijn pogingen om te beantwoorden aan deze kracht mijn rust en vrede kunnen vergroten. Zodra ik in twijfel kom, moet ik mij onthouden. Maar zolang ik zekerheid heb, moet ik uitgaan van deze zekerheid, leven en werken vanuit deze zekerheid.

Er is een tijd geweest dat in Atlantis in de tijd van de z.g. boerenrijken een zeer grote innerlijke vrede placht te heersen. Er waren veel wetgeleerden (vergelijkbaar met de brahmanen in de hindoereligie) die zich niet alleen bezighielden met de wetten, de voorschriften en de verhalen van en over de goden, maar vooral met de boodschappen die van de lichtenden, van de zon zelf kwamen. Zij probeerden deze machten en krachten vanuit zichzelf te beleven.

De wijsheid die zij voortbrachten was van zeer hoog gehalte en bovendien zeer belangrijk voor de verdere ontwikkelingen die mogelijk waren. Maar als God u een kracht geeft en u probeert daar een wapen van te maken, als u een kracht krijgt van God en u probeert deze te verkopen, dan bent u in strijd met uw eigen gevoel van juistheid. En dat betekent, dat er een gevaar ontstaat.

De wetenschap die Atlantis te gronde heeft gericht is eigenlijk voortgekomen uit de godsdienst. Een groot deel van haar ervaringen, van haar mogelijkheden heeft ze te danken gehad aan de wijzen en de ingewijden, die uit hun innerlijk waarheden hebben voortgebracht die men zuiver stoffelijk anders misschien niet had kunnen benaderen. Zij hebben nu geprobeerd om ze weer los te maken van de verantwoordelijkheid tegenover de kracht waaruit het voortkwam. Zij hebben het willen gebruiken voor zichzelf. Zo zijn de rampen ontstaan waaraan dit eilandenrijk ten onder ging.

De godsdienst van Atlantis echter was in feite de godsdienst van het licht.

Wij aanbidden de zon niet. Wij spreken niet meer over het hoogste Licht. Wij spreken over het geestelijke of innerlijke Licht. Maar in wezen is veel daarvan vergelijkbaar. Wij zijn zover gekomen dat we weten dat de zon in feite een oven is die aan de hemel hangt. Maar we weten dat licht, kenbaarheid, beseftmogelijkheden zijn die voor ons zijn voortgekomen uit het onbekende. Dat onbekende waaruit het voortkomt, moet licht zijn. Want kenbaarheid betekent licht. Onvermogen tot erkennen betekent duister.

De kracht van de zon kan overal zijn. Zo kan ook de kracht van het licht overal zijn. Wij kunnen parallellen blijven trekken.

Als de Atlantiër werkelijk wilde ingaan tot zijn God, dan ging hij in de eenzaamheid, hij zette zich neer en hij mediteerde en mediteerde en riep tot zijn God totdat hij een antwoord kreeg.

Het is voor ons een beetje vreemd om dergelijke dingen te doen. De meeste mensen bidden dat God iets zal doen. Maar volgens de Atlantische religie zou je moeten bidden totdat God je een antwoord geeft. Dat antwoord zal je dan vertellen wat je moet doen.

Het is een groot verschil of je je afhankelijk maakt van onbekende krachten zoals sommigen doen en alleen uitgaande van de wil en de goedkeuring van een goddelijke kracht gewoon op de wereld maar doet wat je zelf kunt en wilt of dat als je in twijfel verkeert en niet meer weet waarheen je moet gaan diep in jezelf keert, probeert jezelf te erkennen en vooral de God in je tracht aan te horen. Deze techniek heeft ervoor gezorgd dat vooral in de tijd van de boerenrijken de innerlijke vrede van de Atlantiërs zo groot was dat ze zich hebben kunnen opwerken tot de veerkrachtigste en daarmee ook de grootste en de machtigste groep van de toenmalige wereldbevolking.

Niet wapens maar innerlijke rust. Niet macht in stoffelijke zin, maar de erkenning van de grote krachten die er zijn, zijn de werkelijke machtsmiddelen waarmee een mens zichzelf en zijn wereld kan leren kennen en eventueel - als u het zo wilt noemen - veroveren. Beter zou zijn te zeggen: één te maken met zichzelf. De eenheid van alle dingen is niet te reguleren door een bepaalde wetgeving of een bepaalde modus. Ze kan alleen vanuit het innerlijk leven worden geboren.

De Atlantiërs hebben ons aangetoond dat het een lange tijd mogelijk was voor de mensen om volgens deze norm te leven. En dat op het ogenblik, dat ze deze norm hebben verlaten om te denken aan hun eigen macht, hun eigenbelang, hun strijd tussen koninkrijkes, hun pogingen tot verovering, zij niet alleen hun innerlijke vrede hebben verloren, maar zelfs de wereld waarover ze hadden kunnen regeren.

Een ieder, die zich bezighoudt met de godsdienst van Atlantis, met het bestaan van de Atlantiërs, met al deze sagen over een ver verleden, moge zich dit herinneren.

De wet is: de waarheid leeft in u. Ga tot de waarheid in uzelf en u zult in waarheid in de wereld leven. Wie leeft in waarheid in de wereld is onverslaanbaar, omdat geen leugen, geen bedreiging en bedrog hem te gronde kan richten. Maar wee degene, die luisterend naar de innerlijke kracht en het innerlijk licht denkt aan zichzelf en zijn eigen stoffelijke objectieven en daartoe deze krachten zonder meer inzet. Want hij richt deze krachten niet alleen tegen de materie, maar ook tegen zichzelf. Hij bouwt zo de wapens die hem te gronde zullen richten.

:--:

SLEUTELS

COSMISCHE LERINGEN

mediamiek ontvangen en uitgegeven
door de „Orde der Verdraagzamen”
te 's-Gravenhage

M A A N D B L A D.
(10 nrs per jaar)

I N H O U D.

APRIL 1981.

26e jaargang.
Nummer 7.

DE VERNIEUWING IN DEZE TIJD

De Ruiters van de Apocalyps

De ezel en de poolbeer

Driehoek

CI blz. 75

CI " 83

CI " 87

HET VINDEN VAN INNERLIJKE RUST

De aarde, de kracht en de rust

Egyptische inwijdingen

Kennis

CII " 79

CII " 89

CII " 94

Overname uit „SLEUTELS” slechts toegestaan na
schriftelijke toestemming van het bestuur der „O.D.V.”

DE VERNIEUWING IN DEZE TIJD

HOOFDSTUK VII.

DE RUITERS VAN DE APOCALYPS.

Als wij in deze tijd kijken naar de onheilsverwachtingen die er overal zijn, dan worden we eigenlijk getroffen door de neiging van vele christenen te verwijzen naar de openbaring van Johannes en vooral naar het laatste gedeelte, de periode die aan het oordeel vooraf schijnt te gaan. Het is alsof de mensheid een beetje de hoop heeft opgegeven. In een tijd waarin men zich bezighoudt met vernieuwing - en dat zou in deze tijd moeten zijn - is het erg belangrijk eens even na te gaan waar de oorzaken liggen waardoor die moedeloosheid ontstaat en wat eventueel de negatieve uitwerking ervan kan zijn.

Wij kunnen ons natuurlijk tegen het ondergangdenken van de mensen verzetten met de kreet: ach, het zal wel meevallen. Maar is dat waar? Ik geloof het namelijk niet. Het is duidelijk, dat iedereen een verontschuldiging zoekt voor zaken die aan de gang zijn.

Als men u vertelt dat hongersnood onvermijdelijk is, dan wijs ik alleen maar op de grote hoeveelheden voedingsmiddelen die overal in de wereld in feite worden gebruikt als veevoeder of liggen te rotten. Als men het heeft over de noodzaak tot vrijheid voor alle volkeren en over de strijd en het bloedvergieten dat onvermijdelijk daaruit voortkomt, dan ben ik geneigd mij af te vragen, of men de mensen wel vrijheid kan geven voordat ze weten wat dat is.

Als iedereen roept dat er een geestelijke ondergang is omdat er zoveel secten zijn, dan ben ik geneigd te zeggen: Lieve mensen, als er zoveel secten zijn, dan komt dat alleen omdat de kerken falen. Het is een kwestie van kijken naar de zaak. Ik wil proberen duidelijk te maken wat de gemiddelde mens op het ogenblik moet ondergaan.

Oorlogsdreiging. Problemen in Polen. Zal daar een wereldoorlog uit voortkomen of niet? Mogelijk is het.

De grote conflicten in Afrika en Zuid-Amerika. De grote conflicten in Midden-Amerika. Overal opstand, overal oproer. Wat zal China wel doen? Wij weten het niet. Ondertussen zakt de economie langzaam maar zeker in elkaar. Alles wat we willen eten en drinken is ongezond. Alles wat we doen is verkeerd. Wat blijft er eigenlijk nog over om voor te leven? Je zoudt zeggen: een mens wordt tegenwoordig geboren om te zien op hoeveel verschillende manieren hij kan sterven. Dat je daardoor negatief wordt is begrijpelijk.

Aan de andere kant kun je ook weer niet zeggen dat het niet waar is. Je kunt niet zeggen dat er helemaal geen reden is om je ongerust te maken over alle martelingen en onderdrukking die er in de wereld plaatsvinden. Zo min als je kunt zeggen dat het dwaas is om je druk te maken over de

gevaaren van o.a. atoombommen, kerncentrales en al die andere dingen. Ze zijn wel degelijk gevaarlijk.

Hetzelfde is het met de economie. Er is wel degelijk reden om je zorgen te maken over een teruglopende economie omdat je weet dat de mensen de tering niet naar de nering willen zetten en daaruit dus geweld en allerlei problemen voortkomen. Maar als je zo wordt geconfronteerd met de onttakeling van alle vaste waarden, dan zul je misschien gaan zoeken naar iets wat een beetje meer zekerheid geeft.

Vernieuwing kan er alleen zijn, indien de mens weer zelfstandig wordt. Zelfstandiger word je, als je begrijpt dat je van anderen niets te verwachten hebt. En juist door de nadruk te leggen op alle negatieve zaken kun je de mensen wakker schudden, kun je hun duidelijk maken dat het leven niet iets is van alleen maar eisen stellen en verder heel gezellig doen. Je kunt de mensen duidelijk maken dat het niet aangaat anderen verwijten te maken, terwijl je zelf niet in staat bent je eigen zaken goed te regelen. Dat is pijnlijk.

Ik kan mij voorstellen dat er heel veel mensen zijn (in het grote zakenleven b.v.) die zeggen: Maar wij geven toch aan veel mensen werk. Wij moeten onze producten toch afzetten. Daar heeft u dan wel gelijk in vanuit uw standpunt. Maar laten wij ons dan eens afvragen, of uw producten wel zo nuttig en zo nodig zijn als u zegt. Pas als de mensen voor een keuze worden gesteld, is er een mogelijkheid dat ze gaan kijken naar hetgeen er voor hen het best is.

Een vernieuwing kan nooit beginnen, als je wordt overspoeld door allerlei zaken. Als je wordt overspoeld door positieve en negatieve reclame, helpt dat niet. Als je alleen maar wordt geconfronteerd met geruststellend nieuws, dan is dat dansen boven op een vulkaan. Als je alleen maar met negatief nieuws te maken krijgt, dan denk je dat er toch niets meer aan te doen is. Het gaat juist om de weg die je moet kiezen.

Ik weet wat de gevaren zijn. Ik weet wat mijn mogelijkheden zijn en daardoor kies ik voor datgene wat ik persoonlijk kan zijn en kan doen. Niet mij beroepend op anderen of eisend van anderen, niet mij in een hoek laten zetten als iemand die het toch niet beter kan weten, maar gewoon door mijzelf te zijn en mijn weg te gaan. Want hoe willen wij een nieuwe wereld en een nieuwe mensheid krijgen, als iedereen de zaken maar laat gaan zoals ze gaan. Dat is gewoon niet denkbaar.

Wij zullen wel degelijk mensen moeten krijgen die zelf de handen aan de ploeg slaan. Mensen, die zelf zoeken naar middelen om desnoods prettiger te leven, om misschien hun medemensen werkelijk te helpen. Als je dat wilt krijgen, dan moeten die mensen eerst overtuigd zijn van de zaak. Zij moeten weten dat je niets kunt krijgen door erom te schreeuwen. En daarmee zitten we eigenlijk direct in het probleem van de vernieuwing, want de Ruiters van de Apocalyps gaan uit.

Dan is er hongersnood. Hongersnood is er op de wereld altijd. Maar laten we niet vergeten dat die er altijd geweest is.

Er is oorlog, zeker. Maar er is altijd oorlog geweest. Alleen al sedert de laatste wereldoorlog zijn er reeds 130 verschillende oorlogen gevoerd. Daar behoeven we ons heus niet druk over te maken. Dat zijn geen engelen Gods die uitgaan om de mensheid te straffen. Dat zijn processen die zich afspelen in de mensheid. En zowel de hongersnood als de oorlogen zijn voor een groot gedeelte de manifestatie van het onvermogen van de mens om te leven als mens met de mensheid.

Moet er een nieuwe tijd komen, dan zal dat een tijd moeten zijn waarin de mens in de eerste plaats mens is. Geen consument, geen producent maar mens. Dan is het duidelijk, dat daaruit op een gegeven moment heel wat veranderingen zullen voortkomen.

voortkomen

Pestilentiën zullen rondtrekken, zegt de Openbaring. Dat is mogelijk. Maar als de mensheid werkelijk wil (dat heeft ze meermalen bewezen), dan kan ze zelfs dergelijke epidemieën zeer snel de baas. Als ze maar werkelijk wil en het niet een kwestie is van: hoeveel kan ik eraan verdienen, maar hoeveel mensen kan ik helpen? Dan kan de mensheid ontstellend vlug reageren.

Als wij ons dat ook realiseren, behoeven we voor de Ruiters van de Apocalyps heus niet zo bang te zijn voor een oorlog waarin vaders tegen zoons strijden enz. Het zijn allemaal leuke profetieën. Het is vaak zo geweest. Zelfs in de laatste wereldoorlog waren er families tegen elkaar verdeeld. De ene familie had het handje, de andere had de vuist. Ze maakten elkaar het leven onmogelijk en waren bereid elkaar om te brengen. Het zijn gegevens die niet alleen maar lopen gedurende de laatste jaren.

Als je nu eens niet uitgaat van een denkbeeld maar van een feit, dan wordt het wat anders. Als je geluk niet meer omschrijft als 'hebben' maar als 'zijn', dan wordt het ook anders. Als je begrijpt dat vreugde heel vaak kan liggen in heel kleine, onbelangrijke dingen en ook dat anderen misschien nog niet zover zijn, dan kun je al heel veel doen.

Een vernieuwing, zoals die zich afspeelt in deze jaren, is uit de aard der zaak een vernieuwing die vele mensen tot wanhoop brengt. Die de mensen doet wegvluchten in allerlei irreële denkbeelden waarmee ze zich verschansen achter 'het is zo erg nog niet' of in doen of denken hun ongenoegen uitleven in de wereld. Dat hebben we toch niet nodig? Wij moeten feiten kennen. Een nieuwe mens kan niet geboren worden alleen maar uit het negeren van een deel van de wereld - of het nu het goede of het kwade deel is.

Als er een oordeel is (de engel met het zwaard), dan is het eenvoudig weer een keuze. Het wonderlijke is, dat in de meeste religies die keuze alleen aan God wordt toegekend. Al het andere moogt u zelf doen. U moogt zelf kiezen of u deugdzaam of zondig wilt leven. Als u te deugdzaam bent, dan is dat weer zonde in de ogen van anderen, want dan is het hoovaardigheid. God geeft ook ons de keuze. Dat klinkt weer erg vroom. Moeten wij dan zeggen: Het onbekende geeft ons de keuze?

Wij kunnen kiezen hoe wij willen leven. Wij kunnen zelf kiezen wat voor ons juist is. Als wij die keuze verkeerd maken, dan worden we in de chaos meegesleurd, dan worden we ontmoedigd, dan beginnen we onmiddellijk verwijten te uiten tegen iedereen, dan gaan we protesteren, dan menen we dat je pressie moet uitoefenen. En als dat ook nog niet gaat, gooi er dan maar een atoombom op. Maar als we werkelijk beseffen wat er **gaande** is, dan gaan we **grijpen** naar ons innerlijk. Het is de geestelijke mens die overleeft, niet de andere.

Zeker, ik weet het wel, er zijn heel veel mensen die zeggen: Het aantal overlevenden is 144.000. Goed. 144.000 is het z.g. volledige getal: 9. Het getal 9 is de mens die treedt voor God. De mens die treedt voor God is de mens, die in zich de kracht waaruit hij voortkomt durft ontmoeten.

Dit is niet een poging om de zaak even in het religieuze te trekken maar om duidelijk te maken waar het om gaat. Wij moeten in onszelf zoeken, niet in de wereld. En als we in onszelf zoeken, dan vinden we in ons wel datgene wat voor ons belangrijk is: onze kracht, onze noodzaak.

Die noodzaken hebben waarschijnlijk heel weinig te maken met politiek, met oliecrisis, met economie. Die innerlijke waarden hebben vooral te maken met de manier waarop we de wereld zien en beleven. De wereld waaruit we de kracht putten en de manier waarop wij die kracht weten te delen met alles wat er om ons heen is. Dan kunnen de Ruiters van de Apocalyps uitgaan zoveel ze willen, maar ons kunnen ze niet treffen, want wij dragen innerlijk het juiste teken. Niet het teken van het Beest, maar het teken

van God. Daarmee heb ik zeer waarschijnlijk veel van degenen, die al hun negatieve verwachtingen omtrent deze tijd putten uit de Apocalyps, zwaar teleurgesteld of misschien zelfs op hun te lange en zeer religieuze tenen getrapt. Maar feiten zijn feiten.

Mensen die zich losmaken van de maatschappij worden nu vaak negatief beschouwd. Zijn zij wel zo negatief? Dat wij hen als negatief beschouwen komt, omdat zij niet beantwoorden aan datgene wat algemeen gebruikelijk is. Als ze wegvlugten in drugs, als ze werkelijk drop-outs worden die helemaal niets meer zijn, alleen maar een soort parasieten, dan is dat negatief volgens mij. Want dan hebben ze één ding vergeten namelijk, dat je ook nog mens moet zijn.

Maar als iemand zegt: De hele gemeenschap, de hele maatschappij heeft mij niets meer te zeggen. Ik zoek mijn eigen weg. Ik wil leven vanuit een persoonlijk beleven van het bestaan: geluk. Ik zal mijn eigen metgezellen kiezen. Ik zal mijn eigen gedachten volgen. Ik zal proberen om alles wat ik aan licht en geluk heb ook nog met anderen te delen. Dan zeg ik: Kijk, die mensen zijn misschien voor velen de vijanden in de maatschappij, want ze tasten de gevestigde orde aan, maar ze zijn gelijktijdig ook degenen die behoren tot de vernieuwing, tot de nieuwe era.

Het klinkt vreemd als je het zegt, maar ik kan mij niet voorstellen dat iemand, die b.v. aan politiek doet innerlijk zo verlicht is dat hij verder kan komen dan de beperkte belangen en het behoud van wat er nu is. En daar moeten wij juist overheen groeien. Dus is er sprake van een voortdurende uitholling van de maatschappij, van de instellingen en van alles wat daar bij behoort. En dat is niet negatief, dat is positief. Het is positief omdat de mensen, die zich onttrekken aan de regels van die maatschappij en zich niet vasthechten als parasieten aan die gemeenschap, die zichzelf proberen te zijn, zelf proberen te leven, op hun eigen manier werken, zoeken naar hun eigen alternatief dat zijn de mensen van de nieuwe tijd.

Dat zijn de mensen die de vernieuwing mogelijk moeten maken. Denkt u nu niet: o, wat hebben wij er veel van nodig. Het is namelijk zo dat een zeer kleine groep, die consequent haar eigen weg gaat en die weg gaande niet probeert de bestaande orde aan te tasten maar duidelijk maakt dat je buiten die orde gelukkiger kunt zijn, altijd aangroeit. Tien procent is meer dan voldoende. Als tien procent van de Nederlandse bevolking zou komen tot een nieuwe manier van leven, dan betekent het dat de gehele leefwijze van Nederland in twee generaties vokomen veranderd is. Als 1 % van de mensen leert in zichzelf geestelijke krachten te gebruiken en met geestelijke krachten te werken, dan houdt dit in dat daardoor de gehele mensheid zodanig nieuwe stimuli ervaart dat de vernieuwing onstuitbaar voortgaat en dat alle lege schillen van vroegere machts- en krachtsverhoudingen alleen maar op de weg achterblijven. Wij moeten niet negatief denken, maar we moeten wel beseffen dat het anders moet.

Dit is iets waarmee de doemdenkenden natuurlijk niet erg gelukkig zijn. Ook degene die zegt dat het allemaal wel meevalt, zal waarschijnlijk hier hevige protesten gaan uiten, want ze vinden allebei dat het moet vanuit dit kader. Zij zeggen: Wij moeten deze maatschappij omtrenten. Goed, zet de maatschappij op haar kop en wat gebeurt er? De centen vallen uit de zakken; die ben je kwijt. Voor de rest blijft het precies hetzelfde waterhoofd dat je eerst had. Daar kom je niet verder mee.

Je kunt zeggen: Wij moeten de economie in stand houden. Die economie is een macht, maar ze is geen concrete macht. Ze is voor een groot gedeelte gebouwd op illusies, op overbodigheden, op exploitatie van op zichzelf al te zeldzame grondstoffen en materialen.

Natuurlijk, het is erg prettig, als u allemaal een nieuwe auto heeft, dan kunt u ook in de file staan. Maar zou het niet veel beter zijn om een

auto te bouwen die in staat is om 50 jaar te rijden? Zeker, je zet niet zoveel auto's af. Je kunt er niet zoveel aan verdienen, dat is zeker. Maar aan de andere kant, als er dan auto's nodig zijn, heb je in ieder geval met een minimum aan materiaal een maximum aan transportmogelijkheid geschapen. Maar zo denken die mensen niet.

Iedereen die hoort dat je bezig bent met een nieuwe tijd en de vernieuwing die zich afspeelt, heeft zo het idee: je wilt alles uitroeien wat nu bestaat. Dat is niet mogelijk. Je kunt de klok nooit terugzetten. Maar je kunt begrijpen wat niet meer aanvaardbaar is en proberen in de plaats van het onaanvaardbare althans voor jezelf en je gemeenschap het aanvaardbare te stellen. En dan komt je verder.

Er zijn mensen die erg moeizaam worstelen met ideeën als b.v. anarchie. Anderen worstelen al even moeizaam met denkbeelden als volksreferendum. Waarom eigenlijk? In beide gevallen omdat het een aantasting zou kunnen betekenen van hun voorgestelde waarde, van hun voorgestelde orde. Maar is die orde zo belangrijk?

Je kunt natuurlijk zeggen: De Zwitsers hebben dat gedaan. De Zwitsers hebben gezegd, dat ze geen gastarbeiders willen hebben die een vestigingsrecht krijgen in hun land. Dat is erg vervelend voor de gastarbeiders. Ik zou niet weten waarom. Als die mensen er allemaal van overtuigd zijn dat het beter is dat ze niet worden overspoeld door allerlei vreemdelingen en dat als het nodig is zij zelf die karweitjes ook kunnen opknappen, dan zie ik niet in waarom ze dan progressief moeten besluiten, zoals dat heet.

Progressief is over het algemeen zonder limiet en zonder denken aan de werkelijkheid. Die mensen hebben gewoon recht om dat te besluiten. Maar als in Nederland (neem nu maar een voorbeeld) datzelfde referendum een rol zou spelen, denkt u dan ook niet dat heel wat dingen anders zouden lopen dan ze nu lopen? Maar dat zouden de mensen zelf gekozen hebben, zelf geconfronteerd zijn met de consequenties van hun besluiten. Dan is het niet mogelijk om de een of andere politieke partij, groep of kerk als zondebok te nemen. Dan heb je het zelf gewild.

Met anarchie is het precies hetzelfde. Een mens, die voor zichzelf zorgt, en vanuit zichzelf leeft en werkt, is toch aanvaardbaar. Moet hij zich dan laten regeren door een ander? Moet een ander uitmaken welk pak je moet dragen, wat je gelooft, wat je denkt, wat je eet? Dat mag je toch zelf wel bepalen? Als je dat werkelijk wilt, ben je een anarchist. Ik geloof, dat anarchisme in de zin van vrij zijn altijd beter is dan wat er nu bestaat: leven in een onderling opgevoerde illusie die tot steeds grotere conflicten aanleiding geeft.

Geestelijk is het net eender. Je kunt natuurlijk erg nijdig zijn dat er zoveel mensen zich bezighouden met TM, met yoga, meelopen in de Krishna-beweging, meelopen in al die andere bewegingen. Maar waarom doen die mensen dat? Omdat ze geen houvast vinden. Wat is het enige houvast dat er werkelijk bestaat? Wij moeten dat goed begrijpen. Het enige houvast dat je hebt in de maatschappij, als je de illusies opzij gooit, is je eigen "ik" met je mogelijkheden en capaciteiten en de God waaraan je diep in jezelf gelooft en verder niets. Een vernieuwing moet juist uitgaan van het doorbreken van de illusies waarin men leeft, het doorbreken van de waantoestanden.

Nu is het natuurlijk heel wat gemakkelijker om de Ruiters van de Apocalyps aan te kondigen dan zelf wat te doen. Wat is er feitelijk gebeurd?

Veel mensen zijn weggevlucht voor de feiten in allerlei stellingen, in allerlei aanvaardingen of verwerpingen. Maar ze ontwijken daarmee een werkelijkheid waaraan ze niet kunnen ontkomen. Omdat die feiten steeds duidelijker kenbaar en voelbaar worden, ook steeds meer vooruit te zien zijn ontstaat er zo'n grotere verdeeldheid. Men vreest de werkelijkheid

omdat men zo graag wil dromen. Het is duidelijk dat het doemdenken daaruit voortkomt even goed als het optimisme van: wij redden het wel. Keep smiling and the sun will shine. Dat moet je in Nederland proberen. Ik zie heel Nederland grijzen en het regent dat het giet. Door deze gedachtengang zullen meer en meer mensen komen los te staan van de gevestigde orde, van de gevestigde religie. En dan hebben ze nog niet eens een houvast. Maar die mensen moeten leven. Ze moeten verder gaan. En dan zijn hun enige middelen eigenlijk gelegen in henzelf.

In deze tijd zijn er allerlei invloeden die het paranormale in de mens bevorderen, maar ook de eigen leefwijze veranderen. 'Ik ga het nu eens op mijn manier doen,' zegt men dan. Maar dat is lastig voor anderen die erop rekenen dat u zult opereren zoals u altijd heeft gedaan. Maar dat is nu vrijheid. Die vrijheid manifesteert zich misschien aanvankelijk in een afwijking van de norm, maar ze betekent wel een verandering van mentaliteit.

Een verandering van mentaliteit op zich impliceert verandering van geestelijk leven, een andere volgorde van uitwisseling van ervaring tussen geest en stof. Juist als je meer op jezelf bent aangewezen, als je minder een weg kunt vinden, dan zul je ook eerder geneigd zijn te luisteren naar die stem diep in je. Dan zal dat werkelijke "ik" met al zijn geestelijke voertuigen meer en meer zich kunnen manifesteren in de stof.

Wat zijn dan de elementen die wij van de geestelijke wereld kunnen verwachten?

Een sfeer van licht is altijd ook een sfeer van harmonie. De sferen van schemering zijn altijd sferen van verval. De sferen van het duister betekenen altijd weer wanhopig isolement. Isolement kun je zo krijgen. Verval kun je overal zien. Daarvoor behoeft je niet naar geestelijke waarden te grijpen. Dus is het enige dat overblijft: het grijpen naar een harmonie die je niet ziet in de werkelijkheid, maar die je in jezelf beleeft en zelf waar kunt maken. Dat houdt in, dat steeds meer mensen bewust of onbewust zullen gaan zoeken naar iets in henzelf dat het leven de moeite waard maakt: het niet meer afhankelijk stellen van anderen. Het betekent, dat steeds meer mensen door die grote geestelijke krachten mede geleid en gedreven worden. En dat houdt weer in dat ze steeds beter en vollediger kunnen reageren op de bewustzijnswaarde van de geest en van het menselijk bovenbewustzijn die altijd rond alle mensen aanwezig zijn.

In het begin zal het echt frustrerend zijn. Als je bij wijze van spreken een geheime vergadering belegt, dan zijn er mensen die het geheim al hebben afgelezen voordat je het besluit hebt genomen. Zij zijn al aanwezig voordat er eigenlijk wat aan de gang is. Er zijn heel wat voorbeelden van snelle conclusies in de journalistiek op het ogenblik. Dat is heus niet alleen een kwestie van voorspellen maar van voorvoelen. Dat zijn mensen, die zich op de een of andere manier al hebben losgemaakt van het gedwongen denken in vaste lijnen. Als we daaraan de geestelijke elementen kunnen toevoegen, dan moet het mogelijk zijn om steeds grotere harmonieën op aarde uit te breiden. De Ruiters van de Apocalyps zullen misschien rondgaan, maar ze zullen alleen diegenen kunnen treffen die zich aan de illusie van hun verderfelijke onderwerpen.

De Ruiters van de Apocalyps zijn droombeelden. De mens is in staat om al die dingen te veranderen. Zeker, wanneer de aarde vergaat, vergaat de mensheid. Maar de aarde is nog niet zo ver. Aan hongersnood kunnen we iets doen. Oorlog kunnen we weigeren te erkennen als iets dat wettig of reëel is; daar kunnen wij ons tegen verzetten. Pest. Wij kunnen proberen de zieken te helpen. Zo kunnen we doorgaan.

Wij kunnen alle dingen die door de Ruiters worden gesymboliseerd zelf overwinnen, als we ons niet onderwerpen aan de schijnbare onontkooombaarheid van hun komst en inwerking.

Dan kom ik nu tot een paar conclusies ten aanzien van deze tijd:

Het is natuurlijk niet goed om te roken, dat weten we allemaal. Koffie en thee zijn ook niet gezond. De doktoren hebben het u bevestigd. Wist u dat er bepaalde groepen zijn, niet alleen bij de christenen maar ook elders, die dat al heel lang verkondigen?

Dierlijke voeding is in vele gevallen gevaarlijk en ongezond in deze tijd. Dan zegt men: Het komt door de hormonen. Maar het vegetarisme is al zo oud dat het al bestond vóór Jezus' tijd. Er is niets nieuws onder de zon. Al die redmiddelen die we aankondigen zijn niets nieuws. Ze zijn gewoon oude overleveringen. Het enige dat we kunnen zeggen is, dat ze eens alleen een richting waren voor mensen met zeer specifieke bedoelingen en dat ze nu langzaam maar zeker een noodzaak worden omdat men eenvoudig de lichamelijke mens en zijn milieu overbelast.

Maar we zijn niet machteloos. Je hoeft niet zoveel te roken. Je hoeft niet zoveel koffie en thee te drinken. Je kunt uitkijken wat voor vlees je eet. Je kunt ervoor zorgen dat je zelf de lucht waarin je leeft niet méér verontreinigd dan nodig is enz. Je kunt zelf heel veel doen. Je bent niet hulpeloos. Al die waarschuwers hebben ergens wel gelijk; ze hebben ergens ook ongelijk.

Er zijn mensen die zeggen: Van aardappelen word je vet. Iedereen zei toen: Wij eten geen aardappelen meer. Nu zijn er specialisten die zeggen: Aardappelen heb je nodig vanwege de vitaminen en vet word je daar niet van. Ik bedoel maar, het is alleen maar mode. Moet je je dan door die mode laten leiden? Je kunt zelf toch wel verstandig leven?

Als je niet kunt slapen van een kop koffie, dan drink je geen koffie vóór het slapen gaan. Als je teveel loopt te kuchen van het roken, dan probeer je er eens een tijdje van af te blijven. Als je denkt, dat je op een gegeven ogenblik geen vrede meer kunt hebben in de stad, dan probeer je ergens buiten te gaan wonen.

Iedereen kan, als hij wil heus veel doen om zijn leven aan te passen op een persoonlijke basis zonder zich te laten overheersen door de mensen die weer iets nieuws hebben gevonden dat toch vooral zo schadelijk is. En dan hebben we heus geen Voronoff nodig met zijn apeklieren. Soms denk je: er zijn mensen die hebben zoveel behandelingen gehad dat ze er zelf één geworden zijn.

Zo is daar ook de Frischzell-therapie om lang te leven. Kijk, lang leven doe je alleen, indien je innerlijk vrede hebt, anders verteert je jezelf. Dan kun je wel tijdelijk bijstoken, maar veel helpen doet het niet. Als wij op deze manier werken, dan zullen we juist door het feit, dat we onszelf zijn een nieuwe wereld scheppen zonder dat we daar zelfs maar iets van bemerken.

Er zijn steeds meer mensen, die zich op welke manier dan ook tegen de bestaande regels, normen en wetten gaan verzetten. Heel veel van die groepen weten eigenlijk niet wat ze doen. Maar ze hebben wel één ding bereikt, dat de maatschappij een groot gedeelte van haar vaste patronen begint te verliezen. Hoe minder vaste patronen er zijn om je aan vast te klampen, hoe belangrijker het wordt dat je zelf je levenspatroon probeert te bepalen. Zelfstandigheid komt dus eigenlijk voort uit de verwarring die dergelijke groepen tot stand brengen.

Als we kijken naar de politiek en de zaken zoals ze op het ogenblik lopen, dan kunnen we natuurlijk zeggen: Daar hebben wij geen invloed op of: dat is onzin. Maar de spanningen die door de politiek ontstaan betekenen wel degelijk een invloed op de mens. En als men daarop werkelijk re-

ageert en niet vanuit de een of andere veronderstelling, dan ben ik bang dat de politici hun invloed overal zullen zien tanen, zodat zelfs een oorlogsdreiging niet meer genoeg zal zijn om de mensen in beweging te krijgen en te doen handelen volgens hun plannen. Dan kun je zeggen:

De economie is slecht. Natuurlijk is de economie slecht, als je uitgaat van het bestaande patroon. Maar als je even daarbuiten staat, dan kun je vaak heel veel dingen doen die wel plezierig zijn en waardoor je wel redelijk kunt leven.

Het is opvallend, dat de laatste tijd vooral handwerkbedrijfjes met maximaal een paar mensen personeel (meestal ook zonder) winst maken, vooruitgaan, terwijl al degenen die proberen volgens het oude patroon te werken en te concurreren langzaam maar zeker zichzelf de grond in boren. Al die dingen worden toch langzamerhand beseft.

Dan zegt men: Daar kunnen we niets tegen doen. Als de melkfabriek b.v. de melk slechter maakt, dan moeten we dat nemen, want we hebben geen andere keus.

Heeft u die niet? Kent u geen boer? Anders weigert u die melk te drinken totdat ^{2e} beter is. U bereikt dan heel wat, geloof mij.

In het verleden is er een actie geweest tegen slecht brood. De grote fabrieken hebben daarop hun procedure gewijzigd en leveren op het ogenblik een betere kwaliteit af. Ze is nog wel niet voldoende, maar ze is beter. En als de mensen weer weigeren dat brood te kopen, dan wordt ze nog beter.

Het is gewoon ons besef dat de dingen ons niet zonder meer worden opgelegd. Het besef dat al dat gedaas nog niet hoeft te betekenen dat wij anders worden, maar dat het ons de macht geeft om een nieuwe maatschappij in aanzijn te brengen.

Het zijn niet de acties waarmee je anderen dwingt. Mensen, die gedwongen worden, zijn de meest onbetrouwbare medestanders die je kunt vinden. Het zijn in feite vrienden die je beter als vijand zoudt kunnen hebben. Maar de mensen, die gaan begrijpen dat je op een andere manier kunt reageren dan gebruikelijk is en die dat niet doen omdat zij je vrienden zijn of omdat zij je leer aanhangen, maar gewoon omdat ze voelen dat dit voor hen prettiger, gezonder is, die mensen zijn de vernieuwers van deze tijd.

Vrees de Ruiters van de Apocalyps maar niet. Zij zijn spookbeelden die alleen degenen kunnen treffen die daarin geloven. Vrees alle rampen die worden aangekondigd maar niet. Het grootste deel ervan zal nooit waar worden. En wat ervan waar wordt, kan alleen waar worden, indien ook u daaraan medewerkt. Realiseer u dat. Bereidt u voor op de tijd die gaat komen door te aanvaarden dat u zichzelf moet zijn, dat u zelf moet denken, zelf moet werken, opdat u met een optimaal gebruik van uw innerlijke krachten, uw aanvoelingsvermogen in staat zult zijn u te handhaven daar waar de hele wereld roept dat het onmogelijk is geworden.

--:--

DE EZEL EN DE POOLBEER.

Er was eens een ezel die bijzonder trots was op zijn slagkracht. Aangezien hij tot nu toe aardig wat in puin had getrapt, meende hij dat hij het sterkste dier ter wereld was.

Nu was er ook een beer, die teruggetrokken in de ijzige koude, met de ezel meestal niet zoveel te maken had. Een enkele keer hadden ze wel eens op afstand samengewerkt, maar verder dan dat is het nooit gegaan. Zo ging het redelijk goed totdat de poolbeer tot ontdekking kwam dat er nog meer polen bestonden. En daarom besloot de beer zijn eigen kracht nog eens duidelijk te bewijzen aan de polen.

De ezel dacht: Als hij één pool heeft is dat meer dan genoeg; de rest is van mij. Dus begon hij te dreigen. De beer ging op zijn achterpoten staan en maakte een paar vriendelijke gebaren die prompt als dreigement werden uitgelegd.

Zo gebeurde het dan, dat de ezel zich voorbereidde om de beer tenslotte zijn plaats te wijzen. Maar de beer vond dat hij op de goede plaats was. En zo ontstond er schaakmat omdat geen van tweeën overtuigd was dat hij sterker was dan de ander.

Wie deze kleine fabel goed beschouwd, kan twee dingen onmiddellijk aflezen:

1. Als je een ezel bent, moet je je niet met een pool (beer) bemoeien.
2. Als je een beer bent, moet je je niet met andermans beren bemoeien. Zo is op het ogenblik ook in de wereld de spanning opgebouwd.

Er zijn mensen, die voortdurend bezig zijn te wijzen op de dreiging die er bestaat ten aanzien van de vrije ontwikkeling in de socialistische volksdemocratie van een ander volk. Dat vinden ze onaanvaardbaar. Maar er zijn andere socialistische volksdemocraten die het juist onaanvaardbaar vinden dat men minder socialistisch en meer democratisch wil oordelen over een volksdemocratie. Zo staan ze elkaar in feite een beetje op te juttten.

Voor de ezel is dat niet zo gek, want misschien zijn er andere ezels die daardoor gemakkelijker meer wapens van hem kopen. En dat betekent een vermindering van zijn eigen sociale lasten ten aanzien van de werkloosheid in eigen gebied.

De beer meent, dat hij toch eindelijk zijn tanden moet laten zien. Want als hij zijn tanden en zijn klauwen niet goed laat zien, dan zou men kunnen aannemen dat hij niet sterk genoeg meer was en dan zouden misschien de schuldeisers komen om de verschillende beren, die de beer heeft gemaakt, te innen. En dat is niet de bedoeling.

U leeft in een wereld waarin dergelijke spelletjes ontzettend veel worden gespeeld. Als men vindt dat iets niet in orde is, dan probeert men een uitvlucht te vinden. Nederland bespaart met boekhoudkundige trucs; met andere woorden men bespaart niet, maar men doet alsof men bespaart door de verplichting aan te gaan het volgende jaar het dubbele te betalen.

Er zijn mensen, die religieus precies hetzelfde doen. Zij zeggen: Ja, de Heer is met ons. Op het ogenblik heeft Hij echter geen tijd, maar volgend jaar zal Hij een wonder doen. Dan zou het natuurlijk een wonder zijn, als dat wonder zou gebeuren. Want per slot van rekening, de wonderen zijn de wereld wel niet uit, maar ze worden meestal officieel niet meer gedaan

laat staan in kerken. Toch is er een voortdurende verwarring waardoor de mensen worden opgejaagd door allerlei stellingen die op zichzelf zinloos zijn. Wat is nu volgens mij belangrijk in deze dagen?

Allereerst geloof ik dat je leert zeer selectief te luisteren. Met andere woorden: laat elke woordenvloed aan je voorbij gaan tot iets je treft dat voor jou zinvol is. Probeer dan na te gaan hoeveel het voor jou betekent en neem dan niet aan dat je een ander nodig hebt om het uit te leggen. Want als je een ander daarvoor nodig hebt, dan weet je wel zeker dat er een betekenis aan wordt gegeven die voor jou betekenisloos is.

Wie de tekens kent, weet reeds dat er zeer vele groeperingen zijn die hun eigen taal ontwikkeld hebben. Als een politicus of een groot zakenman u precies vertelt hoe de zaken staan, dan heeft u het gevoel: ik gooi het in m'n pet, dan kan ik het later uitzoeken. Maar u heeft geen pet meer, want een heer draagt een hoed en een dame doet het anders. Dientengevolge kunt u het niet eens meer uitzoeken. U kunt natuurlijk een tolk nemen, maar tegen de tijd dat het vertaald is, hebben ze weer wat anders gezegd en dan bent u nog net zo ver. Het beste is dus: reageer alleen op de dingen die u zelf begrijpt.

Wat moet u doen in deze dagen, als u met grote griezelige problemen te worstelen heeft? Eerst even kijken naar degenen die ze voor u hebben gemaakt. Want geestelijke problemen krijgt u nooit vanzelf. Er is altijd wel een ander die ze u cadeau doet. En als een ander voor u geestelijke problemen veroorzaakt, dan komt dat doorgewoond omdat die ander daarin op de een of andere manier nut of zin ziet. Als u nu begrijpt wat voor u uw probleem voor de ander heeft, dan heeft u het probleem niet meer en blijft de ander met zijn problemen zitten. Nu weet ik wel, dat dat natuurlijk gezien de sociale problematiek niet helemaal aanvaardbaar is, maar het zou toch wel veel beter zijn.

Ik zou ook de belastingbetalers willen oproepen. Belastingbetalers van Nederland, begrijp waarvoor u belasting betaalt. Nederland is een land dat zo democratisch is dat elke groepering, die de staatsordening probeert te ondermijnen, daarvoor subsidie krijgt. Kijk, daar mag geen subsidie voor worden gegeven. Laten de mensen die dat willen daar zelf voor betalen, dan weten ze tenminste wat dat waard is.

Andere mensen zeggen weer: Wij moeten subsidie hebben om het culturele erfgoed te bewaren. Als je cultureel erfgoed alleen kunt bewaren door het te beveiligen op kosten van de gemeenschap tegen de gemeenschap, dan is het geen erfgoed meer, dan is het alleen maar belasting. Dus, realiseer u, belastingbetaler, waarvoor u betaalt.

Realiseer u even wat u allemaal betaalt. Misschien is het wel gek om dat zo te zeggen, maar vraag u toch eens een keer af: Hoeveel slikt de staat eigenlijk van uw borrel? Als u dat goed uitrekent, dan houdt u nog net drie dubbels per slok over; de rest is voor de staat in geld uitgedrukt.

Sigaretten zijn al tot het peukje in rook opgegaan voordat u eraan begint, als u het financieel bekijkt.

Koopt u een luxe apparaat, een televisie of radio, realiseer u wel even dat ongeveer een derde tot 40 % van hetgeen u ervoor betaalt door de staat wordt opgeslokt. Met andere woorden: u betaalt en het gaat met de staat met de muziek mee. Door u dat te realiseren kunt u nagaan wat de staat u kost en wat u daarvoor terugkrijgt. En dan pas kunt u een redelijke waardering geven voor de zorgen die de staat zegt aan u te besteden.

Met de kerken is het precies hetzelfde. Wanneer u naar de kerk gaat, moogt u van de kerk verwachten dat ze op de een of andere manier u innerlijke vrede geeft, een band met God. Is dat het geval, dan moogt u er gerust wat voor over hebben. Maar als u er naartoe gaat en voortdurend wordt

geconfronteerd met hel en verdoemenis zonder meer, dan moet u zeggen: Dat kan ik goedkoper krijgen. Daarvoor hoef ik alleen maar de wereld te bekijken en behoeft ik niet naar de kerk te gaan. U zegt dan tegen zo iemand: Preek op eigen kosten. En dan moet u eens zien hoeveel mensen plotseling anders preken.

Dit is natuurlijk een krankzinnige benadering van de vernieuwing als ik hier over kostenproblemen zit te praten. Maar eigenlijk is het waar. U betaalt namelijk het meest voor onzin die weinig zin heeft. Als u dat in de gaten krijgt, zult u misschien uw eigen manier van denken en handelen iets zinniger in elkaar zetten en dan zult u heel waarschijnlijk zeggen: Ik breng alleen offers voor die dingen waarin ik werkelijk zin heb. Dan wordt heel veel van het drijven in de maatschappij zinloos.

Nu moet ik toegeven dat er heel wat loze vissertjes zijn die een aasje uitgooien in de hoop dat ze hun financiële snoek eindelijk kunnen binnen halen. Maar als je zelf kunt bepalen wat de moeite waard is, dan is het niet zo erg als je er een keer in stinkt; dan is het één keer en nooit weer. Maar als je er een soort sociale verplichting van maakt, dan ben je in de aap gelogeed.

Nu is dit weer een zeer dierlijke term. Maar u moet wel begrijpen dat als u op die manier - en dat gebeurt steeds meer - in de aap bent gelogeed, u steeds meer voor aap staat ten aanzien van degenen die zich als brullende leeuwen voorstellen, terwijl ze waarschijnlijk ook meer hebben van een ander soort minder vorstelijke dieren. Laat u door deze dierentuin niet in de war brengen.

Vernieuwing in deze tijd betekent vooral weten waar het om gaat. Als Amerika zegt dat de dreiging in Polen groot, dan hebben ze voor een deel gelijk, maar ze gooien er altijd een paar schepjes bovenop, want ze moeten nog wat raketten kwijt.

Als Rusland vertelt dat het de hele wereld met rust wil laten, dan begrijp je ook dat je dat met een paar korreltjes zout moet nemen. Rusland wil de wereld met rust laten zolang de wereld gelaten aanvaardt wat Rusland wil.

Als je hoort dat het nodig is om intenser te geloven en meer ter kerke te gaan, dan moet je je wel even afvragen: waarom? Is het misschien omdat ze meer collectegelden nodig hebben of meer personeel? Soms lijkt dat daar wel een beetje op. Als dat het geval is, behoeft je er niet heen te gaan. Per slot van rekenig, waarom zou je je laten storen door allerlei kerkelijk gedoe, als je God overal kunt ontmoeten? En als je Hem niet kunt ontmoeten, ook niet in de kerk, waarom zou je je dan druk maken?

Leven is de kunst van het bestaan. Er zijn een hoop mensen die dat niet door hebben. Zij zeggen: Een bestaan is niet zonder meer een leven. Daar hebben ze groot gelijk in. Stel je je nu even voor dat je het zou durven bestaan om te bestaan. Niet door je heen en weer te laten slingeren door alles wat er om je heen is, maar door doodgewoon te zeggen: Ik besta en dat impliceert dat ik mijzelf ben, dat ik mij uit op de manier die voor mij de beste is en dat ik mij voor de rest niet druk maak. Vooral dat laatste zal veel mensen aantrekken in deze tijd. Dan kom je toch al heel gauw tot de conclusie dat het misschien wel eens beter zou kunnen zijn om minder te streven.

Iemand die streeft namelijk, is zo druk bezig met streven dat hij niet meer weet dat hij bestaat en geen leven heeft. Dan ben je bezig met de dingen die niet bereikbaar zijn.

Wat is het voor idioterie als je voortdurend bezig bent te streven naar vrede in de wereld, als je nog niet eens vrede kunt hebben en houden in eigen huis. Wat voor zin heeft het om naar gelijkheid te streven, als je heel goed beseft dat je anders bent dan een ander? Waarom zou je je bezig moeten houden met allerlei krankzinnige idealen die nooit waar

worden? Houd je gewoon bezig met de dingen die je kunt doen, dan komt er een ogenblik dat je daardoor anderen helpt om ook datgene te zijn wat ze zijn en hen daardoor ertoe beweegt om datgene te doen wat ze werkelijk kunnen doen. Misschien zijn er wel mensen die dit gek vinden. Maar er zijn zo van die problemen waarbij ik mij wel eens afvraag: waar maken jullie je druk over?

Er zitten nu al mensen te dubben op wie ze moeten stemmen. Als je niet weet hoe je moet stemmen, dan haal je er een pianostemmer bij; die heeft er verstand van. Per slot van rekening, alles wat je wordt beloofd is toch met de muziek mee. Stem dan meteen op de muziek af en zorg dat daar geen valse toon in zit.

Probeer gewoon reëel te zijn. Kijk door de reclame heen. Als u zo'n auto ziet met een mooie dame erbij, dan weet u zeker dat u die er niet bij cadeau krijgt. Als u kijkt naar dat mooie hotel in de reisprospectus, dan blijkt dat het er aan één kant inderdaad behoorlijk uitziet, maar de rest is maar zo zo. Begrijp, dat wat men u toont niet altijd datgene is wat bestaat.

Heeft u wel eens met verliefde mensen te maken gehad? Verliefde mensen worden door een instinct gedreven om hun beste kant naar voren te brengen. Ze zijn tollerant, charmant, opofferend enz. Als je ze ziet, dan denk je: daar gaan een paar engelen. Maar wacht totdat ze een jaar getrouwd zijn! Waarom? Waarschijnlijk omdat het het instinct van de dieren is om te pronken.

De pauw steekt zijn staart omhoog en de mens zijn goede manieren. Daar moet je dan even doorheen kijken. Als je je door al die schitterende pauweveren wilt laten imponeren, kun je zeggen: Het is mooi, vooral als ze er eens bij ritselen. Maar je moet niet denken: Het is mooi en er is iets mee, dus dat is voor mij. Je moet denken: Ik zal wel uitkijken, dadelijk zakt de staart weer en dan begint de ellende. De stem is niet om aan te horen. Kijk dus eerst eens door de ellende heen, dan zul je nog wel iets vinden waarvan je denkt: Nu ja, in 's hemelsnaam dat moet dan maar. Dan verwacht je er niets van en kan het meevallen.

De moeilijkheid bij de meeste mensen in deze tijd is, dat ze van iedereen van alles verwachten en daarom zijn ze steeds teleurgesteld omdat niemand aan die verwachtingen kan beantwoorden. Als je dat maar goed in de gaten houdt, verwacht je van niemand iets en dan valt het wel mee. Een meevaller is meegenomen in deze tijd. Er zijn teleurstellingen genoeg op allerlei gebied. Je moet altijd maar zo denken: wat een tegenvaller schijnt, kan een meevaller zijn. Om te spreken in de termen van een der hier aanwezige vakkundigen: Het kan zijn dat je net een volle tram voor je neus ziet weggrijden en dat je denkt: Nu moet ik een kwartier wachten. Maar de volgende tram zit er vlak achter en daarin kun je zitten.

Zo is het heel vaak in het leven. De schijnbare tegenvaller kan een meevaller zijn. Laten we dan uitkijken naar de meevaller en ons niet beklagen over de tegenvaller.

Als ik de politiek van tegenwoordig bekijk, dan is het net zuurkool maar zonder spek. Het spek daarmee hebben ze teveel geschoten daarom is er niets van overgebleven.

Als ik kijk naar de economie op het ogenblik, dan is het hutspot; het klapstuk is niet om aan te zien.

Als ik kijk naar de kerk, dan zeg ik: Dat is boerenkool maar zonder worst vanwege het celibaat. Daar zie ik ook niets in. Natuurlijk, degenen die het uitvoeren zijn jongens van de gestampte pot, dat weet ik wel. Maar soms zou het goed zijn om deze heren van de gestampte pot een stevige trap te geven. Kortom, een stamp precies aan de achterkant van het kruis, opdat ze ontdekken dat je ook door het kruis zalig kunt worden. Je hoeft ze niet meteen naar de eeuwige zaligheid te verwijzen, daar ko-

men ze trouwens toch moeilijk terecht, maar je moet ze gewoon duidelijk maken waar je aan toe bent.

Je moet ze duidelijk maken: mensen, ik ben een mens. Ik heb gezond verstand. Ik denk. Als je niet zo tot mij spreekt dat ik je kan begrijpen, dan kun je beter zwijgen. Als je beloften doet en je kunt ze niet waarmaken, dan kun je er zeker van zijn dat ik je dat zal verwijten en dat ik zal proberen om alles wat je onder valse voorwendsels hebt gekregen terug te nemen.

Het klinkt allemaal hard, maar als je in deze tijd probeert een beetje redelijk te zijn en niet zozeer denkt: wat zou ik daar beter van kunnen worden, maar begrijpt: ik moet zelf wat beter zijn, dan geloof ik dat je de verschillende ellendige perioden kunt overwinnen.

Misschien dat je dan boerenkool met worst krijgt, dat het spek terugkeert bij de zuurkool en dat het klapstuk plotseling varkensfricandeau is geworden.

Er is voldoende in deze wereld om elke mens een redelijk leven te verschaffen. Er zijn voldoende mogelijkheden in deze wereld voor elke mens om zichzelf bruikbaar te ontwikkelen zonder dat hij zichzelf geweld hoeft aan te doen. Er is altijd voldoende geestelijke kracht en energie in en rond deze wereld aanwezig om elke mens innerlijk een geestelijke bewustwording te laten doormaken. Als we dus de zaak moeten samenvatten:

Beschouw het gewoon als de moderne ontwikkeling die de klusjesman heeft vervangen door doe-het-zelf zaakjes. Doe zoveel mogelijk zelf, ook je denken. Doe je geloven zoveel mogelijk zelf en kies dan je weg zelf. Probeer daardoor in en voor de mensheid - jezelf zijnde - toch betekenis te krijgen. Dan is de vernieuwing volgens mij een aardig eind op weg. Dan weet je ook wat je moet kiezen met de verkiezing, al is er weinig te kiezen behalve wie je zal bedonderen. En dan weet je ook zeker dat de tijd die komt een betere en niet een slechtere wordt.

Als de mensen hun verstand gebruiken, als de mensen werken met hun innerlijke kracht, hun ziel, hun geest, dan kan het niet anders dan beter gaan. Het is juist omdat menigeen ook geestelijk zijn zitvlak voortdurend verbreedt dat de mensheid niet verder komt en steeds in de problemen is geraakt.

-:-

D R I E H O E K .

Driehoeken hebben natuurlijk een nadeel ten aanzien van een rechte lijn. Bij een rechte lijn kun je erover vallen. Bij een driehoek zijn er drie hoeken waaraan je je kunt stoten en bovendien drie lijnen waarover je je nek kunt breken. Het is dus een kwestie van uitkijken.

Aan de andere kant is de driehoek ons voorgesteld als het beeld van de goddelijke Werkelijkheid. God, zo zegt men, is een drieëenheid. Dat is een driehoek. Wij zouden dus kunnen zeggen: De scheppende Kracht heeft een driehoeksverhouding met de mensheid. Laten we dan begrijpen dat de Vader, de Zoon en de Geest niets anders zijn dan die hoeken waaraan wij ons stoten, als we proberen de werkelijkheid te benaderen.

Laten wij dan heel goed begrijpen, dat het niet gaat om de vorm, maar dat het gaat om de betekenis die iets voor ons heeft. Kunnen wij tot de ene God komen, dan hebben wij veel meer bereikt dan als we drie afzonderlijke personen nodig hebben die we proberen tegen elkaar uit te spelen, omdat we met God geen raad weten.

Datzelfde zie je in het leven.

Lieve mensen, of je er nu een driehoek of een vijfhoek bij haalt dat interesseert mij niet. Het enige dat belangrijk is, is dat je je niet stoot aan de situatie, dat je voortdurend meer eenheid vindt in de werkelijkheid en dat je leert de essentie als een geheel te zien en niet als iets dat alleen door alle gescheiden lijnen en hoekjes moet worden vertegenwoordigd.

Als je leert terug te gaan naar de eenheid, dan is de driehoek misschien een symbool geworden omdat het niet meer gaat om de driehoek zelf, maar om het ziende oog dat in de driehoek staat: Het besef van de werkelijkheid dat binnen alle vormverscheidenheid aanwezig is.

--:-

UITERLIJKHEID.

Altijd weer bouwt men façaden op het kermisplein dat de wereld heet. Altijd weer is buiten schittering en glans - daarachter duisternis en armoede.

De uiterlijkheden van deze tijd met al hun schijn van grootheid en bereiking zijn het symbool van een wereld, die leven wil in schijn. Maar in deze wereld is werkelijkheid noodzakelijk. Uiterlijkheden kunnen niet bepalend zijn. Uiterlijke schijn heeft niets te maken met de werkelijkheid van het leven.

Indien je wilt doordringen tot geestelijke krachten en geestelijke grootheid, dan moet je door de uiterlijkheden heen kijken. Dan moet je begrijpen waarom de uiterlijkheid zo wordt gehandhaafd en dan door het karakter van de duisternis en de armoede te ontleden kun je daarin licht brengen.

Licht brengen maar dan in naam van het grote Licht. Niet in naam van je eigen bereiking. Duidelijk maken de kosmische eenheid waarvan je deel bent, innerlijk deel. Dat is de enige methode om de uiterlijkheden van deze tijd terug te brengen tot wat ze zijn: de valse façade voor een land met toenemende armoede.

:--:-:

HET VINDEN VAN INNERLIJKE RUST

HOOFDSTUK VII.

DE AARDE, DE KRACHT EN DE RUST.

Elke mens die op aarde leeft is, of hij dat beseft of niet, ten dele georiënteerd op de eigenschappen van de aarde. Er zijn daar onder die misschien een verhoogd luchtpotentiaal (de tijd voor een onweer) opmerken. Er is ook het magnetische veld van de aarde en de eventuele veranderingen die o.a. door uitbarstingen op de zon daarin voorkomen. Zo zijn er heel wat verschillende invloeden die in, op en vanuit de aarde optreden. Dan is de mens, die naar innerlijke rust zoekt toch vooral lichamelijk onderworpen aan alle condities die mede dank zij de aarde worden gecreëerd.

Zoekt u naar werkelijke ontspanning, dan zal het u opvallen dat het vaak niet mogelijk is, wanneer de lichtelectriciteit te hoog is. Ofwel u voelt zich absoluut lusteloos, maar ook vermoeid lusteloos alsof er iets van uw energie voortdurend wegvloeit, danwel u kunt zich gespannen voelen, als u ten aanzien van het aardmagnetisch veld verkeerdt ben georiënteerd op het ogenblik, dat daarin bijzonder hevige reacties plaatsvinden. Dat hoeft niet op de plaats te zijn waar u zich bevindt, het kan ook elders zijn binnen hetzelfde krachtlijnverloop.

Om u deze dingen goed te realiseren moet u zich dus allereerst afvragen: wat gebeurt er lichamelijk, wanneer het lucht-aardepotential te hoog wordt? Het blijkt dan, dat dit vooral een kwestie is van overprikkeling van het zenuwstelsel. U neemt teveel statische electriciteit op. U bent zelf geladen. Door die lading wordt ook uw zenuwstelsel overprikkeld. Door die overprikkeling kunt u weer niet normaal reageren. Als u wilt reageren, dan verbruikt u daarmee veel meer energie en bovendien ontstaan er zo hier en daar reacties die men het best met kortsluiting kan omschrijven.

Heeft men te maken met een onweer, dan zijn er altijd weer een paar tips die we kunnen geven voor iemand die toch zijn meditatie- of concentratie-oefeningen goed wil volbrengen.

De eerste daarvan is deze: Ga uitgestrekt op de aarde of op de grond liggen. Is dat niet mogelijk, leg u dan zo uitgestrekt mogelijk op een ander oppervlak dat omgeven wordt door structuren die met de aarde in verbinding staan b.v. muren. Hierdoor bereikt u namelijk dat een groot gedeelte van de lichamelijke spanning afvloeit. Als u dan in een dergelijk geval daarbij een noord-zuid georiënteerde houding aanneemt, dan zult u bovendien merken dat u geen last meer heeft van het gevoel van 'mijn kracht verdwijnt', maar dat u zich langzamerhand wat meer opgeladen voelt. U heeft bovendien de mogelijkheid om door concentratie uw innerlijk (geestelijk en stoffelijk) tot rust te brengen. Dat impliceert weer dat u voor de veranderingen om u heen minder gevoelig wordt.

Wat anders wordt het, wanneer er magnetische storingen zijn. Ja, als een magnetische storm direct overtrekt en alle elektrische klokken opeens gek gaan doen of stilstaan, dan merkt u dat wel. Maar als er bij wijze van spreken ergens aan de Westkust van Afrika een magnetische storing is, dan merkt u hier daar niets van. Het enige dat u wel merkt, is dat u op de een of andere manier onrustig bent. Soms bijna zo erg dat het bijna angstgevoelens worden.

Is dat het geval en wilt u rusten, wilt u zich ontspannen, kies dan zoveel mogelijk een oost-west houding. Dat is misschien bijgeloof volgens sommigen, maar het impliceert wel dat u een zo klein mogelijk oppervlak heeft dat door die lijnen wordt gesneden. De inductie, die eventueel van de lijnen uitgaat, wordt minder en gelijktijdig bereikt u daarmee dat u door die oriëntering optimaal kracht van de aarde kunt opnemen.

Ditzelfde geldt trouwens ook wanneer u buiten bent. U bent moe en u wilt zich werkelijk ontspannen. U kijkt eens naar de zon en u gaat heerlijk liggen als het even kan in de buurt van een boom, behalve wanneer het onweert. U zorgt dat u het hoofd wat naar het oosten heeft gekeerd en de voeten naar het westen. U zult merken dat u dan in zeer korte tijd zeer snel weer op krachten komt. Deze houding is zelfs goed als je moede voeten hebt. Dus dit is niet alleen voor geestelijke streven maar ook voor vierdaagse wandelaars van belang.

Als dit ik zeg, dan wordt het u wel duidelijk dat we dus wel degelijk te maken hebben met de aarde. Als er nu in de aarde zelf veranderingen optreden, dan betekent dit heel vaak ook dat bepaalde krachten (straling) van de aarde uitgaan. Ik wil het niet hebben over aardstralen, ofschoon er iets bestaat wat zo genoemd zou kunnen worden. Ik denk meer aan hetgeen er gebeurt, wanneer er werking in de aardkorst is.

Wanneer er een aardbeving is, dan is er niet alleen maar de druk van rotsen tegen elkaar resulterend in een beving. Er is wel degelijk ook een vorm van electriciteit die daardoor ontstaat, een soort spanning. Die spanning ontladst zich via de oppervlakte meestal naar boven toe. Loopt u dus op die oppervlakte, dan krijgt u uw deel ervan. Hierdoor ontstaat er een verwarring. Ik krijg een lichte overlading die in de hersenen nogal wat invloed blijkt te hebben. Normale gedachtensporen worden vaak overbrugd (weer een kortsluitingseffect) en het resultaat is dat je de meest krankzinnige dingen denkt.

U denkt waarschijnlijk dat dit onzin is. Dan moet u voor de aardigheid eens kijken in de gebieden waar breuklijnen in de aarde zijn en waar dus regelmatig bevingen voorkomen. U zult met verbazing opmerken dat wat denken, wat geloof, wat logica betreft de mensen, die in die gebieden wonen enigszins afwijken van de norm. Het is alsof ze een andere mentaliteit hebben, een andere manier van denken en van reageren. Niet dat het op zichzelf kwaad hoeft te zijn, maar het betekent wel, dat ze beïnvloed zijn en daar gaat het mij om.

Iets dergelijks kunt u ook zien in gebieden waar veel vulkanisme is. Wanneer in een bepaalde periode werkingen van een vulkaan beginnen en dan behoeven ze nog niet helemaal zichtbaar of kenbaar te zijn (het hoeft dus geen uitbarsting te zijn), dan zult u merken dat de mensen, die in de buurt wonen van de vulkaan opeens anders gaan reageren dan normaal en redelijk zou zijn; er is een afwijking in de redelijke reactie.

Als u er zelf mee te maken krijgt, dan is het natuurlijk weer een beetje moeilijk om daar wat aan te doen. Het is een invloed die overigens niet alleen u ondergaat, maar ook de hele natuur. U kunt het ook nog zien in de groeiringen van bomen wanneer dergelijke spanningen zijn opgetreden. U kunt het zien aan het gedrag van dieren. Als dergelijke spanningen heel sterk worden, dan ziet u dat de dieren dit als een panieksignaal verwerken. U doet dat zelf niet bewust, maar het paniek-

signaal neemt u wel degelijk op en dat leidt u tot gebrek aan concentratie, afwijkende reacties, vaak een vlucht in een geloof dat u onder normale omstandigheden niet zoudt kunnen handhaven en dat soort dingen.

Wilt u in dergelijke condities iets doen, dan is het heel erg belangrijk dat u eerst beseft wat er gaande is. Als u merkt, dat u plotseling op een bepaalde manier over geloof begint te redeneren die helemaal strijdig is met alles wat u voordien heeft gedaan, zeg dan niet: Het is de H. Geest. Zeg tegen uzelf: Er is iets in mijn omgeving dat mij beïnvloedt.

Als u dan rust neemt, geef ik u de raad om zoveel mogelijk de lichaamsstromen te sluiten. Een lotushouding is perfect. Anders kruist u de benen bij de enkels, laat de handen rusten op de knieën en als u korte armen heeft, dan mag dat ook nog een stuk van de dij zijn. Probeer u dan gewoon te concentreren. Bij die concentratie moet u vooral denken aan een kleurloos vlak: aan mist of nevel. Kunt u dat niet, denk dan in ieder geval aan een heel lichtblauwe hemel. Probeer u die voor te stellen, u daar in te leven. Probeer de ontspannenheid te voelen die van deze dingen uitgaat, vooral het isolement en voordat u het weet, keert u weer terug tot de normale redelijkheid van denken en wordt ook uw emotionaliteit veel minder beïnvloed.

Daarmee hebben we een paar punten gegeven waarin de aarde eigenlijk superieur is. Er zijn echter veel meer krachten die inwerken op de mens. O zeker, astrologisch berekenbaar en soms onberekenbaar.

Wanneer een kracht mij beïnvloedt - of het nu een geestelijke is of een stoffelijke - betekent dit een afwijking van de norm. Willen we zien of dat inderdaad zo is, dan moeten we een houvast hebben. Nu is er één controle die voor de meeste mensen aardig klopt:

Wanneer u geheel ontspannen bent en heel erg rustig, zet dan eens netjes en sierlijk uw handtekening. Als u het gevoel heeft dat er iets niet helemaal klopt, zet daaronder of daarnaast desnoods op een los papiertje weer die handtekening en kijk dan: Zijn de lijnen spits geworden, dan bent u gejaagd en geladen. Zijn de lijnen rond en is de uitloop van de handtekening vlakker, dan heeft u juist te maken met een tekort aan energie.

Dit is een heel eenvoudige methode. Het zou natuurlijk veel verfijnder kunnen, maar daarvoor heb je allerlei andere dingen nodig. Al heb je maar een agenda waarin je die handtekening hebt gezet in een rustig ogenblik, dan kun je die altijd wel vergelijken. Ga dan uit van het volgende standpunt:

Ontspannenheid is voor mij de norm of ze behoort dit te zijn. Daar waar ik ontspannen ben, kan ik mij innerlijk het best concentreren. Ik kan mijn geestelijke krachten het gemakkelijkst mobiliseren en eventueel zelfs werken met de krachten in en rond mij. Als ik dus merk dat er een teveel aan energie is, dan moet ik die op de een of andere manier kwijt.

Nu kunt u dat op heel veel manieren doen. Er zijn zelfs mensen die maken dan bij voorkeur ruzie met anderen. U kunt het ook gewoon doen door u een beeld te maken van hetgeen u moet gaan doen. Som dat allemaal precies op en neem u voor om al die dingen in zo kort mogelijke tijd zo goed mogelijk te doen.

Begin aan het eerste karweitje maar houd de lijst in de gaten. Ik garandeer u, na een of twee karweitjes bent u alweer een deel van de extra energie kwijt al is het maar door de geconcentreerde manier waarop u bepaalde taken wilt vervullen. Zodra u dat gevoel van ontspanning heeft, kunt u de handtekeningstest natuurlijk nog eens maken. In 9 van de 10 gevallen is het echter voldoende om eens heel rustig en ontspannen te gaan zitten. U hoeft er niet eens bij te gaan liggen in dit geval.

Reguleer uw ademhaling. Wij hebben daarover al het een en ander gezegd. Probeer de regelmatige ademhaling, zonder ze al te diep te maken, een minuut of drie vol te houden. Daardoor bent u als vanzelf gecon-

treerd, want u moet op uw ademhaling letten. Dan neemt u een geestelijk of stoffelijk voorwerp dat voor u belangrijk is en u gaat dat beschouwen, contempleren. Uitwerken doet u later wel. Hierdoor heeft u de energie die u overprikkelde niet alleen teruggeschakeld, maar u heeft uzelf in staat gesteld om ze harmonisch op te nemen en eventueel weer uit te werpen.

Voelt u dat u nog erg veel kracht in u heeft wat let u dan te denken aan genezing of om uw gedachten ten goede uit te zenden over de wereld of iets dergelijks. Over het algemeen bent u dan na ongeveer 15 à 20 minuten weer absoluut normaal. U kunt normaal reageren en u heeft ook geen last meer van die tweestrijdigheden waardoor u soms erg wordt gekweld.

Is er te weinig energie, dan gaan we precies het omgekeerde doen. We gaan er weer rustig bij zitten. Staan is altijd zo lastig. U gaat zitten en houdt uw handen met de palmen naar boven gekeerd open. U probeert u dan voor te stellen dat een straal energie naar u toekomt. In dergelijke omstandigheden is voor de meeste mensen de voorstelling van een gouden of geel licht dat naar u toestraalt voldoende. Probeer dat gewoon in u op te nemen. Probeer u daarmee op te laden.

Als u voelt dat u die kracht ontvangt (vaak is het een prikkeling in de handen, soms in de nek of op de rug), dan moet u zich ook nog eens voorstellen dat u met die kracht iets wilt doen. Probeer iemand iets gelukkiger, iets beter te maken. Concentreer u op iets wat u voor een ander wilt doen. Probeer alle kracht die u opneemt daarop te richten. U zegt dan misschien: Nu ben ik haar weer kwijt. Neen, dat is niet waar; want op die manier brengt u een stroming op gang. Dat wil zeggen, dat door uw wezen een hoeveelheid energie van oorspronkelijk psychische aard heen gaat (ik kan ook zeggen geestelijke, maar psychische is in dit geval een betere term) en dat hierdoor a.h.w. in u een regeneratie plaatsvindt. U komt meer tot het niveau waarop werkelijke ontspanning zonder meer mogelijk is en waaraan u zich ook veel gemakkelijker kunt aanpassen.

Nu zijn er ook nog de z.g. stralen. Wij hebben het daar vaak over gehad. De laatste tijd is er nogal veel rood-straling.

Wanneer er een rood-straling is, dan bent u natuurlijk lichamenlijk onrustig en opgepept. Als het dan een negatieve rood-straling is, dan bent u nog veel rustelozer en ongeruster en gelijktijdig energiekeker. Je weet niet hoe je eigenlijk met jezelf verder moet gaan. In dergelijke gevallen moet u altijd proberen er een component bij te vinden.

Rood kunnen we het best veranderen door er gewoon wit bij te nemen. Daardoor verandert het van aard; het wordt meer lichtend, het wordt lichamenlijke energie. Daarmee hebben we alle eventuele beïnvloedingen in de hersenen en soms zelfs geestelijke ongedaan gemaakt. Wij hebben de zaak zover verdund dat het bijna lijkt dat de een of andere exporteur van Algerijnse wijnen een nieuw soort Bordeaux heeft gemaakt. Op die manier hebben we dan weer een afleiding gevonden.

Hebben we te maken met blauw-straling, dan zijn we meestal zeer rationeel. Maar soms hebben we geen behoefte aan rationaliteit omdat we innerlijk geestelijk of zelfs mystiek willen ervaren. Dan nemen we daar een beetje geel licht bij. Dat is de juiste voorstelling om een verandering van tint te krijgen. Wij kunnen ook proberen er rood bij te voegen, maar dan gaan we wel heel erg de kant uit van de emotionele mystieke ervaring. In al die gevallen kunnen we gewoon door onze voorstelling van licht en de concentratie op een kleur verandering brengen in de werking van de straling.

Het lijkt nu wel of ik u alleen maar recepten zit te geven. Dat is natuurlijk niet de bedoeling. Wij hebben als titel van de cursus nu eenmaal de innerlijke rust. Wij proberen nu de zaak eigenlijk om te

zetten in iets waardoor de innerlijke evenwichtigheid, die geestelijk zo belangrijk is, ten koste van alles bereikt en gehandhaafd kan worden. Dat houdt in, dat je in je houding tegenover het leven een beetje moet afwijken van de norm.

Het is natuurlijk heel erg goed als anderen je beklagen, maar dan doe je het zelf meestal nog erger. Dus dat heeft weinig zin. Jezelf beklagen heeft ook weinig zin. Maar jezelf sterken zodat je datgene waarover je normaal zou klagen gemakkelijker kunt verdragen en verwerken is weer iets anders.

Als je namelijk bezig bent op een positieve manier, dan vind je innerlijk een mate van rust. Dan ontstaat er toch een vorm van ontspanning waardoor zowel de geest, het astraal als het levenslichaam veel beter kunnen functioneren dan normalerwijze het geval is.

Als wij nu weten dat er rond ons zoveel krachten, zoveel invloeden zijn, dat de aarde zoveel invloed kan hebben, dan houden we daar gewoon rekening mee om juist dat innerlijk evenwicht te vinden. Helaas hebben we niet alleen met die twee factoren te maken. Er bestaan ook nog machten die kunnen ingrijpen.

Een macht die ingrijpt, kunt u het best zien als een geest. Het is wel niet altijd waar, maar het lijkt er soms op. Als een geest u aanvalt, dan merkt u dat vanzelf wel. Dan schrikt u zich elke keer een hoedje en tegen de tijd dat u voldoende hoeden heeft, weet u niet meer waar u aan toe bent.

Een geest is een macht die ons alleen kan beïnvloeden krachtens onze onevenwichtigheden. Een geest die absoluut evenwichtig is kan in ons een reactie wekken, als wij ook evenwichtig zijn. Het kan echter nooit een verstoring zijn. Het kan geen panisch schrikgevoel, geen onbeheerste uiting zijn van het een of ander.

Worden we dus door een macht belaagd, dan is in de eerste plaats: wij moeten net doen of ze er niet is. In de tweede plaats gaan wij weer onszelf ontspannen. U heeft daarvoor in de eerste 3 lessen voldoende aanwijzingen gekregen. Ik neem aan, dat u weet hoe dat moet.

Wanneer u werkelijk ontspannen bent en u voelt dat u innerlijk tot rust bent gekomen zodat u denkt: al staat de duivel zelf naast mij, dan ben ik alleen nog bereid te vragen: wat kan ik voor u doen? Heeft u die toestand bereikt stel u dan open. Zend gelijktijdig uw gevoel van rust, van evenwichtigheid uit naar de kracht die u heeft aangevoeld. Hierdoor bereikt u dat die kracht, indien ze niet evenwichtig is, door u wordt afgestoten. Bezit ze echter enige evenwichtigheid, dan kan ze op dat niveau en alleen op dat niveau met u communiceren; ze kan u dingen duidelijk maken. U bent op die manier van een hoop klopgesten, plotselinge verschijningen en verschijnselen af, want die hebben dan geen zin meer.

Verder bent u met die macht in contact zonder dat het voor u gevaarlijk kan zijn. Voelt u dat een dergelijke macht u harmonisch en evenwichtig beïnvloedt, probeer dan altijd te vragen: wees duidelijk. U moet weten wat er aan u wordt gezegd; dat mag niet alleen subliminaal (onderbewust) bestaan. Het moet wel degelijk ook worden beseft. Door deze vraag te stellen krijgt u meer begrip voor de betekenis die een dergelijke macht heeft, als ze goed is. Is ze kwaad, is ze negatief, zou ze u in uw zwakke punten willen treffen, dan bent u door die rust en de evenwichtigheid daarvan af.

Nu is het wel eens moeilijk om zo'n afscherming een, twee, drie tot stand te brengen. Daarom wil ik nog een paar oude trucjes herhalen die wij al eerder aan de mensen hebben geleerd.

1. Stel u voor dat u een afschermende kring om u heen trekt.

Beeld dit op de een of andere manier uit. Vindt u het te moeilijk om die cirkel werkelijk te trekken, dan kunt u het ook op een pa-

piertje tekenen. Vindt u dat ook nog te gek, trek met uw tongpunt de cirkel op uw verhemelte, dan voelt u dat ze er is. Daardoor straalt u het idee van afscherming, van isolement uit. Wilt u aan de afscherming nog een bijzondere betekenis geven, dan moogt u wat mij betreft een godsnaam in de cirkel tekenen. Wilt u het heel eenvoudig houden: de Griekse letters alpha en omega in het midden van de cirkel zijn vaak een symbool van beveiligd zijn door God. Dat helpt u dan.

2. Een andere methode is het u beroepen op het hoogste dat u kent en waarmee u denkt contact te hebben. Dat kan iemand zijn die is overgegaan en waarmee u zich verbonden voelt. Het kan God zijn. Het kan een heilige zijn. U kunt door die aanroep een gevoel hebben van verbondenheid met hoger licht, hogere waarden. Dit gevoel alleen al, hoezeer het in het begin misschien suggestief is, maakt het u mogelijk harmonische contacten buiten u op te nemen en zo de macht, die u probeert te beïnvloeden, af te schermen of af te stoten.
3. Als u het gevoel heeft dat u wordt aangeraakt. Er ademt b.v. iemand in uw nek of iemand streelt u over de haren of grijpt u hier of daar vast, dan weet u: dat is iemand die mijn uitstraling beïnvloedt. Die moet ik eerst maar eens ontladen. Dat doet u het gemakkelijkst onder stromend water. Houd uw handen en vooral de polsen (waar de bloedsomloop zit) $1\frac{1}{2}$ à 2 minuten onder koud stromens water. Maak de zaak een beetje schoon en sla het af. Dit is de eenvoudigste methode. U kunt dat op elk toilet doen. Terwijl als u midden in de stad dat gevoel van aangeraakt worden krijgt en u loopt u af te nemen, dan zeggen de mensen al gauw: Nou, die ziet ze ook vliegen! Met afnemen kunt u een dergelijke invloed ook wegwerken, maar dan moet u in een situatie verkeren waarin dat gemakkelijk te doen is. Ik denk, dat een kraan meestal sneller te vinden is dan de mogelijkheid om helemaal alleen te zijn en u geconcentreerd af te nemen.

Nu heeft u drie methoden waarmee u zo'n macht terzijde kunt schuiven, tenzij ze harmonisch is.

Dan hebben we ook nog een stelregel:

Alles wat harmonisch is en waaruit kracht of bewustzijn tot ons vloeit, moeten we accepteren. Dus niet zeggen tegen de geest: Kom je nu met kracht aan? Wacht even, want ik heb die dadelijk pas nodig. Neen, pak aan wat u kunt.

Is er bewustzijn, laat het rustig op u inwerken. Ook als het vliedende gedachten zijn, probeer ze niet achterna te jagen. Dat komt vanzelf naar boven, wanneer het nodig is.

Zijn er verschijnselen die je niet kunt verklaren, terwijl je je toch eigenlijk niet aangeraakt voelt, constateer ze. Krijg je er een uitleg bij, prima. Anders denk je maar: dat is precies gekke Jantje die altijd mooi opera zingt in de tram. Daar ga je ook aan voorbij als je zijn maar hoort.

Op die manier kom je dus het gemakkelijkst tot een zekere ontspanning temidden van alle invloeden, machten, krachten die er zijn: de beïnvloeding van de aarde zelf. Je hebt mogelijkheden om eraan te ont-komen.

U zult zeggen: Wat heeft dat nu met innerlijke rust te maken? Dat heeft daar wel degelijk mee te maken.

Een man wilde mediteren. Maar toen hij zich haastte naar zijn meditatiekluis stootte hij zijn eksteroog. Het enige waaraan hij nog kon denken was pijn eventueel vergezeld van minder vrome uitdrukkingen.

Wanneer wij lichamelijk op de een of andere manier te sterk worden gepakt

door pijn, ongenoegen of invloeden, dan kunnen we die innerlijke rust meestal niet vinden. Daarom moeten we dus wel weten hoe we allerlei invloeden en beïnvloedingen een beetje kunnen neutraliseren voordat we werkelijk goed verder kunnen gaan met die innerlijke rust. Daarover heb ik ook enkele opmerkingen te plaatsen.

In de eerste plaats: Er zijn altijd weer van buitenaf komende zaken die je onrustig kunnen maken. Onthoud nu maar dit: Als je innerlijk overtuigd bent dat iets goed is, dat iets lichtend is, dan moet je je niets aantrekken van wat een ander zegt. Alleen als je onzeker bent, mag je buiten je kijken en voorlopig maar nooit definitief de uitspraak van buitenaf accepteren.

In de tweede plaats moet je er rekening mee houden dat je leeft op aarde. Het is erg leuk om met het hoofd in de sferen te lopen, maar ik ben bang dat de rest van je lichaam dan wel overal aanrakingen, aanvaringen en dergelijke aanstoot geven belevingen zal hebben. Je moet niet proberen los te zijn van de wereld waarin je leeft.

Houd nu maar rustig rekening met het feit dat je mens bent. Dat houdt alle menselijke functies in. Dat houdt alle menselijke en intermenselijke contacten in. Die dingen op zichzelf zijn goed zolang je daartegen innerlijk oprecht, volledig en zonder schuld bewustzijn 'ja' kunt zeggen. Dan leef je vanzelf op een manier waardoor het innerlijk ook gemakkelijker tot rust komt.

Natuurlijk, er zijn dingen waarvan je denkt: dat zou ik niet moeten doen. Als je dat nu denkt, waarom doe je het dan? En als je het toch doet, waarom zou je er van spijt van hebben? Dat heeft geen zin. Onthoud dit: Berouw, dat niet op feiten is gebaseerd, is zinloos. Berouw, dat wel op feiten is gebaseerd en niet tot praktische gevolgtrekkingen leidt, is zinloos. Alleen indien de mens in een erkenning van een fout daardoor anders gaat handelen, is berouw en inkeer wel zinvol.

De innerlijke vrede die we hebben brengt ons veel dichterbij de Godheid dan je zoudt denken. Wij zijn deel van een groot geheel. Door onze voorstelling van onszelf en ons voortdurend bezig zijn met het ego of we willen of niet zijn we daarvan geïsoleerd. Als wij innerlijke rust vinden, dan is de grens, die tussen ons en de goddelijke werkelijkheid ligt, veel geringer geworden. En dan moeten we niet zeggen: Nou ga ik even met de Vader praten. Per slot van rekening moogt u het voor mij wel doen, maar dan komt u toch alleen maar bij de engel van dienst terecht en die zegt dan: Het spijt mij, maar de baas is voorlopig bezet.

Geloof eenvoudig: wanneer God of de kracht of de kosmos rond mij is en ik ben innerlijk rustig, dan zal ik de kracht daarvan ervaren. Ik behoef haar niet te interpreteren. Ik moet haar gewoon accepteren; ik moet haar gewoon in mij opnemen. Door op die manier de innerlijke rust voortdurend te gebruiken om meer deel te worden van een totaliteit zult u ook de onbelangrijkheid gaan beseffen van veel dingen die eens de innerlijke rust hebben verstoord.

Het is gemakkelijk genoeg te zeggen: Dat dat mij moet overkomen! Natuurlijk, u heeft gelijk. Maar als u het niet was geweest, dan was het toch een ander geweest. Het is u overkomen. Dan moet u daar maar rekening mee houden en daarmee werken. Dan blijkt, als u die rust in u handhaaft, dat u veel meer kunt doen en bereiken dan u voor mogelijk heeft gehouden. U kunt ook gemakkelijker een beslissing nemen, want dan voelt u beter aan wat aanvaardbaar is en wat niet. Heeft u die beslissing genomen, maak u er niet druk meer over, ga rustig verder op de gekozen weg.

In zekere zin is innerlijke rust een mate, maar alleen een mate, van onverschilligheid. Zeker, u bent deel van de wereld. U heeft met de wereld te maken. U bent deel van een geestelijke wereld en u heeft met die

geestelijke wereld te maken. U wordt bestormd door allerlei invloeden en beïnvloedingen van buitenaf. Maar als u rustig bent, dan zijn al die dingen in verhouding tot het geheel dat nu in u werkt en tot u behoort klein en daardoor gemakkelijker te verdragen, aan te passen of om te zetten.

Onze innerlijke rust is niet alleen maar een mooi geestelijk toestandje. Dat zou erg leuk zijn. Ik zie alle mensen al met volkomen innerlijke rust verder gaan. Er wordt niet meer gestaakt, want niemand werkt meer. Dat is allemaal aardig maar onzinnig. Als we echter die innerlijke werkelijkheid en de innerlijke rust gebruiken om daardoor beter te functioneren op het vlak "ik" en tegelijkertijd de energie te ontnemen op het vlak werkelijk "ik" of totaal "ik", dan zijn we er altijd beter aan toe.

Misschien denkt u wel: ik moet nog zoveel doen. Er is natuurlijk veel wat u kunt doen, maar onthoud één ding: Er zijn maar heel weinig dingen die u werkelijk móét doen. Als u besluit dat u bepaalde dingen niet wilt doen, dan blijkt dat er ook nog andere methoden of wegen zijn. Als u denkt dat hetgeen u doet alleen door u kan worden gedaan, dan heeft u misschien wel een beetje gelijk vanuit uw standpunt (het is de eigen belangrijkheid die spreekt), maar heus, als u er niet bent, dan komt er wel een ander. En als er geen ander komt, dan is de zaak kennelijk overbodig.

Daarom moet u gewoon proberen om ook die rust te behouden, als het eens niet zo gaat met het werk als u zoudt willen, als mensen eens anders zijn dan u prettig zoudt vinden. Laat u niet storen door die dingen. Doe wat u kunt zo goed u kunt. Maar zeg niet: Ik ben de enige die het kan. Zeg hoogstens: Ik zou dit graag doen en ik zal dus naar mijn middelen daaraan werken. Zo bereikt u de evenwichtigheid die u nodig heeft in de wereld.

Juist omdat de aarde de laatste tijd nogal wat eigenaardige invloeden op u heeft afgestuurd en naar ik aanneem binnen een maand de lichtelectriciteit nogal wat wisselingen gaat vertonen, is het gewoon goed dat u weet hoe u die invloeden dan voor uzelf in zoverre kunt beperken dat u in ieder geval niet over uw toeren wordt gejaagd.

Heel vaak denk je: ach, het is niet zo erg. Het zijn maar een paar stapjes dat ik harder loop. Maar als je begint met je te laten opjagen, als je begint die innerlijke rust en vrede tijdelijk terzijde te zetten en je door invloeden, machten en krachten te laten voortstuwen, dan ben je net als iemand die hard begint te lopen bergafwaarts. De eerste paar stappen lijkt het of je je nog kunt beheersen, maar dan ben je niet meer in staat tot stilstand te komen en moet je de krankzinnigste toeren uithalen om te voorkomen dat je in de afgrond valt of te pletter loopt tegen een rotswand. Dat is in het dagelijkse leven en in het geestelijke leven precies hetzelfde. Onthoud dit goed!

Heus, een stap naar beneden is zo erg niet. Maar een stap en nog een stap omdat je door iets wordt gedreven, kan erg gevaarlijk zijn zowel voor je gehele leven, voor je geestelijke betekenis in het leven als zelfs voor de directe successen die je kunt behalen. Je moet geduld hebben. Is er een invloed, probeer haar te beperken. Ik heb u daarvoor enkele tips gegeven vanavond.

Probeer steeds weer de ontspanningsoefeningen te doen die ik u heb gegeven om de innerlijke rust, dit gevoel van gelaten bestaan a.h.w. in u tot stand te brengen. Gebruik altijd krachten die u voor uzelf probeert op te wekken om ze naar buiten uit te stralen zodat u deel blijft van een geheel.

Merk u dat u geleefd wordt in een richting die onaanvaardbaar is, stop, blijf staan. Ontspan uzelf. Probeer kracht op te laden zoveel u kunt en neem dan de tijd om te zoeken naar een andere weg. Alleen op

deze manier kunt u de innerlijke rust handhaven. Alleen op deze manier kunt u voorkomen dat u door de gebeurtenissen steeds wordt meegesleurd.

Dan zijn er nog twee punten die ik vanavond wil bespreken.

Binnenkort komt er een nogal felle wit-invloed op geestelijke vlak met een looptijd van ongeveer 8 dagen. Het begin ligt tussen de 11e en de 14e april '81. Als u merkt dat die periode er is, dan zult u heel veel dingen zuiverder zien. U zult met heel veel dingen worden geconfronteerd waaraan u eigenlijk nooit heeft gedacht. Laat u nu alstublieft niet opjagen, ook niet door een dergelijke invloed.

Wit licht helpt u om u beter te oriënteren. Iemand, die zich goed wil oriënteren, moet stilstaan. De oriëntatie is dan het vruchtbaarst. U kunt dan uw weg bepalen voor een heel eind. Pas wanneer die invloed voorbij is (dat zal zijn ongeveer 20 tot 25 april) wordt het tijd om te handelen, om iets te doen. Dan heeft u nieuwe inzichten waarmee u kunt werken. Als u dan in de periode van de nieuwe inzichten de innerlijke vrede steeds probeert te handhaven, komt u er gezonder, beter en sterker uit - geestelijk en anderszins - dan u ook maar had kunnen verwachten.

Een ander punt waarop ik wil wijzen is van lagere origine.

Het is een kosmische invloed. Deze kosmische invloed heeft wel wat mystieke neventonen, maar ze is toch wel rationeel wetenschappelijk. Het zou kunnen inhouden dat er b.v. nieuwe uitvindingen worden gedaan in die periode. Het zou het uitkristalliseren van bepaalde denkbeelden, het omzetten van denkbeelden in actie kunnen betekenen. Die invloed heeft een wat langere looptijd. Ze begint ± 7 april en loopt waarschijnlijk tot 5 mei. In die periode zult u dus heel wat nieuwe begrippen kunnen opdoen. U wordt onverwachts met nieuwe gegevens geconfronteerd. Als u daarop nu onmiddellijk gaat reageren, dan is het vaak niet mogelijk om van die invloed voldoende gebruik te maken. Ook hier geef ik u de raad:

Als u merkt dat die periode op u inwerkt, probeer steeds weer de ontspanningsoefeningen te doen. Als het even kan elke dag. Het neemt niet zoveel tijd in beslag. Wij hebben een oefening gegeven die u in 5 minuten kunt doen. Daarna en niet voordien probeer uw denkbeelden voor u te stellen. U kunt het eventueel opschrijven of op een andere manier vastleggen. Wacht dan weer totdat er een nachtrust voorbij is, daarna gaat u zien in hoeverre het klopt met de feiten en wat u ermee kunt doen. U zult met verbazing ontdekken dat u dan veel meer mogelijkheden heeft en dat u niet wordt meegesleurd door een nieuwe methode van denken zonder dat u de kans heeft de betekenis te leren kennen en dus te zien hoe op uw terrein vanuit uw persoonlijkheid en met de geestelijke en stoffelijke mogelijkheden die u heeft de opgenomen kennis, de nieuwe inzichten, de vergroting van uw logisch vermogen zelfs, het best gehanteerd kunnen worden.

Daarmee ben ik aan het einde gekomen van deze les. Ik hoop te hebben aangetoond dat het vinden van innerlijke rust niet alleen maar een kwestie is van lekker wegdommelen. Het is het scheppen van een perfecte uitgangsconditie (?) waardoor je van alle invloeden - of ze geestelijk of anderszins zijn ontstaan - het best gebruik kunt maken zonder gelijktijdig jezelf of anderen daarmee te schaden.

Ik hoop, dat u ook deze les een mate van bestudering waard zult vinden. Al is het alleen maar omdat ook in deze les bepaalde gegevens zitten die ook voor u onder bepaalde omstandigheden bruikbaar kunnen zijn en het gebruikmaken ervan kan bijdragen tot het winnen van uw innerlijke rust en het winnen van een grotere geestelijke en stoffelijke zekerheid ten aanzien van alles wat er om u heen is.

x   Wat bedoelt u met de methode van jezelf afnemen?
-       Dit wil zeggen, dat u magnetische passes maakt uitgaande van het top- of kruinchakra naar beneden waarbij u met de vingertoppen a.h.w. door de aura kamt. Zodra u bij het middel of iets daar onder bent gekomen, trekt u de handen met een rukje weg en slaat ze even af. Dat is de volledigste manier. Dan doet u dat ook om uw hoofd heen. U gaat weer uit van het kruinchakra en trekt een lijn naar beneden tot in de richting van het keelkopchakra en u slaat weer af.

x   In welke richting kun je met het hoofd het best slapen?
-       Dat is sterk afhankelijk van de invloeden en velden ter plaatse. Gaan we uit van een nogal natuurlijke omgeving, dan is over het algemeen de beste rustpositie: voeten west, hoofd oost. Maar u moet dat niet al te letterlijk nemen, want het kan zijn dat u leeft in een massa met een grote eigen lading en dat het voor u misschien zelfs beter is om met uw hoofd zuidwest en uw voeten noordoost te slapen. Dat kunt u door ervaring uitvinden.
Wel zou ik u de raad willen geven: ga alstublieft niet uit van één vaste stand van slaapplaats of slaaphouding. Indien u merkt dat uw nachtrust niet zo ontspannen is als dat wel gewenst is, wijzig eens de richting waarin uw lichaam tijdens het slapen ligt en ga dan zoveel mogelijk uit van het hoofd aan de oostzijde en verplaats dat dan langzaam via noorden naar het westen. U bent dan meestal het snelst aan de voor u juiste houding toe.

x   U heeft gesproken over het lucht-aardepotential. Is het mogelijk om met apparaten de geladen deeltjes uit te zenden en de eigen omgeving, b.v. de woonkamer, te beïnvloeden?
-       Dat is niet helemaal juist. U bedoelt hier waarschijnlijk de z.g. ozon-opwekkende apparaten. In dergelijke gevallen scheppen we een eigen geladenheid in de omgeving waarin we vertoeven. Zolang de geladenheid beneden een bepaald niveau blijft, is ze inderdaad wel goed. Maar als wij het een beetje overdrijven, dan gaat het zo ver dat we zelfs organische daarvan zekere vergiftigingsverschijnselen kunnen krijgen. We moeten dus erg voorzichtig zijn hoe wij het doen.
Wat betreft de lading, als u deze normaal gebruikt, dus niet als u die alleen bij een onweer zoudt gebruiken, betekent ze een afzonderlijke geladenheid van de omgeving waardoor de lucht-aardepotentialen buiten die omgeving minder directe invloed op u hebben.

EGYPTISCHE INWIJDINGEN.

De meesten van u weten dat de priesterinwijdingen in Egypte nogal eigenaardig waren. De jonge studenten werden 's nachts opgesloten in de tempel bij het beeld van de God. Dan moesten ze daar maar wachten totdat de God wat zei. Heel vaak dachten ze wel dat de God wat had gezegd of ze zeiden dat de God wat had gezegd. In enkele gevallen, als het heel belangrijke adepten waren, was er wel iemand die in naam van de God het een en ander zei zonder dat hij werd gezien.

Als je het zo bekijkt, lijkt het een bijgelovig geheel. Iedereen die een beetje thuis is in de Egyptische godsdienst, denkt bij zichzelf: was het nu wijsheid of was het eigenlijk het toppunt van bijgeloof. Misschien is het wel goed om daarom enkele punten van de inwijdings- en ontspanningsoefeningen te noemen die niet aan elke aankomende priester, die een graad wilde hebben, werden voorgelegd.

Er bestonden daar namelijk verschillende groeperingen (ze zouden kloosters genoemd kunnen worden), die elk voor zich bijzondere inwijdingen hadden. Sommige daarvan waren magisch, andere waren esoterisch. Er waren er ook bij die eigenlijk meer kosmisch waren.

Zo'n inwijding begon over het algemeen met de voorbereiding van de adept. Dat wil zeggen: hij moest weten dat hij afstand deed van het hele leven, van alles wat hij gekend had. Hij werd geïsoleerd. Hij kreeg in die periode een paar leringen. Nadat hij die leringen had ondergaan werd hij weer aan zichzelf overgelaten.

Ik heb mij laten vertellen dat het zo nu en dan werkelijk in een imitatie-grafkelder gebeurde, in andere gevallen was het meer een ruimte die alleen voor zonlicht en geluid was afgesloten.

In de periode van drie dagen dat die afzondering duurde, moest hij dan in de stilte proberen zichzelf te vinden. En omdat dat altijd een beetje moeilijk is, kreeg hij hulp van de werkelijk ingewijden die er waren. Zij zonden dan hun gedachten gebundeld naar de adept toe. De resultaten waren in vele gevallen uittredingsbelevingen, die dan gepaard gingen met wat men noemde een aantal beproevingen: het gaan over het vlammenveld, het worstelen van de slang, het gaan door de wereld van duisternis, de vaart met de zonneboot en zo waren er nog een paar.

De bedoeling was eigenlijk helemaal niet om de adept nu mooi te laten dromen en dan half uitgeput naar buiten te laten komen om uit te roepen: Heil, Gij herrezen Osiris! Neen, het ging er veel meer om in het bewustzijn van die mensen een paar grenzen weg te nemen. De inwijdingstechnieken, die vooral deze bijzondere culten gebruikten, waren erop gebaseerd om in de mens een deel van zijn beperkingen te doen wegvallen.

Een beperking is b.v. alleen zien wat je ogen zien, alleen horen wat je oren horen en alleen denken wat anderen je voorhouden. De werkelijk ingewijde moest proberen te komen tot een eigen persoonlijkheid. Die eigen persoonlijkheid kon je alleen krijgen, volgens de stelling van de meeste van die groepen, door uit jezelf te treden zoals je jezelf kende. Je moest je hele leven achter je laten. Je moest binnentreden in hele nieuwe werelden. Je moest in jezelf gaan of je moest in de kosmos gaan en in het geheel van de belevingen daar vergeten hoe beperkt je was. Want een mens, die zijn beperkingen vergeet, kan veel meer dan hij denkt.

Er zijn trouwens heel wat eigenaardige dingen gebeurd met dergelijke ingewijden. Van één daarvan is bekend dat bij de bouw van een tempel een steen op zijn voet viel waardoor de voet werd verbrijzeld. Wij zouden zeggen: Dan moeten ze de voet wel afzetten en als hij geluk heeft dat er geen gangreen bij komt, hobbeld hij voortaan ingewijd met een stok en één voet. Deze man was echter zozeer overtuigd van zijn eigen kunnen, dat hij gewoon zijn lichaam het bevel gaf de voet opnieuw te laten aangroeien. Het wonderlijke is inderdaad gebeurd. De voet werd niet afgezet. De verbrijzelde massa begon langzaam weer vorm te krijgen. De voet is nooit meer gelijk geworden aan de andere, maar ze nam toch zoveel vorm aan dat hij gewoon op die voet kon lopen en daarmee alles kon doen. Ik geef dit maar als een voorbeeld van de kwaliteiten, die dergelijke ingewijden toch maar wisten te verwerven.

Een esoterische inwijding was natuurlijk weer anders dan een magische. Bij de esoterische reisde je in jezelf. Bij de magische inwijding werd je vooral geconfronteerd met allerlei symboolbeelden die voor de verschillende krachten staan en die een mens kan leren beheersen.

Een kosmische inwijding was eigenlijk een soort ruimtevaart in gedachten. Het was afscheid nemen van de aarde, terugkijken naar de wereld. Vandaar dat men dat ook "de reis met de zonneboot" heeft genoemd. Men werd geconfronteerd met de ruimte, met de sterren, met de leegte. Men moest leren dat de geest zelfs de leegte kan vullen en daarin gedachten kan wekken. In elk klooster hadden deze mensen dus technieken ontwikkeld. Maar ze hadden ook wel bepaalde dingen die gemeenschappelijk voorkwamen. Het zijn die punten die ik in dit korte betoog even naar voren wil brengen.

Om eerst de gevoeligheid te vergroten ging men de adepten in het begin opzweepen. Men ging ze ertoe brengen in uiterste geprikkeldheid naar het niet-bestaande te zoeken, te luisteren en te kijken. Ze werden dan geconfronteerd met een aantal waanbeelden. Dat is bijna onvermijdelijk. Maar ze leerden daardoor dat de wereld die ze zien niet de enige wereld is die ze konden beleven. Was dat eenmaal bereikt, dan ging men leringen geven.

Die leringen kwamen - ongeacht de verschillende vormen en de verschillende goden die erbij betrokken werden - altijd weer op het volgende neer:

Je bent in jezelf. Je bent onaantastbaar. Je bent één met de goden. Je omspant met Maat de aarde en je gaat met de goden tot achter de sterren. Jij bent het die leeft in de Hallen van de Herinnering. Jij bent het die leeft op aarde. Jij bent het die gaat door de Onderwereld, want je bent volledig verbonden met alle dingen die er zijn. Daarom zul je niets behoeven te vrezen. Daarom is niets voor jou onmogelijk. Daarom is het goed te rusten.

Waarom die rust? Ik geloof, dat door de mens van zijn verwachtingen en zijn angsten te ontdoen door te zeggen: je bent baas over al die dingen, het mogelijk was om in hem een toestand van gelatenheid te scheppen. Er is niets waar je bang voor bent. In een dergelijke situatie ben je ook veel beter in staat om alles wat op je afkomt gewoon te verwerken. Je kijkt niet meer of iets wel de bekende vorm heeft. Je constateert gewoon of het aanvaardbaar is of niet. Op deze manier was de ingewijde dus allang voordat hij naar zijn laatste eindbeproeving ging een mens geworden die niets vreesde, die de dood a.h.w. tien keer in gedachten had geproefd en als ongevaarlijk had beleefd voordat hij zich in het graf begaf en daarbij de feitelijke dood imiteerde.

Van groot belang voor de ingewijde werd ook geacht dat hij in staat was te beseffen dat je langs alle wegen van kennis altijd weer terugkeert tot jezelf. Soms wordt dat geïmiteerd door hem verschillende tochten te

laten maken waardoor hij dan in dit klooster, dan bij die tempel blijft hangen. Soms overal blijft werken, daar ook wat leringen krijgt om eindelijk weer terug te gaan naar zijn punt van uitgang: het klooster waar zijn inwijding is begonnen. Als hij daar dan aankomt, moet hij ontdekken dat alles wat hij onderweg heeft geleerd ook in dat klooster bestaat.

Het is natuurlijk krankzinnig om daarvoor zoveel moeite te doen, maar als iets in je eigen omgeving bestaat, dan zie je het niet meer. Pas op het ogenblik, dat je het elders hebt leren zien, kun je het ook in je eigen omgeving erkennen. Dat is ook weer een systeem voor het vinden van de werkelijke rust, de werkelijke evenwichtigheid die je nodig hebt.

"Een ingewijde die niet evenwichtig is, is een gevaarlijk tovenaar" zeiden ze. "Een gevaarlijk tovenaar is iemand die macht nastreeft en die begrip ontbeert."

Daarom voelden ze zoveel voor iemand die eigenlijk afstand had gedaan van al die zaken. Ze wilden hem duidelijk maken dat alle dingen, die er in de kosmos bestaan - of ze nu magisch zijn of anderszins - gewoon in hem berusten. Dat alle kennis, die hij in de hele wereld zou kunnen vinden, ook te vinden zou zijn op de plaats waarop hij zich op dat ogenblik bevond.

Van bepaalde grote ingewijde priesters (o.a. Re Hotep, een van de bekende) werd dan ook gezegd dat zij meester waren over de elementen en over de magiërs en dat hun stem klonk tot in de wereld van de goden. Het klinkt erg bijgelovig, maar ze bedoelden daarmee:

Een mens, die innerlijk werkelijk zichzelf is, erkent dat alles wat hij nodig heeft aan kennis, aan kracht, aan mogelijkheden die altijd rond hem aanwezig zijn, hij kan niet meer worden overvallen door de elementen, want hij kent de aard van de elementen en hij kan zichzelf a.h.w. in de elementen projecteren.

Hij behoeft niet bang te zijn voor een magiër, want de kracht van de magiër op zich is een deel van de kracht die hij voor zichzelf kan opnemen. En omdat hij de kracht van de magiër kan opnemen, is hij altijd sterker dan de magiër zelf. Op die manier wordt iemand onkwetsbaar, tot op zekere hoogte. De onkwetsbaarheid is het besef van het eigen "ik"

De Egyptenaren hadden daar trouwens heel mooie plechtigheden voor. Alles wat ik u nu vertel werd heel vaak in spelen symbolisch uitgevoerd. Ik denk b.v. aan de tochten over de spiegelvijvers, de dans met de lichten die deel uitmaakte van de inwijdingsceremoniën in de tempel van Isis, de bekende gang door de zeven grotten zoals die werd gemaakt door degenen die in een klooster ergens in het zuiden van de woestijn hun beproeving en hun inwijding vonden. Het zijn allemaal heel mooie uitbeeldingen. Het is ceremonieel.

Maar als iemand in een tempel wordt begraven of als hij in een piramide in de koningskamer wordt gelegd (wat inderdaad wel gebeurd is) om daar zichzelf te vinden en een ontmoeting met de goden te hebben, dan is dat allemaal alleen maar versiersel. Het gaat er helemaal niet om dat hij daar alleen wijsheid kan vinden. Het gaat hierom: door het op die manier te doen beseft iedereen wat hij heeft bereikt.

Het is niet voldoende om ingewijd te zijn. Als je als ingewijde leiding moet geven, moeten er ook mensen zijn die beseffen dat je ingewijd bent. En aangezien de leiders van Egypte in vele gevallen ingewijden of ten dele ingewijden waren, was het natuurlijk nodig dat het volk op de hoogte werd gebracht. Vandaar al deze rituelen, al deze plechtigheden.

Zelfs bestond er een tijdlang de z.g. koningsvaart. Dat werd gedaan met een zeer bijzonder schip, waarop verschillende brasiers brandden, dat de Nijl oproeide; het ging dus niet met de stroom mee. Dat schip roeide de Nijl op van de ene plaats naar de andere. Ik meen, dat het eindpunt

Memphis was. Al die symbolen was vertoon voor het volk. En als we het hebben over inwijdingen, dan is dat eigenlijk altijd waar.

Inwijdingen zijn zaken die zich innerlijk voltrekken; het is een verandering van bewustzijn. Daarmee is dan alles gezegd. Maar wil je dat de inwijding door mensen, die er niets van begrijpen, toch als iets bijzonders wordt aanvaard, dan moet je de zaak versieren. Ik geloof, dat dit een kenteken is waarmee we allemaal rekening moeten houden.

Als we met een gewone adept te maken hebben, dan zien we het niet, dan weten we het eenvoudig niet. Pas op het ogenblik, dat de adept door uiterlijke tekenen - hetzij het doen van wonderen of anderszins - zich manifesteert als iets bijzonders, krijgt hij de volgelingen die hij nodig heeft. Daarom doet hij dat ook, anders zou het doen van wonderen eigenlijk onzin zijn. Het is maar krachtverspilling en tijdverspilling. Maar als het nodig is omdat je volgelingen nodig hebt, dan moet je ze doen. Als je gezag nodig hebt als ingewijde, dan moet er iets zijn waardoor duidelijk wordt dat je meer bent dan een ander, dat je anders bent dan een ander. Vandaar b.v. het idee van de Egyptenaar dat je in het graf lag en daar na 3 dagen uit kwam. (Doet dat u denken aan een christelijke stelling? Mij ook.)

Ik wil er overigens nog even op wijzen dat er bepaalde secten zijn in het jodendom (het jodeïsme later bekend als de essenen) die deze plechtigheid voor bepaalde leiders nog altijd hebben gehandhaafd: de z.g. dood van 3 dagen en daarna de opstanding. Het is dus heel typisch dat men het juist zo kiest. Het gaat erom duidelijk te maken wat je bent, wie je bent. De gebeurtenissen en de dood zijn noodzakelijk om een ieder te doen ervaren dat de ingewijde iets anders is dan een normaal mens.

De Egyptenaren hadden natuurlijk ook hun kleinere inwijdingen. Er zijn inwijdingen die wij tegenwoordig een schriftelijke cursus in hypnose zouden willen noemen. Maar ja, je kon er aardig ver in komen.

Je begon als priester. Je moest dan bepaalde hypnotische kunstjes kennen. Was je daar erg goed in, dan kreeg je een bijzondere opleiding en leerde je hoe je meer mensen gelijktijdig kon hypnotiseren. Op den duur bracht je het misschien tot de z.g. gezellen der goden: degenen die wanneer de goden op stap gingen (dat deden ze daar regelmatig) het beeld van de god vergezelden dat werd vervoerd op een schip, een wagen of soms zelfs op een slee. Zij zorgden dan met hun hypnotische kunsten ervoor dat er bepaalde tekenen waren; dat de mensen dus dingen zagen die niet echt waren. Een soort massasuggestie van de aard waarvan sommige wonderdoeners in India zich altijd ook wel hebben bediend, eventueel versterkt met bepaalde tovertrucjes zoals lichtflitsen die feitelijk uit een spiegeltje komen en dergelijke dingen. Dat waren dan de beperkte inwijdingen.

In Egypte kende men eigenlijk twee soorten adepten. De ene soort zou je doelmatige adepten kunnen noemen. Mensen, die bijzonder getraind waren in het gebruik van paranormale vermogens en normale kennis die niet iedereen bezat en die daardoor in staat waren dingen tot stand te brengen die voor anderen een wonder waren.

Dan waren er de niet-gespecialiseerden, de werkelijke adepten, die heel vaak tevens de leiders waren; niet altijd, want ze werden door de politiek wel eens buiten spel gezet. Zij waren mensen die werkelijk alle mens-zijn in de oude vorm met onderworpenheid, met gebondenheid en dergelijke terzijde hadden gezet en daarvoor in de plaats waren gekomen tot een zuiver, nieuw en persoonlijk leven waarin ze geleerd hadden alle diepten van hun persoonlijkheid te doorproeven en alle krachten, die in hen en om hen heen waren vanuit zichzelf op de juiste manier te gebruiken en te richten.

Het is wonderlijk, dat er zo ver in het verleden al scholen hebben bestaan die de mensen deze noodzakelijke gaven hebben gegeven.

Nu afwijkend van dit onderwerp nog een paar kleine commentaren.

Het is ook tegenwoordig nog zo dat er inwijdingsscholen zijn.

Sommige van die inwijdingsscholen kunnen van enkele van de werkelijk geschikte leerlingen nog wel iets bijzonders maken, maar de meeste van hen weten dat je in een uiterlijke school (een naar buiten erkende school) nooit de optimale adept kunt krijgen. Het gevolg is, dat er bewegingen zijn die eigenlijk een cirkel binnen de cirkel hebben. Een zeer bijzondere kleine groep die bijzondere eigen scholingen doormaakt en ook heel eigen inwijdingsbelevingen kent. Wat dat betreft is er dus niet veel veranderd.

De werkelijke ingewijde zal ook in deze dagen steeds afstand moeten doen van alles wat hij is geweest. Hij zal afstand moeten doen van alle banden die hij heeft gekend. Hij zal in wezen moeten worden tot een herborene, tot een nieuwe mens die zichzelf geheel kent en zichzelf geheel aanvaardt en daardoor in staat is de totaliteit om hem heen te erkennen en eveneens te aanvaarden.

De denkbeelden van macht die daaraan heel vaak worden vastgeknoopt, zijn in deze dagen nog beperkter dan vroeger. Vroeger waren er meer wonderen, omdat de mensen minder wisten. Maar ook in deze dagen bestaan nog wel degelijk wonderen.

Er bestaan allerlei onzinnige samenhangen. Er zijn zelfs nu nog mensen, die in staat zijn de pythagorese leer der harmonie zodanig toe te passen dat ze direct kenbare resultaten krijgen. Maar zoals de werkelijk ingewijde in het verleden, zij doen het niet. En als het nodig is dat ze het doen, dan treden ze naar buiten op als een geheel andere persoonlijkheid. Dan worden ze officieel a.h.w. nog een keer herboren. Ze treden op met allerlei vertoon, brengen hun boodschap en verdwijnen.

Voor een ieder die in deze tijd zoekt naar een beetje rust, een beetje denken, een beetje inwijding is het misschien goed te weten dat in zoveel landen en bij zoveel volkeren al deze dingen reeds bestonden; het is niets nieuws. Je zoudt kunnen zeggen dat het vermogen om tot je werkelijk "ik" terug te keren inhaerent is aan het mens zijn. Dat de methodiek die werd gebruikt, maar verschillend van land tot land, toch altijd weer ten doel had om de mens één te maken met de natuur, de mens één te maken met de kosmos en bovenal een eenheid te geven met alle krachten die hij rond zich kon beseffen.

Of we nu kijken bij de indianen of we kijken in Afrika bij de groene magie of we kijken in India bij de verschillende scholen of we kijken bij de Chinese magiërs het is eigenlijk allemaal hetzelfde. En dan kunnen we natuurlijk wel een leer verkondigen.

De Egyptenaren hadden ook heel stricte leringen. En al kon je daar wat meer kiezen uit goden (ze hadden een groter assortiment dan de moderne christenen) toch was het een kwestie van aanvaarden en gehoorzamen.

Maar als je vrijkomt van al die banden en je komt tot het innerlijk beleven van de werkelijkheid, het aanvaarden van jezelf, het beleven van de krachten die in je schuilen, dan ben je een ander, dan ben je veranderd. En of je daarvoor eerst een tijd in het oerwoud moet doorbrengen om je totem te vinden. Of het oerwoud moet ingaan om te leren hoe je één moet zijn met de totaliteit en tenslotte de gifbeker leegdrinkt zonder schade, zoals dat in Afrika gebeurt, of dat je misschien wonderen gaat doen, zoals dat in bepaalde delen van India een tijdlang is geweest, dat alles doet niet ter zake. Het gaat er niet om welke weg je volgt, welke methode.

Het is heel duidelijk, elke mens heeft in zich veel meer krachten dan hij beseft. Maar om die te beseffen moet hij eerst afstand doen van de illusie die hij koestert omtrent zichzelf en de wereld. Daarom is het meest juiste beeld, dat Egypte ons ooit heeft gegeven, de ingewijde die

sterft, die 3 dagen dood is, in eenzaamheid zichzelf verliest en hervindt om dan naar buiten te treden en begroet te worden met de woorden: Heil U, Herrezen Osiris!

- x Een vraag over een dansgroep die danst op z.g. authentieke Egyptische muziek.
- De muziek is praktisch niet authentiek omdat alleen met de oude instrumenten zoals sistrum, rinkelbom, de rietfluit, de oude vorm van de eenvoudige harp die klankmelodie is te krijgen welke de magische betekenis van bepaalde liederen eigenlijk uitmaken.
- x Wat is de achtergrond van de Horus-mysteriën?
- Eenvoudig, omdat het kind volwassen werd. Met andere woorden: omdat een nieuwe fase begon en in deze nieuwe fase het geheim van Horus niet meer in die vorm kon en mocht worden gezien, al was het alleen maar om te voorkomen dat mensen zouden teruggrijpen naar een kinderlijkheid die niet werd bedoeld, maar alleen de geboorte uit de totaliteit. Die geboorte moest in andere vormen worden uitgedrukt. Er zijn tegenwoordig nog bepaalde Egyptische groepen die nog zekere inwijdingen kennen al zullen ze niet meer officieel erkend zijn vanwege de dominantie door de islam en soms ook door het christendom. Ze zijn er echter wel. De mysteriën verdwijnen op het ogenblik, dat ze niet meer kunnen beantwoorden aan hetgeen zij wilden zijn voor anderen. Een ingewijde beseft dat. Hij beseft, dat als de uiterlijke vorm niet meer past, dan zoeken ze een andere uiterlijke vorm waarmee hetzelfde kan worden geopenbaard.

-:-

K E N N I S.

Kennis is de bibliotheek waarin we bladeren. Maar wat is de waarde van een bibliotheek als de lezer niet kan begrijpen?

Kennis is goed, als ze de basis wordt voor begrip; en het begrip op zich voert tot doorzicht en inzicht, dus tot wijsheid. Maar kennis zonder wijsheid is dodelijk. Wijsheid zonder kennis is machteloos. Daarom moet je de beide samenbrengen.

De kennis omvat al wat de mens weet en misschien vele dingen die de mens officieel nog niet eens weet of mag weten. Maar zij moet dan de aanleiding worden tot een begrip voor de wereld, een begrip voor jezelf en begrip voor de kosmos waarin je leeft. Want alleen zo kun je de kosmische betekenis, die ook in de kennis aanwezig is, tot uitdrukking brengen en de kennis op de juiste manier toepassen.

Kennis zonder wijsheid is dodelijk. Wijsheid zonder kennis is machteloos. Maar waar kennis en wijsheid met elkaar versmolten zijn, komt de mens tot zijn werkelijk erfdeel, want hij is dan de bewust scheppende die put uit het geheel van alle krachten zonder ooit de heerschappij over zijn schepselen te verliezen.

:--:~

SLEUTELS

COSMISCHE LERINGEN
mediamiek ontvangen en uitgegeven
door de „Orde der Verdraagzamen”
te 's-Gravenhage

M A A N D B L A D.
(10 nrs per jaar)

I N H O U D.

MEI 1981.

26e jaargang.
Nummer 8.

DE VERNIEUWING IN DEZE TIJD

Het Duizendjarig Rijk	CI blz.	89
Inwerkingen die wij verwachten (Wesakbijeenkomst mei 1981)	CI "	96
Licht	CI "	102

HET VINDEN VAN INNERLIJKE RUST

Fatum	CII "	95
De witte priesters	CII "	103
Tederheid	CII "	107
Volhouden	CII "	108

Overname uit „SLEUTELS” slechts toegestaan na
schriftelijke toestemming van het bestuur der „O.D.V.”

DE VERNIEUWING IN DEZE TIJD

HOOFDSTUK VIII.

HET DUIZENDJARIG RIJK.

Mij ervan bewust zijnde dat deze term vooral in de mei-dagen in Nederland niet met grote sympathie zal worden ontvangen, moet ik er toch op wijzen dat bijna altijd weer in profetieën, in openbaringen dergelijke termen voorkomen. Altijd weer voorspelt men dat, voordat het einde der wereld zal komen, er een tijd komt van welvaart onder een vredesvorst waarin alle rechtvaardigen en alle gelukzaligen zullen samenleven.

Het Duizendjarig Rijk op zichzelf is natuurlijk een droom. Maar die droom moet een reden hebben. Elke mens voelt voortdurend, zeker als hij ouder wordt, dat er iets in zijn wereld aan de gang is. Het is wat men noemt de "generation gap", de kloof tussen de generaties. Als je ouder wordt, dan lijkt het soms of de jongeren steeds niet begrijpender worden. De wereld verruwd, alles verandert en je weet er geen raad meer mee. Dat zal ongetwijfeld ook vele profeten zijn overkomen.

Zij werden geconfronteerd met een snel veranderende wereld, met vernieuwingen waarmee ze geen raad wisten en ze hebben zich voortdurend afgevraagd: wat gaat er nu eigenlijk gebeuren? Zij hebben toen gezegd: Dat moet allemaal eerst worden weggewerkt. Er moeten grote rampen komen, er moeten grote vijanden komen. Legers zullen over de aarde trekken. Ziekten zullen de mensen uitroeien enz., want daardoor kan dan de oude wereld waarvan wij dromen als een soort hemels Jeruzalem opnieuw ontstaan.

Nu vind ik vrede op aarde op zichzelf een wonderlijke droom. Want als we kijken naar het leven van de mensheid, dan is er eigenlijk nooit werkelijk vrede geweest. O, er zijn wel mensen geweest die hebben gezegd: Kinderen voeren toch geen oorlog. Neen, ze zijn alleen maar sadistisch tegen elkaar. Dat is ook een vorm van oorlog voeren waarvan de ergste gevolgen meestal worden voorkomen door de ouderen, tenzij het jeugdbenden worden waarmee de ouderen weer geen raad weten. Dus, laten we eerlijk zijn. Er is eigenlijk nooit vrede in de zin waarin men ervan droomt.

Er is geen lichtend Duizendjarig Rijk waarin alles in perfecte harmonie samengaat. Waarbij het overigens de vraag blijft, of een dergelijk rijk nog enigszins aanvaardbaar zou zijn om in te leven.

Als we kijken naar de tijd waarin wij leven, dan wordt duidelijk dat de vernieuwingen en veranderingen onvoorstelbaar snel gaan. Er is een tijd geweest dat een wat blote foto niet mocht; dat ze werd weggevaagd uit de populaire tijdschriften; dat ze werd weggeknipt uit de verschillende films en dat ook de costuums in de verschillende shows aan zeer gedegen normen moesten beantwoorden. Het mocht wel enthullend lijken, maar het mocht het niet zijn. Om het anders te zeggen: strategische punten moesten altijd uit-

stekend verhuld zijn. Nu is dat anders geworden.

Er is een tijd geweest dat men over pornografie zijn nek brak. Het waren de vieze plaatjes die je in Parijs en Brussel kon kopen. Tegenwoordig heb je hele winkels die daarvan bestaan.

Vroeger werd gesproken over het huwelijk als een onaantastbaar instituut. Tegenwoordig vraag je je eerder af, of het misschien belastingtechnisch interessant is of niet, want voor de rest behoef je je er heus niet mee bezig te houden.

Er is een tijd geweest dat de mensen zeiden dat je moest werken om te leven. Nu zegt men dat het een gek is die werkt om een ander in leven te houden. Het klinkt allemaal misschien cynisch maar zo is het toch.

Ik wil hier alleen maar mee aangeven dat zelfs in een dertigtal jaren, veel meer is het niet, een enorme ommekeer in mentaliteit heeft plaatsgevonden in Nederland. Datzelfde kunnen we echter ook elders constateren: Veranderingen in visie in de U.S.A. die mede aanleiding zijn geweest tot de verkiezing van Reagan en de zeer grote campagnefondsen waarover de man kom beschikken.

De grote veranderingen in Duitsland in de laatste tijd. De onrust in Zwitserland. Ik noem maar een paar voorbeelden. Ik zou er de hele cursus mee kunnen vullen. In al die gevallen zien we dat oude patronen ineens worden doorbroken en dat er dan nieuwe gedaanten opduiken. Maar ze zijn eigenlijk niet te fixeren; ze veranderen teveel.

Een mens, die in de nieuwe tijd staat en met die veranderingen wordt geconfronteerd zonder dat hij een vaste lijn, zonder dat hij een einddoel ziet, is dan geneigd te dromen van een Duizendjarig Rijk. Hij denkt aan de ondergang van de wereld, de uittocht van de engelen, het verbreken van de Zegels van het Boek en tenslotte natuurlijk voor een ieder die orthodox genoeg is: de glorieuze verheffing onder invloed van de H. Geest tezamen met de heer Gijzen.

Deze mentaliteit moet je begrijpen. Want in de hele wereld zijn er vandaag de dag onheilsprofeten. Het einde van de wereld wordt aangekondigd door vervuiling, atoomenergie, verhongering, klimatologische veranderingen, het ontstaan van giflagen in de atmosfeer en alle gevolgen daarvan. Ik noem maar weer een paar stellingen die hier en daar naar voren worden gebracht. Er zijn veel mensen die daarin geloven.

Wij hebben op het ogenblik te maken met een mensheid die altijd bezig is te kijken naar uiterlijke verschijnselen zonder te beseffen dat er wel degelijk innerlijke veranderingen plaatsvinden die meer dan voldoende opwegen tegen alle uiterlijke veranderingen die wat minder zijn. Je kunt nu eenmaal niet een wereld bewaren zoals ze is. Vooruitgang betekent verandering. Verandering is niet altijd in de eerste plaats iets dat je goed vindt, want je moet afscheid nemen van zaken die je dierbaar zijn. Maar verandering betekent ook dat er nieuwe mogelijkheden ontstaan, dat er nieuwe wegen worden gebaad en dat een mens, die geestelijk rijp genoeg is, daardoor ook nieuwe mogelijkheden krijgt.

De profeten zien deze weg niet. Het Laatste Oordeel is al vele malen aangekondigd. Er zijn bij de Adventisten mensen, die zeggen dat het over drie jaar gaat gebeuren. Er is een andere groepering die het al vijfmaal heeft aangekondigd in deze lopende periode en die nu de zaak wel even heeft uitgesteld tot 1984. Maar, of u het gelooft of niet, gaan zult u, zo zeggen zij. Waarom? Zij kunnen de nieuwe wereld eenvoudig niet aan.

Wat is kenmerkend voor die nieuwe wereld? Dat de mens, die gebonden is in zekerheden door het verkrijgen van misschien te grote stofelijke mogelijkheden en zekerheden, langzaam maar zeker geestelijk is gaan zoeken en is gaan dwalen.

Een mens heeft een houvast nodig. Maar als je verzorgd bent van de wieg tot het graf, dan kun je je wel eens permitteren te filosofe-

ren over geestelijke waarden, dan ben je niet meer zo gebonden aan de gemeenschap waar je bij hoort omdat je alleen daarvan hulp en steun kunt verwachten als het nodig is.

Die verandering betekent het opleven van een totaal nieuw denken, een nieuwe benadering van het bestaan, een zoeken misschien ook van vreugdiger elementen in het leven. Maar het betekent wel het teloor gaan van veel discipline die men tot nu toe hoogheilig heeft verklaard.

U kunt niet - of u dat gelooft of niet - één vaste regel blijven toepassen over vele geslachten. Iedereen, die de geschiedenis bekijkt, ziet dat gemiddeld per twee generaties er een zo aanmerkelijke trendverandering plaatsheeft dat zelfs de interpretatie van wetten anders wordt, dat in het maatschappelijk bestel geheel nieuwe waarden gaan gelden. Als dat zo is, dan betekent dat natuurlijk niet het einde van de wereld. Maar de toestand die dan ontstaat zal zich weer stabiliseren.

Er zullen weer nieuwe krachten en mogelijkheden komen. Door hun anders denken en geloven gaan de mensen anders handelen. Maar in dat denken scheppen ze wel degelijk een leefbare wereld. De enige moeilijkheid is natuurlijk, het is niet meer de wereld die men zo graag zou willen hebben. En als je dan eenmaal hebt ontdekt dat het dan toch weer goed is gekomen, misschien dat je dan gaat geloven dat je nu toch leeft in een Duizendjarig Rijk. Maar ook dat is niet waar. Duizendjarige Rijken leven meestal niet langer dan een jaar of dertig - veertig. Want een Duizendjarig Rijk is een structuur, het is een organisatie. Mensheid kun je niet zien als een organisatie. Je moet haar zien als een mechanisme.

Wie zich dus wil bezighouden met de vernieuwingen in deze tijd, moet in de eerste plaats kijken naar de geestelijke veranderingen die plaatsvinden. Zeker, we kunnen dan weer heel erg negatief worden. Wij hebben ze al meer opgesomd al die verschillende cultusjes en groepjes waarin eigenlijk de goedgelovigheid en de gebondenheid van de mens wordt geëxploiteerd, hersenspoeling plaatsvindt en wat dies meer zij. Maar daarnaast zijn er steeds meer mensen die zich bezighouden met filosofie, die denken in de termen van b.v. de yogin, die zoeken in de richting van reïncarnatie en daardoor een andere visie krijgen op het leven.

Er zijn mensen die zoeken naar een persoonlijk contact met een andere wereld of een andere sfeer, desnoods met een eigen God, en die zich niets meer laten gezeggen door degenen die zich als hoogwaardigheidsbekleders en vertegenwoordigers van de Heer zelf voorstellen. **VR/ESID** op geestelijk terrein. Maar dat betekent, dat er een conflict komt, dat er steeds meer verschillende denkwijzen komen. Het betekent dat - geestelijk gezien - het benauwde, als tot een zaad ineengeperste geestelijke leven van de mensheid zich kan ontplooien zoals - om het bijbels te zeggen - uit het mosterdzaadje de mosterdplant opschiet.

Dan krijgen we eindelijk geestelijk en daardoor ook moreel en sociaal een klimaat waarin de wereld anders kan functioneren. Ik zeg niet, dat de wereld opeens kan veranderen. Maar het eigenbelang en het materiële denken waardoor men bankrekeningen nog stelt boven het eigen leven, waardoor men macht stelt boven het welzijn van vele mensen, zullen steeds meer worden aangetast. En dan komen we toch een beetje in de richting van iets dat op een Duizendjarig Rijk zou kunnen lijken, als er gelijktijdig door dit alles niet materiële moeilijkheden zouden ontstaan die ongetwijfeld ook weer overwonnen zullen worden.

Oorlogen zullen er blijven. Maar misschien dat de strijd nu eens niet zal gaan van mens tegen mens, maar van mens tegen zaken die de mensheid bedreigen.

Vernieuwing betekent niet alleen dat er gewoon iets nieuws komt voor het oude, zoiets van: ik heb nu lang genoeg tegen mijn bankstel

aangekeken en we hebben toevallig een meevaller, laten wij er wat nieuws neerzetten. Het is niet alleen maar een veranderen van de stoffering. Het is zelfs de verandering van de techniek van de woning. Niet meer het huis als het besloten nest, maar het huis als een verlengstuk van de natuur waarin je bescherming kunt vinden zonder ooit van de omgeving werkelijk afgesloten te zijn. Meubels niet meer te zien als sieraden en dienaren van het gemak zonder meer, maar eerder als een functioneel samengaan waardoor alle noodzaken van het menselijk lichaam op de beste manier tot hun recht komen zonder dat gelijktijdig alle geestelijke activiteiten worden afgeremd. Om u een voorbeeld te geven:

Ik kan mij voorstellen dat men zelfs een audio-circuit maakt aan de t.v. en de radio zodat, als iemand zijn stem verheft dat apparaat tijdelijk zijn mond houdt. Het zou een grote bijdrage zijn tot het herwinnen van de kunst van het spreken.

Hier wordt ons Duizendjarig Rijk al heel iets anders; het wordt een mentaliteit. Mentaliteit betekent een uitstraling. Als steeds meer mensen geestelijk bewust gaan denken, als steeds meer mensen zoeken - juist op geestelijk terrein - naar nieuwe wegen en mogelijkheden om te ontkomen aan een moeras waarin ze menen vast te zitten, dan ontstaat er een nieuwe uitstraling.

Mensen hebben nu eenmaal een uitstraling. Noem het gedachtenkracht, noem het aura, noem het gemeenschappelijk bewustzijn. Als dit verandert, dan verandert niet alleen de mensheid daardoor. Dan verandert de relatie tussen mens en aarde, maar ook tussen mens en sferen. Dan worden er relaties mogelijk die in feite tot op dat ogenblik nooit hebben bestaan. Dan kan de mens misschien rustig spreken met zijn dierbare overledenen en zal dat een normaal verschijnsel zijn. Dan kan de mens aanvoelen wat de aarde wel en niet zal gaan doen en zal hij gewoon rekening houden met al datgene wat er in het klimaat of elders gebeurt.

Hij zal vooruit lopen op datgene wat stoffelijk onvermijdelijk is. Hij zal aanpassen datgene wat hij kan aanpassen, zoals b.v. droogtebestrijding en een mate van klimaatbeheersing. Dat heeft niets meer te maken met alleen techniek. Het is wel degelijk een kwestie van visie, van aanvoelen en in heel veel gevallen ook van psychische kracht.

Een wereld die zo wordt opgebouwd is een wereld waarin de profetieën zoals ze nu worden gehanteerd (het Boek der Openbaringen etc.) niet eens bruikbaar zijn. Daarin kun je met die dingen niets meer doen.

Wat moet ik doen met een wereld waarin het einde der tijden wordt aangekondigd als de enorme strijd van Gog tegen Magog. We zouden ook kunnen zeggen: van de agoog tegen de demagoog. Dat is de moderne term. Ik geloof, dat je dat niet moet zien in termen van een stoffelijke oorlog zonder meer. Dergelijke dingen moet je begrijpen als juist een conflict tussen geestelijke invloeden, tussen mentaliteiten. Die zijn veel belangrijker dan alle stoffelijke wapens.

Dan komt er een ogenblik dat men zegt: Er zullen ziekten over de wereld gaan. Maar kunnen dat dan geen geestesziekten zijn? Kan dat niet een kwestie zijn van mensen die dol worden omdat ze de hele wereld, waarin ze meenden zelf iets te kunnen zijn en te kunnen betekenen, zien afbrokkelen? Dat ze niet alleen hun macht, hun greep, hun betekenis verliezen, maar ook al datgene wat voor hen waardevol was in de ogen van anderen waardeloos is geworden. Dat zal weer vaak voorkomen. Er zijn elders wel van die mensen geweest.

Zij, die het huidig Indonesië in zijn vroegere gedaante hebben gekend, hebben misschien de kreet 'amok' wel eens gehoord. De razernij. Een mens die geen raad meer weet met zichzelf, die zich gekwetst voelt door het een of ander en dan niet meer weet wat hij moet doen en zijn hele wereld wil aanvallen en vernietigen. Geestelijk, mentaal, zakelijk, sociaal zal hetzelfde wel gebeuren. Als je dat nu strijd noemt, dan ben

ik het direct met u eens. Dan bestaat die strijd, dan bestaan de ziekten. Maar dit zijn geen zaken die je kunt uitleggen als de ondergang van de wereld zonder meer. Integendeel, je kunt het eerder beschrijven als de geboorteweëën van een nieuwe era waarin de mensheid op een totaal nieuwe manier gaat leven, gaat denken en zo ook zijn geestelijke mogelijkheden onmiddellijk gaat uitbreiden.

Ik kan begrijpen dat er mensen zijn die zeggen: Ach, wat hebben wij daar nu aan. Laten we eens een paar punten nemen.

Denkt u, dat 50 jaar geleden een bijeenkomst als deze en de taal die hier wordt gesproken aanvaardbaar zou zijn geweest? Denkt u niet, dat er alle maatregelen zouden zijn genomen niet alleen om het medium verder optreden te verhinderen, maar ook om uzelf weer terug te voeren naar de veilige gemeenschap of u tot uitgeworpenen der aarde te verklaren? Precies zoals het omstreeks 1900 met de socialisten is gegaan. Dat is dus veranderd. Laten we een ander voorbeeld nemen:

U leeft op het ogenblik in een wereld waarin grenzen zijn, helaas, maar waarin de hele wereld toch naar u toekomt en u ook naar grote delen van de wereld kunt gaan. Uw wereld is niet meer begrensd en beperkt. Realiseert u zich dat minder dan 70 jaar geleden er nog heel veel mensen waren voor wie het een grote gebeurtenis was, als ze een plaats op tien km van hun woonplaats konden bezoeken? Die hun hele leven nooit verder kwamen; die niets anders zagen dan dat eigen benauwde kringetje waarin ze leefden? Ik zeg niet, dat ze ongelukkig waren, maar ze waren beperkt.

Uw wereld is ruimer, rijker geworden. Als u een foto wordt getoond, dan kijkt u en zegt: Dat is het Suikerbrood, dat is Buenos Aires. Dat is de Eiffeltoren, dus dat is Parijs. Dat moet Londen zijn, dat is een brug over de Thames. U kent dat allemaal. Uw wereld is een andere geworden of u het beseft of niet.

Als ze vroeger iets vertelden over een gebeurtenis in Afrika, dan wisten ze hier in Nederland niet veel meer dan wat een missionaris vertelde; dat kwam dan meestal neer op het breien van jaegerhemdjes. Nu houdt u zich niet alleen bezig met de armoede die ze daar hebben, de ellende, de hongersnoden, maar u houdt zich ook bezig met de politiek. U bent precies op de hoogte hoe het gaat met deze wantoestand en hoe het gaat met gene blanke nederzetting. U weet precies wat er gebeurt in alle landen en als u het niet precies weet, dan veronderstelt u voldoende in overeenstemming met bekende feiten om u toch een denkbeeld te kunnen maken zelfs van geheimzinnige rijken als China, Rusland en al die andere landen die zich verbergen achter een soort ijzeren masker of om Churchill te citeren: het ijzeren gordijn. Realiseer u dit.

Uw wereld is een heel andere dan in uw jeugd. Maar het is niet alleen feitelijk een andere wereld. U denkt anders. Mondiaal denken was vroeger bijna niet denkbaar. Het bestond eenvoudig niet. Geloven op een manier waarin God een realiteit blijft en gelijktijdig het gezag van velen wordt ontkend was ondenkbaar. Nu is het eigenlijk meer dan normaal.

Bijna overal vind je mensen die een zeker voorbehoud hebben, zelfs onder de trouwe kerkgangers. De mensen denken zelf, ze leven zelf. Hun wereld is een andere geworden. Ze worden geconfronteerd met werkingen, met conflicten, met feiten waarover ze vroeger nooit hebben nagedacht, al gaat het alleen maar over de vergiftiging van de bodem of de invloed van kunstmest op het gehele milieu. Als je beseft hoezeer de mensheid is veranderd, dan wordt het ook veel gemakkelijker te aanvaarden dat hieruit geen Duizendjarig Rijk kan voortkomen, omdat we in een versneld proces van verandering zijn. Dan kan er wel een tijdelijke stilstand zijn, maar dat zal nooit meer de stilstand zijn van eens, toen de mens in kleine dorpen, geregeerd door op paarden gezeten heren, in horige leidzaamheid hun leven sleten. Die tijd is voorbij. Er is teveel kennis, er is teveel inzicht, teveel innerlijke vrijheid gekomen.

Een Duizendjarig Rijk kan een rijk zijn van mensen die samenleven, maar het is geen geordend rijk. Het is geen bureaucratie, een theocratie of iets dergelijks. Het is een samengaan van mensen.

De werkelijkheid van de Openbaringen smelt weg als we kijken naar de feiten. Zeker, er zal vuur uit de hemel vallen. Er zijn zoveel profeten die het daarover hebben gehad dat het heus wel is gebeurd. Maar was dat ook niet het geval in '43 - '44 in Engeland en Duitsland? Daar viel ook het vuur uit de hemel

Men spreekt over grote vernietigingen. Er zijn soms bepaalde volkeren bijna of geheel uitgeroeid of uit hun land verdreven ook in de laatste 50 jaar. Maar is de wereld daardoor veranderd?

Alles wat eens in het verleden door de mens werd gezien als bepalend voor het geheel, als een direct ingrijpen van God, zijn veranderd in factoren van historische ontwikkeling, van verschuiving van machtsverhoudingen, van een vraag-en-aanbod kwestie zelfs in internationaal opzicht. Dan is het duidelijk dat ook de duidingen die men geeft aan een Duizendjarig Rijk, aan een Laatste Oordeel niet zonder meer aanvaardbaar meer zijn.

Dan is het ook duidelijk, dat het verhaal van de goden die op aarde zullen wandelen en de mensen zullen uitverkiesen en het merkteken geven op het voorhoofd, indien ze waardig zijn om als lagere goden mee te leven in de hemelwereld, dat dat een illusie is.

Dan wordt duidelijk, dat het een kwestie is van de mens zelf die groeit uit een stoffelijk geheel naar een geestelijk begrip waarbij de stof wel degelijk belangrijk blijft, maar nu een voertuig is geworden van geestelijke waarden en niet meer in de eerste plaats met al zijn lusten, al zijn tekorten, met al zijn goede kanten ook de mens eigenlijk dwingt in een geestelijk keurslijf.

Openheid en eerlijkheid kunnen steeds meer naar voren komen, als de mensen maar leren met elkaar meer contact te hebben. Dat is zeker noodzakelijk. Je ziet dat het in deze dagen onvermijdelijk is dat mensen naar elkaar gaan luisteren willen ze elkaar niet vernietigen. Dan is het ook duidelijk, dat ze op den duur zullen ontdekken dat ze zoveel gemeen hebben dat het meestal de moeite loont om over geschilpunten even niet te vechten.

Een Duizendjarig Rijk. Maar dan geen rijk als dat van Hitler of zelfs dat van bepaalde theocratisch denkende mensen die het Boek der Openbaringen doorbladeren. Neen, een rijk dat wordt geboren in de geest van de mens. Een rijk van wederkerig begrip, van verantwoordelijkheid, van een samenwerking die eigenlijk niet te verklaren is in zuiver rationele termen, die alogisch is in vele van zijn gedragingen, maar die desalniettemin voor de mens een nieuw besef, een nieuw leven mogelijk maakt.

Ik heb dit onderwerp het Duizendjarig Rijk genoemd. Er zijn op het ogenblik weer mensen die van een dergelijk rijk dromen. Arme mensen, die verward in hun onvermogen om de gang der tijden te volgen dromen van dictatuur, van geweld, van de uitstoting van anderen. Ik heb willen aantonen dat hun rijk niet kan bestaan, dat de vernieuwing in deze tijd van Aquarius zich steeds verder voltrekt en zeker de tegenstellingen soms scherper doet schijnen dan ze zijn. Laat mij weer een voorbeeld geven:

Er is een tijd geweest dat heel Amerika practisch achter de president stond en achter de maatregelen van de generaals toen het ging om Korea en Zuid-Vietnam. Nu worden de woorden van de generaals in datzelfde land vaak door een meerderheid van burgers bekritiseerd en ook door degenen die klakkeloos lopen met de minderheid. Dat is een heel grote verandering. Een verandering die nog niet zo'n lange tijd heeft gevergd. Het is deze vernieuwing, deze verandering die ik wil aanduiden.

De omwenteling in de Aquariustijd is niet een kwestie die tussen staten kan worden uitgevochten omdat ze zich afspeelt tussen de mensen. Misschien dat er dan een enkele zinsnede uit de Openbaring bruikbaar is: Dat elk huis verdeeld kan zijn tegen zichzelf; dat de kinderen tegen de ouders en de ouders tegen de kinderen, de broeder tegen de broeder, de zuster tegen de broeder zullen opstaan. Dat is onvermijdelijk, omdat een rollenpatroon wordt onderbroken, omdat een vorm van gewichtigheid wordt onderbroken. Het is iets dat zich afspeelt op de niveaus van de gezinsvorming en van de gemeenschapsvorm, niet in nationaal of internationaal belang.

In het afsterven van de betekenis der leuzen, in de aantasting van de schijnbare onfeilbaarheid van de leiders ligt het ochtendgloren van een nieuwe tijd. En als u die dan aarzelend toch een Duizendjarig Rijk wilt noemen, dan zal ik het u niet beletten. Maar bedenk wel, dat een dergelijke verandering niet in jaren of in eeuwen is te meten maar alleen in termen van geestelijke bewustwording.

- - - - -

x Heeft bewustwording ook niet met reïncarnatie te maken?

De zelfbewustwording van generatie op generatie welke invloed kan ze hebben?

- De zelfbewustwording van generatie op generatie is niets anders dan een zich afzetten tegen datgene waardoor men wordt gevormd. In feite is het dus een conditionering die pretendeert een deconditionering te zijn omdat de factoren, die zich verzetten tegen de aantasting van de ik-waarde, voortkomen uit een omgeving waarin men gelijktijdig ook alle dwingende factoren probeert te bestrijden en te verwerpen. Als zodanig is het dus geen direct bewustwordingsproces dat zich hier voltrekt. Het is eerder een in wat uitbundiger termen zich manifesterend generatieconflict dat zich ontwikkelt. Maar er zit wel iets anders aan vast.

Hierdoor zullen de termen van dwingende aard, die in het verleden toch steeds aanwezig zijn geweest hetzij in sociale hetzij in religieuze vorm, minder belangrijk zijn. Dit maakt het zoeken gemakkelijker. Wij zullen dan tot onze verbazing merken dat het ik-bewustzijn moet plaatsmaken voor een jij-bewustzijn, als ik het zo mag formuleren, omdat het niet mogelijk is alleen met een besef van jezelf te leven, als je het besef van het werkelijke wezen van de ander blijft afwijzen. Je moet zoeken naar de samenwerking en niet naar de confrontatie.

De ik-erkenning zal wat incarnatie betreft geen verandering betekenen. Maar het besef van de ander en het vinden van het contact met de ander betekent een enorme verrijking van de besefswaarde. En dat zou weer inhouden dat hierdoor de incarnatienoodzaak minder zou kunnen worden of dat de incarnatie op zichzelf bewuster en onder meer harmonische factoren zal plaatsvinden. Als dat het geval is, krijgen we dus een aanmerkelijke verbetering van het peil der incarnerenden.

x Waarom stelt u jij-bewustzijn en niet wij-bewustzijn?

-- Omdat wij-bewustzijn nog niet bereikbaar is. Wij-bewustzijn voert ons in de richting van solidariteitsbegrippen: wij horen samen. Men vergeet echter daarbij dat het 'wij' zoals dit wordt gehanteerd eigenlijk maar een zeer algemene norm is die als dekmantel dient voor alle ik-gevoelens van degenen die samen dat 'wij' uitmaken.

Het jij-bewustzijn is echter een persoonlijke reactie op de ander. Het is niet een vervreemding van het geheel door je samen te voegen met anderen die ook ontevreden zijn. Neen, het is eerder het vinden van een harmonie en daardoor het uitdragen van een groter harmonisch vermogen. En aange-

zien uw vraag in de eerste plaats ook betrekking had op de incarnatiemogelijkheid en -noodzaak die daaruit voortvloeien, meende ik dus jibewustzijn hier te moeten kiezen als de meest perfecte vorm die noodzakelijk en onvermijdelijk is volgens mij in de verdere ontwikkeling van de mens van heden en van de toekomst.

--3--

INWERKINGEN DIE WIJ VERWACHTEN.

(Wesak-bijeenkomst ± 19 mei '81)

Nu wij bezig zijn ons te richten op al datgene wat op ons afkomt en het Wesakfeest dichterbij komt, gaan wij ons een beeld vormen van dat wat er waarschijnlijk aanwezig zal zijn op die bijeenkomst, al weten wij nog niet in welke verhoudingen dat precies zal plaatsvinden.

In de eerste plaats moeten wij wel zeggen dat er een zeer sterke wit-werking te verwachten is. Wij hebben zelfs het gevoel dat het een zilveren en bijna verblindend licht zal zijn dat de kern gaat vormen van de plechtigheid en de uiting op het Altaar.

Van wit kunnen we altijd zeggen dat het een enorme ontplooiing betekent van allerlei feiten. Als ik daarnaast zie dat er nogal wat blauw-invloeden zijn van veel belang (ik neem ook aan dat deze zich in pilaar-, zuil- of slangvorm zullen manifesteren), dan moeten we ook aannemen dat het daarbij voor een groot gedeelte gaat over kennis die er tegenwoordig bestaat.

Dan verwachten wij op grond van deze invloeden dat het komende jaar zich door allerlei onthullingen zal kenmerken. Er zullen geheimen bekend worden die misschien al bijna vergeten waren. Er zullen mensen op een geheel nieuwe manier in het licht van de belangstelling komen te staan. Ongetwijfeld zullen er ook allerlei geheimen uitlekken waardoor hier en daar wat strategische moeilijkheden ontstaan.

Helaas moeten we ook constateren dat er ook een aantal rood-invloeden zijn te verwachten van minder prettige aard. Aangezien wij een dergelijke rood-invloed eigenlijk nu al in aanloop beleven met een duur van ongeveer 3 weken, ben ik geneigd aan te nemen dat die rood-invloeden zeer veelvuldig ook in het volgende jaar zullen optreden en dat ze daarbij bijzonder veel nadruk zullen leggen op menselijke conflicten, uitbarstingen van drift, geweld enerzijds en hartstocht, ook hartstochtelijke verering anderzijds.

Zo tekent zich het beeld af van een komende periode waarin het ingrijpen van de Witte Broederschap ongetwijfeld in de eerste plaats gericht zal zijn op de openbaring van geheimen, het geven van de juiste inspiraties en daarnaast naar ik veronderstel het voor de mensheid toegankelijk maken van een aantal processen die op dit ogenblik nog geheim zijn, maar die in medische en andere wetenschappen toch voor de gezondheid van de mens van heel groot belang kunnen worden.

Ik denk ook dat we te maken zullen krijgen met een groot aantal nieuwe uitvindingen. Aangezien de blauwe-invloed ook nogal mystieke bijtonen vertoont (dat gaat bijna tot heel diep blauw) neem ik aan dat daar-

bij ook bepaalde geestelijke zaken naar buiten zullen komen. Maar ik mag niet vergeten dat het voor een groot gedeelte gaat over bekende zaken. Dat zou erop kunnen wijzen dat feiten naar voren zullen komen over bijvoorbeeld geschriften betrekking hebbend op het geloof die nu in de belangstelling komen te staan. Ik denk daarbij ook aan allerlei geheimen die plotseling worden geopenbaard in verband met het verleden, maar in wezen ook met de toekomst en de werkelijke verhoudingen. Ik geloof, dat wij door die diepe bijtonen ook mogen veronderstellen dat er een mystiek kantje aan zal zitten.

Nu is mystiek goed, indien ze samengaat met wit-licht of met het blauwe licht van het weten, de wetenschap. Maar aangezien wij ook de rood-invloed hebben is er hier en daar ook de neiging tot mystificatie en zal er sprake zijn van politieke en sociale mystiek. Dat is niet erg aangenaam.

Een zeer opvallende invloed waarvan ik niet weet op welke manier deze zich zal kunnen manifesteren op het Wesakfeest is groen. Dat kan gebeuren in een aantal losse lijnen. Het zou ook kunnen in één kleurbundel. Zou het in één kleurbundel zijn, dan zouden we daaruit kunnen concluderen dat de mensheid innerlijk toch een nieuw geloof, een nieuw houvast vindt en zeer waarschijnlijk een nieuwe weg tot God. Maar ik ben bang, dat het meer verdeeld blijft en dan zou het wel eens warrig kunnen worden.

Ik heb het gevoel dat allerlei waarheden elkaar gaan bestrijden, terwijl ze elkaar eigenlijk zouden moeten aanvullen. Dat heeft dan zeker niet alleen betrekking op de erkende geloofsrichtingen, maar ook op allerlei filosofische richtingen. Mogelijkerwijze zal dat ook op het gebied van massa-psychologie, agogie e.d. een rol spelen.

De economie zal wel niet veel beter worden met al dergelijke uitstralingen. Maar er is één lichte hoop. Wij hebben namelijk een golf geel licht te verwachten. Ik weet op dit moment niet hoe we die in de tijd moeten plaatsen. Zou het in het begin van het jaar zijn, dan zou dat natuurlijk schitterend zijn. Maar de kans is groter dat dat gebeurt tegen het einde van het jaar.

Die gele invloed geeft niet alleen gezondheid, ze geeft ook meer veerkracht en zeer waarschijnlijk tevens mooi weer om u een kleine troost te geven. Ze geeft daarbij ook een hernieuwd economisch evenwicht. Dat zou kunnen betekenen dat de mogelijkheden voor de economie wat beter worden en dat er dus ook nieuwe wegen kunnen worden gevonden in verband met het werkloosheidsvraagstuk e.d.

Als ik dat allemaal zo zit te vertellen, dan zitten sommigen geïnteresseerd te luisteren, anderen steunen en denken: moet dat nou. Hoe wij eraan komen dat heeft u waarschijnlijk nooit gehoord.

Wij zijn in staat om in de sferen te zien welke veranderingen zich in de verte aankondigen. Dat is zoiets als wanneer u naar de lucht kijkt en zegt: Ik geloof dat er regen komt. Dat zien wij dan in een bepaalde trilling. Die trilling kunnen wij vertalen in kleur. Voor ons zijn natuurlijk het duidelijkst kenbaar de invloeden die kosmisch zijn; d.w.z. die uit de stoffelijke kosmos op de aarde afkomen. Dat betekent, dat wij gemakkelijker kunnen definiëren wat de blauw-factoren gaan betekenen dan dat we de groen-factor kunnen definiëren.

Dat wij het wit een zilveren bijtoon zien hebben, zou kunnen betekenen dat een geestelijke wit-invloed met een stoffelijke invloed samenvalt. Dat die wit-invloed komt, kunnen wij in de geest al vooruit zien. Wij zien als het ware in de verte een stralenbundel door het wolkendek breken en weten dat de wolken en dus ook de stralenbundel zich langzaam in onze richting bewegen. Hier is dus sprake van observatie die in verschillende sferen geschiedt.

Zolang het gaat om de stoffelijke kosmos is het nogal eenvoudig. Je houdt gewoon rekening met de relatie tussen de aarde en het centrum van het Melkwegstelsel. Alles wat je daar aan invloeden ziet die bijzonder sterk zijn is te vertalen in een bepaalde kleur, in een bepaalde werking. Dan kun je tijd die verloopt tussen het ogenblik dat die straling in het centrum ontstaat en ze waarschijnlijk de aarde zal bereiken wel hiet helemaal overzien. Maar door die bijzondere plechtigheid op het Wesakfeest kun je toch wel ongeveer uitrekenen wanneer ze op de aarde terecht zal komen.

Als wij te maken hebben met de sferen, dus met geestelijke invloeden, dan wordt het veel moeilijker. Invloeden, die voor onze wereld echt zijn, zullen uw wereld ook beroeren, want u bent ook geestelijk aanwezig op aarde. Aan de andere kant, het tijdservaren dat aan een stoffelijk contact is gebonden geldt niet voor die geestelijke invloeden. Dat wil zeggen, dat ze niet een vast tempo, een vaste progressie vertonen; dat ze dus veel meer fluctueren in tempo dan in aard. Hierdoor is het heel erg moeilijk te zeggen wanneer die krachten nu precies de aarde zullen treffen.

Bij het Wesakfeest probeert men dat voor een groot gedeelte op te lossen door uit alle sferen alle daarin aanwezige krachten (daarvoor heb je werkelijk hoge jongens nodig om dat te doen) zodanig te bundelen dat ze eigenlijk als een geheel op het Altaar, het centrum van de plechtigheid, terecht komen. Dan kun je daarin wel kleine verschillen zien. Vooral de hogen van de Grote Raad weten dat. Zij kunnen daardoor waarschijnlijk de tijdstippen aflezen maar nooit de definitieve.

Wat wij daarnaast zien aan kleuren omvat altijd mede de stoffelijk-kosmische invloeden. Hier is een tijdsdefinitie dus veel gemakkelijker. Aan de hand daarvan bouwt men al van tevoren een verwachtingsplan op. U zult zeggen: Waarvoor heb je dat nu nodig? Je kunt het toch zien, wanneer de Wesakbijeenkoms plaatsvindt. U heeft wel gelijk, maar er zit nog een kleine moeilijkheid aan vast.

Wat wij op het Wesakfeest doen, is een kenbaar maken van het geheel. Als je nu niet weet wat je kunt verwachten, dan zie je aan een hoop kleine afwijkingen voorbij. Dan word je getroffen door b.v. het groen en niet door het feit, dat het zich in een bepaalde vorm manifesteert. En dan kun je daardoor worden misleid omdat het op zichzelf ook wel eens wisselend is wat zich daar toont. Het is niet een stilstaand beeld; het leeft.

Heb je echter een verwachtingspatroon opgebouwd, dan kun je aan de hand van dat schema veel gemakkelijker afwijkingen zien. Daardoor kun je ook veel eenvoudiger komen tot een redelijke interpretatie van de kosmisch-stoffelijke invloeden waarbij je dan de geestelijke invloeden interpreteert als een mogelijke modulatie, behalve op zuiver geestelijk terrein waar het een beslissende modulatie is. Zo heb je dus een uitgangspunt.

Wat de Grote Raad doet is heus niet alleen zeggen: Nu zijn die invloeden daar, wat kunnen wij daarmee doen. Men gaat eenvoudig na: wat is er op dit ogenblik op aarde? Dat wordt weer afgelezen aan de hand van wat u kunt vergelijken met kleuren.

De mensen hebben een uitstraling. Grote groepen mensen hebben dus doorgaans een overheersende uitstraling. Daarin zijn bepaalde trillingen duidelijk kenbaar. Die trillingen zijn vaak op plaats te bepalen. Wij kunnen zelfs zeggen bij wijze van spreken: In Pittsburgh zal dit gebeuren. Wij menen dat ergens voorbij Chicago een andere invloed werkzaam is. Op die manier ontstaat er dus een soort landkaart. Die landkaart is het aantal invloeden dat nu inwerkt. Een dergelijk schema wordt gemaakt meestal de week vóór (in deze tijd begint men daar dus mee) het Wesakfeest.

Er zijn een groot aantal entiteiten bij betrokken. Meestal zijn het er tussen de duizend en de tienduizend. Helemaal precies kun je dat nooit zeggen. Ieder geeft zijn observatie door. Stelt u zich dan maar voor, dat die op een stafkaart worden ingetekend.

Als wij nu weten dat er wit licht komt en we hebben ergens te maken met een zeer warrige toestand (duister-rood en nog zo wat van die tinten), dan is het duidelijk dat daar een brandpunt van verwarring komt. Die verwarring zou kunnen omslaan in een opstand, maar ze zou ook kunnen voeren tot een geestelijk reveille. Als je nu weet welke invloeden, behalve die wit-invloed, aanwezig zijn, dan kun je soms van de andere invloeden gebruikmaken om het evenwicht net een beetje te laten omslaan in een bepaalde richting.

Daar komt natuurlijk bij dat de Grote Raad nu niet direct in mensvriendelijke termen denkt, zoals u dat beschouwt. De Raad zegt niet: Laten wij de mensen alle lijden besparen. De Raad zegt: Wat is het best voor de bewustwording van de mensheid? Dat lijden, nu ja, dat is toch van betrekkelijk korte duur. Ze komen bij ons en dan wordt er wel voor hen gezorgd, dus dat moeten we dan maar op de koop toe nemen. Het is zoiets als een lijstaanvoerder die zegt: Wij kunnen Nederland terugvoeren naar welvaart, maar dan zal het financieel pijn doen. En er dan niet over nadenkt dat het misschien voor sommigen een beetje teveel pijn wordt. Op die manier gaat dat dus.

Alle invloeden die op ons afkomen uit de kosmos inschatten, dat vraagt een mate van deskundigheid. Het vreemde hierbij is, dat degenen die de waarde inschatten vaak heel anderen zijn dan zij die de beslissingen nemen. U zoudt het kunnen beschouwen als een specialisme waarmee vooral op bepaalde gebieden super-gevoelige entiteiten die invloeden gemakkelijker en langere tijd van tevoren kunnen aanvoelen en kunnen zien aankomen en wat ze betekenen dan degenen die misschien veel bewuster zijn, maar die door een algemeen aanvoelen zo'n invloed niet meer in haar essentie zien. Zij zien de details niet meer; ze zien alleen maar de grote lijnen.

Ik heb geprobeerd duidelijk te maken hoe wij werken. Maar werken, dat moet u goed begrijpen, is ook voor de Witte Broederschap afhankelijk van de krachten die er zijn. Je kunt nu eenmaal niet tegen de stroom op zwemmen. Misschien dat het onder omstandigheden mogelijk is met zeer veel entiteiten, die zich tijdelijk tot een eenheid verenigen, tegen de stroom van het gebeuren in te gaan en de gebeurtenissen a.h.w. tot stilstand te dwingen. Maar dat kun je niet blijven volhouden. Je kunt geen evolutie stilzetten, want als je een ogenblik verzwakt, gaat ze toch weer haar weg. Die weg zal dan wel een klein beetje afwijken, maar veel zal dat niet het geval zijn. Dat heeft de ervaring wel geleerd. Daarom moeten wij rekening houden met de factoren die niet door ons worden bepaald.

Heel kort voor degenen die het nog niet weten: De invloeden die uit het centrum van het Melkwegstelsel komen zijn over het algemeen directe stralingsinvloeden, die ontstaan door nova's in dat gebied, de onderlinge wisselwerking van de zeer grote sterren die daar aanwezig zijn en de grote magnetische en stralingsvelden die daardoor worden veroorzaakt. Het is dus een straling die stoffelijk en semi-stoffelijk is: zuiver stoffelijk en astraal.

De geestelijke invloeden komen van entiteiten die zo ver boven ons staan dat we niet precies weten wat ze zijn. Wij weten ook niet, of we hen als persoonlijkheden moeten aanspreken, als eigenschappen van het Goddelijke of als iets anders. Wij geven hun meestal namen. Wij spreken van de Heren van de Stralen, van Wijsheid etc. Maar of het personen zijn dat weten wij niet. Wel weten wij, dat er een aantal geestelijke brand-

punten zijn vanwaaruit wisselende golven van licht de sferen door worden gestuurd, soms op een zodanige manier dat ze de aarde en ook andere delen van de stoffelijke kosmos bereiken en daar inwerken.

Om deze stralen te kunnen definiëren naar bron dat heeft eigenlijk weinig zin. Zeker, als u weet dat een invloed wordt uitgezonden door de Heer van uw eigen Straal (de meeste mensen leven ook in een bewustwordingsgebied dat met diezelfde straal verbonden is) dan kan het zijn dat het voor u veel meer betekent dan voor een ander. Maar dat zijn zo van die incidentele zaken. Dat zou ik voor een ieder apart moeten bekijken. Daarom laten wij de bronnen over het algemeen een beetje buiten beschouwing. Wij noemen ze niet, maar wij weten waar ze vandaan komen.

Het typerende hierbij is, dat die krachten niet op een bepaalde plaats ontstaan. Op aarde (in de materie) lijken het bundels te zijn. Maar het is een lichtbron die geestelijk gezien praktisch diffuus is. Als ik zoëven een beeld heb gebruikt van: je ziet het gat in de wolken en je ziet de bundel licht op je afkomen, dan zou je dat eerder moeten zeggen in een vergelijking van sterkte. Het is meer een toenemende sterkte dan een afstand. Afstand is voor u gemakkelijker voorstelbaar en eenvoudiger over te dragen in tijd.

Zo bereiden wij ons dan voor op het Wesakfeest, dat overigens niet op de bekende plaats wordt gehouden, maar reeds enige tijd in Zuid-Amerika. Wij verwachten daar een gering aantal mensen die nog in de stof leven. Ik denk, dat dat veel minder zal zijn dan de voorgaande jaren. De reden daarvoor schijnt o.a. te liggen in de situatie over de hele wereld: politiek, economisch, vervoersmoeilijkheden, er zit van alles en nog wat bij. Wel heeft men besloten om de gebieden tijdelijk te isoleren. Dat zal heel waarschijnlijk gewoon geschieden door beïnvloeding van het weer. Als je bepaalde berggebieden nu voldoende storm en regen geeft, dan is er geen kip die verder kan komen en zit je rustig in het midden. Misschien dat ze ook nog hier en daar een kleine aardverschuiving veroorzaken, maar dat is bijkomstig.

Die geïsoleerde plaats zal deze keer ook als gasten ontvangen een aantal zeer hoge geesten. U moet dan denken in de termen van Jezus, Boeddha, Mohammed, de grote godsdienststichters, maar ook de wezens die als Aartsengelen en hoge engelen worden aangesproken. Zij behoren niet meer tot de stoffelijke kringloop maar zijn wel betrokken bij het lot van de mensheid en het lot van de aarde. Wij nemen aan, dat die grote krachten niet voor niets worden bijeengebracht. Maar dat is nu weer de ellende als je bij de kleintjes behoort. Als daarover wordt gesproken, dan is het zoiets van: niet voor de kinderen. Het is net code. Dat overkomt ons dus ook.

Weten dat deze entiteiten er zijn en dat ze op aarde samenkomen juist op deze Wesakbijeenkomst (het schijnt een hele tijd geleden te zijn dat het ooit in die intensiteit is gebeurd) doet verwachten dat de Witte Broederschap zich voorbereid op een zeer sterk ingrijpen op aarde.

Wat dat ten gevolge heeft? Misschien hoort u dat later. De werkelijk uitgewerkte plannen van de Raad komen meestal pas vrij in juli of augustus. Voor die tijd kun je alleen maar details geven en geen overzicht. Maar als er wat dit betreft bijzondere gegevens zijn, dan zullen ze natuurlijk door de Orde onmiddellijk worden doorgegeven op de eerstvolgende bijeenkomst.

Wat mij betreft, heb ik u willen confronteren met de invloeden die van buitenaf komen, de krachten die de aarde beïnvloeden en waarbij wij eigenlijk alleen maar de lezers zijn die proberen voor u een vertaling te geven van de betekenis die wij hebben ontdekt.

Ik hoop, dat het voor u zal bijdragen tot een beter begrip voor de mogelijkheden die wij hebben, maar ook voor de beperkingen die ons natuurlijk zijn opgelegd, als wij u een beeld geven van dit gebeuren.

x Zijn de invloeden die in de astrologie bekend zijn onderdeel van de stoffelijk-kosmische invloeden die u noemde?

- Ja, maar betrekkelijk onbelangrijk. Als u namelijk met astrologie werkt, dan heeft u eigenlijk voornamelijk te maken met het evenwicht binnen het zonnestelsel en de verplaatsing van het evenwichtspunt door de planeetbewegingen. In het beste geval houdt u nog rekening met de invloeden die worden berekend aan de hand van de stand en de waarde van een aantal vaste sterren. Verder kom u niet. Dat wil dus zeggen, dat u alleen het plaatselijke nieuws geeft, terwijl wij op de Wesakbijeenkoms t te maken krijgen met invloeden die in vergelijking daarmee internationaal nieuws zijn. Er is dus enig verschil.

x Wat is politieke en sociale mystiek?

- Als u wilt weten wat politieke mystiek is, dan moet u denken aan de manier waarop bepaalde Ira-mensen zich gedragen in Ierland. Dit heeft niets meer te maken met rationaliteit. Dit is gewoon een mystiek jezelf innerlijk verheffen aan de hand van je doel boven het geheel van het normale menselijk zijn.

Politieke mystiek kan ook zijn: het optreden van een SS-er b.v. Hij is het er zelf misschien niet mee eens, maar wordt gedreven door zijn geloof in zijn bestemming en de waarde van zijn leider. Dat zie je overal in vele vormen. Je moet niet denken dat fascisme de enige vorm is waarin deze mentaliteit van leiders en volgelingen voorkomt.

Sociale mystiek. In sociale mystiek krijg je te maken met denkbeelden omtrent het wezen van de maatschappij. Maar in die mystiek wordt niet gevraagd wat mogelijk is en wat de mensen zelf zijn. Daar wordt alleen maar rekening gehouden met dat abstracte beeld. Men vlucht a.h.w. in dat abstracte beeld zonder de feiten te zien. Men reageert dus vanuit een hoger bewustzijn waardoor men situaties schept die een gewoon mens niet meer aan kan.

x Omschrijft u de geestelijke invloeden ook naar kleur?

- Wij omschrijven ze naar kleur, omdat kleur hier de vergelijking is die we kunnen maken voor trillingsgetal en de trillingsverhouding. Het spreken in kleuren vanuit onze kant heeft dus niets te maken met feitelijke kleuren, maar met vibraties die - vergeleken met elkaar - zouden kunnen worden ingepast in een bepaald kleurenschema en daardoor gemakkelijk met een eenvoudige aanduiding ten aanzien van elkaar kunnen worden onderscheiden in het taalgebruik.

x Hoe moeten wij het ons voorstellen als de energieën op het Altaar worden uitgestort. Welke persoonlijkheden doen dat?

- Stelt u zich voor een soort stenen tafel. Het kan ook een platte rots zijn die geladen is met psychische kracht. In vroegere tijden heeft men er wel magneetsteen voor gebruikt, tegenwoordig doet men dat geloof ik niet meer. Heel vaak is het wel een steen die ertshoudend is zodat er ook nog gemakkelijk bepaalde dingen kunnen worden ingelegd en ingegrift.

Daaromheen bestaat de groep uit de hoge priesters. Dat zijn degenen die de krachten bundelen en op de steen richten en bovendien de kracht van het geheel (van de geest en van de stof samen) naar boven richten om een soort geleidingspad te maken waarlangs de manifestatie mogelijk wordt. Om het dan heel eenvoudig te zeggen:

Stel u voor dat er voor de stenen tafel een vierkante ruimte is; een soort Phalanx zoals de Romeinen kenden. Degenen die daarin staan zijn allemaal meesters o.a. in concentratie en conceptie. Dezen geven met hun zeer sterke concentratie aan het Altaar de betekenis: de inhoud van straling waardoor het zo dadelijk de kracht kan verdragen en bovendien

het mogelijk maakt dat die kracht een tijdlang zichtbaar blijft.

Daarachter bevindt zich een halve cirkel, de z.g. maan. Het heeft niets met de maan te maken. Deze halve cirkel concentreert zich niet op het Altaar, maar op het punt achter het Altaar. De mensen daarin zijn wat concentratie en conceptie betreft minder gevoelig dan degenen die in het vierkant staan, maar het zijn over het algemeen nog adepten en adepten-minor. Hun concentratie vormt een soor scherm, maar tevens ook een half geleidende koepel waardoor datgene wat in het vierkant wordt gedaan beter tot zijn recht komt.

Dan zijn daar achter de z.g. vleugels. Je zoudt kunnen zeggen, dat zijn de tribunes of het 'paradijs' in de schouwburg. Daar bevinden zich een aantal mensen, die niet bij de directe actie betrokken zijn, maar wel aanwezig kunnen zijn en er deel aan mogen hebben. Daar bevinden zich ook een zeer groot aantal entiteiten die niet direct erbij betrokken zijn.

Ten laatste hebben we nog - maar die is niet direct zichtbaar (misschien voor de priesters maar niet voor ons) - de cirkel of het brandglas. Dit zijn een aantal zeer lichtende entiteiten die kennelijk die krachten in brandpunt brengen, dus eigenlijk de ontlading in stralen en allerlei pilaren en figuren mogelijk maken. Hoe ze dat doen weet ik niet.

- x De mensen die in de stof aanwezig zijn kunnen die dat alleen geestelijk waarnemen? Als ze daar persoonlijk zijn, dan zien ze niets.
- Zij zien het wel. Degenen die aanwezig zijn hebben geleerd waar te nemen ook op geestelijk niveau

-:-

L I C H T.

Vanuit het punt van licht in diepe duister ontplooit zich een straal - - en de luister van het zijn wordt kenbaar overal waar de straal het zijn beroert.

Het schijnbaar onbekende wordt nu kenbaar door die stip van licht. Maar al wat rond mij is wordt kenbaar als het licht dat alles treft en zo maakt tot een werkelijkheid waarin ik leven kan en streven kan. Het wordt een invloed en een kracht waardoor de macht in mij ontstaat en mogelijkheid mij geeft om uit mijzelf te zijn ten aanzien van wat ik rond mij dan erken, meer misschien ook dan wat ik volgens ik-beseffen ben en zo mijzelf verweef met al wat voor die tijd door mij niet werd gekend.

Eén punt van licht in het duister van de kosmos is genoeg. Eén speldeprik in het duistere zwerk van onbegrepenheid. Er ontstaat een straal van licht die wordt tot ruimte, tot tijd en niet slechts al onthult wat is verbonden met degene die ziet, maar bovendien hem krachten geeft die uit het schijnbaar Niet leven in de mens. En door die mens ook verder gaan na het erkende en zo het gehele bestaan door-drenkend met de kracht die uit een speldeprik van licht uit het diepe duister komt.

:--:

HET VINDEN VAN INNERLIJKE RUST

HOOFDSTUK VIII.

F A T U M.

Ons leven, met alle mogelijke vrijheden die wij dan ook bezitten om verschillende beslissingen te nemen, is toch wel aan vaste lijnen gebonden. Wij zijn niet in staat om alleen door ons denken en onze mentaliteit ons los te maken van deze vaste wegen en normen, tenzij wij zo bewust worden dat we met de geest de stof volledig meester kunnen worden; en dat gebeurt maar zelden.

Het is daarom belangrijk om de dingen te zien zoals ze zijn. Je kunt de dingen wel anders willen, je kunt theoretiseren dat het anders zou moeten, maar je hebt te maken met de feiten. Iemand, die zich verzet tegen de feiten, verliest juist daardoor zijn innerlijke rust. Want hij is voortdurend bezig te strijden zonder de mogelijkheid te hebben tot werkelijke resultaten te komen. Ik geloof, dat dat een van de belangrijke dingen is die wij moeten leren.

Zoekend naar innerlijke rust, zoekend naar de mogelijkheid om vredig en tamelijk vreugdig te leven ondanks alles wat er gebeurt, betekent gewoon dat wij moeten leren om ons bij de feiten neer te leggen.

Is dat fatum nu werkelijk een vast en onveranderlijk programma? Wie zich begint bezig te houden met noodlotstheorieën, zal concluderen dat er in elk leven een aantal knooppunten voorkomt waarop je werkelijk geen invloed hebt. Er zijn factoren van buitenaf. Laat mij een eenvoudig voorbeeld geven:

Er breekt een oorlog uit. Het land waarin je woont is daarbij betrokken. Het betekent, dat je omstandigheden veranderen. Daar kun je zelf niets aan doen, maar je kunt wel jezelf blijven ondanks alles. Als dit mogelijk is, dan heeft het noodlot alleen uiterlijk greep op je en zal het innerlijk en ook voor je ervaren van het leven weinig verandering brengen.

Er zijn mensen geweest die in concentratiekampen hebben geleefd. Zij hebben het overleefd. Velen van hen zijn nog steeds bezig met dat verleden; zij kunnen geen rust vinden. Wat is de reden daarvan? De reden is, dat ze niet kunnen aanvaarden wat er is gebeurd. Op het ogenblik, dat je aanvaardt dat het is gebeurd, dat het voorbij is, heb je ongetwijfeld nog moeilijkheden, want helemaal ontkom je daar misschien niet aan, maar dan kun je toch beginnen om nu, vandaag te leven. Dan kun je eindelijk de angstdromen uitbannen en daarvoor in de plaats weer stellen een ervaren van het goede dat je dan vandaag de dag toch nog kunt vinden.

Ik weet het, het klinkt een beetje hard, als we zeggen dat al die mensen met een kamptrauma, een oorlogstrauma e.d. eigenlijk leven in onvrede met zichzelf, omdat ze niet kunnen aanvaarden wat ze zijn en wat

er is gebeurd. Maar je kunt je niet verzetten tegen het eenmaal vastliggende.

Als je een been verliest, dan kun je natuurlijk wel ontzettend boos worden en je kunt tegen de hele wereld zeggen dat je onrecht is aangedaan, maar het is veel verstandiger om te leren hoe je goed moet hinken. Als je goed kunt hinken, kun je in dat hinken weer een voldoening vinden. Als je echter blijft beklagen, dan zul je je minder goed bewegen, maar je zult ook - en dat is veel erger - niet in staat zijn om de wereld weer te aanvaarden en te zien zoals ze is.

Er is een thema dat bij ons in deze dagen heel veel is voorgekomen en nog zal voorkomen omdat het betrekking heeft op invloeden die op het ogenblik spelen.

Goed en kwaad zijn eigenlijk de twee zijden van een en dezelfde medaille. Er is maar één God en er is geen verdeling tussen God en duivel. Maar dan moeten we ook begrijpen dat niets dat ons overkomt werkelijk goed kan zijn of werkelijk kwaad kan zijn. Het is. Als je je instelt op het Zijn en diep in jezelf zoekt naar de werkelijkheid, dan kan er een ogenblik komen dat je de vormen verliest, zeker. Wij hebben in de eerste paar lessen oefeningen gegeven die ook tot dit moment kunnen voeren.

Als er niets meer is, dan blijft de energie over. Maar het wonderlijke is, dat die energie niet gepaard gaat met emoties; het is gewoon een ogenblik van bestaan. Het geluksgevoel - of wat dat betreft voor anderen soms het gevoel van wanhoop en chaos - komt pas, wanneer je uit die situatie terugkeert. Het Zijn in zichzelf is vreugde noch smart. Het Zijn in zichzelf, wanneer wij het een ogenblik benaderen, is alleen de kracht van het bestaan, verder niets. Maar dan moeten we ook leren om te bestaan.

Als je weet wat je bent, dan is het misschien wat gemakkelijker om uit te maken wat je kunt doen, wat je kunt zijn. Als je dat niet weet, dan schep je je allerlei verwachtingen die nooit bewaarheid worden. Maar je hebt in jezelf - dat is wel zeker - altijd bepaalde mogelijkheden om je te uiten. De een uit zich met een gebaar, de ander met een woord, de derde met een schilderstuk, een muziekstuk, misschien zelfs alleen met een gedachte, die hij zo intens uitzendt dat een ander deze ervaart en er prettiger of misschien minder prettig door wordt. Wat je bent, is niet alleen maar een raadsel dat je moet proberen op te lossen. Het is iets dat je a priori dient te aanvaarden.

De nu volgende meditatie kan misschien bijdragen om het begrip fatum, het fatale, het gedreven worden in het leven gemakkelijker te verwerken.

"Ik ben. Dat wat ik ben, kan ik niet zelf bepalen.

Het is het voertuig waarin ik leef. Het is de kracht waarvan ik afhankelijk ben. Het is het wezen waardoor ik mij uit.

Ik ben. Zijnde leef ik mijzelve. Niets kan ik zien. Niets kan ik beoordelen. Niets kan ik waarlijk verwerpen of aanvaarden, indien ik het niet meet aan mijzelf. Dan ben ik de maatstaf, maar ook de oorzaak.

Ik ben. Mijn relatie met de ander wordt door mij bepaald door datgene wat ik ben. Mijn noodlot is niet dat wat mij geschiedt; het is dat wat ik ben.

Ik kan mijzelf niet verwerpen. Want als ik mijzelf verwerp, dan heeft bestaan, leven en wereld geen zin meer. Daarom moet ik mijzelf aanvaarden, maar wel zo als ik ben met al wat mij overkomt, met al wat in en vanuit mij leeft. Dan zal ik in mijzelf toch vindend iets van vreugde, iets van kracht proberen deze mede te delen aan de wereld die ik ontmoet, opdat ik niet een-

zaam en geïsoleerd staande in mijn eigen beperkte persoonlijkheid toch een verbondenheid gevoel met alles wat om mij heen is."

Dit is een meditatie die u misschien kunt aanvullen met een andere spreuk die autosuggestief werkt.

"Ik ben. Het licht is in mij.
Ik ben. Het licht licht is in mij en schijnt.
Ik ben. Het licht is in mij en schijnt vanuit mij.
Ik ben en het licht schijnt uit mij.
Ik ben het licht."

Probeer het maar eens. Het is een beetje verdovend als u het zit te herhalen. Op zijn minst genomen moet u het wel met de lippen prevelen, want het is erg belangrijk dat u het lichamelijk en geestelijk op uzelf af-drukt. Maar daarmee heeft u dan meteen de weg gevonden om het fatum te omzeilen. Niet door het onmogelijk te maken of het te veranderen, maar door de zin van het noodlot weg te nemen en te vervangen door de zin van het eigen zijn.

Alles wat er in de wereld gebeurt, heeft op uzelf betrekking. Als we actueel moeten zijn: de HTM staakt. Heel wat mensen zijn onmiddellijk innerlijk in beroering, in verweer of bevestigen niet begrijpend datgene wat er plaatsvindt. Die beroering is echter alleen belangrijk, indien ze mij beheerst. Ze behoeft mij niet te beheersen. Daar zit nu in dit geval het criterium.

Het gebeuren bestaat buiten mij. Ik heb er eenvoudig mee te leven en er rekening mee te houden. Maar ik aanvaard het niet en zoek dus in en vanuit mij volgens mijn mogelijkheden en mijn inzichten die wegen te gaan die niet door dit fatum buiten mij worden bepaald. Dan blijkt, dat ik veel minder belemmerd behoef te zijn dan ik mij in het eerste ogenblik voelde. Dan blijkt ook, dat ik veel sterker ben dan ik ooit heb gedacht. Want de nadelen die er zijn (soms uit lichamelijke conditie, soms uit dat wat er in de wereld gebeurt) hebben allemaal wel iets te maken met mij, maar het is mijn eigen manier van reageren daarop die bepaalt welke betekenis ze hebben; of ze mij de baas zijn of dat ze voor mij iets worden waarvan ik toch nog gebruik kan maken. Dit laatste klinkt misschien weer wat vreemd.

Er zijn mensen die zeggen: U vertelt dat nu wel, maar ik ben b.v. verlamd. Natuurlijk, het is erg vervelend als je je wilt bewegen en niet kunt. Als je je al weinig beweegt, dan maakt het weinig verschil uit. Maar misschien kun je in plaats van de lichamelijke bewegingen die onmogelijk zijn geworden je nu concentreren op andere kwaliteiten die je bezit. Als je dat namelijk doet, dan compenseer je niet alleen dit noodlot, je geeft er zelfs een diepe en positieve betekenis aan.

Let wel, ik vertel u niet dat u de hele wereld juichend tegemoet moet treden uitroepend: Wat is het mooi, wat is het goed! Dat kunt u misschien doen zolang het mooi weer is en de vogeltjes over de weg huppelen. Maar als u het doet, wanneer twee auto's elkaar in puin hebben gereden, dan geloof ik wel dat u zich in gevaar brengt voor persoonlijke molestatie. Dus begrijp wel, alles is niet zo mooi en zo goed, maar op alles is er een juiste reactie mogelijk. Als u die nu maar weet te vinden in en vanuit uzelf, dan kunt u vrede hebben met uzelf, dan kunt u ook vrede hebben met het leven en zelfs met het gebeuren.

Wij zijn geen meester van de kosmos. Wij zouden het graag willen zijn. Wij zouden daar willen zitten als een almachtige God en decreteren wat wel en wat niet mogelijk is. Zeggend: Die politici moeten maar eens verdwijnen. Of: Wij zullen de economie even anders indelen. Of: Wij zullen de sociale verhoudingen tussen de mensen met één slag totaal veranderen. Maar dat kunnen we niet. Zo min als we kunnen zeggen dat de maan even

iets langzamer of iets sneller langs de hemel moet gaan of dat de zon een ogenblik moet blijven stilstaan, zoals volgens de bijbel eens zou zijn gebeurd in een ver verleden. Wij kunnen dat niet doen. Wij moeten ons houden aan het feit dat we zeer beperkt zijn in onze mogelijkheden.

De mogelijkheden die we bezitten zijn echter inhaerent aan onze persoonlijkheid. En wat er ook gebeurt, wat er in en met ons voertuig of met de wereld gebeurt, het "ik" behoeft zich niet te verloochenen. Dat "ik" bezit middelen om verder te gaan. Zelfs als het lichamelijk bestaan uitvalt, dan is het mogelijk om onmiddellijk verder te gaan in een lichtende sfeer, als je niet blijft teruggrijpen naar een stoffelijk gebeuren of een stoffelijke mogelijkheid waaraan je niet kunt ontkomen, maar die je nu achtergelatend hebbend wat stof was ook niet meer kunt betrekken bij je nieuwe werkelijkheid.

Alle mensen hebben in zich kracht. Ze gebruiken die echter niet of ze gebruiken haar verkeerd, maar ze hebben kracht. De kracht stelt hen niet in staat om het lot van de wereld zonder meer te veranderen of de een of andere paranormale manifestatie van enorme omvang zo maar even te doen plaatshebben. Wat ze echter wel kunnen doen, is voor zichzelf de relatie met de wereld veranderen. Als je de relatie met de wereld juist bepaalt, dan vind je vrede in jezelf.

Er zijn mensen die voortdurend spreken over vrede. Vrede op aarde vooral voor de mensen die van goeden wille zijn. Ja, ja, maar wie is van goeden wille tegenwoordig? Niet degene die zegt dat de ander niet mag nadenken over hetgeen er gepreikt wordt b.v. Neen, vrede is een innerlijke toestand. En als we proberen die toestand te ontleden, dan blijkt het in feite een innerlijke evenwichtigheid te zijn.

Nu is het wonderlijke, dat geen enkel fatum iets kan veranderen aan onze mogelijkheid om dit innerlijk evenwicht te vinden en te behouden. O, we zullen een keer even wankelen en het innerlijk evenwicht verliezen, maar we kunnen het terugvinden. Wie werkelijk rust in zich wil zoeken, wie werkelijk de innerlijke vrede wil kennen en het innerlijk contact met de totale wereld, met God en de kosmos en hoe je het ook noemt, die zal voortdurend in zichzelf evenwicht moeten zoeken.

Evenwicht kan alleen voortkomen uit de aanvaarding van de feiten en het erkennen van de voor het "ik" juiste reactie op die feiten. Het is niet alleen maar een wegvlugten van de aarde. Dat is gemakkelijk genoeg.

Stel u voor dat ik u zeg: Gaat u hier zitten en neem een lotushouding aan. Laat mij dat maar niet zeggen, want dan heeft u al een paar gebroken tenen, gekneusde enkels en zo om niet te spreken over de vele verstijfde ledematen die maanden later nog niet te gebruiken zijn. Maar goed.

U gaat zitten in een ontspannen houding. Dan is het mogelijk u in een concentratie te verdiepen die zo ver gaat dat de hele wereld u niets meer zegt. Maar bent u dan gelukkig? Heeft u dan vrede? U heeft tijdelijk rust, maar dat is wat anders dan vrede. Want er komt een ogenblik dat u zult moeten terugkeren naar de wereld. Zelfs als u sterft in die concentratietoestand, dan nog zult u wakker worden in een sfeer waarin de wereld buiten u een rol speelt, waarin u moet antwoorden op de wereld buiten u en niet kunt volstaan met u alleen maar te onttrekken aan alles wat u niet aanvaardbaar lijkt. Daarom hebben we dus werkelijk iets anders nodig dan alleen die heerlijke oefeningen waardoor we ons verheven voelen boven anderen of ons los voelen van anderen.

Er zijn vaste lijnen en knooppunten die ons uiterlijk bestaan bepalen. Wij kunnen ons eraan onttrekken of wij leggen ons erbij neer. Het is aardig te worstelen met de engel zoals Tobias heeft gedaan. Maar in 9 van de 10 gevallen haalt dat niets uit, omdat de enige die je een opdonder geeft je zelf bent. Neen, wat we nodig hebben is een-

voudig aanvaarding. En in zoverre is fatalisme inderdaad de juiste houding.

Fatalisme ten aanzien van datgene wat is. Niet terugzien naar gisteren. Ook niet vooruitzien naar morgen. Niet zeggen: het verleden was slecht, de toekomst zal goed zijn of omgekeerd. Gewoon vandaag leven. Dat is het eerste vereiste. Als je vandaag leeft, dan weet je waar je morgen naartoe wilt. Of je er zult komen dat weet je niet. Maar als je voortdurend het bestedoet vanuit je standpunt (of anderen het ermee eens zijn geeft niets), dan zul je voor jezelf het gevoel hebben dat het goed is. Vraag je dan ook niet teveel af wat anderen daarvan zullen denken. Die anderen denken toch altijd dingen waar je het tenslotte niet mee eens bent. Ga gewoon verder.

Fatalisme betekent: het aanvaarden van het bestaande. Niet een je eenvoudig en daadloos overleveren aan ontwikkelingen die je om je heen vermoedt. Maar dan staan we voor het punt waar we onszelf moeten afvragen: wat kan ik wel en wat kan ik niet?

Wat ik niet kan: mijn wereld veranderen, mijn medemensen veranderen, de invloed van de geest bepalen, zeggen wat God moet doen.

Wat ik wèl kan: in mij de kracht vinden en die soms uitstralen naar anderen. Vaak hebben we daarmee resultaat.

Wat ik wel kan: mijn beredeneringen waarmee ik mij zo vaak bezighoud, de dagdromen waarmee ik steeds bezig ben een ogenblik terzijde zetten en daarvoor gewoon leven met de vraag: wat kan ik betekenen voor anderen, wat betekent de wereld op dit ogenblik voor mij en hoe kan ik dat in evenwicht krijgen?

Zoek naar een innerlijk evenwicht en u vindt vrede. Vergeet het innerlijk evenwicht, dan kunt u misschien een ogenblik rust vinden of een illusie van meerwaardigheid, maar u zult niets kunnen veranderen aan uw eigen onevenwichtigheid.

De wereld buiten u kunt u ook niet veranderen, want die wereld gaat verder, de tendensen gaan verder. Er komt een ogenblik, dat een bepaalde tendens is afgelopen. Dan kunt u zeggen: wij willen het vasthouden, want het was zo goed. Maar het gaat voorbij.

Zo goed als de ontwikkelingen in het Sovjetblok voorbij zullen gaan. O, niet de eerste tien jaren, maak u geen zorgen. Maar deze zijn op het ogenblik aan het aflopen. Er is een verandering aan de gang die niet is tegen te houden en die niet geremd kan worden door regeerders, door volksmassa's of door de wil van een enkele bewuste. Dit is ingebouwd in een totale sfeer van evolutie waarin de aarde nu eenmaal is opgenomen en waardoor ook andere volkeren plotseling tot hun verbazing zien dat ze er heel anders voorstaan dan ze ooit hadden gedacht. Daar kun je niets aan doen.

Als je aanvaardt wat er rond je is veranderd en jezelf blijft in de zin van evenwichtig, bewust en zo goed mogelijk reagerend op de wereld buiten, dan moet je zien wat er allemaal ontstaat.

O, ik weet het wel, men zegt: Wie goed doet, goed ontmoet. Dat is volkomen waar, maar dat goedloopt dan zo snel dat het je al voorbij is voordat je kans hebt gezien om het te zien. Maar er is iets anders. Wie zichzelf is in de wereld, vindt de krachten die hij innerlijk nodig heeft terug uit die wereld.

Er zijn grenzen aan alle dingen, zelfs aan het leven van de mens op aarde. Maar het enige dat voor u bijna onbegrensd is, omdat het geheel van uw geestelijk wezen en uw grote tijdloze ego daarbij betrokken zijn, dat is juist die kracht waardoor u het evenwicht vindt met uw wereld.

Nu zijn er heel veel mensen die onmiddellijk denken: dat betekent dus dat wij met alle dingen zo positief mogelijk bezig moeten zijn. Het kan wel eens de beste reactie voor u zijn om een steen door de ruiten te gooien of het hele ameublement of als u dat prefereert het servies naar het hoofd

van een ander te gooien. Het kan op dat ogenblik voor u de ontlading zijn, de enige mogelijkheid. Maar dan moet u niet later zeggen: Wat heb ik gedaan! Dan moet u alleen zeggen: Wij zitten met de situatie. Wat kan ik doen om de harmonie met de wereld terug te vinden? Als ik het niet kan, dan moet ik beseffen waarom. En dan moet ik op basis daarvan verder gaan.

De meeste mensen zeggen: Ja, het noodlot. Het kan nooit een noodlot zijn dat je een ander het servies naar het hoofd gooit. Er is geen noodlot dat dat bepaalt, dat ben ik met u eens. Maar er is wel een noodlot dat bepaalt dat op een gegeven ogenblik de spanningen tussen u en de wereld oplopen. En als u niet in staat bent de vrede in uzelf te handhaven, dan zult u onbeheerst naar buiten toe reageren. Daar is niets aan te doen. Maar dan betekent het, dat dit onbeheerste gedrag gewoon moet worden gezien als deel van de wereld buiten u met al zijn gevolgen. Dat moet u dan gebruiken om in u weer evenwicht te vinden.

Innerlijke rust vind je zo gemakkelijk, zeggen de mensen. Als je bedenkt, dat God in de hemel is, tijdloos en eeuwig. In de eeuwigheid is alles goed en dus zal alles 'regt kom'. Maar als je dat zegt, dan begin je eigenlijk aan een soort apartheidspolitiek. Want je maakt een groot onderscheid tussen de eeuwigheid en het heden. Maar het heden en de eeuwigheid zijn identiek. Wij kunnen die twee dingen niet van elkaar scheiden. Juist daarom is het noodlot voor ons het onvermijdelijke dat ook vanuit de eeuwigheid schijnt vastgelegd. Want het manifesteert zich in duizenden krachten die zich op een gegeven ogenblik uitstorten over de aarde.

Wat ik ben, is onveranderlijk. Zolang ik teruggrijp naar mijn werkelijke persoonlijkheid is er niets dat mij blijvend kan deren of schaden. Dan kan ik alles overwinnen. Ik ben geen slaaf. Ik ben mijzelf. Houdt u dat steeds voor ogen, ook als u denkt dat de omstandigheden maar met u spelen, dat u zo afhankelijk bent van iedereen en alles. U bent geen slaaf, U bent uzelf. U kunt zelf uitmaken wat eigenlijk voor u het belangrijkste is.

Het aantal keuzen dat voor u mogelijk is, is misschien beperkt, maar u heeft de mogelijkheid te kiezen. En als u bewust kiest, dan zal het misschien in de ogen van de wereld een keer verkeerd lopen, maar dan heeft u aan uzelf beantwoord. Dat wil dan zeggen, dat u uw innerlijk evenwicht zo sterk heeft gemaakt, dat waar anderen zouden bezwijken onder de lasten die u misschien te dragen krijgt, u in feite alleen nog sterker wordt.

Een voorbeeld: U heeft allemaal gehoord van Beethoven. Hij was een groot componist en een groot musicus. De man werd doof. Op den duur noteerde hij alleen nog datgene wat hij in zijn gedachten hoorde. Hij heeft de grootste kunstwerken gecomponeerd, maar een groot deel daarvan heeft hij zelf nooit gehoord. Daar was hij ongelukkig over. Heeft hij daardoor minder schoonheid geschapen? Als hij had gekeken naar de gezichten van de mensen die luisterden naar de Pastorale, de Eroica en zijn andere werken, dan had hij daarin de weerspiegeling gevonden van de muziek die in hem leefde. Dan had hij zich niet beklagd dat hij de muziek niet kon horen. Dan had hij zich niet beklagd dat hij geen erkenning vond. Dan had hij een evenwicht gevonden waardoor iets van de verdeeldheid, die hem ondanks alles zijn hele leven heeft beheerst, ongedaan was gemaakt. Wie weet, had hij dan nog iets langer geleefd en meer van onvergelykbare schoonheid in klank kunnen schrijven. Dat is het voorbeeld dat ik u geef.

Velen van ons beseffen niet wat wij werkelijk tot stand brengen op aarde. Zo min als wij altijd weten wat wij precies betekenen in een sfeer. Wij kunnen het antwoord hoogstens vinden in de wereld. Maar of dat antwoord positief is of negatief, wij zijn onszelf. Wij hebben ons niet te beklagen over de wereld. Wij behoeven ons niet te verheugen over de wereld.

Zolang wij trouw blijven aan onszelf is elk noodlot niet veel meer dan een schicht die voorbij gaat, zoiets als een lantaarnpaal die voorbij flitst als je met de auto erlangs rijdt. Wie dit begrijpt, zal het met mij eens zijn:

Alle werken en alle krachten hebben alleen betekenis, indien ik mij daarmee één gevoel. Alle gebeuren om mij heen heeft alleen betekenis voor zover ik mij daardoor laat beheersen. Maar op het ogenblik, dat ik vanuit mijzelf daarop antwoord, ligt de betekenis in mij. Waar de betekenis in mij ligt, is er geen fatum dat mij beheerst. Waar de betekenis in mij wordt erkend, daar is in mij het voortdurend evenwicht, de werkelijke vrede, die met alle tegenstellingen en alle onmogelijke gebeurtenissen toch steeds weer op de voorgrond treedt. Dan kunnen wij zeggen zoals de islamieten doen: Zo God wil.

Wij weten niet wat de wereld buiten ons beheerst. Wij weten slechts wat wij zijn. Maar wij moeten beantwoorden aan hetgeen wij zijn, niet antwoorden op de wereld die buiten ons bestaat. Dit is de weg naar innerlijke vrede. Dit is de weg naar innerlijke rust.

Het is niet altijd zo gemakkelijk. Iedereen vertelt u dat u met de wereld rekening moet houden. Neen, u moet rekening houden met uzelf en u aanpassen aan de wereld die u aantreft. Als u dat goed doet, dan kent u de eerste fase van de werkelijke inwijding waarin het "ik" niet meer wordt beheerst door lot of materie, maar zich steeds meer meester gevoelt van zijn lot ondanks alles en daardoor minder beheerst wordt door de wetten van de materie die hij innerlijk niet kan aanvaarden.

- x Er werd gesteld dat de mens meer op 'jij' geënt moet zijn en niet altijd op 'ik'. Wat is daarvan het verschil?
- 'Jij' is de voorstelling van de ander die in je leeft. Op het ogenblik, dat je de voorstelling van de ander zoals die in jou bestaat gaat bestrijden, dan bestrijd je niet alleen de ander maar ook jouw erkenning van de ander, dus een deel van jezelf. Dat is de hele relatie.
- x De mensen die het kampsyndroom hebben, als zij overgaan, kampen ze dan nog met dat idee of valt er dan veel van weg?
- Laten wij het zo stellen: Wij hebben met heel veel moeite overgegaan uit de kampen en later overgegaan die in de kampen hadden geleefd voor een groot gedeelte bewust gemaakt van de werkelijkheid en hen als het ware losgemaakt van het kampsyndroom. Het sterven betekent echter niet dat dat ophoudt. Zolang je wordt beheerst door een niet aanvaarden van een verleden, door de voortdurende haat of angst voor een verleden, zul je niet in staat zijn om werkelijk vrede te hebben met de wereld, omdat je steeds weer terugkeert tot jezelf en innerlijk wordt geconfronteerd met de chaos van het onaanvaardbare. Dan zullen wij er alles aan doen wat we kunnen, zoals we altijd alles doen wat we kunnen om zo iemand te helpen.
- Ik kan u zeggen, dat we enkele jaren geleden de eerste grote actie hebben beëindigd die erop was gericht alle overgegaan uit de kampen, die door hun angstdromen nog voortgejaagd in het half duister aan het zwerven waren, naar het licht te brengen. Dat is een enorm werk geweest. Maar er zijn nu nog mensen die zichzelf tot dit lot veroordelen doordat ze het verleden niet kunnen aanvaarden, niet kunnen zeggen: Het is geweest, het is voorbij. Die herinneringen moet ik vervangen door positieve herinneringen in het heden. Ik weet, dat de mens het niet helemaal kan, maar hij kan het wel grotendeels. Daardoor kan hij zich losmaken van het hem beheersende syndroom. Als hij dat niet doet, dan neemt

hij het mee na de dood.

x U heeft toch geen bezwaar tegen mensen die proberen het z.g. noodlot bij te sturen in een andere richting die hen beter schijnt?

- Daar heb ik helemaal geen bezwaar tegen. Ik zeg er alleen bij dat dat maar zeer beperkt mogelijk is, omdat er in alle leven knooppunten zijn. Factoren waardoor de mensen a.h.w. worden gedomineerd zodat hun reacties dan niet meer in overeenstemming kunnen zijn zelfs maar met hetgeen zij hebben nagestreefd. Dan moogt u proberen het noodlot te veranderen, maar u kunt het feitelijk niet doen. Laat mij het zo zeggen:

U vindt iemand die uitgehongerd is en u geeft hem voedsel, u geeft hem onderdak. U zegt: Nu heb ik het noodlot voor deze mens veranderd. Maar op het moment dat hij bevrijd is van uw goede zorgen, vreet hij zich te barsten en eindigt met een darmkoliek in plaats van uittering, maar hij gaat evengoed te gronde.

U kunt dan zeggen: Dat is wel een aangenamer manier, maar dat is een kwestie die zeer persoonlijk is. Ik wil maar zeggen: Je kunt aan bepaalde dingen niet werkelijk iets veranderen. Als je dat begrijpt en dan toch, omdat het in je leeft, probeert met anderen het goede te delen, accoord. Ik heb daar niets op tegen dat u de hele wereld probeert te veranderen in een paradijs, maar u moet wel beseffen dat u zich daarmee een teleurstelling aan het bereiden bent die voor u een hel zou kunnen worden, als u zoudt uitgaan van het resultaat in de wereld en niet van de positiviteit van het streven in uzelf.

x De hongerstakingen in Ierland is dat voor hen ook een noodlot?

- Dat is geen noodlot. Een fanatisme zou je misschien kunnen zien als een soort fatum. Ze zijn geboren in een situatie waarin ze voortdurend worden geconfronteerd met conflicten en met een geaardheid waardoor ze zich vooral emotioneel in die conflicten nogal sterk plegen te verdiepen. Dat is zonder meer waar. Maar dat ze verkiezen dood te hongeren dat is hun eigen verkiezing. Zo iemand die dit doet, het spijt mij voor de Ieren, is gewoon een zelfmoordenaar. Het is iemand, die nu opeens wordt geconfronteerd met het feit dat hij een leven heeft weggegooid dat hij niet heeft afgemaakt met alle consequenties die daaraan verbonden zijn. Hij zal hulp krijgen. Maar hij zal niet kunnen zeggen: Ik heb een leven geleefd en nu kan ik beginnen aan een volledig bestaan in de geest.

x Maar als hij volledig overtuigd is van het feit dat hij terecht en juist heeft gehandeld, heeft dat geen invloed?

- Dat heeft in zoverre invloed, dat als je innerlijk en volkomen daarvan overtuigd bent, er gezegd kan worden: Ik heb tenminste een mate van harmonie. Ik kan dus geestelijke harmonie zonder meer aanvaarden. De volgende incarnatie zal dus harmonisch plaatsvinden in overleg met anderen en niet een vlucht uit het duister. Maar hoeveel mensen zijn dat? Degene die nu is gestorven was iemand, die in zich wist hoe zinloos het was wat hij deed; die zelf voelde dat hij eigenlijk alleen maar een noodlottige strijd zou oproepen die ook geen beslissing zou brengen, maar die innerlijk zo trots was dat hij dat voor anderen kon betekenen, dat hij alles opofferde aan die trots. Daarmee is hij geconfronteerd. Wat dat betreft, is het opvallend dat hij op het ogenblik zijn moeder de schuld geeft die hem zou hebben aangemoedigd vol te houden. Dat bewijst wel, dat hij nog niet bepaald in het licht zit.

DE WITTE PRIESTERS.

Stel u voor een paar eilanden midden in een zee die soms door wolken wordt overdekt. Een kluis die ligt tegen een bergwand van een berg die eigenlijk vulkaan kan heten en soms siddert van enorme spanningen.

Denk aan mensen, die daar zitten en die voor een ogenblik proberen in contact te komen met wat voor hen de Goden zijn. Zo zitten de Witte Priesters van Atlantis in hun kluis ver van de mensen en het gewone zaken doen en proberen hun God te bereiken. Maar dat gaat niet zomaar.

Er zijn altijd weer bepaalde dingen die je moet proberen en gaan doen. Want als je wilt spreken met de krachten van het Licht, met de lichtende Ridders met het Zwaard en hoe je hen verder ook noemen moogt, dan is het nodig dat er rust komt. In die dagen had men daarvoor een bepaalde procedure.

Eerst is er iets wat je misschien met enig voorbehoud een soort zingen kunt noemen. Ieder produceert tegelijk diepe tonen die lang worden aangehouden. Het lijkt wel of ze elkaar willen overtreffen in adem-beheersing. Die tonen gaan voort en voort, terwijl de ogen langzamerhand wat verdraaien en starend worden.

Er is ook een vuur. Daar branden wat kruiden. Er staat iets te borrelen. En dan ineens ..... dan is het net alsof ze er niet meer zijn. Ze zitten daar nog wel, maar het lijken standbeelden geworden te zijn. In hen pulseert en communiceert iets, maar niemand weet wat. En als ze zo dadelijk wakker schrikken, dan zal één van hen de stem zijn van de Goden. Hij zal spreken over zaken die hij misschien niet eens weet. Hij zal raad geven en een oordeel spreken. Wat doen ze in feite?

Als je alleen bent in de wereld, ach, dan voel je je onbetekenend en machteloos. Als een ander naast je staat, dan heb je weer veel meer moed. En als je de gedachten kunt delen van vele anderen, al is het maar één gedachte, dan ontstaat er een cirkel waardoor de leden elkaar eigenlijk voortdurend versterken. Dat is nu wat ze doen.

Hun zingen is niets anders dan een methode om zichzelf uit de werkelijkheid langzaam weg te voeren naar een niet gekend land waar alleen die anderen nog aanwezig zijn (de anderen die de tonen voortbrachten), waar het vuur en de kruiden vergeten worden en het sidderen van de berg niet meer wordt gevoeld.

Nu zitten ze daar, terwijl hun gedachten pulseren van de een naar de ander. Ze weten het misschien zelf niet. Maar tussen hen is op dat ogenblik een volledig telepathisch rapport. Niet dat ze precies elkaars gedachten lezen, want daar zijn ze niet op gericht, maar het is of hun gezamenlijk gevoelen, hun gezamenlijke noodzaak om de Goden te raadplegen nu zo sterk is geworden dat het één lichtend geheel is waaraan niemand meer kan ontkomen, waarvan ze deel uitmaken en waarin dan wonderlijke veranderingen plaatsvinden.

Als die toestand voorbij is, dan is het net of ze een enorme lichaams oefening hebben volbracht. De lichamen zijn nat van het zweet. De adem, die voor een ogenblik bijna geheel was gestaakt, komt hijgend weer op gang. Of met een laatste gedachte, een laatste gevoel één van hen wordt uitverkoren, wie zal het zeggen. Een van hen krijgt een laatste flits. Dat is de enige die ineens wakker schrikt en die spreekt. Wat hij zegt is met de stem der Goden.

U zult zeggen: Wat heb je eigenlijk met zo'n verhaal voor, als je in de moderne tijd wilt zoeken naar geestelijke verlichting en geestelijke eenheid?

Wel, wij hebben ons voorgenomen om ook in deze cursus bepaalde systemen en denkwijzen naar voren te brengen die geschikt zijn ook voor de westerling. Mensen, die hun gedachten richten op één bepaald punt, kunnen daardoor - of ze het beseffen of niet - een eenheid met elkaar vormen, zelfs als ze op grote afstand van elkaar zouden zijn. De nabijheid is namelijk niet zo belangrijk. Zelfs het tijdstip is ook niet zo belangrijk. Want als men zich een bepaald tijdstip als het moment van ontlading van de gedachte voor ogen heeft gehaald, dan is dat al voldoende. Dan ontstaat deze cirkel.

Als nu die cirkel of kring ook nog gedreven wordt door één gezamenlijke gedachte, dan zal die gedachte werken zoals dat bij de priesters is gebeurd. Het is net alsof er in een vaagheid vormen, woorden en begrippen ontstaan. En ieder van degenen, die deel heeft gehad aan het geheel, weet dat ergens diep verborgen in zichzelf. Maar er is dan altijd één, in een enkel geval misschien twee, die geraakt worden en die niet de overgangsfase van wakker worden doormaken; die weten opeens. Zij hebben heldere beelden. Zij profeteren misschien, schrijven raadgevingen neer of sturen krachten uit.

Het is een procédé die hier aan de genezingsgroep is gegeven als een zeer goede methode om elkaar te helpen zieken te genezen. Het is eigenlijk veel meer dan dat, want door de eenheid die je bereikt onttek je je ook aan de menselijke beperktheid.

Beperkt zijn als mens is helemaal niet erg; het hoort er eigenlijk bij. Maar geestelijk ben je natuurlijk niet beperkt als al je voertuigen tijdelijk tot een eenheid komen. Je kunt het alleen stoffelijk niet weten. Maar in die kring, omdat je bezig bent met één denkbeeld: het gevoel met anderen samen te werken en ook het gevoel krijgt dat er zich iets opbouwt dat veel groter is dan jezelf bent, ga je over de grens van het menselijke heen. Dit is dus iets dat ook de mensen in het westen kunnen doen.

O zeker, je kunt het precies uitleggen. Wat die priesters deden was een vorm van zelfhypnose. Inderdaad. Je hoeft er niet voor te gaan zingen. Kijk maar eens wat sommige mensen doen, wanneer de een of andere band keihard beat speelt. Dan zie je diezelfde verstarring, de bijna glazige ogen en de schokkende bewegingen van het lichaam. Alleen heten die dan te dansen.

Met hun zingen waren die priesters eigenlijk alleen maar bezig om een toestand te bereiken. Het was een soort signaal om zichzelf te verliezen in het geheel. Waarom zou je dat nu alleen kunnen met zingen? Je kunt dat met andere dingen ook doen. Kijk naar een en hetzelfde plaatje. Houd je bezig met een en hetzelfde gebaar dat iedereen maakt en herhaal dat een paar keren. Op die manier kun ook die eenheid opbouwen, want de aard van het signaal is niet belangrijk. Het is alleen belangrijk dat je eenzelfde aanleiding gebruikt en daardoor weet, dat je verbonden bent met anderen die datzelfde doen.

Nu zeg ik helemaal niet dat u daardoor ineens de innerlijke rust bereikt. Vergeet dat maar rustig. Trouwens, de Witte Priesters van vroeger hadden ook die innerlijke rust niet altijd. Als u hoorde wat ze soms zeiden, als ze het hadden over hun collega's beneden in de tempels, dan zoudt u zeggen: Ze horen niet bij de innerlijke rust thuis en ook niet bij de Orde der Verdraagzamen, althans zoals deze ideëel zou moeten zijn.

Geestelijke banden en geestelijke cirkels maken is natuurlijk goed. Alleen, je moet er een bepaalde bedoeling mee hebben. Je kunt met een hele groep mensen samen vrede, vrede, vrede uitstralen en dan zal er wel ergens vrede ontstaan, maar merk je daar ooit wat van? Heeft het

enig merkbaar resultaat? Neen.

Misschien kun je met een aantal mensen samen bezig zijn met diezelfde concentratie op genezing. Als je daarbij een bepaalde kwaal, een bepaalde patient op het oog hebt, dan is de kans groot dat je daar wel resultaat krijgt. Als je met diezelfde manier van denken probeert iemand te bekeren, laten we zeggen Breznjef ineens tot kapitalisme te bekeren, dan denk ik niet dat je zult slagen.

U kunt niet veel doen. U kunt misschien één gedachte veranderen, één gevoel veranderen, maar niet alles. Maar als u zich daarop concentreert, dan heeft u resultaat.

Het is een geestelijk wapen dat tegenwoordig soms wordt beproefd. Het is heus niet alleen de oudheid van Atlantis. Er zit op het ogenblik ergens in de buurt van Chicago een aantal mensen, samengebracht in een inrichting die officieel een parapsychologisch laboratorium heet en onofficieel wel weer onder bewaking staat van en gelden krijgt van een bepaald deel van het Pentagon. Daar proberen ze dagelijks dergelijke dingen te doen. Die mensen zitten ook samen en proberen die eenheid uit te drukken. Wanneer die eenheid is bereikt, zenden ze een bepaald signaal uit.

Je kunt dan zeggen: Dat is een speciaal instituut. Die mensen kunnen dat doen. Je kunt ook zeggen: Ach, de priesters van Atlantis waren zo ingewijd. Goed, ze waren misschien erg ingewijd, maar ze wisten van heel veel zaken niets af die u tegenwoordig zonder meer als normaal beschouwt, als deel van uw dagelijkse kennis. Dus, u bent niet minder, u bent ook niet meer. Maar u kunt het proces vinden.

Nu zijn er in Atlantis verschillende zaken geweest waarbij het nogal vreemd is toegegaan. Zo is er één samenkomst geweest, die waarschijnlijk de grootste is geweest van de priesters van de Witte Broederschap of de Witte Priesters zoals ze toen nog heetten. Daar waren ongeveer 140 misschien wel 150 man aanwezig. Ze vormden een enorme kring op een open plaats, want nergens binnen kon dat gebeuren. Ze gingen op dezelfde manier in trance. Eigenlijk gingen ze zoeken naar een uitweg. Op dat ogenblik was er namelijk een oorlog aan de gang tussen 3 voornamelijk machthebbers op het eiland; het waren allemaal vorstendommen.

Toen ze zo bezig waren, is er iets eigenaardigs gebeurd. Ze wilden eigenlijk vrede hebben en daardoor de koningen beïnvloeden, maar dat weerkaatste; de vrede was onmogelijk. Het wonderlijke was, dat zij zich toen grotendeels bewust waren van een opdracht die ze hadden gekregen. Het resultaat was inderdaad dat meer dan de helft van hen is weggetrokken. Dat was de eerste Atlantische trek.

Deze priesters gingen niet heen omdat ze Atlantis bedreigd voelden of wilden verlaten, maar omdat hun God hen ergens anders heen zou geleiden. Misschien op dezelfde manier waarop de Israëlieten achter de Ark zijn gegaan en achter Mozes door de woestijn. Er was een zekerheid in hen, er was geen redelijk begrip of kennis van de bestemming.

Een ander deel, ik meen dat het er ongeveer 50 waren, bleven. Zij bleven ook omdat ze een opdracht hadden ontvangen. Toen deze vergadering eindigde waarbij de eenheid langzaam werd verbroken, spraken er vier stemmen. Dat is voor zover ik weet in die vergaderingen nooit gebeurd, tenminste niet als ze op deze manier werden gehouden.

Die vier stemmen gaven elk aparte opdrachten. Die opdrachten hadden niets te maken met: dat en dat moet je tot stand brengen. Het was gewoon: dat en dat moet je nu doen. Men heeft eraan gehoorzaamd. Misschien dat het daaraan te danken is dat een groot gedeelte van de wijsheid is overgeleverd.

Eigenlijk zijn het deze priesters geweest die hebben gezorgd voor de enorme ontwikkelingen in het noorden van Afrika; die aansprakelijk zijn geweest voor grote veranderingen in India en die zeker ook de eerste

aanleiding zijn geweest tot de ontwikkelingen aan de voet van de Himalaya's. Soms doet men het met hele groepen bij elkaar, maar daar komt geen eenheid uit voort. Daar kunnen we ook weer een conclusie uit trekken: Als wij op een dergelijke manier met een groep samenwerken, dan is ons doel soms niet bereikbaar en dan wordt het veranderd. Ons eigen doel namelijk wordt weerkaatst en wanneer het ons bereikt, dan is het ineens het antwoord dat voor ons persoonlijk geldt. Wij zullen daar zelf naar moeten handelen, ook al hebben wij daar geen verklaring voor.

Op deze mystieke manier is het werkelijk mogelijk om van het ene ogenblik op het andere plotseling gegrepen te worden door een nieuwe methode, een nieuw denkbeeld of door een bestemming die heel ergens anders ligt dan je ooit hebt gedacht. En als je die dan uitvoert, dan weet je zelf niet waar het goed voor is. Maar op den duur blijkt, dat je daarmee iets hebt bereikt dat anders onmogelijk had geschieden.

Dan is het toch wel begrijpelijk dat deze Witte Priesters zeiden: "Wanneer wij zo samen zijn en we roepen de Goden aan, dan spreken de Goden tot ons en door ons. Wanneer de Goden door ons spreken, dan mogen wij niet van hen eisen dat zij ons verklaren waarom of hoe. Wij mogen alleen van hen verlangen dat zij ons duidelijk maken wat wij moeten zijn."

Op die manier een antwoord vinden, dat kan enorm belangrijk zijn voor die mensen.

Nu weet ik wel, dat er niet zoveel van die kringen zijn. Maar u kunt het eens proberen. Er zijn zoveel mensen die zeggen: Laat ons samen bidden voor de vrede. Laten we gezamenlijk gedachten uitzenden of de grote aanroep elke avond lezen. Als u nu zelf daarbij betrokken bent, dan moet u eens proberen het anders te doen. Dan moet u niet u bezighouden met hetgeen u zegt, want dat heeft er eigenlijk maar weinig mee te maken. U moet u bezighouden met de eenheid die ontstaat en proberen de werkelijke waarde, het effect van de eenheid innerlijk te voelen. Dat kan elke westerling. Het is dus helemaal niet iets bijzonders. Het enige nadeel van deze methode voor het westen is, dat het niet erg redelijk is.

Wat is redelijk? U gelooft in God. Maar God is net zo onredelijk als datgene wat ik u voorstel. Er zijn mensen die zeggen: De bijbel is Gods woord. Best, dat moogt u van mij aanvaarden. Maar als we het willen bewijzen, dan zijn die bewijzen eigenlijk cirkelredeneringen en dat is net zo onredelijk als wat ik u voorstel. Hetgeen ik u voorstel is niet iets wat demonisch kan zijn, want u zoekt tenslotte het licht. Waarom zoudt u het niet een keer proberen? Heus, we kunnen van die oude priesters uit Atlantis nog wel het een en ander leren.

O zeker, zij wisten hoe ze bepaalde trillingen moesten uitzenden. Zij wisten hoe ze kracht, zoals telekinese, gemakkelijker konden hanteren. U weet dat niet en dat is maar goed ook, anders zou uw buurman in het restaurant een beroerte krijgen als u even onstoffelijk het zoutvaatje naar u toe haalde. Die dingen hebben we misschien niet nodig. En als we ze nodig hebben, dan zullen ze zich wel ontwikkelen.

Die priesters hadden één ding dat de mensen tegenwoordig teveel ontbreekt, namelijk het zoeken naar een innerlijke verbondenheid waarbij het effect van die verbondenheid niet onderworpen is aan menselijke controle, maar ontstaat vanuit het onbekende, vanuit het hogere. Dit hogere, dit onbekende wordt echter niet onmiddellijk ontleed op de operatietafel van de rede, maar gewoon erkend als een gerichtheid, als een bestemming voor het eigen "ik".

Men heeft gezegd: In het oude Atlantis waren de Witte Priesters degenen die altijd weer spraken met de lichtende geesten van de Goden. Dat is waar. Maar die lichtende geesten van de Goden hadden zich net zo goed kunnen manifesteren in de tempels in de steden. Want het lag

niet aan de plaats waar ze waren, het lag zelfs niet aan de mensen, het lag aan het doel. Dat moet u goed onthouden.

U kunt elke esoterische methode gebruiken. U kunt elke magische, yoga of andere benadering gebruiken voor het oneindige. Als u het alleen doet, zult u waarschijnlijk niet zoveel resultaat boeken, tenzij u al zeer ver gevorderd bent. Maar met vele anderen tezamen kunt u iets van een werkelijkheid van een hoger vlak kenbaar laten worden in uzelf. Niet als een beredenering, als een plotseling totaal beseffen, maar eerder als een soort aanvoelen van wat nu nodig is, wat nu juist, wat nu mogelijk is.

Ik meen, dat gezien de verdere onredelijke effecten die vandaag de dag overal een rol spelen, het misschien wel nuttig zou zijn om dan onder elkaar, misschien met een paar vrienden, bekenden, het eens te proberen. Er zijn altijd nog wel een paar bekenden die net zoals u geestelijk geïnteresseerd zijn.

Probeer dan de eenheid te voelen. Het is niet eens belangrijk, dat u op precies hetzelfde moment mediteert. Neem wel een bepaald moment voor het van kracht worden van dit een-zijn; de ontlading van uw energie tezamen met die van de anderen.

Neem b.v. de laatste tik van het tijdsein van 12 uur middernacht. Het geeft toch niet wanneer u het doet. U zult dan in de eerste plaats met bevreemding merken dat u eigenlijk al vóór dat tijdstip die eenheid al voelt, want tijd telt alleen bij u en niet daar waar die krachten zich verzamelen en waar het geheel zich afspeelt. In de tweede plaats zult u merken dat u in uzelf georiënteerd wordt in een richting die voor uzelf en waarschijnlijk ook voor de wereld de beste is.

Als u dat nu maar heeft in deze tijd, dan komt u vanzelf wel verder.

-:-

TEDERHEID.

Gevangen in het dons van de gedachten als warme armen die mij koesteren, ervaar ik soms de tederheid van al wat mij omringt. En toch, misleid door wat ik ben, lijkt het steeds weer of ik monsters en demonen daar erken waar tederheid in werkelijkheid mijn hele zijn beheerst.

Ik leef door licht. Ik leef door kracht. En voel in mij nog steeds de nacht, die - al het licht gedoofd, beroofd van luister - voortsluip traag in tijd door het onbepaalde duister.

Toch ben ik het licht. Toch is rond mij niet alleen het tikken van de tijd. Neen, rond en in mij leeft een glans en een vibratie, die is een eeuwigheid: het tijdloos zijn, het tijdloos wezen dat steeds geheel mijn zijn omhult en mij omhelst ook zonder armen.

Zonder schijn van zijn of schuld mij omgeeft met tederheid, zodat ik als in dons gewiegd een ogenblik mag dromen van werkelijkheid nog niet beleefd, die toch voor mij zal komen op het ogenblik, dat heel mijn "ik" het licht erkent en in de tederheid van licht de tederheid gevonden heeft.

De werkelijke tederheid is dat wat de mensen wel eens genade noemen. Vooral datgene wat ons voortdurend omhult, als we ons daarvan bewust zijn en die we steeds weer van ons af werpen, omdat we juist deze geborgen-

heid als een verstikking ervaren op het ogenblik, dat wij met feiten worden geconfronteerd waarmee we geen raad weten. Vandaar dat ik het zo heb gezegd.

- :-

VOLHOUDEN.

Zwaar is de weg, vol steen en vol puin.
Ver achter je ligt de tuin
van jeugd, van vreugd en spel.
Voor je ligt een woesteni, een hel
eens aan der aarde ingewand ontsproten.
Maar je moet verder gaan.

Het doel ligt ergens achter de einder.
Soms vraag je je af: Kan dit bestaan?
Is dit werkelijkheid?
Maar teruggaan heeft geen doel.

Zo volg je de zwakke roep die steeds je voortgeleidt.
Volhouden, al dreig je te bezwijken.
Volhouden, al kwelt je lijden of pijn.
Volhouden, al lijkt nabij het eind van het zijn.
Volhouden en vertrouwen.

Gaan over puin en gaan over steen,
stijgend tot de hoogste top
waar je zien kunt over heel de wereld heen
je einddoel: de gouden stad die op je wacht.
Misschien dat je daar binnenschrijdt
met laatste adem, laatste kracht,
Wat deert het.
Is de weg volbracht, zo is het doel bereikt.

: - : - :

SLEUTELS

COSMISCHE LERINGEN
mediamiek ontvangen en uitgegeven
door de „Orde der Verdraagzamen”
te 's-Gravenhage

MAANDBLAD.
(10 nrs per jaar)

I N H O U D.

JUNI 1981.

26e jaargang.
Nummer 9.

DE VERNIEUWING IN DEZE TIJD

Plus en min

CI blz. 103

Ondergang

CI " 110

Geduld

CI " 116

HET VINDEN VAN INNERLIJKE RUST

Ontspannen

CII " 109

De geestenzieners

CII " 115

Beweegredenen

CII " 122

Overname uit „SLEUTELS” slechts toegestaan na
schriftelijke toestemming van het bestuur der „O.D.V.”

DE VERNIEUWING IN DEZE TIJD

HOOFDSTUK IX.

P L U S E N M I N .

Als we op het ogenblik de wereld beschouwen en ook alle invloeden die daarin een rol spelen, dan zijn we geneigd tot denkbeelden in mineur, want dit gaat niet goed en dat gaat slechter.

Als we kijken naar de totaliteit van werkingen die gaan optreden, dan hebben we ook al datzelfde gevoel. Zeker, er zijn positieve mogelijkheden te melden op het gebied van wetenschap, mystiek, esoterie. Aan de andere kant echter ligt er als een vaste achtergrond een voortdurende rimpeling van hartstochtelijkheden en onredelijkheid. Dan wordt het tijd dat wij de begroting opmaken van de mogelijkheden zoals ze zijn. Om dit te doen moeten we natuurlijk wel verschillende zaken onder een hoofd samenbrengen. Dat wil ik dan vandaag graag proberen.

Geestelijke ontwikkeling.

Bij de geestelijke ontwikkeling, zoals ze zich tegenwoordig afspeelt, zien we heel wat verdwazing. Het aantal secten neemt toe. De ongevoeligheid van mensen voor bepaalde menselijke en geestelijke invloeden schijnt eveneens toe te nemen. Overal in de wereld constateren we excessen. Op het eerste gezicht is alles aan de negatieve kant. Maar er staan verschillende andere punten tegenover.

Wij zien bij steeds meer mensen een grotere zelfstandigheid zich ontwikkelen, zij het dat dit voorlopig vooral een zelfstandigheid van denken is. Wij zien bij steeds meer mensen ook bepaalde gaven tot ontplooiing komen. Al maken ze daar nog niet al te veel gebruik van, toch leren ze leven met bepaalde waarden van geestelijke werelden. Ze leren ook leven met een beetje meer werkelijkheidsbesef omtrent zichzelf; en dat is een positieve waarde.

Wij zien verder dat er nogal wat ingewijden en kleine ingewijden zijn op aarde die zich bezighouden met het voorleggen aan de mensen van een werkelijkheidsbeeld dat voor de nieuwe tijd past. Zij zeggen hun: Mens, je leeft in deze wereld. Maar als je in deze wereld wilt leven, dan moet je eerst jezelf kunnen zijn, jezelf kunnen aanvaarden voordat je verder kan komen.

De methoden die ze gebruiken kunnen erg afwisselend zijn. De ene ingewijde is een liefdesgoeroe, de andere houdt het juist weer op absolute onthouding. Maar ongeacht die leerstellingen, die verbonden worden aan hun optreden, maken ze wel iets wakker. Heel veel mensen worden emotioneel gewekt tot het gevoel van eigen betekenis en de noodzaak om zichzelf te zijn. Ik geloof, dat dat eveneens een heel gunstig punt is.

Daarnaast zien we vreemd genoeg ook het geweten wakker worden in verschillende wereldgodsdiensten. Een halve eeuw geleden was het nog ondenk-

baar dat brahmanen in India zich zouden uitspreken over het onaanvaardbaar zijn van de uitstoting van de paria. Dit gebeurt nu. Christenen overwegen eindelijk eens hoe je ook buiten de bijbelspreuken om kunt komen tot een juiste weergave van de verplichting die een christen op zich neemt ten aanzien van de wereld. Ook hier zijn natuurlijk weer verschillende eigenaardigheden te constateren; dat zie je overal. Maar het komt toch naar voren dat steeds meer christenen denken, dat het beter is om als een christen te sterven dan in Christus' naam als een heiden te leven. Ook dat is een heel gunstig punt.

Als ik de rekening opmaak zoals die op het ogenblik is, dan moet ik zeggen dat geestelijk gezien de geestelijke elementen eigenlijk een beetje sterker zijn. Nog niet veel, maar aan de andere kant mag ik er ook bijvoegen dat de vele negatieve factoren die zijn ontstaan voor het merendeel in feite modeverschijnselen zijn. Dat impliceert, dat hun belangrijkheid gaat afnemen; dat ze langzamerhand gaan verdwijnen. De positieve factoren daarentegen tonen een sterke groei. Dan mag worden aangenomen dat die groei nog enige tijd aanhoudt. Wat de geestelijke ontwikkeling betreft, de wereld heeft op het ogenblik werkelijk alle redenen om verbetering te verwachten.

Economie.

Economisch is alles schijnbaar erg negatief. Als we echter die negativiteit ontleden, dan blijkt dat het merendeel van de negatieve economische ontwikkelingen niet wordt veroorzaakt door feitelijke tekorten, maar eerder door speculatieve en staande tekorten. Dit houdt in, dat er op de wereld voldoende is voor de mensheid om zich langzaam te ontwikkelen naar een nieuwe periode met nieuwe bronnen van energie, nieuwe methoden van structuur, van productie.

Dan kunt u zeggen: Dat lijkt allemaal heel positief, maar wat doen we dan met de Internationals?

De Internationals hebben op zakelijk gebied datgene gedaan wat de mensen op politiek, sociaal en menselijk gebied maar steeds niet tot stand kunnen brengen. Zij hebben namelijk de grenzen ontkracht; zij hebben de betekenis van de grenzen weggenomen. Hierdoor komt er juist een pressie te liggen op de mensen om ook hun eigen grenzen steeds opener te maken. Indien dat gebeurt, krijgen we een veel vrijer economisch beeld waardoor de invloed van Internationals en andere zaken veel minder wordt, omdat praktisch een ieder weer kan beschikken over de mogelijkheden die deze Internationals door manipulatie nu al hebben b.v. het verschuiven van de productie naar landen van goedkope arbeid.

Als iedereen het kan doen, dan krijg je niet alleen het verschijnsel dat er nu is, dat men naar de landen met de hogere lonen en grotere sociale zekerheid toe trekt, maar dan krijg je ook dat de mens die werkelijk kan presteren, ontdekt dat hij beter wordt betaald en grotere mogelijkheden heeft juist in de landen waar die zekerheden en de lonen als gemiddelde waarschijnlijk lager liggen. Dus ook hier is een ontwikkeling aan de gang die in wezen positief is. Want wij moeten het nationalisme doorbreken, zeker wat betreft de economie.

Een wereld, die als een eenheid moet functioneren kan dat alleen, indien er geen bindende grenzen zijn. Ik meen, dat dit wordt benaderd en ik reken dit als een zuiver pluspunt voor de vernieuwing.

Een ander punt in de economie is natuurlijk de strijd om de arbeidsplaats. Nu klinkt het erg aardig, maar in wezen is het probleem toch wel een beetje anders te omschrijven.

De vraag is, of arbeid eenvoudiger en goedkoper door mensen kan worden verricht dan door machines. Als de mens zo duur wordt dat de machine, die op zichzelf kostbaar is, goedkoper wordt, dan zullen de machines het winnen en zullen er minder arbeidsplaatsen zijn. Maar dat betekent ook,

dat de verbruiksmogelijkheden kleiner worden en dat dus de industrie al heel snel komt te functioneren op dat deel van de gausse kromme waardoor haar industrialisatie en automatisering eigenlijk overbodig worden; een te zware belasting voor de omzet die ze kunnen maken. En dan komt er vanzelf weer werkgelegenheid.

Massaproductie is op het ogenblik algemeen. Het massaproduct kan echter alleen dan bevredigend werken, indien het ook voldoende wordt afgezet. Als u kijkt naar b.v. de opkomst van de doe-het-zelvers, dan wordt duidelijk dat deze ontwikkeling eigenlijk helemaal niet zo groot en intens is als men schijnt te denken. Er is geen sprake van een feitelijke normering van de smaak van het publiek. Er is alleen maar sprake van een ontduiking van de dwingende kracht van de economisch sterken doordat men zelf dingen gaat doen en dingen gaat maken. Helemaal kan men dat niet. Dat betekent, dat er steeds meer ruimte komt voor mensen die men dan misschien klusjesmannen moet noemen, maar die daarmee dan wel een goede boterham kunnen verdienen die de industrie hun niet meer biedt.

Ik geloof inderdaad, dat we hier te maken hebben met een verschuiving in het economische patroon; maar dat deze verschuiving op zichzelf eerder de vernieuwing in de hand werkt dan afremt. Dientengevolge, ongeacht de vele bezwaren die ogenblikkelijk bestaan, beschouw ik het geheel van de economische ontwikkeling als gunstig voor de vernieuwing maar minder gunstig voor de hedendaagse mens, die zich nog aan het oude patroon probeert te conformeren.

Het sociale patroon.

Lief zijn voor elkaar. Solidair zijn met elkaar. Als je kijkt waar dat op neerkomt, dan is dat eenvoudig een illusie. De Engelsen hebben daarvoor een term: I'm all right; als het mij maar goed gaat. Dat heeft niets te maken met werkelijke solidariteit. Of het nu gaat om mensen die rellen maken omdat ze huizen kraken of om mensen die staken omdat ze meer loon willen hebben. Hier zien we in feite tekenen van sociale ontbinding. Want de oude samenhangen, het oude gevoel van werkelijk behoren bij een groep, wordt zwakker.

Steeds meer worden de mensen gemotiveerd door in feite egoïstische motieven. Als ze al idealen aanhangen, dan houden ze geen rekening met de werkelijkheid en de feiten. Zij propagieren die idealen, zelfs als ze in het tegendeel zouden uitwerken van hetgeen men ermee beoogt. Als zodanig is er sociaal een grote gisting; er zijn allerlei onzekerheden. Het is bijna onvermijdelijk dat er op sociaal vlak ook in de komende periode nogal wat conflicten zullen uitbreken.

Maar wat gebeurt er daardoor? Hierdoor worden de mensen geconfronteerd met hun eigen afhankelijkheid: de manier waarop zij zich te sterk hebben gebonden aan anderen. De tramstaking in Den Haag is daarvan een aardig voorbeeld. Maar als het de tram door de staking tijdelijk wat minder goed gaat, dan blijkt dat de fietsenmaker daarvan profiteert. Met andere woorden: er is een verschuiving. Heb je eenmaal een fiets, dan zul je misschien wat meer gaan fietsen als het mooi weer is en wat minder van het openbaar vervoer gebruikmaken. Ook dat zit erin.

Wij zien op allerlei terreinen dat de gebeurtenissen van deze tijd, tot zelfs de toenemende geweldpleging voeren tot een ander gedrag van een menigte die anders heel moeilijk in beweging is te brengen. Vanuit het standpunt van de vernieuwing geloof ik dat het prima is als alle vastgeroeste patronen eindelijk eens worden doorbroken.

Negatieve punten in deze tijd: Heel veel mensen zullen met allerlei moeilijkheden en conflicten hebben af te rekenen. Zij zullen in hun eigen omgeving zelfs vaak voorbereid moeten zijn op plotseling opvlammende geschillen en zullen rekening moeten houden met een toenemende neiging tot

gewelddadigheid in de gemeenschap waarin ze leven. Dat is een tijdelijk verschijnsel dat wel na ongeveer 3 à 4 jaar zal afnemen. Als dat gebeurt, zal blijken dat het doorbreken van gewoonten ook het vormen van nieuwe sociale patronen en samenhangen mogelijk heeft gemaakt. Wat dat betreft, gaan we met de vernieuwing dus wel de goede kant uit ook al is er op het ogenblik sociaal gezien nogal het een en ander fout.

Dat zijn dan drie hoofden. Ik kan er meer noemen, maar waarom zou ik dat doen? In al deze gevallen hebben we geconstateerd dat de vernieuwende krachten van deze tijd wel degelijk aan het werk zijn. Maar dat ze in deze periode sterk worden geconfronteerd met afbraak- en ontbindingsverschijnselen, terwijl we nog niet begrijpen waartoe ze moeten leiden. Dan kunnen we de optelling maken en komen we zeer globaal tot de volgende conclusies:

Aan de ene kant positief: Geestelijke vernieuwingen dringen zich op. Mensen gaan zich intenser bezighouden met hun eigen situatie, hun verplichtingen en ook met hun mogelijkheden. Er komen steeds meer paranormale gevoeligheden op de voorgrond. Het gebruik dat daarvan wordt gemaakt -- hopelijk beheerst -- neemt eveneens toe. Als zodanig zijn het een paar grote plussen voor de vernieuwing. Gezien de invloeden die gaan optreden in het komende jaar meen ik zelfs een ruim overschot te constateren ten aanzien van de min-fasen.

De min-fasen zijn de volgende: De patronen van zekerheid die bestonden moeten worden afgebroken.

Denkbeelden van rechten die bestonden zijn niet meer zo te handhaven. Economische samenhangen die als normaal golden blijken op het ogenblik eveneens niet te handhaven.

Religieuze disciplines die een lange tijd de wereld in hun macht hebben gehad, beginnen hun gezag te verliezen en komen steeds meer in moeilijkheden ook door interne verdeelheid.

Dat alles houdt in, dat er inderdaad heel veel verval zal zijn. In deze dagen zal dat verval misschien sterk blijken, maar als we zien dat er een overschot is aan positieve mogelijkheden en krachten, dat de min-fasen tenslotte in de minderheid zijn, dan kunnen we alles bij elkaar toch wel zeggen: In ons sommetje ziet het er met de vernieuwing nog niet zo slecht uit.

Nu is het duidelijk dat, als je je bezighoudt met de wereld van vandaag je met allerlei negatieve dingen te maken hebt. Bijvoorbeeld:

Nederlands mogelijkheid om nog enige welvaart te behouden schijnt tegenwoordig in woordenvloed en woordenstrijd verdronken te worden. Dat is nu eenmaal zo. Dan moeten we niet treurig kijken en zeggen: O, wat gaat ons nu boven het hoofd hangen? Zal het een tweede Kabinet Den Uyl of een tweede Kabinet Van Agt worden? Wordt het iets waarmee we helemaal geen raad weten?

Dat zijn eigenlijk alleen maar nevenverschijnselen. Zolang u een stem uitbrengt op een christelijke of een liberale partij omdat u het altijd heeft gedaan, dan kan er geen verandering komen op dat terrein. Naarmate het evenwicht van macht tussen die partijen groter wordt, zal de neiging ook groter worden om elkaar verbale vliegen af te vangen, zelfs als dat betekent dat er eigenlijk niets wordt gedaan. Als we ons dat realiseren, dan moeten we dat maar accepteren.

Er zijn veel negatieve dingen, natuurlijk. Als we ons bezighouden met de moeilijkheden op de arbeidsmarkt, dan wil ik u er allen op wijzen dat er niet alleen maar sprake is van één staking. Dat er op dit ogenblik al sprake is van een 20-tal acties. Alle hebben in feite te maken met de beloning van arbeid. Realiseer u dat gewoon en zeg dan niet tegen uzelf: Dat is alleen negatief. Zeg tegen uzelf: Hierdoor wordt duidelijk dat men eindelijk

met de feiten wordt geconfronteerd, maar men wil ze nog niet aanvaarden.

Hoe kun je met een vernieuwing verder gaan, als de feiten niet eerst kenbaar worden? Je kunt eenvoudig niet een doekje voor het bloeden gebruiken en net doen of er niets aan de hand is totdat eindelijk de nieuwe tijd, dat Duizendjarig Rijk, of hoe je het noemen wilt, zal aanbreeken. Wij moeten wel degelijk rekening houden met conflicten, want die zijn nodig om de vernieuwing zichtbaar te maken, zelfs maar om duidelijk te maken waarmee je te worstelen hebt.

Er zullen heel wat mensen zijn die zeggen: Waar komen we geestelijk tenslotte terecht? Nu ja, de laatste paus begint langzaam in zicht te komen. Het moderamen ontwikkelt zich zo nu en dan meer tot een modderamen dan een moderamen. Er wordt wat aangemodderd.

Ook elders zien we grote moeilijkheden, zoals b.v. verdeeldheid in de moslimwereld. De grote verdeeldheid en strijd ook op religieus terrein in de hindoe wereld. Het herleven van bepaalde filosofieën in China. De moeilijkheden t.a.v. het denken, de filosofie en het geestelijk denken in Japan. Dan praat ik niet eens over Amerika. Amerika vertelt zichzelf met veel bluf dat het ook niet weet waar het aan toe is. Als wij ons die dingen gewoon realiseren, dan lijkt het allemaal verwarrend. Maar als wij de oude waarden willen vasthouden totdat wij iets beters hebben, dan krijgen wij het betere niet. Er moet werkelijk het een en ander gaan veranderen.

Wij hebben niets aan een christendom dat een lipbelijdenis is. Dan beter minder christenen maar mensen die werkelijk leven naar hetgeen ze geloven en prediken.

Wij hebben geen behoefte aan mensen die voortdurend de heilige oorlog proclameren als het om hun eigen macht gaat en voor de rest eigenlijk maar vergeten wat er in de korân staat.

Wij hebben mensen nodig die bereid zijn de consequenties van hun geloof volledig te aanvaarden, zelfs als dat betekent dat ze respect moeten hebben voor joden en christenen. In de korân staat inderdaad de opmerking, dat allen die het Boek (daarmee wordt het Oude Testament bedoeld) aanhangen gerespecteerd moeten worden door de moslimwereld.

Dan kijken we ook naar de hindoe wereld. Natuurlijk, het is erg belangrijk, als je met verschillende goden te maken hebt dat je eigen God ook een beetje op de voorgrond komt. Maar waarom eigenlijk? Is het niet veel belangrijker dat je een begrip krijgt van de kracht die door de goden wordt verbeeld, die in de mensheid en in de mens . . . en dat je die kracht leert gebruiken?

Het is opvallend hoeveel technieken, die in deze tijd overal worden gedoceerd, in feite een filosofische achtergrond hebben. Judo, jiu jitsu, karate, kung fu. Allemaal systemen die samenhangen met filosofische waarden, met geestelijke discipline en niet alleen maar met lichamelijke beheersing. Op het ogenblik doet men er misschien nog niet zoveel aan. Maar wil men echter werkelijk iets ermee bereiken, dan moet men zich met geestelijke zaken bezighouden.

Datzelfde vinden we bij heel veel groepen die zich bezighouden met systemen als yoga. Natuurlijk, ochtendgymnastiek op z'n oosters is erg leuk. Maar als men daar niet een filosofische en geestelijke achtergrond bij vindt, dan is de betekenis praktisch nil.

Het is heel leuk om boeddhist te zijn in Nederland of waar ook op de wereld, maar het betekent toch ook dat je een nieuw begrip moet krijgen voor de betekenis van het Achtvoudige Pad. Dat het niet alleen gaat om het geloof en het vereren van degenen die bereikt hebben, maar dat het juist gaat om het zien van de mogelijkheden die er zijn om iets te bereiken. Die dingen manifesteren zich steeds.

Op dit moment lijkt het of er daardoor een afbreuk ontstaat. Zo nu en dan komen er weer bepaalde waardigheidsbekleders in een negatief licht te staan. Nu is het een Nederlandse bisschop. Over tien dagen is het een Ita-

liaanse kardinaal bij wijze van spreken. Dan zegt men: Dat is toch eigenlijk fout. Maar dat is gewoon het oude dat nog spreekt. Het is goed dat zichtbaar wordt wat dat oude is, want pas daardoor kun je begrijpen wat het nieuwe betekent.

Zeker, het is een optelsom in deze tijd. In het begin lijkt het erg ongunstig als je alle negatieve posten afzonderlijk aanvoert. Maar als je alle positieve posten even afzonderlijk neerzet, kom je toch tot een tegoed aan positieve waarden. Er is een reserve.

Deze wereld kan verder gaan op een zeer positieve manier. Men kan absoluut heel veel zaken bereiken ook in deze tijd, indien men maar een klein beetje afstand neemt van zijn eigen gelijk-hebberij, van de gewende methode, van de nu eenmaal bestaande structuur. Ik denk, dat wat het laatste betreft u zelfs dit jaar al voor verrassingen komt te staan.

Men is al achter de wijze gekomen waarop de overheid in feite elk particulier initiatief bestraft door daaraan allerlei eisen te stellen zonder daar iets tegenover te zetten; b.v. tijd te eisen die misschien degene die iets ondernemen wil niet heeft. Daar moet men wat aan gaan doen. Dan is er alweer een positieve ontwikkeling die uit het negatieve voortkomt.

Als de bureaucratie niet zo ver werd doorgevoerd in sommige gevallen, zou het minder opvallen dat juist daardoor economische moeilijkheden ontstaan. Maar dan wordt het ook duidelijk dat al die gelijkhebbers in hun groepen een keer juist tot excessen moeten overgaan, dat ze het te gek maken al is het alleen maar om anderen te laten beseffen wat de werkelijke toestand, de werkelijke mogelijkheden zijn.

Als je dat allemaal optelt, dan ben je op het ogenblik werkelijk in staat te zeggen: Mensen, maak je niet zo druk. Het is een donkere hemel, maar de opklaring zien we in de verte al aankomen. Ik geloof, dat dat een gunstig bericht is, als we de innerlijke vernieuwing daarbij willen betrekken.

Zeker, u kunt allerlei externe zaken niet voldoende beheersen. U bent zelfs niet in staat om de gevolgen van het verleden in uw persoon geheel teniet te doen. U zult het hier en daar moeten uitzweten. Maar innerlijk heeft u bewustzijn gekregen van kracht. Innerlijk krijgt u een gevoeligheid die steeds verder gaat. Hoe u dat nu uitdrukt en of u er reclame voor maakt of niet dat is uw zaak. U heeft die mogelijkheid. Dan is de grote pluskant die we moeten noemen, niet alleen in deze kring maar ook in vele kringen op aarde: het nieuwe besef van de innerlijke kracht, het vermogen om meer te verdragen, maar ook de mogelijkheid om meer tot stand te brengen.

Er is licht, er is leven, er is kracht in elke mens. In elke mens bestaat een verbinding met het Goddelijke. Ik weet het, het is een mooie theorie. Voor jezelf kun je het soms aanvoelen. Dan weet je even dat het eigenlijk niet gaat om wat er op aarde is, maar dat er iets anders is, iets lichters, ook al heb je daar eigenlijk geen voldoende voorstelling van. Als je je op dat lichte, dat goede blijft beroepen - ook op aarde, ook als de omstandigheden op aarde misschien wat negatief lijken - dan zul je tot je verbazing merken dat je toch nog in staat bent er het beste van te maken.

Je kunt de loop van de wereld en de feiten niet zonder meer veranderen, maar je kunt de betekenis veranderen. Je kunt van het sterven van een beminde in plaats van een enorme strijd een afscheid, misschien een vredig heengaan maken met een blijvende verbinding. Je kunt misschien een zieke niet onmiddellijk genezen, maar je kunt de zieke iets van de veerkracht geven waardoor hij zichzelf terugvindt. Je kunt iemand, die in de ellende zit en niet meer weet waar hij naartoe moet, heus niet ineens voorzien van een huis, een baan en een kapitaal (ook niet met geestelijke kracht), maar je kunt hem misschien wel duidelijk

maken dat er in hem mogelijkheden zijn om ook in dit opzicht zijn problemen opnieuw te benaderen en toch een oplossing voor te vinden. Je kunt de mensen weer hoop geven. Dat kan iedereen in deze dagen. Helaas zijn er velen die het nog niet doen, maar het kan.

Mogen we dan niet zeggen dat deze tijd van vernieuwing en verandering zich steeds sterker aankondigt in de mogelijkheden van de enkele mens? En mogen we daar dan niet de conclusie aan verbinden dat juist de mensen, die innerlijk voor en vanuit zichzelf die kracht erkennen en gebruiken daardoor die kracht steeds meer kenbaar maken in de wereld en zo de nadruk van het zuiver materiële weer langzaam doen vervloeien in de richting van het meer geestelijke. Dat is toch wel een pluspunt!

De wereld is vol negatieve zaken. Maar die negatieve zaken zijn allemaal tijdelijk, voorbijgaand en beperkt. De positieve waarden, die wakker worden in deze tijd daarentegen, zijn kennelijk niet zo begrensd. Ze bevinden zich in een voortdurend verdergaande ontwikkeling. Daarom is mijn conclusie aan het eind van deze poging u althans enigszins een overzicht van deze dagen voor te leggen:

Wij bevinden ons vooral mentaal en geestelijk in een zeer sterke verandering van innerlijk leven. Als gevolg hiervan kan de vernieuwing ook in de materie steeds duidelijker manifest worden.

Noot.

Wij hebben zeker nog geen uitslag van het Wesakfeest. Wij weten alleen een klein beetje wat waarschijnlijk de conclusie van de Raad zal zijn. Die conclusie is dan voor dit jaar erg roerig en rumoerig. Vergeet echter één ding niet:

Er was een fel wit licht. Er was het levenbrengende gouden of gele licht. Er was, al was het wat spiraalachtig, het licht van de rede (blauw) en het licht van de mystieke beleving (purper), van het diep innerlijke geloven ook (violet).

O zeker, er waren wat schichten van gelijkhebbertij, ook in geloofszin. Er waren achtergronden die doen denken dat het allemaal toch wel een beetje erg emotioneel kan toegaan. Maar wij weten dat de positieve krachten het sterkst op de voorgrond zijn gekomen. De rest is achtergrondgeruis.

Als we zelf positief zijn en al kost het moeite toch positief blijven, dan zullen we volgens mij in staat zijn in deze nieuwe periode zoveel licht en kracht op te doen van het witte licht, van het gouden licht en zoveel inspiratie te ontvangen zowel in mystieke als in zuiver wetenschappelijke en mentale zin dat we daardoor alleen al komen tot een verbetering van onze persoonlijkheid in deze tijd.

Dan kunt u zeggen: Als ik dan nog verder moet leven, kun je mijn portie aan Fikkie geven. Maar Fikkie is er nog niet. Dus houdt u nog even vol en u zult misschien ook tot de conclusie komen dat het resultaat van al deze schijnbare ellende of eentonigheid innerlijk zozeer de moeite waard is dat u zegt: Fikkie, neem mij maar mee, maar laat mij houden wat ik heb al zit er zoveel ellende bij waarmee ik dan even geen raad wist.

Kijk, als je dat nu maar even onthoudt, dan denk ik dat u ook in deze dagen steeds weer die innerlijke kracht zult vinden, omdat u het gevoel heeft: ergens was het noodzakelijke onvermijdelijk en toch goed.

O N D E R G A N G.

Een bekend schrijver heeft gezegd: "De wereld gaat aan vlijt ten onder." Dat vind ik heel erg mooi, want alleen op grond van dit gezegde kun je dus aannemen dat Nederland steeds bezig is zich een langer bestaan te verzekeren.

Anderen hebben gezegd: "Wij zijn ongehoorzaam aan de Heer en het Oordeel zal komen." Nou, het werd tijd, dan zijn we eindelijk ook dat kwijt. U vindt het misschien vreemd dat ik het zo zeg. Maar als een wereld is vervuld van ondergangsgedachten en van voorspellingen van het nabije einde van de wereld, dan hebben we eigenlijk te maken met een hoop mensen die geen raad weten met zichzelf, omdat ze menen dat anderen hun gelijk moeten erkennen en ze kunnen het maar niet krijgen. Wat dat betreft, er is iemand geweest die heeft uitgeroepen: "Zonder mij gaat een staat te gronde!" (Giscard).

Ik kan dat begrijpen van die man. Hij ziet de ondergang van het glorierijke vaderland nabij, tenzij men hem terughaalt. Aan de andere kant, toen hij er was, was het land aan het afglijden. Dus misschien is het voor het land beter, als hij voorlopig een slippertje maakt.

Zo gezien is de ondergangsgedachte eigenlijk iets dat de mensheid eigen is.

Wij zien het einde der tijden komen op het ogenblik, dat we zelf menen dat we geen tijd meer hebben.

Wij zien alles ten onder gaan op het ogenblik, dat ons eigen bedrijf in gevaar komt.

Wij menen dat de sociale samenhang en structuur in elkaar moeten vallen op het moment dat we zelf geen werk meer hebben. Dat is natuurlijk heel begrijpelijk, maar waarom die ondergang? Waarom voortdurend die onheilsprofeten?

U denkt misschien dat de eerste voorspelling van het einde der wereld ligt in het Boek der Openbaringen? Vergeet dat maar rustig. Er zijn vóór die tijd al mensen geweest die het einde van de wereld hebben verkondigd o.a. in China, in India, in Babylon, later in Perzië. Overall zijn mensen geweest die hebben uitgeroepen: De laatste strijd tussen goed en kwaad gaat uitbreken! Net of het een epidemie van mazelen is. Die mensen hebben dat altijd weer gedaan, omdat ze het gevoel hadden dat het goede dat zij zagen nooit lang op aarde zou kunnen bestaan. Dat al het slechte dat zij op aarde meenden te constateren als vanzelf de hele wereld naar de hel zou werken. Ik kan ze begrijpen. En als er nadien ook zeer veel voorspellingen zijn geweest van het einde der wereld, dan vind ik altijd weer een soortgelijke oorzaak. Waarom ondergang?

Ondergang komt voort uit het onvermogen om je voortgang voor te stellen. Zo eenvoudig is dat. Wij zijn voortdurend bezig te veranderen. Elk ogenblik worden er nieuwe mensen geboren en gaan er oude mensen dood. Elk ogenblik worden er nieuwe denkbeelden gelanceerd en worden oude waarheden onmaskerd of minder belangrijk gemaakt. In zo'n veranderende wereld is het niet gemakkelijk te leven. Maar als we geconfronteerd worden met de werkelijkheid, dan zouden we ook zelf moeten veranderen.

Wij doen dat natuurlijk. Elke dag worden we een dag ouder. Elke dag verliezen we iets van een ideaal en hervinden we misschien iets van een kleine droom. Elke dag raken we iets kwijt dat we meenden zo goed te hebben gedaan en vinden we toch iets anders waarin we misschien beter kunnen zijn. Als we blijven kleven aan het verleden, dan gaan we te gronde. De ondergang van de wereld wordt altijd verkondigd door mensen die terugkijken; nooit door mensen die vooruit kijken.

Heeft u wel eens in de trein gezeten? Als u met uw rug in de rijrichting zit, dan ziet u het station niet aankomen. Dan kunt u zeggen: Binnenkort zal deze rit ten einde zijn. Maar u kunt zich gemakkelijk een kwartiertje vergissen of u moet de weg wel heel goed kennen. Dat zien we nu in het leven ook.

Iedereen die steeds terugkijkt is bezig het einde van de rit voor zich en eventueel voor anderen aan te kondigen zonder te weten of het waar is. Degene die vooruit kijkt ziet alleen de nieuwe mogelijkheden, het nieuwe gebeuren. Hij is al bezig om zich voor te bereiden over te stappen, terwijl de anderen nog zitten na te denken over het feit dat de reis toch eigenlijk wel lang duurt.

Ondergang? Nou ja, laten we eerlijk zijn. Ondergang is altijd datgene wat een oplossing betekent, als je niet ziet wat er gaat komen. Er zijn natuurlijk wel mensen, die zien wat er gaat komen, maar die kunnen dat weer niet vertellen in een zelfstandig bestaan. Zij kunnen helemaal niet zeggen: Ik zie daar een Duizendjarig Rijk, dat zal wel 4 tot 6 jaar duren. Neen, die mensen zeggen gewoon: Ik zie daar een Duizendjarig Rijk en dat kan alleen vanuit God komen enz., omdat zij proberen de toekomst te vertellen in de termen van het verleden.

Als u van Dan Haag naar Amsterdam gaat en u wilt in Amsterdam de weg vinden met de stratengids van Den Haag, dan komt u altijd verkeerd terecht. En dat is nu juist wat menigeen, die zich bezighoudt met visioenen en openbaringen doet.

Wij weten dat binnenkort deze aarde door Gods toorn zal vergaan, want wij hebben dat in de bijbel gelezen. Een verschrikkelijke ramp zal de wereld treffen. Ja, welke? Misschien dat de man bekend wordt die dat zegt. Wat heeft hij eigenlijk in de Schrift gelezen? Niet dat het einde van de wereld nabij is. Dat staat er helemaal niet in. Maar er staat, dat er tekenen zullen zijn. Dan zeg je: Kan ik een paar tekenen vinden? Ik zie wel iets dat een teken zou kunnen zijn, dus komt het einde van de wereld.

Wat is het werkelijke visioen van de toekomst? Heeft u daar wel eens over nagedacht? Heel veel mensen stellen zich de wereld voor als voortdurend in vrede. Overal is vrede op aarde. Op de maan kun je dan wakker worden van het gesnurk van alle wereldburgers die in hun eindeloze verveling moeten wegvluchten in dromen, omdat de werkelijkheid niets meer betekent.

Vrede op aarde op die manier kan niet bestaan. Innerlijke vrede wel. Maar een vrede, zoals de mensen zich voorstellen van de toekomst, is eigenlijk niets anders dan stilstand.

Natuurlijk, er moet steeds weer iets gebeuren. En als het gebeurt, dan is het weer een stimulans voor een verdere ontwikkeling. Elke ontwikkeling betekent afscheid nemen van het ene en hallo zeggen tegen het andere. Dat is geen ondergang, dat is geen Laatste Oordeel. Dat is gewoon de gang van zaken.

Maar als je nu niet wilt afscheid nemen? Als je niet wilt erkennen dat er een einde komt aan de belangrijkheid van bepaalde gedachten, technieken, structuren en belangrijkheden, dan moet je toch wel zeggen dat het einde van de wereld komt. Want dat is zo belangrijk. Alleen wanneer het einde van de wereld komt, is het verantwoord om daarmee te stoppen.

Ik kan mij voorstellen dat er in Nederland een minister-president is die er zo over denkt. Hij denkt: Het einde van de wereld komt, wanneer ik er niet meer ben, want ik ben zo belangrijk.

Dan kan ik mij voorstellen dat er iemand is die een geloof verkondigt. Hij denkt: Ik heb heel veel vertelt, maar hoe lang zal ik dat kunnen handhaven? Hoe lang zal ik nog in staat zijn om de mensen die waarheid bij te brengen zonder dat ik met bewijzen op tafel moet komen? Dan denkt hij: Ik ben zo belangrijk, dus moet het einde van de wereld wel nabij zijn.

Het is gemakkelijk genoeg te zeggen: Ik predik u het Koninkrijk Gods. Maar als nooit een douanier tegenkomt en er geen engel in verschijning treedt, dan zit je toch wel een beetje omhoog. Dus zeg je: Het einde is nabij.

Deze denkbeelden en profetieën vinden we overal. Er zijn zekere presidenten van staatsbanken die ook voortdurend roepen dat het einde nabij is, tenzij wij ons onmiddellijk bekeren. Zijlstra doet me denken aan Jona, die onder de verdorrende boom zat vol wanhoop kijkend naar Niniveh dat niet ten onder ging. Ik neem het de man niet kwalijk, maar hij wilde het op zijn manier, met zijn systeem, met zijn waarheid. Dat de wereld zich zou kunnen aanpassen is iets waar hij niet op rekende en wat hij ook niet wenselijk achtte. Zijlstra is overigens een heel goede man. Hij is normaal. Een normaal mens is iemand, die net niet kwaad is.

Wij zitten in een wereld waar in elke dag niet alleen iets verandert, maar in elke dag veel verandert. Wij hebben het alleen niet in de gaten. Wij letten er niet op. Wij kijken naar de constante waarde en niet naar de verandering. Daardoor zitten we steeds aan te hikken tegen zaken waarmee we geen raad weten. Wij begrijpen niet dat morgen voortkomt uit vandaag, want wij zien vandaag niet zoals het is. Wij zien vandaag als eergisteren. Dat kan nu eenmaal niet.

Als ik bezig ben te spreken over geestelijke krachten, dan kan ik zeggen: 'Wij moeten wonderen zien. Die wonderen kunnen alleen in de kerk gebeuren. En als ze daar gebeuren, kan dat alleen met kerkelijke goedkeuring, dientengevolge zijn de duivels losgebrosen, want er gebeuren een hoop dingen die we niet kunnen verklaren.' Denkt u dat het voorgaande van mij is? Het is een parafrase op een uitspraak van een kerkelijke hoogwaardigheidsbekleder die zich daarmee uitliet over o.m. paranormale genezing en helderziende waarnemingen.

De Paus mag een visioen hebben, de gewone burger niet. In een klooster mag dat misschien, maar dan moet het klooster het goedgekeurd hebben. Dan moet het worden voorgelegd aan de raad voor behoudt van het geloof. Als die er iets in ziet, dan wordt het nog gepubliceerd imprimatuur (in druk).

Is dat de werkelijkheid wel. Moeten wij voortdurend bezig blijven met wat was en niet met wat is? Alleen als we bezig zijn met datgene wat er werkelijk is, kunnen we ons voorbereiden op dat wat gaat komen. Wij moeten elke dag mee veranderen. Wat meer is, we moeten elke dag beter begrijpen wat onze mogelijkheden vandaag zijn, want pas daarmee kunnen we de mogelijkheden morgen waarmaken en ons weer aanpassen.

Stilstand is het meest gevaarlijke dat er bestaat. Vrede op aarde is een onmogelijkheid, want ontwikkeling is nu eenmaal verandering; en verandering betekent voor velen strijd.

Dan zeggen ze: Dat Rijk zal geregeerd worden door God. Maar God heeft de wereld geschapen, lieve mensen. Er kan dus niets bestaan dat God niet wil. Als God zegt: Dat mag niet. Dan is het er niet. Dat is natuurlijk erg lastig voor degenen die komen aanzetten met de Tien Geboden. Maar de mogelijkheid die bestaat om de Tien Geboden te overschrijden, betekent dat God op z'n minst genomen duldt of aanvaardt dat die overschrijding mogelijk is. Dan is dat geen absolute leiding. Denkt u dat, wanneer God komt in dat Duizendjarig Rijk waarvan ze dromen of op de vergadering van de 144.000 uitverkorenen, God dan precies zal zeggen: Zo moet het. Hij heeft dat toch nooit gedaan. Zou Hij het nu dan wel doen?

Er komt geen absolute leiding om de doodeenvoudige reden dat het leven niet iets is dat een absolute leiding heeft; het functioneert binnen wetten. In elk van die wetten zitten de mogelijkheden opgesloten. Je kunt niet alles. Door die wetten word je bepaald in je mogelijkheden. Met die mogelijkheden kun je dan zelf iets doen of je kunt niets doen.

De meeste mensen denken: God zal het wel doen en die zitten dus te wachten. Daardoor doen ze niets met de mogelijkheden die ze bezitten en falen ze t.a.v. de werkelijkheid en de Schpper. Die mensen hopen op de ondergang. Zij hopen dat er iemand komt die zegt: Nu moet u voortaan drie keer per dag groene thee drinken, sennapeulen nemen voor de verdere stofwisseling en dan in de tijd die u overhoudt voortdurend bidden om heiliging. Als u dat doet dan gaat het Koninkrijk Gods en het Rijk der Hemelen voor u open. Nu ja, als je zo simpel wilt zijn, dan kun je dat denken en zeg je: Ik hoop, dat het einde gauw komt.

Maar ben je wel klaar voor een einde? Wat moeten al die predikers van een onveranderlijke waarheid, als ze worden geconfronteerd met de werkelijkheid van een geestelijk bestaan, van een waarheid die niet zo beperkt eenzijdig is als die welke zij proberen te verkondigen? Ik hoop voor hen dat het einde van de wereld dat zij aankondigen niet snel komt. Want werkelijk, zij zouden zichzelf in de hel wanen zelfs te midden van de meest hemelse krachten omdat ze hun gelijk hoger stellen dan hun innerlijke aanvaarding van de God waarover ze spreken.

U heeft misschien gedacht, dat ik het einde van de wereld anders zou zien. Een regen van atoombommen die neerdaalt. De mensheid, die in gaswolkjes opstijgt naar de eeuwigheid. Weet u, zolang het gaat om wapens waardoor generaals en staatslieden niet kunnen worden getroffen, worden ze misschien wel een keer gebruikt. Maar als het gevaarlijk begint te worden, als generaals en staatslieden ook kunnen worden getroffen, dan is het veel minder waarschijnlijk dat dergelijke wapens zullen worden gebruikt. Met andere woorden: uw atoomraketten b.v. zijn in feite een winstobject en een prestige-object, maar het zijn geen wapens die men zal gebruiken, tenzij men bereid is om zelf ten onder te gaan. En voordat men zo wanhopig is, duurt het wel even.

Neen, geen einde van de wereld in vuur en vlammen, zoals de oude profeten dat hebben verkondigd. O, er zijn er wel die hebben uitgeroepen: "Ik zie het vuur uit de hemel vallen." Nou, dat is allang gebeurd. "Er zal een vloed van bloed zijn die gaat van....." en dan noemt hij een paar plaatsen. Dat is eigenlijk ook al gebeurd. "En dan komt het einde." Als wij nu bezig zijn met einde, dan ziet het er heel gezellig uit, vindt u ook niet. Verkondig het einde van de wereld maar niet te hard.

U zit in een heden dat voortdurend verandert. U zit in een wereld die steeds verder gaat. U zit in een leven dat niet ophoudt bij de dood. U zit in een progressie van mogelijkheden, maar gelijktijdig in een voortdurende noodzaak om zelf te zijn en zelf te kiezen. Laat u maar niet bezighouden door degenen die alles wat u leuk vindt zondig noemen, al wat u lust ongezond noemen en u dan in de ellende die overblijft bovendien nog verblijden met de mededeling dat de Heer wel zal beslissen of u goed bent. Dat is om niet goed van te worden! Dat is allemaal niet nodig.

Heus, de ondergangsgedachte is erg gemakkelijk en je kunt er heel veel prestige aan ontlenuen. Er zal binnenkort wel weer iemand komen die vertelt dat margarine schadelijk is voor de gezondheid. Aardbeien zijn bevorderlijk voor een maagzweer als je een enigszins gevoelige spijsvertering hebt door de pitjes die erop zitten. Je moet vooral niet teveel druiven eten, want in druiven zit de laatste tijd een variant van schimmel die niet al te gezond is. Daarom moet je ook erg voorzichtig zijn met de wijnen die je drinkt. Dit zijn geen dingen van mij. Ik citeer stellingen waarmee men op het ogenblik bezig is.

Het lijkt wel, of het enige dat in deze wereld belangrijk is, is iets afbreken. Dan bedoel ik niet afbreken om te laten zien dat er wat anders is, maar gewoon zeggen: Dat is verkeerd, dat is zondig, dat is ongezond. Als je dat zegt, heb je prestige. Trek je er maarniets van aan. Al die dingen die voor jullie zo ongezond zijn, waren het hoofddiët van je voorouders. Als het zo ongezond is geweest, had je hier niet gezeten!

Iedereen spreekt over de noodzaak om ons aan te passen. Wij moeten dit en wij moeten dat. Wij moeten de natuur sparen. Wij moeten onszelf sparen. Kortom, we moeten alles sparen en vooral ons geld. Maar waarom?

Zeker, er moet een bepaald ecologisch evenwicht zijn. Maar als het zich verstoort, dan zal het zich heus wel herstellen. Maakt u zich daarover geen zorgen. Wij moeten niet uitroepen dat we de natuur niet moeten vernietigen. Wij moeten uitroepen dat we onszelf instand moeten houden nu we op aarde zijn. Dan komen we misschien verder.

Wij moeten niet terugkijken naar wat was, want dat komt nooit weer. Wij moeten vooruit kijken naar wat mogelijk is, dan zien we geen ondergang. De ondergang zien we alleen, indien we blijven terug kijken naar alles wat er niet meer is.

Als je ziet waartoe Nederland is gekomen. Weet u, dat Nederland eens bijna één groot oerwoud was, begrensd door wat duingebieden met moerassen. Realiseert u zich hoe goed de wildstand daarin was? Zelfs de oeros liep daar nog rond. Daar kon je wonen, daar kon je leven, daar was je vrij. Geen rumoer. Er waren geen t.v.-uitzendingen; dus als je in slaap viel, was dat door natuurlijke oorzaken. Daar was geen radio; dus je werd niet wakker gehouden door het gewauwel van disc-jockeys. Al die dingen waren er niet. Wat was het leven toen goed!

Ja zeker, toen was het goed. Maar er was geen waterleiding, geen electra, geen gas. Er waren geen wegen. Als je hoogstens 20 km van je huis af was, dan was je een reiziger, dan was je ver weg geweest. Als je niet goed kon jagen, kon je honger lijden. Dan was er geen instantie die je onmiddellijk voorzag van de nodige middelen om voort te leven. Er was geen wetenschap. Er was alleen maar rook en duister, een beetje bluff en een beetje vechten. Is dat zo mooi? Ja, dat is heel anders dan tegenwoordig.

Als we kijken naar al de giftige stoffen die op het ogenblik worden afgescheiden, dan gaat de wereld toch te gronde. Kijk naar de Rijn. De Rijn is soms net zo zout als de Dode Zee. Dat is dan het enige dat de mensen kunnen doen om de economie drijvende te houden. Alles gewendt zich, alles regelt zich. Waar het ene wegvalt, daar komt het andere.

Veranderingen, zeker. Maar dan moeten we niet kijken: hoe kunnen we het oude behouden. Wij moeten kijken: hoe kunnen we het nieuwe aanpassen. Hoe kunnen we onszelf, de wereld en het leven aanpassen aan de mogelijkheden die in het nieuwe zijn gelegen. Dan hebben we geen einde van de wereld nodig, geen ondergang, geen verval.

Zo gaat het met uw eigen leven ook. Als u zich voortdurend alleen maar bezighoudt met de slechte dingen die er zijn, dan zoudt u zeggen: Ach, was ik maar dood. U kunt het ook anders bekijken: Vandaag is het misschien vervelend, maar misschien dat er morgen weer een plezierig ogenblik komt.

Kijk gewoon naar de lichtpunten van de toekomst. Kijk naar de mogelijkheden die je nu al vast hebt om naar die lichtpunten toe te leven, dan ben je ineens niet meer geneigd te spreken over het einde der wereld. Dan voel je je niet meergenoopt in sombere profetieën uit te barsten.

Zeker, het einde van de wereld komt. Het zal nog wel een klein miljard jaren duren. Daarom hoeft u zich daarover nog niet op te winden. Het einde van de mensheid is nabij. Wat noem je nabij? Het zal nog wel een aantal miljoenen jaren duren voordat de mens zover geëvolueerd is dat je hem geen mens meer kunt noemen, ofschoon ik soms mijn gedachten daarover wel heb in deze tijd. Dat ik mij afvraag: Is dat nu een mens of is een schijnvorm?

Wat ik probeer te zeggen en duidelijk te maken is, dat wij door ons voortdurend te baseren op wat er vandaag is, te leven met de kracht die

er vandaag is, uit te gaan van de mogelijkheden die er vandaag zijn een toekomst vormen die altijd beheersbaar is. Een ondergang, een einde van de wereld is niet nodig. Wat meer is, het is niet waarschijnlijk. Daarop hopen of je daarop voorbereiden is alleen maar een bang zijn voor het heden, omdat je voortdurend teruggrijpt naar het verleden.

Er zijn openbaringen. Er zijn boodschappen. Er zijn visioenen. Maar al die boodschappen en visioenen moeten we goed begrijpen. Wanneer de Ruiters uitgaan, dan moeten we ons eens even realiseren waar dat eigenlijk voor staat: het is een beeld voor snel vervoer, voor snelheid uit de oude tijd. Snelheid is er tegenwoordig genoeg. Wat brengen die Ruiters? Ziekte, hongersnood enz. Dat is er nu ook op de wereld, maar we hebben de middelen om daar tegenin te gaan.

Als de engelen komen met hun plagen, dan zeggen we gewoon: Wij, levend uit de kracht die in ons is, wij vinden gezamenlijk de middelen om jullie macht te beperken, want de ondergang is niet noodzakelijk. Het leven zelf en de kracht van het leven die in ons is, geeft ons een macht die verder gaat dan die van engelen, laat staan van de Vier Ruiters.

Door zo te denken betekent dat het visioen ombouwen, het maken tot een aansporing in plaats van tot een fatalistisch wachten op het einde. Dat geldt voor de maatschappij precies hetzelfde. Dat geldt voor je eigen geestelijk bestaan ook.

Als jullie hier bij elkaar zitten, dan zijn er nogal wat zondaars tussen. Sjonge, sjonge, zo nu en dan wordt er wel een scheve schaats gereden. U heeft heus wel een paar dingen gedaan die u wel anders had kunnen doen. Trek u er maar niets van aan. Daardoor bent u geworden tot wat u nu bent. Daardoor heeft u misschien een besef gekregen dat u anders nooit gekregen zou hebben.

Zeg niet: Ik ben een zondaar. Zeg: Ik heb het besef gekregen waarmee ik het goede kan vinden. Zeg niet: Ik heb mijzelf afgesloten van het licht. Zeg: Door het besef dat ik heb gekregen kan ik het duister beter bestrijden, het licht in mij groter maken. Ik kan de sleu-ten a.h.w. vinden tot de nieuwe wereld van werkelijkheid en licht waar- in een einde alleen maar een vergane illusie is van mensen die nog leven in de tijd.

Jullie zijn eindig, natuurlijk, in je eigen wereldje. Jullie zijn ook oneindig in de goddelijke wereld. Waarom dan spreken over ondergang? Dat wat werkelijk waardevol is, vergaat niet. Dat wat werkelijk leven is, zal altijd leven. Dat wat werkelijk betekenis heeft, is onvergankelijk. Waarom je dan bezighouden met je zonden en je deugden? Houd je gewoon bezig met het licht dat in je leeft. Waarom nog spreken over ondergang, verderf? Waarom elke prognose, elke voorspelling, elke uitspraak al- leen maar zien als komende van de duisternis? Leef het licht dat in je is.

Denk niet, dat ik dit hele betoog zomaar houdt. We zullen binnen afzienbare tijd weer heel wat ondergangsgedachten te horen krijgen. De ondergang van het Westen. De ondergang van de wereld. De ondergang van de Nederlandse economie. De ondergang van het Engelse koninghuis. Ze zullen ons daarmee doodgooien als we willen luisteren. Zeker u hier op aarde. Wij hebben in ieder geval nog geen t.v., geen radio, wij behoe- ven geen kranten te lezen.

Als u met al die negatieve uitspraken wordt geconfronteerd, zeg dan tegen uzelf: Ik heb licht, ik heb leven. Ik kan verder. Als ik van- daag voldoende besef en beleef, dan kan ik morgen lichtender maken, ster- ker, beter. En als u dan ooit zo'n profeet tegenkomt die u aankijkt, zijn schild heft, de klok luidt en roept: Het einde is nabij! Zeg dan: Ja, als jij je mond houdt, dan is er al een eind aan een hoop ellende.

Ik hoop, dat u zo zult reageren op alle onheilsvoorspellingen die u treffen. De feiten moeten we erkennen; die zijn niet altijd even prettig. Wij hebben positieve mogelijkheden. Laten wij ons daarop specialiseren.

Een mens, die wil leven naar het licht toe, vindt de weg naar het licht. Een mens, die wacht totdat het licht zijn duisternis komt verdrijven, zit altijd in de schaduw. Dat is voor de geest precies hetzelfde.

Aanvaard jezelf, aanvaard het leven, aanvaard het licht. Dan blijkt ondergang alleen maar een hol woord, een illusie die verwaait met alle denkbeelden aan gebondenheid en tijd.

-:-

G E D U L D.

Geduld lijkt een zitten wachten. Wachten tot in oneindigheid, tot eindelijk iets zal gaan gebeuren, vervuld te worden de wensen of misschien de tijd eindelijk veranderen zal. Maar is geduld dan wachten?

Geduld is aanvaarden wat er is. Een steeds maar weer begrijpen dat je niet veranderen kunt wat is gebeurd, wat bestaat. Maar het is wel degelijk ook voortdurend in en aan jezelf werken, opdat dat wat je droomt voor zover het mogelijk is ontstaat.

Geduld is niet gelaten dragen de lasten van een onbeheerste tijd totdat je eens wordt opgenomen in Gods heerlijkheid en eeuwigheid. Het is beseffen: in deez' dagen ben ik mijzelf en anders niet. En slechts door mij en uit mijzelf is het mogelijk voort te brengen iets waardoor mijn eigen wezen meer van licht en waarheid ziet.

Geduld is niet alleen maar wachten. Het is werken naar je beste kracht. Niet om een ander te veranderen, maar om iets dat in je bestaat een vorm te geven die eindelijk tot uiting wordt gebracht.

Geduld is niet de dagen tellen. Het is het leven uit het heden, het leven uit de werkelijkheid waarmee je zonder ooit te vragen van anderen, van het zijn jezelf voorbereidt op beter zijn of beter dragen van dat wat er nog te dragen is.

Het is het stelpen van tekorten en van een diep gevoeld gemis, totdat je jezelf bent en voort kunt gaan tevreden met je leven en toch worstelend met het bestaan.

Noot.

Ik heb niet zoveel gepraat als u wel dacht. Ik heb meer gezegd dat de moeite waard was dan u allen misschien door heeft. Het waarom, dat wil ik nog even erbij zeggen, dat zal u waarschijnlijk binnen een maand of twee duidelijk worden.

:--:--:

HET VINDEN VAN INNERLIJKE RUST

HOOFDSTUK IX.

O N T S P A N N E N .

Als je erg opgewonden bent, dan is het heel erg moeilijk om tot rust te komen. Alle procedures die u in de loop van de cursus heeft gehoord zijn over het algemeen minder goed toe te passen. Wat we dus nodig hebben zijn enkele handigheidjes, enkele techniekjes waardoor wij ons kunnen concentreren op iets anders. Het doen wegvallen van de buitenwereld gaat niet altijd zonder moeite. Er zijn hiervoor heel veel technieken. Voor u, omdat u in Dan Haag woont, heb ik wel een raad:

Waarom neemt u niet een stratengids voor u en probeert u dan om de verschillende ministeries en instanties in de passende straten onder te brengen. Ik kan mij dan voorstellen dat iemand zegt: De heer Van Agt moet zijn kantoor voortaan maar hebben in de Pastoorswarande. Sociale Zaken hoort eigenlijk thuis in de Apendans. Als we bezig zijn met Financiën, dan moeten we gewis naar de Mallemlen. Het is maar een klein voorbeeld van de methodiek die u kunt gebruiken. Het is een vorm van puzzelen en gelijktijdig een vorm van een zeker creatief denken.

De grote moeilijkheid is dus dat je altijd weer een andere bezigheid moet zoeken. Dat mag je ook weer niet overdrijven. Ik heb u een speels voorbeeldje gegeven van wat u zoudt kunnen doen.

Een andere methode is alle voorwaardelijke termen in een politiek tractaat optellen. Of een spreuk uit de bijbel nemen en kijken in hoe verre die van toepassing is op het heden. Maar bij het laatste moet u niet te zeer gelovig zijn anders geraakt u daarover weer in opwinding.

Ben je bezig met mensen - dat gebeurt ook vaak - dan moet je je wel realiseren dat die mensen anders zijn dan je zelf bent. Probeer daarom je eens te verplaatsen in de ander. Het blijkt dan, dat je in vele gevallen opeens gemakkelijker allerlei zaken kunt accepteren. Ik geef een voorbeeld:

Iemand zegt: Ik heb die of die verloren. Nu is dat natuurlijk maar betrekkelijk; het leven gaat verder. Maar vraag u dan eens af hoe het voor die ander zou zijn, als hij u verloren had. Alleen door de overdenking van zo'n thema brengt u alles weer een beetje in evenwicht.

Evenwicht is iets dat we voor het vinden van innerlijke rust nu eenmaal nodig hebben. Want de hele wereld rond ons is voortdurend bezig om ons te belagen met allerlei indrukken. Onze ervaringen zijn niet altijd in overeenstemming met onze denkbeelden. Wij worden eigenlijk steeds voortgejaagd in een richting die ons niet helemaal bevalt en waarvan we de consequenties niet kunnen overzien. En dan is het o, zo gemakkelijk om bezig te gaan met verwijten tegen de wereld, met klachten over bestaand onrecht en al die dingen meer. Als je dat doet, dan ga je teveel van jezelf uit.

Er blijft geen mogelijkheid meer over om in jezelf de beslotenheid te vinden die je nodig hebt.

Wij kunnen natuurlijk ook suggestiespelletjes spelen, maar die hebben weer een ander gevaar.

Je kunt je voorstellen dat je in een wereld loopt die misschien niet al te prettig is en dat je naar boven kijkt. Je ziet daar een lichtbron. Je probeert daarheen te gaan. Er is een soort glazen trap die door de ruimte gaat. Je ziet hem niet, maar je kunt stijgen. Je komt terecht in een zonniger, vriendelijker wereld. Het is een voorstelling die sommige mensen tot ontspanning brengt.

Aan de andere kant zijn er natuurlijk heel veel mensen die zeggen: Maar waarom heb ik dat niet? En dan is weer het doel voorbijgestreefd.

Weer anderen proberen te doen, alsof ze in die zonnige wereld leven; en dat is niet waar. Daardoor vervreemden ze weer van de wereld waarin ze bestaan. Het is dus wel zaak om fantasie- en suggestiebeelden zodanig te kiezen dat je daardoor later niet met jezelf in conflict komt.

Wij hebben er niet veel aan, als we de innerlijke vrede maar voor een kort ogenblik bereiken. Zeker, het geeft rust. Er is bijna niemand die de vrede onbeperkt in zich kan handhaven. Er zijn altijd wel conflicten. Er zijn altijd wel zaken die ons tijdelijk beroeren. Maar we moeten het dan ook niet zien als een blijvende toestand, eerder als een in ons blijvend bestaande mogelijkheid. Ook dat kan al helpen om te begrijpen dat werkelijke rust, werkelijke vrede voor een mens eigenlijk niet is weggelegd, maar dat het een soort eindbestemming is die hij nu voor een enkel ogenblik misschien reeds kan beleven.

Ik weet, dat dit de zaak sterk relativeert. Maar je moet je kunnen ontspannen. Je moet kunnen weggelopen uit al die miezerigheid van een wereld waarvan je niets begrijpt.

Nu bent u gelukkig van de HTM-staking af. Binnenkort komen er weer andere waaraan u zich ook ruimschoots kunt ergeren. Neen, het is dan niet meer een kwestie van lopen.

Als je daarmee bezig bent en je kijkt voortdurend naar de facetten, dan raak je op den duur geladen of - wat nog erger is - gelaten. Bij geladen word je agressief. Je kunt je vrede en je rust niet vinden. Word je er gelaten onder, dan kan je eigenlijk de zaak niet meer scheppen. Het wordt een vorm van lusteloosheid. Het is in een sleur verder sloffen waardoor je ook niet komt tot de noodzakelijke oefeningen die nodig zijn voor het bereiken van een klein beetje van de innerlijke vrede, het genieten van iets van innerlijke rust, van innerlijke kracht. Daarom heb ik deze keer het ontspannen tot hoofdthema gemaakt.

Niemand kan zeggen hoe u zich dient te ontspannen. De een doet het met een partijtje tennis, de ander in een luijerstoel. De een ontspant zich bij muziek, de ander voelt er meer voor een woordengevecht met anderen te voeren. Maar daar gaat het niet om. Het gaat niet om de methode. U weet zelf heus wel op welke manier u even uit de sleur, uit het altijd verder deinen van hetzelfde gebeuren kunt weggelopen zonder dat u gelijktijdig zo opgewonden raakt dat u zich met alle geweld aan de wereld op de een of andere manier zou willen opleggen.

Dan beginnen we nu met een paar eenvoudige principes, die een aardige aanvulling vormen voor al hetgeen er in deze cursus al naar voren is gebracht.

1. Ontspanning kan nooit bestaan uit een voortzetting van iets dat reeds gaande is. Ontspanning is altijd het vinden van een tegenstelling.
2. Ontspannen is een proces dat niet bewust door de wil kan worden opgelegd. Het is een proces dat moet voortkomen uit gedrag, omgeving,

eventueel bezigheid. Deze kunt u wel kiezen, maar u kunt uzelf niet dwingen tot die ontspanning. De ontspanning is afhankelijk van de manier waarop u loskomt van al het voorgaande.

3. Ontspanning kan liggen op elk gebied zonder uitzondering en is in feite alleen afhankelijk van uzelf. Als u altijd studeert, dan moet u nooit ontspanning zoeken in studie of daarop gelijkende bezigheden. Als u de hele dag wandelt, moet u niet nog een eindje omlopen. De tegenstelling is bij het ontspannen zo belangrijk, omdat ze het verbreken betekent van gedachtensporen die een lange tijd actief zijn geweest.
4. Op het ogenblik, dat ontspanning ontaardt in een anders gerichte inspanning, wordt het tijd om daarmee te stoppen. Ontspanning betekent een evenwicht zoeken, niet het verschuiven van het evenwicht naar een andere top van activiteit.

Wanneer u denkt, dan is dat een redelijk en bewust proces. Maar een groot gedeelte van uw acties en reacties wordt eigenlijk veroorzaakt door processen waarvan u zich niet bewust bent. Wanneer er een zandkorreltje op uw oog afkomt, dan sluit u het oog en u weet niet eens dat het een zandkorreltje was; dat merkt u hoogstens, indien u iets te laat was. Op dezelfde manier heeft u de neiging om bepaalde gebaren eenvoudig voort te zetten, omdat u ermee begonnen was.

Wanneer u soms een jood aan de Klaagmuur ziet staan die bidt, dan zal u het eigenaardige schommelen van het bovenlichaam opvallen. Dan denkt u misschien: hij is bezig met gymnastiek. Neen, hij weet niet eens dat hij die beweging maakt. Dit is een automatisme. Zo kunt u ook op een gegeven ogenblik een trilling van een spier niet beheersen. Als dat het geval is, dan hebben we te maken met een aantal zelfstandige, zichzelf continuerende functies in de hersenen.

Nu zitten er in de hersenen nog meer aspecten. U kent ze allemaal: onderbewustzijn, bovenbewustzijn, geestelijke invloed. Maar wat kunnen al die invloeden doen, indien één bepaalde impuls zichzelf voortdurend blijft stimuleren en daardoor herhalen; dan komt u niet verder. Wat wij dus doen bij het ontspannen is eigenlijk elke gewoontereactie, waardoor een denkspoor bijna een cirkel is geworden, doorbreken, opdat wij in een geheel andere emotie of reactie tijdelijk komen tot het vermogen alles bewust te dirigeren.

Er zijn mensen die zich dat niet bewust zijn. Maar hoe vaak zie je niet dat mensen, die heel ontspannen zijn en opeens beschikken over herinneringsfeiten die ze eerst niet terug konden vinden, plotseling veel scherper, levendiger nadenken dan ze normaal plegen te doen, spitsvondiger zijn misschien ook, die opeens ook anders reageren dan ze gewend zijn te doen. U kunt het overal om u heen zien. Het komt regelmatig voor. Wat u probeert bij het ontspannen is in feite een soortgelijke situatie creëren.

Als u een vast doel heeft met een ontspanning, dan is dat natuurlijk minder prettig. Want door het doel dat u heeft, ontspant u zich niet. U voegt alleen aan de bestaande patronen nog een zich herhalend behoeftapatroon toe. Daarom is ontspannen een voornemen en kan het nooit een wilsacte zijn, want dan zouden we ons ermee bezig moeten houden.

Bent u eenmaal zover dat u het gevoel heeft helemaal los en vrij te zijn, dan gaat u uw lichaam ontspannen. Ook dat is weer verschillend. Wij hebben het al gezegd: de een gaat in de kleermakerzit (lotushouding) zitten, de ander gaat liggen in een bijna embryonale houding. Weer een ander ligt recht en ontspannen op de rug. Iedereen doet het op zijn manier. De ontspanning wordt omgezet in een vermindering van lichamelijke activiteit gepaard gaand met een zo groot mogelijk gevoel van welbehagen.

Als je dat tot stand brengt, dan kun je je ook veel gemakkelijker concentreren. Je kunt dus de concentratie- en meditatie-oefeningen waarover wij het hebben gehad zonder meer toepassen. Je kunt bovenal afstand gaan nemen van jezelf. Dat kan heel belangrijk zijn. Als je namelijk zelf voortdurend bezig bent, dan vergeet je wel eens wat je zelf bent. Hierdoor vorm je dus door het niet begrijpen van je eigen plaats temidden van al het andere een aantal conflicten, die je dan niet kunt verwerken. In die ontspannen toestand is het o, zo gemakkelijk om jezelf te zien als deel van een geheel. Wat kan het je schelen, je bent relaxed. Als je toch zo bezig bent, dan kun je je misschien voorstellen wat rust, wat vrede is. Alleen al door die voorstelling heb je er reeds deel aan.

U denkt altijd dat al die procedures erg ingewikkeld en erg hoog moeten zijn. Er zijn mensen die zeggen: Ik heb een aparte kamer nodig. Dat is mijn gewijde tempel en daar ga ik na aanroepingen in een bepaalde houding zitten en dan vind ik rust. Dat kun je ook krijgen, als je met een hamer een klap op je kop krijgt, als hij maar hard genoeg is. Het is gewoon een methode die je toepast. Ben je eraan gewend en helpt het, dan doe je het. Maar het is zeker niet zo, dat die procedure noodzakelijk is.

Wij zijn deel van een geheel van levende krachten. Wij zijn deel van een geheel van invloeden dat rond ons en in ons aanwezig is. Hoe we nu komen tot de erkenning van de rust: het rustpunt zijn. In ons ontmoeten zich de invloeden en krachten wel, maar zij beïnvloeden ons beleven op het ogenblik niet. Dat is dan eigenlijk bijkomstig.

Datzelfde hebben we ook met het bekende spelletje met kracht. Wij hebben het al verschillende keren daarover gehad.

Als je bezig bent met kracht, dan kun je natuurlijk heel krampachtig tekeer gaan. Soms helpt het. Maar kracht is. Op het ogenblik, dat je je haar gaat voorstellen, is ze in wezen al beperkt. Kracht is eenvoudig. Hoe ik die kracht beleef, wat ze voor mij is, dat doet niet ter zake. Als ik haar richt op iets, dan is dat de enige wilsacte die bij het geheel te pas komt.

Dat is met innerlijke rust, innerlijke vrede precies hetzelfde. Het is een toestand die in je ontstaat. We zouden het kunnen omschrijven als een soort drijven boven de werkelijkheid waarbij je jezelf in de werkelijkheid wel ziet, maar er niet door wordt beroerd. Op dat ogenblik kun je inderdaad elke relatie wel erkennen, mede bepalen, desnoods vastleggen hoe ze moet veranderen, maar het is niet iets dat je 'detachment', je onthechtheid op dat ogenblik kan verstoren.

Het leven is nu eenmaal leven in verschillende werelden, verschillende sferen. Maar de wereld, die voor ons de werkelijkheid is, is er altijd maar één van de vele waarin we bestaan. Door die ene wereld en ons wezen zoals wij dat kennen in die wereld te bezien, maar a.h.w. uit het totaal van ons wezen, kunnen we wel degelijk reacties tonen. Wij kunnen verbindingen leggen, wij kunnen zien waar verbindingen moeten worden verbroken, wij kunnen krachten uitstralen. Wij kunnen krachten opnemen, maar we worden er niet meer door gegrepen. En dat is nu juist hetgeen waar het om gaat.

Innerlijke vrede, innerlijke rust is niet helemaal weg zijn van de wereld. Het is: zo los zijn van het gebeuren dat je het waarneemt, dat je erin kunt ageren en reageren zonder dat daardoor je innerlijk verder wordt beroerd.

Dan moeten we nu proberen om nog wat meer te vinden dan alleen maar dat los zijn. Ik kan dan misschien het best grijpen naar het beeld van een mens, die in het tijdloze leeft.

Als je in het tijdloze bestaat, dan zijn alle tijden, alle mogelijkheden, alle ontwikkelingen (dat wat je hebt waargemaakt en dat wat je niet hebt

waargemaakt) naast elkaar aanwezig. Je zit a.h.w. in een overweldigend bord vol verschillende kleuren en vormen. Door daarnaar te kijken kies je dan eens hier een stukje, dan eens daar een stukje. Je kunt één minuut van de ene incarnatie voegen bij een half uur van een andere. Je kunt een werkelijkheid die nooit is bereikt voegen bij datgene wat je eens als werkelijkheid beleefde. Niets is onmogelijk behalve één ding: het geheel tegelijk te beleven.

Het is eerder of je moet proberen het onbekende in kaart te brengen. Door elke keer iets te begrijpen van een incarnatie, van een bestaan in een geestelijke wereld, van de relatie die je toen had met het andere, met de kosmos, kun je langzaam maar zeker je betekenis gaan omschrijven.

Die betekenis is je "ik". Want het "ik" is in de eeuwigheid niets anders dan een enkele definitie temidden van het totaal bepaalde. Als u dit kunt volgen, dan zal het u ook duidelijk zijn dat, wanneer wij zoeken naar die innerlijke rust, naar het ons ontspannen, wij eigenlijk ook die keuze voor een deel moeten inschakelen. Maar dat kunnen we niet doen door te willen. Wij kunnen het alleen doen door afstand te nemen van de krachten die ons drijven.

Innerlijke waarheid b.v. zal altijd maar een klein deel van de werkelijke waarheid zijn. Maar het is onze waarheid op dat ogenblik. Dat betekent, dat die waarheid voor ons parallel moet lopen, althans niet strijdig mag zijn, met datgene wat wij zijn, wat wij denken te doen, wat wij denken te betekenen in die wereld. Als wij ons vergissen, dan zal die strijdigheid altijd optreden. Juist daarom moeten we ons losmaken van die verbindingen. Juist daarom moeten wij terug naar een moment van eenvoud.

Wanneer we in die eenvoud verkeren, dan gaan we ook heel anders denken over b.v. het menselijk leven. Wij hebben het heel vaak gehad over goed en kwaad en dat soort dingen. Ik behoef dat hier dus niet te herhalen.

Niets heeft eigenlijk betekenis hetzij goed hetzij kwaad, behalve als het berust op een oordeel en een erkennen in mijzelf. Hoe minder oordelen ik uitspreek over de wereld en over mijzelf, hoe meer de eeuwigheid mij nabij komt en hoe meer mijn waarheid niet meer strijdig is met de ervaren werkelijkheid. Daarom is ontspannen eigenlijk ook het procédé van het herwinnen van de eenheid met je persoonlijke waarheid van het ogenblik, zonder tot een oordeel over jezelf over te gaan. U oordeelt ook niet over het andere; u beschouwt.

Beschouwen is ook weer een heel belangrijk punt, omdat wij nu eenmaal een beeld moeten hebben van een wereld om te beseffen wat wij zelf zijn. Wat is dan goed en wat is dan kwaad?

Er is niets goeds, er is niets kwaads. Wij maken zelf iets tot goed of tot kwaad. Als wij beseffen dat wij zelf de veroorzaker zijn van de kwalificatie, dan kunnen wij ons ook gemakkelijker losmaken van deze feiten, die ons anders enorm belasten. "Wat heb ik gedaan!" roepen ze uit, "ik had het anders moeten doen." Waarom? Omdat u een oordeel spreekt in uzelf? Maar laat dat oordeel nu voor een ogenblik los. Misschien dat u het in uw dagelijks leven nodig heeft als mens. Maar als u nu werkelijk ontspannen wilt zijn, moet u even dat oordeel loslaten.

Kijk niet naar wat u daarover denkt, maar probeer te beseffen wat het in het geheel betekent. U zult tot de conclusie komen, dat heel veel feiten waarmee men zich zwaar belast gevoelt eigenlijk alleen maar een positieve werking hebben gehad; dat heel veel zaken, waarop men zich altijd trots heeft gevoeld, feitelijk betekenis verliezen omdat ze leegten hebben, omdat er maar heel weinig werkelijke betekenis voor anderen uit is voortgekomen.

Beseffen wat je betekenis is, is niet altijd gemakkelijk. Wij zijn steeds geneigd te zeggen: Ik beteken niets; dat is namelijk gemakkelijk. Maar wij heb-

ben invloed op anderen. Wij zijn ook geneigd te zeggen: Ik kan voor bepaalde mensen of voor bepaalde ogenblikken toch belangrijk zijn. Ook dat is een ontwijking. Je bent niet op een bepaald ogenblik belangrijk; je bent in je geheel belangrijk. Als je op je 75e jaar een mens het leven rodt en je vindt dat een belangrijk feit, dan betekent het dat je hele leven tot aan dat feit mede in dat feit zijn rechtvaardiging vindt. Kijk, dat is nu de moeilijkheid.

Wij willen dat in stukjes uiteen halen. De mens wil zichzelf serveren als een goed gebraden reuzenhamburger waarin alle feiten door elkaar zijn gemengd en een snufje zout wordt gedaan bij al datgene wat hij van zichzelf aan goeds denkt en waarbij al datgene wat hij voor zichzelf kwaad vindt van extra peper is voorzien. Dat is de fout. Wij zijn een geheel. Het is echter niet een geheel van door elkaar gedraaide feiten. Alles wat ik in mijn leven doe plus de betekenis die het voor anderen heeft is één geheel. Daarom kan ik niet oordelen, veroordelen of zelfs maar beseffen vanuit een standpunt dat slechts één moment van besef in dit geheel bevat.

Ontspannen is noodzakelijk, want alleen daardoor krijg je het vermogen om even terug te treden uit de werkelijkheid met de tijd, met de tikkende klok en de voortdurende gebeurtenissen en te kijken naar het geheel dat je bent, rustig, gelaten, wetend dat je er misschien weinig aan kunt veranderen, maar dat het kosmisch gezien zo zinvol moet zijn, anders zou het niet bestaan.

Het is alleen om deze reden al dat elke gewoontereactie, elk voortduren van een conflict of van lof voor jezelf, denkbeelden over geestelijke hoogheid of de diepte waarin je zoudt kunnen vallen, vergeten moeten zijn. Ontspanning is nog geen innerlijke rust. Het is alleen een toestand waarin de eeuwigheid in ons beter beseft kan worden, waarin de vrede beter gewonnen kan worden. Ik zou dat in een paar regels als volgt willen samenvatten:

1. Reageer alles maar af. Zorg desnoods dat je moe bent, want alleen in een dergelijke toestand ben je als mens vaak bereid om even afstand te nemen van alle dingen die je beoordeelt en veroordeelt als gewoonlijk. Juist dat afstand nemen is belangrijk.
2. Je kunt je werkelijk "ik" niet beseffen. Het besef van dit werkelijke "ik" kan echter op elk niveau waarop het bestaat doorwerken. Door de ontspanning wordt in het wezen het contact met het werkelijk "ik" gemakkelijker.
3. Ontspanning betekent nog geen innerlijke rust, geen innerlijke vrede. Het betekent alleen dat deze toestand mogelijk is geworden.
4. In de ontspanning zelf is het niet zonder meer mogelijk om krachten te beleven, op te wekken of uit te zenden. Wanneer wij echter de innerlijke rust vinden waarin het "ik" evenwichtig is, dan kunnen wij putten uit het geheel van de kosmische krachten waartoe wij behoren. Dit betekent, dat er op dat moment weinig of geen limiet te geven is voor al datgene wat wij tot stand kunnen brengen, mits wij het dan zien als deel van onze persoonlijke werkelijkheid.

Dat brengt mij dan tot het einde van dit betoog. Ik ben begonnen met u een spelletje te leren. Een dwaas spelletje misschien. Heel veel mensen denken, dat spelletjes alleen de moeite waard zijn, als ze erg serieus worden gespeeld.

Ik ben het niet met u eens. Elk spel op zichzelf, juist als je er niet in opgaat, kan vaak een verstoring betekenen van vaststaande patronen. Het betekent een verandering van relatie met de wereld of delen

van de wereld. Daarvoor kan spel erg belangrijk zijn. In jezelf kun je heel veel doen. Vanuit jezelf kun je soms veel tot stand brengen. Maar het spel, ook een vorm van ontspanning zoals u weet, is er eigenlijk alleen maar om ons te helpen eerst de toestand te bereiken waarin kracht mogelijk wordt.

Als u zo naar mij zit te luisteren en u bent erdoor enigszins geboeid, dan komt u ook wat los van het alledaagse, van bepaalde problemen en denkbeelden die u even terzijde heeft gezet. Dat betekent, dat u op dat ogenblik veel meer energie kunt ontvangen, veel meer energie kunt uitstralen eventueel dan zonder dit het geval zou zijn.

Nu wil ik niet zeggen, dat een lezing als deze helemaal een spel is, natuurlijk niet. Het is ook geen poging om een bepaalde waarheid, een bepaalde werkelijkheid over te brengen. Maar de situatie zou evengoed kunnen ontstaan bij een spelletje Ganzebord of Mens-erger-je-niet. Dat moet u goed begrijpen!

Als wij zeggen: Er is kracht, dan is er kracht. Als ik zeg dat er genezende kracht is, dan is er genezende kracht. Omdat ik het zeg? Neen, omdat ze er is. En omdat ik mij realiseer dat ze er is en haar daardoor voor mij in haar relatie tot mij activeer. Zo bezien is elke vorm van ontspanning niet alleen een begin voor het zoeken naar innerlijke rust maar ook een bron van kracht.

Daar waar wij ons bewust worden van de krachten die in ons leven, van de krachten die door ons werken en die ook in ons en aan onszelf werken als we dit maar willen aanvaarden, krijgen wij als vanzelf die zekerheid waardoor wij afstand weten te nemen van het gebeuren. Wij vinden de rust die nodig is om innerlijk onze gehele persoonlijkheid te laten doorwerken om zo te komen tot een kosmisch beleven van al datgene wat eigenlijk alleen maar een fragment van tijd lijkt, als je het zo beschouwt.

Ontspanning is alleen mogelijk, indien u eerst een toestand heeft bereikt waardoor u los bent van al het andere. Trek dan uw eigen conclusies.

U heeft heel veel wegen aangeduid gekregen waardoor de innerlijke rust, de innerlijke vrede kan worden bereikt. Maar als ze niet werken of niet goed werken voor u, dan betekent dit waarschijnlijk, dat u eerst moet leren u te ontspannen voordat u grijpt naar die verder gaande middelen waardoor de werkelijke innerlijke rust voor u volledig beleefbaar wordt.

- 3 -

DE GEESTENZIENERS.

Het is in heel veel landen op verschillende manieren een praktijk geweest om de mensen helderziend te maken. U kent waarschijnlijk allemaal het verhaal van het Derde Oog dat door een bepaalde methode werd geactiveerd of door een operatie zelfs actief werd gemaakt.

De overleveringen die er daarvan zijn, lopen nogal uiteen. Zo vinden we b.v. in de zuidelijke Andes een indianenstam met wat Spaanse bijmenging, die nog steeds het gebruik hebben om jongeren, die daarvoor geschikt zijn (ze worden eerst getest) een procedure te laten doormaken waardoor ze dan

later de helderzienden worden van de dorpen van de stam. Zo'n a.s. helderziende is, wanneer hij wordt gekozen, tussen de 9 en de 12 jaar, nooit ouder. Het kind komt dan te wonen bij een of andere oude tovenaars (meestal is hij ook nog getrouwd met een heks) en het leert van haar ook nog iets van kruidenkennis e.d.

Als het kind heeft geleerd om bepaalde oefeningen van luisteren en van concentratie goed te volbrengen, wordt het meegenomen de bergen in. Men gaat dan ergens zitten waar men b.v. de vlucht van de condor kan gadeslaan of andere zaken die indruk maken. Het kind wordt dan voortdurend op de rug geklopt. Doen ze dat nu voor het Derde Oog? Hiermee probeert men bepaalde krachten over te dragen.

Wanneer er nu weer zo'n bijzonder gebeuren te zien is, dan legt de tovenaars zijn hand plotseling over de ogen van de jongen en zegt: Kijk. Het wonderlijke is, vermoedelijk ook door het kloppen op de rug en misschien ook door de druk die op de ogen wordt uitgeoefend, dat het kind kleuren ziet. Er wordt dan gezegd: Dat is niet voldoende. Zo gaat het weer een paar keren.

Men gaat dan naar een bivak; daar wordt een soort thee gemaakt. Het is geen zuivere maté. Het bestaat uit verschillende soorten varenbladeren en er zitten wat bessen in. Die drank wordt het kind gegeven, daarna moet het gaan slapen. Hij krijgt daarbij ook een suggestiebehandeling. De volgende dag wordt het wakker gemaakt en meegenomen, maar voordat het weggaat, krijgt het weer die thee. Dan wordt er gezegd: Sluit je ogen en kijk. Dat gaat weer een paar keren zo. Dat duurt meestal 5 à 6 keer voordat men de volgende fase ingaat.

Het kind wordt dan geblinddoekt en moet een helling oplopen; meestal een nogal stenige, soms zelfs een gevaarlijke helling. Het moet dan kijken, maar zonder ogen. Het wonderlijke is, dat door de suggestie en mogelijk ook door de chemicaliën die in de thee moeten zitten het kind inderdaad op een gevoel van straling precies de weg vindt. Het heeft geleerd met het Derde Oog waar te nemen. Wanneer deze behandeling is afgelopen, gaat het kind weer rustig mee en draait het weer mee in het gezin. Het mag kruiden verzamelen en al dergelijke zaken meer.

Elke keer wordt er gezegd: Kijk naar die mensen. Kijk naar die plaats. Het kind zal in het begin daarbij de ogen sluiten; daartoe is het een beetje geconditioneerd. Daarna gaat het echter leren om met de ogen open dat andere beeld ook te ontvangen. Vanaf het ogenblik dat het in staat is om bepaalde gegevens van mensen die worden gezien, van dieren of van plaatsen die worden aangeduid precies te omschrijven, geldt het als ingewijde.

Daarna kan het over het algemeen zijn eigen wegen wel weer gaan. Vaak keert het terug bij het gezin. Maar één ding zal het behouden: het gaat aan bepaalde religieuze plechtigheden meedoen. (Het zijn meestal kerkelijke plechtigheden met een heidense achtergrond.)

Zo leert het kind een tijdlang waar te nemen. Daarna wordt het weer naar dezelfde tovenaars of medicijnman gebracht en dan krijgt het de volgende les die meestal de laatste is.

Het kind wordt zodanig gemaskerd dat het voorhoofd bedekt is. Dan wordt gezegd: Kijk naar jezelf. Dat wordt doorgaans drie nachten echter een herhaald. Daarna heeft het kind bepaalde visioenen. Aan de hand van die visioenen wordt bepaald of het een ingewijde tovenaars is of niet.

Het klinkt een beetje als een rare situatie. Misschien denkt u: wat hebben wij daaraan? Toch is het opvallend, dat hier bepaalde aspecten in zitten die eigenlijk overal gelden.

In de eerste plaats: Je moet leren om een bepaald iets te zien. Je kunt niet in het begin succes verwachten zonder meer. Je moet het eenvoudig leren door steeds weer te oefenen.

In de tweede plaats: Iemand, die een beetje sensitief is, is in staat

met enige oefening ook aura's waar te nemen.

In de derde plaats: Wanneer je zover bent dat je dat bij anderen tamelijk goed en controleerbaar kunt doen, dan wordt het de hoogste tijd dat je leert naar jezelf te kijken. Want de mens, die zichzelf heeft leren waarnemen, kan door het begrip dat hij voor zichzelf en voor zijn eigen betekenis heeft veel beter begrijpen wat er bij een ander aan de hand is en daardoor eigenlijk ook de relatie vaststellen.

Zo'n tovenaars is niet iemand die zich overal mee bemoeit. Hij zal zich alleen bemoeien met die mensen en die situaties waarmee hij een directe samenhang heeft gevonden. In andere gevallen geeft hij misschien een spreukje of wat kruiden, maar daar laat hij het dan bij. Maar als er een situatie is waarbij hij zelf voelt dat hij daarmee verbonden is, dan blijkt hij in staat te zijn om zelfs op afstand de meest krankzinnige dingen tot stand te brengen. Bijvoorbeeld een bevalling regelen. Ook de tijd ervan vertragen of versnellen is een kunstje dat deze mensen vertonen. Ziekten constateren en ook vaak genezen - zij het niet alle - is eveneens iets dat deze tovenaars schijnen te kunnen.

Daarnaast hebben ze ook nog het vermogen om bepaalde geesten te zien en zelfs onder omstandigheden zekere geest op te roepen. Dat laatstedoet een ieder op zijn eigen manier. Dat is ook erg wonderlijk. Er bestaan geen vaste formules voor. Er zijn voor de samenkomsten van tovenaars wel rituelen, maar niet voor de manier waarop elk voor zich werkt. Met andere woorden: wanneer we samen zijn, dan moet er een regel zijn, omdat we anders elkaar misschien zouden tegenwerken. Maar als ik zelf werk, dan doe ik dat zelfstandig op de manier die past bij mijn wezen zoals ik het heb erkend.

De geestenzieners, ach, er zijn er zoveel. Van de monniken in Tibet weet u het waarschijnlijk. Daar is al zoveel over geschreven. Maar misschien weet u niet dat er ook in Bengalen een secte is die werkelijk alle jonge mannen en bepaalde jonge vrouwen tot helderzienden plegen op te leiden.

Deze mensen worden daartoe weer meegenomen naar een afgelegen plaats. Vaak is dat een huis dat in de jungle of aan de rand van de jungle ligt. In andere gevallen worden ze meegenomen naar de bergen of naar bergdorpen waar het erg eenzaam is. Zij krijgen daar een bijzonder sterk contact met hun leermeester. Let u nu eens op het grote verschil.

Het praktisch leren gebeurt hier niet door het kind te confronteren met de noodzaak waar te nemen. Neen, hier deelt men de waarnemingen van de leermeester. Men gaat eerst een tijdlang in zijn gedachten mee; men deelt a.h.w. de sfeer van zijn uitstraling. En op grond van die uitstraling moeten dan bepaalde dingen worden waargenomen.

De leermeester bepaalt zelf het doel; hij vertelt dus niet wat dat is. Na afloop vraagt hij zijn leerlingen één voor één afzonderlijk wat zij hebben gezien en hebben gedacht. Op den duur bereiken ze een parallelwaarneming die tot meer dan 90 % reikt. Dat wil zeggen, dat zij alles wat de meester waarneemt zien. Pas als ze meermalen op deze manier betrouwbaar hebben gezien, krijgen ze zelf een doel aangewezen waarnaar ze moeten kijken.

Hierbij gaat men niet uit van planten en dieren, zoals in Zuid-Amerika. Men gaat uit van voorwerpen die zijn ingestraald. De meester zegt b.v.: Hier heb je een beeldje, wat zie je daaraan? En aangezien hij zelf de invloeden kent die hij eraan verbonden heeft, kan hij dat heel goed controleren.

Deze secte is daardoor in staat om precies uit te maken op welke plaats men goden kan aanroepen. Daarbij hebben ze nog wat lagere godinnen die ze beschouwen als direct verbonden met de gemeenschap. Dan zijn er nog hindoe-goden in verschillende aspecten die worden aangeropen. Hier zit weer het een en ander aan vast.

Wanneer wij in de uitstraling van een geconcentreerd denker een tijd zitten, dan is het mogelijk dat wij daardoor zo worden beïnvloed dat wij diens

waarnemingen maar ook diens vermogen tot waarnemen overnemen. Dit kan dus ook op zuiver geestelijke basis gebeuren.

Op de Filippijnen is een groepje dat eigenlijk niet gezien kan worden als een secte. Daar zijn ook weer wijze mannen. Soms zijn het genezers, soms zijn het eerder wijsgeren of mediums. Dezen nemen één leerling of enkele leerlingen aan. Die leerlingen hebben alleen maar mee te lopen. Ze worden meegenomen naar elke plechtigheid. Worden er genezingen gedaan, dan moeten ze daarbij zijn. Gaat men ergens bidden, dan moeten ze meegaan en mee bidden. Op deze manier worden ze dus ingevoerd in een bepaalde manier van denken.

Het wonderlijke is, dat ze door het aanvaarden van die manier van denken op een gegeven ogenblik hetzelfde gaan doen wat hun meester doet. Zij zien dus dingen die voor anderen verborgen zijn. Zij hebben bepaalde visioenen. Maar die zijn controleerbaar, want anderen met dezelfde gaven, zien dezelfde visioenen. Zij zijn in staat om het lot te voorspellen. Maar ook hier weer, de zekerheidsfactor is bij voorspellingen niet zo groot; die ligt ongeveer op 60 à 70 %. Het zijn nogal nauwkeurige voorspellingen die worden gegeven.

Bij het grootste gedeelte van die voorspellingen zal een tweede helderziende, ook al is hij van een andere meester afkomstig, toch komen tot een gelijke duiding. Je kunt dus eigenlijk op vele verschillende manieren tot de geestenzieners gaan behoren.

De beste geestenzieners, dit zult u misschien niet geloven, vindt men eigenlijk op de eilanden van de Stille Oceaan: de Fidji's, Hawaï. De geestenzieners hier zijn mensen, die zich eigenlijk in het bijzonder richten op het waarnemen van onstoffelijke persoonlijkheden. Zij krijgen geen eigen visioenen, maar ze krijgen mededelingen van geesten. Het wonderlijke is, dat dergelijke mensen in staat zijn om over een kerkhof van blanken te lopen en precies te zeggen: Die man die daar ligt, zag er zo en zo uit. De vrouw die daar ligt zag er zo uit. Hij heeft dit gedaan, zij heeft dat gedaan. Zij kunnen dat precies vertellen. Ik neem aan, dat het hier gaat om een bepaalde astrale uitstraling die ze aflezen. Maar het is toch wel verbluffend.

Een van de dingen die voor een westerling onbegrijpelijk is, dat is wel dat men ook geesten ziet die helemaal niet behoren bij de mensen. Men ziet geesten van het bos. Geesten van een boom. Geesten van een berg. En nu weer het wonderbaarlijke: Het is mogelijk ook met deze entiteiten in contact te treden.

De opleiding in deze gevallen is nogal wonderlijk. De leerlingen worden namelijk in een hut ondergebracht. In het begin zijn het 6, 7 misschien ook meer personen. Wanneer ze daar samen zijn, worden er allerlei magische procedures gedaan. Dat gaat van toverkunsten, wiche-larij e.d. tot het oproepen van geesten en demonen. Hier zijn ze bij aanwezig.

Elke keer, als ze zo'n plechtigheid hebben meegemaakt, bestaat hun les erin dat ze vertellen wat ze zeggen gezien te hebben. Zeggen, want ze hebben het meestal niet gezien; ze associëren het. Op die manier komen ze tot een onbewust waarnemen dat dan toch kan worden vertaald in het zien van geesten en visioenen.

Nu denkt u waarschijnlijk dat het gekke mensen zijn. Maar zo'n "gekke" man kan b.v. weken van tevoren vertellen wanneer een vulkaan zal uitbarsten, ofschoon degenen die vulkanologische waarnemingen doen daar geen tekenen voor zien. Zij kunnen precies zeggen wanneer een bepaalde stormvloed zal komen. Zo zijn er ook mensen, die -- als ze die gave eenmaal hebben verkregen -- zich vooral gaan bezighouden met de geest van bepaalde dieren.

Er is een dorp waar men bevriend is met haaien, zoals dat heet. Het gekke is, er zijn in dat dorp twee, hooguit drie personen die met de

haaien kunnen spreken. Als zij iets aan de dieren gaan offeren (ze krijgen dus voedsel), dan is er geen haai te zien. Zo iemand gaat daar dan staan, hij concentreert zich en binnen een kwartier zijn er een aantal haaien aanwezig. Wat meer is, degenen die tot dat dorp behoren, kunnen rustig in het water waar veel haaien zijn baden of vissen zonder dat ze worden aangevallen. Hier spreekt men dus kennelijk tot de geest of het besef van een groep dieren.

Men heeft er zelfs een een proef mee genomen. Men heeft toen een haai geïntroduceerd die uit een heel andere buurt kwam; hij was namelijk gevangen bij Australië. Deze haai was in het begin agressief. Hij werd toen door deze tovenaars toegesproken en wat zij daar verder bij doen, dat weet ik niet. Ik heb echter zelf geconstateerd dat er een zeer sterke uitstraling uitging van het voorhoofdchakra van die persoon. Daarna gedroeg deze haai zich, ofschoon hij helemaal vreemd was, precies als de andere haaien.

Dit zijn maar een paar feiten over deze geestzienaars. Het zijn mensen die steeds bezig zijn met een wereld, die eigenlijk voor u helemaal niet bestaat. Als u daaruit conclusies moet trekken, dan geloof ik dat u zich in de eerste plaats moet afvragen, of u zelf misschien onbewust ook niet ergens een soortgelijke begaafdheid heeft. Bij u is het misschien die koude rillingen over de rug, het gevoel dat er iemand achter u staat, een enkele keer plotseling het idee heeft dat u iets hoort, maar u weet niet precies wat, of het gevoel dat u ineens warm of koud wordt. U heeft misschien ook diezelfde gave. U kunt op aarde al genoeg zien wat u ertoe brengt liever de geest te geven. Als u daarbij nog geesten ziet, dan draait u misschien helemaal door.

U kunt die gevoeligheid ook opvoeren door b.v. het projecteren van kracht. Als u die gevoeligheid heeft en u houdt zich voortdurend bezig met één bepaald proces, dan zal het in het begin niet lukken, maar dan komt er een ogenblik dat u ineens wel slaagt, dat er ineens iets gebeurt.

Wij hebben als mens en als geest altijd een grens om ons heen. Die grens bestaat voor een groot gedeelte uit denkbeelden die we hebben overgehouden of uit gewoonte. Door ons bezig te houden met iets wat daar eigenlijk helemaal niet in past worden we dus eigenlijk afgeremd door die zelf geschapen grenzen. Wij zouden het wel kunnen, maar we denken dat het niet kan en daarom kan het niet. Maar door de herhaling, vooral als je steeds ongeveer hetzelfde probeert, breekt er iets weg.

Het is hetzelfde als dat procédé bij de Zuid-amerikaanse indianen. Daar is het ook een voortdurend herhalen van een en hetzelfde, dagen achtereen trouwens, waardoor het kind zich ineens realiseert: ik neem waar. En het zou het misschien nog niet geloven, als het niet in de noodzaak was geplaatst om zijn weg te zoeken op een gevaarlijke helling met stenen en dan toch heelhuids boven wil aankomen.

Door de noodzaak en misschien ook de angst en de voortdurende gewenning is het kind plotseling in staat te zien. Het ziet de uitstraling van alle dingen en oriënteert zich net zo gemakkelijk als iemand, die zijn ogen open heeft. Kijk, op die manier zoudt u te werk kunnen gaan.

Nu weet ik wel, dat dat met het vinden van de innerlijke rust heel weinig te maken heeft. Aan de andere kant heb ik zo het idee dat heel veel mensen het gevoel hebben: wat kan ik? wat ben ik? En als u zich dan realiseert hoeveel verschillende mogelijkheden en gaven ook in u, in uw overbeschaafde maatschappij bestaan, dan komt u misschien langzamerhand tot het idee: Ik ben dus toch wel wat. Ik kan dus toch wel wat. Daardoor aanvaardt u zichzelf gemakkelijker.

Ik weet niet, of onze vrienden het u al hebben verteld in de cursus, maar zelfaanvaarding is een eerste vereiste voor het vinden van de werke-

kelijke innerlijke rust. Zelferkenning en zelfaanvaarding.

Ik wil afsluiten met een heel eigenaardige rite die stamt uit Afrika. Dan hebben we meteen zo wat alle werelddelen gehad.

In Afrika bestaat een negerstam waar ook wordt geleerd om geesten te zien. U moet daarbij niet denken aan alleen geesten van overgegene mensen. Deze personen worden geschoold in het zien van allerlei visioenen die bepaalde groepsbegrippen en groepsnoodzaken uitbeelden. De stam waar het om gaat zou men eigenlijk een soort kafferstam kunnen noemen. Zij wonen dicht tegen de Zuidafrikaanse gebieden aan.

Deze mensen zien niet alleen b.v. lichtende slangen (die er niet zijn). Soms zijn het eigenaardige figuren waarin wij een leeuw zouden herkennen of een krokodil. Krokodillen kennen ze natuurlijk wel, maar of ze leeuwen kennen dat betwijfel ik.

Deze mensen zien dus symbolen, die een vaste betekenis voor hen hebben. Door het zien van de lichtende slang en de weg die de slang tekent is het duidelijk waar een gevaar schuilt of waar een mogelijkheid daartoe schuilt.

Eén scholing is er die u waarschijnlijk krankzinnig zoudt vinden. Ze bestaat namelijk uit het zingen van gezangen en dansen. Hun bijeenkomsten zijn meestal onder een grote boom. Er wordt een vuurtje gemaakt, er wordt gepraat, wat gerookt. Dan begint er een soort muziek: tam-tam en een harpje erbij.

Iemand begint dan te vertellen. Dat gaat uitermate eentonig. Heel vaak zijn dat verhalen over verre voorgeslachten. Het is histotie. Dit wordt steeds indringender en eentoniger. Op een gegeven ogenblik wordt er een kreet geslaakt. Het is zo iets als 'wah' met een tongklank 'awah'. Elke keer als de kreet wordt geslaakt, zie je dat de novieten zich bewegen. Ze beginnen a.h.w. te schuifelen op de plaats. Het ontaardt in een enorm dansen waarbij ze voortdurend springen en gelijktijdig rond hun eigen as draaien. Wanneer ze in elkaar zakken, hebben ze visioenen.

Die visioenen worden dan weer besproken. Ze moeten daar later over vertellen niet alleen met woorden, ze moeten ze ook uitbeelden. Het schijnt dat door de eigenaardige combinatie van het bereiken van een soort trance in dansen en het later uitbeelden van wat er in die trance werd beleefd een perfecte herinnering wordt opgebouwd voor alles wat je in zo'n toestand van zelfoptruktheid doormaakt.

Deze mensen hebben dus het vermogen figuren en symbolen te zien. Op den duur wordt dat meer. Zij leren hun aandacht te richten op één enkel punt. Willen ze b.v. water vinden? Dan draaien ze gewoon langzaam om hun as en komen tot stilstand precies in de richting waar het water te vinden is. Vaak weten ze zelfs hoe ver weg het water is. Als het gaat om bepaalde ertsen te vinden (dit is gecontroleerd), dan volgt hetzelfde proces. Ze concentreren zich een tijdje daarop, ze draaien een paar keren snel in de rondte, daarna gaan ze langzaam nog een keer in de rondte, ze wijzen in de richting en ze zeggen: "Op zoveel schreden of zoveel uren gaans afstand vindt u het materiaal."

Het is meermalen gebleken dat ze daarin gelijk hadden. De laatste tijd zijn ze zelfs zover gekomen dat ze van tevoren kunnen zeggen, wanneer er invallers komen in hun gebied. Het vreemde is dan ook dat de de immigranten die naar dat land zijn gevlucht wel in hun dorpen en verblijfplaatsen blijven, maar de eigenlijke bewoners zijn plotseling verdwenen. Zij hebben de waarschuwing gekregen van de medicijnmannen en ze geloven daarin. Hoe het met deze mensen verder gaat? Ik weet het eigenlijk niet.

Het wonderlijke vind ik hierbij dat de trance eigenlijk zelf veroorzaakt is; dat deze mensen in staat zijn die trance met sommige be-

paalde bewegingen als het ware in heel korte tijd bij zichzelf weer op te wekken en dat ze door concentratie op een bepaald punt elke gewenste factor kunnen vaststellen.

Een ander voorbeeld van de mogelijkheden die deze mensen (sommige medicijnmannen meer naar het noorden van het land) in trance hebben is wel, dat ze op heel grote afstand gewoon waarnemen wat er gebeurt. Om weer een voorbeeld te geven:

Toen de slag om de Somme begon, was er een medicijnman die tegen een paar Europeanen (Duitsers) vertelden dat er gevochten werd. Hij omschreef waar en hoeveel mensen erbij betrokken waren. Dat is toch wel krankzinnig, want de man had daar nooit van gehoord. Hij wist niet eens dat er oorlog was.

Je kunt op die manier ontzettend veel waarnemen en ontvangen, want de wereld rond je is vol met allerlei signalen. Eigenlijk is de wereld voortdurend bezig om een ieder, die daarop leeft te vertellen wat er gebeurt. Maar je moet er gevoelig voor worden om ze te kunnen ontvangen. En je moet vooral leren om datgene wat je niet wenst buiten te sluiten.

De zelf opgewekte trance van deze kafferstam is dus in feite een methode om zich te richten op een bepaald facet dat moet worden waargenomen. De symboolwaarnemingen die daarbij tot hun dagelijks leven behoren, zijn -- meen ik -- vooral te danken aan het feit, dat zij natuurlijk bezig zijn met het gebeuren in de stam en het aanzien dat zij daarin kunnen genieten door de juiste prognose.

Denkt u niet, dat u nu even moet ronddansen om in trance te gaan. Maar als u gevoelig bent, dan geloof ik wel dat u in staat zult zijn om die signalen op te vangen. Wat meer is, dan neemt u er ook afstand van. Want als u al die dingen op u voelt afkomen, er zijn er zoveel dat u niet meer door één bepaalde situatie in het bijzonder wordt beïnvloed. U leert constateren in plaats van ondergaan.

Met het constateren komt de mogelijkheid tot begrip. En uit begrip komt als vanzelf ook de rust waardoor u beter kunt reageren op alles wat er in de wereld is en gelijktijdig zelf bewuster te blijven van de krachten die u bezit.

Dit zijn geen sprookjes. Het is allemaal waar. U kunt het zelfs nakijken. Een groot gedeelte van deze feiten is opgetekend door onderzoekers. Als ik er dan nog wat bij vertel van details die niet bekend zijn, dan moet u maar denken: die arme mensen wisten nog te weinig van het paranormale toen ze die dingen schreven.

--:-

KARMA.

Mijn karma is het weten dat ik onwetend met mij draag en mij ook vandaag voortdurend dringt om voort te gaan daar waar ik zelf niet weet of ik zo durf bestaan. Ik zoek mijn krachten in de Wet, in God, in de maatschappij en pleit mijzelf zo van alle schulden voor mijn keuzen vrij. Mijn plichten door mij wel beseft, verschuif ik op 'n anders rug en trek mij in zelfrechtvaardiging zonder daden dolend terug. Maar wil ik waar in karma leven, al wat ik doe en al wat ik ben moet voortkomen uit dat waardoor ik word gedreven: het wezen dat ik werkelijk ben. Wanneer ik leef en door het leven bewust aanvaard wat ik volbreng,

dan vind ik soms een ander weten, een dieper beleven,
een anders noemen ook van dingen
waardoor in mij een nieuw begrip begint te zingen
en ik eindelijk bewuster ben en daarmee groter karma ken.

(Discussie-avond 14/5 1981.)

--?-

BEWEEGREDEKENEN.

Redenen tot bewegen. Met andere woorden: datgene waardoor we tot acties of tot daden overgaan.

Het klinkt een beetje vreemd, want menigeen spreekt over verborgen beweegredenen. Die kunnen er echter niet zijn. Wij worden altijd gedreven door het beeld dat in ons bestaat, zeker. Daaruit ontlenen wij dan een aantal redenen waardoor wij al hetgeen wij doen een bepaalde achtergrond geven. Maar wij zijn in wezen in onszelf, zonder te beseffen hoe of waarom, verbonden met allerlei krachten. Verbonden met mensen, verbonden met geesten.

In deze verbondenheid scheppen wij voor onszelf voortdurend een beeld van onze noodzaken. Het resultaat is, dat we stoffelijk gezien vaak tegen eigen belangin, geestelijk gezien buiten eigen besef om soms, handelen en dan de reden zoeken waarom wij dat gedaan zouden hebben.

Onze beweegredenen zijn steeds weer in feite de diepe achtergronden van ons eigen wezen waardoor we gedwongen worden dingen waar te maken zonder precies te beseffen waarom. Wij blijven blind voor dit in ons drijvende mechanisme dat uit de eeuwigheid achijnt te stammen, omdat wij graag willen denken dat wij helemaal meester zijn van ons eigen lot.

Maar het meesterschap bestaat in het kiezen van de oorzaak- en gevolgwerkingen, niet in het kiezen van de stimuli die ons tot een eerste actie verleiden.

Als u beweegredenen zoekt, dan heeft u al gedaan
waarvan u nu de reden wilt verstaan
om zo uzelve duidelijk te maken dat u het goed heeft gedaan.
Als u dat begrijpt, dan zult u ook beseffen,
dat er in u krachten zijn,
die uit een werkelijkheid gekomen u verheffen
tot het geven van het aanzijn aan feiten,
die beantwoorden aan dat wat in de eeuwigheid bestaat.

:--:--:

SLEUTELS

COSMISCHE LERINGEN

mediamiek ontvangen en uitgegeven
door de „Orde der Verdraagzamen”
te Gravenhage

M A A N D B L A D.
(10 nrs per jaar)

I N H O U D.

JULI 1981.

26e jaargang.
Nummer 10.

DE VERNIEUWING IN DEZE TIJD

De omwenteling	CI blz. 117
Verandering van grenzen	CI " 126
Finesse	CI " 130

HET VINDEN VAN INNERLIJKE RUST

Vrede	CII " 123
Die vreemde wereld	CII " 129
Leven	CII " 134

Overname uit „SLEUTELS” slechts toegestaan na
schriftelijke toestemming van het bestuur der „O.D.V.”

DE VERNIEUWING IN DEZE TIJD

HOOFDSTUK X.

DE OMWENTELING.

Wij bevinden ons op het ogenblik in een wereld waarin vele ontwikkelingen dermate snel en naast elkaar plaatsvinden dat bijna niemand in staat is om precies te begrijpen wat er gaande is. Misschien dat ook daarom veel mensen deze periode van ontstellende vernieuwingen met veel meer rust doormaken dan anders het geval zou zijn. Want de oude dingen gaan verdwijnen.

Als we even kijken naar de mogelijkheden in deze tijd, dan komen we o.a. tot het volgende: Er is kort geleden voor het eerst (experimenteel overigens) een bron in bedrijf geweest gedurende drie maanden waaruit atoomenergie kan worden gewonnen zonder dat bij explosie straling zou kunnen ontstaan die dodelijk of schadelijk is of zonder dat schadelijke afvalproducten daaruit voortkomen.

Een ander experiment dat buitengewoon hoopgevend is: Men is nu bezig met een zelfs oraal toe te passen methode voor kankerbestrijding waarmee althans bij een aantal proefpatienten (70 à 80) een succes werd behaald van ruim 60 %.

In de afgelopen periode hebben we te maken gehad met een groot aantal economische filosofieën. Nu blijkt, dat buiten deze systemen om een aantal mensen en bedrijven kunnen functioneren op een economisch niet verantwoorde wijze en toch economisch er beter afkomen dan al degenen die planmatig handelen.

Als wij deze drie gevallen bekijken, dan wordt het duidelijk: er is in de wereld en ook in de techniek, in de menselijke wetenschap iets aan de gang. Het is alsof de deskundigheid van alle deskundigen heel voorzichtig langzaam maar zeker een beetje aan de kant wordt geschoven.

Overal zien we nieuwe ontdekkingen en nieuwe uitvindingen ontstaan waarvan u misschien iets ziet, zoals het teflonpannetje dat uit de ruimtevaart afkomstig is, maar waarvan de kleine facetten van de menselijke samenleving daardoor enorm worden beïnvloed. Het is duidelijk, de techniek is bezig aan een nieuwe, versnelde fase van verandering waardoor zeer waarschijnlijk het gehele technische stelsel zoals het nu bestaat binnen 50 jaar op z'n kop staat.

Er is een stille en eigenlijk niet helemaal te controleren revolutie gaande op velerlei gebieden. Opvallend is ook, dat de data- en informatieverwerking op het ogenblik in een versnelling is gekomen. Er zijn verschillende dingen gebleken die niet zo leuk zijn. Bijvoorbeeld:

Verwerking van data door computers blijkt over het algemeen, ongeacht de feilloosheid van de computer zelf, tot een zodanig hoog foutenpercentage te leiden dat het bijna niet meer mogelijk is om snel te reageren en dat

het heel erg moeilijk is om fouten terug te draaien. Het feit, dat de gewone computers van banken en dergelijke instellingen en ook de adresserollen die in verschillende Randcomputers zitten die vergissingen maken, heeft natuurlijk zeer veel mensen achterdochtig gemaakt die tot nu toe hun strategie en hun berekeningen geheel hadden gebaseerd op de grote computers, die worden gebruikt voor politieke en strategische overwegingen in b.v. het Pentagon, in Moskou, Kiev en Parijs. Het is duidelijk, de mens heeft een lange tijd gemeend dat de techniek de plaats van de mens kan innemen. Nu komt men tot de conclusie, dat de techniek eigenlijk gevaarlijk wordt op het ogenblik, dat ze in staat is de menselijke onachtzaamheid te verveelvoudigen.

Er zijn ontzettend veel belangen verbonden aan de computers en andere installaties. Ik denk ook niet dat men te snel die zaak zal terugdraaien. De onregelmatigheden worden echter steeds duidelijker. Om een typisch voorbeeld te geven in uw eigen stad:

U betaalt voortdurend teveel voor uw gas. Dat komt namelijk omdat bij uitzetting de verbrandingswaarde per eenheid daalt, terwijl toch per eenheid wordt gemeten en uw tarief per verbrandingseenheid wordt berekend. Dit zijn zaken, die men in het begin gewoon niet wist en dus er aan voorbij ging. Maar nu komen ze aan het licht. En wat meer is, de mensen nemen het niet zo gemakkelijk meer. Mijnheer Jansen is niet meer bereid om aan te nemen dat de computer geen fouten kan maken. Integendeel. En wat dat betreft, is men ook niet meer overtuigd dat de instanties altijd de juiste beslissingen kunnen nemen.

De neiging tot het voortdurend uitbreiden van productie in naam van de welvaart is eveneens onder vuur komen te liggen. U denkt misschien dat het alleen maar een kwestie is van de invloed van de olieprijs en dergelijke. Vergis u niet. Het gaat om de macht.

Het zou mogelijk zijn om op dit ogenblik bij een gelijk blijvende gemiddelde barrelprijs van het Oosten u benzine te verkopen met ongeveer 40 % vermindering. Het zou mogelijk zijn om olie aan te voeren en te verwerken voor een prijs die per ton aanmerkelijk lager ligt dan nu. Waarom doen ze dat dan niet? Wel, dat is heel eenvoudig.

Iemand, die deze markt in handen heeft en daarmee in feite een heel grote economische invloed kan uitoefenen; kan daardoor tevens bepalen welke industrieën wel en welke industrieën niet rendabel zullen zijn. Anders gezegd: Men heeft de arbeiders, de gewone mensen weer in zijn greep. Maar dat kan natuurlijk niet altijd voortdurend. Je kunt niet altijd verdergaan met deze dingen. Een typisch voorbeeld:

Sedert men is begonnen met de olieschaarstetechniek, geïnstigeerd door de Arabische staten maar sedertdien met grote gretigheid overgenomen door de verschillende oliemaatschappijen, is het gemiddelde oliegebruik over de gehele aarde met 50 % gedaald. Gelijktijdig blijkt, dat men zoekt naar alternatieve krachtbronnen. Er moet worden aangenomen, dat binnen de komende 20 jaar het verbruik nogmaals met 50 % zal dalen. Als dat gebeurt, dan komt er een ogenblik, dat men om zijn winsten en investeringen op het normale peil te houden prijzen moet gaan berekenen, die niemand meer kan en wil betalen. Dus ook hier worden die grote machten - misschien door hun eigen zelfzucht - ondermijnd.

Opvallend is verder, dat de macht van de leuzen in deze tijd bijzonder groot lijkt. Maar dat is schijn. Als men namelijk goed kijkt wat er met die leuzen gebeurt, dan blijkt dat de meeste mensen ze tegenwoordig niet meer met een korrel zout nemen maar met een paar pond zout. Men gelooft er eenvoudig niet meer in. Men is te vaak bedrogen. En als zich dat in de politiek uit een soort lusteloosheid, gewoonte en sleur schijnt te onttrekken aan de directe feiten, dan moet u er wel rekening mee houden dat dat niet reëel is.

Gesteld, dat een volgend Kabinet Van Agt zou ontstaan en dat dit Kabinet niet geneigd zou zijn bepaalde maatregelen van het vorige Kabinet terug te draaien, dan garandeer ik u dat de gehele regering en waarschijnlijk ook het openbare leven plat ligt binnen 6 maanden. U zult zeggen: Wat moeten zij dan doen? Dan moeten zij toegeven. Je kunt niet meer de massa zonder meer manipuleren. Het is niet voor niets dat men zich b.v. zo druk maakt over de in feite toch tamelijk onschuldige revolutie in Polen. Waarom? Om de doodeenvoudige reden dat het een aantasting van de hiërarchie is. De meeste mensen realiseren zich niet hoe die zaak in elkaar zit.

De Russen beginnen steeds beter te beseffen dat de communistische Partij 50.000 leden heeft in een land van vele miljoenen. Dat wil zeggen, dat het lidmaatschap van de Partij een voorrecht is en dat wie lid is voorrechten heeft. Maar als je je gaat realiseren hoeveel mensen daar tegenover staan die langzaam maar zeker beginnen te beseffen dat zij worden gemanipuleerd, dat ze - laten we eerlijk zijn - een beetje worden misbruikt, dan is het duidelijk dat een revolutie als die in Polen niet mag slagen. Want zou ze slagen, dan zou ze ongetwijfeld onmiddellijk de bron worden van een groot aantal gelijksoortige bewegingen in de verschillende deelstaten van de Sovjet-Unie.

Dit is een tijd van omwentelingen. De vernieuwing is niet alleen maar een kwestie van: o, mensen wat worden wij allemaal geestelijk hoog. Een beetje high zijn de mensen wel, maar veel geestelijks is er over het algemeen niet bij. Het is eerder een situatie waarbij eigenlijk de stoffelijke omstandigheden veranderen, omdat de geestelijke noodzaak voor een andere wereld bestaat. Als je dat de mensen duidelijk maakt, dan zeggen ze: Dat is onzin.

Natuurlijk, God kan ingrijpen. Maar dat de behoefte van de geest ons stelsel en onze waarheid op deze wereld zou veranderen, dat is eigenlijk niet te geloven. Toch gebeurt het. Niet altijd even prettig en even vriendelijk, dat geef ik toe. Maar de geest weet, dat als de mensheid blijft doorgaan zoals ze nu doet, zij bezig is zichzelf te herleiden tot een soort superbe mierenstaat met technisch zeer hoogstaande bereikingen.

De geest denkt echter niet in gemeenschappen, in naties, in belangengroepen. De geest denkt in individuele ontwikkelingsmogelijkheden. En als die ontwikkelingsmogelijkheden steeds minder worden, dan is het duidelijk dat de geest moet ingrijpen, dat ze moet proberen om iets te veranderen.

Vroeger was dat alleen een kwestie van: de Witte Broederschap deed er nog wel wat aan. Misschien was er hier en daar ook nog een ingrijpen van het Verborgen Priesterrijk, maar daar bleef het bij. Nu beginnen steeds meer geesten die moeten incarneren zich ook hiermee te bemoeien. Dat betekent, dat het minder regelmatig gebeurt, minder overlegd misschien ook, maar dat aan alle kanten een verzet aan het opklaaien is tegen al die beperkingen van persoonlijkheid, persoonlijke ontwikkelingen en vooral van geestelijke vrijheid die een mens nodig heeft wil hij als bewustwordingsdoel kunnen dienen voor een geest die een zekere bereiking achter zich heeft.

Wat kunnen we dan ongeveer verwachten? Beelden en jaartallen hebben we al zo dikwijls gegeven, ik meen dat we die achterwege kunnen laten.

In deze tijd zal een toenemend negativisme juist bij de sleurmensen ertoe leiden dat men wakker wordt voor een positivisme dat niet meer is gebasserd op de oude stelregels. De mens moet positief kunnen denken. Als je gelooft, dat je op aarde bent om alleen maar te lijden, nu ja, lijd dan maar. En als je denkt dat je uitgeleden bent, dan zit je pas goed in de puree. Je bent op aarde gekomen als mens om te leven, om lichtend te zijn, om bewust te worden, om te ervaren en gelijktijdig om een zo groot

mogelijke mate van harmonie te vinden tussen jou en anderen. Daarvoor is niet veel kans in deze tijd. Daarom moeten we naar het nieuwe positieve toe. Er moet een omwenteling komen in de benadering van het bestaan en van het leven.

Men heeft het ons wel eens kwalijk genomen dat wij groepen als b.v. Provo's indertijd en ook nu bepaalde bewegingen van jonge mensen hebben uitgeroepen tot 'de voorboden van de vernieuwing'. Maar vergeet niet, dat het juist deze mensen zijn die hun leven zijn gaan aanpassen aan hun denken en hun behoeften en niet meer aan een gemeenschappelijk schema waarbinnen zij zich gebonden achten. Dat was een positieve en geen negatieve ontwikkeling.

Er zijn natuurlijk ontzettend veel negatieve facetten te noemen van deze periode van verwarring. Als we denken aan wat er zich op het ogenblik heeft afgespeeld in Leeds, Birmingham, Soho en andere delen van Engeland, dan kunnen we zeggen: zijn die rellen nu wel nodig? Nederland heeft er ook zijn deel van gehad en Duitsland, Zwitserland. Overall waar je kijkt zijn er straatgevechten en dergelijke. En dan niet zoals in Japan als een soort ritueel, maar werkelijk als een verbeterde aantasting van het gezag en de beslissingen ervan. Is dat positief? Op zichzelf misschien niet. Maar het is de enige methode, meen ik, waarmee je op een gegeven ogenblik de mentaliteit kunt doorbreken die ambtelijk en bureaucratisch genomen beslissingen, omdat deze juridisch verantwoord zijn menselijk juist kunt achten. Een mens is iets anders dan iets dat wordt bepaald door artikelen van een wet. En dat betekent, dat er heel veel moet veranderen in de wetgeving.

Het betekent verder, dat het onderricht grote verandering zal moeten ondergaan. Niet iedereen zal dat even prettig vinden. Ik kan mij voorstellen dat kinderen, die ontdekken dat ze weer werkelijk moeten gaan leren, dat minder leuk vinden. Ze willen veel liever gezellig met hun vriend de onderwijzer gaan debatteren over het een of ander onderwerp. Maar dat is niet de taak van het onderwijs. Dat is de taak van de gemeenschap als geheel.

Wat er op het ogenblik in het onderwijs gebeurt dat is a.h.w. met je auto naar de fietsenmaker gaan. De fietsenmaker heeft wel degelijk kennis, bewaandheid. Maar hij heeft niets te maken met het zichzelf bewegende voertuig. Hij heeft alleen te maken met voertuigen die door mensenkracht worden voortbewogen. Als je die beperking uit het oog verliest, dan heb je twee dingen: In de eerste plaats: de fietsenmaker begint zichzelf te overschatten; in de tweede plaats: er zijn steeds meer auto's die kapot gaan. Dat is iets dat men ook in deze maatschappij moet leren.

Ik weet, dat men op het ogenblik steeds bezig is om zijn lievelingstheorieën uit te leven; dat het nog steeds een kwestie is van hard doorknokken om ons geloof waar te maken. Zoals eens de ridders tot roofriders werden en op kruistocht uittrokken, zo zien we nu de socialisten raids uitvoeren op het sociale leven. Maar daar komen we niet verder mee. Je kunt de mens en de wereld van de mens niet ambtelijk bepalen.

Dit betekent, dat er een toenemende mate van anarchie losbreekt over de hele wereld. Zeg niet dat dat negatief is, want de anarchie zal op den duur ontdekken dat ze ook bepaalde spelregels nodig heeft. Maar die spelregels zijn veel minder bindend. Aan de andere kant, de repercussies ervan, als je daar tegenin gaat, zijn dan ook groter en directer. Daardoor krijgt het als vanzelf een corrigerende werking.

Ik geloof, dat we wat dat betreft moeten zeggen dat ook de vernieuwing zwaar onderweg is en dat veel van hetgeen wij er nu van zien eigenlijk verkeerd wordt beoordeeld, omdat het tegengesteld is aan de gevestigde orde en de gevestigde belangen.

Laten we eens naar andere zaken kijken. Als we eens nemen de zorg voor de ouden van dagen. Ouden van dagen dienen deel te zijn van de gemeenschap. Ze dienen niet daar buiten te worden geparkeerd totdat ze doodgaan.

Als we kijken naar de manier waarop men te werk gaat met werklozen. Je hebt recht op een inkomen, dus maak het je maar gezellig! Dat past niet. Iemand moet wat te doen hebben. En als dat dan geen taak is waarvoor men is opgeleid, nu ja, papierprikkers zijn er ook nodig. Dat is een werkelijkheid waar men op het ogenblik nog helemaal niet aan toe is.

Men praat over de grote problemen van de gastarbeiders, maar men vergeet er één ding dat, indien alle grenzen wegvallen de bekwaamste mensen altijd daarheen zullen graviteren waar ze thuishoren. Dat is heel typerend gebeurd in de U.S.A. waar je verschillende steden met grote industrieën kunt bezoeken en dan tot je verbazing merkt dat er in Chicago mensen zitten die uit New York komen, uit Baltimore, San Francisco, Los Angeles, San Diego etc. Die graviteren gewoon naar de plaats waar zij, gezien hun bekwaamheden, hun neiging, hun inzichten het best thuishoren. Waarom zou dat alleen in de U.S.A. mogelijk zijn en niet elders op de wereld?

Ik wil niet zeggen, dat we daarvan direct grote resultaten zullen zien, maar het betekent op den duur wel dat je de beste teams bij elkaar brengt. Want mensen, die iets willen presteren, moeten toch leren samenwerken.

Die samenwerking kun je best vinden, als mensen op grond van hun bekwaamheden, hun persoonlijke voorkeur en eigenschappen samenkomen en samenwerken. En dan moet er ook de mogelijkheid zijn om weg te gaan, als je er geen zin meer in hebt. Dat is een systeem waarmee men op het moment niet zo erg blij is.

Men wil graag dat iedereen die eenmaal een plaats heeft in het arbeidsproces die plaats zal kunnen behouden. Maar is dat wel reëel? Het betekent namelijk, dat degenen die wel goed werken binnen het arbeidsproces eigenlijk een aantal non-valeurs in dit arbeidsproces moeten dragen. Dit betekent weer dat de arbeid duurder wordt dan noodzakelijk, de kwaliteit daarvan slechter is dan noodzakelijk en dat bovendien degenen die normalerwijze zouden vertrekken veel minder mogelijkheden hebben om dit te doen, want ze zijn gebonden aan de zekerheid van hun functie.

Kijk, als je dat allemaal overweegt, dan is het duidelijk dat de verandering in mentaliteit die we bij bepaalde groepen jongeren vooral zien heel erg belangrijk is; dat die a.h.w. wijst naar een vernieuwde maatschappij, naar een werkelijk menselijke samenwerking waarbij het geen kwestie is van hoeveel kan ik krijgen om zo weinig mogelijk te doen.

Laten wij ook even kijken naar de kwestie van rechten zoals die tegenwoordig wordt gehanteerd.

Natuurlijk, iedereen moet beschermd worden tegen ieder ander. Maar dat betekent, dat je iemand niet meer de kans geeft om zichzelf te beschermen. Daar komen dan de meest krankzinnige situaties uit voort. Mag ik u een vraag stellen? Realiseert u zich hoeveel mensen in Nederland met één of twee personen wonen in huizen van zes of meer kamers? Dat zijn er heel wat. Weet u waarom die mensen niet verhuizen? Om de doodeenvoudige reden dat, als iemand eenmaal je onderhuurder is geworden je hem er met geen stok meer uitkrijgt; je bent dan geen baas meer in eigen huis. Met andere woorden: men zou een groot gedeelte van de woningnood kunnen opheffen alleen door die mensen een beetje minder rechten te geven als onderhuurder en desnoods daar tegenover te stellen een beperkte vermindering van de vergoeding die ze dan voor de huur moeten betalen voor het betrekken van een kamer. Maar daaraan denkt niemand. Rechten, rechten, rechten!

Doordat zoveel rechten voor zoveel groepen van mensen steeds worden gehanteerd als dwingend en noodzakelijk ontstaat er in feite een zo grote ontrechting van de massa als geheel dat het recht steeds minder nadruk krijgt. Dit betekent een uitholling van de machts- en gezagsstructuren zoals die maatschappelijk aanwezig zijn. Maar dat impliceert ook - en laat ons dat niet vergeten - dat er iets anders voor in de plaats moet komen, want je kunt niet gewoon in een vacuum verder gaan.

Als ik spreek over een revolte, dan heb ik het inderdaad over al datgene wat zich op dit ogenblik overal afspeelt: Dit krankzinnige zoeken naar iets anders. Dit zoeken naar een middel om jezelf te blijven toch gelijktijdig wat vrijer te worden. Maar dat is pas een begin. Het is niet aan mij om hier een toekomstbeeld op te hangen van wat er over honderd jaar zal gebeuren, wanneer u toch allang bij ons bent en het zelf kunt zien vanuit onze kant. Dat heeft dus weinig zin.

Het is echter wel interessant en belangrijk op te merken dat de 90-er jaren een totaal ander maatschappelijk beeld te zien zullen geven dan de 80-er jaren.

Het is interessant op te merken dat er ook in arbeid, arbeidsproces en arbeidsverhoudingen dermate grote veranderingen zullen plaatsvinden dat men zich niet meer zal kunnen voorstellen dat het in het jaar 1980 nog zo en zo was. De mensen merken het niet, gelukkig maar. Maar het verandert. Het verandert ontstellend snel en volledig. Door al die veranderingen wordt de mens ook steeds meer geconfronteerd met zichzelf.

Tegenwoordig zijn er een hoop mensen die alleen maar grijpen naar het occulte en het geestelijke, eventueel zelfs naar de godsdienst, omdat ze gewoon geen raad meer weten met de wereld waarin ze leven. Natuurlijk, je kunt je godsdienst tijdelijk in de plaats stellen van de werkelijkheid of je kunt het occultisme verheffen tot iets dat zo belangrijk is dat de rest niet meer telt. Maar dat kun je niet volhouden, want je leeft op aarde.

In het occultisme, in de godsdienst, in de verschillende systemen en filosofieën zit wel degelijk een persoonlijke leidraad. Op het ogenblik dat je afziet van de massaliteit en je persoonlijke ontwikkeling en ervaring gaat gebruiken, kom je in een heel ander vaarwater. Dan is het ook niet meer zo belangrijk dat je anderen kunt betuttelen. Ik vind ze toch iets verschrikkelijks die betuttelaars. Dat zijn mensen, die voortdurend bezig zijn anderen te vertellen dat ze niet volmaakt zijn, vervolgens naar de Tour de France gaan om zich te laten aanbidden, dan van die zelfaanbidding terugkeren om te zeggen dat ze het toch werkelijk goed menen met alles en iedereen, terwijl ze in feite aan zichzelf hebben gedacht.

Het is nu nog natuurlijk, het is nog getolereerd. Over tien jaar niet meer. Het is nu nog zo, dat men luistert naar de stem van de geestelijke leiders -- of ze nu pastoors zijn of ayatollah's. Hoe denkt u dat het er over tien jaar zal uitzien? Dan zullen ze tegen de pastoors zeggen: Man, als je daar zo zeker van bent, bewijs het dan maar. Wie bent u om op grond van een stel theorieën mij te vertellen wat ik moet zijn en moet denken? Dan zeggen ze tegen zo'n ayatollah: Hier heb je een machinegeweer, begin maar met je heilige oorlog. Als het goed gaat, kom ik wel eens kijken. Dat is heel iets anders dan je te laten meesleuren.

Het uiterlijk enthousiasme onder de massa is op het ogenblik nog groot, maar het innerlijke verzet wordt steeds groter. Dat kunt u vinden in Iran, u kunt het ook vinden in Nederland. U kunt het zelfs vinden in de ambtelijke stad Den Haag. En dat betekent heel wat, want als de ambtsschimmel wordt aangetast, dan betekent dat dat in feite het systeem te beschimmeld is.

Dus realiseer u, in de mensen is er iets aan het gebeuren. Nu kunt u het misschien betreuren dat daarbij vele oude geplogenheden, die u goed achtte, teloor gaan of dat er heel nieuwe visies en begrippen komen waar u zelf een beetje achter heen zit. Maar u bent uzelf. En juist als men in de vernieuwing steeds meer naar zichzelf gaat kijken, vanuit zichzelf in de gemeenschap gaat werken, dan zal men ook veel meer bereid zijn om een ander te accepteren. Dan zal men niet meer zeggen: Wat maak jij voor een krankzinnig geluid, noem je dat nog muziek? Dan zal men zeggen: Goed, dat is jouw muziek. De mijne is toevallig 'aan de muur van het oude kerkhof' of zo iets. Dat vind ik voor spiritisten heel passend.

Wat ik probeer duidelijk te maken: Deze revolutie met al haar uiterlijke verschijnselen heeft een innerlijke omwenteling op gang gebracht. De werkelijke revolte, de werkelijk onstuitbare omwenteling in de menselijke wereld ligt dan ook niet in de stoffelijke ontwikkeling. Ze ligt vooral in de innerlijke en persoonlijke ontwikkeling van steeds meer mensen.

Dan zitten we natuurlijk ook wel met problemen. Als je kijkt naar het aantal atombommen dat de U.S.A. en de U.S.S.R. heeft, dan loopt het je koud over de rug. Die mensen kunnen gemakkelijk ongeveer 60 % ervan weggooien en elkaar nog doodslaan zonder de wereld te vernietigen. Maar ze zitten gevangen in het denkbeeld: bommen zijn macht. Heb ik dus meer bommen, dan heb ik meer macht. Maar op een gegeven ogenblik komen er ook mensen die zeggen: Moet ik daarvoor krom liggen? Wat kunnen mij die bommen schelen.

Steeds meer mensen zeggen: Moet jullie machtsspelletje dan worden uitgevochten ten koste van onze verkoolde lichamen, van een verziekte wereld? Daar geloven we niet meer in. Dan is het mogelijk, dat iemand zo'n wapen toch wil hanteren. Maar het gevaar is dan groot dat degene, die het eerst een atoomwapen afvuurt waarop een eerste barrage terugkomt, wordt afgemaakt door zijn eigen mensen.

Nu begrijpen ze het nog niet helemaal. Dat is ook te begrijpen, want per slot van rekening, legers zijn over het algemeen afzonderlijke maatschappelijke instellingen die zo ver van de normale maatschappelijke werkelijkheid verwijderd zijn dat ze weinig inzicht hebben in hetgeen er zich werkelijk psychisch en sociaal afspeelt in de gemeenschap. Maar zelfs generaals kunnen op een gegeven ogenblik niet helemaal meer doof blijven voor die voortdurende aantasting van hun onfeilbaarheid, de voortdurende aantasting van recht op geheimhouding, hun recht om te beslissen zonder iemand erin te kennen. Dat is veelbetekenend.

Het betekent, dat het oorlogsgevaar nog wel enige jaren groter zal worden, maar dat het daarna steeds kleiner wordt. Per slot van rekening, iemand die wil uittrekken om zijn vaderland te verdedigen, voelt zich niet gelukkig als hij weet dat hij daar niet meer in terug zal komen. Dan is het hele offer dat hij brengt zinloos geworden, dan is zijn hele leven, zijn hele mentaliteit aan zijn doel voorbij geschoten. En dat gebeurt. O, er zijn over 10, 20 jaar nog wel legers. Maar waarom zou men legers niet nuttiger inzetten?

Legers hebben zoveel mogelijkheden. Waarom zou men ze niet inzetten om b.v. de straat te vegen? Waarom zou men ze niet inzetten om het verkeer te regelen als het erg druk is? En om a.h.w. een politietaak over te nemen. En als de boer veel hulparbeiders nodig heeft, het leger heeft toch mensen genoeg. Laten de manschappen kersen of aardbeien gaan plukken.

Die mentaliteit gaat komen. Men gaat steeds meer zeggen: Het gaat er niet om wat je voorstelt. Het gaat erom wat je betekent. Wat je betekent, wordt bepaald door wat je doet. En dan zijn we een heel eind verder.

Ik zie trouwens ook een heel eigenaardige geestelijke revolutie in het vooruitzicht. Het is u misschien niet bekend, dat juist door de aanslag op de Paus er een hele machtsstrijd in stilte is ontbrand binnen het Vaticaan.

Iets daarvan heeft u waarschijnlijk naar buiten horen komen, zoals o.a. de onthullingen over de tekorten die het Vaticaan zou hebben. Die tekorten komen echter door een foute speculatie die nog niet 10 % van het kerkelijke kapitaal heeft gekost; dat moet u ook nog weten. Dat wordt binnenkort bekend gemaakt. Het ging namelijk om een aantal land- en nietindustriële verkopen. Het Vaticaan heeft nog allerlei aandelen, die dan anders, meer rendabel, belegd zouden worden. Degene die dat heeft gedaan, heeft echter kans gezien om de kerk voor een kleine honderd miljoen gulden te bedriegen. Toen is de man failliet gegaan.

Nu doet de kerk of zij eraan failliet gaat. De ene partij zegt: Ach, dat is niet zoveel; hoogstens 20 miljoen. De andere partij roept uit: Het is minstens 200 miljoen! Er moet extra gecollecteerd worden voor ons. Maar dat betekent ook, dat er een mentaliteitssplitsing is.

Er zijn steeds meer geestelijken die in zich het gevoel hebben: ik zou eigenlijk eens naar Rome moeten gaan om daar de boel kort en klein te slaan, zo danig dat ze eindelijk eens weten dat de mensen er niet zijn voor de kerk, maar dat de kerk er is voor de mensen. En als dat zich onder geestelijken kan voordoen, niet alleen onder gewone mensen maar onder geestelijken, dan is dat veelbetekenend. Er is een verandering gaande.

Datzelfde zien we tegenwoordig ook overal in de protestantse groepen. Als u ziet hoeveel dominees op het ogenblik afwijkende meningen aan het verkondigen zijn, hoeveel dominees ofwel vluchten in een superbe vroomheid die volkomen wereldvreemd is, danwel in een algemene sociale bewogenheid waarbij God eigenlijk alleen maar de stoplap en de leuze is die ze gebruiken, dan wordt het duidelijk: ook hier is een verwarring gaande.

Als we kijken naar hetgeen er ook nu in het boeddhisme gebeurt, dan zien we dat er eigenlijk daarbinnen alleen bepaalde disciplines zichzelf nog overeind kunnen houden. Dat zijn de filosofische discipline van de monniken op Ceylon en de Zen-discipline die haar grootste vestigingen heeft in Japan. Wat er verder nog overblijft is van weinig belang. Nu ja goed, er zijn natuurlijk de "Mister Moon-groepen" e.d.

Wij moeten ons goed realiseren wat er aan gebeuren is. Er is een ontbinding gaande vreemd genoeg niet van het geloof maar van een geloofsstructuur die niets te maken wil hebben met hetgeen er innerlijk bestaat, maar die alleen uiterlijke en klakkeloze aanvaarding eist. Dat is typerend.

Het is toch wel zeer opvallend (dat heeft u misschien zelf wel kunnen constateren) dat de Paus in de Ver. Staten door een non (dus iemand die de geestelijke gelofte heeft afgelegd) werd aangevallen omdat hij niet voldoende aan vrouwenrechten denkt. Dat is gebeurd! Realiseer u wat dat voor een enorme omwenteling betekent. Het betekent gewoon, dat de heiligheid van de Paus wordt teruggebracht tot de menselijkheid van de bestuurder die zijn verstand moet gebruiken en niet alleen de inspiratie van de H. Geest.

Als we spreken over revolte, dan is dat wel degelijk een omwenteling die zo onvoorstelbaar is dat 50 jaar geleden de mensen zich nog niet eens konden voorstellen dat zoiets zou gebeuren. Toch is het gebeurd in deze dagen. En toch zien wij steeds weer soortgelijke en meer extreme verschijnselen. Laten we ons dan heel goed voor ogen stellen wat er ingelijk aan de hand is.

Het is niet het afbreken van het waardevolle. Het is het afbreken van dood hout. Het is zoeken naar een methode om te kunnen leven met een werkelijk geloof, te kunnen leven met een werkelijke taak-bewustzijn, te kunnen leven in een werkelijk vrije ontwikkeling, te kunnen leven buiten een systeem dat je op basis van een behaald middenstandsdiploma voortaan vast-

plugt in een winkel, of op grond van een boekhouddiploma in een kantoor. Kijk, dat is hetgeen het meest belangrijke is in de vernieuwing.

Zeker, de betekenis ervan is geestelijk. En als ze zich aan het voltrekken is, dan zal de wereld plotseling heel wat grote geesten geboren zien worden. Dan zullen de mensen zich afvragen hoe het komt, dat er nu ineens zoveel geniale mensen op aarde zijn die zo eenvoudige oplossingen weten te bedenken voor zo oude en zware problemen? Dat komt, omdat de geest pas dan zal incarneren, als haar incarnatie op aarde werkelijk zin en nut heeft.

Ik neem aan, dat die tijd over een tien jaar al begint aan te breken. Het is niet allemaal op lange termijn, het is kort bij. Er zijn er die dan zullen zeggen: Ach, jullie met je prognoses, jullie zitten er altijd naast. Goed, wij zitten er naast, maar we zitten er niet zo ver naast. Als u in uw leven met een even grote juistheid altijd had gefunctioneerd als wij doen in onze prognoses, dan zou niemand over u te klagen hebben. Want een kleine fout is menselijk. Een kleine misschatting in tijd, in samenhang van gebeuren is geestelijk. Zo simpel is het eigenlijk.

Als u nu zo dadelijk naar huis gaat, dan moet u niet gaan met het idee: mensen, de vernieuwing komt er aan. Neen, de vernieuwing is bezig. U moet niet zeggen: Zij hebben het gehad over een revolte. Wat zal ons nu boven het hoofd hangen! U moet zeggen: Ik moet bereid zijn om mij aan te passen aan steeds meer zich wijzigende omstandigheden. Als u dat doet, dan zult u tot uw verbazing merken dat u niet alleen betrokken raakt bij een verandering van uw uiterlijke wereld, maar dat u innerlijk verandert. Dat er in u dingen gaan gebeuren; dat er krachten, wezens en waarden zijn waar u eigenlijk nooit zo bij heeft stilgestaan of alleen maar heel bijgelovig mee bezig bent geweest en die nu opeens veel concreter, veel reëler worden en die voor u - al beseft u niet eens hoe - toch weer bijzondere mogelijkheden, krachten, ontwikkeling, uitbreiding van uw hele bestaan misschien kunnen betekenen.

Dat is de revolte waarbij u zelf betrokken bent. Dat is hetgeen dat ook nu in deze jaren zich aan en rond u aan het voltrekken is. Dat is de reden voor alle tegenslagen en ergernissen waarmee u te kampen heeft, tenzij u zich leert aanpassen, tenzij u ook leert ze soms te verdragen. Dat is de reden voor al die onverklaarbaarheden - zowel meevallers als tegenvallers - die op het ogenblik als hagelstenen uit de hemel op u neerkletteren.

U bent aan het veranderen en u weet het nog niet. Maar als u innerlijk kunt beantwoorden aan datgene wat er op u afkomt, dan is er geen tegenvaller meer, dan is er alleen nog een ontplooiing, een ontwikkeling. Dus denk niet, dat ik alleen spreek over een revolte, een vernieuwing van de wereld in deze tijd.

Nu aan het einde van deze cursus wil ik ook graag de nadruk leggen op uw persoonlijke revolte; de veranderingen waar u persoonlijk bij betrokken bent. Datgene wat in uw denken en optreden aan het veranderen is, soms zonder dat u het beseft.

Ik wil u erop wijzen dat u gemiddeld in de komende twee jaar (voor de aanwezigen zou ik het nog nader kunnen definiëren; het zijn er maar een paar en dan ligt het gemiddeld op ongeveer 14 maanden à anderhalf jaar) geconfronteerd zult worden met grote afwijkingen in uw huidige bezigheden, uw huidige mogelijkheden, het huidige patroon van leven zoals u het nu meent te kennen.

Als dat gebeurt en u kunt het accepteren, dan zult u ontdekken dat de hele revolte, de hele vernieuwing zich afspeelt als een soort zonsopgang. Het is nu nog duister. Hier en daar hoor je de eerste vogels. Het grijs dat wegschemert in het westen wordt langzaam vervangen

door de gloed in het oosten. Ik zeg niet dat het licht uit het oosten komt. Het licht komt uit een wereld van geest en geestelijke kracht. Maar het is komende, steeds sterker. Ik zeg niet dat dat loodgrijze altijd in het westen ligt. Maar er ligt op het ogenblik een mentaliteit over de gehele wereld die loodgrijs, duf en zwaar is, maar ze wordt door het licht steeds meer verdrongen.

In een schijnbare anarchie strijdt de mensheid om een nieuwe vrijheid en de geest om een betere mogelijkheid om op aarde en in het menselijk leven haar eigen bewustwording juist en sneller te bewerkstelligen.

Dat is dan al wat ik u in deze laatste lezing heb te zeggen. Ik dank u voor de aandacht die u hieraan heeft gegeven. Uiteraard hopen wij, dat u het niet alleen zult overwegen als wetenswaardigheid, maar wel degelijk ook als een aanwijzing hoe u zelf moet reageren op de onverwachte omstandigheden die u steeds weer zullen treffen. Wij zijn ervan overtuigd dat al datgene wat in de loop van deze cursus is besproken steeds aparter merkbaar zal worden voor een ieder die zijn ogen niet sluit voor de wereld waarin hij leeft.

Ik heb vele dingen gezegd. Ook in de afgelopen lessen zijn er vele dingen gezegd die direct samenhangen met het gebeuren dat zich vandaag de dag voltrekt.

Er zijn mensen die zullen zeggen: U heeft gezegd dat Van Agt natuurlijk minister-president wordt. Maar zijn kans is op het ogenblik nog maar fifty-fifty. Ik heb dit als voorbeeld genomen.

U zult ook zeggen: Al die wanorde, is dat nu nodig?

Als u zich realiseert hoe verstard het systeem is, dan zult u moeten toegeven dat het nodig is.

Als u eerlijk en met open ogen vandaag kijkt naar de wereld om u heen en misschien ook naar uw eigen mentaliteit, dan zult u moeten toegeven dat die veranderingen nodig zijn. Hoe het dan verder verloopt, dat zult u wel zien. Dit is niet alleen een verklaring, het is een waarschuwing. De stormwaarschuwing is gehesen. Emotionele stormen zijn opkomst! Beheers uzelf een beetje, dan zult u ontdekken dat ze veel strandgoed brengen dat voor u zeer kostbaar kan zijn.

--:-

VERANDERING VAN GRENZEN.

Als u zegt: verandering van grenzen, dan denkt u natuurlijk allereerst aan de grenzen tussen de verschillende landen. Als u dan nagaat wat er gebeurt, ziet u dat die grenzen eigenlijk steeds minder belangrijk worden. Er ontstaan wel grenzen die door ideologieën worden bepaald; die worden dan zeer strict gehandhaafd. Maar de grenzen tussen landen met gelijke ideologieën nemen in feite de laatste tijd in belangrijkheid af. Daaruit kunnen we dan de gevolgtrekking maken dat er een ogenblik zal komen waarop grenzen zullen kunnen wegvallen. Dat ze nog bestaan is te danken aan het feit, dat elke natie een eigen bewind heeft. Als u minister-president of regeringshoofd bent van een staat, dan zult u er weinig voor voelen om klerk te worden van een internationaal geheel. Dat betekent dus, dat er heel wat mensen zijn die alles zullen

doen om een verdere internationalisatie zoveel mogelijk tegen te houden.

Aan de andere kant moet u eens zien wat er nu gebeurt in Nederland. In Nederland dachten de kwekers een appeltje voor de dorst te hebben. Maar er zijn andere landen die appeltjes hebben die zo week en voos zijn dat ze helemaal niet geschikt zijn voor de dorst. Als je al melig bent, word je nog meliger. Die landen nu verkopen de appels zo goedkoop dat de eigen kwekers daardoor in de puree zitten. Dat geldt ook voor allerlei andere zaken.

De overhamdenmakers in Nederland hebben geen hemd meer aan hun lijf om de doodeenvoudige reden dat andere landen de hemden goedkoper fabriceren. Dat betekent dus, dat zakelijk gezien die grenzen steeds verder aan het verwateren zijn, dat nationale begrippen eigenlijk worden afgewisseld door nutsbegrippen.

Kijk naar de kentekenen van de nationale macht: de legers. Die legers staan bij elkaar in het een of ander verband en hebben eigenlijk nationaal steeds minder te zeggen. Nederland heeft een eigen leger, maar de betekenis, de structuur, de ontwikkeling van dat leger wordt feitelijk bepaald door de NAVO. Dus hier zien we inderdaad dat de nationale grenzen wegvallen; dat de betekenis daarvan een andere aan het worden is. Het is in deze tijd meer een soort zeef geworden waarmee men probeert om de ongewenste elementen tegelegenere tijd op te vangen. Maar houden kun je die legers ook al niet, want ze zijn net zo lastig als vlooien.

Kijk dan ook eens naar het verleggen van de grenzen in het besef van de mensen.

Om de benadering van b.v. de homosexualiteit in deze dagen te bezien, moet u toch zeker teruggaan naar de 14e eeuw om een soortgelijke benadering te vinden. Als je kijkt waar de mensen tegenwoordig naar streven, moet je zeggen: Eigenlijk trachten ze wat hun status betreft terug te gaan naar de bloeitijd van Athene. Dat is een verleggen van grenzen.

Diefstal is een tijdlang iets geweest dat deed alleen het geteisem (uitvaagsel). Als je nu ziet hoeveel er wordt gestolen, hoe eigenlijk langzaam maar zeker zelfs de meest solide burger probeert belastingen te ontduiken, zonder kaartje in de tram te zitten en dergelijke, dan moet je toch toegeven dat die begrippen ook aan het veranderen zijn.

Neem b.v. de kerk. De kerk van Rome was lange tijd juist zo exclusief omdat ze werkte in het Latijn, een taal die de meeste gelovigen niet verstonden en dat is voor een verkondiger altijd prettig. Daarbij - en dat was ook typerend - stond de priester als vertegenwoordiger van de gelovigen als brandpunt aan het altaar met zijn rug naar de mensen toegekeerd. Hij was de voorganger. Tegenwoordig, misschien is het wantrouwen, misschien is het iets anders, zien we dat de kerkdiensten van de kerk van Rome meer en meer in de landstaal worden gehouden; dus iedereen kan horen waar het over gaat. Bovendien staan de priesters met hun gezicht naar de mensen toegekeerd. Dat heeft een tweeledig doel:

In de eerste plaats: daardoor is er een dialoog tussen de gelovigen en de voorganger.

In de tweede plaats: de voorganger kan de collectebus in de gaten houden. Dat is in deze tijd ook nodig. Dus ook hier weer: grenzen die worden verlegd.

Laten we nu eens kijken naar de leefwijze. Vroeger zeiden ze: Zolang je maar fatsoenlijk bent, dan is een beetje armoede lijden niet zo erg. Tegenwoordig zeggen ze: Hoe onfatsoenlijk je bent, doet er niet toe, maar armoede lijden behoeft niemand. Als dat geen grote verandering is! Het is een verschuiving van waarden.

Vroeger zei men: De kunstenaar voedt uit armoede zijn kunst met zijn lijden. Tegenwoordig zegt men: Wij hebben een leider nodig voor de kunst-

naarsbond, opdat we worden betaald voor datgene wat we als kunst voortbrengen en dit zonder eronder te lijden. Ons enig lijden is, dat wij door onze leiders soms worden tegengehouden, als wij meer willen hebben voor de kunstwerken dan we krijgen van de overheid. De grenzen zijn verlegd.

Vroeger waren de mensen beperkt tot hun eigen gebied. De gegoede burger ging ongetwijfeld uit. Misschien ging men enkele dagen met vacantie naar de Veluwe. Er waren ook mensen die heel lichtzinnig naar Brussel gingen. Je had ook mensen die iets deftiger waren maar niet lichtzinnig. Zij gingen naar Scheveningen waar men hervormd kon baden. Anderen gingen naar Zandvoort al was het om alvast hun Duits op te halen, want dat was in die dagen ook al zo.

Nu is het heel gewoon, als de werkster tegen u zegt: U moet mij niet kwalijk nemen, maar de volgende 3 weken heb ik geen tijd, want ik ga met mijn familie naar Mallorca. Iemand, die vroeger misschien een uitstapje maakte naar de Vergulde Kip bij Lisse, vindt het tegenwoordig krankzinnig dat hij in eigen land zou blijven. Hij gaat naar Disneyland.

De mensen leren elkaars landen beter kennen. Als er vroeger een Chinees in Nederland was, dan stond iedereen te kijken. Nu kijken ze verbaasd op als ze ineens een blanke ontdekken. Ik wil maar zeggen: Er zijn zoveel dingen veranderd. Het is alsof de hele wereldbevolking langzaam aan door elkaar wordt gehusseld.

De goede Hollandse pot, afgewisseld eventueel door de chique Franse keuken, heeft allang moeten plaatsmaken voor de bami, de nasi, de patat, de polenta, de pizza, de goulash en al die andere gerechten die van elders komen. Ze worden allemaal in Nederland geconsumeerd. De snert is kennelijk ook een goed exportartikel, want die wordt zelfs in de tropen gegeten.

Er is een uitwisseling. Maar die uitwisseling betekent dat de grenzen wegvallen, want de mensen leren elkaar beter kennen. Vroeger was alles wat je van Afrika afwist dat er arme heidenen waren. Die moesten natuurlijk geholpen worden om hun naaktheid te bedekken met broekjes en hondjes. Als je dan niet kon breien, dan was er altijd wel een vriendelijk negerkopje waarop je dan een centje kon leggen. Dan slikte dat kopje het in en knikte tweemaal dankje. Tegenwoordig is men bezig over de politieke situatie in Biafra etc. Ook hier weer, de wereld is veranderd.

Niet alleen in uw land, maar in vele landen matigt men zich een oordeel aan over andere landen, maar men leert er ook steeds meer van kennen. Daaraan zie je inderdaad dat grenzen gaan verdwijnen.

Ook in uw eigen leven zijn de grenzen wel degelijk verschoven. Dingen, die u eens zeker nooit gedaan zoudt hebben, daar denkt u tegenwoordig op z'n minst wel eens aan. Dingen, die u vroeger nooit zoudt hebben getolereerd, vindt u nu wel begrijpelijk. Ook bij u zijn de grenzen aan het veranderen.

Dan moeten we ons niet voorstellen, dat we naar een wereld toegaan zonder grenzen. De mens is altijd iemand geweest die steeds probeert om voor een ander een grens te trekken. Als dat niet lukt, dan gaat hij lijntrekken totdat het een grens wordt. Maar hij heeft eigenlijk de behoefte aan een vaste gemeenschap voor een groot gedeelte ingeruild voor de behoefte aan een belangengemeenschap. Hij heeft zijn behoefte aan een vaste morele norm voor een groot gedeelte ingewisseld voor de behoefte aan een sociaal contact, een sociale eenheid. U denkt misschien dat er toch niet veel veranderd is.

Realiseert u zich wel, dat nog geen honderd jaar geleden een protestantse bakker in een katholiek dorp geen klanten kon krijgen? De pastoor vond dat dat niet goed was! Realiseert u zich wel, dat het niet zo lang geleden is dat iemand, die

in bepaalde dorpen in een Nederlandse provincie een t.v.-mast had staan, een zondaar en ketter was die door het hele dorp gemeden moest worden, terwijl men ook wel eens probeerde om dat product van satan zijn werking te ontzeggen door de antenne te bombarderen met stukken ijzer, stenen en wat dies meer zij. Je zoudt kunnen zeggen, dat het Staphorst-effect aan het wegebben is.

De gemeenschappen veranderen van aard. Ze zijn niet meer regionaal bepaald; ze zijn mentaliteit bepaald. Door het wegebben van de grenzen ontstaan vanzelf wel nieuwe eenheden, maar die zijn niet meer zo strak afgeleid.

Het is duidelijk, dat je daardoor ook heel andere zaken krijgt. Vroeger was het bijna ondenkbaar dat een Engelsman goed Frans en Duits sprak en misschien ook nog Nederlands. Tegenwoordig heeft u Engelse en Amerikaanse trainers, die met een aardig en pittoresk accent uitstekend in het Nederlands weten te vloeken. Realiseer u eens hoeveel grenzen er zijn weggevallen.

Denk nu niet, dat die grenzen nooit zullen terugkomen. Het ligt in de aard van de mens om op de een of andere manier lijnen te trekken; of dat nu lijnen zijn van kaste, van nationaliteit, van dorpsgemeenschap of misschien van commerciële binding. Eén ding is echter zeker: de grenzen zoals ze nu bestaan hebben hun langste tijd gehad.

De wereld verandert voortdurend en in die verandering wordt het internationale belangrijker dan het nationale.

De wereld ontwikkelt zich voortdurend, maar juist daardoor is men meer en meer afhankelijk van anderen en kan men de grens tussen zichzelf en de anderen niet meer handhaven zoals men dat misschien toch zou willen. De wereld gaat een eind verder. Sommigen zeggen zelfs dat ze veel te ver gaat.

Voor ons betekent dit alleen, dat we kunnen constateren dat in de verandering in ieder geval de bewegingsvrijheid van de mens groter wordt en niet kleiner; dat in die verandering ook de mogelijkheid om jezelf meer tot uitdrukking te brengen groter wordt en niet kleiner.

Daarnaast zullen we in ons leven ontdekken dat we ons steeds minder gebonden voelen aan de grenzen die anderen eens voor ons hebben getrokken; en dat we steeds meer onze eigen grenzen gaan bepalen. Dat acht ik ondanks alles een goed teken.

--:--

F I N E S S E.

Finesse kun je op vele manieren interpreteren. Finesse kan zijn de verfijning. Het kan ook zijn een bepaalde handigheid. Het kan zelfs zijn een bepaalde sportieve benadering. Laten wij voor onze overweging uitgaan van verfijning.

Verfijning betekent altijd dat je eerst moet beginnen de grove lijnen meer in evenwicht, in samenhang te brengen. Maar als je dat hebt gedaan, is dat nog niet genoeg. Dan moet je proberen om de details steeds duidelijker, steeds kenbaarder en vooral steeds harmonischer in te vullen.

In ons leven hebben wij enige finesse vaak nodig, want als we met onszelf in strijd zijn, dan vergeten we dat alle tegenstellingen die deel uitmaken van ons wezen toch een eenheid vormen. Als we echter alles aanvaarden wat deel is van ons wezen en dit met grove lijnen in overeenstemming brengen, dan hebben we enige harmonie bereikt.

Maar wil je een innerlijke perfectie, dan moet je verder gaan. Dan moet je leren om al die kleine, schijnbaar onbelangrijke zaken in je gedachtenleven, in je zieleleven, in je beleven uiterlijk vorm te geven. Je moet ze a.h.w. invullen op de juiste wijze. Je moet zorgen dat in alle kwaliteiten die je hebt steeds meer de details waaruit ze zijn opgebouwd scherper, duidelijker tot uiting komen, zodat op den duur bijna microscopisch zuiver de harmonie wordt uitgebeeld in een aantal tegenstellingen, die gelijktijdig elkaar in balans houden en aanvullen.

Dat lijkt mij wel de grootste verfijning die bereikbaar is voor ons streven.

Leven betekent bewustworden. Maar goed bewustworden betekent harmonisch bewustworden. Dat kan alleen, indien je de evenwichten weet te vinden, ze voortdurend weet te benadrukken en weet te herstellen.

Als je dan daarmee bezig bent en je hebt een periode van evenwichtigheid, zoek dan naar die kleine beelden en tegenstellingen van licht en donker in jezelf. Beeld ze uit, geef ze vorm, doorproef ze en beleef ze totdat juist deze kleinigheden nadruk gaan geven aan het grote geheel waarvan ze deel uitmaken.

Dan pas besef je wie en wat je bent, wat je kunt en zul je door de verfijning van je benadering op den duur de openheid voor de totaliteit van de kosmos kunnen bereiken zonder blind te worden voor de details waaruit ook deze is opgebouwd.

Wij zijn gekomen aan het einde van de cursus. Ik weet, dat sommigen iets anders of er meer van hebben verwacht. Dat kan ik mij voorstellen. Aan de andere kant hebben we een schema neergelegd van de vernieuwing die izch op het ogenblik in de wereld afspeelt, maar ook van de vernieuwingen die zich in de mens kunnen voltrekken.

U heeft er op z'n minst een soort spoorboekje aan dat u kunt raadplegen, als de wereld op een onbegrijpelijke manier reageert of verandert.

Als u nu maar leert leven in vrede met uzelf en in redelijke vrede met uw wereld, dan zult u vanzelf aan onze kant de rest wel vinden.

Tot u komt om bij ons het restant op te halen wens ik u in ieder geval een heel prettige zomer, een leven waarin de innerlijke vrede in staat is alles op te lossen en bij gebrek aan al deze zaken toch een klein beetje vrolijkheid en geluk zodat u tenminste vandaag nog kunt zeggen:

Nou ja, het was niet alles, maar het was toch een goede avond.

HET VINDEN VAN INNERLIJKE RUST

HOOFDSTUK X.

Wij komen vandaag aan het slot van deze cursus. Als laatste onderwerp zou ik graag met u willen spreken over

V R E D E.

Vrede is een innerlijke toestand die voor de mens alleen irrationeel kan bestaan. Wanneer wij rust en vrede zoeken, dan zullen wij natuurlijk in de eerste plaats onze eigen geest en ons eigen lichaam zodanig moeten beheersen dat er inderdaad een volledige ontspanning mogelijk is. Maar zelfs dan blijven de problemen ons nog zijdelings belagen. Op het ogenblik echter, dat de problemen voor ons geen problemen meer zijn en eigenlijk alleen worden gezien als kanttekeningen bij de werkelijkheid van het bestaan, ontstaat er een gevoel van onthechtheid.

Ik wil niet zeggen dat die onthechtheid ook betekent dat je nergens meer plezier in hebt of moogt hebben. Integendeel, maar het is niet belangrijk. Het is een aantal bijkomstigheden waarnaar je met een zekere interesse kijkt zonder dat het je verder kan beroeren.

Die innerlijke vrede wordt heel vaak beschreven als iets bijzonders, iets exceptioneels. In feite is ze meer een kwestie van een innerlijk evenwicht. Maar om tot zo'n evenwicht te komen zit je nog wel eens met moeilijkheden. U zult mij toestaan daaraan nog enige woorden te besteden.

Er zijn ontzettend veel mensen die eigenlijk helemaal niet kwaad willen, maar die eenvoudig kwaad zijn, althans in de ogen van anderen. Proberen wij na te gaan wat de oorzaak eigenlijk is, dan komen we terecht bij problemen die zelfs terugwijzen naar de vroegste jeugd. Een mens kan in zijn jeugd jaren een situatie hebben meegemaakt (ik geef maar een voorbeeld) waarbij de vader een bruto was en de moeder de enige toevlucht. Hierdoor ontstaat er een oriëntatie waardoor het ideaalbeeld van de moeder van toepassing moet zijn op alle vrouwen, terwijl de vader altijd de bruto is en als zodanig een gerechtvaardigd slachtoffer.

Het opvallende is, dat dit type voorkomt bij heel wat bekende vrouwenmoordenaars. Zoals b.v. bij Robert Montgomery (niet verwant met de generaal van die naam), als ook bij Landru, de vrouwenmoordenaar uit Frankrijk. Een andere bekende figuur is Clyde van Bonny and Clyde. Ook weer zo'n type waarvan we zien dat er in de jeugd jaren een aantal complexen zijn ontstaan die zich dan ontploft in een gewetenloze gewelddadigheid en gelijktijdig een toenemende onrijpheid.

Als je met dergelijke problemen te maken hebt (ik geef slechts enkele voorbeelden), dan zul je die heel vaak later in je leven wel kunnen overwinnen. Bijvoorbeeld: Je bent altijd de mindere geweest. Nu zie je kans om aan de top te komen. Dan is dat een compensatie zolang je aan de top blijft.

De grote moeilijkheid is echter dat je niet kunt teruggaan; dat je op een gegeven ogenblik a.h.w. je hele zaligheid verbindt aan het behouden van een meerwaardigheidspositie ten aanzien van anderen. Zo iemand kan een zeer gewaardeerd directeur, minster-president, hoogleraar of iets dergelijks worden, maar dat neemt niet weg dat hij wordt voortgedreven door deze zelfde in de jeugd ontstane onevenwichtigheid.

Vrede kun je nooit vinden zolang een dergelijke onevenwichtigheid je belaagt. Op het ogenblik namelijk dat je positie, je eigen situatie belangrijker voor je is dan de erkenning van het bestaan in jezelf en rond jezelf, zul je nooit een werkelijk evenwicht bereiken. Want elk gebeuren in de wereld heeft invloed op je eigen situatie en elke verandering van je situatie betekent weer complexen, zorgen, eventueel felheid, de neiging tot overmatig geweld of verdediging.

Het is duidelijk dat, wanneer wij zoeken naar vrede, wij in het begin ongetwijfeld zullen worden geconfronteerd met een aantal van deze verdrongen verschijnselen in ons. Wij willen b.v. gewaardeerd worden, wij willen op de voorgrond treden, ook een mogelijkheid. Zolang zoiets in ons denken (we kunnen dat vaak in de dagdromen zien) steeds weer opdoemt, moeten wij er rekening mee houden dat eerst dit facet van de persoonlijkheid onder ogen moet worden gezien.

O zeker, je kunt anders zijn dan een ander, maar je bent toch altijd jezelf. Als jezelf heb je betekenis in de wereld. Op het ogenblik, dat je dat anders-zijn maakt tot een middel om je af te zetten tegen de wereld, kan dat in de maatschappelijke strijd soms een zekere stimulans betekenen, maar het is gelijktijdig een absoluut verlies van de mogelijkheid tot rust, tot evenwicht.

Wordt u geconfronteerd met deze verschijnselen in uzelf, dan moet u deze eerst nauwkeurig beschouwen. U zult de reden ervan waarschijnlijk niet kunnen terugvinden. Zelfs vaklieden hebben zoveel uiteenlopende meningen over de oorzaken dat u wat dat betreft gerust kunt aannemen dat u even vakkundig bent als de vakkundigen maar minder duur.

Dus, ga gewoon na welke beelden u obsederen ten aanzien van uzelf. Wat u zoudt willen zijn, wat u eigenlijk van het leven verlangt, ja eist. Beseft u dit, dan kunt u zich afvragen in hoeverre dat wezenlijk van belang is. Door uw bestrevingen, uw drijfveren terug te brengen tot hun werkelijke betekenis zult u onwillekeurig ook de andere kanten van het leven gemakkelijker beseffen en daarmee gemakkelijker werken. Dientengevolge komt u dus ook weer sneller tot een mate van innerlijk evenwicht.

Wanneer dit evenwicht is bereikt, hebben wij nog steeds geen vrede. Er zijn nog steeds twee kanten van ons wezen die a.h.w. tegen elkaar botsen. Zo is daar de mens die aan de ene kant een stille sadist is en aan de andere kant Jan Goedzak himself. De sadist wordt misschien onderdrukt, maar hij is aanwezig. De goedzak is aanwezig en wordt vaak in balans gehouden door de neiging tot een zeker sadisme dat zich dan weer uit in een bepaalde vorm van humor.

Op deze manier houdt u dus wel het spanningsveld in evenwicht, maar u komt nog niet tot vrede, tenzij u gaat begrijpen dat het ene niet kan bestaan zonder het andere. Uw goede kant kan niet bestaan zonder uw kwade kant; uw kwade kant ook niet zonder uw goede. Beide zijn uitingen van uw persoonlijkheid die ten aanzien van elkaar compenserend moeten zijn.

Wanneer u dat punt bereikt, dan kijkt u naar de wereld zonder te worden gehinderd enerzijds door bewondering voor uw deugden en anderzijds afschuw voor uw fouten. Pas op dat ogenblik komt vrede dichterbij. Want in deze situatie ga je de wereld accepteren zoals ze is. Je gaat leven met de wereld zonder haar te bekritisieren; je bepaalt alleen nog je eigen standpunt binnen de wereld. Hiermede is ook de afleiding, die de wereld je anders biedt van alles wat je zelf denkt en zelf wilt, voor een groot gedeelte teniet gedaan.

Op het ogenblik, dat wij in de wereld de bevestiging zoeken van onszelf - hetzij ten goede, hetzij ten kwade - heeft de wereld de macht om ons uit het evenwicht te brengen, maar maakt ze het ons ook onmogelijk om het zijn in de wereld zonder meer te aanvaarden. De aanvaarding van de wereld nu is essentieel voor de vrede. Dit is een gevoels situatie die niet rationeel is uit te leggen.

Er zijn mensen die de vrede soms onjuist voor gevoelloosheid gehouden deze in hoge mate in zichzelf ontwikkelen. Deze mensen zijn wat men noemt koel. Het zijn de typen, die wat er ook gebeurt onverstoort voortgaan met het volbrengen van datgene wat noodzakelijk is. Het is het beeld van een piloot, die bij de kaping van zijn vliegtuig niet opeens zenuwachtig, overstuur wordt, maar rustig reageert en ondertussen overweegt wat de beste weg is en deze ook volgt; die door die rust ook vaak een zeker overwicht heeft. Er zijn in de afgelopen tijd enkele piloten geweest die bewezen hebben dat juist deze eigenschap, als ik het zo mag noemen, deze innerlijke zekerheid en rust van groot belang zijn ook in het contact met anderen.

Door naar buiten toe dit evenwicht, deze rust, dit bijna gevoelloos lijken te bereiken heb je ook bereikt dat je niet meer bezig bent met de wereld zoals ze zou moeten zijn, maar met de wereld zoals ze is. Het houdt in, dat je je a.h.w. limiteert tot het reageren op de werkelijkheid. Op het ogenblik, dat die werkelijkheid niet kan worden verwerkt, trek je je terug. Je doet iets wat op een hazeslaapje lijkt en je herwint je evenwicht zonder je door het probleem te laten domineren. Pas daarna ga je het nieuwe probleem te lijf.

Er zijn duizend-en-één beelden te geven van mensen die daarin zijn geslaagd. Sommigen worden dan later versleten voor moedige mensen, maar avonturiers; b.v. de gijzeling in de Franse ambassade in Den Haag. Dergelijke typen moet u zich niet zonder meer als voorbeeld nemen. Zij geven alleen maar aan wat ik bedoel: een gelatenheid.

Vrede zonder gelatenheid bestaat niet. Maar menselijk leven zonder strijd bestaat ook niet. Dit betekent, dat vrede nooit direct met het leven te maken kan hebben, maar alleen met de innerlijke toestand waarin je verkeert gedurende dit leven en de wijze waarop je in dit leven probeert voort te gaan.

Nu is vrede niet alleen een toestand zonder meer. Dat zal duidelijk zijn. Het is eigenlijk een totale oriëntatie. Die oriëntatie houdt in dat je daardoor vaak meer kunt dan redelijk lijkt; dat je de dingen zuiverder ziet dan menig ander misschien wenselijk vindt. Het houdt in, dat je vooral ook veel spaarzamer, veel rationeler reageert in de wereld dan de doorsnee-mens pleegt te doen. Dit op zichzelf zou een reden moeten zijn voor velen om naar die vrede toe te streven.

De situatie waarin wij de innerlijke rust proberen te vinden is er altijd één waarbij we onrust kennen. Als er namelijk geen onrust is, dan is er voor ons geen reden om innerlijke rust te zoeken, nietwaar. Het betekent dat een ieder, die naar innerlijke vrede zoekt, daarmee zonder meer erkent dat er in zijn bestaan en in zijn visie op dit bestaan een mate van eenzijdigheid of onevenwichtigheid overheerst.

Als u tot deze erkenning komt, betekent uw zoeken naar evenwicht dus zeker niet alleen maar eventjes het doen van de juiste oefeningen om daarmee op een gezellige manier gezapig door het leven te kunnen sukkelen. U moet gewoon zoeken naar de inhoud van uw wezen, uw mogelijkheden, uw persoonlijkheid.

Als u daarmee moeilijkheden ervaart (dat is waarschijnlijk vooral in het begin), dan zijn meditatie- en de verschillende ontspanningsoefeningen die we al in de eerste lessen hebben beschreven ongetwijfeld zeer goede hulpmiddelen, maar zij brengen geen blijvende verandering. Ze schep- pen slechts de gelegenheid om te werken aan een blijvende verandering.

De blijvende verandering kunt u dan in de volgende regels waarschijnlijk voor uzelf terugvinden. Ik zeg: waarschijnlijk. Niet alle mensen zijn zódanig gelijk dat een algemene regel zonder meer te vinden is.

1. U bent wat u bent. Het is niet belangrijk hoe een ander u vindt. Het is belangrijk dat u leeft. Het feit dat u leeft, is voor u het belangrijkste van uw gehele bestaan.
2. U heeft uw dagdromen, uw onevenwichtigheden, ongetwijfeld. Door deze te erkennen voor wat ze zijn (onevenwichtigheden en niet alleen maar mooie wensdromen of een tijdelijke werkelijkheidswet) komen we onwillekeurig tot het zoeken naar het tegengestelde: wat hebben wij aan de andere kant? Hierdoor wordt het ons mogelijk een balans op te maken van de zaken die wij in ons leven als positief en als negatief ervaren. Beide waarden moeten zodanig worden uitgediept dat we voor onszelf het gevoel krijgen dat ze elkaar inderdaad kunnen compenseren. Hebben wij deze zelfkennis opgedaan, dan gaan we over naar
3. Al datgene waarvan ik droom is op dit moment voor mij waar. Dientengevolge zal ik moeten uitgaan van de waarheid zoals ze voor mij op dit ogenblik evident is. Uitgaande van die waarheid zullen zowel mijn slechte kwaliteiten als ook mijn dagdromen en mijn z.g. deugden toch een beetje een andere nadruk krijgen. Probeer die nadruk vooral goed te ervaren. Zie uzelf als een deel van de wereld en probeer uw functie daarin te beseffen. Heeft u ook dit bereikt, dan is het volgende punt voldoende om de innerlijke vrede te bereiken en de eerste stappen te doen naar de werkelijke vrede.
4. Tracht in u al datgene wat niet feitelijk belangrijk is opzij te zetten. Noem het maar de rommelkamer van uw besef. Wat overblijft zijn de zaken die voor u op dit ogenblik tellen. Breng deze zo goed u kunt in evenwicht. Waar dit evenwicht ontbreekt, vraag u af op welke wijze u door eigen actie (dus zonder eisen aan anderen te stellen) dit evenwicht zo goed mogelijk tot stand kunt brengen. Als u dan poogt om dit evenwicht tot stand te brengen, zult u het innerlijk reeds gaan ervaren. Dit betekent, dat de innerlijke rust niet alleen redelijk tot stand komt, maar dat ze bij een voortgaan langs deze weg op den duur een eigenschap kan worden.
5. Eerst wanneer u innerlijk al deze processen heeft doorleefd, kunt u een stap verder gaan. Probeer uw eigen onbelangrijkheid in het geheel niet door een onderschatten van uzelf te erkennen, maar door te beseffen dat u slechts kleine veranderingen kunt aanbrengen in de wereld waarin u leeft. Ga dan uit van het standpunt dat u door uzelf te zijn in de wereld die betekenis heeft welke voor u en voor de wereld het best is. Kunt u dit punt aanvaarden, dan heeft u innerlijk vrede met uw wereld, vrede met uzelf en daardoor een toestand van verhoogde ontvankelijkheid voor alle invloeden en krachten die normaal in het onderbewustzijn worden opgeslagen.

Dit alles klinkt veel eenvoudiger dan het is. Elke door mij beschreven fase vergt van de doorsnee-mens toch wel een aantal zeer vastberaden pogingen. In elke van deze fasen zult u worden geconfronteerd met de neiging uzelf te bedriegen. Trek u daar niet teveel van aan. Zelfbedrog is vaak het enige waarmee een mens in leven kan blijven, als hij niet tot een reëel besef kan komen van zijn leven als waarde in het levende.

Als u van fase tot fase verder gaat, realiseer u dan ook dat elke mens een node is in een enorm web van krachten. Wij zijn een kruispunt waar-

op verschillende kosmische krachten elkaar snijden. Waar dat kruispunt is, ontstaat ons "ik". Wat ons "ik" doet is het wezen van dat web van het zijn bevestigen.

Als je jezelf gaat zien als een functie van het geheel, kun je ook gemakkelijker afstand doen van de behoefte om het geheel te zijn of het geheel te domineren. Gelijktijdig word je je ervan bewust dat je als deel van het geheel altijd het brandpunt kunt zijn van de krachten van het geheel. Maak daarvan echter geen overdreven voorstelling. Iemand, die moet toveren om zijn innerlijke kracht tot uiting te brengen, is een onevenwichtig mens. Iemand, die alleen door te zijn die kracht uitstraalt, is een mens met vrede in zichzelf en met innerlijk evenwicht. Tracht alstublieft niet iets bijzonder te zijn.

Ik weet het, in uw wereld wordt over het algemeen aangedrongen bij mannen op heldenmoed, plichtsgetrouwheid. De dames kregen in het verleden andere eisen opgelegd zoals dienstvaardigheid, onderworpenheid en kuisheid. (Wat die drie met elkaar te maken hebben, weten we ook niet precies.) In ieder geval, er zijn stereotypen gemaakt van de sexen, van de standen, zelfs van de verschillende vormen van geloof. U bent geen stereotyp wezen. U bent niet de afdruk van iets anders. U bent deel van een werkelijke kracht. En als deel van die werkelijke kracht bent u zoals u bestaat. De kracht die in u aanwezig is, is uniek.

Het gevoel uniek te zijn, ondanks al het andere, zal u ongetwijfeld ook meer rust geven en daardoor de kans om uzelf en de wereld gemakkelijker te aanvaarden. Maar zeg niet tegen uzelf: Ik ben uniek en iedereen moet dat erkennen, want iedereen is even uniek. Het betekent alleen dat u moet beseffen: wat ik ben, wat er in mij leeft, wat ik moet uiten zijn geen zaken die worden bepaald door een noodlot of desnoods door mijn ijverig streven en willen alleen. Het zijn eigenschappen die zijn ingelegd in mijn ego op het ogenblik, dat het eerste web van levenskracht is ontstaan. Door het zo te zien gaat u gemakkelijker begrijpen dat dat web geen persoonlijkheid behoeft te bezitten.

Een onevenwichtig mens heeft een persoonlijke God en een persoonlijke beschermer nodig. Hij heeft iemand nodig die naast hem staat, iemand die over hem oordeelt en iemand die vooral anderen kan veroordelen. U heeft dat niet nodig. U bent een deel van het geheel. Door de wijze waarop u deel bent van het geheel wordt u geoordeeld, indien een oordeel al noodzakelijk zou zijn. Anderen zullen dit voor zichzelf precies zo ervaren.

Er is geen reden om bang te zijn voor een oordeel in het hiernamaals. Het oordeel in het hiernamaals is datgene wat men over zichzelf velt, meer niet.

Er is ook geen reden om u bezig te houden met de gedachte dat een ander u kan verlossen of redden. Als degene die u de ander noemt deel wordt van uw wezen, dan betekent het dat uw situatie ten aanzien van de werkelijkheid van dit weefsel van levende kracht is veranderd en daardoor dat ook uw realisatie van het "ik" in verschillende fasen binnen dit net een andere zal zijn. Maar het betekent niet, dat een ander voor u de lasten kan dragen die deel zijn van uw wezen. Het is goed om u dat te realiseren.

Er zijn ook geen kwade entiteiten die met u meegaan en u voortdurend inblazen wat u verkeerd moet doen, zomin als er engelen naast u zweven die u voortdurend vermanen en aansporen tot schietgebedjes en goede daden. (Vooral een schietgebed vind ik een wat militaristische uitdrukking voor een kerk waar het bidden en het schieten inderdaad in vele perioden praktisch identiek is geweest: de kruisvaarders en de bevrijding van het H. Graf.) Wat er met u meegaat is uw eigen harmonie met de werkelijkheid maar ook met de levenskracht.

Ik heb u zoëven getracht duidelijk te maken dat u twee kanten heeft vanuit uw tegenwoordig standpunt bezien: een positieve en een negatieve. Wat u de duivel noemt is uw negatieve kant. Wat u de engelbewaarder, de schutsengel of Meester noemt is de positieve kant. Alle invloeden, die u ontvangt zijn afhankelijk van uw wezen, de kwaliteiten en eigenschappen daarvan. Ook dit te beseffen kan u helpen, want het is zo gemakkelijk te streven naar vervolmaking door voortdurend de stemmen van engelen te volgen. En als u dan in de puree zit, kunt u de engelen de schuld geven. Elke eenzijdigheid echter van welke aard ze ook moge zijn brengt de mens, brengt de ziel en brengt het "ik" in moeilijkheden. Het is de evenwichtigheid die we nodig hebben. Zoek dus niet naar allerlei geleiders. Zoek niet naar degenen die u bevelen kunnen geven of degenen die zeggen hoe u goed moet leven.

Zeker, daar zijn voldoende regels voor gegeven in deze wereld. Men zou er goed aan doen om daarvan zo nu en dan eens kennis te nemen. Maar welke van die regels, welke van die denkbeelden en invloeden voor u van toepassing zijn dat zult u moeten bepalen, niemand anders.

Wie innerlijke rust wil vinden, zal moeten grijpen naar zijn eigen "ik". Hij kan nergens anders die kracht, die rust vandaan halen. Wie werkelijk innerlijke vrede wil kennen, moet beseffen dat hij nooit vrede kan vinden door zichzelf te veranderen, maar door zichzelf te zijn en zo bewust van zichzelf als mogelijk is zonder een veroordeling van zichzelf of een be- of veroordeling van de wereld waarin hij leeft.

Dit zijn de werkelijke regels die van belang kunnen zijn bij uw streven naar innerlijke rust. Dat ik "vrede" als titel voor het onderwerp heb gekozen, zal u misschien bevreemden. U denkt, dat de vrede op aarde moet worden gehandhaafd. De vrede op aarde is echter de verstarring. De vraag is alleen, of vrede op aarde moet worden verstoord door onbesef en bruto geweld, danwel door het bewust zich meten met de krachten van de wereld vanuit hetgeen men zelf weet te zijn, zonder daarbij te worden gedreven door de behoefte zich te bewijzen of om de meerwaardigheid of minderwaardigheid van anderen aan te tonen.

In deze tijd is de onvrede groeiende. Overal zien we de onrust onder de mensen toenemen. Innerlijke rust is eerder een schaars en zeldzaam artikel geworden dat dank zij de Schepper, die het voor ons heeft voortgebracht, niet belastbaar is; dan zou er nog minder van zijn.

Wij hebben als taak - als u dat zo wilt noemen - onszelf te zijn. Daarmee hebben we meer dan genoeg te doen. Als wij beseffen dat al datgene wat is, voortvloeit uit het eerste Begin, dat al hetgeen voor ons mogelijk, denkbaar, besefbaar is afhankelijk is van de factoren die in ons wezen, zoals het is ontstaan, waren ingelegd, dan zullen we ons wat minder beklagen en ons wat minder opwinden.

Wij zijn. Het is dit zijn dat ons rust kan geven. Besef, dat de hele wereld met al haar problemen door u niet zonder meer veranderd kan worden, maar dat u wel door te beseffen hoe onbelangrijk die problemen zijn kunt handelen volgens de juiste norm, uw norm.

Het komt vaak hard aan bij mensen die hun hele leven wijden aan het 'goed doen' voor anderen en aan anderen. De gevolgen daarvan zijn soms dan ook verschrikkelijk.

Goed doen is niets anders dan jezelf bevestigen. Het scheidt geen bijzondere relatie buiten de vervulling van de taak jezelf te zijn in het kosmische geheel. Goed doen omdat je medelijden hebt met anderen - neemt u mij niet kwalijk dat ik het zeg - is dwaasheid. Want dan doet u niet meer het goede. Dan doet u datgene waartoe u emotioneel wordt gedreven en rationeel misschien niet eens tot analyse van de werkelijke situatie in staat bent. Wees uzelf.

Als u weet waar uw onevenwichtigheden liggen, zou het misschien een keer nodig zijn om er eens uiting aan te geven. Dat is op zichzelf niet belangrijk, mits het doel dat daarmee wordt gediend, namelijk het vinden van jezelf als evenwichtige persoonlijkheid, daardoor wordt bevorderd. Al het andere is bijkomstig.

Naasteliefde is een mooi woord. Maar hoe kun je je naaste liefhebben, als je niet eens in staat bent om jezelf te aanvaarden zoals je bent?

Menselijkheid is een heel mooi woord. Maar hoe kun je menselijk zijn, menswaardig handelen, als je niet eens beseft wat mens zijn betekent? Daarom moet je allereerst bij jezelf beginnen. Juist daar waar je de vrede in jezelf hebt gevonden, daar waar je tenminste de innerlijke rust en het innerlijk evenwicht hebt gewonnen, zul je pas je werkelijke betekenis voor het geheel bewust en levend kunnen waarmaken. Zonder dit zul je onbewust diezelfde taak vervullen, maar nu gekweld door strijdigheden, gekweld door gewetensvragen, gekweld door sociale problemen die in wezen niets veranderen.

Ik hoop, dat ik u hiermee ietwat op weg heb geholpen in de richting van het vinden van de innerlijke vrede en al wat daarmee samenhangt.

Wij hebben in deze cursus geprobeerd, zo goed en zo kwaad als het ging, de innerlijke rust van de mens, de mogelijkheid om die te vinden op vele verschillende manieren enigszins te benaderen. Het blijft echter bij woorden. Woorden zijn allereerst maar het zaad van gedachten. Gedachten die ontkiemen worden daden. Dit geldt ook voor u, ook voor datgene wat wij hebben gezegd en dat namens ons zal worden vastgelegd.

Dit is niets meer dan een poging een paar denkbeelden uit te zaaien. Of ze tot wasdom kunnen komen, vruchtbaar kunnen zijn misschien, ligt aan u. De vrede die u begeert, bestaat al in u op het ogenblik, dat u de uiterlijkheden weet te scheiden van de essentie.

Hiermee wil ik mijn bijdrage en als zodanig ook de inleidende gedeelten van deze cursus besluiten.

--:-

DIE VREEMDE WERELD.

Als je geestelijk uittreedt, dan kom je in een vreemde wereld terecht. In die wereld zijn alle dingen die je denkt waar. Daar zijn al je goden, al je demonen. Daar bestaan alle magische verhoudingen precies zoals je ze zelf hebt uitgedacht. Het is de wereld van het onmogelijke waarin je voor een ogenblik leeft wanneer je de mogelijkheden van je eigen bestaan hebt vergeten. Op deze manier kun je dan allerlei dingen vinden o.a. de innerlijke rust.

Maar er zijn ook nog heel wat andere zaken. Als we denken aan bepaalde heilpraktijken die uit de voodoo stammen, dan kun je je als priester instellen op een wereld waarin alle goden van de natuur, alle krachten van leven en dood aanwezig zijn in een personifieerde vorm. En of het nu gaat om Baron Samedi (doodsgod in de voodoo-cultus op Haïti) of om een andere godheid, als je er maar sterk genoeg aan denkt, dan ontstaan ze werkelijk voor je. Als ze voor je ontstaan en je kent de magische afweer,

dan kun je met ze praten.

Zo kun je spreken met de goden van het leven, de goden van de dood. Je kunt spreken met de goden van de natuurkrachten, de bossen, de wateren, de luchten. De aarde zelf kun je eenvoudig bepraten om iets voor je te doen. Het gekke is, dat het vaak nog lukt ook. Want een hongan is heus niet alleen maar een zwendelaar (dat is hij wel eens) of een goochelaar, een hypnotiseur, een geestenbezweerder. Het is eerlijk gezegd iemand die heeft geleerd hoe je met bepaalde krachten kunt spreken. Hij pleegt daar dan wel een vertoning van te maken, maar die toch in wezen doordringt in de essentiële krachten van de wereld, van de lucht, van de wateren, van de planten of wat er dan ook maar in de buurt is.

Dat is iets waar vele mensen vreemd tegen aan staan te kijken. Een indiaan misschien weer niet. Een indiaan heeft ook geleerd hoe je kunt spreken met de Manitoe, maar hij spreekt ook met de krachten die leven in de gewassen, de vogels, de slangen en de dieren die rond lopen. Alles is a.h.w. benaderbaar, is te beleven en dus ook te bespreken.

Dan is het misschien heel gek als je zegt, dat iemand die nu toevallig tot een slangentotem behoort langs een paar ratelslangen loopt en niet wordt gebeten. Maar dat is een feit. Waarom? Omdat hij door zijn instelling, zijn uitstraling iets heeft wat de ratelslang doet denken: dat is een ratelslang. En een ratelslang lust geen ratelslang.

Kijk bij de magie zoals ze ook elders bestaat, b.v. de goena-goena. Bij de goena-goena spreek je ook met allerlei geesten, met natuurkrachten, met kleine en met grote goden. Je spreekt a.h.w. met de zielen van anderen. Als je je dat voorstelt, wordt het waar. Maar het vreemde is dat, als je de voorstelling zo kunt opvoeren dat het voor jou waar is, dan kun je daarmee resultaten behalen die ondenkbaar zijn voor de normale redelijke regels.

Het is inderdaad een heel vreemde wereld waarin je vertoeft. Het is een wereld waarin allerlei parallellen naast elkaar schijnen te lopen. Onzichtbare dimensies misschien vol entiteiten, vol van geesten, van goden die niet eens echt bestaan maar die door de mensen zijn gedacht.

Iemand, die op zoek gaat naar die wereld, zal ontdekken dat ze ook vol is van nachtmerries. Dat is heel eenvoudig te verklaren. Als er een Nederlander op een weg loopt die eruit ziet als een snelweg en hij denkt: er komt dadelijk een auto achter mij aan, dan komt die auto ook. Het feit, dat hij het verschijnsel vreest, realiseert het verschijnsel.

De meeste mensen vrezen heel veel dingen. De een is b.v. bang voor spinnen; hij ontmoet de spinnendemon. 'n Ander is doodsbenauid voor water. Er zijn van die mensen die water alleen goed vinden om te wassen, maar eigenlijk vinden ze het vergif. Zo iemand denkt: dadelijk gaat het regenen en zit ik helemaal in het water. Dan begint de overstroming al. U moet zich dat goed realiseren.

In die vreemde wereld waarin we zo'n beetje naast leven, worden niet alleen de dingen die je wilt of wenst waar, maar ook de dingen die je denkt en onbewust vreest. Dat hele gewoonteleven bestaat voor een mens. De wijze waarop hij het voor zichzelf heeft opgebouwd, wordt waar.

Bij de groene magie in Afrika vinden we mensen die tot de gekste veronderstellingen komen. Zij zeggen: Ik ben een luipaard of een alligator. Is dat wel zo gek? Want alligator of luipaard zijn is meer een kwestie van mentaliteit dan van vorm. De vorm is bijkomstig, de inhoud is bepalend.

Iemand, die in een luipaard/is ingewijd, voelt zich als een luipaard. Hij is bezeten door de geest van de luipaard. Dan moet hij ook doden als de luipaard. Dan zijn zijn beweegredenen opeens niet meer zuiver menselijk; er zitten bepaalde dierlijke reacties in. / secte

Bij de alligatorman is het precies hetzelfde. Er zijn nog wel meer groepen die zich aan een bepaald dier hebben gewijd.

Om te begrijpen wat er zich afspeelt, zou men dus allereerst moeten nagaan: wat is het eigenlijk voor een vreemde wereld die wij in ons dragen? Wat zijn die dingen waarnaar we onbewust altijd uitkijken? Als dat gevaren zijn, dan kunnen we zeker zijn dat wij ze naar ons toe trekken.

Als wij altijd bang zijn dat de duivel achter ons loopt, dan zullen wij hem misschien niet zien staan, maar we zullen achtervolgd worden door de adem van het boze. Dat heeft niets te maken met de werkelijkheid. Het heeft te maken met onze fantasiewereld.

Je kunt ook zeggen: Als ik geloof, dat er iemand is die mij voor uitglijden behoedt, dan maakt menig ander al een slippertje terwijl ik nog over-eind blijf. Want dan heb je een situatie geschapen waardoor die vreemde fantasiewereld je in balans houdt. Dat is de kwaliteit die je in alle vormen van magie kunt vinden en in alle vormen van geesten, geloof en al wat erbij te pas komt.

Je scheidt gewoon een tweede wereld. In die tweede wereld schep je dingen die je bedreigen en dingen die je helpen. Zonder dat je het helemaal begrijpt, word je daardoor voortgedreven. Laat mij u een eenvoudig voorbeeld geven, dan wordt het misschien wat duidelijker:

U heeft ruzie met iemand. U denkt: vandaag of morgen loopt hij achter mij en steekt hij mij een mes in de ribben. Nu is dat op zichzelf krankzinnig. Als u nu had gedacht: hij komt morgen naar mij toe en brengt mij een snoepje, dan wordt dat misschien ook waar. U bent dan steeds bezig om de situatie a.h.w. om te polen zodat ze op aarde niet helemaal waar wordt zoals u die denkt, maar in een parallel, in een gelijksoortigheid van mentaliteit waar wordt. Dus, wilt u niet gestoken worden, dan moet u ook niet vrezen dat u wordt gestoken.

Zo zijn er ook mensen die vrezen dat zij ziek worden. Er zijn mensen die zich steeds voorhouden: Als ik nu eens (en dan hebben ze een gevreesde ziekte, de een reuma, de ander ca, de derde tbc) die ziekte zou krijgen ..... Dan krijgt u die. U trekt dan de situatie naar u toe.

Die vreemde wereld is een soort gedachtenvervulling; geen wensvervulling, want wat u vreest is meestal iets anders dan wat u denkt. Als je zegt: Ik hoop, dat ik de hoofdprijs in de loterij win, dan betekent dat dat je er niet in gelooft. Maar als je zeker weet, dat je de hoofdprijs zult winnen, dan zul je in ieder geval een prijs winnen ook al is het niet de hoofdprijs. Op die manier kun je dus heel veel dingen verwezenlijken,

Nu zijn er ook mensen die zeggen: Als we daarmee bezig zijn, doen we dan geen kwaad?

U doet over het algemeen uzelf net zoveel kwaad als goed. U draait gewoon de andere zijde van de dobbelsteen naar boven, maar het blijft dezelfde dobbelsteen.

Bent u nu innerlijk een beetje rustig, dan zijn de invloeden van die parallelwereld veel minder. Dat betekent, dat u veel minder te maken krijgt met die onverwachte invloeden in uw leven en dat al die dingen die u nu niet precies verwacht toch waar worden, omdat u ze onbewust heeft gevreesd. Kijk, dan bent u al een stap verder.

Als u denkt: ik moet daar een magisch ritueel van maken, dan moogt u dat rustig doen. U danst driemaal rechtson om de tafel, u steekt 25 kaarsen aan of een lamp van 25 kaars, wat maar het goedkoopste is. U brandt reukwerken. Als u die niet heeft, dan sprenkelt u een beetje parfum en u zingt de vijf hoogste namen van God die u kent voor u heen, daarna zegt u wat u hebben wilt. Dan is er in wezen niets gebeurd.

Wat heeft u nu werkelijk gedaan? Misschien kunt u in sommige dingen niet geloven, als u niet een illusie scheidt waarin het voor u waar wordt. Dat is nu hetzelfde wat we kunnen doen met mediteren.

Natuurlijk, al die meditatie- en contemplatietechnieken hebben we al behandeld in de loop der tijd. Ze zijn allemaal wel een beetje anders.

De een zendt. Er is ook wel iemand die liever ontvanger speelt. Maar altijd weer, in de meditatie ga je je bezighouden met een wereld. Dat kan een schijnwereld zijn. Mediteer maar over het lijden van de wereld, als je daar iets aan wilt doen. Maar omdat je er iets aan wilt doen, veronderstel je dat je er iets aan kunt doen. Dientengevolge zul je er iets aan doen.

Een ander mediteert over de goddelijke vrede. Kijk, zolang je die vrede voor jezelf kunt vinden, heb je die vrede. Dan gaat ze a.h.w. van je uit; dan ben je een brandpunt vanwaaruit die vrede langzaam maar zeker zich verbreidt. Maar als je altijd maar bezig bent te hopen op de goddelijke vrede, dan geloof je daar niet in. Dientengevolge zaai je feitelijk onvrede omdat je niet in vrede kunt geloven. En als dat niet te ingewikkeld of te moeizaam voor u is, dan kunnen wij er nog iets bij zeggen.

Wanneer ik contempleer, ik beschouw alleen maar, dan ben ik eigenlijk bezig om alles te herleiden tot dat ene punt dat ik mij voor ogen stel, werkelijk of symbolisch. Dit betekent, dat ik alles neutraliseer behalve dat ene dat met het voorwerp of met de voorstelling te maken heeft. Dan wordt mijn verhouding tot dat voorwerp van groot belang.

U contempleert. U gaat uit van een roos. Een schitterend symbool overigens en bovendien iets, als je het werkelijk intens weet te beleven, dat je veel meer één kunt maken met de natuur. Je kunt natuurlijk net zo goed een boterbloem of een madeliefje nemen. Als je nu die roos ziet en je denkt aan de dorens, dan steek je jezelf; geestelijk misschien. Maar dat geestelijk je steken wordt weer uitgedrukt in een feitelijk beleven. Als je goed kijkt, dan heb je je misschien met een aardappelmesje in de vinger gestoken, als je een dame bent. Ben je een heer, dan snijd je je mogelijk bij het scheren.

Wat ik nu zeggen wil is dit: Met contempleren, met mediteren en al die andere technieken zijn we steeds bezig om de vreemde wereld, die we eigenlijk beschouwen als een fantasie, dichterbij ons te brengen. Maar elke fantasie die we dichterbij ons brengen heeft de neiging zich in ons te verwezenlijken.

Nu wordt het ook duidelijk waarom de man daar boven op de rots staande naar de hemel staat te wuiven, de wolken wegdrijft of de regen roept. Wat hij doet is een beeld scheppen van iets dat er niet is. Maar wel zo dringend, dat de natuur geneigd is om te beantwoorden aan die voorstelling, zij het niet in die mate. Dus dat sprookje van de man, die eens een regendans van de Hopel-indianen had gezien en op een camping 's avonds tot de mensen zei: Nu ga ik een regendans demonstreren, is eigenlijk een sprookje, een verhaal. Maar hij danste het zo goed dat het drie dagen bij bakken uit de hemel heeft gegoten. De Bilt kreeg daarvan de schuld.

Als die man de uitbeelding van de regen in zijn gedachten had terwijl hij danste, dan was het onvermijdelijk dat er enige regen zou vallen. Indien er ook maar één mogelijkheid, één wolkje aan de hemel zou zijn dat zich kon ontladen, dan zou het zich ongetwijfeld boven hem hebben ontladen.

Dus denkt u nu niet dat u magische rituelen kunt gebruiken als een vervanging van die vreemde wereld en de relatie tussen die wereld en uw eigen wereld. Het is niet het ceremonieel dat het 'm doet. Het is het beeld dat u in u heeft. Misschien wordt het nu ook duidelijk waarom zoveel primitieve volkeren hun verwantschap met bepaalde zaken op die manier uitbeelden.

Laten we kijken in het zuiden van Afrika. Daar zijn verschillende stammen die dat doen. Daar zijn mensen die zich bezighouden met zich één te voelen met bepaalde geesten. De redelijke westerlingen zeggen dan: Geesten bestaan niet. En als ze bestaan, dan komen ze toch niet om de zintuiglijke ervaring van de een of andere mens beter te maken. Maar het gekke is, de

mensen die daarin geloven, kunnen op dagen afstand water ruiken. Zij kunnen precies aanvoelen wanneer de wind verandert. Ze zijn dus door het zich voorstellen daarvan afgestemd geraakt op de gebeurtenissen in de natuur. Als dat mogelijk is, dan moeten we daar toch een klein beetje gebruik van maken.

Als u nu denkt: ik wil morgen een beetje zon hebben, dan kunt u natuurlijk zeggen: Wolken ga weg, zon kom! De zon denkt: barst maar en de wolken beginnen te huilen van het lachen. Maar als je nu de zon kunt voorstellen die een straal naar jou toezendt en je kunt een kwartier lang die voorstelling volledig vasthouden, dan garandeer ik dat je er een zonnestraal aan overhoudt. Kun je het langer volhouden, dan kun je er misschien zelfs een mooie dag van maken. Maar dat is dan wel een hele inspanning. Mogelijk is het wel.

Als het mogelijk is, waarom zou het dan niet kunnen ten aanzien van onszelf? Als we namelijk met onszelf bezig zijn, dan kunnen we ons natuurlijk allerlei ideeën scheppen over wat we zouden willen zijn, maar we weten dat we het niet zijn, dus worden we dat ook niet. Maar wij kunnen ons misschien wel een voorstelling maken van iets wat voor ons mogelijk is. Iets wat uitgaat van hetgeen we zijn en toch voor ons mogelijk is, ook al is het niet waar. Op het ogenblik, dat wij dat kunnen vasthouden, hebben we inderdaad een tendens geschapen waardoor het voor ons waar wordt.

Ik zeg niet, dat het honderd procent waar wordt; daarvoor moet je veel getrainder zijn dan een beginnening. Maar goed, denk aan de honderd-duizend en je vindt een dubbeltje. Dat is een begin van de rijkdom. Denk aan vriendelijkheid bij anderen en je zult ontdekken, dat ze op z'n minst minder hatelijk zijn. Je kunt een ander natuurlijk niet veranderen, maar je kunt de relatie tussen jou en de ander wel degelijk bijstellen. Als je dat nu leert doen, ga je daardoor als vanzelf ook meer harmonie scheppen met de wereld waarin je feitelijk denkt te leven. Denkt te leven, want natuurlijk is het een complex van werelden waarin je leeft.

Als je op die manier innerlijk steeds meer tot rust komt, omdat de dingen, die je innerlijk werkelijk kunt geloven en kunt voorstellen, ook steeds duidelijker in de wereld buiten je aanwezig zijn, dan vind je innerlijke rust. Dan kun je zelfs een mate van vrede vinden. Ik wil niet zeggen, dat je de hoge vrede vindt. Ach, mijn lieve God, als je de hoge vrede hebt gevonden, dan hem je geen mens meer nodig! Tot die tijd kun je in ieder geval leven met die voorstellingswereld.

Als je je voorstelt, dat je aan een trapeze zweeft boven een verduisterde piste van een circus en je voelt dat je een greep zult missen, dan denk je nog een keer en dan pak je hem; dan heb je toch de tweede trapeze of de vanger te pakken. Op het ogenblik, dat je die tweede gedachte direct laat vallen, dus de voorstelling corrigeert, heb je niet alleen de voorstelling gecorrigeerd, maar ook een onzekerheid.

Psychologisch gezien is natuurlijk een dergelijk denkbeeld: zweven boven een duistere piste niets anders dan een aantonen van je eigen onzekerheid ten aanzien van de wereld. Je bent bezig met iets waarvan je zelf vindt dat het erg riskant is of erg onzeker. Je weet niet wat er onder je is. Als je dat dan zo corrigeert, dan zorg je in ieder geval dat je goed te land komt.

Zo kan een mens wel degelijk vanuit zichzelf niet alleen een innerlijke vrede bevorderen - hoe mooi dat ook op zichzelf is, maar hij kan een evenwicht vinden waardoor de vreemde wereld naast hem, die fantasiewereld, a.h.w. een voortdurende compensatie gaat betekenen voor wat hij ervaart als de tekorten in zijn eigen wereld. Dat te doen is een kunstje dat kan worden bereikt met de methode van Zen, van Yoga, met elke willekeurige, primitieve of zeer ingewikkelde esoterische meditatiemethode. Je kunt het overal vinden, maar het werkt wel.

Aan het einde van deze les wil ik de mensen graag nog duidelijk maken dat het niet alleen maar fantasiewerelden zijn. Een fantasiewereld is niets anders dan een aanvulling van je werkelijkheid. Maar als de fantasiewereld sterk genoeg wordt gemaakt, dan begint ze een invloed te worden in je eigen wereld.

Zo kun je dus toch je eigen lot voor een groot gedeelte beïnvloeden. Zo kun je de werkelijkheid steeds weer een beetje aanpassen. En zo kun je komen tot een punt waarop een werkelijke harmonie bereikbaar is en alle bijkomstigheden eigenlijk langzaam maar zeker opzij worden geschoven.

--:--

L E V E N.

Ik besta. Ik leef. Ik denk. Zonder dit bestaan zou niets van waarde zijn, niets betekenis hebben. Zonder dit te beseffen van het leven zelf zal er geen gisteren en geen morgen kunnen zijn. Daarom ben ik blij dat ik leef. Maar ik ben niet alleen in het leven. Ik ben deel van het levende. Ik ben verbonden met alle werkelijkheden om mij heen die in zich leven zo- als ik leef in mijzelf.

Zo zoek ik zelf voortdurend banden te vinden met elke wereld en elke kracht die om mij heen is, opdat ik intenser en bewuster moge leven in een besef van al het levende.

Wat ik ben is niet belangrijk. Wat ik doe is bijkomstig. Maar het leven dat ik besef en mijn gevoelde en beleefde relatie met het levende is voor mij het onvergankelijke dat voor mij altijd zal bestaan. Het is het enige dat niet te gronde kan gaan. Daarom en daarom alleen wil ik mij bewust zijn van het feit dat ik nu leef. Ik wil mij bewust zijn van het feit dat ik nu met alle levende krachten, met alle leven waar en hoe dan ook verbonden ben.

Ik wil beseffen, dat er geen mogelijkheid is die ik besef, die niet verbonden met mij kan uitkristalliseren. Ik wil beseffen, dat ik door te leven alle mogelijkheden van het leven in mij bevat en vanuit mij kan waarmaken.

Ik leef. Ik ben deel van het levende. Ik besef het leven. En dus besef ik de mogelijkheden van het levende. Laat mij dan de besepte mogelijkheden van het levende nemen, opdat mijn leven steeds meer het geheel weergeeft, steeds sterker de kracht weergeeft waaruit ik ben geboren, waaruit ik besta, waarin ik misschien eens zal opgaan.

Ik, de levende, aanvaard het totaal van het leven. Ik, deel van de kracht, aanvaard het geheel van de kracht. Ik, verbonden in mijn beperktheid met het onbeperkte, aanvaard de onbeperktheid van alle krachten en waarden die in mij werken. Zo zeg ik: Ik, die leef, dankbaar voor dit leven ondanks alles, ik grijp naar de kracht van het levende, opdat wat ik ben als deel van het geheel eens zal worden uitgedrukt in een volledigheid die ik mij nu zelfs nog niet kan voorstellen.

Dit is waar in essentie. Het is niet waar in menselijke mogelijkheid. Maar als je zo kunt denken en dit kunt voelen als een waarheid, dan heb je toch één stap gedaan op de weg naar een bewuster beleven juist van die werkelijkheid waarover ik heb gesproken: de werkelijkheid van het leven.

Daarmee zijn we gekomen aan het einde van de cursus. Moge het u geven zijn om de rust te vinden die u soms zo hard nodig heeft.

:--:--: